הארץ

3.80 שקלים, יום ראשון כ"ג באב התשנ"ד, 31 ביולי 1994 VOL 76/22806 JULY 31 1994
באילת 3.25 שקלים

כל נתון
גירסה 3.0
חישובים ומידע פיננסי
תגיד שלום לירחונים והדיסקט בדרך
177-022-6166
בהוצאת חשבים בע"מ

מובארק ייפגש היום עם רבין בטאבה; ידווח על שיחותיו עם אסד ופאהד

מאת אלוף בן ועקיבא אלדר

ראש הממשלה, יצחק רבין, ייפגש היום אחרי הצהרים עם נשיא מצרים, חוסני מובארק, במלון הילטון בטאבה. רבין יעדכן את מובארק על פגישתו עם חוסיין מלך ירדן בוואשינגטון, ועל הסכם העקרונות הישראלי־ירדני. נשיא מצרים ידווח לראש הממשלה על פגישתו עם נשיא סוריה, חאפז אל־אסד, בשבוע שעבר, ועל פגישתו אתמול עם פאהד מלך סעודיה.

מקורות מדיניים בישראל העריכו, כי מובארק רץ עם פאהד בהעברת מידע סעודי לפלשתינאים, ובעמדתה הקרירה של סעודיה כלפי תהליך השלום. מידיעות שהגיעו לירושלים עולה, כי בביקורו בדמשק לא התקבל מובארק בחמימות בידי עמיתו הסורי. הפגישה בין רבין למובארק נקבעה לאחר ששניהם שוחחו בטלפון ביום חמישי בבוקר. השיחה נמשכה דקות מעטות, ולאחריה יזמה לשכת ראש הממשלה מפגש בין שני המנהיגים. הוצע לקיים את הפגישה בטאבה, הקרובה לישראל, בגלל אילוצים של ראש הממשלה – ישיבת הממשלה בבוקר ואירועים בהשתתפותו בערב.

ראו עמוד 2א

בלשכת ראש הממשלה הכחישו אתמול ידיעות שפורסמו בסוף השבוע, כאילו מובארק הוזמן לקיים את הפגישה בבאר־שבע, ולאחר שסירב לבוא לישראל, נקבעה הפגישה בטאבה. עם זאת, בכירים במצרים אמרו אתמול כי הפגישה המתוכננת ליום ראשון בין ראש הממשלה יצחק רבין לבין הנשיא חוסני מובארק עשויה להביא לביקור רשמי של מובארק בישראל.

מזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר, יפתח את מסעו הקרוב באזור בביקור בדמשק ביום ששי, 5 באוגוסט. מקורות מדיניים בירושלים אמרו אתמול כי כריסטופר מבקש להשתתף בפתיחת מעבר הגבול בין ישראל לירדן באזור אילת־עקבה, שבו יעברו תיירים אזרחי מדינות שלישיות. לדבריהם, ירדן וישראל יעשו מאמץ להשלים את פתיחת המעבר עד למסע כריסטופר.

יו"ר אש"ף, יאסר ערפאת, שיגר בשבת איגרת למזכיר המדינה, וורן כריסטופר, בנושא ירושלים, והחליט לשלוח לרבת עמון משלחת פלשתינית, כדי לדון בסוגיה עם בכירים ירדנים.

נביל אבו רודיינה, עוזרו של ערפאת, אמר כי בשדר של ערפאת לכריסטופר מודגשת התנגדות הפלשתינאים לחלק בהצהרת וואשינגטון המתייחס לירושלים, וציין כי "כל ניסיון לפגוע בזכויות הפלשתינאים מהווה איום לתהליך השלום". האיגרת מדגישה את עמדת הפלשתינאים בנושא מזרח ירושלים, שהיא "חלק אינטגראלי מהשטחים הכבושים, ושעל מעמדו הסופי יש לדון במו"מ כפי שהוחלט בהסכם שנחתם בין אש"ף לישראל ב־4 במאי".

באיגרת, שהועברה דרך הקונסוליה האמריקאית במזרח ירושלים, מציין ערפאת כי הוא מצייד את ביקורו האחרון של כריסטופר בעזה, ואת המאמצים האמריקאיים לקדם את תהליך השלום.

ראש ממשלת ירדן, עבד אל סלאם מג'אלי, הביע תרעומת על "ההמולה שהקימו הפלשתינאים סביב הסוגיה של שמירת המקומות הקדושים למוסלמים בירושלים". מג'אלי הבהיר כי ארצו תומכת בזכויות הפלשתינאים בעיר הקודש.

המלך חוסיין הודה ביום ששי לראש הממשלה יצחק רבין ולשגריר בוואשינגטון איתמר רבינוביץ על תרומתה של ישראל והשגריר להחלטת הקונגרס למחוק כ־200 מיליון דולר מהחוב של ירדן.

מקורות מדיניים בוואשינגטון מצפים להחלטה קרובה של הנשיא אסד על פנייה ישירה לדעת הקהל בישראל. ההערכה הרווחת בצמרת הממשל היא ששר החוץ הסורי פארוק אל־שרע יזמן כתבים ישראלים למסיבת עיתונאים באירופה. האמריקאים מצפים גם למינוי אישיות צבאית בכירה למשלחת הסורית לשיחות עם ישראל, כהכנה לקראת דיון מעשי בסידורי ביטחון ברמת הגולן.

פקידים בוואשינגטון אומרים כי בממשל חולקים על המלצת מכון "ראנד" להציב חטיבה אמריקאית על הרמה בצד חטיבה מתאמנת וחטיבת מילואים. ראש הממשלה יצחק רבין הבהיר לאמריקאים את עמדתו, שדי בבקרה אמריקאית על הסכם עם סוריה, ואין מקום לכוח צבאי גדול באזור שיפורז.

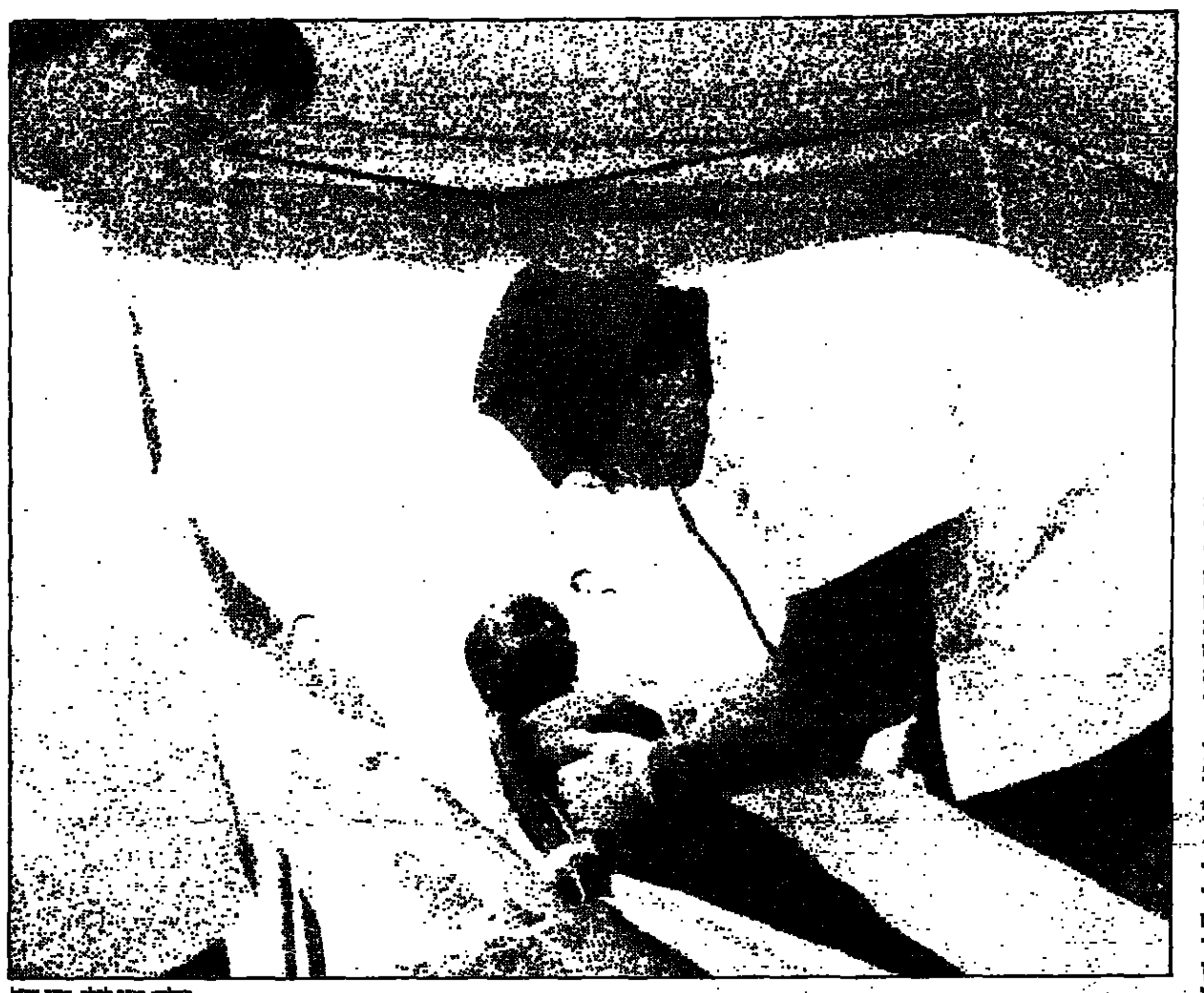

תצלום: עפר לפלר, דובר צה"ל
ילד רואנדי מטופל בבית החולים הישראלי בגומא. ביממה האחרונה ירדה התמותה בקרב הפליטים לכ־1,200 ביום (ראו עמוד 12א)

הממשלה תדון היום במבנה תקציב המדינה ל־95'

פרנקל ידרוש מהממשלה להפחית באופן משמעותי את נטל המס ב־95'

צה"ל יקבל תוספת תקציב ל־94', בגין עלות הנסיגה מעזה ויריחו

מאת ג'ודי מלץ ושרון שדה

נגיד בנק ישראל, פרופ' יעקב פרנקל, יקרא היום לממשלה להפחית באופן משמעותי את נטל המס ב־95'. בישיבת הממשלה שתתקיים היום ואשר תוקדש למבנה תקציב המדינה ל־95', יתבקשו השרים לאשר את הצעת האוצר להוריד את מסי הקנייה ואת תשלומי הביטוח הלאומי, וכן להעמיד את הגירעון בתקציב, ללא מתן אשראי, על 2.75% מהתוצר.

פרנקל יטען, כי עדיף להפחית את הגירעון ל־2.5% מהתוצר, אולם אם הממשלה תחליט להוריד באופן משמעותי את נטל המס, אפשר יהיה להסתפק בצמצום מתון יותר של הגירעון. לדעת פרנקל, הפחתת הגירעון דרושה להמשך צמצום נטל החוב הממשלתי הרובץ על המשק, שהוא כיום גבוה מהמקובל במדינות התעשייה, ובהיותה מקור פוטנציאלי לאינפלציה. הפחתת הגירעון וצמצום נטל החוב ישחררו מקורות להרחבת פעילותו של הסקטור העסקי, ויאפשרו להפנות את החיסכון הציבורי להשקעותיו של סקטור זה.

לפי ההצעה שיגיש שר האוצר, אברהם שוחט, יופחתו תשלומי הביטוח הלאומי של העובדים מ־5.35% מהשכר ל־4.90% ושל המעסיקים מ־2.40% ל־1.95%, החל מ־95', במטרה לצמצם את עלויות העבודה. כמו כן, יופחתו מסי הקנייה על מוצרים חשמליים קטנים ועל התשומות לבנייה. בסך הכל, מדובר בהפחתת נטל המס ב־800 מיליון שקל ב־95'. הרכב המדויק של הפחתת מסי הקנייה יוגש לאישור הממשלה בסוף אוגוסט. שר האוצר אף יציע להחליט כבר היום על הפחתה נוספת של 1.2 מיליארד שקל בנטל המס, בכל אחת מהשנים 95' ו־96'.

פרנקל יטען, כי הפחתת נטל המס חיונית ליצירת תנאים נוחים לצמיחות הסקטור העסקי, וכי יש לקבוע מסלול רב־שנתי ומחייב להפחתה, תוך מתן משקל מיוחד לאותם מסים, שהפחתתם תתרום בעיקר לעידוד התעסוקה, להשקעות, לצמיחה ולמאבק באינפלציה.

כידוע, הממשלה כבר החליטה לפני שנה להפעיל החל מינואר 95' את השלב השני ברפורמה במס הכנסה ליחידים, אשר במסגרתו יורחבו מדרגות המס ותבוטל מדרגת המס של 35%, וכן להוריד את מס החברות מ־38% ל־37%.

פרנקל יאמר, כי התוכנית להפחתת נטל המס צריכה לגלם בתוכה הפחתה משמעותית נוספת במסים, מעבר לזו שעליה הוחלט אשתקד במסגרת הרפורמה במס הכנסה, ולכלול מרכיבים נוספים שיביאו להפחתת עלות העבודה, ויתרמו להגברת כושר התחרות של המשק הישראלי.

הנגיד אף ידגיש, כי יש להגדיל את המשאבים התקציביים, אשר תורמים להשקעות ולצמיחה, בפרט בתחום התשתית והחינוך. לדבריו, מתן עדיפות זו, הורדת נטל המס והפחתת הגירעון, יחייבו איפוק בהוצאות הציבוריות האזרחיות.

כמו כן יצביע פרנקל על החשיבות של ביצוע רפורמות מבניות במשק, אשר יתרמו גם למיתון עליות המחירים. לדבריו, יש להמשיך בתהליך ההפרטה, בהגברת התחרות ובצמצום כוחות המונופוליסטיים במשק.

הממשלה תתבקש היום לאשר תוספת של 1.6 מיליארד שקל לתקציב הוצאותיה ב־95'. ואולם, מאחר שלפי תחזיות האוצר דרושה תוספת גדולה יותר, של 2.5 מיליארד שקל, לצורך טיפול במשברים ענפיים, כמו משבר הרשויות המקומיות והסדר הקיבוצים, יתבקשו השרים לאשר קיצוצים בסך של 900 מיליון שקל בתקציבי משרדיהם כדי לעמוד בתקרה של 1.6 מיליארד שקל.

אם יתקבלו הצעות האוצר, יסתכמו סך ההוצאות בתקציב המדינה ל־95' ב־113.7 מיליארד שקל, וסך ההכנסות יסתכמו ב־105.1 מיליארד שקל.

ראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, הגיע להסכמה עם שר

(סוף בעמוד 10א)

שרע: אם לא יושג שלום עם סוריה, יקשה הדבר על מימוש הסכמים אחרים
עמ' 2א

שייח טופיילי: נרצח כל יהודי שיבוא לביירות, גם אם יהיה שלום עם ישראל
עמ' 6א

כתב אישום הוגש נגד 4 המתעללים בנער החרדי באבו־כביר
עמ' 7א

חיים רביבו נרכש בידי מכבי חיפה בעסקה המסתכמת ב־900 אלף דולר
עמ' 8א

בגליון זה 30 עמודים בשלושה חלקים

שערי מטבע

	דולר	השינוי
יציג	3.0570	+0.33%
שחור	3.07	—
סל יציג	3.3768	-0.16%

6 טבעו למוות בסוף השבוע

(עז). שלושה בני אדם, מהם שני בני משפחה אחת מיבנה, טבעו בסוף השבוע בחוף אשדוד. אדם נוסף טבע בחוף אשקלון, ואחר בחוף הים ליד קיבוץ מעגן מיכאל. תושב עפולה טבע בחוף צינברי שבכנרת. בנוסף להם, טבע גבר בנתניה ומצבו קשה.

ביום ששי בצהרים הגיעו לחוף מיאמי באשדוד ארבעה קרובי משפחה מיבנה. הם ישבו בבית קפה במקום, ואחר כך נכנסו שניים מהם, רונן גוזין בן 16, והדוד אלי גוזין בן 45, לים, והדוד לבת משפחה, בת 14, להישאר בקרבת החוף.

משראתה הנערה שהקרובים לא יוצאים מהמים עד החשכה, מיהרה עם קרוב נוסף, בן ציון גוזין, לתחנת המשטרה באשדוד. שם סיפרו

(סוף בעמוד 10א)

החברה מס' 1 בארץ המייצרת מערכות אל פסק ON-LINE
גמאטרוניק
טל': 02-821777

ברו"ח ראשוני בעקבות תאונה שבה נהרגו 2 חיילי גולני

המלצה לאלוף מרדכי להדיח מח"ט בשל התחשמלות חיילים בלבנון

מאת איתן רבין, סופרו הצבאי של "הארץ"

הקצין הבודק, תת אלוף מפיקוד צפון, אשר בדק את נסיבות התחשמלותם של שני חיילי צה"ל אביקם הופמן ושגיא הודדה אשר התחשמלו למוות על גגנ"ש לפני כשלושה שבועות סמוך למוצב אישייה שבדרום לבנון, מתח ביקורת קשה על שרשרת הפיקוד של הגזרה בדרום לבנון עליה מופקד אל"ם ג'.

הקצין הבודק מפרט שורה ארוכה של המלצות, ביניהן שמפקד החטיבה, אל"ם ג', יסיים את תפקידו. הדו"ח הראשוני ממליץ לנקוט בצעדים משמעתיים גם נגד מפקד הגדוד ומפקד הפלוגה, אך אין עדיין סיכום סופי אילו צעדים יינקטו נגדם. סופר "הארץ" מציין כי מפקד החטיבה אמור בלאו הכי לסיים את תפקידו בשבוע הבא, והדעות חלוקות אם להודיע באופן רשמי על הדחתו או להקדים את סיום תפקידו.

אלוף פיקוד הצפון, יצחק מרדכי, החליט למנות קצין בודק לאסון בעקבות אי יישום הוראות שנתן בעקבות התחשמלותו של החייל רן כינרתי כמה חודשים לפני כן. כינרתי התחשמל באותו מקום שבו התחשמלו שני החיילים הופמן והודדה.

הקצין הבודק מצא כי רוב הנחיותיו של אלוף פיקוד הצפון, ביניהן סימון גדרות, דרכים ועמודים, הצבת שלטים, הנחיית ותדרוך חיילים, לא מומשו. הקצין הבודק תיחקר חיילים במוצב, מפקדים, וקצינים בכירים ומצא ליקויים קשים בשרשרת הפיקוד בגזרה.

מקור צבאי אמר ל"הארץ" כי הדו"ח של הקצין הבודק הוא חמור ביותר. לדברי המקור, הקצין הבודק הגיש את המלצותיו הראשוניות לאלוף הפיקוד, אבל בימים האחרונים הוא ממשיך בבדיקות נוספות ואמור להגיש לאלוף את המסקנות הסופיות היום או מחר.

מקורות צבא מסרו כי במקביל לדו"ח של הקצין הבודק נפתחה גם חקירת מצ"ח בפרשה, כמו בכל מקרה של מות של חייל. לדברי מקורות צבא, חקירת מצ"ח מתמקדת בשאלה אם היתה רשלנות מצד קצינים בגזרה.

מקור צבאי בפיקוד צפון אמר כי טענותיו של מזכירו הצבאי של ראש הממשלה ושר הביטחון, דני יתום, כי בפיקוד הצפון לא מיישמים הוראות ותחקירים, אינן נכונות וכי לא היה מקום מצדו של אלוף יתום לבקר קצינים בפיקוד הצפון.

חופי ביקש מביהמ"ש העליון לבדוק אם מסירת השאלות לרמטכ"ל מראש – חוקית

מאת איתן רבין, סופרו הצבאי של "הארץ"

אלוף (מיל') יצחק חופי, נציג המשפחות השכולות במשפט צאלים ב', פנה אתמול לשופט בית המשפט העליון אליהו מצא, וביקש ממנו לבדוק אם מסירת השאלות מראש לרמטכ"ל, רב אלוף אהוד ברק, היא חוקית. חופי אמר שפעל לפי בקשת המשפחות. השופט מצא הבטיח למסור את תשובתו היום. חופי פנה לשופט טלפונית, בהתאם לפשרה שהושגה בבג"ץ בין צה"ל למשפחות.

הרמטכ"ל, רב אלוף אהוד ברק, יופיע היום כעד במשפט צאלים ב'. הרמטכ"ל הוזמן על ידי בית הדין הצבאי של מחוז מטכ"ל כעד מטעמו.

ברק אמור להעיד בשעה 13.00. בשלב ראשון הוא ישיב לשאלות שלושת השופטים, אל"ם (מיל') עודד מודריק, אל"ם (מיל') זאב בונה ואל"ם (מיל') גלעד שר. אחר כך ישיב הרמטכ"ל לשאלות התובע, סא"ל אבנר ידקני ולבסוף יענה לשאלות הנאשמים, רס"ן ק' ורס"ן א'. ברק יתייחס בעדותו למבצע שתורגל באימון בצאלים. הוא גם ישיב לשאלה מי, למעשה, היה מפקד התרגיל.

ברק קיבל, בניגוד לנוהל, את רשימת השאלות שאליהן הוא אמור להתייחס בעדותו. סטייה זאת מקובלת כאשר מדובר בעד מומחה, אולם מקור משפטי בכיר מסר כי הרמטכ"ל זומן כעד רגיל. המשפחות הוזמנו לשמוע חלק מעדותו.

"סאנדיי אקספרס": 4 מכוניות תופת מוכנות להפעלה הוברחו לבריטניה

מאת דפנה ורדי ואיתן רבין

כוחות הביטחון בבריטניה מחפשים אחר ארבע מכוניות יוקרה שהוברחו מאירופה לבריטניה כשהן עמוסות בחומר נפץ ומוכנות להפעלה, כך מוסר "סאנדיי אקספרס" הלונדוני, המוסיף כי המידע על המכוניות הועבר לאינטרפול מהמשטרה הגרמנית.

המכוניות – שתיים מסוג ב.מ.וו ושתיים מסוג מרצדס – הגיעו לבריטניה במעבורות מאירופה, כשבכל המנגנונים לפיצוץ מוכנים. כוחות הביטחון לא מפרסמים בשלב זה פרטים על המכוניות, שהועברו אליהם מהמשטרה הגרמנית. בידי המשטרה גם מספרי לוחיות הרישוי של המכוניות, אך על פי ההערכה, הם שונו והוחלפו במספרים מזויפים, כפי שנעשה במכונית התופת שהתפוצצה בשבוע שעבר ליד שגרירות ישראל בלונדון.

השבועון מצטט מקור בשירותי הביטחון בבריטניה, שאמר כי "אנחנו מאמינים שהמכוניות כבר מוטענות בחומרי נפץ ומוכנות לתקיפה על ידי אנשים של אבו ניזאל".

ההודעה בדבר המכוניות המסורבות הועברה באמצעות האינטרפול לכל רחבי אירופה, אך על פי ההערכה הן הועברו ללונדון, המהווה כיום את המטרה העיקרית של טרוריסטים מהמזרח התיכון. איש משטרה בריטי אמר כי "הגורם המדאיג ביותר הוא שכמעט לא ידוע דבר על שתיים מארבע המכוניות, אנחנו בעיצומה של תקופת החופשות, ואלה יהיו בין מכוניות רבות שהגיעו מאירופה".

ראשי ארגון החיזבאללה בלבנון ירדו למחתרת מחשש כי צה"ל יתקוף או יפגע בדרך אחרת במנהיגי החיזבאללה בעקבות הפיגועים נגד מוסדות ישראליים ויהודיים בבואנוס איירס ובלונדון.

מקורות לבנוניים דיווחו כי ראשי החיזבאללה מבטלים כנסים והצהרות שהיו אמורים לקיים לציון יום השנה השני לחטיפת שייח עבד אל כרים עוביד שנחטף על ידי צה"ל מביתו שבעיירה ג'יבשית. המקורות דיווחו כי אנשי החיזבאללה נמנעים מלנוע במכוניות, והגבירו את אמצעי הביטחון שהם נוקטים להגנתם.

כל גורמי המודיעין והביטחון בישראל החליטו על שיתוף פעולה עם גורמי המודיעין בעולם כדי למנוע פיגועים אפשריים ביעדים ישראליים. בעקבות ההחלטה יהודק שיתוף הפעולה בין כל גורמי המודיעין בין ישראל לבין ארה"ב, גרמניה, צרפת, ארגנטינה, אנגליה ומדינות נוספות.

על פי דרישת נציגי קבוצת המדינות המוסלמיות, שנתמכה על ידי גוש המדינות הבלתי מזדהות, הושמט מהצהרת נשיא מועצת הביטחון של האו"ם בגנות הטרור הבינלאומי אזכור מפורש של היעדים היהודיים והישראליים נגדם כוונו הפיגועים בבואנוס איירס ובלונדון.

יותר מ־20 מסוכני המוסד הגי־

(סוף בעמוד 10א)

אחיו של ר"מ איטליה הסגיר עצמו למשטרה; ייחקר בחשד למתן שוחד

ראש הממשלה לשעבר, בטינו קראקסי, נידון ל־8 וחצי שנות מאסר

מאת חולדה ליברנומה, סופרת "הארץ" באיטליה, וסוכנויות הידיעות

פירנצה (מיוחד ל"הארץ"). אחיו של ראש ממשלת איטליה סילביו ברלוסקוני, הסגיר עצמו שלשום לידי השופטים החוקרים את פרשת השחיתות בצמרת השלטון האיטלקית. השופטים החוקרים הוציאו קודם לכן צו מעצר נגדו – הודיע דיויד לומא. שלשום גם נגזר עונש מאסר בן 8 וחצי שנים על מי שהיה ראש ממשלת איטליה, בטינו קראקסי.

פאולו ברלוסקוני הגיע לבית המשפט של מילאנו בשעה 8:30 בבוקר לפי השעון המקומי והסגיר עצמו לידי השופטים החוקרים העוסקים במבצע "ידיים נקיות". צו הבאה הוצא נגדו בחשד של שחיתות. פרקליטו של החשוד, דוריו ויוקה, אישר כי מרשו הסגיר עצמו אולם נמנע ממסירת פרטים נוספים.

באיחור של 60 שעות אחרי שהוצא נגדו צו מעצר, התייצב ביום ששי בבוקר במשרד התובע הכללי, שבבית המשפט המחוזי במילאנו פאולו ברלוסקוני אחיו הצעיר של ראש הממשלה. נשיא חברת הקבלנות "איל־נורד" הקשורה בעסקי חברת האחזקות פיניבסט, האימפריה הפיננסית של אחיו, האשם פאולו ברלוסקוני במתן שוחד לשוטרי המשטרה הכלכלית שבאו לבדוק את מאזני שלוש חברות של המשפחה לרבות "סטנדא" גדול בתי ההוצאה האיטלקיים בשליטת פיניבסט עצמו. ההאשמה במעורבות במתן שוחד היא תוצאה של החלטת המנהל האדמיניסטרטיבי של פיניבסט, סלבטורה שאשה, שנעצר בשבוע שעבר, לשתף פעולה עם החוקרים.

שאשה אמר בעדותו, כי את האישור לשלם לשוטרים קיבל בעצמו מפאולו ברלוסקוני, שדאג להעביר לו כסף מזומן. מדובר ב־330 מיליון לירות (כמאתיים אלף דולר). פאולו ברלוסקוני הודה בכל ההאשמות האלה בפני אנטוניו די פייטרו סגן התובע הכללי והאיש המגלם באיטליה את המאבק נגד השחיתות. בעקבות נכונתו להכיר באשמתו הוחלט להמיר את צו המעצר במעצר־בית.

בית המשפט המחוזי במילאנו דן ביום ששי את בטינו קראקסי, ראש ממשלת איטליה בשנות 87–1984, לשמונה וחצי שנות מאסר באשמת מעורבות במשיכת הרגל הפלילית של גדול הבנקים הפרטיים אמברוזיאנו.

קנדה מעניקה מעמד פליטים לעולים מחבר המדינות הטוענים כי נרדפו בישראל

ביילין: נעשה הכל כדי למנוע אבסורד זה

מאת ראלי סער, סופרת "הארץ" לעלייה וקליטה

קנדה מעניקה מעמד של פליטים לעולים מחבר המדינות שעזבו את ישראל, וטוענים כי נרדפו בה על רקע דתי ומיני. על־פי נתונים שבידי נציגות ישראל בקנדה, בשנה האחרונה קיבלו 150 עולים מחבר המדינות שעזבו את ישראל, מעמד של פליטים בקנדה. כאלף עד אלפיים בקשות נוספות תלויות ועומדות בפני ועדות העיר למהגרים ופליטים, הפועלות ליד משרד ההגירה הקנדי. רוב המבקשות הן נשים לא־יהודיות שנישאו ליהודים מחבר המדינות, ועלו לארץ מתוקף חוק השבות.

סגן שר החוץ, יוסי ביילין, אמר אתמול כי "תפקידנו לעשות כל מאמץ כדי שדבר מטופש כזה לא יקרה. ישראל תצא למאבק ציבורי בקנדה, תציג את האבסורד שבטענה זו. המצב, לפיו ממשלת קנדה מעניקה מעמד של פליט לאזרחי ישראל הוא ממש מגוחך".

ראו עמוד 7א

ביילין אמר כי "נעשה כל מה שאפשר, מבלי לפגוע בחוק הקנדי, כדי להסביר שהם נכנסים לאבסורד כשהם מקבלים טענות על פליטים מישראל. אם מישהו לא מרוצה מחייו בארץ, איש לא ימנע ממנו להגר לקנדה, אבל לא יעלה על הדעת שאזרח קנדי ירצה לעזוב את קנדה ולהגר לישראל, ויזכה כאן למעמד של פליט".

לדברי שגריר ישראל באוטאווה, יצחק שלף, משרד ההגירה הקנדי קיבל את טענתה העקרונית של ישראל כי משטרה הדמוקרטי

(סוף בעמוד 10א)

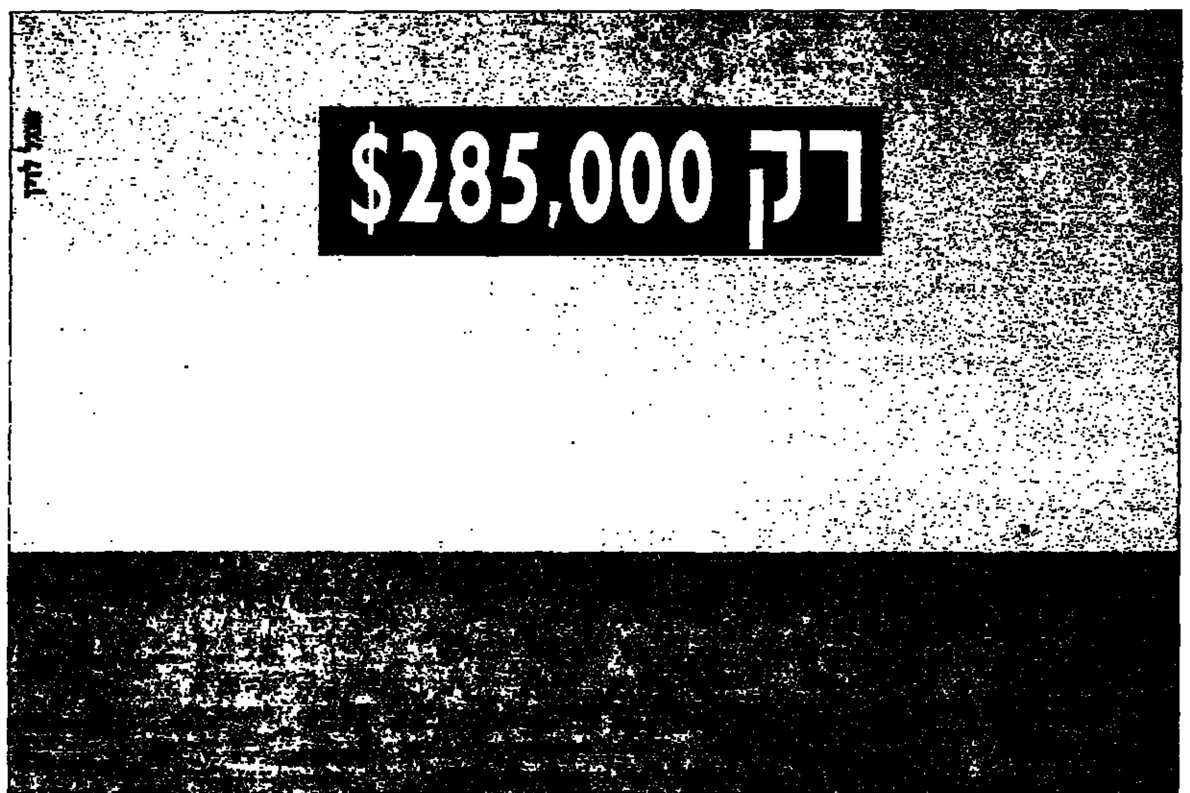

● 4.5 ח' מפוארת מול הים בשד' ניצה, נתניה. ריצוף שיש, מטבח אמריקאי, חניה רשומה בטאבו, מחסן ועוד.

גני החוף

$285,000 שהם כ-855,000 ש"ח כולל מע"מ, פיתוח, חניה ומחסן. רובע המגורים היוקרתי ביותר בנתניה, ממש ליד הים.

משרד המכירות באתר גני החוף, שדרות ניצה, נתניה, טל' 09-331444. א'-ה' 10:00-18:00, ו' 10:00-13:00.

1964-1994 30 אזורים

هكذا من الأمل

שיחת היום / עם ראובן מרחב

על המלצות הדו"ח הסודי לחיזוק מעמד ירושלים

הערבים יכולים להקים משמר אזרחי

הדו"ח של מכון ירושלים לחקר ישראל, שנדון בוועדת השרים, מתבסס על עבודה שאותה הכנת עוד בימי קולק בראש העיר והוא כולל כ-60 המלצות. מה הדברים החשובים ביותר שצריך לעשות?

מרחב: ירושלים מתפקדת כבר היום כמטרופולין שגבולותיה נעים בין רמאללה ובנותיה מצפון, בית לחם ובנותיה בדרום, מעלה אדומים במזרח ובית שמש במערב. אנו ממליצים על יצירת מינהל מטרופוליטני, שבו יש לירושלים עמדת בכורה, יכולת לחלוקת משאבים והשפעה על הנעשה במרחב בתחומים כמו תחבורה, תשתיות, איכות סביבה, תיירות, תעסוקה והשקעות.

המלצתנו להרחיב את הסמכויות המינהליות-השכונתיות הקיימות ולהקים מינהלות חדשות, בין היתר, בשכונות ערביות, שם נודעת להמלצה בזאת משמעות פוליטית...

מדובר בראש ובראשונה בניהול עצמי של תושבים את ענייניהם העירוניים, לטובתם כתושבים ולטובת העיר, מבחינה אורבאנית. אני לא שולל את האפשרות שמינהלה עם סמכויות מורחבות תוכל להיות גרעין של פוטנציאל, להשתלב אולי בהסדר פוליטי.

טדי קולק ראה את המינהלות כפוטנציאל פוליטי לרבעים עצמאיים. זאת כוונתך?

אני לא יודע אם רבעים, אבל אני לא שולל את האפשרות שבעתיד יהיה אפשר לשלב את המינהלות באיזו שהיא צורה, כפתרון פוליטי, שבמסגרתו ייתכן ויהיה מי שירצה לתת לתושבים הערבים עצמאות מינהלית בשורה של עניינים אזרחיים. מדוע, למשל, אי אפשר לתת להם אחריות בתחום הביטחון הפנימי, נגיד, משמר אזרחי למניעת פריצות? הרי בשכונות היהודיות של ירושלים יש משמר אזרחי. מדוע שלא יהיה גם בשכונות הערביות?

אתם גם ממליצים ליצור תנאים לחזרת נוצרים לעיר.

נוצרים רבים עזבו בשנים האחרונות את ירושלים בגלל בעיות כלכליות וחיכוך עם המוסלמים. אנו מציעים, צריכים לעשות מאמץ כדי להדגיש את האופי האוניברסאלי, הבין-דתי של ירושלים. צריך לנסות וליצור אקלים פוליטי נוח להם ולשפר את האפשרויות הכלכליות בעיר. עניין שאינו נוגע דווקא לנוצרים אלא לכלל האוכלוסייה, באמצעות יצירת מקורות תעסוקה נוספים ודיור זול יותר.

אתה מדבר על אופי אוניברסאלי של ירושלים וזה אמנם מתיישב יפה עם תפיסת השלום של טדי קולק, אבל בעיריית ירושלים יש היום שלטון ימני.

לא צריכה להיות סתירה בין השניים. למיטב ידיעתי, הלך מחשבתו של אהוד אולמרט דומה. הוא אדם פתוח ונאור. יש אנשים בעיריית ירושלים ותמיד היו, גם בתקופת קולק, שהם לא סובלניים כלפי עדות אחרות. אני לא מכיר דרך אחרת לבסס את אחיזתנו בירושלים, בלי להיות סובלניים מצד אחד ולעמוד על שלנו מצד שני. אני אומר זאת כבוגר ביירות, עיר עם לא פחות סיבוכים.

מרחב, לשעבר מנכ"ל משרד החוץ, חבר בצוות שהמליץ על חיזוק מעמד ירושלים לקראת המו"מ על הסדר הקבע ב-'96

מאת נדב שרגאי

רקע / אלוף בן

מקור מדיני בירושלים: יכולתם של המצרים להשפיע על הסורים – מוגבלת

למקורות מדיניים בכירים בירושלים הביעו אתמול ציפיות נמוכות לאפשרות שתחול תזוזה חיובית במשא ומתן לשלום עם סוריה, שתרשם בפגישתם של ראש הממשלה, יצחק רבין, ונשיא מצרים חוסני מובארק, היום אחרי הצהרים בטאבה. "המצרים יכולים להביא את עצמם, ומילאו תפקיד חשוב בערוץ הפלשתיני", אמרו המקורות, "אבל יכולתם להשפיע על הסורים מוגבלת".

מובארק ביקר ביום ראשון שעבר אצל עמיתו הסורי, חאפז אל-אסד, והיום ידווח לרבין על הפגישה. מדיווחים שהגיעו לירושלים על הפגישה, עולה שהנשיא המצרי לא התקבל בחמימות רבה בדמשק.

רבין סיפר בשיחה עם עיתונאים בוואשינגטון בשבוע שעבר, כי מובארק עצמו אינו תולה תקוות רבות בהצלחתו אצל אסד. "בכיר מאוד במצרים אמר לי, שאסד לא יתן לו כלום, אלא רק לאמריקאים", אמר ראש הממשלה. מובארק יצא לדמשק שלושה ימים אחרי שנפגש בקהיר עם שר החוץ, שמעון פרס, שצייד אותו בשלל רעיונות, כדי שיעבירם לאסד.

פרס סיפר לאחר מכן לעיתונאים, שהצעותיו התמקדו ב"מתודיקה" של המשא ומתן עם סוריה, ולא בתכנים. שר החוץ חזר בפני מובארק על הצעותיו, שהמו"מ עם הסורים יתנהל במקביל בערוץ פומבי ובערוץ חשאי.

פרס העלה בפני נשיא מצרים רעיון חדש, שנועד לרתום את המצרים ואת הסורים לקידום המו"מ: על פי הצעתו, טקס החתימה על הסכם השלום בין ישראל לסוריה ייערך בקהיר, במעמד נשיא ארה"ב ביל קלינטון, נשיא רוסיה בוריס ילצין, וכל מנהיגי המדינות במזרח התיכון. הרעיון ביסוד ההצעה של פרס היה שהשלום עם סוריה יהיה השלב האחרון בהשגת השלום הכולל באזור, ועריכת הטקס רב המשתתפים תמחיש את מרכזיותה של סוריה בתהליך השלום כולו.

בדרך זו ייהנה מובארק מאירוח הטקס ההיסטורי, שימחיש את מעמדה של מצרים, ואילו אסד יוכר כאיש המפתח בתהליך השלום – וכך יוקל עליו למכור את ההסדר עם ישראל לדעת הקהל הסורית. על התיווך בין סוריה לישראל מופקד מזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר, אך נשיא מצרים – שקידום תהליך השלום הוא ציר מרכזי במדיניות החוץ שלו – מגלה מעורבות בערוץ הסורי, והעביר בחודשים האחרונים מסרים בין רבין לאסד ובין הסורים לארה"ב.

לפני חודשיים סיפר מובארק למשלחת של עורכי עיתונים מארה"ב, שסיירה במזרח התיכון, כי רבין אמר לו שישראל אינה מתכוונת להשאיר בידה "אפילו סנטימטר אחד" מהשטחים שכבשה מידי סוריה ב-1967 אך דורשת בתמורה "שלום מלא על כל מרכיביו" – בשעה שאסד מוכן רק ל"יחסים דיפלומטיים מוגבלים" עם ישראל. רבין הכחיש את הדברים, ואמר כי "לא דובים ולא זבובים", אחרי שהתבצל ואמר כי "לא נעים לו לומר דברים כאלה על הנשיא מובארק".

באותה פגישה עם עורכי העיתונים סיפר מובארק על מאמציו לשכנע את אסד להתקדם בתהליך השלום עם ישראל. לדבריו, אמר לנשיא סוריה כי "עמדתך, אחי הערבי, לא תוביל לשום דבר. הדגל הישראלי מתנוסס בקהיר, והגג לא נפל על ראשינו. החיים ממשיכים והכל נורמאלי. כשתעשה עסקה עם הישראלים, זה יהיה אותו דבר בשבילך".

באפריל השנה הגיע אסד לביקור לא צפוי אצל מובארק. הוא הודיע לו במפתיע על בואו לבקר. בפגישה מתח הנשיא הסורי ביקורת חריפה על ארה"ב, שלא עמדה בהבטחותיה לשפר את יחסיה עם דמשק. אסד התאכזב במיוחד מהשארתה של סוריה ברשימת המדינות המסייעות לטרור ובסמים, למרות הבטחה קודמת שקיבל מחברי צוות השלום האמריקאי, שסוריה תוצא מן הרשימה.

אסד אמר אז למובארק, שערוץ השיחות בוואשינגטון בין ראשי המשלחות איתמר רבינוביץ ומואפק עלאף אינו ערוץ טוב, והוא מבקש לנהל את המו"מ עם ישראל בתיווכו של כריסטופר. מובארק הסכים לסייע לעמיתו, ושיגר את יועצו אוסמה אל-באז לוואשינגטון, כדי שיעביר שם את המסרים החריפים מאסד. האמריקאים לא התרשמו כנראה, כיוון שמאז הקפיאו את קידום היחסים הדו-צדדיים שלהם עם הסורים.

נשיא מצרים חוסני מובארק משוחח עם פאהד מלך סעודיה. הפגישה בין השניים נערכה אתמול בג'דה לאחר פגישת מובארק עם אסד

עיתוני סוריה: ישראל עומדת לתקוף בלבנון, כדי לכפות עליה הסכמה להסדר

מקורבים לצד"ל: צה"ל הוציא טנקים, תותחים ונגמ"שים מלבנון

דמשק (ע"ר, ע"צ). סוריה מודעת כי ישראל מתכוננת למתקפה צבאית נגד לבנון, "ככל הנראה תוך שעות ספורות" כדי לכפות עליה הסכמה להסדר שלום.

מנגד, בידיעה שהגיעה מביירות מפי מקורות מקורבים לצד"ל נטען כי צה"ל הוציא שלשום בערב את התגבורת הצבאית ששוגרה בתחילת השבוע לרצועת הביטחון. אותם מקורות הדגישו כי צה"ל הוציא מאזור מרג'עיון שלושה תותחי 155 מ"מ, חמישה טנקי מרכבה, ארבעה נגמ"שים וחדר פיקוד נייד.

הוצאת התגבורת הישראלית ברצועה שעה שארה"ב קראה לבודד את איראן ולדכא את החיזבאללה. גם בעיני ישראל נחשבים השניים כאחראים לפיגועים שבוצעו לאחרונה בבואנוס איירס ובלונדון. טהראן ומנהיגי החיזבאללה הכחישו כל קשר לפיגועים.

ממשלת לבנון הקימה ביום חמישי בלילה חדר מצב מיוחד שיטפל בכל אפשרות של "תוקפנות ישראלית", בעוד מאות משפחות לבנוניות נמלטו מהגזרה הקרובה לרצועת הביטחון.

העיתונות הסורית טוענת כי ישראל מתכוננת להשתמש במתקפות על מוסדות יהודיים בארגנטינה ובריטניה כתירוץ לתקוף את לבנון, למרות שאין כל הוכחה שאכן לבנון מעורבת בגל הפיגועים הזה.

אחד העיתונים האשים את ישראל בתכנון הפיגועים בבואנוס איירס ובלונדון, כדי להצדיק מתקפה על לבנון. מישראל נמסר כי הפיגועים תוכננו ובוצעו כנראה בידי אנשי הארגון האיסלאמי שיעי חיזבאללה. החיזבאללה הכחיש כל מעורבות במתקפה בבואנוס איירס שבה נהרגו כ-100 איש, או בפיגועים של שתי מכוניות התופת שגרמו לפציעתם של 19 איש בלונדון. גם איראן התומכת בחיזבאללה, הכחישה נמרצות כל קשר לפיגועים.

בכירים בלבנון הביעו דאגה כי ישראל עלולה לפתוח בפעולת תגמול דומה לפעולה שבוצעה ביולי בשנה שעברה, בה נהרגו 150 בני אדם. צבא לבנון על 40 אלף חייליו נכנס לכוננות, וההוראה שהועברה לחיילים היא להילחם נגד כל מתקפה ישראלית.

"ההחלטה לתקוף את לבנון התקבלה עוד לפני הפיגועים בארגנטינה ובלונדון. ישראל תיכננה למעשה את התקריות בדרך כלשהי", טען ביומון הסורי "א-ת'אורה". בעיתון נכתב כי התקפה נגד לבנון העלולה להתחיל תוך שעות ספורות, נועדה כדי לכפות על לבנון חתימת הסכם שלום עם ישראל בהתאם לתנאים הישראליים.

משלחת משותפת

"לבנון, המסרבת לשלום שאינו עונה על שאיפותיה הלאומיות, המינימאליות, נדרשת להיכנע ולהצטרף למי שחתמו כבר על ההסכמים, תחת לחץ של הפגזות ומתקפות אוויר", נאמר ב"א-ת'אורה".

סוריה, המעוניינת בנסיגה מלאה של ישראל מהגולן, תומכת בדרישת לבנון לנסיגה מלאה של ישראל מדרום לבנון. ישראל דורשת לעומת זאת כינון יחסים דיפלומטיים וקשרי מסחר עם סוריה לפני שתגלה מהו עומק הנסיגה מרמת הגולן, שלו תהיה מוכנה.

העיתון בשפה האנגלית "סיריה טיימס" טוען כי מטרות ישראל במתקפה הצפויה על לבנון הן "לנקום במחתרת הלאומית הלבנונית, ולגרום לסכסוכים וחילוקי דעות עם סוריה. כן מתכוונת ישראל לכפות על לבנון הסכמה לרצונה ולתנאיה".

אולם, העיתון מוסיף כי "נראה שישראל מנסה לשכוח שלבנון נתמכת בידי סוריה, שמעולם לא חסכה מאמץ כדי להצילה". "סיריה טיימס" טוען כי בעיות האזור ייפתרו רק לאחר שישראל תסכים ליישם את החלטות האו"ם 242, 338 ו-425, הדורשות נסיגה ישראלית מלאה מהשטחים ומדרום לבנון.

מקורות במשרד החוץ של לבנון מסרו כי ממשלת סוריה הודיעה לארה"ב כי היא מוכנה להקים משלחת משותפת עם לבנון לשיחות השלום עם ישראל. נשיא סוריה, חאפז אל-אסד גם אמר למזכיר המדינה, וורן כריסטופר, עמו נפגש בדמשק בשבוע שעבר כי אין לו התנגדות שדיפלומט לבנוני יעמוד בראש המשלחת המשותפת לשיחות.

המקורות ציינו עוד כי מסלולי שיחות השלום של לבנון וסוריה צמודים זה לזה. "יש לנו אמון מוחלט בלבנונים ובממשלת לבנון ואם קיימת הצעה להקים משלחת מאוחדת למו"מ על דרום לבנון ועל הגולן אין לנו התנגדות להצעתה ולהצבת לבנוני בראשה", ציינו המקורות.

שרע: אם לא יושג שלום עם סוריה, הדבר יקשה על מימוש ההסכמים האחרים

"שלום כולל וצודק באזור יפחית את המתחים ואת ההסלמות הצבאיות והצבאיות למתצה"

מאת ניצן הורוביץ

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). ביקורו של שר החוץ הסורי, פארוק א-שרע, בפאריס אפשר לצמרת הצרפתית השוקדת על טיפוח קשר מיוחד עם דמשק, ללמוד על ההתפתחויות האחרונות בתהליך השלום, כפי שהדברים נראים מסוריה. עם סיום הביקור יכול היה שר החוץ הצרפתי, אלאן ז'ופה, לומר כי "הדברים מתקדמים" במגעים בין דמשק לירושלים, אך הדגיש כי יש להיזהר מכל "אופטימיות מופרזת".

בביקור ובשיחות שהתנהלו סביבו, הדגישו הסורים את תפקידה המכריע של ארצם בהבטחת יציבותו של השלום בין ישראל למדינות ערב. א-שרע עצמו הכריז כי "סכנות האלימות" יפחתו מאוד כאשר ייכון במזרח התיכון "שלום גלובאלי וצודק", דהיינו שלום בשיתוף סוריה. שר החוץ לא נמנע גם מהבהרת האפשרות השנייה, שנשמעה מפיו כאיום מרומז – בתשובה לשאלות עיתונאים אמר כי "אם לא יושג שלום עם סוריה, הדבר יקשה על הצלחת ההסכמים שהושגו עד כה".

הצרפתים טוענים כי ביקורו של א-שרע בפאריס חיזק את ההערכות בדבר התקדמות במגעים עם סוריה. הדברים באו לביטוי במיוחד במה שכונה כאן "ההסתייגות" של סוריה מהתקפות הטרור האחרונות על מוסדות יהודיים וישראליים בעולם. בפגישתו עם ז'ופה, אמר א-שרע כי סוריה מסתייגת מהתקפות אלה. "כמובן שאנו כלל איננו מאושרים ממעשי אלימות וחבלה. סוריה מתנגדת לאלימות", אמר. בפאריס ציינו כי זו פעם ראשונה שנשמעת תגובה סורית שכזו לאחר מעשי טרור אנטי-ישראליים, ובמיוחד על רקע האשמותיו של רבין בוואשינגטון על "חלקה של סוריה" בפעילות חיזבאללה בדרום לבנון.

גם דבריו של פארוק א-שרע על השיבות השלום קיבלו משמעות מיוחדת בהקשר זה: "אנו סבורים ששלום כולל וצודק באזור יפחית את המתחים ואת ההסלמות הצבאיות למתצה, ויוכל להביא לביטחון ויציבות". בפאריס טוענים כי אין ספק שבהתייחסו ל"הסלמות צבאיות למתצה" התכוון א-שרע לפעולות טרור ולתקריות של כוחות בלתי-סדירים, ובכך יש יותר מרמז שהסדר עם סוריה עשוי להביא לירידה משמעותית בפעילות של הגורמים הללו. עם זאת העריך א-שרע כי קשה לקשר את מה שאירע בלונדון ובבואנוס-איירס עם המצב בדרום לבנון.

ההכרזות הסוריות בדבר מרכזיותה של דמשק בתהליך השלום, מצאו אוזן אוהדת בפאריס. "צרפת סבורה שסוריה היא גורם מרכזי בתהליך השלום", אמר אלאן ז'ופה, וגם הוא הדגיש כי לא ייתכן שלום בר-קיימא במזרח התיכון ללא פתרון כולל של הסכסוך, כאשר הכוונה בכך היא בעיקר לשיתוף סוריה.

הביקור התקיים על רקע ההתפתחויות הדרמאטיות ביחסי ישראל-ירדן. א-שרע ניצל את פגישתו עם ראש הממשלה אדואר באלאדור כדי לומר כי סוריה לא התלהבה מההסכם שנחתם בוואשינגטון בין רבין לבין חוסיין. "סוריה רחוקה מרגישה חזקה יותר, למרות שכמה שותפות זנחו את עקרון התיאום הערבי", אמר. בימים האחרונים נשמעה בפאריס ההערכה כי לנוכח המפגש בוואשינגטון וההתקדמות ביישום האוטונומיה הפלשתינית, נקלעו הסורים לבידוד. א-שרע הכחיש זאת בחריפות והבהיר כי סוריה בטוחה בעצמה ובדרכה. "סוריה היא הציר המרכזי וכולם יודעים זאת", אמר.

בפאריס מציינים כי למרות חוסר שביעות הרצון בדמשק מהליכה הנפרדת של ירדן, הנקודה החשובה היא האישור מפי א-שרע למחויבותה של סוריה לשלום. משרד החוץ הצרפתי הביע תקווה כי ההסכם עם ירדן יאפשר להרחיב את תהליך השלום לסוריה.

"היחסים המיוחדים בין דמשק לביירות"

עם זאת ציין מקור צרפתי בכיר כי נחוצים עוד זמן ומאמצים רבים כדי לגשר על הפערים העמוקים בין שתי המדינות. הפערים הללו אינם מתמקדים רק בעקרונות ההסדר העתידי כגון סוגיית משך הנסיגה מהגולן, אלא אפילו באופן ניהול המו"מ.

נושא מרכזי אחר בשיחות הוא עניין לבנון. גם בנושא זה ציין שר החוץ ז'ופה כי היתה לו "שיחה חיובית למדי" עם א-שרע. צרפת אינה רואה בעין יפה את האחיזה הסורית ההדוקה בלבנון, ובמיוחד את הניסיונות הבלתי-פוסקים של סוריה להחליש את ההשפעה הצרפתית שם, גם בתחומי החינוך והתרבות. עם זאת, נראה כי לאחר רוגז ניכרת בפאריס השלמה עם מעמדה של סוריה בלבנון, והדברים באים לביטוי גם בהצהרות פומביות. "אין לנו כל כוונה למנוע מסוריה יחסים מיוחדים עם לבנון, אך אנו דורשים שלא ימנעו מאתנו לקיים קשר מיוחד עם לבנון", אמר ז'ופה.

בהודעה הרשמית נאמר כי צרפת תוודה על "מחויבותה לשלמות וריבונות לבנון, ללא התעלמות מהיחסים המיוחדים בין דמשק לביירות". במישור הדו צדדי מתמקדת תשומת הלב בחוב של סוריה לצרפת, המגיע ל-1.2 מיליארד פראנק (כ-250 מיליון דולר). סוריה מבקשת כנראה את מחיקת החוב הזה או פריסתו, והדבר נדון בביקור האחרון. בהודעה הצרפתית הרשמית נאמר כי "התקדמות בנושא זה תבטיח סיכויים טובים יותר לשיתוף פעולה בין שתי המדינות". נוסח ההודעה מעיד על כך שצרפת מוכנה ללכת לקראת סוריה בתחום הכלכלי, והיא גם מעוניינת בהצטרפותה של סוריה למסגרת השיחות הרב-צדדיות. כמו כן הוסכם על כינוס קרוב של הוועדה הסורית-צרפתית לשיתוף פעולה תרבותי-ומדעי.

מובארק הגיע לביקור בזק בג'דה ונפגש עם פאהד

ג'דה (אי-פי וע"י). נשיא מצרים, חוסני מובארק, הגיע אתמול לביקור בזק בסעודיה להתייעץ עם המלך פאהד בנוגע לתהליך השלום במזרח התיכון ולעניינים נוספים. לשדה התעופה בג'דה הגיעו בנוסף למלך גם יורש העצר עבדאללה, ושר ההגנה הסעודי, האמיר סולטן.

דיפלומטים בסעודיה סבורים כי בפגישה בת כמה שעות אמורים היו להידון בעיקר השלכות פריצת הדרך בשיחות בין ירדן לישראל על המשך התהליך המדיני. פאהד ומובארק הודיעו זה כבר על נכונותם להירתם למאמץ האמריקאי להשיג שלום כולל באזור, ולהביא להתקרבות במשא ומתן בערוץ הסורי.

מובארק יצא את אלכסנדריה בשבת בבוקר לביקור בריאד, שלא תוכנן מראש, ערב פגישתו היום עם ראש הממשלה יצחק רבין בטאבה. "בשיחה ידונו השניים בפגישה שתתקיים עם רבין וכן בתהליך השלום עם ירדן, סוריה ולבנון", אמרו מקורות בסעודיה. סיורו של מובארק הוא האחרון במסגרת המאמצים הבלתי פוסקים שעושה קהיר בניסיון להמריץ את תהליך השלום בין ישראל למדינות ערב.

מובארק הגיע לביקור שלא תוכנן מראש בסוריה בשבוע שעבר ונפגש עם הנשיא חאפז אל אסד, במה שנראה כניסיון לצמצם את הפער שבין הסורים לישראלים.

לפני שבועיים נפגש מובארק עם שר החוץ, שמעון פרס, בקהיר, ודן גם אתו בהתפתחויות במשא ומתן בין ישראל לירדן וסוריה.

עשרות אנשי ביטחון מצרים סרקו את המלון בטאבה

מאת רויטל לוישטיין

מלון הילטון-טאבה נערך לארח את המפגש בין ראש הממשלה יצחק רבין לנשיא מצרים חוסני מובארק, הגם שעדיין לא התקבלו הנחיות מדויקות לקראת האירוע המתוכנן להיום בשעה חמש אחר הצהריים.

בשעות הצהריים הגיעו למלון מקהיר עשרות אנשי ביטחון מצרים, רכובים בכ-20 מכוניות מרצדס שחורות וחדישות. הם פשטו על המלון, ערכו סריקות יסודיות והתבוננו את סדרי האבטחה של שני האישים. "באנו לארגן את המפגש מבחינה ביטחונית ומנהלית", אמר איש ביטחון. "לא רק את ביטחון הנשיא שלנו, גם את ביטחונו של ראש הממשלה שלכם", הוסיף קצין מצרי בכיר.

איש מערך הביטחון המצרי מסר כי מובארק צפוי להגיע במסוק הישר למפגש, אולם אפשר כי יחליט לנסוע ברכב לאתרים נוספים בדרכו לטאבה. "הוא לא יישאר ללון במלון", אמרו. בהנהלת מלון הילטון-טאבה לא ידעו להגיד מה הן הדרישות שהציב הממשל המצרי. "אתמול (יום שישי) לא עבדו במשרדי הממשלה המצרית ורק עכשיו הפרטים מתבררים".

קח ורילוקס קומפורט

זוג משקפיים אחד לכל המטרות
עם עדשות רב-מוקדיות הטובות בעולם
Varilux Comfort
למרחק, לקריאה ולמרחקי הביניים.
ראייה ברורה בלי עיוותים וסישטוש.
מובטחת הסתגלות מהירה וקלה.
אופטיפלס
ESSILOR
לפרטים נוספים טלמסר 03-5652275

מזג האוויר

קריר מהרגיל

היום יהיה מעונן חלקית עם טמפרטורות נמוכות מהרגיל לעונה בעיקר בפנים הארץ ובהרים.

הים יהיה גלי עד גבה גלים: גובה הגלים מ-1 עד 1.5 מטר; טמפרטורת המים – 28 מעלות. רוח דרום-מערבית עד מערבית תנשב במהירות של 30 עד 40 קמ"ש, וישררו תנאים טובים לדאייה.

תיאור המפה הסינופטית: שקע שמרכזו מעל איסלנד עם אפיק למפרץ בסקאיה דרך מערב בריטניה, גורם לירידת גשמים באותם אזורים. רכס מעל סקנדינביה ורוסיה גורם למזג אוויר יציב, בהיר עד מעונן חלקית, מעל אזורים אלו ובאיסלנד. שקע רדוד במרכז אירופה גורם שם לגשמים. הטמפרטורות ברוב חלקי אירופה עדיין גבוהות. באזורנו אפיק עונתי מלווה באפיק רום, גורם לטמפרטורות נמוכות מהרגיל בעונה בעיקר בפנים הארץ וההרים.

התחזית להיום

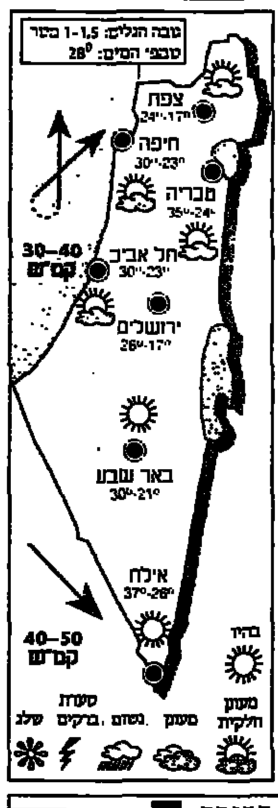

זריחת השמש - 05:55
שקיעת השמש - 19:38
זריחת הירח - 00:01
שקיעת הירח - 13:51

זיהום האוויר

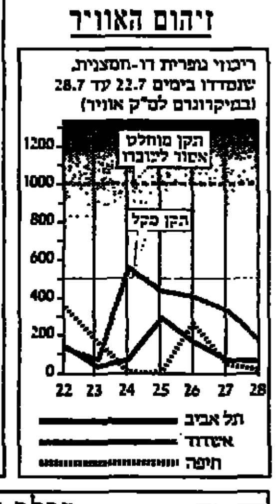

מפלס הכנרת

עומס החום

תחזית להיום	בוקר 7–12	צהריים 12–16	ערב 16–20	לילה 20–7
אזור תל אביב	קל	בינוני	קל	קל
אזור חיפה	קל	בינוני	קל	קל
אזור ירושלים	קל	קל	קל	קל
אזור הגליל	קל	קל	קל	קל
אזור הכנרת	בינוני	כבד	בינוני	קל
צפון הנגב (באר שבע)	קל	בינוני	קל	קל
אזור אילת	בינוני	כבד	בינוני	קל

הטמפרטורות בעולם

תחזית להיום	מינימום	מקסימום	מזג האוויר
איסטנבול	19	27	מעונן חלקית
אמסטרדם	16	25	גשם
אתונה	21	31	בהיר
בודפשט	19	32	בהיר
בייג'ינג	24 *	34 *	בהיר *
בוקארשט	18	30	בהיר
בריסל	17	16	גשם
ברלין	16	26	מעונן חלקית
ורשה	17	30	בהיר
טורונטו	15	26	מעונן חלקית
יוהנסבורג	1- *	17 *	בהיר *
לונדון	18	24	גשם
ליסבון	16	23	מעונן חלקית
מדריד	20	30	מעונן חלקית
מוסקווה	11	23	מעונן חלקית
ניו יורק	21	31	מעונן חלקית
פאריס	19	25	גשם
פרנקפורט	20	27	מעונן חלקית
ציריך	20	27	גשם
קהיר	24	32	בהיר
קופנהאגן	16	25	בהיר
רומא	22	29	מעונן חלקית

הטמפרטורות אתמול

חישובית זהב
תוכנה להנהלת חשבונות וניהול עסק
לעצמאים ובעלי עסקים
הנהלת חשבונות דו-צדדית וכפולה • חשבוניות • בנקים • לקוחות/ספקים • מלאי
אלפי משתמשים · קלה ופשוטה להפעלה · מאושרת ע"י מס-הכנסה
לקבלת תוכנת הדגמה חינם פקסס 03-496119
מערכת מידע קולי 24 שעות 03-6476858
המחיר החל מ- 350 שקל כולל מע"מ
אוטוסופט
רח' הרוגי מלכות 7 תל-אביב טל' 03-6471486

בפגישה שיזם רבין עם ראשי הליכוד ושהוגדרה על ידם כ"ניסיון פיוס"

בנימין נתניהו: יש בינינו הסכמה על ההסדר עם ירדן, אך לא לגבי רמת הגולן

מאת דליה שחורי

ראש הממשלה, יצחק רבין, אמר שלשום בפגישה שיזם עם ראשי הליכוד, כי אין כל שינוי מהותי בעמדת סוריה בשנתיים האחרונות וכי היא נותרה קשוחה כשהיתה.

רבין תיאר את הפער בעמדות בין ישראל וסוריה, ואמר בין היתר שסוריה לא מוכנה להנהיג נורמליזציה בתחילת ביצוע ההסכם שעליו מדובר בין שתי המדינות אלא רק בסופו. אי לכך חזר רבין ואמר כי רצה שמזכיר המדינה, וורן כריסטופר, יבוא למסע הילוכים שלו בין סוריה וישראל יותר מאוחר.

הפגישה עם ראשי הליכוד התקיימה בלשכת ראש הממשלה בתל אביב וארכה כשעה וחצי. השתתפו בה יו"ר הליכוד, בנימין נתניהו, יו"ר לשכת הליכוד, עוזי לנדאו, יו"ר הסיעה בכנסת, משה קצב, ויו"ר המזכירות, יהושע מצא. על הרכב המשתתפים החליט נתניהו. בליכוד רואים בפגישה זו ניסיון ליישר את ההדורים בין ראש הממשלה והליכוד, לאחר התבטאויות רבין בוואשינגטון נגד "יפי נפש בשתי המפלגות הגדולות". נתניהו נמנע מלקבל את פניו של רבין בנמל התעופה בן גוריון בשובו מארה"ב.

משתתפי הפגישה מצד הליכוד אמרו כי חשיבות הפגישה היא בעצם קיומה. הם אמרו כי לאחר הדיווח של רבין, הם העלו את השגותיהם, אך לא נכנסו לוויכוח ולהתנצחות. רבין דיווח על מסעו לארה"ב והתייחס גם לסכנת הטרור האיסלאמי ולמתרחש בסוריה.

נתניהו העלה בפגישה את השאלה אם העבודה והליכוד אינן יכולות להגיע להידברות והסכמה על המשך המדיניות בגדה. הוא ציין כי אין הסכמה בין שתי המפלגות לגבי רמת הגולן, אך יש הסכמה בעניין ההסכם עם חוסיין "ועזה ויריחו כבר מאחורינו".

נתניהו ציין שאם הממשלה עומדת להחיל על הגדה את מודל האוטונומיה שהונהג בעזה, "אז לא נגיע להסכמה". אבל אם בכוונת ראש הממשלה לעשות בגדה "משהו אחר", ייתכן שיש מקום להידברות. רבין לא הגיב על הדברים, ולדברי נתניהו הוא "השאיר אותם כשאלה פתוחה".

עוד אמר נתניהו לרבין בסוגיה זו, כי בחודשים האחרונים רבין לא פעל לחפש את ההסכמה עם הליכוד אלא להפך, הוא מגדיל את אי ההסכמה, הפילוג והמתח. נתניהו אמר לרבין: "ראה איזה הבדל יש, מבחינה לאומית ובינלאומית, כשאנו הולכים מתוך עמדה מאוחדת. לפחות צריך לראות אם יש בסיס להידברות בינינו". נתניהו ציין, כי רבין מתנגד להקמת מדינה פלשתינית בגדה המערבית, ויש אזורים ויישובים שהוא רוצה להמשיך לשמור בשטח ישראל. ייתכן שיש בכך בסיס להידברות אם כי "אנחנו לא מגיעים להידברות, או קשה קצת לראות".

בנושא הירדני אמר רבין כי ארה"ב ראתה בסוריה הגורם המרכזי במו"מ לשלום, ומחלקת המדינה לא האמינה בסיכויי ההצלחה של המהלך עם ירדן. בסופו של דבר היתה זו החלטת הנשיא, ביל קלינטון, להאמין במהלך הישראלי ולתת לו סיכוי. קלינטון הסכים שהסיוע האמריקאי לירדן, בצורת שמיטת חובות, לא ייעשה בבת אחת אלא ייפרס על פני שנתיים-שלוש, ויהיה מותנה במידת ההתקדמות של חוסיין בתהליך השלום עם ישראל.

רבין אמר שבמרכז המגעים עם ירדן עמדו שתי סוגיות: הפסקת מצב הלוחמה ומעמד ירדן במקומות הקדושים על הר הבית. בסוגיה הראשונה, אמר רבין, הרחיק חוסיין לכת בנאומו בבית הלבן אף מהנוסח שהוסכם עליו בהצהרת וואשינגטון, ודיבר על "סוף מצב המלחמה". אשר למעמד ירדן בהר הבית, אמר רבין כי לא מדובר בהקניית מעמד שלירדן לא היה קודם לכן, אלא במתן ביטוי רשמי בהצהרת וואשינגטון למעמד בפועל שיש לירדן בהר הבית.

לשאלת נתניהו אם אין סתירה אפשרית בין ההבטחה לירדן בהצהרת וואשינגטון לבין המכתב שנתן שר החוץ, שמעון פרס, לאש"ף בעניין מעמדו בירושלים, הבהיר רבין, כי הצהרת וואשינגטון מבטאת את המעמד בפועל של ירדן בהר הבית, אך הנושא נשאר פתוח למו"מ על מעמד הקבע.

ח"כי הליכוד אמרו שהם מוטרדים במיוחד לא מההסכמים עם אש"ף וירדן אלא מהתגברות הנוכחות של אש"ף בירושלים. ח"כ לנדאו אמר כי לא נעשה די על ידי הממשלה לעצירת פעילות אש"ף בירושלים, אף על פי שיש לה כל הכלים לכך. רבין אמר בתגובה כי אפשר יהיה לנקוט בצעדים על פי חוק לכשיתקבל בכנסת החוק ליישום ההסכם עם אש"ף בעזה ויריחו, הכולל סעיף מיוחד האוסר על פעילות מדינית של אש"ף במזרח ירושלים. שר המשפטים, דוד ליבאי, החליט ביום רביעי שעבר לדחות את ההצבעה על החוק, מחשש שלא יהיה לו רוב. הליכוד תובע לנתק את "סעיף ירושלים" מן החוק, כדי לאפשר לו לתמוך בסעיף זה כחוק נפרד. כמה מנציגי מרצ וכן נציגי חד"ש ומד"ע טוענים, לעומת זאת, כי לא יוכלו לתמוך בחוק ליישום ההסכם עם אש"ף אם יכלול את "סעיף ירושלים".

ח"כ בנימין נתניהו (מימין) ח"כ משה קצב (במרכז) וח"כ יהושע מצא, בצאתם מהפגישה עם ראש הממשלה

תצלום: עדי סן

אתמול בטלוויזיה / אברהם טל

אין גבול

"יומן" בערוץ 1, "מסמך בששי" בערוץ 2, ליל שבת, 20:00.

מתוך אירועי השבוע הסוער שעבר עלינו, עורכי "יומן" הסבו מאתנו, בצדק, הדים ממפגש הפסגה בוואשינגטון, שבהם הולעטנו לעייפה; אבל לא חסכו מאתנו, גם זה בצדק, מראות וקולות מרואנדה. מה יכול אדם היושב בביתו לעשות בעניין הנורא הזה, חוץ מאשר לראות, להזדעזע ולהתנחם בקומץ שליחי המדינה העושים שם כמיטב יכולתם.

"קייטנת ברוך הקדוש", בכתבתו של ניצן חן, היתה החיזיון מזעזע מסוג אחר; אבל אומרים לי שעל "קייטנה" זו דווח כבר בתחילת השבוע שעבר, וכי משרד החינוך והתרבות (שכל קייטנה טעונה אישורו) עבר לפעול מיד: האם לא פעל – או לא דווח על פעולתו?

ישראל סגל הנחה דיון אולפן בהשתתפות ח"כ רחבעם זאבי והסופר יצחק לאור; כרקע שימש סרט של מיכאל שוילי שנעשה והוצג מיד עם תום מלחמת ששת הימים. סגל ולאור זיהו בסרט את סימני התחלואים ה"טריומפאליים" שבהם לקתה החברה הישראלית מאז. אני ראיתי סרט באיחור, תוצאה ישירה של טראומה כפולה: מועקת האובדן שלפני, ורווחת ההצלה אחרי. השיטה שלפיה מביאים לאולפן את הקיצוניים שבקיצוניים בתקווה להפיק זיקוקין, נכשלה הפעם. מול לאור, שסיפק את הסחורה הנזקק לצורות ביטוי מתלהמות ("הסרט היה המסמרק שבכאב") כדי להמחיש את דעותיו האולטרה-קיצוניות, רחבעם זאבי נראה לפתע מתון, מפוכח ואפילו סימפטי. אוי!

ג'ודי לוץ הבינה כתבה חד-צדדית על כביש מס' 6, תשדיר שירות ללובי היהודי-ערבי המתגבש במטרה לסחוט מקופת הציבור את מירב ההטבות במחיר ביצוע הפרויקט.

"מסמך בששי" הביא 24 שעות בחיי ד"ר ענת רביד, כירורגית באיכילוב: כתבה מעניינת, שבה נחשפה הרופאה בשעותיה היפות, וחולים בשעות החולשה והשפל. לכל אורך הסרט התעוררו שאלות של אתיקה רפואית: האם נתנו כל המאושפזים הסכמה לפרסום המתנתם? ואם כן, האם ניתנה ההסכמה בלי לחץ סביבתי ("זהו סרט על הרופאה הנהדרת שמטפלת בך")? ממתי מראים בטלוויזיה איך מרחיקים את השד של גברת, תוך ציון שמה, ומכריזים בציבור שלקתה בסרטן? האין גבול? אני מקווה שאם אזדקק לאשפוז, לא אמצא במיון את לונדון וזהב מקרבים מיקרופון לפרצופי ושואלים ממה חטפתי אולקוס. מדברים כאלה.

קנו דירה שמחממת את הלב, אנחנו כבר נקרר לכם אותה.

קונים דירה של שופ במרכז

מקבלים חינם מזגן מפוצל מנהטן תדיראן

כולל התקנה

המבצע לזמן מוגבל

בתי הכלנית, רמת־גן
דירות 5 ו-5.5 חדרים.
הדירה לדוגמא פתוחה בימים א,ב,ד,ה 14:30-17:00
ימי ו' 09:00-13:00
רח' טבנקין רמת־גן,
טלפון: 050-227520

פסגת שרת, חולון
דירות דופלקס 5 ו-6 חדרים, דירות 3.5, 4, ו-5 חדרים.
הדירה לדוגמא פתוחה בימים א',ב',ד',ה' 14:30-17:00
ימי ו' 09:00-13:00
רח' משה שרת 39, חולון
טלפון: 03-5564667

כפר גבירול, רחובות
דירות 4,3 חדרים,
קוטגים 4 ו-5 חדרים.
קוטג' לדוגמא פתוח
בימים א-ד 12:30-17:00
ימי ו' 08:00-13:00
טלפון: 08-473149

גבעת פולג, נתניה
קוטגים 6 חדרים.
פרטים בטלפון: 050-224159
בימים א-ה 11:00-18:00
ימי ו' 10:00-13:00
דירות 4 ו-5 חדרים.
הדירה לדוגמא פתוחה
בימים א-ה 12:00-18:00,
ימי ו' 09:00-13:00
טלפון: 09-850058

ניצני ראשון, ראשל"צ
קוטגים 2.5 חדרים עם אפשרות הגדלה ל-4 חדרים. כניסה מיידית
פרטים בטלפון: 03-9677124

מישור הנוף, ראשל"צ
דירות 4 ו-4.5 חדרים,
קוטגים 5 חדרים.
חלק מהדירות לכניסה מיידית. הדירה לדוגמא פתוחה בימים
בימים א', ב', ג', ה' 09:00-18:00
ימי ו' 09:00-13:00
טלפון: 03-9677124

רובע ד', אשדוד
דירות 4, 4.5, 5, 5.5 חדרים ודירות גג
רח' זלמן ארן, אשדוד
טלפון: 08-551397
03-6426224

צמרת אפק, ראש העין
דירות דופלקס, 4 חדרים.
הדירה לדוגמא פתוחה
בימים א-ה 12.00-17:00
ימי ו' 10:30-13:30
פרטים בטלפון: 050-233547

* החברה רשאית להפסיק את המבצע בכל עת, בהתאם לשיקול דעתה.

לגור בטופ
שיכון ופיתוח לישראל
משרד מכירות ראשי: רח' החשמונאים 121, תל־אביב. טלפון: 03-5632710.

מייג'ור הודיע על הפיכת הלוואה בסך 60 מיליון ליש"ט לירדן למענק

בשיחה טלפונית ממטוסו הציע המלך חוסיין לרבין להיפגש שוב בקרוב

מאת דפנה ורדי ואלוף בן

חוסיין מלך ירדן הגיע בסוף השבוע ללונדון בדרכו חזרה מוואשינגטון, כדי לקיים שיחות עם בכירים בממשלת בריטניה. המלך ייפגש עם שר החוץ, דאגלס הרד, לדיון על המשך תהליך השלום במזרח התיכון, וייתכן שייפגש גם עם שרים בכירים אחרים.

יום לפני שהמלך הגיע, הודיע ראש ממשלת בריטניה, ג'ון מייג'ור, כי בריטניה תהפוך הלוואות שניתנו לירדן בסך של 60 מיליון ליש"ט למענקים, כ"סימן רב עוצמה לתמיכתנו". ההלוואות ניתנו לירדן במסגרת סיוע החוץ של בריטניה. ההחלטה להפוך אותן למענק נועדה להקל על מאמצי המלך לשכנע את אנשיו בכדאיות ההחלטה להפסיק את מצב הלוחמה עם ישראל.

עם זאת, יש להניח שהמלך ינצל את ביקורו ואת האווירה הנוכחית בבריטניה, כדי לנסות ולהשיג הקלות נוספות לארצו, בעיקר בצד הכלכלי והמסחרי.

ממשלת בריטניה מתכוונת גם להגביר את הסיוע שלה לאוטונומיה הפלשתינית, בין היתר בעזרה למימון פעילותה של המשטרה הפלשתינית. פרטים על הסיוע בתחום זה ייימסרו ככל הנראה בתחילת השבוע.

החליפו ברכות

המלך חוסיין שוחח שלשום בערב בטלפון עם ראש הממשלה, יצחק רבין, והציע לו להיפגש שוב בעתיד הקרוב. לא דובר על מועד ומקום לקיום הפגישה. המלך התקשר אל רבין ממטוסו הרשמי, שהטיסו מארה"ב לבריטניה. ראש הממשלה שהה אותה שעה בביתו ברמת אביב. שני האישים החליפו ברכות וסיכמו ברוח חיובית את המפגש ביניהם בשבוע שעבר בוואשינגטון, שבו נחתמה הצהרת העקרונות לשלום ישראלי-ירדני.

(ע). שר ההסברה של ירדן, ג'ואד ענאני, אמר כי ירדן תחתום על הסכם שלום נפרד עם ישראל, מיד לאחר שיושלם המו"מ על הנושאים המשותפים לשתי המדינות.

בראיון טלפוני מוואשינגטון ליומן השבועי של גלי צה"ל "במצב הנוכחי" אתמול, אמר שר ההסברה של ירדן: "המלך חוסיין, ראש הממשלה רבין, ונשיא ארה"ב קלינטון, אמנם הבהירו כי המטרה היא להגיע להסכם שלום כולל במזרח התיכון. אולם, כאשר יסתיים המו"מ בין ירדן לבין ישראל על הנושאים המשותפים לשתי המדינות, נהיה מוכנים לחתום מיד על הסכם שלום. אני חושב, שהסכם שלום בין ירדן לישראל ישרת את המטרה – להגיע להסכם שלום כולל ואמיתי במזרח התיכון, שאינו אפשרי בלי הסכמי שלום גם עם סוריה ולבנון".

שר ההסברה הירדני העריך כי התקדמות במשא ומתן בין ירדן לבין ישראל תשפיע על נשיא סוריה, חאפז אל־אסד להאיץ את המו"מ עם ישראל על הסכם שלום. "אני חושב שההתקדמות האמיתית שהושגה בקרב מאוד בין ישראל לבין ירדן, תוכיח לנשיא הסורי, שישראל מעוניינת להגיע לשלום אמיתי ותהיה לכך השפעה חיובית עליו".

השר הירדני הביע תמיכה בתביעת סוריה שישראל תסוג בנסיגה מלאה מרמת הגולן. לדבריו, על ישראל להתייחס ברצינות להצעת סוריה לשלום מלא תמורת נסיגה מלאה. "זה בסיס טוב ליצירת שלום אמיתי בין ישראל לבין סוריה", אמר השר הירדני.

השר ענאני מסר כי פגישה נוספת בין המלך חוסיין לבין יצחק רבין תהיה בקרוב, אולם אין בכוונת המלך לבוא בקרוב לביקור בירושלים.

משלחות ישראל וירדן הסכימו להיפגש במלונות לחוף ים המלח

מאת רויטל לוישטיין

משלחות ההכנה של ישראל וירדן לשיחות השלום נפגשו השבוע במפעלי ים המלח הישראליים, אתר שנבחר בשיחות עין עברונה לפני 12 יום לארח את השיחות בתחום ישראל. לאחר סיור במקום, ובעקבות מה שהוגדר כ"הפשרה והתקרבות נוספת בעקבות מפגש רבין-חוסיין בוואשינגטון", הסכימו הירדנים לזנוח את הרעיון להיפגש בתנאים לא נוחים במפעל, ולקיים את המשך המפגשים במלון מוריה-פלאזה בים המלח.

ביום שישי, ה-5 לאוגוסט, ייפגשו שוב משלחות ההכנה במלון מוריה-פלאזה, במטרה להכין את סבב השיחות הירדני־הישראלי, שיחל ב-8 באוגוסט. יוסי גל, דובר המשלחת הישראלית, מסר כי סבב השיחות שיחל ב-8 באוגוסט יימשך ברציפות במשך כמה שבועות, ארבעה ימים בכל שבוע. בסבב זה ייפגשו במלון מוריה-פלאזה ועדות הביטחון, מים, איכות סביבה ואנרגיה. לאחר שבועיים יעברו השיחות לצד הירדני, ככל הנראה, למלון ים המלח. השיחות של ועדת הגבולות יתקיימו באתר עין עברונה.

המשלחת המקדימה של הירדנים למפגש ההכנה שיתקיים ביום ששי הקרוב תכלול את הגנרל מנצור אבו-ראשיד, מפקד יחידת הקישור לכוחות זרים, נציג תקשורת, מינהל וביטחון. בראש המשלחת הישראלית לשיחות ההכנה יעמוד נסים בן-שטרית, סמנכ"ל מינהל במשרד החוץ, אביב שיר-און, נציג דובר המשלחות ותת-אלוף ברוך שפיגל, מפקד יחידת הקישור לכוחות זרים בצה"ל.

נודע עוד כי פגישה מקדימה של ועדת הגבולות בראשות עורך דין משה קוטנובסקי, צפויה להתקיים עוד השבוע באילת או בעין עברונה. בפגישה זו צפויים להשתתף המומחים הבריטים שהגיעו לארץ במטרה לסייע בסימון הגבול בין המדינות.

פגישות נוספות של ועדות מומחים בנושאי איכות סביבה אמורות להתקיים השבוע במלון הילטון טאבה. שם ידונו מומחים משתי המדינות בנושא הדברת זבובים. אפשר כי מומחים בינלאומיים יצטרפו לשיחות אלה.

אבא אבן: חוסיין – המנהיג הערבי הראשון שהבין כי ישראל אינה ניתנת לחיסול

(ע). שר החוץ לשעבר, אבא אבן, אמר שלשום כי חוסיין מלך ירדן היה הראשון מבין מנהיגי מדינות ערב, שהבין כי ישראל אינה ניתנת לחיסול. "בעומקי לבו הוא היה מעוניין במזרח תיכון בלי ישראל, אך הוא הבין כי מחשבה זו לא תתגשם ולכן הוא מאז ומתמיד להידברות עמנו", אמר אבן.

בהופיעו בפני חברי המועדון המסחרי תעשייתי במלון שרתון בתל אביב, אמר אבא אבן שאם נשיא סוריה, חאפז אל־אסד, מעוניין במו"מ עם ישראל שבסופו יהיה שלום בין שתי המדינות, הרי זה רק בגלל שהוא ריאליסט באשר למצב המדיני העכשווי ולא בגלל ששינה את יחסו כלפי ישראל.

לדברי אבן, סוריה מעולם לא פתחה במלחמה נגד ישראל אלא כאשר התקיימו שלושה תנאים שסייעו לעצמה: עזרתה של מצרים במלחמה, גיבוי מדיני של בריה"מ והשתלבות עיראק כבת ברית במלחמה. "כיום אין לסוריה אף אחד מהתנאים הללו משום שמצרים עשתה שלום עם ישראל, בריה"מ אינה יכולה להעניק יותר גיבוי מדיני וצבאי ועיראק עוינת את סוריה מאז היא יצאה בפומבי נגדה במלחמת המפרץ", אמר אבן. הוא הוסיף, כי מצב זה מביא תקווה באשר לסיכויי השלום עם סוריה.

هكذا من الأصل

כ–300 סופרים, אמנים ומרצים ישראלים ופלשתינאים נפגשו בשכם "למען השלום"

בין באי הכנס מישראל היו יורם קניוק, אמיל חביבי, חווה אלברשטיין, עדי צמח ויוסף שילוח. המשוררת דליה רביקוביץ' קראה בכנס לשחרורם של כל האסירים הפלשתינאים, וכן לשחרורם של עמי פופר ודוד בן שימול

מאת יוסף אלגזי

כ–300 סופרים, אמנים ומרצים ישראלים ופלשתינאים קיימו אתמול בשכם מפגש פומבי שבו החליטו לפעול יחדיו לקידום תהליך ההכרה ההדדית, השכנת השלום בין ישראל לבין הפלשתינאים "מתוך פרספקטיבה של פיוס בין העמים, ולא רק בין ההנהגות הפוליטיות". את הכנס יזם ואירגן ועד היוצרים הישראלים והפלשתינאים בחסות המרכז הבינלאומי לשלום.

בכנס גם השתתף יאסר עבד־ראבו, הממונה על תיק התרבות וההסברה ברשות הפלשתינית. זהו ביקורו הראשון מחוץ לתחומי הרשות הפלשתינית. בדברי ברכתו בכנס, אמר שלא יכון שלום צודק בין שני העמים כל עוד העיר שכם ויישובים פלשתיניים אחרים חיים תחת הכיבוש, כל עוד יש התנחלויות ישראליות בשטחים, כל עוד נמקים אסירים פלשתינאים בבתי הכלא הישראליים, כל עוד ממשיכה ישראל לנהל מדיניות של עובדות מוגמרות בירושלים, וכל עוד נמשך המצור על ירושלים הערבית ועל עזה.

שרת המדע והאמנויות, שולמית אלוני, שמארגני הכנס הודיעו על השתתפותה בכנס, לא הגיעה לכנס, והסתפקה בברכה בכתב. לבאי הכנס נמסר, כי אי השתתפותה של השרה נבעה "מטעמים טכניים". למקורבי השרה ולמארגני הכנס נודע, כי מנהיגת מרצ הנאבקת בממשלה נגד נוסח הסכם ההצטרפות של ש"ס לקואליציה, "אינה מעוניינת בפתיחת חזית שנייה עם רבין בנושא אחר". בסוף השבוע לא ניתן היה לקבל את תגובתה של השרה אלוני.

"לידידי יאסר עבד־ראבו ברוך החוזר", במלים אלה פתחה אלוני את ברכתה. בהמשך, גילתה שרת המדע והאמנויות, כי משרדה הקציב 200 אלף שקל לתרגומים של ספרות, שירה והגות מערבית לעברית ומעברית לערבית.

בין באי הכנס מישראל היו יורם קניוק, אמיל חביבי, ששון סומך, חווה אלברשטיין, עדי צמח, מנוחם ברינקר, סלמאן מסאלחה, יאירה גינוסר, אורית אדרת, יוסף שילוח, דליה רביקוביץ', איברהים גנאים, אורי ברנשטיין ואחרים.

את הכנס פתח ד"ר מחמוד תנח, סגן נשיא אוניברסיטת א־נג'אח. המשוררת פדוואה טוקאן קידמה בברכה את האורחים הישראלים, והגדירה אותם כשליחי שלום ואהבה. "המפגש של הישראלים עם עמיתיהם הפלשתינאים בשכם מתקיים בצל תהליך היסטורי שיוביל לסיום הכיבוש ומצב המלחמה בין שני העמים, ולכינון שלום בין שתי מדינות – ישראל הקיימת ופלסטין שבדרך להקמתה – בגבולות שלפני מלחמת יוני 67", ציינה המשוררת טוקאן.

הסופר אמיל חביבי ציין, כי הוא ופלשתינאים אחרים שנשארו לחיות במדינת ישראל עם הקמתה עשו כן מתוך רצון להישאר במולדתם. "מהיום הראשון ראינו בחוגים היהודיים הדמוקרטיים בישראל בני ברית שלנו", אמר.

המשוררת דליה רביקוביץ' קראה לשחרורם של כל האסירים הפלשתינאים, וכן לשחרורם של עמי פופר ודוד בן שימול. כמו כן דיברו יורם קניוק, סמי כילאני ואחרים.

בהגיעו לכנס, הבהיר יאסר עבד־ראבו, כי כנסים מסוג זה מסייעים לתהליך השלום. לדעתו, רק צעדים מעשיים לסיומו המהיר ככל האפשר של הכיבוש הם שישרתו את עניין השלום, ויבטיחו דו קיום. כינון יחסים טבעיים, כמו למשל שיתוף פעולה בין משרדי ממשלה בתחומים שונים, יתאפשר כאשר תקום המדינה הפלשתינית העצמאית בצדה של מדינת ישראל. "אני מאושר שאחרי שנים ארוכות התאפשר לי לשוב ולאחת הערים החשובות של מולדתי, שכם הלוחמת", אמר עבד־ראבו. "באותו הזמן אני חש מחויבות גדולה להשלמת המשימה שבה התחלנו, והיא סיום הכיבוש של שכם ושל שאר השטחים, הקמת מדינה פלשתינית עצמאית לרווחת בני כל העם", אמר.

בתשובה לשאלה בעניין מניעת הפצתם של העיתונים "א־נהאר" ו"אחבאר אל־בלד", טען עבד־ראבו, כי הוא לא ידע על ההחלטה, בגלל שהיא לא נתקבלה על ידי משרד התרבות וההסברה הפלשתיני, וכי הוא מתנגד לכל צעד הפוגע בחופש הביטוי והפרסום, ולא משנה מה השקפתו הפוליטית של הנפגע.

בראשית דבריו בכנס, בירך עבד־ראבו את משתתפיו, ישראלים ופלשתינאים, בשם הרשות הפלשתינית ובשם ערפאת. הוא הזמין את היוצרים הפלשתינאים והישראלים לקיים את מפגשם הבא בעזה, והוסיף: "אני מקווה שהיצירה התרבותית המשותפת תשמש גשר של הבנה וידידות על מה שהחריב הכיבוש".

עבד־ראבו נתקבל בשכם בהתלהבות גדולה. הוא נתלווה על ידי אשתו, הסופרת ליאנה באדר. אחרי הכנס נערכה להם קבלת פנים באוניברסיטת א־נג'את.

תצלום: ניר קרמן

המשוררות דליה רביקוביץ' ופדוואה טוקאן במפגש למען השלום, שקיימו אנשי רוח ישראלים ופלשתינאים בשכם

אישים פלשתינאים לוחצים על ערפאת לבטל האיסור על הפצת "א־נהאר" בשטח האוטונומיה

עיתונאים פלשתינאים: האיסור הוא נפשע, קץ החלום על דמוקרטיה

מאת דני רובינשטיין ויוסף אלגזי

אישים פלשתינאים מפעילים לחץ כבד על יו"ר אש"ף, יאסר ערפאת, בדרישה לבטל את הצו האוסר על הפצת העיתון "א־נהאר" והשבועון "אחבאר אל בלד" בשטחי האוטונומיה הפלשתינית. בין הפונים לערפאת בעניין זה היו גם חברי הרשות הפלשתינית, ובראשם הממונה על התרבות וההסברה, יאסר עבד־ראבו.

שורה של חוגים פלשתינאים, ביניהם חנאן עשראווי וזיאד אבו־זיאד, גינו את הצו ואמרו כי הוא מסכן את הסיכוי לבנות אורח חיים דמוקרטי לציבור הפלשתיני. קבוצה גדולה של עיתונאים, סופרים ואנשי אקדמיה פלשתינאים אירגנו בסוף השבוע עצומה הקוראת לערפאת לבטל את הצו.

את ההוראה להפסיק את הפצת העיתונים הללו הוציא ביריחו ג'בריל רג'וב – הממונה על ביטחון הפנים. רג'וב נימק את הוצאת הצו באמרו כי "לא ייתכן שמדינה אחת תפעל בתוך מדינה שנייה באמצעות עיתונים מסוימים".

בעזה מנעו ביום חמישי אנשי המשטרה הפלשתינית את כניסת המכונית שהביאה את העיתונים ממזרח־ירושלים. בגלל הצו החליטו בעלי העיתונים הללו להפסיק את הפצתם.

זוהיר אל־רבעי, ראש מערכת השבועון "נבלוס" המופיע בשכם, המכהן גם כאימאם ודרשן במסגד "אל אנבייא", אמר כי ברור ששני העיתונים נתונים תחת לחצים כבדים ואיומים. "לא משנה מי אחראי להם, בעיני אלו הם מעשים נפשעים, ואני קורא לכל אדם להתנגד להם בתוקף", אמר. "עמנו שנאבק נגד הכיבוש הישראלי הקריב מיטב בניו ובנותיו במאבק הזה, אסור לו להסכים לכל ניסיון של סתימת פיות, של הגבלת חופש הביטוי, חופש העיתונות והפרסום. בעיני כל פגיעה נגד עיתון כלשהו כמוה כפגיעה בגן ילדים, בבית ספר, באוניברסיטה, במסגד, בכנסייה, בזכויות האדם", אמר.

אזהרה לכל העיתונים

מוחמד דרגמה, כתב "אל קודס" בשכם, אמר כי ההחלטה על מניעת הפצת העיתונים נתקבלה בצורה שרירותית, וללא בסיס חוקי. בתשובה לשאלה מדוע לא הגיב "אל קודס" על ההחלטה, אמר דרגמה כי "הצעד שננקט נגד שני העיתונים כוון על ידי מי שהחליטו עליו כאזהרה לשאר העיתונים והעיתונאים הפלשתינאים".

תוטאם אל קדת, כתב "א־נהאר" בשכם, הביע תקווה כי ההחלטה על מניעת הפצת שני העיתונים נתקבלה על ידי אדם או אנשים בודדים, ולא על ידי הרשות הפלשתינית. "אם יתברר כי ההחלטה נתקבלה על ידי הרשות הפלשתינית זה בעיני אסון לאומי, התנפץ לנו חלום לכונן חברה דמוקרטית ורב מפלגתית", אמר.

העיתון "א־נהאר" (היום) החל להופיע במזרח ירושלים ב–1986, תחילה כשבועון חדשות, ולאחר כמה חודשים, כעיתון יומי. הרקע להופעתו היה מהפך שחל בקו המדיני של העיתון "אל־קודס" – הגדול בעיתוני השטחים.

מראשית שנות ה–70' פעלו במזרח־ירושלים העיתון "אל־קודס" ולצדו כמה עיתונים בעלי תפוצה קטנה יותר: "אל־פג'ר", "אל שעב", "אל־אנבייאר", ו"אל־מיתאק". העיתון "אל־קודס", הוותיק מכולם, החל להופיע זמן קצר לאחר מלחמת ששת הימים. העיתון נחשב כאוהד ממשלת ירדן וככל הנראה, נתמך כספית על ידי הירדנים. "אל־אנבייאר" יצא לאור בתמיכת ממשלת ישראל, ונסגר לאחר כמה שנים בהן לא זכה לתפוצה רחבה. "אל־פג'ר" ו"אל־שעב" היו ביטאונים של אש"ף שהופיעו בצורה סדירה עד שנסגרו בשנה שעברה נוכח המשבר הכספי שפקד את הארגונים הפלשתיניים. "אל־מיתאק" נחשב כביטאון החזית העממית, ונסגר על פי צו של משרד הפנים.

הקו המסורתי

ב–1986 פרץ משבר בין אש"ף לירדן והמלך חוסיין ביטל את הסכם הקונפדרציה ביניהם, שנחתם שנה קודם לכן. באותה תקופה התחוללה התחרות בין תומכי ירדן לתומכי אש"ף בשטחים ובעל העיתון "אל קודס", מחמוד אבו־זלף, נטש את הקו המסורתי של תמיכה בירדן והחל לתמוך באש"ף. שניים מהבולטים שכתבו מאמרים בעיתון – איש העסקים עותמאן חלאק ועורך הדין עיסאם אל־ענאני, החליטו לפרוש מ"אל־קודס" ולהוציא לאור את "א־נהאר" כעיתון מתחרה, שישמור על הקו הפוליטי של אהדה למשטר ההאשמי. בשנה שעברה, לאחר סגירת העיתונים האחרים, נותרו "אל־קודס" ו"א־נהאר" שני היומונים היחידים של תושבי השטחים.

"א־נהאר" זכה להצלחה יחסית ושמר על קו מערכתי מאוזן שיש בו אמנם אהדה לירדנים, אולם ללא נטיות ביקורת או השמצות על אש"ף. הידיעות על אש"ף הופיעו בהבלטה בעיתון, כולל תמיכה ברוב צעדיו של הארגון במו"מ והסכמים עם ישראל.

בראשית האינתיפאדה התלוננו כמה מפעילי "המפקדה המאוחדת של ההתקוממות" כי העיתון "לא משרת אותם מספיק", ואף איימו על עורכיו. בכמה מקרים שרפו את דוכני העיתון בשטחים, אולם לאחר הידברות בין פעילי אש"ף לעורכי העיתון הוסדרו התקריות והעיתון רכש לו קהל קוראים יציב בגדה המערבית ובעזה.

העמדה הפרו־ירדנית של "א־נהאר" קיבלה ביטוי בפרסום שבחים למלך חוסיין ולמדיניותו, אם כי גם עיתון זה – כמו שאר עיתוני השטחים – לא קיבל אישור להפצה במזרח הירדן. הירדנים מעולם לא הרשו להפיץ בממלכתם עיתונים פלשתיניים שלא עברו קודם את הבדיקה המדוקדקת של הצנזורה הירדנית.

14 פלשתינאים נפצעו קל בעימות עם מג"ב ברמאללה

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

14 תושבים ערבים נפצעו באורח קל בעת פיזור הפגנה שהייתה בשבת בצהרים, בסמוך לכיכר מנארה ברמאללה.

בעת התקהלות של כ–200 תושבים ערבים, נזרקו אבנים על כוחות צה"ל וכוחות של משמר הגבול. כוח משמר הגבול שהיה במקום פיזר את המתקהלים, תוך ירי של כדורי גומי וגז מדמיע.

בפיזור ההפגנה נפצעו 14 תושבים באורח קל, וחלק שוחרר לאחר שקיבל טיפול רפואי. מקורות פלשתיניים דיווחו כי בתקריות נפצעו 18 תושבים, וחלקם מאש כוחות צה"ל.

עוד מוסרים מקורות פלשתינים כי כל הפצועים הועברו לבית החולים ברמאללה. מצה"ל נמסר כי עוצר הוטל על העיר, שהוכרזה אזור צבאי סגור לשעות ספורות לאחר ההפגנות. כן נמסר שחיילי צה"ל לא נפגעו.

גם בחברון דווח על יידוי אבנים וזריקת בקבוקים ריקים לעבר כלי רכב של צה"ל. ברצועת עזה דווח על כמה תקריות של יידוי אבנים, בעיקר בגוש קטיף, אך לא דווח על פצועים.

עתיים מוסיפה: חייל בשירות סדיר שהיה בחופשה, נדקר ביום שישי בערב ונפצע קל מאוד בתגרה עם שני ערבים, תושבי מזרח העיר.

מהמשטרה נמסר, כי הרקע לדקירה אינו לאומני. שני חיילים בשירות סדיר שהיו בחופשה, עולים חדשים ממדינות חבר העמים, טיילו ביום שישי בלילה בעיר העתיקה בירושלים, כשהם שתויים.

סמוך לשעה עשר בערב הגיעו השניים לשער שכם, שם פרצה תגרה בינם לבין שני ערבים. אחד הערבים שלף סכין יפאנית ודקר את אחד החיילים בזרועו.

מיד לאחר הדקירה ברח אחד החיילים והתחבא באחת החנויות ברחובות שער שכם. הדוקר נסע לבית שבו לן, לקח את נשקו, רובה מסוג גליל, חזר לשער שכם וירה שש יריות באוויר.

למקום הגיעו כוחות משטרה ומג"ב שפתחו בסריקות. הפצוע טופל במקום על ידי ניידת מד"א ולאחר מכן נעצרו שני החיילים.

שעות ספורות לאחר מכן עצרה המשטרה את הדוקר, בביתו במזרח ירושלים. הערבי הנוסף שהשתתף בתגרה טרם נעצר, אך זהותו ידועה.

מקורות צבא מסרו, כי באזור שער שכם עומדים לאחרונה צעירים ערבים, המתנכלים לתיירים וליהודים המגיעים למקום. המשטרה פועלת ללכידתם.

שלושה ישראלים, זוג הורים ובנם, נפצעו ביום שישי לפנות בוקר באורח קל, כאשר מכוניתם הידרדרה בשל יידוי אבנים מצפון לרמאללה.

שלושת הפצועים פונו לאחר זמן קצר על ידי תושבים ערבים שעברו במקום. הם הובאו למרפאה צבאית ברמאללה, ומשם הועברו לבית חולים בירושלים.

הרב של חיפה קורא לכינוס חירום של הרבנות הראשית בעניין המקומות הקדושים

(ע). "הסכם העקרונות שנחתם עם ירדן בוואשינגטון מטיל על מועצת הרבנות הראשית לישראל חובה היסטורית קדושה לעמוד על משמר המקומות הקדושים ליהודים", כך אמר ביום שישי הרב הראשי בחיפה, הרב שאר ישוב כהן. הוא קרא לכינוס חירום של מועצת הרבנות הראשית לישראל.

הרב שאר ישוב כהן קרא למועצת הרבנות הראשית לישראל לפרסם את עמדתה הברורה והנחרצת בעניין המקומות הקדושים ליהודים, ולתבוע מהממשלה מעמד וזכויות לגבי הר הבית ויתר המקומות הקדושים. לטענתו, מועצת הרבנות הראשית היא הגוף העליון על פי החוק, המוסמך לייצג את ישראל כולה ולמלא תפקיד ברור ומיוחד בשמירה על המקומות הקדושים.

רבה הראשי של חיפה הוסיף כי זכות עם ישראל על המקומות הקדושים – הר הבית, שהוא המקום הקדוש ביותר לעם ישראל ולאו דווקא הכותל המערבי, מערת המכפלה, קבר יוסף ושאר המקומות הקדושים – ידועה לכל היא וזכות שאינה ניתנת לערעור. הרב ציין כי "זכותנו בקשר למקומות הקדושים אינה יכולה להיפגע גם על ידי כך שגם בני דת אחרת קידשו אותם ומקיימים שם את תפילתם".

זינגר ברנע פיננשל

קרן נאמנות

הודעה בדבר פרסום תשקיף

בהתאם לסעיף 23 (ג) (2) לחוק ניירות ערך תשכ"ח־1968 ניתנת בזאת הודעה על פרסום תשקיף הקרן:

קרן פתוחה
הקרן הינה קרן פתוחה כהגדרתה בחוק להשקעות משותפות בנאמנות, התשכ"א – 1961.

הצעה לציבור של
מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 1 ש"ח ע.נ. כל יחידה, בתעודות השתתפות על שם המוצעות החל מיום 8.8.94 ועד יום 30.7.95 תמורת תשלום מחירן היסודי בתוספת שעור הוספה של 1.5% או פחות כמפורט בפרק א' לתשקיף.

הצעה במחיר מופחת
החל מ־8.8.94 ועד 31.8.94 שעה 11:00 מוצעות היחידות במחיר היסודי, כפי שיהיה מעת לעת, בתוספת שעור הוספה של 0.5%.

קרן חדשה
קרן זו היא קרן חדשה שיחידותיה מוצעות לראשונה לציבור.

מדיניות ההשקעות

1. הסכם הנאמנות קובע כי לפחות 50% מנכסי הקרן יושקעו במניות ובניירות ערך המירים למניות – לרבות מניות וניירות ערך המירים למניות המהווים ניירות ערך זרים בשעור שלא יעלה על 10% מכלל נכסי הקרן – של מוסדות בנקאיים למיניהם, חברות אחזקה בנקאיות, מוסדות מימון ענפיים, חברות ביטוח, סוכנויות ביטוח וחברות שעיסוקן העיקרי בפעילות בשוק ההון.
2. כל עוד לא יוחלט אחרת על ידי דירקטוריון מנהל הקרן, תהיה ההשקעה בניירות הערך המפורטים בסעיף 1 לעיל לפחות 70% מנכסי הקרן.
   האמור לעיל יהיה בתוקף החל מ־45 יום לאחר מועד הפעלת הקרן.
   יתרת נכסי הקרן תושקע בהתאם לשיקול דעתו של מנהל הקרן.
   על כל שינוי במדיניות ההשקעות יגיש מנהל הקרן דיווח מיידי ותפורסם על כך הודעה של שבועיים מראש לפחות בשני עיתונים יומיים בשפה העברית בעלי תפוצה רחבה היוצאים לאור בישראל.
3. בהתאם לתקנות משותפות בנאמנות (אופציה), התשנ"ד - 1993, מותר לקרן לרכוש ולמכור אופציות (OPTIONS) ובלבד ששווי האופציות המוחזקות בקרן לא יעלה על 10% מכלל נכסי הקרן. (בדבר מהות האופציות והסיכון הכרוך בהשקעה בהן ראה פרק ג' סעיף 1ה' לתשקיף).
4. לפי תקנות להשקעות משותפות בנאמנות (רכישה ניירות ערך זרים) שיעור ההשקעה בניירות ערך זרים ואופציות זרות בקרן לא יעלה על 10% מכלל נכסי הקרן (ראה פרק ג' סעיף 3 לתשקיף).

שכר המנהל והנאמן
בהתאם להסכם הנאמנות זכאי מנהל הקרן לקבל דמי ניהול בשעור שלא יעלה על 3.5% מהשווי השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן בניכוי ההתחייבויות (להלן: "שווי הנכסים") (ראה פרק ח' לתשקיף).
בתקופת תשקיף זה יקבל מנהל הקרן שכר ניהול בשעור של 2.25% משווי הנכסים.

בהתאם להסכם הנאמנות הנאמן יקבל שכר שנתי בשעור של 0.1% משווי הנכסים, אולם לא פחות מסכום של –.30,000 ש"ח לשנה צמוד למדד המחירים לצרכן כמפורט בפרק ח' לתשקיף.
בהתאם לכך במקרה ושווי הנכסים בקרן יפחת מ־30,000,000 ש"ח צמוד למדד כאמור, יעלה שכר הנאמן על 0.1% משווי הנכסים.
בהתאם להסכם הנאמנות מנהל הקרן והנאמן רשאים, בהסכמה, להעלות את שכר הנאמן ובלבד שלאחר ההעלאה שכר הנאמן לא יעלה על 0.3% משווי הנכסים.

מנהל הקרן: זינגר ברנע ושות' ניהול קרנות נאמנות (93) בע"מ. **הנאמן:** החברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ.

עותק התשקיף וההיתר לפרסום הוגשו לרשם החברות.
עותקים של התשקיף ניתן להשיג אצל מנהל הקרן ובסניפי בנקאי הקרן, בנק לאומי לישראל בע"מ וחברי הבורסה.
ניתן להגיש הזמנות ליחידות הקרן אצל כל חברי הבורסה.

תל־אביב כ"ג באב תשנ"ד
31 יולי 1994

ימר פלוס

אוגנדה הודיעה על חידוש היחסים עם ישראל

מאת אלוף בן
כתבו המדיני של "הארץ"

אוגנדה הודיעה על חידוש היחסים הדיפלומטיים עם ישראל. "במסגרת אווירה כה טובה במזרח התיכון, ועם ההתקדמות שהושגה בתהליך השלום הערבי-ישראלי, החליטה אוגנדה לחדש את יחסיה עם ישראל", הודיע אתמול שר החוץ של אוגנדה.

שגריר ישראל בקניה, אריה עו־דד, ביקר לאחרונה בקמפלה בירת אוגנדה ונפגש עם הנשיא, יוורי מוסבני, ועם שר החוץ. בפגישה הוחלט על חידוש היחסים בין שתי המדינות, שנותקו בשנת 72.

צפוי שגם טנזניה וגאנה יודיעו על חידוש היחסים

בישראל מצפים עתה להודעות של שתי מדינות נוספות באפריקה על חידוש היחסים – גאנה וטנזניה, שכנתה של אוגנדה. טנזניה ואוגנדה מקיימות ביניהן קשרים מדיניים הדוקים. מקורות מדיניים בישראל העריכו כי פגישת רבין-חוסיין בוואשינגטון, וחתימת ההסכם עם ירדן, השפיעו על עי־תוי חידוש היחסים.

כשבוע שעבר כוננו ישראל יחסים דיפלומטיים עם מדינה נוספת באפריקה, קף ורדה.

המקורות המדיניים אמרו כי החלטת אוגנדה לחדש את היחסים עם ישראל הושפעה גם מהסיוע הישראלי לפליטי רואנדה השכנה.

ישראל ואוגנדה מנהלות בשנה האחרונה מגעים לחידוש היחסים, אך הדבר התעכב עד כה בגלל התנגדות פוליטית בקמפלה. לפני כשלושה חודשים דן הקבינט האו־גנדי בהצעה לחדש את היחסים עם ישראל, אך היא נדחתה בגלל התנגדות כמה מהשרים. מדיווחים שהגיעו לירושלים עלה כי שרים אלה טענו כי ישראל פגעה בריבו־נות אוגנדה במבצע אנטבה ב-76.

בישראל העריכו כי אישים אלה מקורבים למדינות ערביות, ובמיוחד ללוב, שקיימה בעבר נוכ־חות חזקה באוגנדה. לפני כמה שבועות נערכו בחירות באוגנדה, ורוב האישים שהתנגדו לחידוש היחסים עם ישראל לא נבחרו מחדש. לא־חר הבחירות היה קל יותר לנשיא מוסבני להעביר החלטה על חי־דוש היחסים בממשלתו.

בחודשים האחרונים התקיים קשר רצוף בין שגריר ישראל בק־ניה לבין ממשלת אוגנדה, והשג־ריר עודד ביקר כמה פעמים בקמפלה. אוגנדה אירחה בשנה שעברה את ח"כ רן כהן ואת סמנכ"ל משרד החוץ צבי מזאל, שליחי שר החוץ שמעון פרס, שיצאו לעדכן את מנהיגי אפריקה על הסכם העקרונות עם אש"ף.

חברות ישראליות הרחיבו בש־נה האחרונה את פעילותן העסקית באוגנדה, בעיקר בתחומי החקל־אות – גידול פרחים והשקיה. משלחת של אנשי עסקים אוגנ־דים, בראשות סגן נשיא המדינה, ביקרה בישראל, וקיימה גם שיחות מדיניות. ישראל גם סיפקה נשק לצבא אוגנדה, ובשנה שעברה נע־צר בקפריסין מטוס עמוס נשק מתוצרת תע"ש בדרכו לאוגנדה.

רקע / שרון שדה

עסקות נשק חשאיות עם ישראל

לאחר 21 שנות נתק חידשו ישראל ואוגנדה את יחסיהן המדי־ניים, אך גורמים במערכת הביט־חון סבורים כי הסיכויים לחידוש היחסים הביטחוניים ההדוקים בין המדינות קלושים.

ישראל הגישה לארצות מתפת־חות באפריקה סיוע כלכלי, חקלאי וצבאי מגוון, על מנת להרחיב את בסיס התמיכה הבינלאומית, למ־צוא שווקים חדשים לתעשיות הביטחוניות ולפתח קשרים עם משרדי ביטחון וצבאות של מדי־נות ידידותיות.

ישראל החליטה להתמודד עם ההשפעה העוינת של מדינות ערב בעיקר באמצעות הארצות הגוב־לות עמן. לכן מצאה עניין מיוחד בזירה המזרח האפריקאית, שהיתה קרובה למצרים ולמדינות ערביות נוספות.

הסיוע הביטחוני של ישראל לאפריקה הגיע לשיאו בשנות השישים. אז החזיקה ישראל משל־חת צבאית קבועה באוגנדה, בר־אשות קצין בדרגת אלוף משנה, ובמדינות אפריקאיות נוספות.

באוגנדה, שנחשבה למדינת מפתח עבור ישראל, התמקד הסי־וע הביטחוני בייעוץ למפקדת הצ־בא, הדרכה של חיל האוויר וייעוץ להקמת גדודי נוער.

מערכת היחסים הביטחונית בין המדינות הגיעה לשיאה לאחר שהשליט לשעבר, אידי אמין, קי־בל כנפי צניחה ישראליות מגול־דה מאיר. בעקבות סירוב ישראל לספק לאמין נשק רב, שכלל מטו־סי קרב וציוד מתוצרת ארה"ב, חלה הרעה ביחסי המדינות.

ב-73' גורשו הנציגים הישרא־לים מאוגנדה, ושגרירות ישראל נמסרה במתנה לאש"ף, בעקבות החלטת ארגון מדינות אפריקה לנתק את היחסים עם ישראל.

ב-76' הגיעו יחסי ישראל ואו־גנדה לשפל, לאחר שצבא אוגנדה סייע, בפקודת אידי אמין, למחב־לים שחטפו מטוס אייר-פראנס ובו נוסעים ישראלים, ואף לחם בכוח הישראלי שהגיע לאנטבה לשחרר את החטופים.

במשך השנים התפרסמו ידי־עות שונות על יחסים חשאיים בין המדינות ועסקות לאספקת נשק ואמצעי לחימה. ב-78' פירסם "וואשינגטון פוסט" כי איש העס־קים שאול אייזנברג היה קשור בעסקה שסיפקה לאידי אמין מטו־סי תובלה. ב-86' פורסם בארה"ב כי המוסד סייע לסראייאי לספק בחשאי נשק לאידי אמין בשנות השבעים.

במארס 94' נחשפה עסקת נשק בין ישראל לאוגנדה. בעסקה זו סיפקה ישראל לאוגנדה נשק קל, תחמושת ופריטי ציוד אישי צבאי במיליוני דולר. העסקה נחשפה לאחר שהמטוס שבאמצעותו התכ־וונה ישראל להעביר את הציוד לאוגנדה התקלקל, נחת בקפריסין וחזר לישראל. הנשק הישראלי הועבר בסופו של דבר לאוגנדה באמצעות מטוס אחר.

לפני כמה שנים החלה להסתמן הפשרה ביחסי אוגנדה וישראל. בפברואר 93' ביקרה בארץ משל־חת בראשות סגן נשיא אוגנדה, חג קוסיקה, ונבדקו אפיקים שונים לחידוש הסחר בין המדינות. עם זאת, כיום סבורים בישראל כי הי־קף הפעילות המסחרית עם אוגנ־דה לא צפוי להיות משמעותי כבעבר.

הרמטכ"ל לשעבר, דן שומרון, שהיה ב-76' קצין חי"ר וצנחנים ראשי והאחראי לפעולת שחרור החטופים באנטבה, הוזמן על ידי קוסיקה לבקר באוגנדה, אך הבי־קור לא יצא לפועל.

הממשלה תתמוך בחוק לפיו תיפסק כהונת ח"כ שהורשע בעבירה עם קלון

מאת גדעון אלון

ועדת השרים לחקיקה החליטה לתמוך בהצעת חוק משותפת של הח"כים חגי מירום (עבודה) ודדי צוקר (מרצ) הקובעת כי ח"כ שהו־רשע בעבירה פלילית שבית המש־פט קבע כי יש עמה קלון, תיפסק כהונתו בכנסת ביום שפסק הדין הפך לסופי.

כן החליטה ועדת השרים לחקי־קה לתמוך בהצעתם של הח"כים מירום וצוקר לצמצם את חוק חסי־נות הח"כים כך שלא יחול על עבירות תעבורה, עבירות קנס וע־בירות מנהליות.

ועדת השרים לחקיקה החליטה לא להתנגד להצעת חוק של ח"כ אסתר סלמוביץ (יעוד) המציעה למנוע מאדם שהורשע בעבירה שיש עמה קלון להיבחר לכנסת. סלמוביץ מסבירה כי כיום יכול גם אסיר המרצה עונש של מאסר עו־לם להגיש את מועמדותו לכנסת, אלא אם כן מדובר בעבירות נגד ביטחון המדינה. לדעתה, נבחר צי־בור צריך לשמש דוגמה לציבור כולו.

בהתאם לחוק חדש בקונגרס, אל גור לא יקיים פגישות רשמיות במזרח ירושלים

אושר תיקון לחוק סיוע החוץ: הסיוע לאש"ף יותנה בביטול האמנה

מאת עקיבא אלדר
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). סגן נשיא ארה"ב, אל גור, ייוועד בראשית חודש ספטמבר ביריחו עם ראשי הרשות הפלשתינית, בצד פגישותיו בירושלים עם הנשיא עזר וייצמן, ראש הממשלה יצחק רבין ושר החוץ שמעון פרס. גור יקפיד שלא לקיים במזרח ירושלים פגישות רשמיות עם נציגי הרשות הפלשתינית ביריחו ובעזה. במערב ירושלים מתוכנן לו גם אירוע של תלמידי בית ספר תיכון, בנושא איכות הסביבה, ומפגש עם קבוצת אנשי עסקים.

תיקון לחוק סיוע החוץ, שעבר בסוף השבוע בישיבה משותפת של ועדות משנה של ועדות הה־קצבה של הסנאט ובית הנבחרים האמריקאי, הופך לחוק את מדיני־ות האיסור על פגישות בירושלים בין פקידים אמריקאים לפלשתינ־אים, בכל הקשור לאוטונומיה.

הסנאטורים ג'סי הלמס ודניאל פאטריק מויניהאן, שיזמו את התי־קון, העבירו תיקון נוסף האוסר על הממשל להקצות מימון להקמת משרדים בירושלים לסוכנויות ממשלתיות העוסקות בסיוע לרשו־יות בעזה וביריחו.

לחץ על הסנאטורים

שני התיקונים זכו לתמיכה מצד שגרירות ישראל ואייפא"ק, ולאחר משא ומתן ממושך סביב נוסח התיקונים, הם התקבלו גם על דעת מחלקת המדינה. ההצב־עה על חוק סיוע החוץ נדחתה בשעה עקב פעילות נמרצת של נשיא ארגון ציוני אמריקה, מורטון קליין, שהפעיל לחצים כבדים על סנאטורים סביב התניית הסיוע לאש"ף במילוי התחייבויותיו בע־

גור. מגיע לישראל

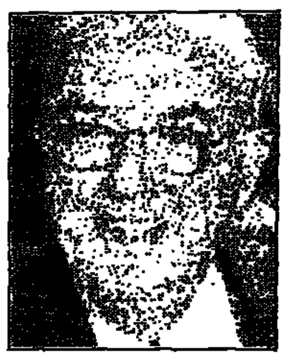
הלמס. תיקון לחוק

ניין גינוי הטרור. בהסכמתה המל־אה של ישראל, אושר תיקון הק־בע כי הקונגרס מצפה שאש"ף יקיים את ההתחייבות שהמועצה הלאומית הפלשתינית תבטל את הסעיפים באמנתה הנוגעים להשמ־דתה של ישראל.

חוק הסיוע כולל את הסיוע השנתי לישראל בסך שלושה מי־ליארד דולר (1.8 מיליארד בסיוע צבאי, ו-1.2 מיליארד בסיוע אזר־חי), 80 מיליון דולר לקליטת פלי־טים יהודים, ושבעה מיליון לפרויקטים אזוריים משותפים. באייפא"ק הביעו שביעות רצון מהצלחתו לשמור על היקף הסיוע גם בתקופה של קיצוצים בתקציב, וערב בחירות לקונגרס.

שגרירות ישראל ואייפא"ק גיי־סו גם תמיכה רחבה בקרב חברי הקונגרס למחיקת נתח ראשון של החוב הירדני לארה"ב. על פי רפורמה שנתקבלה לפני שלוש שנים, אין הממשל רשאי למחוק חוב בלא תקצוב. כיוון שלא נמצ־או עתה יותר מ-100 מיליון דולר פנויים למחיקה, הוחלט לתקצב סכום זה באופן מיידי "על מנת למחוק סכום כולל של 193 עד 220 מיליון דולר עד השנה". כמו כן, אושרה בקשת הממשל לאפשר לירדן גישה לציוד צבאי עודף, בלא לנקוב בהיקף. התיקון בנושא זה כולל שלושה סעיפים: ציפייה שירדן תסיר את החרם הכלכלי מישראל, תפעל לחתימה על הס־כם שלום כולל עם ישראל, ותצי־ית לסנקציות נגד עיראק.

ירושלים של כולם

בדיון באוניברסיטת ג'ורג' וא־שינגטון קרא אחד הנציגים הבכי־רים של אש"ף, אניס ברגותי, להעביר את בירתה של ישראל מירושלים למקום אחר. בדיון שהתקיים לפני 45 צעירים ממצ־רים, שבו השתתף היועץ לענייני כנסיות בשגרירות ישראל, אבי גרנות, אמר ברגותי כי הפלשתינ־אים דורשים שירושלים לא תהיה בירה של אף מדינה. לדבריו, אין זה הגון שירושלים תהיה בירתה של מדינה אחת ולא של רעותה. ברגותי גינה בחריפות את התק־פות הטרור נגד יהודים.

הושלמה חלוקת התיקים בהסתדרות; נציג ערבי מונה לראש האגף לחינוך וספורט

מאת חיים ביאור

חלוקת התיקים בהסתדרות, בין סיעות רם לעבודה, הושלמה אתמול, ומהמנה עולה כי בראשונה יעמוד נציג ערבי בראש אגף בהסתדרות. ראלב מג'דלה ממפלגת העבודה, מזכיר מועצת פוע־לי באקה אל־גרבייה, מונה ליו"ר האגף לחינוך וספורט (שהופרד מאגף התרבות) ובתוקף תפקידו יהיה אחראי, בין היתר, על התאגדות "הפועל".

חלוקת התיקים סוכמה בתום פגישה שקיימו שלושה יו"ר ההסתדרות, ח"כ חיים רמון, מזכיר מפלגת העבודה, נסים זוילי, יו"ר הוועד הפועל, ח"כ רן כהן, נציג מפם, בנימין יסעור, ונציג מפלגת העבודה, מאיר גת. זוילי אמור להודיע היום באופן רשמי ליו"ר ההסתדרות אם חלוקת התיקים מקובלת על מפלגת העבו־דה.

ח"כ שמואל אביטל, שעד אתמול לא היה ברור אם ישתלב בהנהגת ההסתדרות, בגלל ויכוח פנימי בסיעת רם, יעמוד בראש האגף לתרבות. ד"ר רן כוהן, שעמד בראש אגף זה עד כה, עומד לפרוש מההסתדרות. בראשונה תיכלל באחריות האגף לתרבות רשת בתי הספר המקצועיים "עמל", שתופעל מעתה כעמותה. יו"ר הרשת, רענן שריד, לשעבר מפקד הנח"ל, ימשיך לכהן בתפקידו.

האגף לרווחה ולזכויות החברים יימסר לניהולה של ש"ס, ובראשו יעמוד דוד טל. באחריות האגף יפעלו, בין היתר, המחל־קה לסיפוק צרכי דת והרשות לצרכנות. רשות זו, שבראשה עמדה במשך שנים רבות נחמה קצב, פעלה עד כה כאגף בפני עצמו. עוד סוכם שבראש האגף לנוער, צעירים וספורט תעמוד נוגה בוטנסקי, נציגת התק"ם.

מינויים אלה מצטרפים למינויים שסוכמו בשבוע שעבר בין מפלגת העבודה לרם, האשר לפיהם יכהן ח"כ עמיר פרץ בראש האגף לאיגוד מקצועי, כאשר בשלב זה ימשיך אפרים זילוני ממפם בתפקידו כממלא מקום יו"ר האגף. פיני שומר יעמוד בראש האגף לארגון ומועצות הפועלים, מאיר גת יעמוד בראש האגף למינהל, משאבי אנוש והדרכה, ובנימין יסעור יעמוד בראש האגף למטה ותכנון. מאחר שיסעור אינו חבר בוועדה המרכזת, האגף למטה ותכנון יהיה כפוף ליו"ר ההסתדרות. המכון למחקר כלכלי וחברתי בהסתדרות יהיה כפוף לאגף מטה ותכנון.

הסיעה המשותפת לחד"ש, לרשימה המתקדמת ולרשימה הד־מוקרטית הערבית, אשר לכל אחת מהן נציג בוועדה המרכזת של ההסתדרות, לא קיבלה לידיה ראשות של אגף. עם זאת סוכם, כי נציג הסיעה, בנימין גונן, ישתלב באגף לאיגוד מקצועי.

מליאת הוועד הפועל תאשר היום את הקמתן של שש ועדות מעין פרלמנטריות, שיפקחו על עבודת הוועדה המרכזת, שהיא הגוף הביצועי העליון בהסתדרות. נציגי רם יעמדו בראש שלוש מהוועדות, נציגי מפלגת העבודה יעמדו בראש שתי ועדות, והוועדה שלישית תימסר לניהול נציג הליכוד.

גזבר ההסתדרות, ח"כ חיים אורון, ימסור בישיבה דו"ח על מצבה הכספי של ההסתדרות, המצביע, בין היתר, בגירעון של 500-800 מיליון שקל בקופתה.

המשטרה חוקרת את פעילות קייטנת כך בקרית ארבע

מאת ראובן שטירא

המשטרה חוקרת את נסיבות הקמתה ואת פעילותה של קייטנת תנועת כך, שהוצאה מחוץ לחוק.

נראה כי כבר בימים הקרובים יוזמנו לחקירה פעילים מרכזיים מתנועת כך, הממשיכים בפעילות, למרות הוצאתה של התנועה אל מחוץ לחוק, מפעילים את הקייט־נה באזור קריית ארבע ומדריכים את בני נוער.

ביום שלישי שעבר פורסם בכ־לי התקשורת דבר פעילותה של הקייטנה של תנועת כך, שבה נעשות עבירות שונות על החוק, בכלל זה שימוש בנשק, הדרכה בידי, הסתה לפגוע בערבים ועשי־ית פעולות שונות להפרדת ער־בים, בכלל זה פגיעה ברכוש הפתוח.

בליל שבת שודרה בתוכנית "יומן השבוע" בערוץ 1 כתבה, שבה נראו מדריכי הקייטנה וחני־כיהם בעת ביצוע פעילויות, שיש בהן לכאורה עבירה על החוק. בין השאר הוצג בכתבה מטה הפעולה של תנועת כך – האסורה על פי חוק – סמלים ודגלים של כך וצי־ודים לובשי חולצות כך, האסו־רות בלבישה, עקב הוצאת התנועה אל מחוץ לחוק.

עוד נראו בכתבה אימונים בכ־לי נשק בצורה המסכנת את הצי־בים, סיורים אלימים בשכונות ערביות והתנהגות באגצה.

בעקבות הכתבה שוחח שר המשטרה, משה שחל, עם המפכ"ל רב ניצב אסף חפץ, וביקש ממנו לפעול בדחיפות לחקירת הנעשה בקייטנת כך, תוך מתן עדיפות לחקירה.

המפכ"ל השיב לשר שחל כי אגף החקירות כבר החל בחקירת הפרשה וכי במשטרה יש מידע על הקייטנה שבה מעורבת קבוצה קטנה של פעילי תנועת כך לשע־בר.

המשפחתיות היוקרתיות בעולם עדיין במחירי ינואר 94!

הקיץ כבר כאן
אבל הסטרלינג ברובר עדיין קפוא.

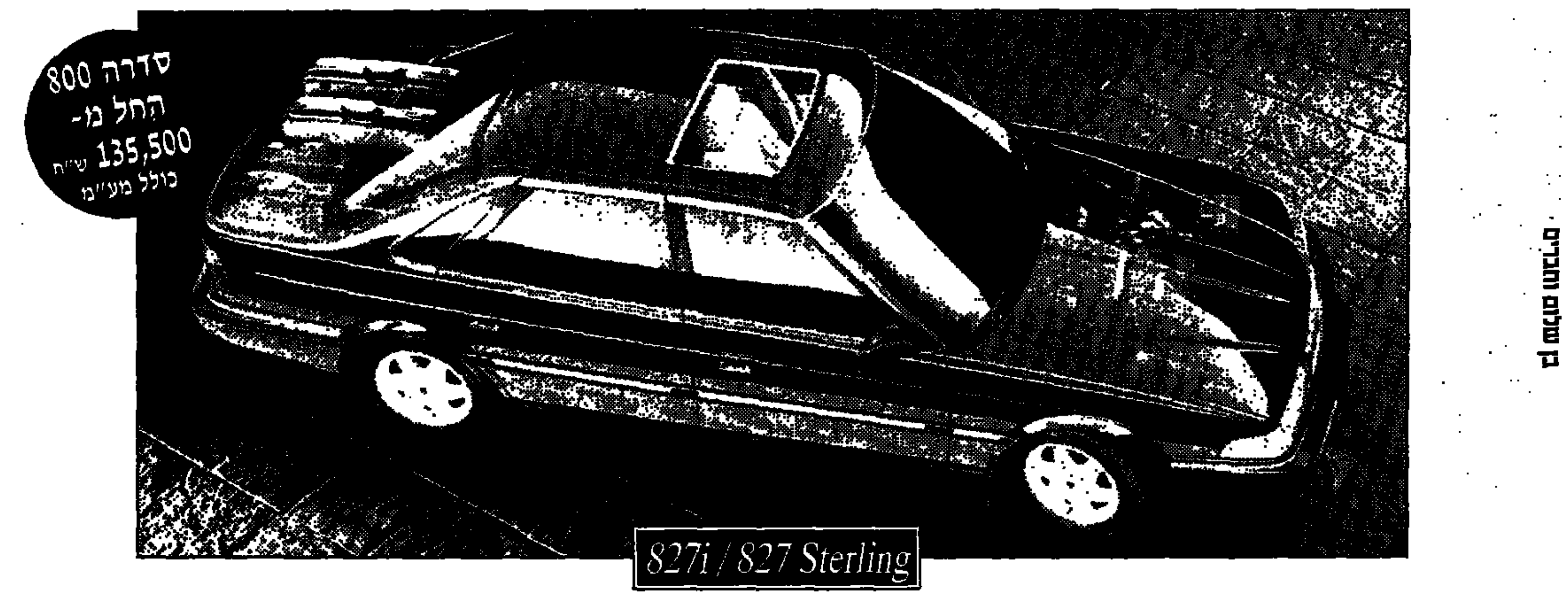

סדרה 800 החדשה. ספינת הדגל של תעשיית הרכב האנגלי. המגלמת בתוכה את כל ההישגים, היוקרה והליטוש שצברה רובר לאורך שנים. איכות ובקרת ייצור מהגבוהים בעולם. כשתשב בה תדע את ההבדל.

סדרה 200/400 המשפחתית המפוארת: יוקרה, גימור, בטיחות, דינאמיות. מנוע 16 שסתומים הזרקה רב נקודתית M.P.I ניהול מנוע ממוחשב PGMFI בהספקים מ- 103, 106, ועד 111 כ"ס. ממיר קטליטי תלת דרגתי. מתלה קדמי מקפרסון ומוטות ייצוב. מתלה אחורי ספיראלי. נעילה מרכזית. הגה כוח. 4 רמקולים והכנה לרדיו, מערכת העקה ממוחשבת אינטגרלית למניעת גניבה, גימור עץ מהגוני פנימי, מושבים באיכות בורסה, משענת ראש במושבים האחוריים. תיבות סופגות אנרגיה, קורות חיזוק ועיבויי פלדה, צמיגים רדיאליים.
כשתושיב בה את המשפחה גם הם ידעו את ההבדל.

ROVER
כלי השלמות
חברת המזרח לשיווק מכוניות בע"מ.

אולם התצוגה החדש של חברת המזרח לשיווק מכוניות בע"מ. תל-אביב: רחוב המסגר 52. טל: 03-5616985, 03-5621333
סניף חברת המזרח בחיפה: רחוב האומנים 2 טל: 04-523086, 04-534584 ובסוכנויות רובר: סלון המכוניות מגדל הנביאים, כפר סולל בונה טל: 04-672582
באר-שבע: מוסך פורמולה. רחוב הבדיל 41, אזור התעשיה עמק שרה טל: 07-232220, 07-231223.
נתניה: א.א.ש. בע"מ פנקס 20. אזור התעשיה. טל: 09-623368. ירושלים: א.ג.מ בע"מ דרך בית-לחם 144 פינת דה' התנופה טל- 02-719444, 02-719555.

هكذا من الأصل

מועצת הביטחון גינתה הפיגועים בארגנטינה ובלונדון

על פי דרישה של נציגי קבוצת המדינות המוסלמיות הושמט מההצהרה אזכור היעדים הישראליים והיהודיים נגדם כוונו הפיגועים

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו יורק

על פי דרישת נציגי קבוצת המדינות המוסלמיות, שנתמכה על ידי גוש המדינות הבלתי מזדהות, הושמט מהצהרת נשיא מועצת הביטחון של האו"ם בגנות הטרור הבינלאומי אזכור מפורש של היעדים היהודיים והישראליים נגדם כוונו הפיגועים בבואנוס איירס ובלונדון.

הצהרת מועצת הביטחון, שפורסמה שלשום בתום התייעצויות בלתי רשמיות, מגנה בחריפות את "התקפות הטרור שבוצעו בבואנוס איירס ב־18 ביולי ושגרמו לאבדות בנפש". בסעיף נפרד מוקיעה המועצה את "התקפות הטרור בלונדון ב־26 וב־27 ביולי, ומביעה אהדתה לנפגעים ולמשפחותיהם".

בהצהרה, שאין לה תוקף אופרטיבי, תובעת חברות המועצה "הפסקה מיידית של פעולות טרור", ומדגישות את הצורך "להגביר את שיתוף הפעולה הבינלאומי ולנקוט אמצעים אפקטיביים למניעה וחיסול כל צורה של טרור המשפיעה על הקהילה הבינלאומית".

כמה שעות לפני כינוס מועצת הביטחון התנהל מאחורי הקלעים מאבק חריף בין חברי משלחות ארה"ב ובריטניה לבין נציגי הקבוצה המוסלמית, בדבר נוסח ההצהרה הנשיאותית. נציגי קבוצת המדינות המוסלמיות התנגדו בתוקף לטיוטת ההצהרה, שניסוחה הושלם עוד לפני פרסומה על ידי משלחות בריטניה וארגנטינה, שיזמו את כינוס המועצה להתייעצויות בלתי רשמיות בעניין הפיגועים.

בהתנגדות לטיוטה תמכו שגריר פקיסטאן ג'משיד מארקר, המכהן כנשיא התורן של מועצת הביטחון, ושגריר ג'יבוטי, החברה במועצה. הטיוטה – הרביעית שהוצעה לחברות המועצה – כללה אזכור מפורש של בניין הקהילה היהודית בבואנוס איירס ושל שגרירות ישראל בלונדון.

דיפלומטים מקרב גוש המדינות הבלתי מזדהות, שתמכו בעמדת המדינות המוסלמיות, הציעו נוסח כללי להצהרה הנשיאותית, הכולל התייחסות מתונה לשני הפיגועים ולטרור הבינלאומי. מכיון שההצהרה מטעם נשיא מועצת הביטחון מחייבת הסכמה כללית מוקדמת של חברות המועצה, הצדיפו נציגי ארה"ב ובריטניה לסגת מהתביעה לאזכר את יעדי הפיגועים. בתמורה הסכימו נציגי הקבוצה המוסלמית לוותר על הנוסח המתון בעניין הטרור.

שגריר ישראל באו"ם גד יעקבי, שדיבר עם עיתונאים במרכז האו"ם לאחר פרסום ההצהרה, הביע אכזבה מכך שבגלל התנגדות כמה מחברות המועצה הושמט מנוסח הודעת נשיא המועצה אזכור היעדים הישראליים והיהודיים נגדם כוונו מעשי הטרור. עם זאת אמר יעקבי כי ישראל מצדדת בהודעה המגנה את ההתקפות בארגנטינה ובלונדון, והביע קורת רוח מכך שהיא כוללת קריאה לשיתוף פעולה בינלאומי נגד הטרור.

הנשיא התורן של המועצה קרא בפני העיתונאים את נוסח ההודעה, אך סירב להשיב על שאלות.

"לשנות את אמנת וינה"

בישיבת מועצת הביטחון, שנמשכה כחצי שעה, דיווח שר החוץ הארגנטיני גידו די טלה לחברות המועצה על מהלך החקירה המתנהלת בבואנוס איירס. שר החוץ הארגנטיני הציע לדון בשינוי אמנת וינה, המעניקה חסינות בלתי מוגבלת לתנועת דיפלומטים ושימוש ומשלוח בדואר דיפלומטי.

די טלה אמר כי יש להכניס תיקונים באמנה, שיגבילו תנועה של דיפלומטים ומעבר דואר דיפלומטי במקרה שמתעוררים חשדות לגבי יעדם של הדיפלומטים ותוכנו של הדואר הדיפלומטי.

על פי האמנה, נהנים דיפלומטים מחסינות מוחלטת ובלתי מוגבלת, וגם אם נמצא כי הם נושאים חומר נפץ, לא ניתן לנקוט נגדם צעד משפטי, ואפשר רק לגרשם. עוד הציע שר החוץ הארגנטיני להקים במסגרת האו"ם כוח משימה מיוחד שידון בדרכים ובאמצעים ליישום שיתוף הפעולה הבינלאומי במאבק בטרור.

סגן ראש משלחת בריטניה לאו"ם נשא נאום קצר בו גינה בחריפות את שני הפיגועים בלונדון תוך אזכור מודגש של שני היעדים – בניין שגרירות ישראל ו"בית בלפור", המאכלס משרדי ארגונים יהודיים בלונדון. הבכיר הבריטי אמר כי ממשלת בריטניה מאמינה כי חשוב מאוד שהקהילה הבינלאומית תנקוט אמצעים תקיפים ויעילים למאבק נגד הטרור.

הבכיר הבריטי אמר כי ממשלת בריטניה אסירת תודה על שיתוף הפעולה מצד מדינות ידידותיות וכי "אנו מקיימים קשר הדוק עם השלטונות בארגנטינה וישראל".

לפני ישיבת המועצה נועד שר החוץ הארגנטיני עם שגריר ישראל יעקבי. בשיחה התייחס שר החוץ לפיגוע בבואנוס איירס כאל "התקפה על ארגנטינה, על היהודים ועל ישראל".

"דיילי ניוז" דיווח אתמול כי משטרת ניו יורק צמצמה את אמצעי הביטחון שננקטו בשבוע שעבר לאבטחת מוסדות ישראליים, בעקבות מידע על תוכנית להנחת מכונית תופת ליד בניין הקונסוליה והמשלחת הישראלית לאו"ם במנהטן. בעיתון נכתב כי בישיבה שקיימו נציגי האף־בי־איי ואנשי כוח משימה נגד הטרור של משטרת ניו יורק הוחלט לצמצם את היקף מצב הכוננות עליו הוכרז בסוף שבוע שעבר.

"לחזק שיתוף הפעולה במאבק בטרור"

להלן נוסח ההצהרה הנשיאותית של מועצת הביטחון של האו"ם:

חברות מועצת הביטחון חוזרות על ההצהרה שפורסמה בישיבת מועצת הביטחון ב־31 בינואר 1992, מביעות את דאגתן העמוקה ממעשי טרוריזם בינלאומי ומדגישות את הצורך כי הקהילה הבינלאומית תטפל ביעילות במעשים אלה.

חברות מועצת הביטחון מגנות בחריפות את ההתקפה הטרוריסטית שבוצעה בבואנוס איירס, ארגנטינה, ב־18 ביולי 1994, וגרמה לאבדן רב של חיי אדם. חברות מועצת הביטחון מביעות את רגשי אהדתן ואת תנחומיהן לקרבנות ולמשפחותיהם ולעם הארגנטיני ולממשלתו, שסבלו מתוצאות מעשה הטרור.

חברות מועצת הביטחון מגנות בחריפות גם את ההתקפות הטרוריסטיות בלונדון ב־26 וב־27 ביולי 1994, ומביעות את רגשי אהדתן ואת תנחומיהן לקרבנות ולמשפחותיהם ולעם הבריטי ולממשלתו. חברות מועצת הביטחון דורשות לשים מיד קץ לכל התקפות טרור אלה. הן מדגישות את הצורך לחזק את שיתוף הפעולה הבינלאומי במטרה לנקוט אמצעים מלאים ויעילים כדי למנוע, להילחם ולחסל את כל צורות הטרוריזם, המשפיעה על הקהילה הבינלאומית ככלל.

צילום: א"פי
שוטרים אנגלים בסיור אבטחה ברובע צפון פינצ'לי, שם התפוצצה מכונית התופת ביום רביעי

שייח טופיילי: נרצח כל יהודי שיבוא לביירות, גם אם יהיה שלום עם ישראל

ביירות (ע"ד וע"צ). "גם אם כל העולם יחתום על שלום עם היהודים, אנו נמשיך להילחם בהם. אנו אומרים בכנות: נמשיך בהתנגדות, נרצח כל יהודי שיבוא לביירות. נילחם בנורמליזציה בנשק, במלים ובכל אמצעי שיעמוד לרשותנו". כך אמר שייח סובחי טופיילי, ממייסדי ארגון חיזבאללה, בראיון לעיתון "ל'אורייאנט לה ז'ור".

טופיילי כיהן כמזכיר הכללי הראשון של ארגון החיזבאללה בשנות ה־80, ועזב את הארגון ב־92', לאחר העברת העמדות הצבאיות לידי צבא לבנון והשתתפות בבחירות לפרלמנט.

השבוע נמסר ממשרד החוץ של לבנון כי ארגנטינה ביקשה את הסגרת שייח טופיילי בקשר לחקירת הפיצוץ בבניין הקהילה היהודית בבואנוס איירס. ממשרד החוץ הלבנוני נמסר כי הבקשה נדחתה מיידית, וכי איש לא יוסגר, אלא אם תספק ארגנטינה ראיות משפטיות קבילות בנוכחות הדיפלומטים המקובלים. מאוחר יותר הכחישה ארגנטינה כי ביקשה את הסגרת טופיילי.

בראיון לעיתון אמר טופיילי כי החיזבאללה לא אחראי לפיגוע בבואנוס איירס. בתשובה לשאלה מי לדעתו אחראי לפיגוע אמר טופיילי כי "אני יכול לומר שהציונים חיפשו תירוץ שיאפשר להם לפעול נגדנו. יתכן גם שיש ביניהם סכסוכים".

"רון ארד כנראה מת"

בראיון אמר שייח טופיילי כי הנווט הישראלי רון ארד, הנעדר מאז שנת 1986, מת כנראה.

לדברי שייח טופיילי, "כמזכ"ל המפלגה זכור לי כי בתקופה מסוימת חיפשה איראן את רון ארד, בקשר לשחרור אסירים פלשתינאים בישראל, אך הוא לא נמצא. אותו דבר היה בסוריה. אם הוא לא נמצא בידי הפונדמנטליסטים, האיראנים או הסורים, היכן הוא יכול להיות? ומה הטעם להחזיק בו זמן כה רב?" אמר השייח. "מכל השאלות האלה נראה לי כי רון ארד מת בנסיבות מיוחדות, זו הסיבה שגופתו לא נמצאה עד כה".

טופיילי אמר כי דבריו הם בגדר השערות בלבד, וכי אין ביכולתו להבין מדוע, אם ארד עדיין חי, שוביו אינם מנסים לפתוח במו"מ לשחרורו. "אין כל סיבה שתצדיק את השתיקה", אמר השייח.

שייח נעים קאסם, סגן מזכ"ל החיזבאללה, מחה על יוזמת השלום של ממשלת לבנון ל"התנגדות הפלשתינית" מאז הקמתה. השייח שיבח את עמדת הממשלה ואת "התייצבותה לצד ההתנגדות" לאחר פעולת עין כוכב (התקפת חיל האוויר הישראלי על מחנה חיזבאללה), אך אמר כי אין די בכך, וכי על הממשלה "לתמוך בהתנגדות בשטח".

בראיון לעיתון "אל עהד" אמר שייח קאסם כי קצב פעולותיה של ההתנגדות "מוכתב על ידי התנאים בשטח, ואינו מושפע מתנאים מדיניים".

שגריר ארגנטינה בארה"ב ומנהיג ארגנטינאי יהודי יעידו בשימוע בקונגרס בעניין הפיגוע

מאת עקיבא אלדר
שליח "הארץ" בוואשינגטון

שגריר ארגנטינה בארה"ב ואחד ממנהיגי הקהילה היהודית בבואנוס איירס, ראובן ברכה, יהיו בין העדים שיופיעו מחר בשימוע שיתקיים בבית הנבחרים האמריקאי בעניין הפיגוע בבניין הקהילה היהודית בבואנוס איירס, בו נהרגו 95 בני אדם, והפעילות נגד מוסדות יהודיים בעולם.

שר החוץ הארגנטינאי גידו די טלה, שהוזמן בהליך יוצא דופן להעיד בפני הוועדה על אמצעי הביטחון והחקירה שנוקטת ממשלתו, הודיע ברגע האחרון כי לא יגיע לדיון, בגלל פגישות שנקבעו לו באו"ם. די טלה ביקש כי הוועדה לארגונים בינלאומיים וזכויות אדם של בית הנבחרים תסתפק בעדות השגריר, ראול גרניליץ אוקאמפו.

את קיום השימוע בבית הנבחרים יזם יו"ר בית הנבחרים, היהודי תום לנטוס. נודע כי בכוונת לנטוס להציג לשגריר ולברכה גם שאלות בעניין הפעילות האנטישמית הנאצית בארגנטינה.

מקורות בוואשינגטון מסרו כי צמרת השלטון בבואנוס איירס הפעילה לחצים על ברכה כדי שיאות להתייצב לצדו של השגריר. לדיון הוזמנו גם הממונה על המלחמה בטרור במחלקת המדינה, בארברה בודין, והמומחה האמריקאי לטרור, סטיב אמרסון.

שר החוץ הארגנטיני שהה בסוף השבוע בוואשינגטון, והופיע בפני נציגי הארגונים היהודיים בעיר, שם אמר כי שני הפיגועים בלונדון מצדיקים את הטענות בדבר סידורי ביטחון לקויים בארגנטינה.

"לא תהיה פעולת תגמול"

די טלה השתתף גם בדיון מיוחד בעניין הפיגוע, שקיים בוואשינגטון ארגון מדינות אמריקה. בדיון אמר שר החוץ הארגנטיני כי ארצו לא תנקוט פעולה מיידית נגד מדינה כלשהי בעקבות הפיגוע בבואנוס איירס. "לא תהיה כל פעולת תגמול עד שיובהרו העובדות", אמר. לדבריו, הניסיון במקומות אחרים בעולם מוכיח כי דרוש זמן להבהיר עניינים כאלה. "זה יכול להיות מחר, בעוד שנה או בעוד עשר שנים", אמר די טלה.

יצוין כי נשיא ארגנטינה קארלוס מנם דחה ביום חמישי שעבר השערה כי ארגנטינה תנתק בקירוב את יחסיה הדיפלומטיים עם איראן, בעקבות הפיגוע בבואנוס איירס.

שר החוץ הארגנטיני אמר כי "אלה שתקפו את מדינת ישראל על אדמתנו תקפו את ארגנטינה, ומכאן – גם את כל מדינות אמריקה הלטינית, שאליהן אנו מקושרים בקשרים עמוקים מאוד. הם לא יגרמו לנו לשנות את מדיניותנו".

מייג'ור דיווח לרבין על פעילות בריטניה בחקירת הפיגועים

מייג'ור: רבין מנהיג דגול

(ע). ראש הממשלה יצחק רבין שוחח שלשום בטלפון עם ראש ממשלת בריטניה, ג'ון מייג'ור. מייג'ור דיווח לרבין על החקירות שמבצעות רשויות הביטחון הבריטיות בנוגע לשני הפיגועים שהיו בשבוע שעבר בלונדון.

רבין הודה לראש ממשלת בריטניה על הסיוע של שלטונות בריטניה לשגרירות ישראל, על החקירה והמאמצים שמשקיעות הרשויות הבריטיות. רבין ומייג'ור הסכימו כי נחוצה פעילות בינלאומית מתואמת למרדף אחר הטרוריסטים שביצעו את הפיגועים.

מייג'ור כינה את רבין בשיחתם "מנהיג דגול ומדינאי דגול", ואמר כי הוא מקווה שייפגשו בקרוב.

"בדיחה עצובה", הגדיר גרנט את מעצרו "בחשד למעורבות בפיגוע בלונדון"

נוסעת במטוס חשדה שמאמן מכבי ת"א ו־2 חברי קבוצתו – טרוריסטים

מאת אשר גולדברג

מאמן מכבי תל אביב אברהם גרנט, מנכ"ל הקבוצה שמעון קורק ושחקן העבר אברהם לב, המשמש היום כמנהל הנסיעות של הקבוצה, נעצרו שלשום בנמל התעופה של אמסטרדם בחשד כי היו מעורבים בפיגועים נגד מוסדות ישראליים ויהודיים בלונדון.

השלושה חזרו שלשום מאיסלנד, שם עקבו אחרי משחק הליגה של קבוצת קפאלוויק, יריבת מכבי תל אביב בעוד עשרה ימים בגביע אירופה למחזיקות גביע, ונחתו לחניית ביניים בלונדון בדרכם לאמסטרדם. בטיסה מלונדון זוהו השלושה על ידי אחת הנוסעות, שסברה כי פניהם דומים לקלסתרי הטרוריסטים החשודים בביצוע הפיגוע בשגרירות ישראל בלונדון. ליד השלושה ישבה אשה ממוצא מזרחי, והנוסעת סברה כי פניה דומות לקלסתרון האשה שהחנתה את מכונית התופת מול שגרירות ישראל.

הנוסעת דיווחה לצוות, שמיהר להעביר את ההודעה למגדל הפיקוח בנמל התעופה סחיפהול שליד אמסטרדם. כאשר נחת המטוס נעצרו השלושה, וכן האשה עם בעלה ושני ילדיה – משפחה מטורקיה. כל העצורים הובלו לתאי מעצר נפרדים. [illegible] החקירה שנמשכה אחת־עשרה שעות. במשך החקירה לא ניתנה לשלושה אפשרות להתקשר לאנשי השגרירות במקום, או לנציגי הקבוצה במקום המשחק שליד איינדהובן. רק לאחר ארבע שעות שוחררו השלושה.

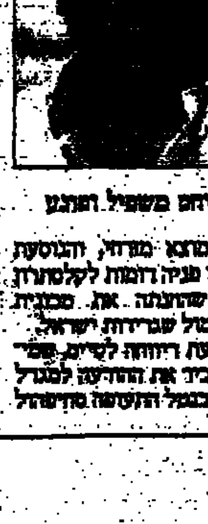
גרנט: יחס משפיל והמגע

(ע). גרנט אמר אתמול בראיון לתוכנית "מבט ספורטיבי" בגל"צ כי [illegible] על המעצר [illegible] בנמל התעופה של אמסטרדם. [illegible] אמר גרנט כי הוא והשחקנים נוצלו ביחס משפיל ומתנגד מצד השוטרים ההולנדים. הוא הגדיר את המעצר "בדיחה עצובה מאוד".

30 אחוז, זהו!

אם תמהר, תוכל לקבל עד 30% הנחה ואפילו יותר בעת רכישת כרטיס מנוי שנתי למשחקי מכבי "עלית" ת"א בכדורסל ו/או מכבי "ויזה" ת"א בכדורגל.

שים לב!
בוא לרכוש את המנויים ותוכל לפגוש את שחקני הקבוצות! (מחוץ לשעות האימונים כמובן).

שי מיוחד מתנת "ויזה" לרוכשים מנוי לכדורסל או לכדורגל בכרטיס "ויזה"-בלון פטנט באורך 1.40 מ'

משחקי ליגה כדורגל

שער	מחיר רגיל בש"ח	מחיר מבצע בש"ח
11-12	500	350
1	650	490

להשיג ב"הדרן השרון", רח' אבן גבירול 90, ת"א טל. 03-5279955*

מנוי משולב לכל עונת הכדורסל 94-5 כולל ליגה, גביע אירופה וגמר־סל

שער	מחיר בש"ח	מחיר מבצע בש"ח
9,3 גוש עליון	1275	900
11-7,1-5 גוש תחתון	890	500
11,12,1 גוש עליון	575	400
11,12,1 גוש עליון (חייל־ילד)	450	300

להשיג במשרד המכירות של מחלקת הכדורסל, רח' בן־יהודה 108, ת"א טל. 03-5272112*

*תקופת המבצע וכמות הכרטיסים מוגבלים.

מאיר כהן (יעקבסון)

רימון רסס נזרק למועדון "פאנצ'לייך" בת"א; איש לא נפגע, ונגרם נזק קל

מאת משה מובאל

רימון רסס נזרק אתמול בבוקר לתוך מועדון "פאנצ'לייך" ברחוב הארבעה 6 בתל אביב.

איש לא נפגע, אך למועדון נגרם נזק. לדברי המשטרה הרקע למעשה פלילי, אך טרם נעצרו חשודים במעשה.

אתמול בחמש בבוקר התקבלה הודעה במוקד משטרת מרחב הירקון, על קול נפץ מאזור המועדון. למקום נשלח רכב סיור של המשטרה. השוטרים שהגיעו למקום גילו כי למועדון נגרם נזק, הם העריכו כי הנזק נגרם מפיצוץ מטען חבלה.

חבלן של המשטרה שהגיע למקום, קבע שההרס נגרם על ידי פיצוץ של רימון רסס ישן, וזו הסיבה שהנזק שנגרם לא היה כבד.

בשעת זריקת הרימון היה המועדון ריק מאדם. במשטרה סבורים שזורק הרימון התכוון רק להפחיד או לאיים, וזו הסיבה שהמתין עד שהמועדון התרוקן. המשטרה ממשיכה לחקור גם בכיוונים נוספים.

לפני כחודש נעצר משה שגיב, אחד מבעלי המועדון, לאחר שבחיפוש בדירתו בצפון תל אביב נמצאו כמה סוגי סמים בכמות המוגדרת מסחרית. שגיב הודה כי הוא מחזיק את הסם לשימוש עצמי. המשטרה חוקרת בין היתר, אם יש קשר בין זריקת הרימון אתמול לבין מעצרו של שגיב.

אחד מבעלי המועדון, שלמה גרונר, אמר ל"הארץ", כי "אנחנו מועדון סולידי שאין לו שום עניין עם אף אחד, ואף פעם לא קרה אצלנו דבר כזה. הנזק שנגרם קטן, בסך הכל נופץ החלון הקדמי של המועדון. השמשה תוקנה בבוקר ובערב יפעל המועדון כרגיל".

לדבריו, ייתכן שהפגיעה במקום נעשתה בטעות, שכן לפני כשבועיים נזרקה אבן למקום סמוך, וייתכן שגם אתמול התכוון הזורק לפגוע במועדון הסמוך.

גרונר המתגורר בכוכב יאיר, מסר בעדותו למשטרה כי אין לו אויבים, כי "איש לא איים עליו, וכי אין לו מושג מי יכול היה לפגוע במועדון".

החקירה הועברה ליחידה המרכזית של משטרת תל אביב.

תצלום: ישראל סאן

מועדון "פאנצ'לייך" ברחוב הארבעה, שלתוכו נזרק רימון רסס

150 עולים שעזבו את ישראל קיבלו מעמד פליטים בקנדה; אלפי בקשות נוספות נדונות

רבים מן המקרים טוענות נשים לא יהודיות הנשואות ליהודים כי הן נרדפו בישראל על רקע דתי ומיני

מאת ראלי סער
סופרת "הארץ" לעלייה וקליטה

עולים מחבר המדינות עוזבים את ישראל ומבקשים מעמד של פליטים בקנדה – בעיקר במונטריאול וטורונטו – בטענה כי נרדפו בישראל על רקע דתי ומיני.

הקונסול הכללי של ישראל במונטריאול, יצחק לבנון, אמר אתמול כי על פי נתונים המצויים בידיו קיבלו השנה 150 עולים מחבר המדינות מעמד של פליט מישראל, ו–1,000 בקשות נוספות נידונות כעת בידי ועדות הערר הקנדיות לענייני פליטים. סגן הקונסול הכללי בטורונטו, חיים וקסמן, אמר כי 2,000 בקשות לקבלת מעמד פליט נידונות על ידי ועדות הערר.

לדברי וקסמן ולבנון, התופעה ידועה לגורמים ישראליים זה כשנה וחצי. לבנון אמר כי על מנת לקבל מעמד של פליט בקנדה, על אדם להוכיח כי נרדף במדינה שממנה הגיע, כי חייו נתונים שם בסכנה ואין לו אפשרות לחזור לאותה מדינה.

בדיווחים שהגיעו למשרד החוץ מקנדה צוין כי "יוצאי חבר העמים המגיעים מישראל ומבקשים מעמד של פליט, זוכים בוועדות הערר לאוזן קשבת ולהיענות חיובית, וסיכוייהם לקבלת מעמד זה טובים יותר משל יהודים המגיעים לקוויבק ישירות מאוקראינה ורוסיה.

הסיבה לכך היא בערות מוחלטת לגבי העובדות, כשאת החלל הריק ממלאות אנטישמיות ואנטי־ישראליות".

עוד צוין בדיווחים כי "המקרים החדשים, רובם ככולם, מאופיינים בכך שהרעיות טוענות כי הן לא־יהודיות הנשואות ליהודים, וכי בשל דתן הן סובלות מרדיפות של יהודים דתיים, המתבטאות גם בררדיפה מינית. לטענתן, המשטרה מתעלמת מתלונותיהן".

לדברי נציגי ישראל בקנדה, מקרים נוספים של בקשות למעמד פליט הם של עולים מחבר המדינות הטוענים כי שיקרו כשטענו שהם יהודים, כדי שיוכלו לצאת מרוסיה ולקבל אישור עלייה לישראל לפי חוק השבות, ועתה הם מתחרטים על כך.

בעיתון "קנדיאן ג'ואיש ניוז" התפרסם ב–21 ביולי ראיון עם עו"ד סרג'ה קוראס, שהעיתון הגדירו כ"עורך דין ידוע בטורונטו לענייני הגירה, חבר המועצה לשירותי סיוע למהגרים יהודים".

קוראס אמר כי למרות שייצג בהצלחה יהודים רבים שביקשו מעמד של פליטים בקנדה, מדיניותו היא לא לייצג פתים שעברו בישראל ברדיפה מרוסיה לקנדה. לדבריו, "רוב הפונים לקבלת מעמד פליט בטורונטו נדחו, אבל היו כאלה שהצליחו במונטריאול".

קוראס הגדיר כ"לא־תיאמן" את החלטתו של שופט שנתנה במונטריאול ב–27 במאי, להפוך החלטה קודמת של ועדה להגירה ופליטים, שדחתה את בקשתה למעמד פליט של ולנטינה פרייברג, לא־יהודיה שנישאה ליהודי. השופט, דניאל טרמבלי־לימר, פסק כי המבקשת היתה נתונה לרדיפה בישראל, והעביר את בקשתה לדיון מחודש בוועדה. המקרה זכה להדים בעיתונות הקנדית.

פרייברג ובעלה הגיעו לאשדוד בנובמבר 90'. פרייברג טענה כי החל מיומה הראשון בישראל סבלה הטרדות, איומים, פיטורים וקשיים במציאת מגורים. לדבריה, למדה עברית, אך לא הצליחה למצוא עבודה כיוון שאינה יהודיה. עוד טענה כי אחיו של בעל הדירה שלה תקף אותה כיוון שהמטבח בביתה לא היה כשר. לדבריה, המשטרה סירבה לטפל בתלונה.

ביוני 91' עברו בני הזוג לאשקלון, שם מצאה פרייברג עבודה כמלצרית, אולם לטענתה, לא הרשו לה לשרת את הלקוחות. לדבריה, התאנו לה חבריה לעבודה ובמקרה אחד אף תקפו אותה.

פרייברג טענה גם כי בתה נרדפה על ידי חבריה ללימודים, ואף הוכתה על ידם. לדבריה, סבלה הבת ממצוקה ואיימה להתאבד.

שגריר ישראל באוטאווה, יצחק שלף, אמר כי הדרות לפעילות דיפלומטית של אנשי משרד החוץ הישראלי, כל הטענות לקבלת מעמד פליט על ידי עולים מחבר המדינות נדחו על ידי משרד ההגירה הקנדי. שלף אמר כי, "המשרד יודע שהטענות על רדיפות או אי דמוקרטיה בישראל הן מופרכות". אולם לדבריו, לאחר שבקשות העולים נדחות רשמית בידי משרד ההגירה, הם פונים לוועדות הערר לענייני פליטים.

הליך השימוע בוועדות הערר נמשך כשנתיים, ובתקופה זו מקבל הטוען למעמד פליט סיוע שנתי בסך 25,000 דולר קנדיים וביטוח רפואי חינם.

לדברי שלף, ועדות הערר הן גופים משפטיים למחצה שיושבים בהן אישי ציבור ובעלי מקצוע כגון משפטנים, רופאים ופסיכולוגים. להחלטות ועדות הערר מעמד משפטי בלתי תלוי, וגם למשרד ההגירה הקנדי אין זכות להתערב באופן פעולתן או לערער על החלטותיהן. נציגים של המדינות הציוניות בקנדה אינם רשאים לשבת בוועדות אלה כנציגים. הטוען למעמד פליט מיוצג בוועדות על ידי עורך דין.

ועדות הערר מזמנות עדים מטעמן, ולדברי לבנון, הן אף פונות לקבלת מידע משגריר קנדה בישראל. לדבריו, בימים אלה הוא פועל לכך שמומחים יעבירו סמינרים מקצועיים לחברי ועדות הערר הקנדיות בנושאים כמו מעמד האשה בישראל, זכויות העולים ואופן קליטת העלייה.

לדברי שלף, "במישור העקרוני, העמדה הרשמית של משרד החוץ היא שדמוקרטיה כמו ישראל אינה יכולה להפוך את אזרחיה לפליטים. בפעולותינו כלפי ועדות הערר אנו עושים הכל כדי לעצור את כל הבקשות למעמד פליט על ידי אזרחי ישראל, במגבלות החוק הקנדי".

שלף ציין כי משרד החוץ הישראלי אינו רשאי להגיש לחברי ועדות הערר חומר הסברה על אופן פעולת הדמוקרטיה בישראל והסיוע שמקבלים העולים בארץ. לדבריו, ניתן להעביר את המידע לידי הנהלת ועדות הערר, "בצינורות לא רשמיים". בנוסף, אמר שלף כי משרד החוץ מכין בימים אלה "טיעונים שיהוו טיעוני נגד לטענות על רדיפות בישראל". לדבריו, "העבודה המשפטית בירושלים תושלם בקרוב".

סגן שר החוץ, יוסי ביילין אמר כי "אנחנו מתנגדים להענקת מעמד פליט ליהודים במקומות אחרים בעולם. ממדינת ישראל, בהגדרה, לא יכולים לצאת פליטים יהודים, כיוון שאנחנו מוכנים להעניק אזרחות מיידית לכל יהודי, באשר הוא".

ביילין אמר כי לפני שנים אחדות התעוררה בעיה דומה בארצות הברית, כאשר יהודים ביקשו להגר לשם במעמד של פליטים. לדבריו, שלטונות ההגירה האמריקאיים קיבלו אז את עמדתה הרשמית של מדינת ישראל, לפיה אין בישראל פליטים.

11 נהרגו ו־62 נפצעו בדרכים בשבוע שעבר

(ע). 11 אנשים נהרגו ו–62 נפצעו ב–47 תאונות דרכים שאירעו בכבישי ישראל במהלך השבוע החולף.

בין ההרוגים פעוט בן שנתיים, שנדרס מגלגלי רכב פרטי שהיה נהוג בידי אביו. המקרה אירע ליד בית המשפחה בכפר תפוח שבשטחים.

התאונה הקטלנית האחרונה אירעה ביום שישי לפנות בוקר ליד הכנרת, כשאילן מזר, בן 19 משדמות דבורה, נהג ברכב וככל הנראה נרדם. הוא איבד את השליטה על ההגה, הרכב סטה לצד הכביש, ואז ככל הנראה התעורר, ניסה לייצב את הרכב, אולם המכונית סטתה לכיוון הנגדי, התהפכה לתעלה והתנגשה בעוצמה רבה בעץ. מזר נלכד ברכב, חולץ ממנו ורופא קבע את מותו.

עוד ששה צעירים נפצעו ביום שישי בבוקר בשלוש תאונות דרכים אחרות שאירעו בכביש עוקף כנרת. כולם השתתפו קודם לכן באירועי ליל האהבה בצמח. באחת התאונות נסעו ארבעה צעירים, כשלפתע איבד הנהג את השליטה על ההגה. הרכב סטה ממסלול הנסיעה, פגע בכמה תמרורים בצד הדרך עד שנעצר. ארבעת הנוסעים נפצעו פצעים קלים עד בינוניים ופונו לבית חולים.

בתאונה אחרת, שהיתה ליד קיבוץ האון, התנגש אופנוע שהיה בעקיפה ברכב פרטי. שני צעירים נפצעו קל עד בינוני ופונו לבית חולים.

בתאונה אחרת שאירעה ביום שישי בבוקר בכביש עוקף כנרת התנגשו שני כלי רכב שבהם נסעו צעירים ששבו מחגיגות ליל האהבה בצמח. סיבת ההתנגשות – אי שמירת מרחק. איש מנוסעי כלי הרכב לא נפגע, ונגרמו נזקים לכלי הרכב בלבד.

המחלקה לחקירות שוטרים תמליץ להעמיד לדין את ניצב יעקב גנות

גנות חשוד בקבלת טובות הנאה

מאת ראובן שפירא

המחלקה לחקירות שוטרים במשרד המשפטים תעביר בימים הקרובים את תיק החקירה של מפקד המחוז הצפוני של המשטרה, ניצב יעקב גנות, לפרקליטות מחוז תל־אביב, עם המלצה להכין כתב אישום נגדו ונגד אחרים ולהעמידם לדין.

חוקרי המחלקה לחקירות שוטרים סבורים שבידיהם ראיות מספיקות כדי לבסס את החשד נגד ניצב גנות, כי קיבל טובות הנאה תוך ניצול מעמדו ותפקידו. לפי החשד, קיבל גנות שירותים, ללא תשלום, מחברה קבלנית גדולה מצפון הארץ, שאנשיה אף ביצעו שיפוצים ועבודות צביעה בהיקף גדול בביתו.

המחלקה לחקירות שוטרים גם חקרה את הנסיבות לקיום מסיבה גדולה לניצב גנות – כולל מתן שירותי קייטרינג בידי קבלן מצפון הארץ – עם כניסתו לתפקיד מפקד המחוז הצפוני.

תוך כדי החקירה, נעצר גם תושב צפון הארץ, העובד בחברה הקבלנית שעל־פי החשד ביצעה את העבודות בביתו של גנות. האיש חשוד בניסיון לשבש את החקירה ולהפעיל לחץ על עדים. הוא נחקר ושוחרר בערבות.

עם התחלת החקירה הגלויה נגד גנות, לפני כשלושה שבועות, הוא יצא לחופשה. משפטנים בכירים בפרקליטות המדינה הבהירו כי לנוכח החשדות הכבדים נגדו, אין הוא יכול להמשיך לשרת בתפקיד פעיל.

ניצב גנות מכחיש את החשדות המיוחסים לו. בפיקוד המשטרה ובצמרת משרד המשטרה יעיינו השבוע בממצאי החקירה נגדו. אם אכן יוגש נגד גנות כתב אישום לקראת העמדתו לדין, יצטרכו המפכ"ל ושר המשטרה לקבל החלטות מנהליות בעניין מעמדו. נראה כי גנות יושעה מתפקידו ובמקומו ימונה מפקד מחוז חדש.

כעת ממלא את מקומו של גנות באופן זמני סגנו, תנ"צ רמי רהב. ככל הידוע, הוא לא ימונה כמפקד המחוז, שכן מתנהלת נגדו חקירה על התנהגות בלתי הולמת כלפי שוטרים והתערבות בחקירות משטרתיות. תיק החקירה נגדו נפתח בעקבות חשד, כי הורה להעלים מסמך מתיקו האישי של שוטר, שעמו היה מסוכסך.

במחלקה לחקירות שוטרים במשרד המשפטים מעיינים כעת בתיק החקירה נגד תנ"צ רהב, לאחר שקצין בודק בכיר גילה ממצאים שונים לגבי חריגות בהתנהגותו, ובכלל זה חשד לביצוע עבירות פליליות. עם זאת, ככל הידוע, לא מתכוונים החוקרים להמליץ על נקיטת הליכים פליליים נגד תנ"צ רהב, והתיק שלו יוחזר בקרוב למדור משמר ומשמעת של המשטרה, כדי שיחליט אם יש מקום לנקוט צעדים משמעתיים או מנהליים נגדו.

כתב אישום הוגש נגד ארבעת המתעללים בנער החרדי באבו כביר

(ע). לבית המשפט המחוזי בתל אביב הוגש ביום ו' כתב אישום נגד ארבעת הנערים שהתעללו מינית ופיסית בנער החרדי בתא מעצר באגף הנוער באבו כביר.

התביעה מציינת כי ארבעת הנאשמים בני 16–17.5 התעללו להדתקם בנער החרדי בן ה–16 ששהה עמם באגף הנוער של בית המעצר באבו כביר, שכן חשדו שהביא למעצרם כחשודים בביצוע מעשי גניבה והתפרצות. הנער החרדי נעצר אף הוא בחשד למעורבותו במעשים אלה.

לפי כתב האישום, ב–17 ביולי, סמוך לשעה תשע וחצי, בעת שהמתלונן ישן במיטתו, החלו ארבעת הנערים לירוק לעברו, תוך שהם מכנים ומגדפים בכבו החשד וכן החלו להתיז לעברו תחיכות ניילון מתוכבות ולהצית ששרפו בעורת מצית עד אשר צרבו ברוך וו את רגלה.

אחד הנערים חימם כדור אקמול על נייר כסף ואילץ את המתלונן לעשן את כדור האקמול המותך. נער אחר שרף את הכיפה שחבש הנער, באומרו לו כי אם לו עצמו אין כיפה, אזי גם למתלונן לא תהיה כזו.

הנער החרדי, נטען בכתב האישום, אולץ בבהרי יום שבת להדליק סיגריה בשבת את הולצתו ולנקות באמצעותה בתוך עשר דקות את נעליהם של הנערים ששהו בתא, ואיים כי אם לא יעשה כן יאלץ ללקק בלשונו את רצפת התא.

אחד הנערים ביצע במתלונן מעשה סדום בפינת המקלחת בתא, לאחר שקודם לכן נטל ממנו את שעונו ואיים עליו כי יזקור אותו אם לא יעשה כמצוותו. נאשם זה הרים על זרועו של המתלונן באמצעות מחט את ראשי תיבות שמו של המתלונן.

התביעה טוענת עוד כי הנערים איימו על הנער החרדי לבל יצעק או יפצה את פיו, שאם לא כן "לא יהיו אחראים למעשיהם". התביעה מציינת, כי הנאשמים נתנו למתלונן להבין כי ישועתו לא תבוא גם אם יזעיק את השוטרים, וכי הם יפגעו בו גם בנוכחות השוטרים.

עוד נאמר בכתב האישום, כי סמוך לשעה עשר וחצי בליל ה–18 ביולי הוכנס לתא עצור נוסף. הנערים דרשו מהמתלונן לפנות את מיטתו ולישון על מזרן שעל הרצפה.

לטענת התביעה, אחד הנערים נטל בכוח את שעונו של המתלונן, דרש ממנו להתיישב על החור המשמש לעשיית צרכים ואז הטיל עליו את מימיו תוך כדי כך שהוא פותח את מי השירותים על הנער.

אותו נער, נטען, ביצע בהמשך מעשה סדום במתלונן, במהלכו הכה המתלונן בחוזקה בראשו באר מצעות. מגף על ידי הנערים האחרים. בכתב האישום נאמר, כי הנערים התנו את הפסקת מעשי ההתעללות בנער החרדי, בכך שהלה ישיר באוזניהם בתוך מקצית הרקה רצף של שירים מזרחיים, אלא ששירתו של הנער לא נעמה לאוזניהם והם החלו לו להגזיל מלשיר. אחד הנערים נטל שתי ביצים מרותחות ודרש מהמתלונן לאכול אותן על קליפותיהן.

עוד נאמר בכתב האישום, כי הנערים דחפו לפיו של המתלונן בדלי סיגריות ודרשו ממנו למלא כפה מלא את המשפט: "עם קליפה זה עושה רעש". אחד הנערים אף דחף לפיו של הנער סיגריה בוערת וגרם לו לכוויות בשפתיו ולשונו.

הנאשמים, נטען, דרשו מהנער להשתתף במשחק אותו כינו "קפר ראשי", ובמהלכו הולך להכותו מכות חוקות בראשו ולאחר מכן המשיכו בבעיטות. חוקות בבטנו, באשכיו ובפניו.

הארבעה קשרו את ידיו ורגליו של הנער בקרעי סדין, ודרשו ממנו לרקוד עמם תוך שהם בועטים בו, מכבים עליו סיגריות בוערות ומכים אותו באמצעות עקבי נעלים, נטען עוד.

לאחר מכן, טוענת התביעה, דרשו ממנו לכרוע ברך בפניו של אחד מהם ולנשק את כפות רגליו בעוד הם יורקים בגבו. בעוד הנער כורע ברך נטל אחד הנאשמים סכין שבה חרט על זרועו של המתלונן, חימם אותה באש וביצע באמצעותה תוך לאורך לחיו.

בהמשך, בעוד ידיו ורגליו של הנער כבולות, תחב אחד הנאשמים לתוך נחיריו של הנער ולתוך שתי אוזניו פתילות בד שנקרעו מהסדין והצית את הפתילות, תוך שהארבעה חושים כל אותה עת מהנער לשיר שירים.

עוד נאמר בכתב האישום, דרשו הנערים מהמתלונן לשכב כשפניו מופנות לרצפה, ואז שניים מבין הארבעה הטילו את מימיהם על גופו.

התובעת, עו"ד גיליה רביד מבקשת מבית המשפט לעצור את הארבעה עד לתום ההליכים, כיוון כי חומר הראיות נגדם מוצק, וכי פרט להודעתו של המתלונן, בידי התביעה אישור של הנאשמים לדברי המתלונן.

עו"ד רביד טוענת כי "המעשים המיוחסים לנאשמים מתפלגים בחומרתם ומצביעים על יצר אלימות קיצוני. הנאשמים התעללו במתלונן לאורך שעות רבות במעשים חריגים וקשים ביותר והם מצביעים על היותם מסוכנים לשלום הציבור בכלל ולמתלונן בפרט". הדיון בבקשה נדחה ל–4 באוגוסט.

קח את הקיץ ברוח טובה!

הדגמים התעשייתיים החדשים של Venta לקיץ 94

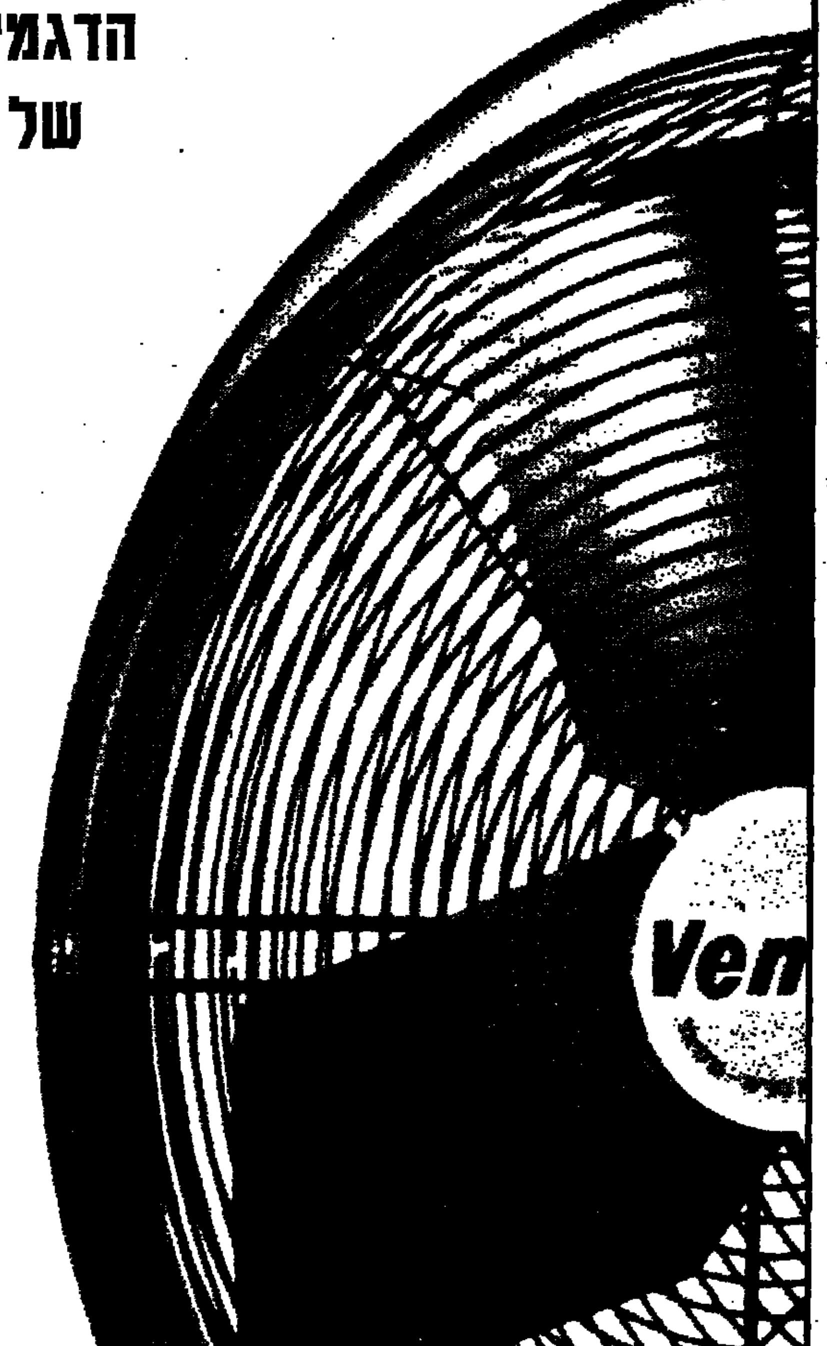

ידע - דגמי ונטה 1994 מיוצרים על פי ידע של אחד המפעלים הגדולים באירופה.

עוצמה מוגברת - כל הדגמים בעלי עוצמה מוגברת ומפיקים כמות אויר מוגדלת בהתאם.

בולמי זעזועים - כל הדגמים בעלי בולמי זעזועים המונעים רעידות ובלאי.

צביעה בתנור - צביעה אלקטרוסטטית בתנור מבטיחה הגנה נגד חלודה לאורך זמן.

רשתות מגן - רשתות מגן בהתאם לתקן .E.E.C

מנועים מתוצרת ונטה - מנועים מתוצרת ונטה תעשיות בע"מ חד ותלת־פאזיים.

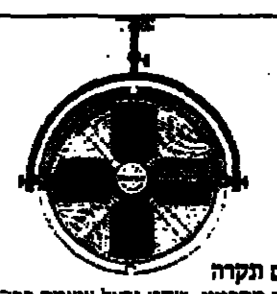

דגם תקרה
דגם מתכוונן, שקט ובעל עוצמה רבה. בגדלים "24-"16.

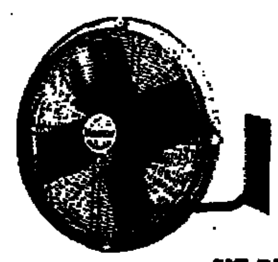

דגם קיר
לאולמות תעשייתיים. בגדלים: "24-"16

טורנדו לבן
מכשיר שקט במיוחד. לכיתות ועוד.

דגם פנל
למפעלים, מטבחים גדולים, אולמות ספורט ועוד. בגדלים: "24-"12

מאוורר תעשייתי אישי על רגל
לאוורור אולמות ספורט ומפעלים בגדלים "24-"16

פנה לאחד מסניפנו לקבלת יעוץ חינם בבחירת המאוורר.

מומחה החברה יבקר במפעלך, לצורך מתן יעוץ, ללא תשלום וללא התחייבות.

Venta

המפעל הותיק בארץ - בעל ניסיון של 35 שנה

משרד ראשי: גלעד 2 רמת־גן טל: 03-7513251 סניף צפון: שד' ההסתדרות 76, מפרץ חיפה, טל: 04-414523 סניף ירושלים: רח' ינאי 3 טל: 02-248015.

הורוביץ עיצוב והפקה

صكا من الاجل

هكذا من الأصل

ספורט

עורך אבי רצון

באר שבע הביסה 1–6 את גטבורג

גם נתניה ניצחה באינטרטוטו: 1–2 את ספרטה פראג

מאת אברהם אבו רקייק

הפועל באר שבע סיימה את משחקיה בטורניר הקיץ האירופי של האינטרטוטו בנצחון גדול 1–6 על הקבוצה השוודית גטבורג.

החום הכבד ששרר אתמול בנגב השפיע קשה מאד על השוודים. הבאר שבעיים שלא סבלו מהחום כמו אורחיהם עלו ליתרון כבר בדקה ה־3 משער של אמיר אביג'דור. בדקה ה־21 קבע אביטן 0–2 בנגיחה. בדקה ה־30 כבש אביטן את השער השני שלו והשלישי של קבוצתו. בדקה ה־37 העלה גדי חזות ל־0–4.

במחצית השניה פתחו הבאר שבעים בתנופה ובדקה ה־53 קבע ויקי בוקובזה 0–5. בדקה ה־66 סגר הבלם שלמה אילוז את השער השישי. האורחים המותשים מחום הצליחו לצמק בדקה ה־74 ל־1–6 על ידי הקשר אורדייסק.

מכבי נתניה ניצחה אתמול במגרשה 1–2 את קבוצת ספרטה פראג מצ'כיה, לעיני 600 צופים, בטורניר הקיץ האירופי של האינטרטוטו. המשחק התנהל בשליטת מכבי נתניה, אבל דוקא האורחים הם שעלו ליתרון במחצית הראשונה, לאחר שער שנבע מטעות בהגנה. לאחר לחץ נתנייתי השווה אילן באורון בבעיטת עונשין ואת שער הנצחון כבש אבישי ג'אנו.

אשר גולדברג

הערוץ הראשון רכש את זכויות השידור של נבחרת הכדורגל בקדם אירופי

מאת אשר גולדברג

ביום שישי הושג סיכום בין הערוץ הראשון לבין ההתאחדות לכדורגל, ולפיו ישדר הערוץ הראשון את חמשת משחקי הבית של נבחרת ישראל בקדם אליפות אירופה שיחלו בחודש ספטמבר.

מטעם הערוץ הראשון השתתפו בפגישה מנכ"ל רשות השידור מוטי קירשנבאום, הסמנכ"ל לכספים מוטי לוי ומנהל מחלקת הספורט, יואש אלרואי. את ההתאחדות ייצגו היו"ר עזריקם מילצ'ן, ממלא מקומו גברי לוי והגזבר שלמה סופר. עוד סוכם כי רשת ב' תמשיך לשדר בעונה הקרובה את תוכנית שירים ושערים.

עוד לפני הסיכום על משחקי הנבחרת בארץ, רכש הערוץ הראשון את זכויות השידור של שני משחקי מכבי חיפה בגביע האלופות, נגד האלופה האוסטרית קזינו זלצבורג וכן את משחקי מכבי תל אביב בגביע אירופה למחזיקות גביע נגד קבוצת קפאלוויק, מחזיקת הגביע האיסלאנדי.

סיכום נוסף הושג ביום שישי בין הערוץ הראשון לבין קבוצת הכדורסל של מכבי תל־אביב ולפיו ישדר הערוץ את כל משחקיה של האלופה הישראלית בגביע האלופות. בנוסף רכש הערוץ הראשון את זכויות השידור של הליגה האיטלקית, אם כי עדיין לא נקבעה מתכונת השידורים הסופית של ליגה זו.

אשדוד ניצחה בגרמניה 1–6
הרצליה הביסה 0–10 בהולנד

מאת אשר גולדברג

הקבוצות הישראליות ממשיכות לקיים משחקי אימון במחנות האימונים שלהן בהולנד ובגרמניה.

תוצאות סוף השבוע: עירוני אשדוד ניצחה קבוצת חובבים מדיסלדורף 1–6; מכבי הרצליה הביסה קבוצה מקומית מאיינדהובן 3–10; במפגש ישראלי ניצחה מכבי פתח תקוה את הפועל תל־אביב 0–3.

הונגרי ורוסי נבחנים במכבי ת"א

שני שחקנים זרים, קשרים בינלאומיים מרוסיה ומהונגריה, הצטרפו למחנה האימונים של מכבי תל אביב, שקיימה אתמול משחק אימון בגרמניה נגד קבוצת חובבים בו ניצחה 1–2.

ההונגרי הוא אישטוון סילי בן 26 ששיחק בקבוצת הונבד ובנבחרת הלאומית. הרוסי הוא גנדי ראוחוב בן 28. המאמן, אברהם גרנט, שיבחן את השניים, מקווה להחליט עד יום שלישי מי מהם יהיה הזר השלישי של הקבוצה. בינתיים ממתינים לבדיקה נוספת של הקשר אבי נמני הפצוע בברכו. נראה שנמני יישלח לבסוף לבדיקה אצל פרופסור מארטנס בבלגיה.

כפר סבא מעונינת בפיטר קרגיל

הבלם הג'אמייקי של מכבי נתניה פיטר קרגיל לא שותף במשחק האינטרטוטו של קבוצתו. קרגיל יעזוב את נתניה. בינתיים מנהלת איתו מו"מ קבוצת הפועל כפר סבא, לאחר שמכבי פתח תקוה שהודיעה, כי היא רוצה בו, ואף סיכמה איתו בעל פה, לא יצרה עימו קשר נוסף.

שרף מזמין את אוחנה לנבחרת

מאמן נבחרת ישראל שלמה שרף הודיע אתמול למנהל הנבחרת אברהם בנבורי לזמן לתחילת האימונים, ביום רביעי, את חלוץ בית"ר ירושלים אלי אוחנה. אוחנה נצטווה להקדים שובו ממחנה האימונים שמקיימת קבוצתו בחו"ל. סגל הנבחרת יתכנס ביום רביעי למחנה בן 3 ימים. רשימת השחקנים תפורסם הערב.

אשר גולדברג

אוקראינים וגרוזיני נבחנו בראשל"צ

שלושה כדורגלנים זרים נבחנו אתמול בעירוני ראשון לציון: שני אחים מאוקראינה יורי ואלכס סקאלה ששיחקו בעונה הקודמת בליגה במולדביה וכן שחקן שהגיע מגרוזיה זורב הורגשווילי ששיחק בנבחרת גרוזיה. השלושה נבחנו במשחק נוער פנימי של האגודה, עובדה שהיקשתה על המאמן אלי כהן לעמוד על יכולתם האמיתית. השלושה ישהו במהלך השבוע הקרוב בארץ וישתתפו באימוני הקבוצה. אם יימצאו מתאימים יוחתמו שניים מהשלושה לעונה הבאה. ביום שישי החתים המגן ירון בן דב ששיחק בהפועל תל אביב, גם הוא השתתף במשחק הנוער אתמול, אבל לרוע מזלו נפצע ופונה מהמגרש. מחר תשחק עירוני ראשל"צ מול הפועל כפר סבא.

אמי רוזנברג

סגרון מעוניין לעזוב, מויססקו הוחתם

אורן סגרון, חלוץ הפועל באר שבע, מעונין לעזוב את הקבוצה בעיקבות הדחתו מההרכב על ידי המאמן ויטלי סבצ'נקו. בשיחה עם יו"ר הפועל באר שבע רן פסח הודיע סגרון, כי בכוונתו לעזוב את הקבוצה וכי כמה קבוצות מעוניינות בשירותיו. דינו מויססקו ששיחק אשתקד בהפועל ת"א ובהפועל בת ים ישחק בעונה הקרובה בבאר שבע – כך הודיע אתמול מאמן הקבוצה ויטלי סבצ'נקו, לאחר שבחן את הקשר הרומני בשבועיים האחרונים. שכרו יהיה כ־45 אלף דולר. אפרים צבי, כדורגלן העבר של הפועל באר שבע, מונה רשמית לעוזר מאמן בהפועל באר שבע. מחר אמור לנחות בישראל החלוץ האוקראיני סרגיי גוסב שיוחתם בקבוצה.

אברהם אבו רקייק

בלם נבחרת ליטא להפועל חיפה

וירגיניוס בלוטשניק, בלמה של נבחרת ליטא, היה אמור לנחות אמש בישראל ולהצטרף היום לאימוני הפועל חיפה. את פניו בשדה התעופה היה אמור לקבל רק סרבנו, וזאת מאחר שכל אנשי הפועל חיפה חגגו אמש בקיסריה את מסיבת בת המצווה לבתו של פטרון הקבוצה רובי שפירא. לאחר כמה משחקי אימון יחליט קשטן אם להחתים את הבלם.

דרור מרשלקוביץ'

שני שערים לאיציק זוהר במדי אנטוורפן

איציק זוהר הצטיין אתמול במדי קבוצתו החדשה, אנטוורפן. במשחק שנערך במסגרת טורניר שהתקיים בעיירה דןהלדר בהולנד סיימה אנטוורפן במקום השלישי, לאחר שניצחה את קבוצת דןהלדר 0–4. זוהר כבש שני שערים, היה המצטיין במגרש ולבש את סרט הקפטן על ידו.

אשר גולדברג

גרנט נעצר בהולנד בחשד שהיה מעורב בפיגועים בלונדון

מאמן מכבי תל אביב, אברהם גרנט, מנכ"ל הקבוצה שמעון קורק וסוכן הנסיעות אברהם לב נעצרו ביום שישי בנמל התעופה באמסטרדאם בחשד שהיו מעורבים בפיגועים שהיו בלונדון. לאחר חקירה שנמשכה 4 שעות שוחררו.

כתבה בעמוד א'6

מיורה הגיע לגנואה

גנואה (רויטר). קאזוישי מיורה, כדורגלן השנה ביפאן, הגיע לגנואה ביום שישי והוצג על ידי זה שלו במועדון האיטלקי. מיורה יהיה הכדורגלן האסיאתי הראשון שישחק בליגה האיטלקית. שווי העיסקה כ־7.5 מיליון דולר, כולל 2.2 מיליון דולר אותם יקבל מיורה.

מארסיו סאנטוס עשוי לסכם היום בפיורנטינה

ריו דה ז'אנירו (רויטר). בלם נבחרת ברזיל, מארסיו סאנטוס, בטוח "ב־80%" שישחק בפיורנטינה האיטלקית. כך אמר אביו של השחקן. סאנטוס עצמו אמור להגיע היום לפירנצה כדי לסכם את התנאים עם הקבוצה, הוסיף האב. סאנטוס עדיין נמצא במשא ומתן גם עם טוטנהאם האנגלית.

בלקבורן החתימה את האוסטרלי רובי סלייטר

פאריס (רויטר). בלקבורן רוברס, סגנית אלופת אנגליה בכדורגל, החתימה את שחקן נבחרת אוסטרליה ולנס הצרפתית, רובי סלייטר, על חוזה לשנתיים. סלייטר שיחק ארבע שנים בלנס, והיה מבוקש גם על ידי אסטון וילה.

מידלסבורו רכשה את מורנו הבוליוויאני

לונדון (רויטר). מידלסבורו מהליגה האנגלית הראשונה, שבראיין רובסון הוא המנג'ר שלה, החתימה את שחקן נבחרת בוליביה, חיימה מורנו, תמורת 250 אלף ליש"ט (375 אלף דולר). מידלסבורו תשלם למועדונו של מורנו עוד 125 אלף ליש"ט (188 אלף דולר) אחרי שישחק 50 משחקים בקבוצה.

רובסון אמר על שחקן הרכש: "מורנו הרשים אותי המשחקי מבחן. אני קונה פוטנציאל, ומקווה שהשיפוט שלי נבון".

סמדג'ה סיים שלישי במשקל עד 95 ק"ג

אורן סמדג'ה, שזכה במדליית ארד באולימפיאדת ברצלונה במשקל 71 ק"ג בג'ודו, סיים במקום השלישי בתחרות במשקל עד 95 ק"ג שהיתה במסגרת אלוף האלופים בהרצליה.

אריק זאבי זכה במקום הראשון במשקל הזה, לאחר שגבר בגמר בהחלטת שופטים על סימון מיגלאשווילי. מיגלאשווילי גבר על סמדג'ה בשלב המוקדם. שני הרשקו סיים יחד עם סמדג'ה במקום השלישי.

במשקל עד 71 ק"ג זכה גיל עופר מנתניה שגבר על דוד ביבירודי. מרכז הפועל העניק 5,000 שקל לכל מנצח.

חיים רביבו נרכש בידי מכבי חיפה בעיסקה המסתכמת ב־900 אלף דולר

המנהל המקצועי שפיגל: לאחר שמכרנו את עטר ואלון מזרחי היינו חייבים לקהל שלנו שחקן אטרקטיווי ורביבו הוא כזה. רביבו: אני שמח שסיני והראל הבינו אותי ואיפשרו לי להתקדם בחיפה

חיים רביבו. "תמיד תהיה לי פינה חמה בלב להפועל תל אביב"

מאת דרור מרשלקוביץ'

קבוצות מכבי חיפה והפועל תל אביב סיכמו ביניהן בליל שבת, סופית, את העברתו של הכדורגלן חיים רביבו למכבי חיפה. רביבו הצטרף כבר אתמול למחנה האימון של קבוצתו החדשה, בהולנד.

בתמורה לרכישת רביבו תעביר חיפה לתל אביבים 210 אלף דולר וסכום נוסף של כחצי מיליון דולר יועבר במהלך השנתיים הקרובות לרביבו. בכך תעבור הבעלות על כרטיס השחקן שלו לחיפה. מאחר ששכרו לעונה יהיה כ־200 אלף דולר, מסתכמת עלותו בכ־900 אלף דולר.

לרביבו, שהצטרף להפועל תל אביב לפני שנה, היה תווה לשנתיים נוספות בהפועל והסכום שיינתן לתל אביבים הוא למעשה עבור שנתיים, כשהסכום הגדול יותר יימסר, קרוב לוודאי, לרביבו וישולב עם משכורתו השוטפת.

המו"מ עם הפועל תל אביב החל לקראת סוף השבוע והסיכום הסופי היה בשיחת טלפון בין יו"ר מכבי חיפה, יעקב שחר, ששהה בארץ, ליו"ר הפועל תל אביב, מני הראל, שנמצא בהולנד. רביבו כבר סיכם את תנאיו בחיפה לשנתיים הקרובות.

ברכישה זו השלימה למעשה מכבי חיפה את הסגל לעונה הקרובה. רשימה סופית של השחקנים למשחקי גביע אירופה לאלופות, תועבר לאופ"א כבר היום ותכלול כמובן את המצטרפים החדשים.

המנהל המקצועי של מכבי חיפה, גיורא שפיגל, הביע אתמול את שביעות רצונו הרבה מרכישת רביבו: "לאחר שמכרנו את עטר ואלון מזרחי, היינו חייבים לקהל שלנו שחקן אטרקטיווי כדי שהקבוצה תהיה גם טובה וגם אטרקטיווית. אין ספק שרביבו הוא כזה, ואחד השחקנים הטובים בארץ. הוא גם מתאים לשיטה שלנו. הוא שחקן טוב מאד שיצטרף לשחקנים הטובים מאד שלנו".

גם רביבו מרוצה מאד מהעיסקה: "אני שמח ומתרגש מהמעבר למכבי חיפה. יש לפנינו משימה גדולה באירופה, וזאת לצד הרצון לשמור על ההישגים בליגה. ידעתי על המו"מ עם הפועל תל אביב במהלך מחנה האימון, ואני שמח שמשה סיני ומני הראל הבינו אותי ואיפשרו לי להתקדם בחיפה. תמיד תהיה לי אליהם פינה חמה בלב".

הידיעה על החתמתו של רביבו עברה מפה לאוזן בחיפה ובעת מצפה ההנהלה לתנופה רצינית מאד במכירת המנויים, לאחר שהיה חשש שהיא תואט לאחר מכירתו של עטר.

בחיפה רצו גם את הירושלמי, רונן הרזי, ולפני מספר חודשים נעשתה פנייה בעניין זה, אבל לאחר שהתברר, כי הרזי לא יימכר, הוחלט לוותר על המאמצים לצרפו לחיפה.

בקשה נוספת של חיפה לרכישת החלוץ עמיר תורג'מן מעירוני אשדוד, בתמורה לאיתאן גבקו נדחתה גם היא.

● מכבי חיפה גברה ביום שישי במשחק אימון על קבוצת הלנראם מהליגה הראשונה בהולנד 1–2. את השערים כבשו גרייב וקרדש. זה היה משחק האימון הראשון של האוקראיני אולג קוזנייצוב ולדברי שפיגל גילה השחקן יכולת מצויינת.

אוהדי הפועל התפרעו והדליקו אש ליד בלומפילד

מאת אשר גולדברג

כמה עשרות אוהדים של הפועל ת"א התפרעו אתמול באיזור בלומפילד, לאחר שנודע להם על העברתו של חיים רביבו למכבי חיפה.

הם הציתו פחי אשפה, הדליקו אש, ואף ניסו לפרוץ לתוך חדרי ההלבשה. הם הודיעו, כי כאשר תחזור הקבוצה ממחנה האימונים שלה בחו"ל, יפגינו שוב נגד היו"ר מני הראל שמכר את חיים רביבו למכבי חיפה.

אוברקוביץ': אעשה הכל לטרפד העברת רביבו

"משה סיני ומוני הראל מפקירים את הפועל תל אביב. מצידי הם יכולים לעוף כבר היום מהקבוצה". יו"ר חיפה, יעקב שחר: למה בכלל אני צריך להגיב על דברי אוברקוביץ'?

מאת אשר גולדברג ודרור מרשלקוביץ'

אוהדי הפועל תל אביב הגיבו בתדהמה ובזעם בעקבות העברתו המהירה של חיים רביבו למכבי חיפה. יו"ר דירקטוריון הפועל, יורם אוברקוביץ', היה המום מההעברה שנעשתה ללא תיאום איתו וללא ידיעתו.

אתמול אמר אוברקוביץ': "אעשה את כל המאמצים לטרפד את העברת רביבו למכבי חיפה. זו שערוריה שמשלמים סכומים כאלה – 210 אלף דולר להפועל תל אביב ועוד חצי מליון דולר לשחקן. משה סיני ומוני הראל מפקירים את הפועל. הודעתי להם שמצידי הם יכולים לעוף כבר היום מהקבוצה. הנושא יטופל כבר בימים הקרובים".

מתברר שהעיסקה היא כנראה עיסקת השיא בכדורגל הישראלי. הפועל תל אביב תקבל מיעקב שחר 210 אלף דולר. גם רביבו יצא נשכר מאד מהעיסקה. עבור כרטיס השחקן החופשי שלו, שיועבר לצמיתות למכבי חיפה, יקבל 450 אלף דולר, בנוסף לשכר של 230 אלף דולר נטו, לא כולל פרמיות עבור זכיה באליפות, בגביע, בגביע הטוטו, או עליית שלב של מכבי חיפה בגביע אירופה לאלופות.

הפועל תל אביב קיימה ביום שישי אסיפת קבוצה, ובה הודיע היו"ר מוני הראל לשחקנים על עזיבתו של רביבו. הראל אמר, כי ההעברה היתה בלתי נמנעת והיה נגרם עוול לכדורגלן אם לא היו מאפשרים לו לשחק במכבי חיפה, שמייצגת את ישראל בגביע אירופה לאלופות.

מתברר שלמרות שהמנהל המקצועי משה סיני סירב לוותר על רביבו, הוא נכנע לתכתיבים של הראל. לשחקנים נאמר, כי רביבו ירוויח השנה במכבי חיפה מה שהיה אמור להרוויח בהפועל תל אביב דלת האמצעים במשך 8 השנים הקרובות. בהפועל ינסו עכשיו לרכוש את עמיר תורג'מן ומוטי ייברכים, אך לא ברור אם השחקנים הללו יסכימו, לאחר שרביבו עזב, להצטרף לקבוצה.

יו"ר מכבי חיפה, יעקב שחר, לא קיבל בהבנה את תגובתו של יורם אוברקוביץ'. "למה בכלל אני צריך להגיב על דברי אוברקוביץ'? למה הוא לא הגיב כשהעברתי את עטר להפועל חיפה? יש לי טופס שחרור חתום והיום ארשום את רביבו בהתאחדות כדת וכדין.

"עברו הימים האלה שלא מעבירים שחקנים ממרכז למרכז. אני הייתי מהראשונים שהשאיל שחקנים לקבוצת הפועל. תראה כמה שחקנים שלי שיחקו בהפועל חיפה ובהפועל כפר סבא. אני לא חושב שעלי להגיב על תגובה של מישהו אחר".

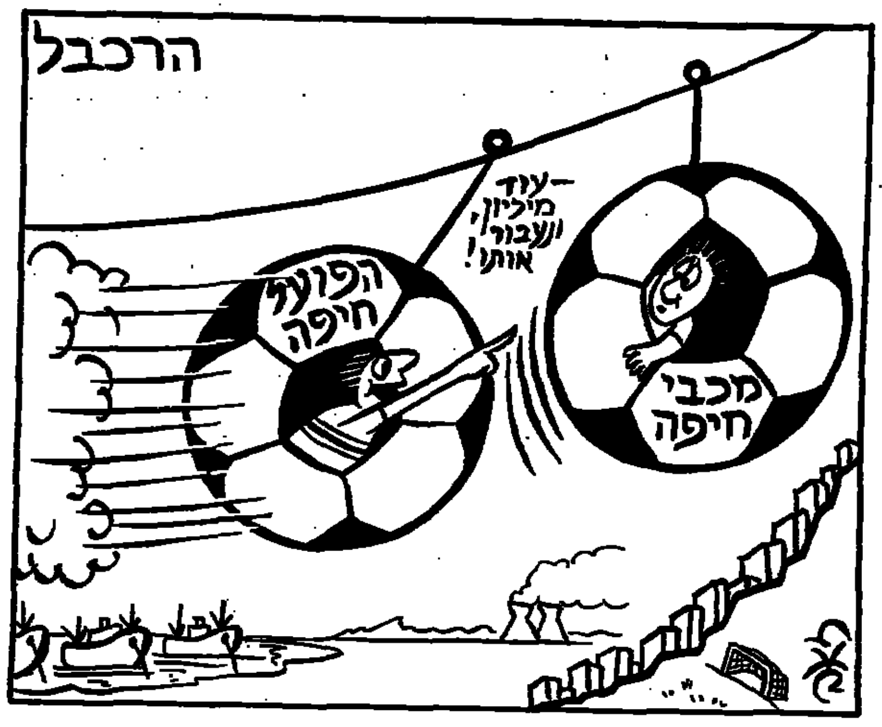

נוריס קולמן שוחרר מהפועל ירושלים

בית המשפט פסק שלשום כי השחקן משוחרר לכל קבוצה. ירושלים טוענת להסכם עם מכבי ת"א, לפיה תקבל את ויקי רווה, גיא זנו ו־30,000 דולר

מאת אלי פרוסי

שופט בית המשפט המחוזי בירושלים, ד"ר יעקב צמח, פסק שלשום כי נוריס קולמן משוחרר מהפועל ירושלים. הפסיקה ניתנה, לאחר שהמפרק הזמני של הקבוצה, רואה החשבון איתן השחר, הודיע שהפועל ירושלים אינה יכולה לעמוד בחוזהו של קולמן.

המפרק הודיע לשופט, שהיתה הסכמה עם מכבי תל אביב, לפיה קולמן ישוחרר אליה בתמורה ל־30 אלף דולר והתחייבות להעביר שני שחקנים צעירים. השופט צמח פסק, כי קולמן משוחרר לכל קבוצה שירצה, ללא כל קשר להסכם עם מכבי תל אביב.

המפרק השותף אמר שלשום אחרי הדיון: "אני לא יכול לחתום על התווה של קולמן. השופט החליט על שחרור השחקן, כאשר הפועל ירושלים ציינה שמתנהל מו"מ עם מכבי תל אביב וכל הנושא נעשה בהסכמה עם מכבי תל אביב".

מכבי תל אביב קיבלה בשמחה את שחרורו של קולמן, אולם ראשיה הכחישו כי ישלמו לירושלים עבור השחרור. מנהל הקבוצה, מוני פנאן, אמר אמש: "לא היה ולא נברא. אנחנו לא נשלם. המפרק הגיע לבית המשפט, כאשר הוא אמר לנציגי השחקן שהוא יאמר לבית המשפט שקולמן יכול ללכת לכל קבוצה שהוא רוצה. היחסים שלנו עם הפועל ירושלים טובים מאוד, ואם תהיה אפשרות נעזור להם כמו שאנחנו עוזרים לקבוצות אחרות".

אנשי הפועל ירושלים חשו מרומים בסוף השבוע בעקבות הפסיקה. ביום חמישי בבוקר, אחרי התפטרותו של עו"ד קובי קמר, הודיע מפרק הקבוצה לעו"ד יהושע קימר, שהוא מינה אותו כונס לנהל מו"מ עם מכבי תל אביב לגבי שחרורו של קולמן.

ביום חמישי בערב חזר קימר לירושלים, ולטענתו מכבי תל אביב התחייבה לשלם 30 אלף דולר עבור השחרור של קולמן ולשחרר את ויקי רווה וגיא זנו להפועל ירושלים. בעקבות רוח הדברים שנשמעה ממכבי תל אביב, לפיה היא אינה מתכוונת לשלם עבור קולמן, נשמעה ביקורת בירושלים לגבי תפקודו של קימר בפרשה.

קימר סירב להגיב אמש על השתלשלות האירועים בשבוע האחרון, ומפרק הקבוצה אמר שאם מכבי תל אביב תתכחש להסכמה שהוצגה, ירושלים עשויה לפנות לבוררות באיגוד הכדורסל.

הבעיות בקבוצה גדולות עוד יותר, כשהתברר שכעת אין לקבוצה חברי הנהלה ויו"ר. איש העסקים אורי מנצור לא קיבל את הקבוצה לידיו, מפני שדרש את חסותו של עזרא בליליוס. עוד התברר, כי מפרק הקבוצה ייפה את כוחו של עו"ד קובי קמר לייצג את הקבוצה. קמר ביקש להתפטר מסיבות אישיות, ולא כפי שציינו גורמים המקורבים לקבוצה, לפיהם פוטר על ידי מנצור ובליליוס.

בקבוצה מקווים לרכוש מספר שחקנים בימים הקרובים כדי להעמיד סגל שישרוד בליגה.

עודד קטש ישחק בגליל עליון

מאת אלי פרוסי ואריה ליבנת

עודד קטש ישחק בעונה הבאה בהפועל גליל עליון. סיכום בין הצדדים הושג ביום שישי בין נציגו של השחקן, משה קריקוב, לבין עו"ד זורח רוזנבלום, המייצג את הגליל. קטש הוחתם לגליל לשנה בלבד כהעברה צעירה, ויחזור למכבי תל אביב בתום העונה. בעקבות החתמתו של קטש תוותר הגליל כנראה את אנדריי וליקבאבוב, הזר השני בנוסף למייק גיבסון.

שחקני הקבוצה ישתתפו היום בהלווייתו של אביו של ניר מסלון בכפר אדים בדרום.

מארק ברייסקר לא ימשיך לשחק במכבי רמת גן

מארק ברייסקר, ששיחק בעונה שעברה במכבי רמת גן, הודיע לראשי הקבוצה כי הוא לא מעוניין להמשיך בה. הקבוצה תחפש עכשיו זר בתפקיד רכז במקום עודד קטש וזר אחר בתפקיד של שחקן פנים. ניר הבליס יוסף לעמדת הציר.

גם קליגר ושמואל סייבר הצטרפו לראשי הקבוצה בסוף השבוע, בעקבות התפטרותו של גדעון פרייס.

הקבוצה הקדימה את משחקה בגביע המדינה מה־25 ל־21 באוגוסט בגלל יציאתה לטורניר ידידות בשטרסבורג.

מכבי ירושלים גברה 83–84 על הפועל ת"א

מכבי ירושלים, העולה החדשה לליגה הלאומית, ניצחה אמש במשחק אימון 83–84 את הפועל תל אביב. שתי הקבוצות שיחקו עם זר אחד בלבד.

קווין הולמס הוא המועמד העיקרי לחזק את ירושלים בעונה הבאה. הולמס שיחק בשנה האחרונה בקלוג' אנקרה מטורקיה ולפני שנתיים במכבי ראשון לציון.

● ההחלטה בעניין תביעת השיחרור, שהגיש מור נעמן נגד קבוצתו, הפועל גבעתיים, תידון היום. לפני זה יחליט נעמן לאיזו קבוצה הוא מעוניין לעבור: הפועל הרצליה, הפועל תל אביב או הפועל ירושלים.

● אמנון לב הגיע שלשום להפועל גבת, וישחק בה בעונה הבאה במקום ששחקן ממכבי רמת גן.

● ויני בושנלי וזנטן פרי יצאו לארה"ב כדי לבחון שחקנים לחיזוק את מכבי ראשון לציון בעונה הבאה.

ברוגרה במקום 3 בעולם למרות הפסדו ברבע הגמר בטורונטו

טורונטו (רויטר). אנדרה אגאסי, המדורג שמיני, הדיח את המדורג ראשון, סרחי ברוגרה, ברבע גמר טורניר טורונטו. אגאסי ניצח 6–4, 6–7 (2–7), 1–6 ואמר אחר כך: "זה היה משחק טניס גדול". למרות הפסדו, עלה ברוגרה למקום השלישי בדירוג העולמי, הישגו הטוב ביותר.

ג'ים קורייר, המדורג רביעי, עלה בקלות לחצי הגמר אחרי ניצחון 2–6, 2–6 נגד תומאס אנקוויסט משוודיה. קורייר ישחק בחצי הגמר נגד הבלתי מדורג ג'ייסון סטולטנברג האוסטרלי, שניצח את ריצ'י רנברג (15) 6–4, 6–4, 2–6.

אגאסי ישחק נגד המדורג שישי, וויין פריירה, שגבר על מאליוואי וואשינגטון (14) 6–4, 7–5, 7–5.

בשמינית הגמר הפסיד תומס מוסטר לריצ'י רנברג 2–6, 6–0, 4–6.

מברג הפתיע את המדורג ראשון, אלברטו בראסטגי, 6–7, 3–6, 6–0. טבאצ'ק גבר על מארסלו ריוס מצ'ילה 6–3, 6–3, 6–4.

● מורניר הילוורסום (הולנד). קארל טבאצ'ק וריצ'ארד פרומברג ישחקו היום בגמר הטורניר. פרד-

● ברודמים. קבוצת הנוער של הפועל קרית טבעון (גילאי 18) זכתה אתמול בגביע המדינה לאחר שגברה בגמר על עמק הירדן 9–10 במשחק שהיה במכון וינגייט.

● אופנייה. במירוץ שהיה באיזור רמלה, לטרון וחושן ניצח בר עבי שעבר 80 ק"מ בזמן של 2:08.16 שעות. בין הנשים ניצחה מוני אשל.

● חץ וקשת. ירון קולטניק סיים במקום ה־14 באליפות העולם שהיתה בצ'כיה. באליפות השתתפו כ־100 קשתים מ־38 מדינות.

גרהארד ברגר יזנק ראשון בהוקנהיים

הוקנהיים, גרמניה (רויטר). גרהארד ברגר האוסטרי מקבוצת פרארי יזנק היום ראשון במירוץ הגרנד פרי הגרמני שיהיה בהוקנהיים. זו תהיה הפעם הראשונה מאז 1991, שברגר יזנק מהעמדה הזו. זו גם הפעם הראשונה של חברת פרארי, שמכונית שלה תזנק ראשונה מאז הגרנד פרי הפורטוגלי בספטמבר 1990. גם במקום השני זכה נהג מקבוצת פרארי, ז'אן אלזי.

דיימון היל הבריטי מקבוצת וויליאמס־רנו, שרצה לזנק בפעם השלישית מעמדת המוביל, סיים רק במקום השלישי במבחני הדירוג. מיכאל שומאכר, המוביל בדירוג הכללי של הנהגים עם שישה נצחונות ומנסה להיות לגרמני הראשון שינצח על אדמת ארצו, יזנק רק מהעמדה הרביעית.

● הרמת משקולות. 11 שיאי נערים נקבעו בסוף השבוע באליפות ישראל לנערים עד גיל 16 שנערכה במכון וינגייט. בתחרות הצטיינו ספורטאי הפועל פרדס.

ספורט

משקיף מהצד / יהושע שגיא

מאמן הפועל חיפה על רכש המיליונים והתוצאות הצפויות

הציפיות הן של התקשורת. החוזה שלי ל־3 שנים ובטווח הזה המטרה אירופה

● אתה בלחץ?
מדוע צריך להיות בלחץ?
● רכשתם כוכבים במיליו־נים, יצרתם ציפיות גבוהות.
אנחנו יודעים מה אנחנו רו־צים מעצמנו. את ציפיות האנשי־ים והתקשורת יוצרים. בהפועל חיפה מוקמת עכשיו קבוצה חדשה ושונה מכפי שהיה. זה תהליך של זמן. רכש שחקנים ברמה גבוהה מצריך זמן, כדי לחבר את הלגו הזה שיעבוד כהלכה. הפועל חיפה מועדון שבונה עצמו לטווח ארוך.
● מאמנים רבים מדברים על טווח ארוך, אבל עוד לא שמעתי מימי מאמן שאמר שהגיע לקבוצה שהביננו אותה לטווח ארוך.
הפועל חיפה היא מועדון בלי תשתית. רק עכשיו מוקמת תש־תית שתחלוש על כל הצפון. המטרה היא לייצר שחקני עתיד, נוער, לא רק לרכוש, אלא גם לייצר לתפארת.
● אבל עם הרכש המאסיווי שעשיתם בקיץ ידרשו מכם תוצאות כבר העונה.
בכדורגל, דבר ראשון חייב להיות הצגה טובה. להצגה טובה אוהבים לבוא. אם נשחק מעניין, הקהל יבוא.
● זאת אומרת שאתה מעדיף לשחק יפה ולהפסיד מאשר לשחק מכוער ולנצח.
ברור שהמטרה לנצח בכל משחק, אבל אי אפשר רק לנצח. זה לא כל כך פשוט, בעיקר כשרוכשים הרבה כוכבים.

דרור קשטן הוא מאמן הפועל חיפה

● כמה שחקנים מההרכב הישן ישחקו בעונה החדשה?
אף לא אחד.
● זאת אומרת שמה שנשאר מהפועל חיפה זה רק השם.
אתה צודק. הכל חדש. רק ניר המכתבים נשאר כשהיה.
● הכל היה כל כך גרוע?
לא סתם הקבוצה דישרשה בתחתית וניצלה מירידה ברגע האחרון. הפערים גדולים, מבנית המשחק, בכל. גם כל מיני אנשים שהיו יועצי אחיתופל לא יהיו כאן יותר.
● יש שמות ליועצים?
לכל אחד יש שם.
● נו?
סביב אנשים כמו רובי שפירא אנשים אוהבים להתחכך ולהת עצות, או נעשר שגיאות. רובי אינו איש כדורגל. הוא רוצה רק טוב, אבל הוא לא איש כדורגל.
● מכיוון שלא תדבר על הצלחה אשאל: מה לדעתך יהיה כישלון בהפועל חיפה?
לרדת ליגה עם קבוצה כזו.
● ולא תגיע עם קבוצת המליונרים הזו לגביע אירופה?
לא אצה לי הדרך. אבל כמובן שזו המטרה.
● עלי להבין שזו מטרה, אבל לא לשנה זו?
בטווח כזה או אחר זו בהחלט המטרה, להגיע לאירופה. אבל לא בוער שום דבר.
● החוזה שלך בהפועל חיפה הוא לכמה שנים?
לשלוש שנים, ובטווח הזה המטרה להגיע לגביע אירופה.
● במלים אחרות: אתה לא עוזב את חיפה בלי תואר.
נלך בהפועל חיפה על חשיבה במושגים אירופיים. תראה את מיתקן האימונים שלנו, עם חדרי מנוחה לשחקנים, הכל ממוזג, אחרי אימון מביאים קייטרינג לארוחת צהריים. הכל ברמה גבוהה ביותר.
● כמו אצל משה חדש בירושלים.
בטח, כן, בדיוק... המועדון התקשר עם משרד פירסום ושיווק. השבוע יעלו בחיפה שלטי חוצות עם תצלומי עשר ובניו, כדי למכור מנויים. שמע, זה סיגנון חדש שעוד לא היה כאן.

מכונית פרארי מחכה לאתלט שישבור הערב את שיא העולם בקפיצה לרוחק

לראשונה מאז ברצלונה ייפגשו שיאן העולם מייק פאוול וקרל לואיס

ססטריירה, איטליה (אי־פי). מייק פאוול וקרל לואיס ייפגשו כאן הערב בתחרות האתלטיקה המסורתית, בבור הקפיצה לרוחק. זהו מפגש ראשון בין השניים מאז אולימפיאדת ברצלונה לפני שנתיים.
התחרות תיערך במסלול הגבוה ביותר באירופה (2,035 מטר) ואם יישבר שיא העולם, יזכה השיאן במכונית פרארי.
שיאן העולם פאוול (8.95) אמר כי לואיס, אלוף העולם והאלוף האולימפי, לא יהיה היריב שלו בססטריירה וכי הוא מקווה שיוכל לזכות לא רק בניצחון אלא גם בפרארי. פאוול רמז, כי האמריקאי קארין תומפסון יכול להיות היריב שלו הערב.
קרב מעניין נוסף צפוי בבור הקפיצה. הפעם בין הנשים. הייקה דרקסלר וג'קי ג'וינר קרסי יכולות להאפיל על הקרב בין הגברים מאחר ששתיהן נמצאות בכושר מצוין. דרקסלר קפצה בססטריירה לפני שנתיים 7.63 מטרים – הקפיצה הארוכה ביותר בהיסטוריה, אך היא לא נחשבה שיא עולם, בגלל רוח גבית מעל למותר. באותה תחרות קפץ פאוול 8.99 מטרים, ארבעה ס"מ טוב יותר משיאו העולמי.
ב־100 מטר יורץ שיאן העולם הנוכחי, לירוי בורל, מול בני ארצו, מייק מארש וג'ון דראמונד, וכן מול הניגרי אולאפדה אדניקן.
קולין ג'קסון אמור לככב ב־110 מטר משוכות וסרגיי בובקה מקווה ליום ללא רוח כדי לנסות ולשבור את שיא העולם בקפיצה במוט.

קבוצות הליגה הלאומית נערכות לעונה

המגרש בבית שאן לא אושר תפתח את העונה בטבריה

מאת אשר גולדברג

הפועל בית שאן תשחק בפעם הראשונה בתולדותיה בליגה הלאומית. הרחק מזרקורי התקשורת, בשקט, בשקט, תגבה הקבוצה האלמונית מבית שאן להוכיח שגם בלי שמות נוצצים, וגם בלי תקציב של מיליונים, אפשר לשחק כדורגל ברמה סבירה ולהתבסס במרכז הטבלה הלאומית.
את הקבוצה עזבו הבלם איתן טייב שנמכר ב־200 אלף דולר למכבי חיפה; השוער שלומי סמק; שחקני הרכש טוני מרדכי, רונן רוקמן ויוסי אלחרר; והזרים מגארנה בסורי סאלה ונלסון מנסה. בתפקיד המאמן ימשיך שנה רביעית ברציפות אלישע לוי, כדורגלן העבר של הקבוצה שעשה קארייה נאה במכבי חיפה ובמכבי פתח תקוה.
אלישע לוי אחראי לעליית הקבוצה מליגה א' לליגה הלאומית תוך 4 עונות. עוזר המאמן הוא אחיו אליאס לוי. הנהלת הקבוצה ניהלה מו"מ עם כמה שחקנים בולטים מאזור המרכז, רובם סירבו לשחק בבית שאן בגלל המרחק הגדול ממרכז הארץ. מי שכבר הסכים לעבור לבית שאן דרש תמורה כספי שמן של יותר מ־100 אלף דולר ויותר. בינתיים הותמו גנר דוד אלבז, נסים אבדריה ונינו עשור.
עמוד הבלם הוא הבעיה המרכזית בפניה ניצבת הקבוצה שראשיה מנסים להחזיר לקבוצה את יהודה עמר שנפלט מעירוני ראשון לציון.
הקבוצה שוהה בימים אלו במחנה אימונים בהולנד. בשורותיה נבחנים שלושה שחקנים מצסקא מוסקבה: הבלם סרגיי בחירובוב, הקשר גנדי קורקין והחלוץ אנדריי פוזננקו.
המאמן אלישע לוי מספר על כדורגלני האלמנים, שייצאו בעוד שבועיים לאור זרקורי האיצטדיונים ברמת גן, בירושלים, בבלומפילד ובקריית אליעזר, עליהם ישחקו לראשונה בחייהם. "השוער מאיר כהן היה בעונה שעברה השוער הטוב ביותר בליגה הארצית. צפוי לו עתיד גדול בכדורגל הישראלי. שמעון בינסון ושמעון דנן הם אנשי הקו האחורי. שחקן קישור ותקפי מצוין הוא יורם בן גוזי. באגף שמאל יבלוט בעבודה השחורה אורי אסור. שחקן שלדעתי יהיה מבוקש על ידי הקבוצות הגדולות והעשירות בעונה הבאה הוא הקשר ירון בן ברוך".
שאלתי: יש לכם מה למכור בליגה הלאומית?
אלישע לוי: "ברור שקבוצה בליגה הלאומית חייבת חיזוק משמעותי. גם בשחקנים ישראלים טובים וגם בזרים שיקחו פיקוד. בהרכב הנוכחי לא נוכל להיות גורם, ולא יהיה לנו משהו מיוחד למכור. אנחנו עושים מאמצים להתחזק וזה הולך להסתדר".
במגרש הביתי בבית שאן נעשו שיפוצים. המגרש צר. המידות לא אושרו למשחקי הליגה הלאומית, ולכן גויס סכום של כ־2.5 מיליון שקל לשיפוץ הדיציעים והגדלתם. את העונה תפתח הקבוצה כשהיא מקיימת את משחקיה במגרש זר. עד להשלמת המגרש בבית שאן תשחק הקבוצה באיצטדיון העירוני בטבריה.
הקשר נינו עשור, מדבר על עבר הזהב: "לפני 1600 שנה באו לאיצטדיון בבית שאן כמעט 3,000 איש לראות קרבות של גלדיאטורים נגד אריות ודובים. עכשיו בליגה הלאומית יבואו 5,000 צופים מבית שאן ומקיבוצי הסביבה לראות כדורגל".
אגב, ביציע הכבוד ישב איש הליכוד דוד לוי. בתו היא החברה הצמודה של השוער מאיר כהן.

נינו עשור. מבית שאן ומהקיבוצים יבואו לראות כדורגל

טוטנהאם רכשה את החלוץ הגרמני יורגן קלינסמן

שילמה תמורתו לקבוצת מונאקו הצרפתית שני מיליון ליש"ט. דחה הצעות מאיטליה ומספרד

לונדון (רויטר). טוטנהאם רכשה ביום שישי את חלוץ מרבאקו ונבחרת גרמניה, יורגן קלינסמן, תמורת שני מיליון ליש"ט (3.04 מיליון דולר).
הרכישה באה 48 שעות כלבד אחרי שטוטנהאם רכשה את חלוץ סטיאווה בוקרשט ונבחרת רומניה, איליה דימיטרסקו.
יו"ר טוטנהאם, אלן שוגר, שבילה על האכסנה שלו בכיפשה לא רחוק ממונאקו, השלים ביום שישי את המגעים הסודיים ואת החתימה.
"אלן שוגר חתם על העיסקה הבוקר במונאקו. קלינסמן חתם לשנתיים בטוטנהאם וסכום העסקה הוא שני מיליון ליש"ט", הודיע דובר המועדון, ניק הזה, ביום שישי אחר הצהריים.
"יורגן החליט, כי טוטנהאם היא אתגר בשבילו וזה מה שמעניין אותו עכשיו יותר מכל", אמר אלן שוגר, אחרי שנודע דבר ההעברה.
קלינסמן צוטט ברשת סקאי: "בתחילה חשבתי לחזור ולשחק באיטליה. היו לי הצעות מאיטליה ומספרד, אבל יותר ויותר חשבתי על טוטנהאם ובסוף החלטתי ללכת אליהם. טוטנהאם היא קבוצה יוקרתית עם מסורת מפוארת. זה אתגר בשבילי לשחק בליגה האנגלית ואני מחכה לכך בקוצר רוח".
טוטנהאם עדיין נושאת ונותנת עם מילור מסאו פאולו ועם מרסיס מבשם מבורדו.
בשבוע שעבר נתנו סוכני ההימורים לטוטנהאם סיכוי של 125:1 לזכות באליפות, בגלל עונש הפחתת שש הנקודות שהוטל על הקבוצה. אתמול כבר הגדיל אחד מהם את הסיכוי ל־50:1.
טוטנהאם תתחיל את משחקי הליגה, ב־20 באוגוסט, במשחק חוץ נגד שפילד ונסדיי, ארבעה ימים אחר כך תשחק בבית נגד אברטון וב־27 באוגוסט תארח את האלופה מנצ'סטר יונייטד.

יו"ר טוטנהאם, אלן שוגר (מימין) ויורגן קלינסמן לוחצים ידיים לאחר השלמת העיסקה

62 משחקים, 24 שערים בנבחרת גרמניה

מאת עוזי דן

קלינסמן החל את הקריירה שלו בקיקרס שטוטגרט, עבר לשטוטגרט, וב־1988 זכה בתואר כדורגלן השנה באירופה. הוא עבר לאינטר ב־1989, שיחק בה שלוש שנים ובין השאר זכה עם הקבוצה בגביע אופ"א ב־1991.
ב־1992 היה אמור לעבור לריאל מדריד, ובעצם כבר חתם בקבוצה, אך בסופו של דבר עבר למונאקו הצרפתית. קלינסמן הדף הקיץ הצעות, כולל מסמפדוריה, מגנואה, מבאיירן מינכן, מואלנסיה ומאוורטון.
לזכות קלינסמן, שמשחק בנבחרת גרמניה מ־1987, 62 הופעות בנבחרת ו־24 שערים. הוא היה שותף לזכיה בגביע העולם לפני ארבע שנים באיטליה ושיחק באליפויות אירופה ב־1988 וב־1992. קלינסמן ידוע בדיעותיו הפוליטיות השמאליות הראדיקאליות ונחשב חסיד מושבע של איכות הסביבה.

הוראס גראנט עבר משיקאגו לאורלנדו

זכה עם שיקאגו בשלוש אליפויות. היה מלך הריבאונדים שלה בשש העונות האחרונות

אורלנדו (רויטר). הוראס גראנט, כדורסלנה החופשי של שיקאגו בולס, עבר לאורלנדו מג'יק, כך הודיעה שלשום הנהלת אורלנדו. תנאי העיסקה עדיין לא פורסמו. בעיסקה היתה מעורבת וואשינגטון בולטס, אליה עבר סקוט סקילס, שהרוויח עד כה 2.1 מיליון דולר לעונה וכך התפנה הסכום הזה בתיקרת השכר של אורלנדו.
גראנט (29), ששיחק שבע עונות בשיקאגו וזכה עימה בשלוש אליפויות, יהווה חיזוק משמעותי מאוד לאורלנדו, שרוצה לזכות באליפות. "אני מקווה שעם הנוכחות שלי, נוכל להגיע רחוק מאוד. יש לנו קבוצה צעירה מאוד. אני מוכן לאתגר", אמר גראנט אחרי ההודעה.
"יש לנו מזל רב שהצלחנו לזכות בשחקן ברמה של הוראס גראנט", אמר סגן נשיא אורלנדו מג'יק האחראי של השחקנים בקבוצה, ג'ון גאבריאל. "גראנט יוסיף לנו, פרט לכדורים החוזרים שהוא קוטף, גם מנהיגות תיסיון במשחקי הפלייאוף. אנו מתרגשים מהעובדה, שהוראס יהיה חלק מעתידה של הקבוצה", הוסיף גאבריאל.
גראנט (2.08 מ'), שהיה בשש העונות האחרונות מלך הריבאונדים של שיקאגו, שיחק במכללת קלמסון ונבחר בדראפט של 1987 בידי שיקאגו בבחירה מספר 10. בעונה שעברה סיים בממוצע של 15.1 נקודות (52% מהשדה) ו־11 ריבאונדים. הממוצע הרב שנתי שלו: 12.6 נקודות ו־8.6 ריבאונדים.
המו"מ בין גראנט לאורלנדו החל כבר בחודש מאי, אבל ביום שישי הודיע יו"ר שיקאגו, ג'רי ריינסדורף, כי הוא לא מתכוון להציע לגראנט 20 מיליון דולר לחמש שנים – השחקן עבר לאורלנדו. "כסף מעולם לא היה תנאי להמשך משחקי בשיקאגו. רציתי לשחק בקבוצה מסודרת, שתעניק שלווה למשפחתי. אני מאמין שמצאתי את זה באורלנדו", אמר גראנט.
מניגג, שוחח עם נשיא פיניקס, ג'רי קולאנג'לו, על חוזה של שש שנים שבהן ישחק מניגג בתום המחזורי של אריזונה. בשבוע שעבר החתימה פיניקס את איי. סי. גרין לחמש שנים תמורת 25 מיליון דולר.

סקוט וויליאמס עבר לפילדלפיה

סקוט וויליאמס (26) משיקאגו בולס חתם ביום שישי חוזה לשבע עונות בפילדלפיה 76. "אני שמח להיות כאן ולשחק תחת הדרכתו של המאמן ג'ון לוקאס", אמר וויליאמס במסיבת העיתונאים. "זו הזדמנות מצויינת להוכיח את יכולתי. בשיקאגו לא קיבלתי הזדמנויות מספיקות", הוסיף.
"סקוט יביא לנו עזרה רבה מתחת לסלים, התלהבות במשחק וקשיחות שהיתה חסרה לנו בעונה שעברה. אני מצפה ממנו לשחק גם כשחקן פנים וגם כשחקן ציר לפחות 30 דקות במשחק", אמר בעליה של פילדלפיה, הארולד כץ.
וויליאמס (2.08 מ') שיחק במכללת צפון קרולינה, וב־1990 חתם בשיקאגו כשחקן חופשי. הוא זכה איתה בשלוש אליפויות. בעונה שעברה החמיץ את המחצית הראשונה שלה בגלל ניתוח בברך. ב־38 המשחקים ששיחק קלע 7.6 נקודות בממוצע למשחק וקטף 4.8 ריבאונדים.
● פרוויס אליסון (2.08 מ'), שחקן הציר של וואשינגטון בולטס, חתם חוזה של שש עונות בבוסטון סלטיקס תמורתו יקבל 12 מיליון דולר. כך ריווה הימרן בבוסטון גלוב.
● דני מניגג, השחקן החופשי של אטלנטה הוקס, אמר בסוף השבוע, כי הוא עתיד לשחק בפיניקס סאנס בסתיו הקרוב. רון גרינקר, סוכנו של

השחיין ההונגרי תומאש דארני פרש מתחרויות בינלאומיות

תומאש דארני. השחיין המצטיין של הונגריה

בודאפשט (רויטר). השחיין ההונגרי תומאש דארני, בעל ארבע מדליות זהב אולימפיות והספורטאי המצליח ביותר בהיסטוריה ההונגרית, פרש משחייה בינלאומית. "לא אתחרה עוד באליפויות עולם או באולימפיאדות", אמר דארני בן ה־27 בראיון לטלוויזיה ההונגרית.
דארני אמר עוד, כי הוא עדיין בכושר טוב ומסוגל לזכות באליפות העולם הקרובה בספטמבר במדליית כסף או ארד במשחים ל־200 ו־400 מעורב אישי, אבל "אחרי שהקדשתי לכך מחשבה רבה, החלטתי לפרוש בלתי מנוצח".
דארני, הרואה רק בעין אחת, זכה במדליות זהב בשני משחי המעורב אישי בשתי האולימפיאדות האחרונות ובשתי אליפויות עולם. הוא לא הפסיד בתחרות חשובה מאז 1985 ומחזיק בשני שיאי העולם במשחים אלה. שניהם נקבעו באליפות העולם ב־1991 – 1:59.36 דקות ב־200 מעורב, 4:12.36 דקות ב־400 מעורב.
באליפות אירופה האחרונה בשפילד, אנגליה, לא הופיע דארני למקצה הגבר ב־400 מעורב אישי בגלל חשש שינוצח, לראשונה בקריירה, בידי הפיני הצעיר יאני סייבינן. דארני טען אז, שהוא חולה. סייבינן סיים את המשחה בפיגור של ארבע באיות השנייה מהשיא העולמי, וזכה במדליית הזהב.

דניאל בראבו מפן דרמן (משמאל) נאבק עם שחקן לה האוור, מישל ר, בפתיחת הליגה הצרפתית ביום שישי

סושו – היחידה שהבקיעה שני שערים במחזור הפתיחה בצרפת

פאריס סן ז'רמן סיימה בתיקו 0–0 נגד לה האוור

פאריס (רויטר). הליגה הצרפתית נפתחה ביום שישי, ורק 13 שערים הובקעו בתשעת המשחקים. סושו היתה הקבוצה היחידה שהצליחה להבקיע יותר משער אחד. לעומת זה שמונה קבוצות לא כבשו כלל.
האלופה, פאריס סן ז'רמן, היתה בין הקבוצות האלה, אחרי שהשיגה רק 0–0 נגד לה האוור, שבעונה שעברה נאבקה נגד הירידה רוב העונה. סושו כבשה פעמיים בשבע הדקות האחרונות על ידי אוסיין מנרי ופיליפ קארבו, וניצחה 2–0 את קן. בעקבות הניצחון הזה מדורגת סושו במקום הראשון "יטבלה".
מונאקו ספגה הפסד בית מפתיע 0–1 למץ. ריידייה לאנג כבש את השער היחיד בדקה ה־19. מארסיי ניצחה את מונפלייה 1–0 בחוץ משער של עלי בנארביה בדקה ה־41. סט. אטיין וקן סיימו ב־1–1. פרטנאזה דניס כבש לקן בדקה ה־15 ואילו ג'ראלד פאסי השווה בבעיטת עונשין מ־11 מטר בדקה ה־40.
שטרסבורג הובילה נגד אוקזר משער של פרנק סוזה בדקה ה־43, אך ברנרד דיומה השווה בדקה ה־46. שאר התוצאות: לנס – ליל 1–1; נאנט – ליון 1–1; קאן – באסטיה 0–0; בורדו – ניס 1–0.

נהג מירוצי הראלי סמואל הגיע לביקור חירום בישראל

הישראלי שמוביל בראש טבלת אליפות צרפת זקוק לסיוע כספי כדי לסיים את העונה

מאת יעקב צלאל

ביום רביעי, שלושה ימים אחרי שביסס את מעמדו בראש טבלת אליפות צרפת בראלי בקבוצה N, נחת לביקור בישראל ראם סמואל. זהו ביקור שגרתי, שסמואל עורך בישראל בכל פעם כשיש לו פגרה ממירוצים, אבל הפעם זהו גם ביקור חירום. התקציב העונתי של סמואל עומד לכלות בתוך ראלי וחצי, כאשר לסיום העונה נותרו עוד חמש תחרויות.
לסמואל זו עונה ראשונה שבה הוא מתחרה באליפות בינלאומית חשובה כאליפות צרפת. עד עתה השתתף רק בתחרויות לאומיות, שבהן היו המכוניות פשוטות יותר, זולות יותר שרוב המימון להן הגיע ממשפחתו. אבל מקורות המימון המשפחתי אזלו, וסמואל מתאר את המצב כחמור.
מה העלות של העונה הנוכחית?
סמואל: עלות כוללת של כ־800 אלף שקל. השכרת המכונית, כולל הכנתה (תיבת הילוכים, בלמי זעזועים, החלפת בלמים פעמיים במירוץ, החלפת המנוע ושיפוצו, שיפור מערכת המתלים בין המירוצים), עולה בממוצע 50-40 אלף שקל למירוץ; מכונאים ואחזקתם כ־10,000 שקל למירוץ; עלות הצמיגים 10,000 שקל עבור שימוש בכ־20-18 צמיגים נוח עלות של 50 אחוז בלבד בזכות חוזה עם פירלי; ביטוח למירוץ 10,000 שקל, וכל השאר עוד כ־10,000 שקל.

נוהג בקבוצת האיכות השניה

מי הם הספונסורים שלך השנה?
חברת מאייר, מאיקו דיאגנוסטיקה (חברה בת של אגיס), ג'ט (בית ספר לנהיגת מירוצים בצרפת), פירלי ואוזיקה (חברה לביגוד וציוד מירוצים). אבל את התקציב הזה כבר סיימתי פחות או יותר.
למה אתה לא מצליח להשיג מימון בצרפת?
או שאני לא בקשר עם האנשים, או שאני לא יודע למכור, או שמכבים שאהיה אלוף. אני עדיין חדש בצרפת ואיני מכיר די אנשים.
אתה מאוכזב מכך שחברות בישראל לא מממנות אותך?
אני לא יודע אם מאוכזב זו המלה. אבל הם עדיין לא רואים מה אפשר להרוויח מכך. אני מקווה שהם יראו לפני שיהיה מאוחר.
סמואל נוהג השנה במכונית פורד אסקורט קוסוורת (מנוע 2 ליטר טורבו והנעה כפולה) במסגרת קבוצה N – קבוצת האיכות השניה בדירוג העולמי. לפני כן התחרה שנתיים במכונית רנו קליאו במסגרת הרנו קליאו קאפ, אליפות שרנו נותנת לה תמיכה רבה.
באליפות העולם והאליפויות בינלאומיות אחרות יש שתי קבוצות עיקריות, A ו־N. הבסיס לשתי הקבוצות הוא מכוניות המיוצרות ביצור סידרתי, וש־2,500 מהן יוצרו ב־12 חודשים והוצעו למכירה בידי היצרן. תנאי זה מבטיח, שהמכוניות אינן מכוניות מירוץ טהורות ויקרות, כיוון שעדיין אין יצרן שייצר 2,500 מכוניות רק כדי להשתתף באליפות העולם.
ההבדל בין הקבוצות הוא ברמת ההכנה של המכוניות. בקבוצה A רמת השיפורים המותרת בכל רכיבי המכונית – מנוע, מיתלה, בלמים, תיבת הילוכים – היא כמעט בלתי מוגבלת. לכן המכונית מאוד יקרה וביצועיה מרהימים. בקבוצה N רמת השיפורים מוגבלת בתקנון הטכני באופן מחמיר. לכן, ביצועי המכוניות אינם מרהיבים.

השתתף רק בחמישה משישה מירוצים

באליפות צרפת יש 11 סיבובים ועד עתה נערכו שישה, אך סמואל השתתף רק בחמישה מהם. על הסיבוב היוקרתי ביותר, ראלי קורסיקה, שהוא גם סיבוב באליפות העולם וגם חלק מאליפות צרפת, ויתר סמואל בגלל קשיי תקציב.
מבין המשתתפים בראלים שבהם השתתף, יש לסמואל הישג מצויין – שני נצחונות, פעמיים סיים שני ופעם אחת פרש בגלל תקלה טכנית. לנהג, שבשנים הקודמות היה נוהג לחסל מכונית או שתיים לעונה בתוך האדי או מול צלע הר, זהו הישג מצויין.
"הדבר הכי חשוב שקרה לי העונה", אומר סמואל, "הוא שהתחלתי להתגבר כנטאלית ולקחת מירוצים בצורה יותר רצינית. אני מתייחס לאליפות כולה, ולא רואה ניצחון בכל מירוץ כמטרה שאני חייב להשיגה. הדוגמה הטובה ביותר היתה באחד הראלים, כשלקטע האחרון דינקתי בפיגור של שבע שניות מהמקום הראשון. לדעתי, יכולתי לסגור את הפער הזה, אבל החלטתי לנהוג כדי לסיים. סיימתי שני, וסמכתי על מקום ראשון בטבלת האליפות".
איך היה המעבר מרנו קליאו עם הנעה לשני גלגלים לפורד אסקורט, מנוע טורבו והנעה כפולה?
קשה. זה שינוי מאוד חריף, כי עברתי למכונית עם פי שניים כוחות סוס ואחיזת כביש שונה לחלוטין. לכן, סגנון הנהיגה מאוד שונה מאשר ברנו קליאו. צריך להתרגל למהירות שבה מגיעים לסיבובים. הכביש נבלע, המהירויות שונות, הבלימות לגמרי אחרות. כשאני בולם, אני גם "זורק" לתוך סיבוב 1.25 טון של המכונית, לעומת 930 קילו לפני שנה. לעומת זה, המכונית יותר רגישה והמכללים הטכניים יותר עדינים, וצריך להיות רגיש יותר למכוניקה כדי לסיים מירוצים. אני נחשב לנהג שיודע לשמור על הצד המכני באופן, ועד היום לא היו תקלות מכניות שבאשמתי. גם לא שברתי תיבת הילוכים, שהיא מהרכיבים הרגישים ביותר באסקורט.
אילו הכנות עשית לעונה?
החזרתי את עצמי לכושר פיסי טוב, בעיקר ריצה, אופניים ומעט הרמת משקלות. צריך מינימום של כח. המשכתי גם בטיפול מירבי בספרת באכילה נבונה. המשכתי באימוני ריכוז ומדיטציה, טיפוח המנטליות ודבקות במטרה.

ראם סמואל. אולי מחלת הסכרת תביא ספונסרים

מתכנן לזכות באליפות העולם ב־2001

לפי התוכנית ארוכת הטווח של סמואל, הוא עתיד להגיע לשיאו בשנת 2001, בגיל 37, או אז הוא מתכנן לזכות באליפות העולם. 37 הוא גיל מבוגר גם עבור נהג ראלי, אבל סמואל, שהחל את הקריירה המקצוענית בגיל מאוחר, 27, חייב לצבור ניסיון. הוא חייב להכיר את הסיבובים השונים באליפות העולם, שבשום אחד מהם טרם התחרה. מעבר לכך, עומדת שאלת הכישורון, הנבחנת מחדש עם כל מכונית. לא כל נהג המצליח במכוניות קבוצה N הזולות, יצליח להשתלט על המהירות של קבוצה A, ולא ברור מה יקרה בעוד מספר שנים כשמכוניות הראלי העיקריות יהיו מכוניות עם מנועי 2 ליטר והנעה קדמית בלבד.
היתרון היחסי העיקרי שסמואל רואה בקריירה שלו הוא מחלת הסכרת, בה הוא לוקה. המחלה, הוא מקווה, תביא לו תמיכה של באייר וחברות רפואיות נוספות. בעונת 1995 הוא מקווה להתחרות באופן משולב באליפות העולם בראלי ובאליפות צרפת, או רק באליפות העולם. התקציב הנדרש לכך: 1.5 מיליון דולר.

صكنا من الأصل

مكنزا من الأصل

ח"כ נחמן: "הזרמת הכספים לקופ"ח אינה חוקית. זוהי קנוניה של שוחט ורמון"

על־פי התכנון, 200 מיליון שקל יועברו לקופה מסעיף כספי הפיצויים לקבלנים בגין הקפאת הבנייה

מאת עדנה ארידור, סופרת "הארץ" לענייני בריאות

ח"כ רון נחמן (ליכוד) דורש לקיים מחר דיון בוועדת הכספים על חוקיות בקשתו של האוצר להזרים 520 מיליון שקל לקופת חולים הכללית, ולזמן לדיון את שר האוצר, אברהם שוחט, ואת היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר. כזכור, דחתה הוועדה ביום חמישי האחרון את בקשת האוצר, והיא עומדת לקיים מחר הצבעה נוספת על כך, לבקשת הקואליציה.

ח"כ נחמן טוען, כי על שוחט ובן־יאיר לנמק את השיקולים למתן סיוע לקופת חולים, שכן "בקשת הסיוע אינה עומדת באמות מידה של סדרי מינהל תקין וההבטחות לגיבוש תוכנית הבראה אינן ניתנות למימוש".

לדברי נחמן, אף נדרש הסבר לעובדה, כי בהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה פירסם שר הבריאות ברשומות ב־25.7.94 תקנות לגבי מתן מקדמה מכספי משרד הבריאות לתמיכה בקופת חולים הנמצאת במצוקה, עד שתגובש תוכנית הבראה, תוך 60 יום.

"מהלכי שר האוצר היועץ המשפטי הם שערורייה, ומבקרת המדינה צריכה לבדוק זאת. מהלכים אלה סותרים חוות דעת משפטית, שקבעה בתחילת יוני, כי הממשלה לא יכולה להזרים לקופה יותר מ־400 מיליון שקל.

"מעבר לכך בקופה שאותה צריכים להבריא, אין כיום שום גורם היכול לקבל עליו אחריות לביצוע תוכניות ההבראה. קופת חולים סובלת מגירעון גדול, בשעה שאין לה מנכ"ל ודירקטוריון פעיל. המנכ"ל התפטר, והתפטרותו תיכנס לתוקף בסוף אוגוסט, ואילו בדירקטוריון נשארו רק היו"ר ושני נציגים של ארגוני העובדים", אמר נחמן.

עוד ציין ח"כ נחמן, כי ב־9 ביוני אישרה ועדת הכספים העברה של 485 מיליון שקל לקופה, מהם 400 מיליון שקל כהלוואה, לאחר שהובטח כי תגובש תוכנית הבראה עד סוף אוגוסט. "עתה בהצעה הנדרשה מתברר, כי ההלוואה הופכת להזרמה, ובנוסף לה מבקשים אישור להעביר עד 520 מיליון שקל. שר האוצר חייב להסביר מה המניעים לכך. נראה כי יש כאן ניסיון להפוך את ועדת הכספים ואת היו"ר שלה לחותמת גומי של השר, משיקולים לא טהורים", טען.

יצוין, כי בבקשה שהוגשה להעברת 520 מיליון שקל, החתומה על ידי הממונה על התקציבים, דוד ברודט, מבקש האוצר להכיר בסכום של 180 מיליון שקל, שכבר הועבר לקופה בינואר–יוני 94' כהחזר על רכישת שירותי אשפוז בבתי חולים ממשלתיים, וכן להזרים ישירות עד 220 מיליון שקל, ו־120 מיליון שקל נוספים על חשבון חוב של ההסתדרות לקופה. הסכומים יועברו בשלבים: 60 מיליון שקל יועברו ב־5 באוגוסט, 50 מיליון שקל יועברו ב־15 בו, 40 מיליון שקל יועברו ב־5 בספטמבר, ו־70 מיליון שקל יועברו ב־15 בספטמבר, בנוסף להעברה של 120 מיליון שקל על ידי ההסתדרות.

מקורות המימון לסיוע הם: 200 מיליון שקל מהרזרווה הכללית ו־200 מיליון שקל מסעיף כספי הפיצויים להחזר ההוצאות לקבלנים בגין הקפאת הבנייה, כספים שלא נוצלו. "בשלב זה מנצלים את העובדה שהקבלנים נמצאים בהתדיינות משפטית עם הממשלה, ומזרימים את הסכום שנועד לתשלום פיצויים להם לסיוע לקופה", טוען ח"כ נחמן.

ח"כ נחמן מאשים את שר האוצר ביצירת קנוניה עם חיים רמון. לדבריו, רמון רוצה לקבל קופה נקייה מנכסים שהיא מפסידה עליהם, ושוחט מנסה להמשיך את האשליה של מפלגת העבודה במה שמוגדר כ"מוקש של כוח פוליטי".

"אחרי שנחתם ההסכם בין רמון לעבודה, מזרימה ממשלת העבודה מיליארד שקל תוך חודשים לקופת חולים – 485 מיליון שקל ועוד 520 מיליון שקל. הממשלה מפחדת שחיים רמון מחזיק בפצצת זמן עם פתיל קצר, היכול לגרום לתסיסה בתחום ההסתדרותי־כלכלי, דבר שיאפיל על כל הצלחותיו של ראש הממשלה, יצחק רבין, בתחום המדיני. כדי שהאורות ישתוק, הוא משלם דרך תקציב המדינה. הליכוד מתנגד לשוד הקופה הציבורית, שישרת אינטרס מפלגתי של העבודה", אמר.

בדברי ההסבר של בקשת האוצר, שמסתמכים על הסכם שנחתם בין הממשלה להסתדרות ב־26 ביולי 94', נאמר כי המשבר הכספי בקופה טרם חלף, וכיוון שלא עלה בידי הממשלה, הקופה וההסתדרות לגבש תוכנית הבראה בתקופה הקצרה מאז חילופי ההנהגה בהסתדרות, הסכימו הצדדים להל לאלתר משא־ומתן אינטנסיבי לגיבוש תוכנית הבראה מפורטת לקופה לטווח ארוך, שתעוגן בהסכם אשר ייחתם לא יאוחר מ־30 בספטמבר 94', ואשר יכלול פתרון לגירעון השוטף של הקופה וכן לחוב הצבור, תוך העברת הקופה לאיזון תקציבי עד סוף 96'.

הקופה תידרש להוסף סכום נוסף של 104 מיליון שקל מעבר למחויבותה לפי הסכם ההבראה מיום 30.3.94. עד לחתימה על הסכם הבראה יידרש תשלומי ההבראה והביגוד לעובדים (כ־80 מיליון שקל). הצדדים יפעלו להעברת בתי חולים של הקופה לניהול עצמאי החל מינואר 95'.

פרנקל

(סוף מעמוד 1א)

הם על מתן תוספת לתקציב הביטחון של 94' בהיקף של כמה מאות מיליוני שקלים, וכן על קווי המסגרת של תקציב הביטחון ל־95', שתשמור על זו של 94'.

תוספת התקציב תינתן לצה"ל עקב העלויות של הנסיגה מעזה ויריחו. היא עונה רק באופן חלקי על תביעותיו המקוריות של צה"ל, שביקש סכום גדול יותר.

צה"ל גם עשוי לדרוש פיצוי כספי על ההוצאות הכרוכות בהפעלת משלחות הסיוע לרואנדה, אשר עשויות להסתכם במיליוני דולרים. במסגרת פעילות זו, בוצעו 12 טיסות ארוכות טווח של מטוסי הרקולס, וכוח הסיוע מונה כיום כ־80 איש. בשלב זה, אמורה המשלחת לשהות ברואנדה כשבועיים, וכעת מתוכננים סבבי סיוע נוספים, אשר יאריכו ככל הנראה את שהותה בכמה שבועות.

גם העלות של הטסת משלחת החילוץ לארגנטינה במטוס מיוחד של חיל האוויר, הטסת משלחות ישראל לשיחות עם ירדן והקמת תשתית המגעים בעין עברונה הסתכמה במיליוני שקלים, אך נראה כי היא תכוסה מהרזרבות בתקציב הביטחון, המיועדות למימון מבצעים מיוחדים.

ההחלטה להקצות תוספת לתקציב הביטחון תגדיל את תקציבו השקלי הפנוי של צה"ל, המיועד לפעילות שוטפת, בכמה מאות מיליוני שקלים. יצוין כי תקציב הביטחון ל־94' מסתכם בכ־20.5 מיליארד שקל, ומתוכם כ־11 מיליארד שקל מיועדים לפעילות שוטפת של צה"ל.

חיל האוויר, הנתון כעת במצוקה כספית ופועל במתכונת מצומצמת, לא ייהנה ככל הנראה מהתוספת התקציבית שיקבל צה"ל. לחיל הובהר, כי עליו לפעול במסגרת התקציב הנתונה שהוקצתה לו בתקציב הביטחון. בכירים בחיל ומחוצה לו מתחו ביקורת על מצב זה.

גם חיל הים נקלע למצוקה תקציבית עקב רכש ספינות הטילים החדשות מארה"ב והצוללות החדשות מגרמניה.

4 מכוניות

(סוף מעמוד 1א)

ש לבריטניה מאז שאירעו הפיגועים בשגרירות ישראל בלונדון וב"בית בלפור". כך מוסר "דיילי מייל" הלונדוני.

"דיילי מייל" מציין כי בסקוטלנד־יארד סבורים כי הושגה פריצת דרך בחקירת הפיגועים, באשר אושר כי אחראים לפיגועים בלונדון הם חברים בקבוצה קיצונית המכונה "צוות יפו". אנשי הארגון קיבלו על עצמם את האחריות לביצוע הפיגועים במכתב ששלחו לעיתון הערבי "אל חייאת" היוצא לאור בלונדון.

אלוף בן מוסר: הממשל האמריקאי מעריך כי המשטר הקיים באיראן יציב, ולא נשקפת לו סכנה. הערכה זו נמסרה בשיחות האסטרטגיות שקיימו פקידים אמריקאים וישראלים בארה"ב, בסוף השבוע שעבר.

קנדה

(סוף מעמוד 1א)

אינו מאפשר רדיפות של אזרחיה, ועל כן אין פליטים מישראל. אולם לדבריו, עולי חבר המדינות שנדחים על ידי משרד ההגירה הקנדי, פונים לוועדות ערר – גופים בעלי מעמד משפטי בלתי תלוי שאינם כפופים להחלטות משרד ההגירה, וערכאות אלה מאשרות את מעמד הפליט.

שלף ציין כי נציגי משרד החוץ או נציגי השגרירות הישראלית בקנדה אינם יכולים להעיד בפני ועדות הערר לענייני פליטים, אולם "חומר רקע על זכויות העולים בישראל וקליטת העלייה מועבר אליהן בצינורות לא רשמיים".

בדיווחים של נציגות ישראל בקנדה למשרד החוץ, שנמסרו לפני חודשים אחדים, צוין כי ייתכן שעורך דין ממונטריאול, נאאל סנג'פייר, המייצג את העולים מחבר המדינות בוועדות הערר לענייני פליטים, פועל בישראל כדי לגייס עולים להגיע לקנדה ולזכות שם במעמד של פליט.

ראש מחלקת העלייה והקליטה בסוכנות, אורי גורדון, אמר אתמול כי התבקש לברר סוגיה זו, ולאחר חקירה התברר לו שעו"ד סנג'פייר או נציגיו אינם פועלים בישראל. לדברי מקורות בסוכנות, מתפרסמות בעיתונות הרוסית בישראל מודעות הכוללות מידע על האפשרויות לזכות במעמד פליט בקנדה.

שר הקליטה, יאיר צבן, אמר אתמול כי הוא פועל להשוואת זכויותיהם של עולים לאיזורים מחבר המדינות, שמגיעים לישראל, לזכויות עולים שהגיעו לפי חוק השבות.

האף־בי־איי עקב עשרות שנים אחר ליאונרד ברנשטיין "בגלל תמיכתו בשמאל"

מאת שלמה שמיר, סופר "הארץ" בניו־יורק

מראשית שנות ה־40 עד שנות ה־70 קיים האף־בי־איי מעקב צמוד אחר המלחין והמנצח המפורסם ליאונרד ברנשטיין. כך עולה ממסמכים שהיו חסויים ושמורים בארכיון האף־בי־איי. המסמכים שהותרו עכשיו לפרסום, על פי דרישת סניף הליגה לזכויות האזרח בלוס אנג'לס. חלק מתוכנם של המסמכים פורסם שלשום בידיעה בלעדית ב"ניו־יורק טיימס" בעמוד הראשון. לדברי מקור במשרדי הליגה, ידוע כי בתיק של ברנשטיין היו מסמכים רבים נוספים, שכפי הנראה הושמדו.

על־פי הידיעה, המעקב אחרי ברנשטיין – שהיה המנהל המוזיקלי של התזמורת הפילהרמונית של ניו־יורק בשנים 58'–69' ומת ב־93' – נעשה בידיעת הנשיאים שכיהנו בשנים הללו.

מן המסמכים עולה, כי ברנשטיין סווג בזמנו על ידי האף־בי־איי כאוהד התנועה הקומוניסטית ותומך נלהב בגופים שמאליים. למרות שלא נמצא חומר מרשיע בעניינו, כולל אחד המסמכים הוראה מפורשת להמשיך במעקב אחריו.

"המאמץ שהושקע במעקב אחרי ברנשטיין ובאיסוף מידע על תנועותיו איננו מגוחך כפי שהוא נראה כיום", אמר דובר מטעם הליגה. "עלינו לזכור, כי תעלולים מסוג זה שנעשו על־ידי האף־בי־איי הרסו בזמנו את חייהם של אזרחים אמריקאים רבים. השאלה היא האם הסוכנות ממשיכה בכך גם היום".

האף־בי־איי דיווח במסמכים על כל פעולה של ברנשטיין, שנראתה לו חשודה או מרשיעה. במסמך מ־43', תקופה שבה כיהן ברנשטיין כעוזר מנהל התזמורת הפילהרמונית של ניו־יורק, נאמר, שברנשטיין שלח מברק ברכה לכנס של ארגון נוער דמוקרטי, שנמצא ברשימת 13 ארגונים אמריקאיים שהאף־בי־איי סיווג כקומוניסטיים. שנה לאחר מכן דווח בתיק של ברנשטיין, כי הוא היה בין נותני החסות לארוחה חגיגית לכבוד צייר הקריקטורות של העיתון האידי האמריקאי "מורגן פרייהייט" – עיתון שהתובע הכללי הגדיר בזמנו כ"עיתון יהודי־קומוניסטי". דיווח אחר קובל על כך שברנשטיין הקדיש יצירה מוסיקלית לכבוד "ספרד החופשית".

6 טבעו

(סוף מעמוד 1א)

לשוטרים כי הם חוששים שבני משפחתם טבעו.

כוחות משטרה גדולים פתחו בסריקות נרחבות, וכן הוזעק צוות נט"ן של מד"א. תוך כדי חיפושים, בשעה 9 בערב, נפלטה מן הים גופת רונן גודין, וכל מאמצי אנשי מד"א להחזירו עלו בתוהו.

רבע שעה אחר כך נפלטה גופתו של הדוד אלי גודין, ולאחר ניסיונות להחזירו קבע רופא את מותו. חקירה העלתה כי השניים נכנסו לים במקום אסור לרחצה.

באשקלון טבעה תושבת יבנה, אליזבת קריגר בת 41, ביום שישי סמוך לשעה 5 אחר הצהריים. היא נכנסה למים בחוף הפארק, במקום אסור לרחצה, נסחפה לעמוק וטבעה. האשה נמשתה מהים לאחר שמים רבים חדרו לריאותיה. היא הובהלה במצב קשה, תוך ניסיונות החייאה, לבית החולים ברזילי, אך שם מתה כעבור דקות.

אתמול בשעה 4 אחר הצהרים טבע אדם נוסף בחוף באשדוד. ניסים אפרגן, בן 42 מאשדוד, נכנס לים בחוף המצודה הדרומית לעיר, שהה במקום אסור לרחצה ונסחף למערבולת. הוא טבע, וכל ניסיונות ההצלה עלו בתוהו. רופא מד"א שהוזעק למקום קבע את מותו.

גבר כבן 60 נמשה אתמול ללא רוח חיים בחוף הים ליד קיבוץ מעגן מיכאל. צוות מד"א מחדרה שהוזעק לחוף, קבע את מותו. זהותו טרם ידועה.

מישל גרשוני, בן 32 מעפולה, טבע אתמול למוות בחוף צינברי שבכנרת, באזור המושבה כנרת.

צולל מתנדב העובד עם משמרת הים הוזעק למקום, ולאחר סריקות נמצאה הגופה והוצאה מהכנרת ללא רוח חיים.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "שבא העמקים"

מוסרת בזה הודעה, לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965, כי הוגשה למשרדי הוועדה המקומית "שבא העמקים" [illegible] בקשה להקלה בתוקף תכ' מס' 120/88 [illegible] חלקה [illegible] בין אחוזי [illegible]. את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הוועדה המקומית הנ"ל [illegible] 20/8 [illegible] תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

[illegible]

יו"ר הוועדה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה בחיפה

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965 הוגשה בקשה על ידי [illegible] גוש 11578 חלקה 17 [illegible] באזליק [illegible] בין השעות 16.00–17.00, 8.00–12.00 [illegible] להגיש התנגדות לבקשה [illegible] תוך שבועיים מיום פרסום זה. 29/8/94

ד"ר י. [illegible] מהנדס העיר

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר, הוועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה

רחוב ביאליק 3, חיפה סל'. מס' [illegible]

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה [illegible] בין [illegible] גוש [illegible] חלקה 82. הבקשה כרוכה בהקלות הבאות: 1. [illegible] 2. [illegible] 3. [illegible] אפשר לעיין בבקשה [illegible] ברחוב ביאליק 3 חיפה, [illegible] בין 08.00–11.30 [illegible] 16.00 המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, [illegible] תוך שבועיים מיום [illegible] הבקשה.

ד"ר [illegible]

מהנדס העיר

עיריית הרצליה הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, מרחב הרצליה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965 מוסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה ע"י [illegible] בקשה [illegible] לקרקע הנמצאת ברחוב [illegible] גוש [illegible] חלקה [illegible] בקשה להקלה [illegible] הקלה עד 6% באחוזי בניה [illegible] כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הוועדה המקומית ברחוב בן גוריון 2, הרצליה, [illegible] תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

תאריך: 2.7.94

אלי לנדאו

יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

עיריית הרצליה הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, מרחב הרצליה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965 מוסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה ע"י [illegible] בקשה [illegible] ברחוב [illegible] גוש [illegible] חלקה 46 [illegible] בקשה להקלת [illegible] הקלה עד 10% [illegible] כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הוועדה המקומית ברחוב בן גוריון 2, הרצליה, [illegible] תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

אלי לנדאו

יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

מרחב תכנון מקומי כפר־סבא

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965 בדבר בקשה להקלה [illegible] הוועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה ע"י [illegible] גוש [illegible] חלקה [illegible] תוספת שטח [illegible] כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל [illegible] במשרדי הוועדה המקומית כפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת קהל [illegible] ימים א', ג' בשעות 8.00–12.00 בבוקר בשעות 16.00–18.00 [illegible] 12.00–8.00.

יצחק ולד

יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב סביה

מוסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965 הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב סביה בקשה להקלה לבניה על חלקה 17 בגוש 10801 [illegible] 1. תוספת של [illegible] 2. [illegible] כל המעוניין להגיש התנגדות [illegible] תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

יוסי פורץ

יו"ר הוועדה

תאריך: 27/7/94

תיק: בנוש/114 א'

חוק התכנון והבניה – 1965, הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "לודים" רחוב [illegible] 1 ת.ד. 69 רמלה

בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק ניתנת בזה הודעה שהוגשה בקשה להיתר בגוש [illegible] מגרש 114 א' + 114 ב' [illegible] + [illegible] לשימוש [illegible] לקומת קרקע, 129.57 מ"ר [illegible] 110 מ"ר [illegible] כל בעל קרקע או בנין או מחזיק בהם, הרואה עצמו נפגע כתוצאה מאישור הבקשה הנ"ל, יוכל להגיש התנגדות מנומקת תוך שבועיים מיום פרסום זה, לוועדה המקומית "לודים" בכתובת הנ"ל. את תוכן הבקשה אפשר לראות במשרדי הוועדה ברמלה.

בכבוד רב,

ע. לואם

יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "לודים"

קשר־ישיר

לפרסום מודעות

177-022-7575

מספר אחד קשר־ישיר לכל העיתונים

במלאת שלושים לפטירתו של אהובנו

זיסו פינשטיין ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
ביום שלישי 2.8.94 בשעה 17:30
בבית העלמין בקרית שאול

המשפחה

לפחות פעם בשנה אתם נזכרים שיש צורך לטפל בעניין.
המצבות שלייפשטיין (1940)
מחלקה לשיפוץ וחידוש מצבות יקיריכם
טל: 03-6476177

קבלת מודעות אבל
03-5755555

ישראל טרוול ניוז מתאבל מרה
על מות

עמוס קנמון

מו"ל ועורך ראשי,
מייסד ישראל טרוול ניוז

ההלוויה תערך היום יום ראשון כ"ג באב
31.7.94, בשעה 14.30 בחלקת ותיקי ההגנה
בבית העלמין בהרצליה.

אהובנו

עמוס קנמון

איננו

ההלוויה תערך היום יום ראשון כ"ג באב
31.7.94, בשעה 14.30 בחלקת ותיקי ההגנה
בבית העלמין בהרצליה.

אשתו: יהודית (ג'יתקה)
הבנות: נורית אלוף
טלי חליפי
הנכדים: אדוה ועמי, ליאת, שיר,
יובל, גיל, נירית וניצן.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
אשתי ואמנו האהובה

אניטה אנגל־ברקוב

תרמה את גופתה למדע

האבלים: נלסון
יונתן ודיויד

קואופרטיב "דן"
משתתף בצער החבר
יוסף יזדי והמשפחה
על מות **האחות** ז"ל

לאודי רובינשטיין
משתתפים באבלך ובצערך במות
האם

רבקה רובינשטיין

מחבריך ברובינשטיין־מור,
סוכנים לביטוח

לאודי רובינשטיין
משתתפים בצערך במות
האם

רבקה רובינשטיין

אלי מור והחברים
יורוקום תקשורת סלולרית בע"מ

למשה, אודי ורמי רובינשטיין
משתתפים בצערכם על מות
הרעיה והאם

רבקה רובינשטיין

דינה ואלי מור

אשתי האהובה
אמא שלנו ואמא של רבים מלוחמי אצ"ל

צפורה מרידור

איננה

ההלוויה תתקיים היום יום א, כ"ג באב תשנ"ד
31.7.94 בשעה 16:00 בבית העלמין נחלת יצחק

בעלה: יעקב מרידור
בנה וכלתה: דוד ויוכי מרידור
בתה: רחל קרמרמן
בתה וחתנה: מיקה ויגאל בשן
גיסתה: פלה ז'יטניצקי
נכדיה: אורי, מלייקה, אהוד, איה
דניאל, אלינור, יעל ואיתמר

לנילי רביד והילדים
למשפחת רבינה
אתכם באבלכם הכבד במות יקירכם

יוסף רביד

פדרון בע"מ
ההנהלה והעובדים

לג'קי אלאלוף
ולכל המשפחה

אתכם באבלכם על מות
האם

מטילדה ז"ל

יעל ורמי אונגר
וכל עובדי טלקאר בע"מ

דחוף
לבעלי כרטיסי אשראי ב־3 תשלומים
03-5238952 03-5246263

פרסום מודעות אבל ר"ם עד חצות
03-5032969 בערב 03-5605591, 5605731

קבלת מודעות אבל
-03-
5755555

מודפון
03–38 38 38

הארץ
קבלת מודעות אבל
סניף ת"א טל 03-5121212 פקס 03-6815859 עד חצות
סניף חיפה טל 04-623166 פקס 04-670715 עד 16.00
סניף ירושלים טל 02-254245 פקס 02-254249 עד 22.00

חדשות חוץ

3 בני אדם נהרגו, בהם גנראל בצבא ספרד, בפיצוץ מכונית ממולכדת במרכז מדריד

מאת סוכנויות הידיעות

מכוניות פגועות בכיכר ראמאלס במדריד, לאחר פיצוץ המכונית הממולכדת ביום שישי

תצלום: אי־פי

מדריד. שלושה בני אדם נהרגו ביום שישי במרכז מדריד, כתוצאה מפיצוץ מכונית ממולכדת. אחד ההרוגים הוא גנראל בצבא הספרדי, שמכוניתו נסעה בקרבת המכונית הממולכדת בשעת ההתפוצצות. שני ההרוגים האחרים הם נהג המכונית הצבאית ופרט שעבר באזור. לפחות 14 בני אדם נפצעו בפיגוע.

ראש עיריית מדריד, חוסה מאריה אלוואריס, אמר כי שלושת ההרוגים נסעו במכונית בכיכר ראמאלס במרכז העיר העתיקה, הנחשבת אתר משיכה לתיירים.

הפיצוץ אירע במרחק של רחוב אחד בלבד מארמון המלוכה הספרדי. אולם המלך חואן קארלוס והמלכה סופיה, שאינם מתגוררים בארמון, נמצאו באותה שעה הרחק ממדריד.

עדי ראייה מסרו כי חלונות ראווה באזור נופצו וכ־30 מכוניות שהיו בכיכר עלו באש.

דוברת של המשטרה מסרה כי הפצצה, שמעריכים כי הכילה יותר מ־20 ק"ג חומר נפץ, הרסה את מכוניתו המשרדית של לוטננט־גנראל פרנסיסקו ויניאס, שעברה במקום. ויניאס ונהגו, חואקין מרטין מויה, נהרגו במקום.

ההרוג השלישי היה סואר גרסייה, בן 24, פועל במה בבאלט של מדריד, שהעמיס ציוד על משאית בעת הפיצוץ.

דוברת המשטרה מסרה כי שני שוטרים במשטרה המוניציפאלית ולפחות שני אנשי משמר אזרחי היו בין הפצועים. מצבם של שלושה מבין 14 הפצועים קשה ומצבו של אחד מהם קשה מאוד.

דובר הממשלה, גבריאל דל קאנטו, אישר כי מכונית תופת גרמה לפיצוץ, ואמר כי המשטרה רואה "כמובן" בארגון המחתרת הבאסקי ETA את החשוד העיקרי במעשה.

תנועת ETA פוגעת לעתים קרובות במטרות צבאיות או משטרתיות, וכן באנשים החשודים בסיוע לרשויות.

ביום רביעי נורה למוות איש העסקים חוסה מנואל אולארטה, בעיר הבאסקית סאן סבסטיאן. חושדים כי ההתנקשות בוצעה על ידי אדם מ־ETA, משום שאולארטה הואשם שהוא מודיע משטרתי.

יותר מ־740 בני אדם נהרגו מאז שהקבוצה ETA, ששמה הוא ראשי תיבות של מולדת וחירות באסקית, פתחה לדרך של מאבק מזוין ב־1968, במטרה להביא לעצמאותם של שלושת המחוזות הבאסקיים בצפון מערב ספרד.

פצצה בעיר הצרפתית אנדאי

אתמול לפנות בוקר התפוצצה פצצה תוצרת בית בעיר הנמל הצרפתית אנדאי, הסמוכה לגבול עם ספרד, וגרמה נזק כבד למשרד של רשויות המס. הפיצוץ אירע בערך ב־1:00 בלילה לפי השעון המקומי.

חוקרים סבורים כי מעשי החבלה בוצעו על ידי הקבוצה הבאסקית הבדלנית איפרטאראק, בניסיון להפעיל לחץ לשחרורם של חבריה גבריאל מואסקה ופיליפ בידאר, הנמצאים במאסר.

איפרטאראק, קבוצה הפעילה באזור הבאסקי של צרפת לאורך הגבול עם ספרד, הואשמה במותם של חמישה שוטרים מאז הוקמה ב־1973.

רקע / ניצן הורוביץ

"אטה", תנועה שאין לה רוב אפילו בחבל הבאסקים

הפיגוע במדריד, שבו נהרג מס' 4 בצמרת הביטחון הספרדית, הוא חוליה נוספת בשרשרת פעולות הטרור הבאסקי שמבצעת המחתרת הבאסקית "אטה" (ETA), בכיוון נגד גורמי צבא ומשטרה. הפיגוע האחרון קשה במיוחד עקב מקום הביצוע: הכיכר המרכזית של מדריד – סול – הנחשבת גם לנקודת המרכז של ספרד כולה, כפי שהנוטרדאם נחשבת למרכז צרפת.

לעתים נראה כי ההתקפות הרצחניות של אטה מונעות בכוח האינרציה, מאחר שבשנים האחרונות נשמט הבסיס הממשי לקיומה של מחתרת באסקית על רקע התבססותה של הדמוקרטיה הספרדית והאוטונומיה הרחבה שהוענקה לחבל הבאסקים.

אטה היא תנועה קטנה מאוד, המונה כמה מאות אנשים לכל היותר, הנאבקת להקמת מדינה באסקית עצמאית בגבולות ההיסטוריים של האזור הבאסקי.

הארגון נוקט טרור אישי של חיסולים ופיצוצים, ואינו בוחל גם בפגיעה באזרחים שאין להם כל נגיעה לסכסוך הבאסקי. אפילו בחבל הבאסקים אין לתנועה תמיכה רבה, ורוב הציבור שם מסתייג מפעולות הרצח שלה.

בבחירות האחרונות לפרלמנט האירופי איבדה הזרוע הפוליטית של אטה, מפלגת "הרי בטסונה", את המושב היחיד שלה בשטרסבורג. עם זאת, למפלגה ארבעה צירים בפרלמנט הספרדי, המשקפים תמיכה של 250 אלף איש.

אטה (ראשי תיבות שפירושן "ארץ הבאסקים – מולדת וחירות") החלה לפעול כתנועת מחתרת בשנות ה־60, וזכתה לאהדה רבה באירופה. היא נתפסה אז כתנועה לשחרור לאומי נגד הדיקטטורה הפאשיסטית של פראנקו.

לאחר מותו של פראנקו, ב־1975, חלו שינויים עמוקים במשטר והוקמה מערכת של אוטונומיות אזוריות. חבל הבאסקים זכה במשטרה מקומית, מנגנון מיסוי אוטונומי, פרלמנט, והעיקר באוטונומיה מלאה בתחומי החינוך והשפה. היום יש עיתונות באסקית וטלוויזיה מקומית, והשפה נלמדת ומטופחת בבתי הספר ובמוסדות השונים, אף שרק 10% מהאוכלוסייה שולטים בה.

התפתחות זו שמטה את הקרקע תחת חלק ניכר מהתביעות של הבאסקים, ו"אטה" הפכה לתנועת שוליים של קיצונים ברלנים.

ההתקפות נגד גורמי הביטחון למיניהם, שבעבר היו הבסיס הידוע לשמצה של המשטר הפראנקיסטי, נראות כיום כמעשי רצח חולניים ומטורפים על רקע העובדה שהצבא והמשטרה בספרד הדמוקרטית הם ככל שאר המוסדות מסוגם באיחוד האירופי.

הקבוצות הלאומיות השונות בספרד נהנות כיום מפריחה חסרת תקדים, והדברים ניכרים היטב בקטלוניה, בגאליסיה, בוואלנסיה, וכמובן בחבל הבאסקים.

כתוצאה מכך התרחקו מאטה הלאומנים הבאסקים המתונים וכן אנשי השמאל המתון, והקימו ארגונים אנטי־טרוריסטיים העוסקים בהפצת מסרים פאציפיסטיים. המפלגה הגדולה ביותר בחבל הבאסקים היא המפלגה הלאומית הבאסקית (PNV), אשר אינה דוגלת בעצמאות אלא בהעמקת האוטונומיה במסגרת ספרד.

למרות הפשיטות המשטרתיות, שיתוף הפעולה המודיעיני עם צרפת (שגם בה קיימת אוכלוסייה באסקית), המסע הציבורי נגד האלימות וההתנהגות של חלק ניכר מהתושבים הבאסקים – אטה ממשיכה להכות בכל רחבי ספרד. מאז שנות ה־60 נהרגו כ־800 איש בפעולות הטרור שלה.

גורם דיפלומטי במדריד העריך כי אפשר היה להגיע להפסקת הטרור, אם הממשלה הספרדית היתה מאפשרת לאטה מוצא של כבוד. אולם עד כה המפלגות העיקריות, כלי התקשורת, וכן תנועות שונות כגון ארגון נפגעי הטרור, מגלים יחס נוקשה ביותר כלפי המחתרת, שכינויה המקובל בתקשורת הספרדית הוא "הכנופיה הטרוריסטית". כל הניסיונות להגיע לפשרה עם אטה, אפילו בעניינים כמו שחרור אסירים ושיקומם, נתקלים בהתנגדות עזה מצד גורמים רחבים.

העמדה הספרדית הרשמית שוללת בתוקף קיום מגעים עם המחתרת הבאסקית, הנחשבת על ידי כל הגורמים הפוליטיים המרכזיים – בממשלה ובאופוזיציה – לגוף טרוריסטי רצחני. הממשלה תובעת, כתנאי ראשוני לכל מו"מ עם אטה, התפרקות מוחלטת של הארגון מנשקו והפסקת כל פעולות הטרור. עד כה נענו כל הפניות הללו בשלילה.

למרות העמדה הרשמית החד משמעית והקונצנזוס הציבורי הרחב נגד המחתרת הבאסקית, מנסים בצמרת הספרדית זה זמן רב להגיע לערוצי הידברות עם אטה.

ידוע כי בעבר כבר התנהלו מגעים חשאיים באלג'יריה בין נציגי הממשלה הספרדית והטרוריסטים הבאסקים. מגעים אלה גרמו למהומות עזות בספרד.

לפני כמה שבועות התפרסמו בישראל ידיעות על תיווך ישראלי במגעים חשאיים בין ממשלת ספרד ונציגי אטה. בספרד נחשב הקשר עם אטה עניין רגיש מאין כמוהו, וכל הגורמים הרשמיים הכחישו בתוקף רב את הידיעות הללו ואת "עצם קיומם של מגעים חשאיים כלשהם בין הממשלה הספרדית לבין הטרוריסטים", כפי שנמסר ל"הארץ".

בית של מהגרים טורקים הוצת בצפון־מערב גרמניה

מאת יהודית וינקלר, שליחת "הארץ" בגרמניה

בון (מיוחד ל"הארץ"). בית שבו מתגוררים מהגרים מטורקיה הוצת בליל שבת בעיירה סינציג, שבצפון־מערב גרמניה. איש לא נפגע בהצתה, משום שהדיירים נמצאים בחופשה, אולם למבנה נגרם נזק הנאמד ב־100 אלף מארק (כ־62 אלף דולר). עדי ראייה הבחינו בשני צעירים שנמלטו מהמקום, ככל הנראה לאחר שהשליכו בקבוק תבערה, אולם עקבותיהם לא התגלו עדיין.

סינציג שוכנת במדינה המחוזית ריינלאנד פאלץ, בצפון־מערב גרמניה, לא הרחק מהעיירה סולינגן שבה מתו חמישה בני משפחה מטורקיה שביתם הוצת בידי ניאו־נאצים.

בסוף השבוע נודע כי משטרת טורינגן עצרה עוד 14 מבין 22 הניאו־נאצים שהשתוללו באתר מחנה הריכוז לשעבר בבוכנוואלד. לאחר מעצרים אלה נמצאים 21 מהמתפרעים במעצר. תחילה עצרה המשטרה רק שניים מהם, אולם תוך זמן קצר שיחררה אחד.

המשטרה היתה נתונה לביקורת קשה, לאחר שלא הצליחה למנוע את כניסת החוליגאנים הניאו־נאצים לאתר מחנה הריכוז, על אף שתנועותיהם היו ידועות. בעקבות הביקורת הוחלט להציב באתר אבטחה משטרתית מיוחדת. ייתכן שהחלטה זו היא צעד ראשון לאבטחת אתרי זיכרון ברחבי גרמניה, לאחר שהתברר כי העובדה שמקומות אלה אינם נשמרים בקביעות מאפשרת לקבוצות ניאו־נאציות שונות לפעול בהם באין מפריע.

מועצת החוקה בצרפת התירה מחדש את השימוש במלים אנגליות בתקשורת

מאת ניצן הורוביץ
שליח "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). מועצת החוקה בצרפת ("קונסיי קונסטיטוסיונל"), שתפקידה לבחון את התאמתם של חוקים חדשים לעקרונות החוקה הצרפתית, פסלה אתמול כמה סעיפים בחוק "השימוש בשפה הצרפתית", שעורר ויכוח ציבורי נרחב.

החוק, שהתקבל בפרלמנט הצרפתי לפני כמה חודשים, זכה עד מהרה לכינוי "חוק טובון" על שמו של שר התרבות, ז'אק טובון, המשמש נושא קבוע לבדיחות.

חוק זה קבע עונשים חמורים, ביניהם עונשי מאסר על מי שישתמש במלים באנגלית. החוק נועד לחזק את ההגנה על השפה הצרפתית בכמה מגזרים רגישים – טכנולוגיה, מדע, כלי תקשורת ופרסום – באמצעות איסור על מה שמכונה כאן "אנגליציזמים", מעין ביטויים שגורים באנגלית שיש להם מקבילה צרפתית, וכן באמצעות הטלת חובה של תרגומים.

מועצת החוקה קבעה כי הביטוי החופשי של מחשבות ודעות הוא אחת מזכויות האדם החשובות ביותר, וכך גם נאמר בסעיף 11 של החוקה הצרפתית. על סמך סעיף זה פסלה המועצה את החלק ה"תקשורתי" של החוק החדש. המועצה קבעה כי באופן כללי יכול המחוקק לכפות את השימוש בשפה הצרפתית, אך לא את בחירת המלים. כפייה כזו נוגדת את חופש הביטוי.

ל"חוק טובון" צורפה רשימת ביטויים ומלים באנגלית שחדרו לשפה הצרפתית, שהשימוש בהם נאסר באיסור חמור. כדי למנוע קשיי ביטוי מאזרחי המדינה, תרגמו מומחי משרד התרבות את המלים הללו לצרפתית תקנית.

החוק קבע כי כאשר למלה או למונח זרים יש תרגום רשמי לצרפתית, שנעשה על ידי אחת מ־19 ועדות מינוח, היא נכנסת תחת כנפי החוק. אולם הסנאט דרש להחמיר, וכדי למנוע אי הבנות התפרסם לפני כארבעה חודשים מילון של מונחים רשמיים. המילון מכיל 3,500 מלים או ביטויים טכניים "מצורפתים" שבהם יש להשתמש, במקום בביטויים זרים שהיו נהוגים עד כה.

ההוראה הבעייתית ביותר של החוק קבעה כי כל החומר המשודר ברדיו ובטלוויזיה (תוכניות ופרסומות) חייב להיות בצרפתית "תקנית ומלאה", ובכך הציבה מגבלה חמורה על חופש בחירת המלים.

החלטת מועצת החוקה רוקנה למעשה את החוק מתוכנו, משום שאי אפשר עוד ליישמו בכלי התקשורת. רק המדינה והשלטון המקומי רשאים לכפות על עובדיהם, במסגרת תפקידם, את השימוש במונחים מסוימים.

חייג ואתה מנוי על הארץ

02-254245-8

03-5121333/44

04-623166/7

להקת בת-שבע ♦ להקת בת-שבע ♦ להקת בת-שבע

אקספלוזיה

אחרי ההצלחה הגדולה באירופה

מאת אוהד נהרין

חוויה טוטאלית

4 ימים בלבד

סינרמה ת"א - 25, 26, 27, 28 באוגוסט 94

"בת שבע בישפה את הקהל...
יופיו של הריקוד מגיע כאן
כתכשיט יקר ערך"
(Midi Libre Montpellier, יולי 94)

25.8.94, יום ה', בשעה 21:00

26.8.94, יום ו', בשעה 22:00

27.8.94, מוצ"ש, בשעה 21:00

28.8.94, יום א', בשעה 21:00

עקב הביקוש הרב הכינו כרטיסים מראש.

כרטיס האשראי של בת-שבע

בת-שבע עכשיו - לא רק מחול

הודעות בעניין

תכנון ובנייה

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 מרחב תכנון מקומי פתח תקוה

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית ונמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה פתח תקוה מופקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר פת/1241/45" המהווה שינוי לתכניות הבאות: פת/1162/6, פת/1241 א, פת/2000. השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: פתח תקוה אפעל פינת היצירה גוש 6194 חלקות 168. עיקרי הוראות התכנית: א. הגדלת אחוזי הבניה. ב. תוספת קומה רביעית. ג. בנית חדרי מכונות למעליות וחדר אויר על הגג. ד. גובה המקסימלי של תקרת הקומה הרביעית יהיה 15 מ' וחדר מכונות על הגג 18.30 מ' מעל גובה הכניסה הקובעת לבנין. ה. קביעת שימושים מותרים. כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז המרכז, רח' הרצל 91 רמלה טל: 08-270170. המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית, פתח תקוה, עירית פתח תקוה טל: [illegible]. התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלוויה תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

ד"ר אהרן לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז המרכז

עירית עפולה הועדה המקומית לתכנון ובניה

מודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה בקשה להיתר הקלה על ידי: 1) הקלה באחוזי בניה 6.4% מיקום מבנה: גוש 16663 חלקה 141 רחוב שד' ארלוזורוב 2) הקלה במספר קומות 6 קומות במקום 4, הקלה באחוזי בניה 4.4%, הקלה בקו בנין חזיתי כמותרת, הקלה בקו בנין צידיים 10% הקלה בקו בנין צדי קיר ללא פתחים 3.5 מ' הקלה בקו בנין אחורי 7.5 מ' במקום 8 מ'. מיקום המבנה: גוש 16706 חלקה 58 רחוב חטיבה תשע 3) הקלה במספר קומות 8 קומות במקום 6. הקלה באחוזי בניה 4% הקלה בקו בנין חזיתי כמותרת 2.30 מ'. מיקום המבנה: גוש 16707 חלקה 36-43 רחוב אורנים. 4) הקלה באחוזי בניה 14.2%. הקלה במספר קומות 2 קומות מעל המותר הקלה בקוי בנין צידיים. מיקום מבנה: גוש 16659 חלקה 5 רחוב יהושע 5) הקלה במספר קומות 6 קומות במקום 4, הקלה בקו בנין קדמי כמותרת. מיקום המבנה: גוש 16707 חלקה 26 רחוב אורנים 6) הקלה באחוזי בניה 6.4% מיקום מבנה: גוש 16738 חלקה 25 רחוב כדר קנאל 7) הקלה במספר קומות 7 קומות במקום 6, הקלה בקו בנין קדמי כמותרת הקלה בקוי בנין צידיים 10% מיקום המבנה: גוש 16657 חלקה 86, 87 רחוב מנחם אוסישקין 8) הקלה באחוזי בניה 5.3% מיקום המבנה: גוש 17764 חלקה 31 רחוב הרצל ע"ע 9) הקלה באחוזי בניה 7.9% מיקום המבנה: גוש 16658 חלקה 4 רחוב הנשיא 10) הקלה במספר קומות 5 במקום 3, הקלה בקו בנין קדמי כמותרת הקלה בקוי בנין צידיים 10% מיקום מבנה: גוש 16660 חלקה 93 רחוב שרת 11) הקלה באחוזי בניה 4% מיקום המבנה: גוש 17765 חלקה 101 רחוב יצחק שדה. את ההתנגדות להיתר ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית, משרד מהנדס העירייה, רחוב יהושע עפולה בשעות קבלת קהל. אם לא תתקבל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לדיון בועדה מקומית לתכנון ולבניה עפולה והיא תחליט בהן.

בברכה: יצחק נסי
יו"ר ועדת המשנה של הועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990 וחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 מרחב תכנון מקומי באר שבע

הודעה בדבר אישור תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת ונמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 6 (11) לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990, ובהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, בדבר אישור תכנית, המהווה שינוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר 6/בם/6/6", המהווה שינוי לתכניות הבאות: 6/בם/1/6. השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: באר שבע שכונת רמות גוש: 38053, חלקה 6 כולה ביש 6, חלקה 1. עיקרי הוראות התכנית: הגדלת שטח השרות בחזור מגורים א' ע"י מתן אפשרות בנית מחסנים, במסגרת בנית מבני עזר. הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בעתונות ביום 02/05/94 ובילקוט הפרסומים מספר 4217 התשנ"ד עמוד 3296 בתאריך 26/05/94. התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה באר שבע וכל המעונין רשאי לעיין בה בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דנים
יו"ר הועדה לבניה למגורים ולתעשיה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965 מרחב תכנון מקומי גליל מזרחי

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת ונמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה גליל מזרחי מופקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת 4714 הנקראת: תכנית מספר 8249 שכונת בית גזל כפר מנחמיה. השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: גוש 15473 חלקי חלקות 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 67. עיקרי הוראות התכנית: קביעת תכנית בית הקפה, שכונת בית גזל, לביצוע פעולות מדידה ורישום בפנקסי המקרקעין. כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון, קרית הממשלה, נצרת עלית טל: 06-508508. המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית גליל מזרחי, רח' יוחנן בן זכאי טבריה. התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלוויית תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

אפרים קרינזלר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז הצפון

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 מרחב תכנון מקומי שמעונים

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית ונמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז הדרום ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה שמעונים מופקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר 7/172/02/7", המהווה שינוי לתכניות הבאות: 7/172/02/1. השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: תל שבע מרכז ישן תל שבע גוש: 100058 בהסדר. עיקרי הוראות התכנית: יצירת מסגרת תכנונית להקמת מרכז תרבותי, הכולל מוסדות חנוך בתחום המרכז הישן בישוב תל שבע וכן זאת על ידי הגדרת יעודי הקרקע, חלוקה למגרשים וקביעת הנחיות ומגבלות בניה. כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז הדרום ת.ד. 68 באר שבע 84100 טל: 07-296414. המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית, שמעונים הנמצאים מ.א. שער הנגב ת.ד. 52 טל: 051-899896. התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלוויית תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

שלום דנים
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז הדרום

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990 וחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 מרחב תכנון מקומי באר שבע

הודעה בדבר אישור תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית ונמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 6 (11) לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990, ובהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, בדבר אישור תכנית, המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר 5/במ/3/63", המהווה שינוי לתכניות הבאות: 5/במ/1/63. השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: באר שבע. עיקרי הוראות התכנית: [illegible]. הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בעתונות ביום 24/03/94 ובילקוט הפרסומים מספר 4205 התשנ"ד עמוד 2958 בתאריך 28/03/94. התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה באר שבע וכל המעונין רשאי לעיין בה בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דנים
יו"ר הועדה לבניה למגורים ולתעשיה מחוז הדרום

עירית כרמיאל הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה לפי סעיף 146 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 הוגשה לועדה המקומית בקשה למתן היתר לשימוש חורג בשטח המיועד לתעשיה והמצא בחזר החרושת 48 מבנה מס' 1 איזור תעשיה גוש 19159 מגרש 15. מהות השימוש חנות לכלי עבודה, כלי בית, מוצרי חשמל, אביזרי השקיה וגינון, רהיטי גן ועוד. כל מי שיש לו התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יוכל להגישה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תוך 14 יום החל מיום פרסום הודעה זו. אם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא בקשה זו למתן הקלה לועדה המקומית תכנון ובניה, כרמיאל.

עדי אלדר
ראש העיר ויו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה, כרמיאל

עירית הרצליה חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה, הוגשה על ידי אמיר יורם ומאיה בקשה המתייחסת לקרקע שבכתובת הנשיא 65 הרצליה. גוש 6667 חלקה 260 מגרש 1 ומהותה הקלה לגבי המותר באיזור האמור בו. מבוקשות ההקלה דהינו: הקלה באחוזי בניה העברת אחוזי בניה מקומה א' לקומת קרקע ללא תוספת באחוזי בניה. כל המעונין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרדי הועדה המקומית ברחוב בן גוריון 2 בנין לב העיר, הרצליה, בימים א' ב' ה' 9.00-12.00 ובימים ב' 16.00-18.00. כל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה להקלה הנ"ל רשאי להגיש התנגדות מנומקת ובכתב למשרדי הועדה המקומית תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

אלי לנדאו
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"

נמסרת בזה הודעה, לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית "מבוא העמקים": נצרת עילית, בקשה להקלה בתיק מס' 16/94 מוגש ע"י האחים יחיא סמר + דאוד מישוב ריינה גוש 17511 חלקה 20 מהות ההקלה בקו בנין צדי. את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית הנ"ל רח' כרמל 20/5 נצרת עלית תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

ז'אק לארדו
יו"ר הועדה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"

נמסרת בזה הודעה, לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית "מבוא העמקים": נצרת עלית, בקשה להקלה בתיק מס' 23/94 מוגש ע"י אבו ליל ג'מאל מישוב עין מאהל גוש 16939 חלקה 107/6/א, מהות ההקלה בקו בניה קדמי וצדי. את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית הנ"ל רח' כרמל 5/20 נצרת עלית תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

ז'אק לארדו
יו"ר הועדה

עירית הרצליה חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה, הוגשה על ידי מילר שמואל וחנה בקשה המתייחסת לקרקע שבכתובת האורנים 42 כפר שמריהו. גוש 6674 חלקה 130 מגרש 1 ומהותה הקלה לגבי המותר באיזור האמור בו. מבוקשות ההקלה דהינו: הקלה באחוזי בניה הקלה עד 6% באחוזי בניה. כל המעונין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרדי הועדה המקומית ברחוב בן גוריון 2 בנין לב העיר, הרצליה, בימים א' ב' ה' 9.00-12.00 ובימים ב' 16.00-18.00. כל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה להקלה הנ"ל רשאי להגיש התנגדות מנומקת ובכתב למשרדי הועדה המקומית תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

אלי לנדאו
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

עירית חיפה משרד מהנדס העיר הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה רחוב ביאליק 3, חיפה טלפון: 04-356013/4

הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי מאיר ביטון לאשר תוכנית מבנה־סופי לבנין בבניה ברחוב הסייפן מס' 16, חלקה 47 בגוש 10799, אחוזה צפונית חיפה. מגרש 2096. הבקשה כרוכה במתן ההקלות הבאות: 1. עודף שטח בניה מעל למותר. 2. בליטה למרווח הצדי. אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העירייה בתיק בניה 657/94/001 רח' ביאליק 3, חיפה בימים: יום ב' 08.00-12.00 יום ד' 16.00-17.00. המעונין להגיש התנגדות לבקשה, שמוצאה לפי התוכנית דלעיל, תוך שבועיים מיום הבקשה.

ד"ר י. חס מהנדס העיר

חברת החשמל לישראל בע"מ

מכרזים

החברה מזמינה בזאת הצעות לביצוע העבודות כדלקמן.

מכרז מס' 94 1185 — עבודות שיפוצים ושינויים (בניה) במבנה החברה במחוז הצפון חיפה (ליד גשר פז).
לוח הזמנים לביצוע העבודה: ארבעה חודשים.
רשאים לבצע את העבודה הנ"ל רק "קבלנים רשומים" בסיווג 100ג'-1, 131א'-1, שיוכיחו כושר ביצוע ונסיון בעבודות דומות וברשותם עובדים בעלי סווג בטחוני מתאים.
מחיר רכישת המכרז - 468 ש"ח (כולל מע"מ)

מכרז מס' 94 1157 — עבודות שיפוצים ושינויים (בניה) במבנה משרדים ומלתחות בשטח של 850 מ"ר באשדוד.
לוח הזמנים לביצוע העבודה: שמונה חודשים.
רשאים לבצע את העבודה, רק קבלנים רשומים בסיווג 100ג'-2, 131א'-3, שיוכיחו כושר ביצוע ונסיון בעבודות דומות וברשותם עובדים בעלי סיווג בטחוני מתאים.
מחיר רכישת המכרז - 1,170. ש"ח (כולל מע"מ).

מכרז מס' 94 2180 — אספקה, יצור וגלוון של מבנה פלדה לגשר צנרת (כ־400 טון) בתחנת הכח מ"ד-ב', בחדרה.
לוח הזמנים לבצוע העבודה: ששה חודשים.
רשאים לבצע את העבודה רק יצרנים קבלנים בעלי מפעל מתאים. אשר יוכיחו כושר בצוע ונסיון קודם בעבודות מהסוג הנ"ל.
מחיר רכישת המכרז - 1,170. ש"ח (כולל מע"מ).

פרטים נוספים וטפסי המכרזים אפשר לקבל במשרדי אגף הבצוע, מחלקת מכרזים, רח' החשמל 16, תל-אביב (קומה 11, טלפון 03-5678691/0) בין השעות 14.00-8.00 עד יום חמישי 4.8.94.

יש להמציא מסמכי רישום (מרשם הקבלנים, מע"מ וכד') בעת רכישת המכרזים. הגשת ההצעות לכל המכרזים עד יום רביעי 24.8.94 שעה 13.00 במשרדנו בת"א

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

חוק התכנון והבניה 1965 הועדה המקומית לתכנון ולבניה "לודים" רח' טשרניחובסקי 1 ת.ד. 89 רמלה

בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק ניתנת בזה הודעה שהוגשה בקשה להיתר בגוש 4066 מגרש 13 בישוב מזור ע"י קראוס אברהם. מהות הבקשה: ליתן אישור לשימוש חורג מלולים וסככה למסגרת אחסון קרטונים. כל בעל קרקע או בנין או מחזיק בהם, הרואה עצמו נפגע כתוצאה מאישור הבקשה הנ"ל, יוכל להגיש את התנגדותו המנומקת תוך שבועיים מיום פרסום זה לועדה המקומית "לודים". בבנין כתובתנו הנזכרת את תכן הבקשה אפשר לראות במשרדי הועדה ברמלה.

בכבוד רב
ע. לאלו
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה "לודים"

עירית בת־ים הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון מקומי בת־ים

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה בת־ים בקשה למתן הקלה בגוש 7150 חלקה 377 הנמצאת ברחוב התחנה 18 בת־ים. לפי תכנית מפורטת מס' 27 ב' ממכות ההקלה בחזר שיפוץ מעורב 3 קומות. מבוקשים הקלה בקו בנין צדדי (במסגרת 10%) 3.15 מ' במקום 3.50 מ' וכן הקלה בקו בנין אחורי (במסגרת 10%) 4.50 מ' במקום 5.0 מ'. לכל מי שיש התנגדות מאיזה סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יגיש התנגדותו לועדה המקומית לתכנון ולבניה, תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

יוסף כהן
מזכיר הועדה המקומית לתכנון ולבניה בת־ים

هكذا من الأصل

חדשות חוץ

ירידה בקצב התמותה במחנות הפליטים בגומא; מזרח זאיר הוכרזה כ"אזור אסון"

גומא (איפי). האו"ם דיווח אתמול על ירידה בקצב התמותה במחנות הפליטים בגומא. הדוברים אמרו כי למרות שמספר החולים בכולרה עולה, שיפור אספקת המים והטיפול הרפואי הביאו לירידה דרמאטית בשיעור התמותה של הפליטים מרואנדה.

ד"ר וילקינסון, דובר נציבות האו"ם לענייני פליטים, העריך כי מספרים של המתים מכולרה וממחלות אחרות מדי יום עומד כעת בין 1,000 ל-1,200, לעומת 2,000-1,800 לפני חמישה ימים בלבד.

"אנו מעריכים כי מספר החולים ימשיך לעלות, אך מה שחשוב הוא שמספר המתים יורד", אמר וילקינסון. עם זאת הזהיר הדובר כי מקרים רבים של כולרה אינם מדווחים, וקורבנות רבים של המחלה אינם זוכים לטיפול רפואי.

שיפור ניכר חל גם באספקת המים למחנות: כאשר החלו להגיע לפליטים סיוע רפואי היו במקום רק שתי מיכליות מים שסיפקו את צרכי המחנות. שלשום סיפק האו"ם 16 מיכליות מים, והצבא הצרפתי סיפק תשע מיכליות נוספות.

עם זאת, עדיין קיימים שיבושים בסיוע המוטס. וילקינסון מסר כי האו"ם נאלץ לבטל 14 מבין 35 טיסות הסיוע שתוכננו לצאת שלשום, עקב מחסור בדלק למטוסים בכל רחבי מזרח אפריקה. חיל האוויר האמריקאי לא הצליח להנחית מטוס בנמל התעופה הקטן, החד מסלולי של גומא.

ממשלת זאיר הכריזה על מזרח המדינה, לשם הגיעו 1.7 מיליון הפליטים מרואנדה ושם פרצה מגפת הכולרה, כעל אזור אסון.

בהצהרה שפירסם שר ההסברה, מסגאביו נזאנזו, נאמר כי הממשלה מקימה כוח חירום לפיקוח על המצב בעיירות הגבול גומא ובוקאבו. היחידה תכלול פקידים בכירים ממשרדי הבריאות, הפנים, ההגנה, הרווחה, התחבורה והחוץ.

ממשלת זאיר, הנאבקת במשבר כלכלי, הודתה בחוסר יכולתה להתמודד עם זרם הפליטים הנוהרים למחוז קיבו שבמזרח המדינה. היא הפנתה את מרבית הטיפול בבעיה זו לקהילה הבינלאומית, וקראה לתרומות ולמתנדבים לסייע לפליטים בגומא ובבוקאבו.

בקינשאסה גוברים החששות כי מגפת הכולרה תגיע לבירה באמצעות מטוסי המטען המטיסים אליה באופן סדיר בשר, ירקות ודגנים מקיבו, מקור אספקת המזון של זאיר.

שר ההגנה האמריקאי, ויליאם פרי, טס אתמול בבוקר לאפריקה כדי לבחון מקרוב את המאמץ הצבאי האמריקאי לסייע לפליטים שנמלטו מרואנדה לזאיר, לאוגנדה ולמדינות אחרות.

פרי ייפגש עם קצינים אמריקאים בכירים באוגנדה ובגומא, וכן יקיים ביקור קצר בקיגאלי, בירת רואנדה, לפני שישוב לאוגנדה לשיחות עם הנשיא, יוווארי מוסבני. משם ישוב לוושינגטון.

פרי ידווח על מאמצי הסיוע האמריקאיים לנשיא ביל קלינטון, שביקש שלשום מהקונגרס לאשר הקצבה נוספת של 320 מיליון דולר לסיוע לרואנדה.

כמו כן אישר קלינטון שלשום לשלוח לקיגאלי 200 חיילים אמריקאים, כדי לפתוח את נמל התעופה של בירת רואנדה לטיסות סיוע. סגן שר ההגנה, ג'ון דויטש, אמר כי "אם הפריסה הראשונית של החיילים תתבצע בהצלחה, והתנאים יהיו בטוחים דיים כדי לאפשר זאת, נשקול בשבוע הבא לעבור לשלב השני של המשימה, בו יהיו מעורבים חיילים נוספים".

צעד חיוני

קלינטון ויועציו הבכירים הדגישו כי אינם רואים שיגור חיילים אמריקאים לרואנדה כחריגה מהמטרות האמריקאיות המקוריות – הטיפול במיליוני הפליטים. לדבריהם, צעד זה חיוני משום שנמל התעופה בגומא המוצפת פליטים הגיע לקצה גבול יכולתו לטפל במשלוחי הסיוע, ופתיחת נמל התעופה של קיגאלי תאפשר הכפלה של משלוחי המזון, התרופות והאספקה.

עם זאת הודה גנראל ג'ון שליקאשווילי, ראש המטות המאוחדים, כי שיגור חיילים אמריקאים לרואנדה עלול להציב אותם בפני סכנה. לדבריו, החיילים עשויים להיות ממוקמים באזור שבו שארית מכוחות הממשלה המובסים עדיין חמושים, ומאיימים להתקבץ ולשוב להילחם.

ממשלת בריטניה הציעה לאו"ם לשלוח 600 חיילים בריטים לרואנדה.

פקידי סיוע בכירים מסכימים כי הדרך היחידה לשים קץ למשבר הפליטים במזרח זאיר היא להשיב את הניצולים לרואנדה, אך מזהירים כי שיבה מהירה מדי עלולה לגרום לכך שהפליטים יביאו עמם את המגפה המוות.

"מקום זה צריך היה ללמד אותנו לקח על כמה הכולרה מסוכנת. אסור לנו לחזור על הלקח הזה ברואנדה", אמרה אן מארי-אובי, דוברת קבוצת הסיוע הצרפתית "רופאים ללא גבולות", המבקשת להעניק לפליטים הקרנות רפואיות אינטנסיביות. לדבריה, אם יאפשרו למספר גדול של אנשים, שרבים מהם נושאים סבילים של כולרה, לשוב לרואנדה מבלי שעברו הקרנות, יוביל הדבר להתפרצויות נוספות של המחלה ולמולות קטלניות נוספות.

תצלום: איי־פי

האחות דורית נאור מסבירה לפליטה רואנדית כמה אנטיביוטיקה עליה לתת לתינוקת, שמטופלת בבית החולים הישראלי שהוקם במחנה גומא בזאיר

יומן

מתערער מעמד ברלוסקוני

ייתכן שהודעת ראש ממשלת איטליה, המיליונר סילביו ברלוסקוני, כי יעביר את כל מניותיו בחברות העסקיות שבבעלותו לידי קרן נאמנות עצמאית לכל תקופת כהונתו באה מאוחר מדי. הוא הבטיח לעשות זאת כבר כשנבחר, לפני שלושה חודשים, ומאז אירעו דברים שפגעו באמינותו במידה שיתקשה לשקם. תדמיתו כמר נקי כפיים הוכתמה, אולי ללא תקנה.

המערכת הפוליטית האיטלקית הישנה התמוטטה בעקבות גילויי השחיתות שהגיעה לדרגים הגבוהים ביותר של כל המפלגות ששלטו במדינה מאז מלחמת עולם השנייה. לכן המורה כמיוחד משמעות החשדות שהתעוררו עתה כלפי ברלוסקוני והאימפריה הפיננסית התקשורתית שלו. הם עשויים לקשור אותו בתודעת הציבור אל המערכות הרקובות הישנות ולערער את הבסיס המוסרי – ואולי גם הפוליטי – שאיפשר את ניצחונו המרשים.

בשבוע שעבר נעצר הממונה על ענייני מסים של פינינווסט, חברת האחזקות בעלת מחזור של 7 מיליארד דולר, של עסקי ברלוסקוני. האיש העיד שנתן שוחד במאות אלפי דולרים לפקידי מס הכנסה ואמר שאת הכסף לכך קיבל מידיו של פאולו ברלוסקוני, אחיו של ראש הממשלה. באיטליה שואלים עתה, ואם ייתכן שראש הממשלה, שעמד עד הבחירות בראש פינינווסט, לא ידע דבר על כך.

ההאשמות על מעשי השוחד באו אחרי שברלוסקוני ניסה, באמצעות צו ממשלתי, להגביל את סמכויות השופטים-חוקרים שגילו את השחיתות לפני הבחירות. תחת איומי שותפיו לקואליציה הוא נאלץ לבטל את הצו.

מעצר כמה ממנהלי פינינווסט חיזק את טענות האופוזיציה שברלוסקוני מנסה לחסום חקירות נגדו ונגד עסקיו.

אחת התוצאות של השערוריות האחרונות היא שבאיטליה חדלו לעסוק בסכנת ההכשר שהשותפות בממשלת ברלוסקוני נתנה למפלגה הניאו-פשיסטית. במקום בשאלה זאת עוסקים בסכנות של ניגוד האינטרסים בין סמכותו של ברלוסקוני כראש ממשלה לבין כוחו כבעל ממלכת תקשורת פרטית, , המקיפה רשתות טלוויזיה, רדיו, עיתונים והוצאה לאור גדולה, המעצבת את דעת הקהל האיטלקית.

אליהו סלפטר

שרי החוץ של "קבוצת הקשר" החליטו להחריף הסנקציות נגד הסרבים הבוסנים

הסרבים הבוסנים: נשקול ניתוק היחסים עם חברות הקבוצה

מאת יהודית וינקלר וסוכנויות הידיעות

שרי החוץ של "קבוצת הקשר" הבינלאומית החליטו אתמול בז'נווה להמליץ בפני מועצת הביטחון של האו"ם להחריף את הסנקציות המוטלות על הסרבים בבוסניה.

ההחלטה התקבלה בתגובה על סירובם של הסרבים לקבל את תוכנית השלום שגיבשו חברות הקבוצה. אין זה מן הנמנע שהפעם יושמש האיום להסיר את אמברגו הנשק מהמוסלמים בבוסניה.

עם זאת, שרי החוץ של "קבוצת הקשר" – שבה חברות ארצות הברית, רוסיה, גרמניה, אנגליה וצרפת – עדיין לא הגיעו לכלל הסכמה בשאלה האם יש להחריב את הסנקציות ולהפעיל אותן גם נגד הממשלה הסרבית בבלגראד.

שר החוץ הרוסי מתח ביקורת על הסרבים

שר החוץ הרוסי, אנדריי קוזירב, שנקט עד כה עמדה פייסנית כלפי הסרבים ומנע קבלת החלטות קיצוניות נגדם, מתח אתמול ביקורת על עמדתם.

קוזירב הדגיש כי לא רק שהסרבים קיבלו פסק זמן נוסף מעבר למועד האולטימטום המקורי, שפקע לפני כעשרה ימים, אלא שבמהלך זה נמשך המשא ומתן שנוהל עמם, כדי לא להחמיץ כל סיכוי לשכנע אותם להסכים לתוכנית השלום שהמוסלמים והקרואטים אישרו במוסדותיהם.

החלטת שרי החוץ של קבוצת הקשר הבינלאומית אינה כוללת, בשלב זה, המלצה לנקוט צעדים צבאיים נגד הסרבים. שרי החוץ נתנו ביטוי למורת רוחם לנוכח מה שהוגדר "המשחק הכפול של בלגראד".

להערכתם הממשלה הסרבית פועלת בתיאום מלא עם ראדובן קאראדז'יץ', מנהיג הסרבים הבוסנים, אף שנשיא סרביה, סלובודן מילושביץ', ניסה לא אחת להופיע כמי שפועל לכאורה לרסן את הקיצונים הסרבים בבוסניה.

תיירים ששבו מבלגראד ביממה האחרונה סיפרו ל"הארץ" כי החיים בעיר מתנהלים לפי שעה כסדרם. בחנויות יש שפע של מצרכי מזון ואפשר להשיג דלק ללא הגבלה בשוק השחור. מעברי הגבול בין סרביה להונגריה, בולגריה, רומניה ויוון, מאפשרים תנועת של בני אדם ויבוא סחורות בכמויות העונות לצורכי האוכלוסייה.

יוון, החברה בנאט"ו, מתנגדת לסגירה הרמטית של הגבול בינה ובין סרביה למעבר סחורות, ובכלל זה דלק. מבקרים בבלגראד סיפרו כי בשעות הלילה כמעט ואין פיקוח על מעבר סחורות גם ממדינות אחרות הגובלות עם סרביה.

ניתוק יחסים

בתגובה להחלטת קבוצת הקשר הבינלאומית אמרו הסרבים הבוסנים כי הם שוקלים לנתק את יחסיהם עם המעצמות.

"ייתכן שהסרבים הבוסנים יחליטו להפסיק את שיתוף הפעולה עם קבוצת הקשר", אמר דובר לשכתו של מנהיג הסרבים הבוסנים, ראדובן קאראדז'יץ', בהודעה שפורסמה בפאלה.

"בעוד אנחנו ממתינים לנוסח המלא של החלטת שרי החוץ, יש בדעתנו לשקול ברצינות את השאלה אם הרפובליקה הסרבית הבוסנית תשתף פעולה עם קבוצת הקשר – ובמיוחד עם החברים בקבוצה שדרשו נקיטת אמצעי ענישה נגד הסרבים".

ארה"ב, צרפת ובריטניה דרשו פה אחד להקשיח את הפעולות נגד הסרבים, שעה שרוסיה ויוון נקטו עמדה אוהדת יותר כלפי הסרבים הבוסנים.

46 איש נפצעו בהתקפה של האיי־אר־איי בצפון אירלנד

מאת דפנה ורדי

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). 46 איש נפצעו ביום שישי כתוצאה מירי פגזים על אחד מבסיסי המשטרה בצפון אירלנד. ההתקפה היתה במרכז העיר ניורי, לא הרחק מהגבול עם הרפובליקה האירית. מרבית הפצועים היו אורחים שעברו במקרה במקום, ביניהם תינוקת בת פחות משנתיים.

השר הבריטי הממונה על ענייני צפון אירלנד, סר פאטריק מייהיו, אמר כי למרבית המזל לא נהרגו אנשים בפיגוע. "הפגזים נורו באחת השעות העמוסות ביום, וזה מצביע על אופיים של אנשי האיי־אר־איי. אותם לא מעניין בכלל כמה אנשים הם יהרגו ויפצעו", אמר מייהיו.

הפיגוע התרחש פחות משבוע לאחר כינוס מיוחד של שין־פיין, הזרוע הפוליטית של האיי־אר־איי. משתתפי הכינוס החליטו פה אחד לדחות שורה של מרכיבים הכלולים ב"הצהרת לונדון", שעליה חתמו בדצמבר '93 ראשי הממשלות של בריטניה ושל אירלנד, האמורה להיות הבסיס להמשך המגעים על עתיד צפון אירלנד. רבים טענו כי עובדה זו מצביעה על כך שגורמים קיצוניים באיי־אר־איי מנסים להוכיח במעשים את חוסר שביעות רצונם מ"הצהרת לונדון".

אתמול אמר סגן נשיא שין־פיין, מארטין מגינס, כי אין לשלול את האפשרות שבתוך שבועות אחדים תנהג הפסקת אש בצפון אירלנד. אולם לדבריו, הפסקת אש כזו תצטרך להיות חלק מדה־מיליטריזציה של כל האזור. מדברים אלה משתמע שהארגון מצפה שהצבא הבריטי יכניס שינויים בהיערכותו באזור, או שיוציא ממנו את כל כוחותיו. קשה להניח שהבריטים יסכימו לתנאי זה, אם לא יהיה חלק מסדרה של הסכמות מדיניות וצבאיות.

ממשלת הודו שלחה חיילים לבוטאן, בחיפוש אחר מורדים שטבחו מוסלמים

גוהאטי, הודו (איפי). כוחות צבא הודיים נכנסו אתמול לבוטאן השכנה, בחיפוש אחר לוחמים שבטיים שהרגו יותר מ-100 מוסלמים בשבועיים האחרונים והותירו 60 אלף מהם חסרי בית.

יותר מ-3,000 חיילים הצטוו לנוע אל מחוזות הגבול של המדינה הצפון־מזרחית אסאם, בצפון־מזרח הודו, לאחר שהצבא השתלט שלשום על האזור.

מורדים בודלים, השייכים לשבט בודו, החלו להרוג מוסלמים המתגוררים באזור ב-19 ביולי.

הרשויות חושדות כי המורדים, השייכים לארגון הבלתי חוקי "כוח הביטחון של בודו", נמלטו למחנות בבוטאן. פקידים בכירים אמרו שביקשו מבוטאן לאפשר לחיילים הודים לבצע חיפושים בממלכה הקטנה שבהרי ההימלאיה.

למשטרת הודו יש אישור תמידי לרדוף אחרי חשודים שנמלטו לבוטאן, אך הצבא זקוק לאישור כדי לחצות את הגבול.

לוחמים חמושים ברובי קלצ'ניקוב ובסכיני מאצ'טה פשטו בשבוע שעבר על מחנה רווחה שבו חוסים יותר מ-6,000 מוסלמים, הציתו אש בבניינים וירו ללא רחמים באנשים, נשים וילדים שנמלטו מהמקום. בהתקפה זו נהרגו 60 בני אדם.

עם התפשטות גל הטרור ברחו יותר מ-60 אלף מוסלמים ל-19 מחנות סיוע, השמורים על ידי חיילים.

נראה כי המורדים נמלטו רגלית לשמורת הנמרים מנאס ותצו נהר המסמן את קו הגבול בין הודו לבין בוטאן.

ההתקפה האחרונה של המורדים היא ההתנגשות הקטלנית הרביעית בין לוחמי בודו לבין איכרים מוסלמים בתשעת החודשים האחרונים.

האיכרים היגרו לאזור מבנגלדש, כדי לעבוד בחקלאות. לוחמי בודו טוענים כי המוסלמים מתיישבים בנחלת אבותיהם.

55 נפצעו בבנגלדש בהתנגשויות בין קנאים מוסלמים והמשטרה

דאקה (איפי). 55 בני אדם נפצעו אתמול בדאקה, בירת בנגלדש, בשעה שקנאים מוסלמים, התובעים להטיל עונש מוות על הסופרת הפמיניסטית טאסלימה נאסרין, התנגשו עם המשטרה ועם תומכיה של הסופרת.

העיתונים מסרו כי ההתנגשויות החלו שלשום בלילה, בשעה ש-50 אלף מוסלמים התפזרו לאחר שצעדו ברחובות דאקה וקראו להוציא להורג את נאסרין.

40 בני אדם נפצעו כשפעילים איסלאמיים השליכו פצצות תוצרת בית. 15 אחרים נפצעו כשהמשטרה ירתה כדורי גומי במפגינים, ליד בניין הפרלמנט. המשטרה עצרה 16 אנשים.

מפלגת האופוזיציה "הליגה של עוואמי" וקבוצות סטודנטים חילוניות הכריזו אתמול על שביתה במדינה. השביתה גרמה לשיתוק התנועה ולסגירת בתי עסק.

2 ההצלחות המסחריות
עכשיו בליסינג בריבית של 2.5% בלבד!
ישר מן היבואן!

החל מ- 995 ש"ח לחודש לא כולל מע"מ (1,154 ש"ח כולל מע"מ)

PEUGEOT J-5
המסחרית המשתלמת

להובלת מטען מסחרי ולהסעת נוסעים, עם המנועים הידועים בעוצמתם ובאורך חייהם, בעלי כושר העמסה גבוה, גימור מהודר ונוחות מקסימלית לנהג ולנוסעים.

לבחירתך:
- קומבי (10+1) מזגן קדמי, 5 הילוכים הנע כח, 1971 סמ"ק
- קומבי (10+1) דיזל, מזגן קדמי 5 הילוכים, הנע כח 2,500 סמ"ק
- קומבי סופר (10+1) דיזל מזגן קדמי, 5 הילוכים הנע כח, 2,500 סמ"ק גימור מהודר

670 ש"ח לחודש לא כולל מע"מ (784 ש"ח כולל מע"מ)

CITROËN C-15
המסחרית המשפחתית

- אופציה: מזגן ודלת צד בתוספת מחיר

- השילוב המוצלח למכונית מסחרית ומשפחתית
- מנוע חדיש ועוצמתי 1.4 ליטר 75/60 כ"ס (המנוע הידוע של פיג'ו 205)
- מקום ישיבה ל-5 נוסעים באיבזור של מכונית פרטית הכולל מושב אחורי ל-3 נוסעים בכיוון הנסיעה (ניתן לקיפול)
- 3 חגורות בטיחות במושבים האחוריים
- אפשרות לקבלת דלת כניסה נגררת למושבים האחוריים
- המושבים מרופדים בבד דמוי קטיפה באיכות מעולה
- כושר העמסה - 600 ק"ג
- תא מטען ענק 1290 דצמ"ק עם חלונות כפולים
- טיפול ואחזקה נמוכים במיוחד
- תצרוכת דלק מינימלית

✔ בחר לך מסחרית משפחתית מצליחה

חברת דוד לובינסקי בע"מ תוכל לבחור בפיג'ו J-5 המסחרית המצליחה ובסיטרואן C-15 המסחרית המשפחתית המשרתת בהצלחה בכוחות הביטחון וארגונים מובילים.

✔ ההצעה המסחרית הזולה ביותר

דולב מציעה לכם את תשלום ההחכרה החודשי הנמוך ביותר בשוק הליסינג. תשלומי ההחכרה בכל המסלולים מבוססים על ריבית שנתית בשיעור 2.5% לשנה, וזאת לעומת ריבית בשיעור 4.5%-10% לשנה בחברות מתחרות. **השווה והיווכח!**

✔ מסלולי החכרה מגוונים וגמישים

דולב מציעה את כל מגוון מסלולי הליסינג הקיימים:
- ● החכרה מימונית ל-60 חודשים
- ● החכרה תיפעולית ל-36 חודשים

דולב מציעה את כל אופציות התשלום:
- ● הצמדה למדד יוקר המחיה
- ● הצמדה לשער הדולר

בדולב תקבל אופציה לעסקאות TRADE-IN, עסקאות המשך והחלפה.

✔ גב כלכלי איתן לאורך תקופת הליסינג

דולב מקבוצת דוד לובינסקי בע"מ מבטיחה לך גב כלכלי איתן.
עסקת ליסינג הינה עיסקה כלכלית ארוכה מאד- גב כלכלי איתן מבטיח לך אמינות וביטחון למימוש עסקה.

✔ יתרונות כלכליים ומיסויים בליסינג דולב

- ● בדולב אתה מקבל שער מימון גבוה ללא הכבדה על האובליגו הבנקאי.
- ● כל מסלולי ההחכרה עפ"י תקנות מס הכנסה.
- ● שילוב של מחיר הזול בשוק גמישות ובטחון מירביים.

* המחיר צמוד למדד המחירים לצרכן
* המחיר מתייחס לתוכנית החכרה מימונית ל-60 חודשים
* אופציה לרכישת הרכב בתום תקופת ההחכרה במחיר השווה ל-10% מעלותו

דולב חברה להשכרת רכב בע"מ
מקבוצת דוד לובינסקי בע"מ

■ תל־אביב ■ בני ברק ■ ירושלים ■ באר־שבע

הארץ
כלכלה
יום ראשון 31.7.94
העורך נחמיה שטרסלר

בכירים באוצר פועלים לסיכול ערבות ליוסי מימן – לביצוע עסקה במצרים

מאת אבי שוברים וגידי מלך

בכירים באוצר פועלים לסכל את כוונתו של איש העסקים, יוסי מימן, בעליה של חברת מרחב, להשיג את הסכמת משרד האוצר והממשלה לקבלת ערבויות בהיקף של 250 מיליון דולר מכספי הערבויות האמריקאיות. מימן מבקש לגייס את הערבויות למימון הקמת בתי זיקוק במצרים.

מימן עדיין לא הגיש בקשה רשמית לקבלת הערבויות והוא עורך מסע שתדלנות בקרב ראשי משרד האוצר ושרים בכירים, ובהם ראש הממשלה. מסע השתדלנות מתבסס במידה רבה על פעילותו של סגן נשיא חברת מרחב, נמרוד נוביק, המקורב לשר החוץ שמעון פרס. נוביק מונה על־ידי פרס לשמש כשגריר מיוחד של משרד החוץ. אנשי מרחב מציגים את פרויקט הקמת בתי הזיקוק במצרים כפרויקט רב לאומי, שיתרום לביסוס השלום במזרח התיכון.

באוצר טענו, כי אם תוגש בקשה רשמית על־ידי מימן היא תידחה, מאחר שהענקת מימון לפרויקט זה סותרת את הסכם הערבויות, לפיו יעניק הממשל האמריקאי ערבויות של 2 מיליארד דולר לשנה לישראל לצורך השקעות שיסייעו בקליטת עולים חדשים ובהעסקתם.

הטבות מס ומטבע

מימן אמר אתמול בתגובה, כי בשיחות שהתקיימו לפני שנה וחצי עם אנשי ממשל במצרים הועלתה הצעה, כי חברת מרחב תקים שם בתי זיקוק. מאז החלו דיונים עם אנשי עסקים מצריים להקמת קונסורציום שיעסוק בהקמת בתי הזיקוק, בקרבת העיר אלכסנדריה, בהשקעה של כמיליארד דולר. אנשי ממשל מצרים ביקשו לעודד את הפרויקט ומסרו על נכונתם לפטור את בתי הזיקוק מתשלומי מס לתקופה של 40 שנה וכן על מתן פטור מהגבלות מטבע לבעלי הפרויקט. כמו כן, השיגו המצרים מימון בהיקף של כ־450 מיליון דולר לפרויקט.

"70% מהמימון הושג"

מימן הוסיף, כי עד כה הגיעו לשלב הבדיקות להקמת כדאיות הפרויקט ועתה מתנהל משא־ומתן עם כמה חברות בינלאומיות העוסקות בהקמת בתי זיקוק. לדבריו, ברבעון האחרון של השנה ישלם המו"מ ועבודות ההקמה יוחלו בתחילת 95'. הוא ציין, כי עד כה גויס מימון בשיעור 70% מסוכי הפרויקט ועתה הוא פועל לקבלת ערבויות אמריקאיות, מכספי הערבויות שאושרו לישראל, לצורך הקמת הפרויקט.

לדבריו, ערבויות אלה יסייעו לחברות ישראליות לספק חלק גדול מהמערכות הנדרשות להקמת בתי הזיקוק.

יומן

לא כמו באמריקה

גרינספן. צפוי להלום שוב

השבועון "טיים" – כבתבי עת בינלאומיים אחרים בזמן האחרון – הצביע ביום שני שעבר על האפשרות שבשנתיים־שלוש הבאות עלולים שערי הריבית בעולם להיות גבוהים יותר. הסיבה: ביקוש אינטנסיבי מוגבר להון, הנובע מכך, שכמעט כל המשקים בעולם מתפקדים או צפויים לתפקד בקרוב במשקים קפיטליסטיים או משקי שוק חופשי הרעבים להשקעות. הכלכלנים שתומכים בהערכה זו מצביעים על כך שמתחילת שנה זו כבר עלתה הריבית על הלוואות ארוכות מועד בארצות מתועשות בכ־2%.

לא כל הכלכלנים תומכים בדעה זו. יש הסבורים כי הצמיחה הכלכלית המואצת תגדיל את ההכנסות האישיות וממילא גם את החסכונות שיופרשו לחסכונות, שיאפשרו לממן את ההשקעות בלי צורך בהעלאת הריבית. אבל נראה שהם במיעוט.

יו"ר הפדרל רזרב (הבנק הממלכתי של ארה"ב), אלן גרינספן, רמז זה לא כבר כי תידרש בקרוב העלאה נוספת של הריבית – בפעם החמישית בשנה זו – מחשש שהאינפלציה עומדת בפני האצה. כמו אצלנו, גם בארה"ב יש החולקים על דעתו וסבורים כי הריבית על אשראי לזמן קצר כבר גבוהה מן הנחוץ בהתחשב בציפיות להאצת האינפלציה. אבל נגידי בנק מרכזיים, ולפחות אלה הנהנים מעצמאות בתחום המוניטרי, עשויים כידוע מחומרים קשים, ולכן אפשר בהחלט לצפות, שגרינספן יהלום שוב.

יחד עם כך היתה לגרינספן התבטאות המשבצת את העלאות הריבית בהקשר רחב יותר, ולכאורה תומכת בדעתם של הכלכלנים הצופים תקופה של ריבית גבוהה בעולם: "אם יהיה גידול משמעותי בביקוש להון בעולם, שערי הריבית הריאליים ייטו לעלות, אם הגידול בחסכונות לא יקוז ביקוש זה". האם ייתכן שבהעלאות הריבית התכופות הוא מבקש להכין את המשק האמריקאי לאפשרות כזאת, ופועל גם משיקולי טווח בינוני?

נגיד בנק ישראל מעלה את הריבית באחרונה כמעט מדי חודש בתגובה פבלובית לעליית המדד. כמי שנמצא בתדירות רבה על הקו לוואשינגטון, הוא יכול לרשום בפניו בסיפוק שהוא פוסע – תוך השוני הרב בנסיבות – עקב בצד אגודל אחרי נגיד הבנק החשוב ביותר בעולם. אבל אם נכון, שהנגיד האמריקאי פועל גם (ואולי בעיקר?) משיקולי טווח ארוך יותר, כי אז החיקוי אינו במקום: עד כמה שמדובר בישראל, אין סימן קל שבקלים, כי הריבית לטווח ארוך נמצאת בעלייה וכי צפוי בעתיד הנראה לעין מחסור במקורות להשקעות.

ההצדקה היחידה להעלאת הריבית על אשראי שקלי לזמן קצר בישראל היא עליית המדד. מי שלא רואה בעליית המדד, לפי הרכבן וגורמיהן, אינדיקציה המספקת לסכנת אינפלציה מואצת במשק כולו, ימשיך לשלול את העלאות הריבית החוזרות ונשנות כצעד מיותר ואולי גם מזיק, במיוחד משום שמדובר בצעד אנטי־אינפלציוני המגביר את הציפיות האינפלציוניות.

אברהם טל

אי סדרים בקרן תנופה לצמיחה
רז כהן: אפעל לסגירתה

מאת חיים ביאור

אי סדרים בניהולה הכספי של הקרן ההסתדרותית לתנופה וצמיחה, שהוקמה כדי לסייע למפעלים לקלוט עובדים חדשים, נחשפו בדו"ח שהשלים באחרונה מבקר ההסתדרות, נפתלי בלומנטל.

יו"ר הוועד הפועל, ח"כ רז כהן, אמר אמש שבעקבות הממצאים, ימליץ לסגור את הקרן. "אין הצדקה לאפשר קיומו של גוף המתנהל בדרך שערורייתית ושהפך מקור לבזבוז כספי עובדים". לדבריו, התברר שמיליוני שקלים שהצטברו בקרן "שכבו במרתפי בנק הפועלים בלי שימוש".

קרן תנופה לצמיחה הוקמה ב־85' בידי מזכ"ל ההסתדרות לשעבר, ישראל קיסר, ועסקה בסיוע בעיקר למפעלים באיזורי פיתוח.

דו"ח הביקורת, המתייחס ל־93' ולחלק מ־94', מציין כי ב־1 באפריל '94 נמצאו בקרן 14 מיליון ש' שלא הושקעו במפעל כלשהו. בנוסף לכך, החזיקה הקרן בחשבון עו"ש 486,761 שקל. באפריל '94 חויב חשבון העו"ש בריבית של 771 ש' על יתרות שליליות ברבעון הקודם.

ביולי 92 – מארס '94 בדק מבקר ההסתדרות מדגם מפעלים שהתחייבו לקלוט 600 עובדים. מתברר שקרן תנופה לצמיחה לא בדקה אם מפעלים אלה קלטו עובדים חדשים, או שכספי הקרן זרמו למפעלים כסיוע רגיל. ברוב המקרים, קבע הדו"ח, הכספים ניתנו למפעלים ללא ביטוחות מתאימים.

הריבית על האוברדרפט מתייקרת הבוקר בחצי אחוז

מאת מרית גילת

הבוקר תיכנס לתוקפה העלאת ריבית החובה הבסיסית (הפריים) בחצי אחוז. הבנקים הודיעו עליה בעקבות העלאה בשיעור זהה שביצע בנק ישראל ביום חמישי. מאחר שמדובר בייקור של הפריים, הוא ישפיע אוטומטית על עלות האשראי של כל לקוחות הבנקים, העסקים והפרטיים כאחד.

מהבוקר יעלה שיעור הריבית שישלמו לקוחות על אוברדרפט בחשבונות עובר ושב.

כפי שמראה הטבלה המצורפת, לקוחות בנק הפועלים המוגדרים כ"מקבלי משכורת" ימשיכו לשלם את הריבית הנמוכה ביותר על אשראי במסגרת. עם זאת, על אשראי בחריגה מהמסגרת המאושרת גובה הפועלים ריבית גבוהה באופן יחסי.

את ייקור הריבית יחושו המשתמשים במסלולי הקרדיט בכרטיסי האשראי במועד החיוב הבא, החל ב־2 באוגוסט.

לגבי המחזיקים בכרטיסי אשראי רגילים ובינלאומיים, נותר בנק המזרחי הזול ביותר עם ריבית נומינלית שנתית של 16.5%.

אחרי המזרחי בסדר יוקר נמצא הבינלאומי שגובה 17.3% בוויזה; בל"ל ודיסקונט שגובים 17.5% בוויזה, והבינלאומי שגובה 17.5% בישראכרט; האחרון – הפועלים – 17.8% בישראכרט.

הכרטיס הזול ביותר לבעלי כרטיסי זהב הוא גולד מסטרכרד של הבינלאומי שבו נגבית ריבית של 13.8%. אחריו בסדר כדאיות יורד: גולד מסטרכרד של המזרחי – 14%; ויזה של הבינלאומי – 16.25%; ויזה של בל"ל ושל דיסקונט – 16.5%; וגולד מסטרכרד של הפועלים – 16.8%.

ריבית חובה בעו"ש מקבלי משכורת – באחוזים

	פועלים	בל"ל	דיסקונט	המזרחי	הבינ"ל
עד 1000	15.0	17.5	15.2	15.3	17.2
עד 10000	16.5	18.6	16.5	17.6	17.2
עד 20000	16.5	17.6	17.7	17.8	–

בכיר במשרד התחבורה: הוצע למנכ"ל הרכבת שן־צור לפרוש

מאת יעקב צלאל

הדירקטוריון מועצת רשות הנמלים והרכבות החליט בשבוע שעבר לאמץ את סיכומי ועדת הביקורת שמינה. הוועדה דנה בדו"ח מבקר הרשות, שנערך בעקבות ממצאי "הארץ" (11.3.94) "החברים הטובים של המנכ"ל" מאת יוסי בר מוחא.

הוועדה המליצה לקבל את דו"ח המבקר הפנימי של הרשות, המאמת את ממצאי "הארץ", לפיהם העביר מנכ"ל רכבת ישראל יעקב שן־צור, עבודות למת"ר, (מפעלי תעשיות רכבות), ששותפים בה כמה ממקורביו ובהם תא"ל (מיל.) צביקה אורן. עוד נמצא, שמת"ר התפשטה על שטח גדול מזה שהוקצתה לה רכבת ישראל בבאר שבע. בשטח גם הוקמו מבנים ללא אישור כחוק.

פרט אחר בכתבה התייחס להחכרת שטחי הרכבת בבני ברק לחברת מאור. בחוזה שנחתם ע"י שן־צור הוחכרו 15 דונם לפי 1 דולר למ"ר לחודש. שמאי מטעם מבקר הרשות קבע שהמחיר צריך להיות 1.75 דולר למ"ר. בכתבה הכחיש שן־צור את קיום החוזה ורק לאחר שהוצג בפניו, טען שהוא חתם על חוזים רבים ואינו יכול לזכור כל אחד מהם.

מועצת הרשות קבעה כי על הנהלת רשות הנמלים והרכבות לטפל בממצאי הדו"ח לגבי היבטים מינהליים ואחרים ולדווח על פעולותיה לוועדת הביקורת. ועדת הביקורת לא מצאה בסיס להאשמות האישיות נגד שן־צור.

בכיר במשרד התחבורה אמר בשבוע שעבר כי הוצע לשן־צור לפרוש מתפקידו לפני שהמבקרת תיקרא לבדוק את הנושא. איכות ממצאי ועדת הביקורת על ידי הדירקטוריון יאפשר למנכ"ל הרשות להחליף את שן־צור.

מבזק

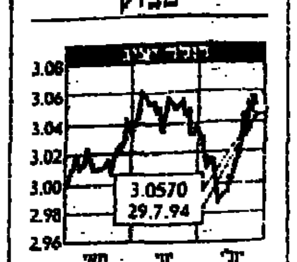

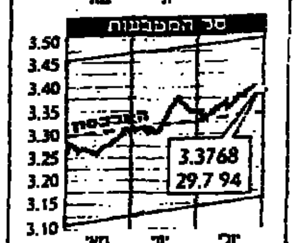

בעולם

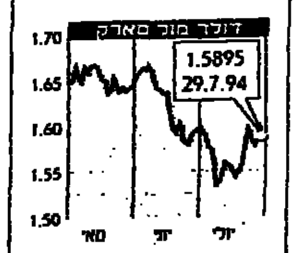

שערי המטבעות המרכזיים מול הדולר בניו יורק ביום שישי:
מארק – 1.5895, +0.13%
ין – 100.15, -0.05%
לי"ש – 1.5375, +0.66%

הנפט עלה ביום שישי על רקע המשך השביתות בניגריה. חבית נפט ברנט נסחרה במחיר 18.55 דולר, עלייה של 50 סנט (עמ' 63)

COMPAQ

עכשיו גם אתם יכולים
COMPAQ
המחשבים המובילים בעולם

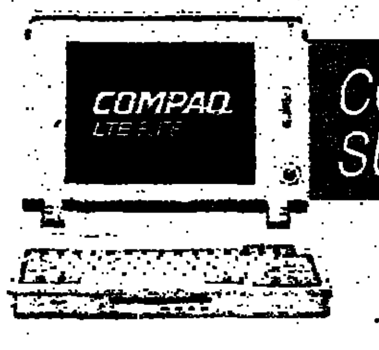
CONTURA AERO SUBNOTEBOOK
~~$2655~~ מחירון
$2095 מבצע
486 SX 25 MHZ MONO
4MB RAM
170MB HD
EXTERNAL FLOPPY DRIVE

PROSIGNIA VS SERVER

~~$4184~~ מחירון
$3595 מבצע
486D X 2/66
16MB RAM
FAST SCSI-2 CONTROLLER
EISA ETHERNET CONTROLLER
UPGRADABLE TO PENTIUM

3 שנות אחריות לכל מוצרי COMPAQ

לקבלת פרטים פנה אל:
משוב מחשבים ושיווק בע"מ.
מחלקת COMPAQ
רח' אחד העם 8 רמת־גן
טל: 03-7520190, פקס: 03-5759046

MASHOV COMPUTERS MARKETING
COMPAQ AUTHORIZED DISTRIBUTOR

שם החברה	איש קשר	טלפון	פקס
גוש דן והמרכז			
א. גן תן חומר בע"מ (הד"א)	אלון ויזר	03-5612079	03-5610627
דיסקל מערכות בע"מ	אבנר בוקובזה	03-5751082	03-7512563
מלקור מחשבים בע"מ	סוקולובסקי תאודור	03-6954162	03-6959102
ליגר מידע מבני בע"מ	ישראל כהן	03-9243555	03-9243132
מל"ל רמת גן	אריה ברון/אלי שמרק	03-5765511	03-7516615
טיסקום מחשבים בע"מ	עמית זמירלי	03-5374204	03-5374168
עריף מחשבים בע"מ	אבי טרמובסקי	08-400699	08-404757
קומפיוטרסמור בע"מ	מיכה דישוקר	03-5798350-5	03-5798360
Q.R בע"מ	מיקי שיינפלד	03-494017	03-494016
ראום–ליזק	רובי רוגב	03-5252885	03-5252886
ירושלים			
ממגבת ירושלים	לילי הבר/אריק קציר	02-512112	02-512141
באר שבע והדרום			
דורון באר־שבע	משה גרשוני	07-434359	07-430668
חיפה והצפון			
אסדור מחשבים בע"מ	דוד אפשטיין	04-514214-7	04-535618
אבין גן תמוד בע"מ	שוקי גריבנת	04-515777	04-527354
CSTS בע"מ	אילן שמיה	04-677148	04-679148
דמאללה ומזרח ירושלים			
מאסר מחשבים	איברהים בדהם	02-957229	02-957229

צווארון לבן / צבי הראל

המועצה זה אנחנו

שלום כהן, לשעבר ראש המועצה המקומית גדרה, וסגנו שמואל כץ, נתנו רישיונות לשני בעלי עסקים שאיחסנו מאות בלוני גז – למרות אזהרות המשטרה על סכנה לציבור. כהן הורשע בשיבוש הליכי משפט וכץ זוכה

ב־1984, בעקבות אסון שאירע בחיפה כי התפוצצו בלוני גז, הודלה משטרת ישראל לפעול יותר מבעבר לאכיפת החוק בכל הקשור לרישוי עסקים לבלוני גז. לאבנר וילדברמן ומנחם ברזין יש שני עסקים נפרדים של הובלת בלוני גז בגדרה, ולכל אחד מהם מקום לאחסנת בלונים באזור התעשייה. העסקים של השניים טעוני רישוי, והנפקת הרישיון לעסקים כאלה טעונה התייעצות ואישור של המשטרה ומשרד העבודה.

משטרת רחובות התנגדה לבקשותיהם של שני בעלי העסקים לקבל רישיון, הואיל והמקום אינו מתאים לאחסון מאות בלוני גז. המשטרה היתה בדעה נחרצת, כי אחסון הבלונים מהווה סכנה לשלום הציבור. למשטרה היו שלושה נימוקים: מקום האחסון היה במרחק של 20 מטרים מבית ספר; בסמוך למקום עובר כביש רחב – ולא היתה במקום שמירה מפני הטמנת מטעני חבלה.

המשטרה הודיעה למועצה המקומית את בקשת בעלי העסקים בדחוף התנגדות למתן הרישיונות המבוקשים. זאת ועוד, אנשי המשטרה פנו לאנשי המועצה וביקשו מהם לפעול לסילוק מאות הבלונים, תוך הדגשה שהימצאותם מהווה סכנה לציבור.

המשטרה: מקום האחסון לבלוני הגז נמצא במרחק 20 מטרים מבית ספר, בקרבת מקום עובר כביש רחב ואין שמירה מפני הטמנת מטעני חבלה

לאחר שפניותיה של המשטרה לא הועילו, בפברואר '88 ביקר במקום האחסון שוטר, ורשם לוילדברמן ולברזין דו"ח על ניהול עסק של אחסון בלוני גז ללא רישיון. תוך שנה לאחר הגשת הדו"חות הגישה התביעה המשטרתית כתבי אישום נפרדים נגד שני בעלי העסקים. משפטם של השניים התנהל בבית משפט השלום ברחובות בפני השופט דוד מועלם.

וילדברמן וברזין ביססו את הגנתם במשפט על סיוע שקיבלו מראש המועצה המקומית של גדרה, שלום כהן, ומסגנו שמואל כץ. כהן, איש המפד"ל, שימש כראש המועצה המקומית עד לבחירות האחרונות לרשויות המקומיות שנערכו בנובמבר '93. כץ היה ממונה על מחלקת התברואה, האחראית על הרישוי.

במקביל למשפטם של וילדברמן וברזין פעלו כהן וכץ ללא ליאות לטובת שני בעלי העסקים האלה. כהן נתן לנאשמים מכתב שהופנה לשופט מועלם. המכתב היה יותר למכתב של עדי אופי. וכך נכתב בו: "כב' השופט, אין אנו יודעים על מה ולמה נתבעו שני האדונים הנ"ל לדין. יש להם רישיונות כחוק, מטעם הרשויות המוסמכות (רישיונות ואישורים מצורפים). כבוד השופט, הנ"ל אנשי עסקים אחראים ויש להם רישיונות כחוק".

כהן. מיועדים לעונשו ישמעו לאחר פגרת הקיץ

ראש המועצה ביקש מבית המשפט לדחות את הדיון בחצי שנה, עד שיימצא לעסקיהם של השניים מקום מתאים. עתירה זו עוררה תמיהה רבה: אם היו לנאשמים רישיונות עסק כחוק, מדוע צריך היה ראש המועצה למצוא להם מקום מתאים?

גם כץ לא טמן ידו בצלחת. בעקבות פנייתו של ברזין אליו הוא מחק את המלה "חשמל" ברישיון שהיה לברזין בנוגע להובלת מוצרי חשמל המצויה בחנותו אגב בגדרה, ורשם במקום "בלוני גז". כץ הפליג במעשיו וכתב בכתב יד "מחסן לבלוני גז". ליד התיקון הטביע את חותמת המועצה וחתם בכתב ידו.

גם אשתו של וילדברמן, הנאשם השני, פנתה לכץ. כץ חתם על רישיון הובלה להחזקת גז ואחסנתו והנפיק אותו ללא תאריך, ללא מספר – וללא שתשולם האגרה.

מעורבותם הבלתי נלאית וחד מגמתית של כהן וסגנו כץ לטובת שני בעלי העסקים המקומיים גררה אחריה הגשת כתבי אישום נגדם. הסיבה לכך פשוטה: הם היו שותפים לחיבורם של מסמכים הכוזבים, כביכול, להיות רישיונות שהוצאו כדין, ביודעם כי המשטרה מתנגדת למתן הרישיונות האלה.

משפטם של כהן וכץ התנהל בבית משפט השלום ברחובות בפני השופט זאב המר. שני הנאשמים הואשמו על־ידי התובע, עו"ד אלי ספיר, בשלוש עבירות: מתן תעודה כוזבת; שיבוש הליכי משפט; הפרת אמונים. לפני שלושה שבועות יצאו שני הנאשמים בהכרעת הדין: כץ זוכה, ואילו ראש המועצה הורשע בעבירה אחת של שיבוש הליכי משפט.

התמונה שהצטיירה במשפט היתה של שני נבחרי ציבור המנהגים במועצה כאילו "המועצה זה אנחנו". תמונה קודרת זו ביטא השופט המר בזו הלשון: "כץ פעל ברשלנות רבה, והפגין בורות וחוסר ידע בהליכי הרישוי שעליהם היה ממונה. גם העובדה שפקיד הרישוי עצמו לא הבין הרבה בהליכים אלה, ועינייני הרישוי במועצה המקומית נוהלו כמו בחנות מכולת, אינה עומדת לזכותו מן הבחינה הציבורית והמינהלית (אגב שבוודאי אינה לזכותו של כהן)".

אחת ההגנות המרכזיות של כהן, שהיה מיוצג על־ידי ד"ר אברהם ציון, היתה כי לוילדברמן ולברזין היו רישיונות והם נעלמו אחרי שנתפסו על־ידי המשטרה. כאשר לטענה זו קבע השופט, כי היא טענה בעלמא ו"לאיש לא היה איכפת להעלים אותם. עובדה שלא רק בתיקי המועצה אין העתקי הרישיונות, אלא גם בתיקי הרישוי של המשטרה. העובדה שגם בידי ברזין ווילדברמן לא היו שם רישיונות להחסנת הגז באזור התעשייה".

בהכרעת־הדין העיר השופט לתביעה, כי היה ראוי להאשים את כץ בעבירה של הפרת אמונים הנובעת מהוצאת הרישיון ללא תשלום אגרה. "התביעה לא ייחסה לכץ הפרת אמונים בשל הוצאת הרישיון ומסירתו לוילדברמן ללא תשלום האגרה. אני עצמי עוררתי את השאלה במהלך עדותו של כץ, משום שלכאורה, ויתור של עובד ציבור, שלא על פי הוראות החוק ושלא בסמכותו, על תשלומי חובה המגיעים על פי החוק לגוף שבו הוא עובד, גם יכול להגיע, בנסיבות מתאימות, לכדי עבירה פלילית של הפרת אמונים".

השופט החליט להרשיע את כהן בעבירה אחת של שיבוש הליכי משפט, ואולם יחד עם זאת זיכה אותו משתי העבירות הנוספות – הפרת אמונים ומתן תעודה כוזבת. השופט ציין, כי הנימוק לזכות את כהן מעבירה של מתן תעודה כוזבת (המכתבים לשופט מועלם) הוא לא בגלל שאלה עובדתית אלא בשל שאלה משפטית. וכך כתב: "כתיבת המכתבים הללו איננה מתפקידו או מתחום סמכויותיו על פי החוק של ראש מועצה מקומית או ראש רשות רישוי. לפיכך אני סבור שיש לזכותו מסעיף חיקוק זה".

השופט: כץ פעל ברשלנות רבה, והפגין חוסר ידע בהליכי הרישוי. גם פקיד הרישוי לא הבין הרבה בהליכים אלה, ועינייני הרישוי במועצה נוהלו כמו בחנות מכולת

הנימוק של השופט לזכות את כהן מהעבירה האחרת (הפרת אמונים) אינו נקי מספקות. השופט סיכם, כי "לא הוכחה "הכוונה הפלילית" של הנאשם הנלמדת מעובדות המקרה". יחד עם זאת כתב השופט דברים באשר לעבירה של הפרת אמונים, שאינם מחמיאים לכהן: "כהן, הן כראש רשות מקומית והן כרשות רישוי, הופקד על רישוי העסקים שהוא אינטרס ציבורי חשוב, כדי להבטיח את איכות הסביבה, את בריאות הציבור ואת ביטחונו הכל, בדרכים שקבע המחוקק. עקיפת החוק – שהוא ממונה על אכיפתו – ע"י מתן מכתבים ואישורים הנחזים כרישיונות כביכול, כאשר לא נתקיימו התנאים להענקת הרישיונות – יש בה משום סיכול אינטרס הציבור ואמון הציבור במערכת השלטונית נפגע".

הטיעונים לעונשו של כהן ישמעו לאחר פגרת הקיץ.

مكبر من الأصل

אנשים ועסקים

קלריידיס. מועצה משותפת

קמיניץ. ניתוח מתוחכם

גילרמן. פיתוח קשרי מסחר

קפריסין תשמש גשר כלכלי למדינות ערב

נשיא קפריסין, גלאפקוס קלירידיס, הביע את רצון מדינתו לשמש כגשר כלכלי בין ישראל למדינות ערב. בביקורו של שר החוץ, שמעון פרס, בסוף השבוע בקפריסין הוחלט על הקמת מועצת עסקים משותפת לקפריסין ולישראל.

המועצה שתורכב מאנשי עסקים של שתי המדינות תפעל לפיתוח קשרי מסחר עם מדינות ערב והפלשתינאים. כמו כן יוקם מאגר מידע על חברות קפריסאיות המקיימות קשרים עם מדינות ערב שאיתן יהיה אפשר לשתף פעולה.

אל פרס נלוו בנסיעה דן פרופר, מיכאל פדרמן, אהרון דברת, אלפרד אקירוב ורני גילרמן.

זהר בלומנקרנץ

עיוורון תחרותי

המרכז הישראלי לניהול (המי"ל) יפתח מחר השתלמות יישומית במודיעין עסקי למנהלים בכירים. פרופ' בן גלעד, מומחה לניהול אסטרטגי מאוניברסיטת רוג'רס שבניו-ג'רסי, ארה"ב, ינחה את ההשתלמות שתימשך שלושה ימים, במלון הילטון בתל-אביב.

בהשתלמות יוצגו שיטות מתקדמות לניתוח מתחרים ולזיהוי "נקודות עיוורון תחרותי" בחברה. לדברי מנכ"ל המי"ל, חיים קמיניץ, ללא ניתוח מתוחכם של המתחרים, חברות עלולות להיגרר להתנהגות פאסיבית ולתגובות מאוחרות.

זהר בלומנקרנץ

מומחה בריטי לרייטינג – לישראל

סימור מגיר, מומחה בריטי לרייטינג, יגיע היום לישראל בהזמנת הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו ורשות השידור. הוא ישהה בארץ שלושה ימים וייפגש עם נציגי שתי הרשויות, נציגי מועצת הכבלים, המפרסמים והפרסומאים.

מגיר, שהוא כיום יועץ פרטי, היה קשור עם מועצת הרייטינג הבריטית – בארב.

עירית רוזנבלום

למנוע מיסוי שרירותי

באסיפה כללית של חברי סניף הארגון הפיסקלי הבינ"ל (איפ"א) בישראל, נבחרו ד"ר אברהם אלתר ליו"ר הסניף הישראלי ורולי הונגן רו"ח, שמי הלביא רו"ח.

איפ"א הוא ארגון עולמי של רואי חשבון ומשפטנים המומחים במסים, ובין תפקידיו מניעת מיסוי שרירותי בכל אחת ממדינות הארגון. לארגון עשרות אלפי חברים ומרכזו בהולנד. הארגון נוסד ב-1948.

יועצי מס חדשים

בבחירות לנשיאות ולהנהלת לשכת יועצי המס בישראל נבחר שמואל (סמי) מזון לנשיא הלשכה. לחברי ההנהלה נבחרו: עדה פישמן, דני נתנזון, דוד פלד, צפריר אוסטשינסקי, יואל כהן, מנחם לשם, אלי לביא וסלע מנדל.

מינויים

- ● קרייג שור מונה למנהל הכספים בדן אנד ברדסטריט ישראל.
- ● אלון לוין מונה לאחראי שיווק של יקבי רמת הגולן.
- ● רונן קימל מונה למנהל מחלקת אירועים במלון קרלטון תל אביב.
- ● ד"ר דויד שינדלר מונה למנכ"ל פרומיקס תוכנה.
- ● דוד בךאשר מונה למזכיר אגודת הפועל, גבעתיים.
- ● שמואל האוקין נבחר ליו"ר דירקטוריון אומגהאנרג'י.

משרד התעשייה: לא ניתנה כל התחייבות להקמת קרן סיוע

בניגוד לכותרת הידיעה שהופיעה ב"הארץ" ב-25.7.94, לפיה "התמ"ס יקים קרן סיוע ליהלומנים בהיקף של 7 מיליון דולר לשנה", ברצוני להעמיד את הדברים על דיוקם:

שר התעשייה והמסחר – מיכה חריש, והמנכ"ל המשרד – יוסף שניר, נועדו בשבוע שעבר לדיון רחוף עם משלחת של ראשי ענף היהלומים, שבו העלו הבעיות המוחדות בפניהן ניצב הענף.

חריש הבטיח בתגובה לטענות המשלחת, כי ידון עם שר האוצר, בייגה שוחט, גם בבקשת היהלומנים להקמת קרן סיוע בהיקף של 7 מיליון דולר בשנה. באותו דיון לא ניתנה כל התחייבות להקמת קרן סיוע, אלא חריש מסר למשלחת כי יפעל בהתייעצות ובתיאום עם שוחט לגבי הדרכים לסייע לענף היהלומים.

חריש יציע בממשלה להקים רשות להסמכת מעבדות תקינה

מאת אבי שוברט

שר התעשייה והמסחר, מיכה חריש, יגיש היום לאישור הממשלה הצעת החלטה להקמת רשות לאומית להסמכת מעבדות בדיקה וכיול, שתהיה תאגיד על-פי חוק.

הודעה על פרסום תשקיף
בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח-1968
הוק אג"ח מדינה
קרן נאמנות

הקרן הינה קרן פתוחה כהגדרתה בחוק להשקעות משותפות בנאמנות, התשכ"א-1961.

הצעה לציבור
של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 1.0 ש"ח ע"נ, בתעודות השתתפות רשומות על שם בנות 100 יחידות או כפולות של 100 יחידות, המוצעות לציבור במחירון היסודי כפי שיקבע מעת לעת ובתוספת שעור הוספה של 1.5% מהמחיר היסודי. היחידות מוצעות החל מיום 31.7.1994 ועד ליום 30.7.1995 למרות האמור לעיל, עד להודעה חדשה מוצעות יחידות הקרן לציבור במחירון היסודי ללא שעור הוספה (ראה סעיף 1.2 בתשקיף).

מדיניות ההשקעות של הקרן (ראה פרק ו' בתשקיף)
לפי הסכם הנאמנות, תשקיע הקרן לפחות 75% מנכסיה באגרות חוב נסחרות בבורסה שהונפקו בידי המדינה או בערבותה, ובמלווה קצר מועד, אך לא פחות מ-50% מנכסי הקרן יושקעו באגרות חוב שהונפקו על ידי המדינה.

ההתחייבות האמורה תהיה ניתנת להתאמה לפי שיקול דעתו של מנהל הקרן לכל שינוי בהוראות סעיף 7(ג) לחוק מס הכנסה (תאומים בשל אינפלציה) התשמ"ה-1985, בדבר התחייבות של קרן להשקעות משותפות בנאמנות להשקעה באגרות חוב שהונפקו בידי המדינה או בערבותה, או להוראות כל דין שיבואו במקומה. (ראה סעיף 13.2.4 לתשקיף).

יתרת נכסי הקרן יושקעו לפי שיקול דעתו המוחלט של מנהל הקרן לרבות בניירות ערך זרים בשיעור שלא יעלה על 10% מכלל נכסי הקרן, וכן באופציות (OPTIONS) בשעור שלא יעלה על 10% משווי נכסי הקרן, בכפוף לתקנות שהותקנו לענין זה על ידי שר האוצר (לענין ההשקעה באופציות והסיכונים הכרוכים בכך ראה סעיף 6.1 לתשקיף).

כמו כן יהיה רשאי מנהל הקרן, משיאפשרו זאת הוראות הדין, להשקיע גם בחוזים עתידיים ומכשירים פיננסיים שונים בישראל. על השקעה כאמור יגיש מנהל הקרן דיווח מיידי שבעה ימים מראש.

שינוי מדיניות ההשקעות יכול להעשות ללא צורך באישור האסיפה הכללית של בעלי היחידות על כל שינוי במדיניות ההשקעות של הקרן יגיש המנהל דיווח מיידי ויפרסם זאת בשני עתונים הנצאים בישראל בשפה העברית, לפחות שבעה ימים מראש (ראה סעיף 6.1 בתשקיף).

השקעות עיקריות של הקרן בתקופה שהחל מיום 6.8.1993 (יום תחילת פעילות הקרן) ועד ליום 30.4.1994 היו (לפי ההחזקות בסוף כל חודש) בממוצע, כמפורט בזה:

	ממוצע	טווח השקעות
אג"ח ממשלתיות צמודות דולר	32.93%	(0.0%-54.7%)
מק"מ	17.25%	(0.0%-25.5%)
אג"ח ממשלתיות צמודות מדד	15.77%	(0.0%-54.7%)
מלוות ממשלתיים בלתי צמודים	12.08%	(0.0%-24.9%)
מניות	10.14%	(3.0%-19.9%)
מזומן	6.13%	(0.2%-13.9%)
כתבי אופציה ואג"ח להמרה	2.49%	(0.0%-6.1%)
ניירות ערך זרים	0.85%	(0.0%-2.5%)

בתקופה שמיום תחילת הפעילות בקרן ועד ליום 30.4.94 היה השווי הממוצע של נכסי הקרן כ-9,161 אלפי ש"ח. באותה תקופה היה היקף העסקאות בניירות ערך שבקרן, בחישוב שנתי, כ-93,000 אלפי ש"ח. הקרן שילמה עמלות בגין עסקאות כאמור לבנקאי הקרן בשעור של 1.34% מהשווי הממוצע של נכסיה.
בגין רכישת אג"ח במשלתיות וקונצרניות ישירות מהנפקות מקבל מנהל הקרן עמלת הפצה בשעור של 0.5% לתאריך התשקיף. מנהל הקרן התחייב להעביר 25% מהעמלה שמקבל לבנקאי הקרן. בתקופת פעילות הקרן לא נרכשו אג"ח באמור ישירות מהנפקה ולא שולמה עמלה כאמור.

השכר השנתי של מנהל הקרן
על פי הסכם הנאמנות זכאי המנהל לקבל ויקבל שכר שנתי השווה ל-2.2% מהשווי השנתי הממוצע של נכסי הקרן (ראה סעיף 10.1 בתשקיף).

מנהל הקרן לא יבצע עסקאות קיזוז ביחידות הקרן (ראה פרק ד' בתשקיף).

השכר השנתי של הנאמן
על פי הסכם הנאמנות זכאי הנאמן לקבל ויקבל שכר שנתי השווה ל-0.2% מהשווי השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן ולא פחות מסכום בש"ח השווה ל-$5,000. לפיכך, כל עוד שווי נכסי הקרן לא יגיע לסך של 2.5 מיליון דולר, יהיה שכר הנאמן גבוה מ-0.2%. (ראה סעיף 10.2 בתשקיף).

נתונים על השינוי במחיר הפדיון של יחידות הקרן בהשוואה לשינויים במדדים שונים בתקופה החל מיום 6.8.1993 ועד ליום 30.4.1994:

שעור השינוי במחיר הפדיון של הקרן	27.35%
שעור השינוי במדד אג"ח ממשלתי צמוד לדולר	8.10%
שעור השינוי במדד המק"מ	7.20%
שעור השינוי אג"ח ממשלתי צמוד מדד	11.88%
שעור השינוי במלוות ממשלתיים בלתי צמודים	9.90%
שעור השינוי במדד המניות הכללי	13.48%
שעור השינוי במדד המחירים לצרכן	8.47%

הזמנות לרכישת היחידות המוצעות תוגשנה למנהל באמצעות הבנקים או באמצעות חברי בורסה אחרים.
עותקים מן התשקיף ניתן להשיג אצל הבנקים או חברי בורסה אחרים. עותק מתשקיף זה ומההיתרים לפרסומו הוגשו לרשם החברות לא יאוחר מיום העסקים הראשון לאחר תאריך התשקיף.

מנהל הקרן: אורלי ניהול קרנות בנאמנות בע"מ.
הנאמן: חברה לנאמנות של בנק כללי לישראל בע"מ.

תאריך התשקיף: 31 ביולי 1994

דו"ח על דו"ח / יוסי חזן

בן יקר גת – כניסה לתחומים חדשים

עם סיום הפרוגרמה הממשלתית, החברה מציגה ירידה במחזורים ומעבר להפסדים כבדים. עתה היא פועלת לגיוון ופיזור סיכונים

חברת בן יקר גת נוסדה ב-1976. בנובמבר 82' היא הנפיקה לראשונה את מניותיה לציבור. החברה נמצאת בבעלות ישראל בן יקר, המכהן כמנכ"ל (כ-14.5% בדילול מלא), דוד גת – יו"ר הדירקטוריון ומנכ"ל משותף (כ-14% בדילול מלא).

מאז היווסדה פעלה החברה כקבלן המבצע עבודות בנייה בשביל אחרים, בעיקר של מבני ציבור. מ-1982 החלה החברה לפעול גם כיזם וכחברה משכנת בתחום הבנייה למגורים וקבלנות חוזית. החברה ניצלה את הגאות בתחום הבנייה למגורים בשנים 1990–1992 והציגה בשנים אלה מחזורי שיא ורווחים גבוהים. עקב ההאטה בקצב בניית הדירות, מציגה החברה הול מ-1993 ירידה ניכרת במחזורים והפסדים.

החברה נסחרת בשווי שוק של כ-26 מיליון ש' (2.7.94) והונה העצמי כ-20 מיליון ש'.

פעילות עסקית. סיום הבנייה למגורים במסגרת הפרוגרמה של משרד השיכון, עקב המהפך השלטוני ביוני 92', מצא את החברה בלתי מוכנה. בשיא הגאות בבנייה, במחצית 91', העסיקה כ-700 עובדים; במאי 94' – רק 94 עובדים. המשבר הגדול גרם לחברה לאמץ מדיניות של פיזור המאמצים והסיכון בכמה מגזרים:

● מגזר היזמות בבנייה לתעשייה – החברה מתכננת לבנות 38.3 אלף מ"ר באזור התעשייה ביבנה, למכירה ולהשכרה. כן היא מתכננת לבנות על שטח באזור התעשייה באשדוד, שבנובמבר 93' רכשה מחצית ממנו, בנייני תעשייה ומסחר בהיקף 16.8 אלף מ"ר בעסקה משותפת. 75% מהפרויקט מיועדים למכירה בסיומו. החברה תקבל כ-67% מההכנסות. בשני פרויקטים אלה החברה השקיעה כ-25 מיליון ש'.

● מגזר המלונאות והנופש – באפריל 93' רכשה החברה את בן יקר גת מלונאות ונופש בע"מ, , שבבעלותה מלון "יערות הכרמל" שבו 98 חדרים. החברה תפעיל את המלון כמרכז בריאות ותוסיף 32 חדרים בהשקעה של כ-12 מיליון דולר. החברה מחזיקה ב-74.9% מהון המניות של בן יקר גת מלונאות ונופש.

● מגזר הבנייה למגורים – בשנות הגאות של הפרוגרמה בנתה החברה 3,088 יחידות דיור; במאי 94' נותרו רק 36 דירות שלא נמכרו. החברה נאלצה לממש התחייבויות ורכשה משרד הבינוי והשיכון בגין 927 יחידות דיור – 619 מהן בפרויקט באשקלון. ממגזר הבנייה למגורים נובעו בספרי החברה בשנים אלה הכנסות של כ-603 מיליון ש'. . הרווח הגולמי היה כ-79 מיליון ש', דהיינו כ-13%. במגזר זה יש לחברה כמה פרויקטים חדשים:

א. בניית 40 דירות בירושלים בשותפות. להערכת החברה, הבנייה תסתיים בספטמבר 1995. ההשקעה בפרויקט זה הסתכמה עד סוף 1993 בכ-6.5 מיליון ש'.

ב. בניית 511 יחידות דיור במודיעין, בהשקעה הנאמדת בכ-43 מיליון ש'. סיום הפרויקט צפוי בנובמבר 1997.

ג. בניית 82 יחידות דיור בנתניה, בהשקעה של כ-7.6 מיליון ש'. הרווחיות הצפויה כאן לא גבוהה, כי החברה התחייבה למכור את הדירות לפי מחירון משרד השיכון ובתוספת של עד 10%. סיום הפרויקט צפוי במאי 96'.

ד. כחלק מהפרוגרמה של משרד השיכון, התקשרה החברה עם המדינה בהסכם לבניית 1,292 דירות באשקלון. בעקבות הודעת המדינה, הופסקה בניית 404 דירות. בניית יתרת הפרויקט הסתיימה, ולמעט 9 חנויות נמכרו כל הדירות במקום. החברה הגישה תביעה בבית המשפט נגד המדינה, בטענה שהפסקת הבנייה גרמה לה נזקים של כ-52 מיליון ש'.

● מגזר קבלנות הביצוע – במגזר זה החברה פועלת כקבלן מבצע בתחומי הבנייה והתשתיות. החברה מקווה, כי הכספים הרבים שהממשלה מפנה לתחום התשתיות יאפשרו לה להגדיל את חלקה בתחום זה. גם בתחום הבנייה כקבלן מבצע לחברה כמה פרויקטים:

א. בניין דיסאפליידיסלגו ברמת החייל, המיועד למסחר ומשרדים, בשטח של כ-20 אלף מ"ר. היקף החוזה כ-16 מיליון ש'. סיום הפרויקט צפוי באפריל 95'.

ב. בניית מרכז קניות בכפר סבא בהיקף כ-27 אלף מ"ר. היקף החוזה כ-28 מיליון ש' וסיומו המשוער הוא בדצמבר 1995.

ג. הקמת תחנת טורבינות גז ליד זכרון יעקב בשביל חברת החשמל, בהיקף כ-28 מיליון ש', וסיומו המשוער דצמבר 94'.

ד. הקמת תחנת מיתוג באבן ספיר בשביל חברת החשמל. היקף הפרויקט כ-14 מיליון ש' וסיומו המשוער במאי 1995.

כמו כן מחזיקה החברה ב-14.3% מהון המניות של חברת קבוצת גרליץ ישראלית בע"מ (להלן קג"י). הבולט בפרויקטים של קג"י הוא בניית 60 דירות בסמוך לקריית שאול בת"א – "פרויקט המשתלה". עלות הקרקע בפרויקט הסתכמה בכ-21 מיליון ש' וסיומו צפוי בנובמבר 1996. בנוסף לכך יש לקג"י פרויקטים משותפים עם החברה באילת ובירושלים ופרויקטים נפרדים בראשל"צ ובנווה שאנן בירושלים, שבגינם שילמה קג"י כ-67 מ' ש'.

תוצאות עסקיות. כשהוא נישא את על גלי הבנייה המואצת במסגרת הפרוגרמה, הציגה החברה גידול מרשים בהכנסותיה: מרמה של כ-81 מיליון ש' ב-1990 לכ-298 מיליון ש' ב-1992. צמצום הבנייה בפרוגרמה גרם לירידה בהכנסות החברה לכ-96 מיליון ש' ב-1993.

ברבעון הראשון של 93' היו הכנסות החברה כ-44 מיליון ש', דהיינו כ-46% מהמחזור השנתי ב-1993!! ברבעון הראשון של 94' הסתכמו המכירות בכ-9 מיליון ש' בלבד. הגידול הניכר בהכנסות ב-90'–92' לא תרם לרווח הגולמי, שירד מכ-19.1% ב-90' לכ-11.5% ב-92', ולכ-8.3% בלבד ב-93'. את הירידה החדה ברווח הגולמי ב-93' מסבירה החברה בהוצאות נוספות שהיא נאלצה לשלם בגין עזיבת קבלן משנה מחו"ל את פרויקט אשקלון והצמצום בתמריצים שהחברה קיבלה בשלבי סיום הבנייה. סיבה נוספת לרווח הגולמי הנמוך הנוכחי הם הסכומים הגבוהים שהחברה משלמת לקבלני משנה המבצעים בשבילה עבודות שונות.

ברבעון הראשון של 94' החברה מציגה שיפור ברווח הגולמי, ששיעורו כ-12.7% מהמכירות לעומת כ-7.3% ברבעון המקביל ב-93'. הוצאות הנהלה וכלליות גדלו מכ-5.1 מיליון ש' ב-90' לכ-8.1 מיליון ש' ב-92'. הירידה הניכרת בהכנסות ב-93' לא גרמה לירידה מקבילה בהוצאות הנהלה וכלליות, שהסתכמו בכ-8.5 מיליון ש', סכום שהיווה כ-8.8% מהכנסות החברה וגרמו לה להציג הפסד תפעולי באותה שנה. כ-52% מהוצאות הנהלה וכלליות ב-93' היו בגין הוצאות שכר ונלוות, שכוללות מרכיב קבוע של כ-2 מיליון שקל בשנה הוצאות שכר ונלוות שנתיות לישראל ובנימין בן יקר ולדוד גת. ואכן ברבעון הראשון של 94', הוצאות הנהלה והכלליות הסתכמו בכ-1.9 מיליון שקל – 21.1% מהמחזור ברבעון זה.

ב-92' היו לחברה הוצאות מימון של כ-2.1 מיליון ש', שנבעו בעיקר מריבית על הלוואות לזמן קצר. ב-93' היו לחברה הכנסות מימון של כ-1.2 מיליון ש', שנבעו בעיקר מתוספת אינפלציונית של נכסים כספיים ומשחיקה אינפלציונית של התחייבויות בגין אג"ח צמודות למדד תשומות הבנייה שהנפיקה ב-91'. בתשעת החודשים הראשונים של השנה הושכר רובו המכריע של ציוד הבנייה של החברה עד לזכייתה במכרז.

הוצאות אחרות: ב-94' הוצאות אלו יעברו לעלות המכר ויפגעו ברווח הגולמי של החברה. ברבעון הראשון של 94' הציגה החברה הפסד של כ-1.4 מיליון ש' לעומת רווח של כ-0.5 מיליון ש' ברבעון המקביל.

תזרים מזומנים. החברה מציגה תזרים חיובי מפעילות שוטפת בסך כ-6.1 מיליון ש' ברבעון הראשון של 94', לעומת תזרים חיובי בסך כ-17.8 מיליון ש' ברבעון המקביל ותזרים חיובי של כ-21.4 מיליון ש' ב-93' כולה.

התזרים החיובי ברבעון הראשון של 94', למרות ההפסד הכבד, נבע מירידה בחייבים ויתרות חובה בהיקף של כ-7.5 מיליון ש', ירידה במלאי בכ-2.6 מיליון ש', עלייה במוסדות ובהתחייבויות שוטפות אחרות בהיקף כ-2.1 מיליון ש', הוצאות פחת והפחתות בהיקף של כ-1.1 מיליון ש', שקוזזו על ידי מסים נדחים בהיקף כ-5.6 מיליון שקלים.

ואולם תזרים המזומנים הפרמננטי של החברה ברבעון הראשון של 94' הוא שלילי בסך של כ-5.6 מיליון שקל, לעומת תזרים פרמננטי שלילי ברבעון המקביל של כ-9.3 מיליון שקל ושל כ-4.5 מיליון שקל ב-93' כולה. נתון זה בולט במיוחד על רקע שנת השיא של החברה, 92', שבה התזרים הפרמננטי היה חיובי בהיקף של כ-23.5 מיליון שקל.

תזרימי מזומנים פרמננטיים שליליים הם מדאיגים, ומעידים כי לחברה יש קשיים לממן את פיתוחה באמצעות מקורותיה העצמיים. ברבעון הראשון של 94' פרעה החברה התחייבויות לזמן ארוך ואשראי לזמן קצר מבנקים בהיקף כ-5 מיליון ש' לעומת פירעון בהיקף של כ-19.1 מיליון ש' ברבעון המקביל. ההשקעה נטו ברכוש קבוע ב-93' הסתכמה בכ-2.9 מיליון ש', לעומת הפחת וההשכנתאי שהסתכם בכ-3.9 מיליון ש'.

מבנה פיננסי. ממאזן החברה ליום 31 במארס 94' עולה, כי ההון העצמי מימן כ-23.5% מנכסיה, לעומת כ-22.5% ב-93'. השיפור הקל לא נבע מגידול בהון החברה אלא מהירידה בנכסיה. יש לציין, כי החברה הנפיקה במאי 1994 30,450,000 ע.נ. של אג"ח מסדרה ב', דבר שגרם לכך שהון החברה מממן רק כ-16.2% מנכסיה. זה ללא ספק מנוף פיננסי גבוה. ישנם שני קריטריונים עיקריים שעל החברה להתחשב בהם בעת קביעת המבנה הפיננסי. ראשית, עליה לוודא שיהיה לה תזרים מזומנים חיובי. שנית, שיעור התשואה הפנימי השולי חייב להיות גבוה מהריבית השולית על האשראי שלקחה. מאידך, יש לזכור כי הגדלת ההון הזה על חשבון ההון העצמי מגדילה את רמת הסיכון של החברה, ואולם מנגד היא נהנית מהגנת המס על הוצאות הריבית שלה לעומת השימוש בהון העצמי.

היחס השוטף של החברה ב-94' וב-93' הוא כ-1.16 ואולם היחס המהיר היה ברבעון הראשון של 94' כ-0.46 בלבד וב-93' כ-0.52. יחס מהיר כה נמוך מצביע בדרך כלל על קשיי נזילות שבהם עלולה החברה להיתקל בעתיד, כשתיאלץ לפרוע את התחייבויותיה השוטפות. אך יש לזכור, כי ב-93', כמחצית מערך המלאי היתה עלות דירות וחנויות שנמכרו ברובן ב-94'. החברה, שהיתה מודעת ליחס זה, הנפיקה כאמור במאי 94' סדרה של אג"ח המירות (סדרה ב') שהיוותה למעשה החלפה של הלוואות לא צמודות לזמן קצר בריבית ממוצעת של כ-11.5% בסך כ-26 מיליון ש' – בחוב לציבור ל-7 שנים בממוצע בריבית צמודה של 3%.

לחברה יש כמה ניירות ערך המירים הנסחרים בבורסה בת"א – שתי סדרות של אופציה ושתי סדרות של אג"ח להמרה. הסדרה הראשונה של האופציות תפקע במאי 96', ואם תמומש צפויה החברה לקבל כ-11.2 מיליון ש'. מחיר המימוש כיום הוא 96.5 ש', צמוד למדד, כשמחיר המניה עומד על כ-37.3 ש' – כלומר, האופציה מחוץ לכסף וסבירות המימוש שלה אינה גבוהה. קשה גם להאמין שבשנתיים שעד פקיעת האופציה יעלה שער המניה ריאלית ב-258%.

הסדרה השנייה של כתבי האופציה הונפקה במאי 94' והיא תפקע במאי 98'. מימוש סדרה זו אמור להניב לחברה כ-12.5 מיליון ש', צמוד לדולר. החברה הנפיקה גם 18 מיליון ש' באיגרות חוב להמרה, הנושאות ריבית "סמלית" של 0.1% הצמודה למדד תשומות הבנייה. האג"ח עומדות לפדיון הול ממאי 97'. הן ניתנות להמרה לפי יחס של 120 ש' ע.נ. של אג"ח למניה, כלומר, שער המניה צריך לעלות ב-321% כדי שהן יומרו למניות. מכאן שהאג"ח הן בעיקרן אג"ח רגילות ושווי האופציה הגלומה בהן נמוך. ואכן, האג"ח נסחרות כיום בתשואה נטו לפדיון של כ-10%.

מבט לעתיד. החברה ניצלה את הגאות בבנייה במשק הישראלי בשנים 90'–92', אך עם סיום הפרוגרמה של משרד השיכון עברה להציג הפסדים כבדים. ב-93' הבינה החברה את הסיכון שבהישענות על תחום אחד ונכנסה לתחומי המלונאות והנופש ולתחומי העבודה ההנדסית-אזרחית ועבודות התשתית.

לחברה מבנה הון רעוע ועליה לפעול כדי להגיע למבנה הון יציב יותר, כמקובל בענף.

הכותב הוא רואה חשבון וחבר בסגל עוזרי ההוראה בפקולטה לניהול באונ' ת"א

תמצית דו"ח רווח והפסד מאוחד
מותאם לשקל של חודש מרס 1994 (באלפי ש"ח)

	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31.3.94 (בלתי מבוקר)	31.3.93 (בלתי מבוקר)	לשנה שנסתיימה ביום 31.12.93 (מבוקר)
מכירות	9,100	43,844	96,146
עלות המכירות, העבודות והוצאות הפעלת בית מלון	7,943	40,652	88,159
רווח גלמי	1,157	3,192	7,987
הוצאות מכירה ושווק	125	124	566
הוצאות הנהלה וכלליות	1,928	2,061	8,500
רווח (הפסד) מפעולות רגילות	(896)	1,007	(1,079)
הוצאות (הכנסות) מימון	232	(614)	(1,245)
הוצאות אחרות	655	634	2,763
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה	(1,783)	987	(2,597)
מסים על ההכנסה (הטבת מס)	(421)	446	(94)
רווח (הפסד) לאחר מסים על ההכנסה	(1,362)	541	(2,503)
רווחי (הפסדי) חברות מוחזקות	(15)	(4)	21
רווח (הפסד) נקי	(1,377)	537	(2,482)
נתונים למניה: (1) רווח למניה ל-1 ש"ח ערך נקוב של הון המניות:			
רווח (הפסד) בסיסי למניה	(2.09)	0.81	(3.76)
רווח (הפסד) מדולל למניה	(2.09)	0.32	(3.76)

תמצית מאזן מאוחד ליום 31 במרס 1994
מותאם לשקל של חודש מרס 1994 (באלפי ש"ח)

	31.3.1994 (בלתי מבוקר)	31.3.1993 (בלתי מבוקר)	31.12.1993 (מבוקר)
רכוש שוטף:			
מזומנים ושווי מזומנים	117	1,350	94
חייבים ויתרות חובה	15,938	30,032	23,183
מלאי	26,960	37,674	29,590
נכסים אחרים	1,409	2,575	1,067
	44,424	71,631	53,934
השקעות, הלוואות ויתרות חובה לזמן ארוך	4,729	5,307	4,938
קרקע למבנים להשכרה	5,111	8,470	5,111
רכוש קבוע	29,244	13,899	29,372
רכוש אחר	1,429	1,623	1,516
	84,937	100,930	94,871

עו"ד רוח
שירותי המשפטי לשרותכך (מאז 1962)
בכל הקשור ברישום החברות
רשום חברות חדשות רשומים במושב הרשם • מידע מהשב
מרכז לכל חוזר 1227 מתחת
למשרדי רשם החברות ירושלים
טל' 02-248989
פקס 02-250202

בנק ישראל מודיע

פרטי המכרזים לשבוע בין 1 באוגוסט עד 4 באוגוסט

המיכרז המדובר (1)	מספר הסדרה	מועדים: יום המיכרז	מועדים: יום הסליקה הכספית	פדיון/מימוש/פרעון: היום	פדיון/מימוש/פרעון: התקופה	סכומים מוצעים	תשואה/ריבית פרמיה/מחיר/אחוזים: מיזערית	תשואה/ריבית פרמיה/מחיר/אחוזים: מירבית
מילווה קצר מועד (הנפקה/הצעת מכר) מיכרז על התשואה (3)	0215 0815	2.8.94 2.8.94	3.8.94 3.8.94	01.2.95 02.8.95	182 ימים 364 ימים	מיליוני ש"ח ע"נ 200 200	❋	20% 20%
מילווה קצר מועד למסירה עתידית – מכירה (2) מיכרז על תשואה	0615 1215	2.8.94 2.8.94	7.12.94 7.12.94	7.6.95 6.12.95	182 ימים 364 ימים	מיליוני ש"ח ע"נ 15 15	❋	20% 20%
מילווה קצר מועד למסירה עתידית – רכישה מיכרז על הריבית (3)	כל הסדרות שמעל ל-182 ימים לפדיון	3.8.94	13.9.94	❋	❋	מיליוני ש"ח ע"נ 10	❋	20%
החלפת איגרת חוב כנגד מק"מ	(4) 0815	3.8.94	❋	2.8.95	363 ימים	מיליוני ש"ח ע"נ 15	❋	20%
אופציות לרכישת דולרים – 3 חודשים	408131 408132	2.8.94 2.8.94	יום המכרז	3.11.94	3 חודשים	4,000 יחידות 6,000 יחידות	❋	❋
אופציות לרכישת דולרים – 3 חודשים	408151 408152	4.8.94 4.8.94	יום המכרז	3.11.94	3 חודשים	4,000 יחידות 6,000 יחידות	❋	❋
אופציות לרכישת דולרים (5) – 12 חודשים	408130	2.8.94	יום המכרז	29.8.95	12 חודשים	5000 יחידות	❋	❋
הלוואות לבנקים עבור הציבור מיכרז על הריבית (3)	❋	1.8.94	1.8.94	29.8.94	4 שבועות	450 מיליון ש"ח	11.3	❋

(1) במיכרז מדורג, החיוב הכספי של הזוכים מתבצע לפי פרמיה/ריבית/תשואה המוצעת על ידם בהתאמה לכל כמות וכמות שבה זכו במיכרז.
(2) התשואה הינה תשואה אפקטיבית שנתית ברוטו לתקופה שמיום ההעברה והסליקה הכספית ועד ליום הפדיון. מהזוכים במיכרז גובים חברי הבורסה לניירות ערך, עמלת רכישה בלבד בשיעור שלא יעלה על 0.1 אחוז (עשירית האחוז) מהשווי הכספי על הרכישה. אין הם גובים עמלת מכירה או פדיון
(3) הריבית הינה ריבית שנתית המחושבת עבור התקופה המתאימה באופן יחסי בשיטת הקו הישר.
(4) סדרות אג"ח להחלפה תבחרנה מתוך רשימת הסדרות המפורסמות להלן ותפורסמנה לפני המכרז בחוזר ובמערכת שב"א סדרות האג"ח הם:
למק"מ 0815: גליל 3752, 3791–3792, 3904, 3862 גבע 4601–4607
(5) פרמיה המיזערית ושער המימוש יפורסמו בחוזר נפרד וברשתות התקשורת של "שב"א" של "קו מנחה" ושל "רויטרס" לפני כל מכרז.

הערות:
(*) פרטים מלאים והשתתפות במיכרז בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.
(**) בכל מיקרה של סתירה בין נוסח מודעת בנק ישראל לבין נוסח חוזר בנק ישראל המתאים למיכרז, נוסח חוזר בנק ישראל הוא הקובע.

צרכנות

עורכת לאה פורת

ביטוח בחבילות בלבד

חור בכיס / אברהם טל

האם ניסיתם לבטח דירה בביטוח מבנה בלבד? קרוב לוודאי שחברת הביטוח לא תסכים לכך, ותחייב אתכם לבטח גם את התכולה. לא תועיל הטענה כי הדירה מושכרת ותכולתה שייכת לדייר (ואולי מבוטחת על ידו בנפרד), או אפילו שהדירה ריקה. בדרך כלל חברת הביטוח תעמוד על כך שתבטחו את התכולה לפחות בסכום מינימלי. ביטוח התכולה עולה פי עשרה בקירוב מביטוח הבניין.

דומה הדבר אם תנסו לבטח את תכולת הדירה נגד סיכון מסוים בלבד, נניח רק נגד אש. חברת הביטוח תטען, קרוב לוודאי, שתוכלו לבטח את הדירה אצלה אך ורק בביטוח מקיף (תעריף שכיח: 1.15%), כלומר יותר מאותו "הכל" – או לא כלום. לא תעזור הטענה כי מסיבות השמורות עמכם אינכם רוצים לבטח את התכולה נגד נפילת כלי טיס מהשמים ונגד רעד על קולי הנגרם בידי כלי טיס, או סערה לרבות גשם, שלג וברד, גניבה ושוד, הימלטות של מים או נוזל ממתקני האינסטלציה, או התפוצצות, וגם לא מפני מגע או התנגשות של כלי רכב בתכולת הדירה – אלא רק מפני אש. בפונדק של לויד בלונדון, שם פרחו עסקי הביטוח במאה ה–16, היה אפשר לבטח כל דבר נגד אש בלבד. בארץ על סף המאה ה–21 מכריחים אותנו לקנות את החבילה שמכתיבים לנו אשפי האותיות הזעירות של הפוליסות.

עד לא כבר לא היה אפשר לבטח את הדירה בלי לשלם הון עתק בעד ביטוח מפני רעידת אדמה, גם אם הערכתם שהסיכוי לרעידת אדמה באזור מגוריכם הוא אחד למיליון וכי את הסיכון הזה אפשר לקחת. השנה בוטלה התנאה זו, אבל כל יתר ההתניות נשארו בתוקפן.

סגן המפקח על הביטוח, מיכאל כהנא, חושב שזה בסדר. הוא טוען, כי הפוליסה התקנית בביטוח דירות מבטיחה לרוכש אותה הגנה מפני סל סיכונים מינימלי, המתאים לרוב הציבור. ההוצאות המינהליות הכרוכות בהנפקת פוליסה המכסה סיכון אחד דומות, לדבריו, לאלה שבפוליסות הכוללות סל סיכונים. לכן כיסוי מפני סיכון אחד יקר מאוד יחסית. גם משיקול זה רצוי – לדעתו – למי שרוצה להגן על ביתו לרכוש את הפוליסה התקנית.

ואני טוען כלפי הרשויות, ובראשן המפקח על הביטוח: אל תדאגו לנו בעניינים הלא נכונים. אל תכתיבו לנו סלים בלעדיים. השאירו לנו להחליט מה ברצוננו לקנות – סל שלם, או פריטים יחידים. אתם תדאגו לדבר אחד חשוב: שלא תהיה קרטליזציה בענף. אם לא תהיה קרטליזציה, תהיה תחרות, ואם תהיה תחרות – יירדו המחירים של סלים ושל הפריטים המרכיבים אותו.

פלטניות הפיח השחור

אחד התענוגות המפוקפקים ביותר בימי חמה להטים אלה הוא להידבק אחרי משאית עמוסה במשאות, או אוטובוס גדוש נוסעים, ולספוג את מנות פיח השחור שפולטים מנועי הדיזל שלהם. האפקט של הפליטה השחורה מורגש במיוחד כאשר המזגן במכונית מופעל ושואב פנימה אוויר מבחוץ. הפסקת פעולתו של המזגן לא עוזרת הרבה כי האוויר חודר פנימה בין כה וכה. במכוניות חדישות יש מתג, שהלחיצה עליו חוסמת את כל כניסות האוויר לרכב כדי למנוע נזקים מסוג זה לנוסעים, אבל ברוב המכוניות (וגם בשתי המכוניות הישנות שלי) עדיין חסר המתקן החיוני הזה.

כאשר אני נתקע אחרי פלטנית פיח כזאת אני תוהה תמיד, מה עשה הבוחן כאשר זו הגיעה לרישוי השנתי. נימנם? הרכיב מסיכת גז? ואולי יש לבעלי הרכב הזה פטנט שמקטין את פליטת הפיח בשעת המבחן בלבד? (שמעתי שיש יחס ישיר וחיובי בין כמות הפליטה של עשן לבין ה"סחיבול", ואם זה נכון – יש הסבר אפשרי לכך שהם יוצאים בשלום מהמבחן). המכונית שלי נפסלה החודש במבחן בגלל פליטת עשן, ונשלחתי למוסך לעשות ניקוי מאייד (קרבורטור), שעלה הרבה כסף. לא רק שלא כעסתי, אלא שמחתי שמקפידים על כך. אבל מדוע יש לי הרגשה שמקפידים רק אתי, ואילו הנהגים המקצועיים של משאיות ושל אוטובוסים מצליחים לשמור על רמה קבועה של פליטת פיח כאילו אין טסט שנתי ואין בוחן קפדני?

הסגנון של אגד

עדה הרצברג ממבשרת ציון נסעה לקבל פני מישהו בנמל התעופה בן גוריון והחנתה את מכוניתה בחניון. בעוד מועד נוכחה כי בארנקה שני שטרות בעלי ערך גבוה. כדי לא להתעכב בעת היציאה מהחניה החליטה הרצברג לדאוג לפריטת אחד השטרות. איפה? "עלה בדעתי לגשת לאחת הקופות של המוביל הלאומי (...) לא הבאתי בחשבון שאגד מחזיק בנתב"ג קופאי בוחן כליות ולב. הוא קלט אותי מתקרבת, ועוד לפני שהצלחתי להגות משהו אמר לי: 'אל תגידי לי שיש לך שטר לפרוט בשביל החניה. אם זה היה לשתייה, הייתי פורט לך, אבל אם זה בשביל החניה, לא אפרוט למרות שיש לי'. הרי מבינה, שזה לא אינטרס שלנו, של אגד, שתבואי פה לחניה עם המכונית שלך. היית צריכה לבוא באוטובוס'".

הרצברג מוסיפה: "אם זה היחס של קופאים – למה אנחנו צריכים לצפות מנהגים?"

ביקשתי את תגובת דובר אגד, דדי גולן. להלן משפט המפתח מתגובתו: "קופאי אגד מחזיקים פרט כדי שיוכלו לתת עודף לקוני הכרטיסים בשירותי אגד. הם אינם בנק". סגנון התשובה של דובר אגד (יש לה המשך) מתיישב בהחלט עם סגנון קופאי אגד בנתב"ג – ואני מדבר על סגנון בלבד.

משתלם אחרי שלוש שנים

דין פרוטה

לאה פורת

מקובל לחשוב, שהתקנת דוד שמש לחימום מים במקום דוד חשמל חוסכת בהוצאות – אבל אין זה נכון בכל המקרים. לכן קודם שמחליטים להשקיע ברכישת דוד שמש כדאי להביא בחשבון כמה קריטריונים: גודל המשפחה – רכישת דוד שמש כדאית רק למשפחה המונה מעל שלוש נפשות; הרגלי צריכה – על המשפחה להשתמש ביותר מ–900 קוט"ש בשנה לחימום מים (קל לעשות את החישוב, אם יודעים שכמות זאת דורשת כ–450 שעות צריכת חשמל בדוד בעל גוף חימום של 2 קוט"ש); הקומה שבה הדירה נמצאת – התקנת דוד שמש כדאית, אם מעל לדירה יש לא יותר מארבע קומות, אלא אם כן קיים סידור מאולץ (עם משאבה) והצינורות מבודדים היטב. אלא שמשאבה כזאת מייקרת מאוד את המערכת; דוד חשמל בדירה – אם הדוד תקין, לא כדאי להחליפו, אלא לחכות עד שיצא משימוש; התנתקות ממערכת חימום מרכזית – אם התקנת דוד שמש כרוכה בניתוק ממערכת חימום מרכזית, כדאי לזכור שכמות המים שמקבלים ממערכת שמש היא מוגבלת, במיוחד בימים קרים. מים חמים ממערכת חימום מרכזית מתקבלים בלי הגבלה. יש גם להביא בחשבון, שאם מתנתקים ממערכת מרכזית הממשיכה לתפקד בבניין, יש להמשיך ולשלם את הוצאות האחזקה של המערכת ואף חלק מהוצאות הדלק.

שני שיקולים נוספים בעד התקנת דוד שמש בכל מקרה הם: תרומה לאיכות הסביבה בגלל השימוש באנרגיה נקייה וחיסכון במטבע חוץ למימון מקורות אנרגיה.

פירוט השיקולים שיש לשקול לפני קניית דוד שמש מופיע בחוברת מידע חדשה של הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות (מדריך לצרכן מס' 4, יוני 1994), המיוחדת לדודי שמש. אחת השאלות המעניינות הנדונות במדריך היא כמה זמן יעבור עד שמשפחה המשקיעה בדוד שמש תתחיל ליהנות מהשקעתה.

לצורך החישוב לקחו כדוגמה משפחה בת ארבע-חמש נפשות, המשתמשת בחשמל לחימום מים כמפורט להלן: ארבע שעות כל יום בארבעת חודשי החורף, שלוש שעות כל יום בארבעת חודשי הסתיו והאביב, ושעתיים כל יום בארבעת חודשי הקיץ. משפחה כזאת משתמשת בסך הכל ב–2,160 קוט"ש בשנה, שלפי מחירי אפריל 1994 עולים 568 שקל.

לעומת זאת אותה משפחה שתשתמש בדוד שמש תזדקק לגיבוי חשמלי לפי החישוב של ארבע שעות ביום במשך 60 ימי החורף וגיבוי של שעה ביום במשך 60 יום נוספים. בסך הכל יעלה לה החשמל לגיבוי 158 שקל בשנה. ההפרש בהוצאות השוטפות בין דוד חשמל לדוד שמש הוא 410 שקל בשנה. מחיר דוד חשמל הוא כ–1,000 שקל בממוצע, מחיר מערכת שמש הוא כ–2,000 שקל בממוצע. אם משפחה חוסכת בדוד שמש כ–410 שקל בשנה, משמע שהיא תתחיל ליהנות מהשקעתה כעבור שלוש שנים.

פרקים נוספים במדריך מתייחסים לסוגים השונים של מערכות דודי שמש, קולטים, אוגרים (דודים), התקנת המערכת, בדיקה לאחר ההתקנה, הגיבוי החשמלי, פרטים שחשוב לשים לב אליהם בהסכם ההתקשרות, אחריות ושירות, מאריכי חום, תחזוקה וכן רשימת היצרנים שהדודים שלהם נושאים תו תקן (חובת תו תקן חלה גם על הקולטים). כן חשוב מאוד שההתקנה תהיה בהתאם לתקן. המעוניינים במדריך יפנו לרשות להגנת הצרכן בהסתדרות, רח' ארלוזורוב 93, תל אביב.

בנק בלי עמלות; רק על המחאות

בבנק הדואר, כידוע לכל וכפי שמכריזה הפרסומת של רשות הדואר, אין עמלות. זה היה נכון עד לפני ארבעה שבועות. הקורא אמיר לשם מפתח תקוה גילה בשבוע שעבר, שחויב בעמלה של 1.50 שקל בגין קניית המחאות דואר בסך 25 שקל. בתשובה לתמיהתו אמרה לו פקידת הבנק, שהחל ב–1 ביולי השנה נגבים מלקוחות דמי עמלה על המחאות. היא לא ידעה מדוע העניין לא פורסם.

דוברת רשות הדואר, סיגל גליל, אישרה את דבר העמלה החדשה והסבירה שהוחלט עליה בגלל עלות המחאות לדואר. לדבריה, כל השירותים האחרים, לרבות תשלומים באמצעות בנק הדואר, ממשיכים להיות פטורים מעמלה. מדוע לא פורסם הדבר במודעות או בהודעות לעיתונות? על כך לא היתה לגליל תשובה, פרט לכך שמישהו כנראה טעה בכך שהעניין לא פורסם.

החשש שלנו הוא, שלא ירחק היום שבו רשות הדואר תטען שגם העברת תשלומים כרוכה בעלויות, והיא תתחיל לחייב בעמלות גם בעד שירותים אחרים. אמנם, לדברי דוברת הרשות, בנק הדואר מסתפק בתשלום עמלה על ידי המוטב, אבל הוא יכול לטעון שכמו הבנקים האחרים הגובים עמלות הן מהמשלם והן מהמוטב גם הוא רוצה עמלה.

התינוק נתפס ברגע האחרון

לא ברור מדוע החליטה חברת פישר פרייס להפסיק את הייצור של נדנדות לתינוקות: האם הן בלתי בטיחותיות, או שהמנגנון החשמלי שלהן לקוי? בכל מקרה היתה תקלה

חברת "פישר פרייס" האמריקאית החליטה להפסיק לייצר שניים מהדגמים הפופולריים שלה – נדנדות לתינוקות מדגם 9120 ו–9122 – החל בינואר השנה. הסיבה להחלטה עוררה את סקרנותנו כי חשבנו שיש לה קשר עם פגם בטיחותי, שהתגלה על ידי צרכן ישראלי. אבל דני ורדי, מנכ"ל כלל טויס, יבואנית מוצרי החברה בישראל, הבטיח לנו נאמנה בשבוע שעבר, שאין כל קשר בין הדברים. ההחלטה על הפסקת הייצור התקבלה כמה חודשים לפני שהתגלתה התקלה בישראל, והסיבה האמיתית להפסקת הייצור היתה בעיות במנגנון החשמלי שאמור לגרום לתנודות אוטומטיות של הנדנדה.

החברה אינה מייצרת כעת תחליפים לדגמים שהוציאה מהשימוש. בהתחשב בכך שמדובר במוצר מבוקש מאוד, אין ספק שהיו לה סיבות חשובות להפסיק את השיווק.

הפגם הבטיחותי בנדנדה, שהתגלה על ידי הצרכן הישראלי, לא רק שהוא מטיל צל כבד על איכותן של הנדנדות מבית היוצר של אחת החברות הידועות בעולם בתחומה, הוא גם דוגמה מובהקת לטיפול לקוי בלקוח. הוא עמד על זכותו לקבל בחזרה את כספו ולקבל פיצוי על עוגמת הנפש שנגרמה לו, ואלמלא הביא את הדבר לידיעתנו, ייתכן שפרטי המקרה לא היו מגיעים ליבואן הישראלי – וודאי לא היו מגיעים לידיעת החברה האם בארה"ב.

בחודש מארס השנה (כלומר, שלושה חודשים לאחר שהופסק ייצור הנדנדות האלה), קנו ליאל ועודד בן דוד בחנות "שילב" בסניף ראשון לציון נדנדה אוטומטית מתוצרת פישר פרייס, כמתנה לתינוק שנולד לבן משפחה, ושילמו 499 שקל. ביום השני לשימוש בנדנדה, בהיות התינוק בן עשרה ימים, נשבר אחד המוטות המחזיקים את המושב, והתינוק נשאר תלוי על המושב, שהתנדנד על מוט אחד בלבד. אמו של התינוק תפסה אותו בזמן ומנעה את נפילתו.

מיד לאחר המקרה פנתה משפחת בן דוד לחנות שילב בראשון לציון וכן להנהלת שילב וידעה אותם על המקרה. כעבור כמה ימים ניגש אביו של התינוק לחנות שילב. הוצע לו שם לקבל תעודת זיכוי לרכישת מוצרים אחרים בשילב – בניגוד לחוק המכר, שלפיו על בעל החנות להחליף מוצר פגום במוצר תקין, או להחזיר כסף מזומן תמורתו.

כששמע על כך עודד בן דוד החליט להתערב. הוא התקשר לחנות כדי לשאול מדוע לא החזירו לו את התמורה בכסף מזומן. תשובת החנות היתה, כי כסף מזומן יוכל לקבל רק אצל היבואן. *שוב טעות מצד מנהלי החנות* – שכן על פי חוק המכר, האחריות במקרה זה היא על מי שמכר את המוצר ללקוח, כלומר, על החנות.

ליאל ועודד בן דוד שלחו מכתב תלונה להנהלה הראשית של שילב וציינו כי מן הראוי היה להחזיר להורי התינוק כסף מזומן, ובנוסף לפצות אותם על עוגמת הנפש הרבה שנגרמה להם. העתק מן המכתב שלחו אלינו, ואנו שלחנו מכתב למנכ"ל שילב, יצחק אורן, ובו ביקשנו תשובות לשתי שאלות: מדוע הפנו את הלקוח ליבואן כדי לקבל כסף מזומן, שאותו היתה החנות חייבת להחזיר, והאם אין בדעת שילב להוציא מיד את המוצר משימוש ולהודיע על כך לציבור כדי שיבוא להחליף את הדגם הלקוי.

אחד משני דגמי הנדנדות של פישר פרייס שייצורם הופסק

רק לאחר שקיבל את המכתב שלנו השיב אורן למשפחת בן דוד, שהמקרה הוא אכן "רציני" ושהוא נמצא בבדיקה אצל יבואני פישר פרייס, חברת כלל טויס. עם קבלת תוצאות הבדיקה, כתב, יידע אותם. בינתיים, הוסיף, הם יוכלו כמובן לפנות לסניף בראשון לציון לקבלת החזר כספי.

משפט אחד מתוך המכתב ראוי לציטוט מלא מפני שעולה ממנו שבעל החנות לא דיווח להנהלה על המקרה החמור, וכי המכתב ששלחה משפחת בן דוד להנהלה לא נמסר למנכ"ל. אורן כתב: "אני מודה לכם על התעקשותכם בעניין, על מנת שנוכל לבדוק ולהפיק את מלוא המסקנות מאירוע זה, אשר הגיע לשולחני רק בעקבות מכתבכם...".

כעבור שלושה שבועות שלח מנכ"ל שילב מכתב נוסף למתלוננים, ובו נאמר כי התברר שהנדנדות קיבלו את כל האישורים המתאימים בקשר לבטיחות והתאמה לתקן. למכתב צורפו מכתבים מפישר פרייס בארה"ב, שבהם נכתב כי שתי נדנדות לתינוקות, אחת מדגם 9120 ואחת מדגם 9122, מיוצרות בהתאם לתקנות של הוועדה לבטיחות מוצרי צריכה ובהתאם לתקן מוצרים (לא רשמי) שהוצא על ידי ההתאחדות האמריקאית לבדיקות וחומרים. כן צורף העתק מכתב של מנכ"ל כלל טויס בארץ, דני ורדי, למנכ"ל שילב, שבו כתב כי האישורים שהגיעו מפישר פרייס בארה"ב וההצהרה שלו שזו הפעם הראשונה בתוך שנתיים שמתקבלת תלונה מסוג זה (תקופה שנמכרו בה כ–2,500 נדנדות) – צריכים להיות תשובה וסיום לפרשה.

התשובה הזאת לא היתה מספקת: לא היה ברור ממנה מה היה הפגם שגרם לשבירת המוט המחזיק את מושב הנדנדה, וגם לא מה היו המסקנות שהסיקו מכך היצרנים היבואנים. גם לא ברור אם הלקוח פוצה בדרך כלשהי על עוגמת הנפש שנגרמה לו.

פנינו לשילב, והמנכ"ל אורן מיהר להשיב כדלקמן: "על אף התאמתה של הנדנדה לתקן האמריקאי נשברה הנדנדה כתוצאה מכשל במוצר. מובן שעד לבדיקה נוספת אנו לא נמכור ברשת את הנדנדה. בקשר לפיצוי – בשיחה טלפונית עם המשתמשים סוכם על פיצוי בצורה של המחאת שי של שילב...".

המתלוננים עצמם מסרו לנו, כי הוצעה להם המחאת שי בסך *100 שקל*, והיא הועברה להורי התינוק שקיבלו את הנדנדה כמתנה. לדבריהם, ההמחאה הוצעה להם רק אחרי פנייתנו הנוכחית לשילב (לשבחה של החברה יש לציין, כי מנהל השיווק שלה, רפי בנימין, הודה כי הטיפול שלהם בתלונה היה לקוי והם הפיקו את הלקחים). למתלוננים נמסר גם, שהרשת החליטה להפסיק את שיווק הנדנדה.

לעומת הגרסה של שילב אמר לנו דני ורדי, שחברת פישר פרייס היא שהחליטה להפסיק את הייצור בשל בעיות במנגנון החשמלי של המתקן. אבל דברים אלה עומדים בסתירה למכתב ששלחה פישר פרייס ב–28 באפריל, אחרי שהתבקשה להגיב על "הכשל במוצר". במכתב נאמר, כי הנדנדות מיוצרות בהתאם לתקן ולא הוזכר בו כלל שהפסיקו את ייצורן.

כל העניין תמוה, אבל עולה ממנו מסקנה אחת: גם בחברות ענק יכולות לקרות תקלות.

לאה פורת

הפתעות – נעימות ונעימות פחות

טעמים / דניאל רוגוב

אף על פי שאפשר לקטוף צלפים טריים בחודשי החורף הגשומים ביערות שבסביבות ירושלים ונצרת, עלי להודות שאני בדרך כלל עסוק מדי, או עצל מדי, ואינני יוצא למסע רגלי בעקבותיהם. לפיכך, כרוב האנשים, אני נצרך לאלה הנמכרים בצנצנות הצרות, הגליליות, שבמרכולים. רוב הצלפים האנגליים והצרפתיים הנמכרים כאן הם מאיכות גבוהה, והכל היה בסדר.

הופתעתי איפוא לגלות, שהצלפים שמייבאת עכשיו מספרד חברת "מרינר" משובחים עוד יותר מאלה הקיימים כבר בשוק.

הצלפים האלה, משומרים בחומץ, גדולים מעט מאלה הבאים מאנגליה או מצרפת. למרות גודלם הם מוצקים להפליא, מרקמם מצוין, ובטעמם יש איזון משובח בין החומץ למלח. צנצנת של 60 גרם צלפים תעלה בין 4.50 ל–6 שקלים, לפי החנות. בהתחשב באיכות, זוהי תמורה טובה לכסף.

מי שטרם עמד על קסמיהם של הצלפים ישמח לדעת, שהם תוספת מצוינת לסלמון מעושן ולשאר דגים מעושנים. הם גם מרכיב חיוני ברוטב רמולד, האידיאלי עם רכיכות, ביצים ומיני בשר קר; ברוטב טרטר, המתאים לדגים מטוגנים, חמים או קרים; וברוטב רוויגוטה, נפלא עם פסטה.

מוצר חדש נוסף שמרינר מייבאת, גם הוא מספרד וגם הוא בחומץ, הוא גרגרי פלפל ירוק משובחים. הם מוצקים ובמרקם הנכון בדיוק, אידיאליים להכנת סטייק מפלפל ושלל רטבים, במיוחד אלה המיועדים להגשה עם סלמון, פורל הדר ורטבים חומים לרוסטביף או לנתחי בשר גדולים אחרים.

גרגרי הפלפל משווקים בצנצנות בשני גדלים: 60 גרם, תמורת כ–5.50 שקלים, ו–370 גרם, תמורת כ–10 שקל. מי שאינו משתמש בגרגרי פלפל לעתים קרובות יקנה את המכל הקטן, אבל מי שנזקק להם לעתים מזומנות יגלה שהמכל הגדול משתלם במיוחד.

הפתעות ממולאות

הפתעתי לטובה כשטעמתי זה לא כבר את הסדרה החדשה של ירקות ממולאים, שהוציאה עכשיו לשוק חברת טנפרוסט. בסדרה חמישה ירקות: פלפל ירוק, עגבניות, קישואים, חצילים ובצל, כולם ממולאים בתערובת בשר ואורז. על האריזות מצוין שהם עשויים "בטעם ביתי", וזה נכון – זהו בישול ביתי, שהייתם מצפים לקבל ממטבחם של אנשים שאכפת להם מה בני המשפחה אוכלים.

הופתעתי לגלות גם, שבנוסף לירק הממולא עצמו יש גם בשר בקר, אורז, רסק עגבניות, אבקת ביצים, בצל, תבלינים, סוכר, שמן צמחי, מלח ופטרוזיליה. אין כאן שום מרכיב מלאכותי, וכל שלושת הירקות הממולאים שטעמתי (קישוא, חציל ובצל) היו קלים להכנה, נאים למראה, טעימים וממולאים. למי שרוצה אוכל פשוט אך טוב אני ממליץ על מוצר זה בכל פה, ולדעתי המחיר – 11.95 שקל לאריזה של 450 גרם – סביר.

לא מפתיע בכלל

קוראים קבועים של טור זה יודעים, שמנות האיטריות המוכנות בן רגע שהופיעו בשוק בשנה-שנתיים האחרונות אינן מן המאכלים האהובים עלי. קשה לי לומר אם אני מסתייג מהן בעיקר מפני שהאטריות מרוככות, מפני שאין בהן טעם טבעי או מפני שהן מלאות במרכיבים מלאכותיים, אבל בכל טעימה הן לא מצאו חן בעיני.

אלא שלמרות דעותי, אלה הם מוצרים פופולריים, כך שלא הופתעתי לגלות בשבוע שעבר, שחברת "זיטה" הוסיפה ארבעה מוצרים חדשים לסדרת "לאבצ'י". למנות האטריות הקיימות הוסיפה עכשיו החברה ארבע מנות פסטה.

בניגוד לאטריות הארוכות והדקות בנוסח המזרח הרחוק שבגרסאות הקודמות, המוצרים החדשים מבוססים על פסטה קצרה – מעוגלת, ספירלית או דמוית מקרוני.

בכל זאת הופתעתי ממשהו: שני הטעמים שטעמתי, פסטה ברוטב פסטו ופסטה נפוליטנה, היו מושכים בהרבה מכל מנות האטריות שכבר הכרתי. הרטבים אמנם אינם דומים במאום לרטבים שהאיטלקים מכינים ואוהבים (בפסטו, לדוגמה, אין לא צנוברים, לא שמן זית ולא גבינה), אבל הם טעימים, ועלי להודות שהם מזכירים את הדבר האמיתי.

לא הייתי מרוצה לו קיבלתי מנות כאלה אפילו במסעדה האיטלקית הפשוטה ביותר, אבל הן סבירות בהחלט כארוחות בוקר בצהריים או באמצע יום עבודה, ובמחיר 4.15 שקלים המכל הן זולות ומשתלמות. אבל עלי להוסיף, שמצחיק אותי לראות, שבחזית האריזה כתוב באותיות בולטות שהמוצר קל מאוד להכנה, מועשר בוויטמינים ואינו מכיל מונוסודיום גלוטמט, כולסטרול או חומרים משמרים. העובדה שיש בו חומרי טעם, חומרים מעכבי חמצון, מלטודקסטרין ומייצבים כתובה באותיות קטנות הרבה יותר, מאחור.

הפתעה משעשעת

אני מאמין בכל לבי שילדים צריכים ליהנות מהחיים, ולכן שמחתי לראות ולנסות את "גומי־גם", המוצר החדש ביותר לילדים של "סנוקרסט". גומיגם הוא בעצם קרחון ובו שרבט בשני טעמים: לימון ופטל. מה שימצא חן במיוחד בעיני הילדים במוצרים הצבעוניים האלה הוא, שבתוך כל קרחון טמונות כמה סוכריות גומי.

גם בעיני ההורים ימצא חן המוצר החדש – לא לאכילה, כי הוא ממש מתוק מדי לחיך המבוגר, אלא משום שהילדים יכולים לאכול ישר מעטיפת הנייר הצבעונית ולצמצם את הנזק לבגדים ולפנים.

מחירם 2.30 שקלים, וודאי יתחבבו על ילדים בגיל בית הספר, אבל לאחר התייעצות עם שני רופאי ילדים, לא הייתי ממליץ לתת אותם לילדים בני פחות משלוש-ארבע, העלולים לבלוע בטעות סוכריה שלמה.

הפתעה לא טובה

הופתעתי לא פחות השבוע כשראיתי את "המבורגר עוף", המוצר האחרון של "פוד קלאב". האמת היא, שלא הייתי מעלה בדעתי שמישהו ינסה למכור לי פעם המבורגר מעוף. אלא שהפתעה מעוררת לפעמים את הסקרנות, ולכן בדקתי בתריסר ספרי בישול, בשני מילונים ובאנציקלופדיה קולינרית אחת, וכולם מסכימים שהמבורגר מכינים מבשר בקר. נכון שמתכונים שונים מצריכים תוספת ביצים, פירורי לחם, בצל, תבלינים ועשבי תיבול, אבל למרות כל חיפושי לא הצלחתי למצוא ולו מתכון אחד להמבורגר המבוסס על עוף.

כשאני מצויד בידע זה ניגשתי לטעימת המוצר. עין בלתי מזוינת עלולה אכן לטעות בקציצות הקפואות ולחשוב אותן להמבורגרים אמיתיים. אבל לאחר ההכנה הדמיון נעלם, אם תטגנו אותן ואם תאפו אותן בתנור, הן אינן דומות להמבורגר לא במראה, לא בטעם ולא בריח.

לי לא מפריע שבנוסף לעוף יש בכתיתות גם חלבון צמחי, פירורי לחם, עמילן, תפוחי אדמה, בצל, פטרוזיליה, פוספטים, מונוסודיום גלוטמט, תבלינים וביקרבונט. מפריע לי שהן חלקות מדי לחיך, צמיגות מדי במרקמן, וטעמן מזכיר לביבת תפוחי אדמה יותר מאשר בשר. אריזה של 500 גרם ובה חמש יחידות, בכל אחת מהן 237 קלוריות, עולה 8.50 שקלים.

אחריות היצרן למוצר פגום

גזור ושמור

על פי חוק האחריות למוצרים פגומים שפורסם ב–1980, חלה על היצרן חובה לפצות את מי שנגרם לו נזק גוף מפגם במוצר שייצר, ואין חשיבות אם היה או לא היה אשם מצד היצרן. חוק זה הוא וולונטרי במקרה של תביעת פיצויים, ואין הוא סותר את חוק המכר, שלפיו בעל החנות אחראי במקרה של מוצר פגום, כשהצרכן לא נפגע ממנו בגופו. אם הנזק נגרם על ידי רכיב פגום, האחריות היא הן על יצרן המוצר והן על יצרן הרכיב.

להלן סעיפי החוק העיקריים, ומהם אפשר ללמוד באילו נסיבות יש מקום להתלונן במשרד התעשייה והמסחר, שיוכל להגיש תביעה בהתאם לחוק, או כשהצרכן ירצה להגיש תביעת פיצויים פרטית:

מוצר נחשב לפגום באחד המקרים האלה: יש בו ליקוי שעלול לגרום נזק גוף; לא ניתנו אזהרות או הוראות טיפול הקשורות לסכנה הכרוכה בשימוש במוצר.

המקרים שבהם תהיה ליצרן הגנה הם: הפגם שגרם לנזק נוצר אחרי שהמוצר יצא משליטתו; היצרן הוכיח שהמוצר עבר בדיקות בטיחות לפני שיצא משליטתו; לפי רמת ההתפתחות המדעית והטכנולוגית שהיתה בעת שהמוצר יצא משליטתו לא היה היצרן יכול לדעת שמבחינת התכנון לא עמד המוצר ברמת הבטיחות הסבירה; המוצר יצא משליטת היצרן שלא מרצונו והוא נקט אמצעים סבירים למניעת יציאתו משליטתו ולאזהרת הציבור הנוגע בדבר מפני הסיכון הכרוך במוצר; הנפגע ידע על הפגם במוצר ועל הסיכון הכרוך בו וחשף את עצמו מרצון לסיכון זה.

אם נהג הנפגע ברשלנות חמורה, רשאי בית המשפט להפחית את סכום הפיצויים בהתחשב במידת התרשלותו.

תקופת ההתיישנות של תביעה לפי חוק זה היא שלוש שנים.

החוק אינו חל על תוצרת חקלאית, לרבות בהמות, עופות ודגים חיים. כן לא חל החוק על נזק שנגרם בהד"ל.

למה מבריחים סרדינים

תגובות

בכתבה "בתוך קופסת הסרדינים" (מדור צרכנות, 24.7) נכתב, שהרשות להגנת הצרכן בהסתדרות הגיעה למסקנה, לאחר בדיקה השוואתית, שבחו"ל משתמשים בסרדינים טריים לייצור שימורים ואילו בארץ משתמשים בסרדינים קפואים, ובשל כך טעם שימורי הסרדינים בייצור מקומי נפגם.

עוד מובאים בכתבה דבריו של ד"ר הרברט זינגר בשירות המזון הארצי במשרד הבריאות, כי "יש לנהוג בזהירות בסרדינים מיובאים כי רבים מהם מוברחים וחלקם אינם כשרים".

נשאלת השאלה, מדוע יש צורך היום, לאחר שמדינת ישראל הכריזה על תוכנית רחבת היקף של חשיפת המשק ליבוא מתחרה, להבריח לישראל שימורי סרדינים. התשובה היא: ההברחות קיימות כי מאחר שקיים איסור לייבא לארץ שימורי סרדינים. אמנם מתחילת שנת '93 ניתן לייבא שימורי סרדינים מארצות EFTA בלבד, עם רשיונות יבוא, אך ארצות אלה אינן מצטיינות בייצור שימורי סרדינים, ולכן אין סיבה מיוחדת לפתיחת היבוא מאזור זה. שימורי סרדינים המיוצרים בחו"ל מיובאים לארץ באופן חוקי (אינם מוברחים) גם באותם מקרים, יוצאים מן הכלל, שמשרד התעשייה והמסחר מתיר את יבואם כנגד קיום שבוע אמריקה או שבוע צרפת וכו' ברשתות השיווק.

הניסיונות שנעשו בעבר לפתוח את היבוא של שימורי סרדינים נתקלו בהתנגדות חריפה בעיקר מצד היצרנים המקומיים. התנגדות זו נמשכת גם היום, אף שניתן לייבא לארץ כבעבר בלי הגבלה שימורי דגים אחרים כגון של טונה או מקרל, המיוצרים בארץ אף הם, וצריכתם גדולה עשרות מונים מהצריכה של שימורי הסרדינים. גם יבוא דגים קפואים שלמים כבר הותר בלא הגבלה. ההגבלה היחידה שנשארה בנוגע ליבוא דגים (למעט דגי בריכות, שיבואם היה אסור תמיד) היא איסור יבוא שימורי סרדינים.

היום אין כל היגיון להמשיך ולאסור יבוא שימורי סרדינים. יש לפתוח את היבוא לגמרי ולאפשר לצרכן הישראלי לרכוש שימורי סרדינים באיכות גבוהה ובמחיר סביר. במקביל יש למצוא פתרון לבעיה האקולוגית של הוצאת הסרדינים מן הכנרת, ואין לקשור בעיה זו ליבוא שימורי הסרדינים.

יוסף מכלוף

איגוד לשכות המסחר

זה שירות ללקוח

לפני ארבע שנים קניתי כיור בבית העסק "סופר קרמיק" ברמת גן. מתקן הסבון המורכב על הכיור התקלקל ובאתי לחנות כדי לקנות מתקן חדש. קיבלתי את המוצר מיד בתוספת חיוך. וכששאלתי למחיר אמרו לי: "זה שירות ללקוח".

אברהם [illegible]

תל אביב

שירות 056 אינו מרפה

תלונה

לפני כארבעה חודשים הגישה ועדת פרוקצ'יה לבחינת שירותי המידע הקולי 056 את המלצותיה לשרת התקשורת, שולמית אלוני. אחת מהן היתה לבטל את "ברירת המחדל החיובית" הנהוגה היום ולפתוח את השירות רק ללקוחות שיבקשו זאת במפורש. לקוח שיבקש להתחבר לאותו חיוג זה יחויב בעלות החיבור. המלצה זאת, כמו ההמלצות האחרות, טרם יושמה.

בינתיים ממשיכים מנויים להיות מופתעים מחשבונות מנופחים המגיעים אליהם בגין שיחות שהתקיימו, או לא התקיימו, ל–056. וחמור יותר: בקשה להתנתק מ–056 אינה מונעת תמיד משלוח חיובים כאלה. זה מה שקרה לוויקטור כהן מחיפה.

כהן ידע דווקא מה הסכנות האורבות לו מהשירות המפתה הזה, וב–27 באפריל '93 ביקש חסימה. הוא קיבל אישור מבזק כי חסימה כזו בוצעה מתאריך שביקש. והנה, בחודש נובמבר קיבל חשבון טלפון לחודשים ספטמבר-אוקטובר בסך 1,800 שקל. חלקו העיקרי של החשבון היה בעד שימוש בשירותי מידע קולי 056.

למחרת קבלת החשבון לקח כהן יום חופשה ממקום עבודתו ופנה למשרדי בזק ברחוב ירושלים בחיפה. הוא הציג שם את המסמך המאשר את הניתוק מ–056. הפקידה ביקשה ממנו להשאיר את החשבון והבטיחה לו שיישלח לו חשבון מתוקן. מאז ועד פברואר '94 לא קיבל כל פנייה מבזק, ואז לפתע נותק הטלפון בביתו.

כשהתקשר לבזק אמר לו פקיד התורנות, שהקו נותק מפני שלא שילם את חשבון ספטמבר-אוקטובר. לאחר שהפקיד בדק שוב את הנתונים במחשב הוא דאג לחבר לכהן את הקו, והבטיח לשלוח לו חשבון מתוקן.

מה שהגיע בסופו של דבר היה אותו חשבון שקיבל כהן כמה חודשים קודם לכן, כלומר, כולל החיוב בעד שירותי 056.

שוב החלה סדרה של טלפונים, ובהן קיבל תשובות מתחמקות חדשות עד שהצליח לקבל הבטחה (בעל פה) מאחד הפקידים שהעניין יטופל וקו הטלפון לא ינותק. אלא שבחודש מארס שוב נותק הטלפון בביתו. שוב פנה לבזק, והפעם הביע את זעמו על ההתעללות בו ועל השירות הלקוי שהוא מקבל.

פקיד של בזק הנחה אותו לשלם 140 שקל מתוך 1,800 השקל בעבור השיחות הרגילות, וכהן שילם מיד מתוך תקווה שהפעם יתנו לו מנוח. זאת היתה תקוות שווא. החל בחודש אפריל הוא התחיל לקבל מהחברות שנותנות מידע קולי פירוט של חובות שלו אליהם. בין השאר הגיעו אליו שתי הודעות מ"סלער" בדבר חוב בסך כ–500 שקל והודעה מחברת "יורונט, קוי זהב" על חוב מצטבר של למעלה מ–2,000 שקל.

בייאושו כתב ויקטור כהן מכתב אישי למנכ"ל בזק, יצחק קאול, וגולל לפניו את כל הפרשה. העתק מהמכתב שלח אלינו.

דובר בזק, זכריה מיורוצקי, כתב בתגובה לפנייתנו כי החסימה שהתבקשה בשעתה על ידי הלקוח אכן בוצעה באפריל '93, אך "בשל תקלה טכנית מצערת היא לא פעלה כפי שהתבקש לאחר מכן".

כאשר לקוח מבקש מחברת בזק לחסום את הגישה בין הקו שלו לשירותי 056, כתב הדובר, פוסקת מחויבותו לשלם בעבור שירות זה, בין שבוצעה החסימה ובין שלא. למרבה הצער, הוסיף בלשון המעטה, הטיפול בעקבות אותו אירוע לא היה נאות. בעקבות מקרה זה הסיקה בזק את מלוא המסקנות ונקטו אמצעים מעשיים להעמקת התדרוך לעובדים.

חשבונו של הלקוח זוכה, והוא גם קיבל את "ההתנצלות העמוקה" של בזק (שאף שלחה לו עציץ). מובן מאליו, שההתנצלות והעציץ אינם מפצים אותו לא על השעות הרבות, לא על שיחות הטלפון שניהל בבירורים, לא על שני ניתוקי הטלפון ולא על עוגמת הנפש.

בשבוע שעבר שוחחנו עם ויקטור כהן, ולדבריו, כבר עבר יותר מחודש בלי שקיבל הודעות חיוב בגין התקשרות ל–056.

صكنا من الاهل

هكذا من الأصل

שוק ההון

עורך גיא רולניק

לידר

מהרתיים – האסיפה של יואל. ביום שלישי הקרוב תתכנס האסיפה הכללית של חברת יואל. על סדר יומה: אישור הקצאת האופציות למשנה למנכ"ל, דני טולדנו. מנהלי יואל מצאו לעצמם שעה מוזרה לערוך אסיפה כללית – 7:45 בבוקר. המועד המקורי של האסיפה היה ביום חמישי שעבר ב-17:00, אלא שהודעה שמסרה החברה יום קודם גרמה לדחייתה.

שעת בוקר מוקדמת זו מזכירה ניסיון הקצאה אחר – של דודי עזרא בחברת מאיר עזרא. עזרא ניסה בסוף '93 להקצות לעצמו אופציות, שגילמו הטבה של 9.4 מיליון דולר. האסיפה הכללית בחברה, שכונסה ב-29 בדצמבר '93 זומנה לשעה 8:00 בבוקר. השעה המוקדמת לא מנעה את מנציגי קרנות בל"ל וקופות הגמל של הפועלים ומזרחי להשכים קום, להופיע באסיפה ולטרפד את ההקצאה. ביואל מדובר אמנם בהטבה קטנה הרבה יותר. על פי מחיר מניית יואל היום מדובר בהטבה של כ-1 מיליון שקל. מעניין יהיה לראות אם נציגי בנק הפועלים, המחזיקים ב-8.4% ממניות יואל, יתייצבו באסיפה המוקדמת ואם אכן יופיעו – כיצד יצביעו.

ת"א תקשורת – היום חידוש המסחר. מניית חברת ת"א תקשורת (אנרין לשעבר) יחזרו להיסחר הבוקר לאחר הפסקת מסחר ממושכת שנמשכה מיוני '92. שער הבסיס למסחר יהיה 100 נקודות. חברת אנרין עסקה בתחום התכשיטים ונקלעה, כזכור, לקשיים. במסגרת הסדר נושים שבוצע בה רכשה ת"א השקעות את השליטה בחברה ולאחרונה הכניסה בתוכה את עסקי התקשורת שלה, הכוללים את אולפני הרצליה ושידורי הפרסומת ברדיו (ראו עמוד ג5).

בנק הפועלים: התנגדותיות תימשך. בתום השבוע הראשון שבו התייצב שוק המניות, והתנגדות בו פחתו באופן דראסטי, חוזים כלכלני בנק הפועלים, כי השוק ימשיך בתנודתיות בטווח הקרוב. לדבריהם, תימשך התנגדותיות עד שיופיע גורם חדש ומשמעותי במישור המדיני. בינתיים הם ממליצים: "להמשיך במגמת השבחת החלק המנייתי בתיקים, תוך היכצאות ברכיב מנייתי סביר כחלק מתיק מאוזן".

בנק לאומי: חשש מהדו"חות. כלכלני בנק לאומי מצטרפים לחשש הכללי בשוק ההון, לפיו הדו"חות הכספיים שיפרסמו החברות לא יהיו מן המשופרים. "הציפייה לפרסום הדו"חות הולכת וגוברת ועימה גדלים החששות כי דו"חות אלו לא יפתיעו לטובה בהשוואה לדו"חות שהוצגו ברבעון הראשון של השנה". לדבריהם, הגורמים שישפיעו לרעה על הדו"חות הם עליית שכר העבודה שגוררת עלייה בעלות המכר, ועלייה בהוצאות המימון כתוצאה מההפסדים בבורסה וכתוצאה מהעלאת הריבית וייקור האשראי.

מועדים בבורסה

1.8	אצ בנקין	אקס דיווידנד 110%, תשלום 23.8.94
2.8	אוריש	אקס דיווידנד 25.16%, תשלום 16.8.94
3.8	פז חן	אקס דיווידנד 14.82%, תשלום 23.8.94
	פי.סי.בי אופ' 1	יום מסחר אחרון, מימוש אחרון 5.8.94
8.8	טבעסק אופ' 1	יום מסחר אחרון, מימוש אחרון 10.8.94
10.8	כמבור	אקס דיווידנד 8.52%, תשלום 31.8.94
11.8	אקס פדיון באג"ח	סקטביה 1, רשף א, אשאר א, תשלום 31.8
	תבואר אג"ח א	אקס ריבית, תשלום 31.8.94
16.8	בנ"ל מסכ' אופ' 1	יום מסחר אחרון, מימוש אחרון 18.8.94
17.8	צאם אופ' 1	יום מסחר אחרון, מימוש אחרון 21.8.94
21.8	רג'נסי אג"ח א	אקס ריבית, תשלום 21.9.94
	מלוס סיש אג"ח 1	אקס פדיון חלקי, תשלום 11.9.94
22.8	תבקור אג"ח 1	פדיון חלקי ואקס ריבית, תשלום 11.9.94

• מקור: בנק המזרחי

על קיינס, ספקולנטים ונוטעי חרובים

השבוע בבורסה

גיא רולניק

"אם אתה כל־כך חכם, מדוע אתה לא כל־כך עשיר?" – אומר פתגם הרחוב. שאלה זו אפשר להציג להרבה: כלכלנים, מנתחים ופרשנים.

אלה מצליפים בממשלה ובסקטור העסקי את תורתם מדי יום, מסבירים כיצד לפתור את בעיות הגירעון הממשלתי ולהשיג שיפור ברווחיות החברות, אך אצלם בחשבון הבנק הפרטי הגירעון גדול ועם ה"רווחיות" שלהם עצמם, מעיסוקם ככלכלנים, הם לא מצליחים לגמור את החודש.

שונה היה הכלכלן ג'ון מיינרד קיינס. נוסף על היותו אחד הכלכלנים הגדולים ביותר בהיסטוריה הוא היה שועל בורסה, שגרף מיליונים רבים. אורח חיו של קיינס מזכיר מעט את זה של הספקולנט התל־אביבי של שנות ה-90: הוא היה נוהג לישון עד שעה מאוחרת, לסעוד את ארוחת הבוקר במיטתו בשעות הצהרים המוקדמות תוך קריאת עיתוני הבוקר ומשם גם היה מעביר את ההוראות לבורסה. הספר הראשון שהביא לפירסומו של קיינס ראה אור ב-1930 ונקרא "על ההשפעות הכלכליות של חוזה השלום של ורסאי". ההשפעות של שלום ומלחמה על הכלכלה היו נושא נכבד למחקר עבור כלכלנים בכל תולדותיה של הכלכלה כדיסציפלינה נפרדת במדעי החברה. היום, כאשר מרבית העולם כבר אינה במצב מלחמה, הניתוח של השפעות אלה פחות משמעותי.

בישראל, שחיה על חרבה עד עצם היום הזה – המלחמות, הנטל הביטחוני, האקלים הפוליטי, החרם הערבי והטרור הם עד עצם היום הזה גורמים מרכזיים במגמות המשק. בעקבות תהליך השלום יתחוללו, וכנראה שכבר מתחוללים, תמורות גדולות בתחומים אלה – והמקום הראשון להרגיש אותן הוא הבורסה.

מפולת '94 בשוק המניות – שהיתה מבוזנות רבות הגרועה ביותר שידע שוק ההון בישראל – גרמה לנו לכולנו להרגיש כפתאים, פנסיונרים החולמים בזוקין. רגע אחד האמנו שהתמול מולנו להיות סמוכים וקרובים למהפכה הכלכלית הגדולה ביותר שהיתה אי פעם, ולפתע הבורסה – הברומטר של המשק – קודרת עלינו והפכנו כל שקל מבטפנו ל-50 או 60 אגורות.

האדרנו, קילסנו והיללנו את התרומה האדירה שתהיה לשלום על המשק הישראלי, פתחנו את ארנקינו ונתנו לחברות הציבוריות מחירים נדירים. לא פלא – האמנו שאנו עומדים בפני שגשוג גדול, ולכן היינו מוכנים לשלם היום לחברות על חשבון התמורה הגדולה שהן ייתנו לנו בעתיד הוורוד של המזרח התיכון, אותו ציירנו.

אך לא נקפה חצי שנה, והתברר כי המשקיעים בבורסה אינם נוטעי חרובים המוכנים לחכות שנים עד שורשי תהליך השלום יגדלו לניצנים ולבסוף יבשילו לידי פירות כספיים של ממש – רווחים, תזרימים ודיווידנדים. די היה בשני רבעונים נוספים של דו"חות כספיים גרועים כדי לגרום למשקיעים לדרוש את כספם בחזרה. תוך חודשיים התפוגגה כל פרמיית השלום שקיבל השוק במחצית השנייה של '93, ודי היה בחודשיים נוספים כדי להחזיר אותנו שנה נוספת לאחור, אל מדד המשתנים ביום בו עלתה מפלגת העבודה לשלטון.

בדרך הבאתנו המהירה למדד 148 נקודות, בעיצומה של הסופה שהשתוללה בבורסה והתרידה רק קומץ מניות בודדות על כנן, התערבב לו תהליך השלום בשאר האירועים – מה שלא הועיל לתדמיתו.

זה כבר לא היה השלום אלא "אופוריית השלום" וכבר לא "דיווידנד השלום" אלא "הבלוף של השלום" – יחד עם הבלופים הרבים שנולדו ב-'93 – ובראשם הדנפקות הורשות והחברות הקטנות.

החודש, כשנרגעה רוח הקדים הרעה בבורסה ודחתה השלום שוב החלו לנשב בחוזקה באזורנו, התברר כי ייתכן שכוחו של השלום כתרופה לשיפור מצב הרוח הכללי בזירות המניות – עדיין במתניו. מאחר שאנחנו בעיצומה של תקופה סוערת בבורסה, לא נרע לעולם בוודאות אם זהו הפסיין שהקפיץ את מדד המשתנים ב-30 נקודות, או שמא התיקון היה מגיע ממילא, לאחר ששוק המניות נדחף ב-40%. אבל, אם קוראים נכונה את המפה, ואכן קשובים לדופק של אחר העם – אזי נדמה לנו כי להוצאת ידיים עריבית־ישראליות בבית הלבן עדיין מצליחות לשלוח משקיעים אל טופסי הקנייה.

הכלכלנים נחלקים לשתי קבוצות: אלה שיודעים לצייר את המזרח התיכון בעידן השלום בצבעים ורודים עזים ולתבל דבריהם בהרבה סופרלטיבים בסגנון "מה פיתוח", "גשר לעולם הערבי", "הדיקון הכלכלי" וכו'; בקבוצה השנייה נמצאים הכלכלנים האומרים בשפיכת מים קרים על התלהבותנו. להסביר לנו עד כמה המדינות הערביות נכשלות, הפרטציאל זעום, המנטליות שונה, ולהוסיף בציניות ש"מה יצא לנו במאזן הכלכלי מהשלום עם מצרים?"

בין הסופרלטיבים לציניות נמצאת, כנראה, האמת. את ההשפעות של עצם התהליך ושל השלום שאנו מקווים שיבוא בסוף – קשה לכמת במספרים. שהרי מחיר מצב המלחמה הוא הרבה יתר גבוה מהמספר המופיע בספר התקציב בסעיף הביטחון. על תרומת השלום הישירה (תקציב הביטחון, ימי המילואים, החרם הערבי וכו') והעקיפה (משקיעים זרים, תרומית בשוקי היצוא, יציבות, השקעות) הוכברו הררי מלים ופרסמו בשנים האחרונות אלפי מאמרים.

אך אנו בבורסה, צר עולמנו כעולמו של הספקולנט המושקע במניית כר"ם קטנה, עוקב בדריכות יומיומית אחר כל ביקוש מקרי או היצע תועה, וכלל אינו מתעניין במגמות הכלכליות בענף שבו פועלת החברה, כל שכן במשק. אצלנו כל הסכם, מפגש, חוזה, פסגה, נסיגה – עניינים הרי גורל, משק כנפי היסטוריה – את הכל אנחנו רואים דרך המנסרה הצרה של מדד המשתנים.

אילו מסקנות עלינו להסיק מהעלייה של מדד המשתנים ל-256 לאחר הסכם אוסלו, ומהצניחה ל-148 ומשם ל-178 לאחר פריצת הדרך עם ירדן. האם למדים אנו שאל לנו יותר להשליך יהבנו על צמיחה כלכלית בעקבות דיווידנד השלום? האם שמא עלינו לחזור אל הדו"חות הכספיים ושאר עניינים ארציים ולהניח את ה"פרמיות" ושאר הדימיונות הדוזות לכלכלנים, שאינם מסתכנים בהשקעת כספם במניות?

קשה להצביע על כל אחת מהחברות הבורסאיות היום, ולהסביר כיצד תהליך השלום והתוצאה שבסופו ישפיעו על תוצאותיה בעתיד. יתרה מזו, ברור שחברות רבות לא ייהנו, לא במישרין ורק במידה מועטה בעקיפין, מאותו דיווידנד שלום. מדוע לנסות ולכמת את התרומה שתהיה להסרת החרם הערבי או הקטנת פרמיית הסיכון וכל תהליך ארוך טווח אחר על חברה מסוימת, כאשר ברור לנו שהקטנה של 30% בהוצאות ההנהלה והכלליות, או כל עניין פרקטי–פרגמטי ופשוט מסוג זה – תהיה לו השפעה ברורה, ניתנת לכימות וגדולה כפליים מכל חוזות שלום.

השלום יוצר אופק כלכלי בהיר יותר, נורמלי יותר וטוב יותר למשק הישראלי, ומכאן שגם לבורסה התל אביבית. אבל זהו תהליך איטי, שהשפעותיו הכלכליות גם הן איטיות. ניסיון השנה האחרונה לימד, כי השפעות מהירות בסגנון פרמיית שלום של 30% לה זכה שוק המניות בארבעת החודשים שלאחר הסכם אוסלו – אינן יכולות להחזיק מעמד זמן רב. מהר מאוד יחזרו הנתונים היבשים להכתיב את המחירים בשוק המניות.

חוק קרנות נאמנות החדש: המובן והלא מובן מאליו

חוק קרנות הנאמנות החדש אשר בשבוע שעבר בכנסת. הבשורה העיקרית של החוק היא הפיכת מנהלי הקרנות ממשקיעים פאסיביים למשקיעים אקטיביים. עם החלתו של החוק יאלצו מנהלי קרנות הנאמנות להשתתף בכל אסיפה כללית של חברה, שבה אמורה להתקבל החלטה שבה יש לציבור עניין. או במלים אחרות, החלטה העשויה לפגוע במשקיעים מהציבור.

החוק לא מחייב את מנהלי קרנות הנאמנות להופיע באסיפות או להצביע בדרך זו או אחרת, אבל הוא יאלצם לקבוע עמדה בכל נושא מהותי, ועל פיה להחליט אם יש מקום שהם יתערבו בהלות החברה.

לחוק הקרנות החדש יהיו השלכות עקיפות מעבר למובנות מאליהן. התרומה הברורה תהיה בכך, שבחלק ניכר מהחברות שבהן מעורבות הציבור היתה עד היום אפסית – היא תגדל, מאחר שקרנות הנאמנות משקיעות היום בכמעט כל החברות בבורסה.

המצב שבו אין כל משמעות ל"ציבוריות" של חלק מהחברות הבורסאיות, כיוון שמנהליהן עדיין עושים בהן כבתוך שלהם – ישתנה. אופציות, הקצאות, הטבות, שכר – כל אלה יצטרכו לעבור מעתה דרך ביקורת ציבורית, ולא רק ביקורת מהסוג המקובל, שלה זוכות היום החברות מהעיתונות.

המעורבות הגבוהה שתיכפה על מנהלי קרנות הנאמנות עשויה גם להשפיע בעקיפין על דרך ניהול הכספים. כאשר צריך להשתתף במאות אסיפות כלליות – צריך כוח אדם גדול יותר. כוח אדם גדול יותר יתבטא, בוודאי, ברמת הניתוח ועשוי גם להביא למיזוג קרנות נאמנות, בניגוד לתופעה של ריבוי קרנות בשנתיים האחרונות. תוצאה אפשרית אחרת היא הקטנת הפיזור של תיקי המניות. לא עוד השקעות ב-100 או 200 חברות, כפי שנוהגים היום מנהלי קרנות הנאמנות, אלא התמקדות במספר קטן יותר של חברות שאותן יכיר מנהל הקרן טוב יותר.

חוק קרנות הנאמנות החדש נבנה על הצעדים והרפורמות שגורמים לנו להרגיש כי שוק ההון הישראלי עדיין מתקדם, וזאת למרות האירועים המאכזבים שידענו בשנתיים האחרונות – ארועים שגרמו לנו להרגיש כאילו "אין חדש תחת השמש".

בטבלת "הארץ" ניתן לראות את ביצועי 10 קרנות הנאמנות הגמישות הגדולות מתחילת השנה. תשואה וביצועים בודקים אמנם לאורך זמן. אבל עדיין קצת מאכזב לגלות, כי מהמפולת הזו יצאו רק קומץ מנהלי קרנות נאמנות, אם בכלל, בצורה מכובדת. מבין כל עשרות מנהלי הקרנות לא היה ולו מנהל קרן אחד (לפחות לא מבין אלה שמנהלים כספים גדולים) שהשכיל להקטין משמעותית את החשיפה למניות. למרות שבעידן המעו"ף יכולים מנהלי קרנות להגן על עצמם בשוק יורד – מטבלת התשואות ניתן ללמוד שאיש לא עשה זאת. רובם עדיין מעדיפים לעלות ולרדת עם הבורסה.

אין צדיקים בסדום

ביצועי 10 קרנות הנאמנות הגמישות הגדולות

הקרן	תשואה מתחילת השנה	היקף נכסים (במי' שקל)
רובנת שרם גמישה	-14.9	78
סער פק'ן	-16.3	487
אנליסט גמישה	-17.0	133
ממון בינלאומי	-17.0	62
קלע לאומי פיא	-21.9	646
תרזר אילנות	-23.3	171
דוכיפת להק	-23.4	175
יסודות מדיין	-25.5	113
פסגות גמישה	-24.9	325
עידית מזרחי	-26.3	80

השבוע שעבר – נתונים עיקריים

ירידות חדות בקבוצת לזניק

ליפמן זינקה בשבוע שעבר ב-60% על רקע הודעתה בתחילת השבוע על עלייתה לשלב הבא במכרז משרד הדואר הגרמני. מניות ליפמן, שכבר ביקרו בשיא של 7,633 נקודות בסוף אוקטובר '93, החלו בירידה עד לפני המפולת והגיעו בתחילת החודש לשער של 1,271 נקודות. בעקבות העלייה סגרה ליפמן ביום חמישי ב-2,280 נקודות.

20 המניות הטובות והגרועות בשבוע שעבר

המניות הטובות	העלייה ב-%	המניות הגרועות	הירידה ב-%
1. ליפמן	+60%	1. גילתק	-30%
2. שלדות	+46%	2. ניסן	-24%
3. מגאסון	+41%	3. גני הדר 1	-21%
4. טכנופלסט	+39%	4. קמור	-19%
5. דלק קידוחים	+34%	5. קניסקס	-19%
6. אוקי דוק	+33%	6. מיני ליין	-18%
7. יוניקורן 5	+31%	7. דנבאר 1	-18%
8. עופר	+30%	8. לזניק תעשיות	-18%
9. יעקובינסקי	+27%	9. לזניק מסחר	-18%
10. טיבון ויל	+26%	10. ליפשיד 1	-17%

• מקור: בנק הפועלים

בצד הירידות בלטו שוב מניות קבוצת לזניק בירידות חדות. החברות הבנות – לזניק תעשיות ולזניק מסחר – ירדו ב-18%, החברה האם, לזניק בנין (לא מופיעה בטבלה), ירדה ב-16%. כל מניות הקבוצה הגיעו בתחילת יולי לשפל על רקע החשש בשוק מהמנוף הגבוה שבו מתאפיינות החברות. מאז רשמו המניות תיקון וכשבוע שעבר שוב ירדו. בשפל נסחרו מניות לזניק מסחר ב-118 נקודות ואחרי התיקון הגיעו ל-201 נקודות. ביום חמישי האחרון נסגרה לזניק מסחר ב-164.5 נקודות.

מדד המשתנים: ירידה צורך עלייה?

מזווית טכנית

רפי פרסיץ

בשבוע שעבר נסחרו מדדי המשתנים והמעו"ף בטווחים צרים, על מי־מנוחות. הראשון חתם את השבוע ב-178.84 נקודות, נסיגה שבועית ב-0.7%; האחרון ב-179.36 נקודות, נסיגה שבועית ב-1.3%.

יעד־הביניים של מדד המשתנים נותר זה שהצבענו עליו בתחילת יולי: 189–191 נקודות.

כפי שמעיד עקום המשתנים המצורף, מצויים מחסומי ההתנגדות הצ'ארטיסטים ארוכי־הטווח בסביבות 199 ו-205 הנקודות, בעוד שמחסום ההתנגדות קצר־הטווח מצוי בסביבות 187 הנקודות. מחסום־התמיכה קצר־הטווח שוכן בסביבות 167 הנקודות.

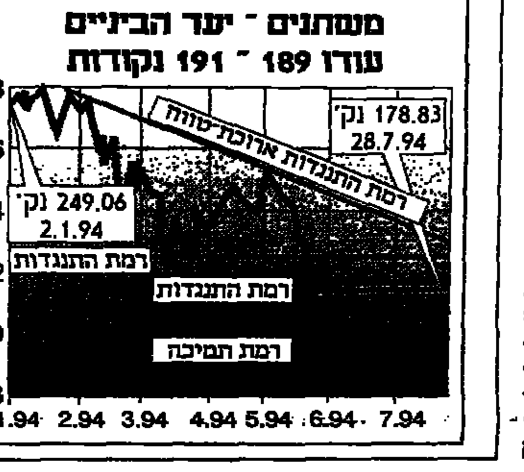

נתוני התמ"ג העירו את הבורסות

בורסות בעולם

שי אבגית

נתוני התמ"ג האמריקאיים, שפורסמו שלשום והצביעו על גידול מעט נמוך מהצפוי בתוצר של ארה"ב לשנת 1994, הקפיצו את מדד דאו ג'ונס בקרוב לאחוז, לאחר דשדוש בטווח של 22 נקודות בימי המסחר הקודמים של השבוע החולף. גם הבורסות האירופיות הגיבו בדרך כלל בחיוב על הנתונים, שהגיעו לפני הסגירה.

התוצר גדל ברבעון השני בקצב שנתי של 3.7%, לעומת תחזיות קודמות של 4.0% קודם לכן, וגם הנתון של הרבעון הראשון עודכן כלפי מטה ונקבע על 3.3%. השווקים הגיבו בחיוב לנתונים אלו, כיוון שהם מלמדים על קצב צמיחה שאינו חזק מדי, ואינו מצריך, ככל הנראה, העלאת ריבית נוספת של הפדרל ריזרב בכינוסו הקרוב באמצע אוגוסט.

מדד	סגירה יום ו'	שינוי שבועי ב-%	שינוי מ-1.1.94 ב-%
דאו ג'ונס (ניו יורק)	3,764.5	+0.79	+8.28
אס אנד פי (ניו יורק)	458.2	+1.14	-1.77
אימקס (ניו יורק)	437.7	+1.41	-8.28
נסדא"ק קומפ' (ניו יורק)	728.8	+0.35	-6.18
פייננשל טיימס (לונדון)	3,082.6	-1.83	-9.82
דקס (פרנקפורט)	2,146.7	-0.17	-5.30
ניקיי (טוקיו)	20,449	-0.07	+17.41
האנג סנג (הונג קונג)	9,485	+3.60	-20.25
סי.אי.סי (פאריס)	2,075.0	+1.64	-8.51
מיבטל (מילנו)	11,297	-3.17	+12.97
אס.אם.איי (ציריך)	2,579.5	-0.76	-12.80

העליות החזקות ביותר היו שוב בענפי המניות המחזוריות, ובמיוחד בענף הרכב, שם התוסף רווח שיא ברבעון השני של ג'נרל מוטורס (כ-1.9 מיליארד דולר), לרווחי שיא קודמים של קרייזלר ופורד. ובכלל, בדיקה של נתוני הדו"חות הכספיים לרבעון השני, שכבר התפרסמו, מלמדת על המשך במגמת הגידול ברווחיות: מבין 500 החברות המרכיבות את מדד SP500 פירסמו עד עתה דו"חות 311 חברות, ומתוכן ל-59% היו תוצאות עסקיות טובות מהצפוי. רק 27% מהדו"חות איכזבו. ימי המסחר האחרונים של השבוע היו רגועים ויציבים. התחזקות הדולר בצד לם חודשי הקיץ החמים המרדלדלים את שורות המשקיעים בבורסה, אשר מעדיפים לאוורר מעט את הראש, היו הגורמים העיקריים לשקט היחסי ולמחזורים הנמוכים.

מבחינה טכנית, השוק נמצא בפרשת דרכים. בשבועיים האחרונים לא הצליח מדד דאו ג'ונס להצות את קו ה-3,790 נקודות, אשר נקבע כקו התנגדות קשה, שפריצתו תאפשר את הבראת המגמה לכיוון ה-4,000 נקודות. לאחר המסחר שהיה שלשום מתקרב המדד לרמה הקריטית, והימים הקרובים יהיו כנראה משמעותיים מבחינה זו. בהתחשב גם בפרסום נתונים פונדמנטליים שונים, ובראשם נתוני התעסוקה לחודש יולי.

שוק איגרות החוב הגדול פתח את השבוע בירידות עקב פרסום נתון כלכלי טוב מהצפוי, אך התחזק בהמשך והגיע לשיאו ביום ו', בעקבות נתוני התוצר. התשואה על האג"ח האדוכות ל-30 שנים ירדה ל-7.39% בלבד – הרמה הנמוכה בשלוש השבועות האחרונים. על כך עלולות להעיב השיחות הכלכליות בין ארה"ב ליפאן, שעדיין לא נשאות פירות בשטבעים.

לונדון היתה הבורסה היחידה שנסוגה שלשום, על רקע חשש שהבנק המרכזי יעלה את הריבית בכינוס מחר. סימנים ראשונים להעלאה זו ניתנו בתוצאות מכרז לשטרי אוצר ל-3 חודשים, כאשר התשואה נקבעה על 5.75%, לעומת 5.00% שבוע בלבד לפני כן. עם זאת, חלק מהמתווכים שולל אפשרות של העלאת ריבית. "השוק התחיל לקבל תנופה, וזה לא הזמן לעצור אותה", אמר אחד מהם. "הממשלה השמרנית הופכת ללא פופולארית אף יותר אם תבצע צעד כזה". גם בבורסות האחרות היתה רגיעה יחסית. לטובה בלטה הבורסה של פאריס, שהמשיכה בתנופתה כלפי מעלה.

בהונג קונג נרשמו העליות החדות ביותר, על רקע התאוששות ענף הנדל"ן.

הכותב הוא ראש חטיבת...

סאיטקס השלימה עלייה של 10.2% ביומיים; תדיראן – +6.8%

וול סטריט

צבי רבין

העליות החדות, שנרשמו בישראליות ביום חמישי בלילה, נמשכו גם במסחר סוף השבוע, כאשר הפעם גם הבורסות בארצות הברית עולות בחוזקה. אולם המגמה הזוגית שנרשמה בתחילת המסחר, נבלמה לקראת הסיום הן בוול סטריט והן במניות הישראליות. גם הפעם עיקר העליות התרכז במניות הכבדות, ואפילו אי.סי.איי התעוררה, וטיפסה ב-4.3% למחיר של 18.25 דולר.

העליות בבורסות בוול סטריט נרשמו לאחר שפורסם, כי התמ"ג האמריקאי עלה ברבעון השני של '94 ב-3.7% – פחות מהציפיות – וכתוצאה מכך קפצו מחירי איגרות החוב הממשלתיות. נתוני התמ"ג התפרשו על ידי האנליסטים כאות לכך שהצמיחה בארה"ב האטה, ולכן לא צפויות עוד עליות ניכרות בריבית.

חמש המניות הפעילות ביותר

שם המניה		מחיר סגירה בדולרים	שינוי באחוזים	מחזור במיליוני דולרים
ג'יאוסק	⇧	11.5	4.3%	15.9
אי.סי.איי	⇧	18.2	4.3%	8.5
סאיטקס	⇧	20.2	3.5%	6.5
לנאופטיקס	⇧	7.0	3.7%	2.0
תדיראן	⇧	19.6	6.8%	0.8
מדד דאו ג'ונס	⇧	3764	0.9%	
מדד נאסד"ק	⇧	728	1.2%	

מניית סאיטקס המשיכה לטפס בסוף השבוע, ועלתה ממחיר של 18.375 דולר ביום חמישי ל-20.25 דולר. גם המחזורים במניה גדלו והסתכמו ב-323 אלף מניות. המשקיעים מעריכים, כי הדו"חות הכספיים של החברה יצביעו על השיפור, ויש אף הטוענים כי החברה עומדת לבצע מהלך עסקי חדש. האנליסטים, צופים כי החברה תרשום רווח של 16.5 מ' ד' ברבעון השני.

מגמת המסחר בטבע תורה על עצמה, וגם ביום ששי המניה פתחה בחוזקה, טיפסה ל-28.5 – 28.75 דולר, אולם בשעה האחרונה של המסחר נחלשה ונסגרה ב-28 דולר.

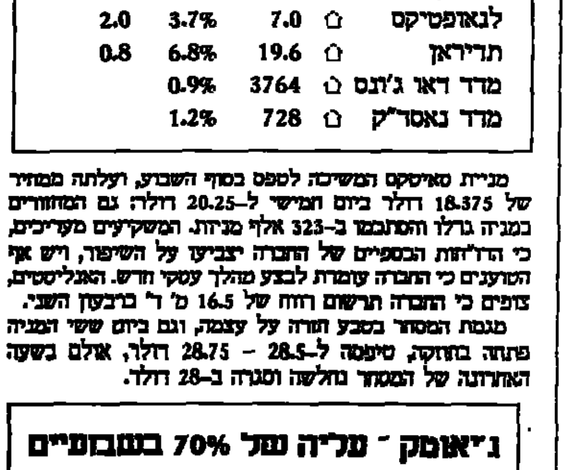

ג'יאוסק המשיכה לעלות והוסיפה 4.25%. כזכור, החברה הודלה ביום חמישי את הניסוי במערכת התקשורת שבפיתוחה, באזור חיפה. הניסוי ייערך 9 חודשים, ובסיומו תחל החברה לשווק את המערכת למנויים. בתקופה זו תחל החברה בהתקנת המערכת בעיר פילדלפיה, וזאת כפי שפירסמה לפני כשנתיים.

עליות נוספות שנרשמו בסוף השבוע: אלסינט הגיעה ל-2.625 דולר; עידן עלתה ב-16%; טלגרף שבה ל-4 דולר; תדיראן שבה לעלות, והגיעה ל-19.625 דולר.

ניו־יורק / 9.7.1994

שם המניה	מחיר סגירה	שינוי ב-%	BID	ASK	גבוה יומי	נמוך יומי	מחזור במניות	מחזור בדולרים	גבוה שנתי	נמוך שנתי	% שינוי שנתי	הון עצמי (במליוני דולרים)	רווח שנתי (במליוני דולרים)	מכירות (במליוני דולרים)	שווי שוק (במליוני דולרים)	מכפיל רווח
סאיטקס	20 3/16	3.5	19⅞	20¼	20¼	19¼	323,400	6,528,638	26⅞	15¼	-18	731.0	74.4	644.0	860.0	12
טבע	28	0.4	28	28¼	28¼	28	290,800	8,142,400	34½	22 5/16	-7	283.9	61.0	520.0	1541.4	25
אי.סי.איי.	18¼	4.3	18⅛	18½	18½	17¼	466,500	8,513,625	28½	14¾	-24	268.5	57.0	102.0	1388.8	24
אדיומקס	3½	3.7	3⅜	3⅝	3⅝	3¼	20,600	72,100	14	3⅜	-73	15.8	-0.1	8.8	21.0	---
אדיוסופט	9	1.4	8¾	9	9	8¾	10,100	90,900	19	6¼	-39	15.3	1.6	9.6	35.1	22
אורבוטק	8	-1.5	7¾	8¼	8¼	7¾	2,800	22,400	14¾	7¼	-42	42.5	5.9	102.0	102.1	17
אי.איי.אס	3¼	4.2	3⅛	3¼	3¼	3	52,700	164,687	26	2⅝	-88	75.0	9.1	108.0	43.5	5
אי.אס.ג'.	2⅝	0	2⅜	2⅝	2⅝	2⅝	1,200	3,150	11	2	-74	11.4	-0.8	4.4	13.1	---
אלביט	21	0	20¼	21¼	21⅛	21	25,000	525,000	44¼	17	-51	283.2	35.9	638.8	390.7	11
אלדין	6	9.1	5⅞	6½	6½	5½	35,600	213,600	10¼	4	-29	10.3	1.8	5.5	25.6	14
אלסינט	2⅝	5.0	2½	2⅝	2⅝	2½	72,600	190,575	5	1¾	-46	167.0	20.0	235.0	200.2	10
אלרון	10	0	9¾	10	---	---	---	---	21¼	8½	-53	162.0	8.0	216.0	180.8	23
אמ. סיסטמס	4	0	4	4¼	4	4	2,000	8,000	14	2⅝	-71	7.6	-2.8	1.5	22.4	---
ארית	2 3/16	0	2⅛	2¼	2¼	2⅛	6,900	15,093	6¾	1⅝	-65	8.5	-3.5	17.3	17.7	---
אשד	13/16	0	¾	13/16	---	---	---	---	3¼	⅝	-75	10.5	-0.7	8.8	8.2	---
ב.ו.אר	6⅛	0	5⅞	6¼	6¼	5⅞	29,000	177,625	19⅝	3½	-68	11.6	-0.1	18.4	34.4	---
ביוטכנולוגיה	2 15/16	-2.1	2 15/16	3	3	2 15/16	808,900	2,376,144	5⅞	2	-44	23.4	-20.3	17.9	115.0	---
גילת	9⅞	-1.3	9¼	10	9⅞	9¾	3,000	29,625	15	8	-27	31.4	4.5	18.3	82.7	18
די.אס.אס.איי.	6¾	3.8	6⅝	7	7	6½	131,900	890,325	13¾	6⅛	-48	38.0	1.8	66.1	48.1	27
הכשרת ישוב	13¾	0	12½	13¾	---	---	---	---	30¼	10¾	-53	124.1	3.8	156.0	121.3	32
הלת'קייר	2 3/16	0	2 1/16	2¼	2 3/16	2 3/16	8,200	17,937	3¼	1¾	-30	10.5	0.1	6.6	31.8	318
מימד רביעי	3⅜	3.8	3⅛	3½	3½	3	111,800	377,325	24½	3⅛	-86	44.7	1.0	23.0	37.7	38
ס.ר.ג'.	1¾	7.7	1 9/16	1¾	1¾	1⅝	2,900	5,075	4⅝	1⅜	-80	29.9	-0.7	17.8	13.9	---
טכנומטיקס	5⅛	-2.4	5	5¼	5¼	5⅛	7,000	35,875	12¾	3⅝	-42	29.9	-0.7	17.8	40.7	---
טלגרף	4	6.7	3⅝	4	4	3⅝	16,400	65,600	10	1¾	-60	7.3	-4.9	2.4	15.2	---
טלדטה	9¼	-3.9	9⅛	9½	9½	9⅛	18,800	171,550	18	8¾	-47	49.5	10.0	37.0	94.9	9
ישמק	17/32	0	½	9/16	9/16	½	28,800	15,300	2 9/16	7/16	-76	10.7	1.0	0.4	10.7	11
כרמל	8½	0	8⅜	8⅝	---	---	---	---	11⅞	8½	-17	13.7	2.4	74.5	21.2	9
לן-וס	8¼	4.8	8	8¼	8¼	7¾	63,400	523,050	12¾	6	-31	73.1	4.9	55.3	88.1	18
לייזר	6⅜	0	6⅜	6½	6⅜	6⅛	8,800	56,100	9¾	5	-33	7.9	2.8	33.1	37.8	13
לנאופטיקס	7	3.7	6¾	7	7¼	6½	288,000	2,016,000	18¾	5½	-62	32.4	3.8	16.6	41.6	11
מג"ק	7	-6.7	7	7½	7	7	1,600	11,200	17¾	6¼	-49	15.7	2.0	18.3	28.3	14
מגל	5¼	5.1	4⅞	5⅛	5⅛	4¾	15,100	77,387	9⅝	4½	-37	12.2	0.5	11.2	24.3	49
מדיסאל	4⅜	0	4¼	4¾	4¾	4¼	5,100	23,587	13⅝	3¾	-61	5.8	-2.0	0.9	34.7	---
נייר חדרה	43	-0.6	---	---	43	43	600	25,800	46⅝	36½	-4	145.0	10.6	252.0	163.5	15
נקסוס	---	0	---	---	---	---	---	---	---	---	---	6.2	0.1	1.3	---	---
סילוקום	3⅝	0	3⅝	4	3⅝	3½	11,900	43,137	6	2¾	-15	6.2	0.1	1.3	14.5	145
שופ"ף	2⅝	0	2⅝	2⅞	2⅝	2⅝	700	1,837	6	2	-45	10.2	-1.4	20.1	18.0	---
עידן	⅞	16.7	¾	⅞	⅞	11/16	12,000	10,500	1 15/16	13/32	-47	14.5	-0.9	7.5	23.7	---
עין לבוד	6¾	0	6½	6¾	---	---	---	---	11⅞	5½	-35	25.0	2.9	97.1	21.7	7
פיברוניקס	1	6.7	1	1 1/16	1	15/16	23,100	23,100	3	11/16	-68	1.7	-7.1	43.0	8.1	---
ראדא	3	-5.9	3	3⅛	3¼	3	15,700	47,100	10⅛	2½	-69	13.0	0.2	33.0	16.7	83
רטספקס	2⅞	0	2⅝	3	2⅞	2¾	10,500	30,187	8¾	1⅝	-64	2.8	-3.0	7.4	12.2	---
ת.א.פ.	2 13/16	-2.1	---	---	2 13/16	2 13/16	500	1,468	3⅞	2¼	-63	43.3	-3.7	123.7	72.8	---
תאת	3¼	0	3⅛	3¼	3¼	3¼	1,000	3,250	8⅝	2⅝	-59	28.0	4.7	16.2	28.6	6
תדו	6¼	8.7	6	6⅜	6⅜	5¾	120,900	755,625	8⅝	4½	-76	9.3	0.1	31.2	64.2	642
תדיראן	19⅝	6.8	19⅜	19⅝	19⅝	18⅞	42,800	839,950	26½	14½	-25	200.8	46.9	766.4	384.9	8
אמפל	9½	1.3	---	---	9½	9⅝	19,600	186,200	13⅛	6¾	-16	173.0	0.2	3.7	267.9	1339
אלקטריק פיול	7¼	0	7¼	7½	7½	7¼	7,700	55,825	14¾	6½	-36	23.5	0.2	23.5	57.4	287
אינדיגו	14⅛	4.6	13¾	14⅛	14⅛	13⅝	102,400	1,446,400	20¾	13	-29	50.0	-21.0	30.8	706.2	---
אפי	21½	1.2	21	21⅝	21⅝	20¾	198,900	4,276,350	21¾	13¼	28	92.5	14.2	97.4	266.2	19
ג'יאוסק	11½	4.3	11½	11⅝	11¾	11	1,386,500	15,944,750	16	6¾	-23	96.3	-57.0	55.2	552.0	---
די.אס.פי.	18	0	17¼	18	18	17¼	216,500	3,897,000	19¾	12¼	14	---	---	---	---	---
ישראמקו	2 5/16	0	2 5/16	2⅜	2⅜	2¼	77,200	178,525	2 11/16	1⅜	12	21.2	3.3	4.7	50.4	15
מרקורי	9½	8.6	8¾	9½	9½	9	3,900	37,050	21¾	7	-45	33.0	2.1	14.7	126.6	60
ספיאנס	4¼	0	4	4¼	4¼	4	4,500	19,125	23¼	3	-78	37.5	2.8	53.2	52.2	19
פי.אי.סי.	27¼	-4.0	27⅛	27¾	28½	27¼	13,600	370,600	34¾	23⅛	-12	307.0	48.4	65.2	512.3	11
פארמוס	4⅜	0	4⅜	4⅞	4⅝	4⅜	27,900	129,037	7⅞	4⅜	-39	---	---	---	---	---
קומברס	9	-2.7	9	9¼	9¼	9	55,000	495,000	15⅝	8	-38	93.3	12.7	77.3	184.3	15
קרן ישראל	13⅞	0.9	---	---	13⅞	13⅝	23,800	330,225	20¼	11	-4	---	---	---	---	---

הנתונים מבוססים על הדו"חות של ארבעת הרבעונים האחרונים שפורסמו. הרווחים מהשקעה במניות הרשומות מתחת לקו הריבית בכסף.

מניות זבל – עידן חדש בפינוי אשפה ומיחזורה

מאת יורם גביזון

המילה "זבל" נקשרת בעולם הבורסאי עם חברות עתירות סיכון ואגרות חוב, שתשואתן הגבוהה מבטאת חשש ליכולת הפירעון של החברה שהנפיקה אותן. איש בבורסה לא מכיר את הקשרים הטריוויאליים יותר של המילה זבל – אשפה. חוסר העניין של שוק ההון בפוטנציאל הכלכלי של הזבל, ניכר במספר המועט של חברות בורסאיות שעיסוקן בכך.

עתיד מזבלת חיריה קריטי למ.מ.מ שכן התוכנית העסקית של החברה קובעת כיעד החזר של 10% על ההשקעה, בהנחה שאתר דודאים יקלוט לפחות 2,000 טונות אשפה ביום

אלא שמשהו קורה בתחום הזה לאחרונה. התגוננות ברשימת המתמודדים על מכרז הפעלת אתר האשפה דודאים, שנסגר ביום חמישי האחרון, מעידה שחל מפנה ביחסו של השוק לענף. רבד, קמור, כימיקלים לישראל, החברה לישראל ומרליבו הן רק חלק מהחברות הבורסאיות שהריחו כסף רב בערימות הזבל.

אתר דודאים יהיה הראשון מבין חמישה אתרים ארציים, שבהם תוטמן הפסולת המוצקה ותמוחזר. אתרים אלו יחליפו 400 מזבלות הפועלות כיום בישראל. מ.מ.מ (מפעלי מטמנות מאוחדים), שהיא הזוכה במכרז דודאים מאגדת כמה מהקונצרנים וחברות ההשקעה הגדולות במשק: מפעלי תובלה שבשליטת כימיקלים לישראל – 25%; קבוצת תעבורה שבבעלות אברהם בונדי – 25% (הקבוצה גילגלה ב–93' מחזור של 110 מיליון דולר). כזכור, מנהלים כמה מבעלי תעבורה מו"מ עם חברת משאב שבשליטת כור ובכלל על מכירת 50% ממניות קבוצת תעבורה תמורת 45 מיליון דולר.

השותף השלישי במ.מ.מ. היא חברת ת.מ.מ. ובעל המניות האחרון היא חברת UNITED WASTE האמריקאית שנשלטת על ידי החברה האמריקאית UNITED WASTE MANAGEMENT (51%), אליעזר פישמן (20%), החברה לישראל (20%) וסוראל קראון (9%). UNITED WASTE MANAGEMENT שמתפעלת 14 אתרי הטמנה בארה"ב, תיתן את הגיבוי המקצועי לאתר.

על פי תנאי המכרז תתפעל מ.מ.מ עשר שנים, ובתום התקופה ייערך מכרז לחמש שנים נוספות. לדברי מנכ"ל מ.מ.מ, עודי לב–צור, תשקיע מ.מ.מ כ–3 מיליון דולר עד לפתיחת האתר, ואחר כך מיליון דולר מדי שנה. להערכת מ.מ.מ ייפתח האתר במתכונתו החדשה לקראת סוף 95' בכפוף לאישור תוכנית מתאר ארצית מפורטת המתייחסת לאתר.

לאחר הקמת מערך הטיפול בפסולת והטמנתו, תשתתף מ.מ.מ. במכרזי הרשויות המקומיות להובלה וטיפול בפסולת. היות שעל פי הנחיית המשרד לאיכות הסביבה יעבירו הרשויות המקומיות מנתניה דרומה את אשפתם לאתרים בדרום המדינה נראה שהתחזיות הצפויה לדודאים היא מהאתר הממוצע באורך ומהמפעל לשריפת אשפה בחיריה.

עתיד מזבלת חיריה, הפועלת כיום תחת איום של צו סגירה, קריטי ל-מ.מ.מ שכן התוכנית העסקית של החברה קובעת כיעד החזר של 10% על ההשקעה בהנחה שאתר דודאים יקלוט לפחות 2,000 טונות ליום. היות שמזבלת חיריה לבדה מספלת ב–2,500 טונות אשפה ליום ברוטו, שהצלחתה של מ.מ.מ להעביר את הטיפול באשפה הנערמת כיום על התל הגישא בחיריה, תבטיח לה השגת המטרה.

עלות סילוק טונה אשפה תל אביבית שהושלכה עד כה בחיריה תאמיר מ–5.5 דולר ל–14.4 דולר לטונה והתוצאה תורגש בוודאי בחשבון שיוגש למשלם הארנונה

על פי חישובי מ.מ.מ מסתכמת כמות האשפה היומית באזור הרלוונטי לאתר דודאים ב–6,000 טונות ליום כשמרחק ההובלה הממוצע לאתר הוא 110 ק"מ. מכאן עולה שההיקף הכספי של הטיפול באשפה של מרחב המרכז עשוי להגיע ל–56 מיליון שקל לשנה, כולל הובלה.

מנכ"ל מ.מ.מ. מעריך כי בשנה הראשונה יקלוט דודאים כ–1,000 טונות אשפה ליום כאשר מחיר הטיפול יהיה 20 שקל לטונה, לא כולל הובלה. על פי התכנון, דמי ההובלה יגיעו ל–20 אגורות לק"מ/טונה, כך שעלות סילוק טונה אשפה תל אביבית, שהושלכה עד כה בחיריה, תאמיר מ–5.5 דולר ל–14.4 דולר לטונה, והתוצאה תורגש בוודאי בחשבון שיוגש למשלם הארנונה. יצוין, כי ההובלה תתבצע באמצעות קבוצת תעבורה ומפעלי תובלה.

לגודלה של חיריה יש היבט בורסאי נוסף, שכן לחברת הורע שבשליטת פועלים השקעות (50%) חוות ניסיונות בסמוך. אם תיסגר מזבלת חיריה יהיה המתחם כולו עתודת קרקע לבנייה למגורים, וחוות הורע עשויה להתפנות מהאזור תוך קבלת פיצוי כספי נכבד.

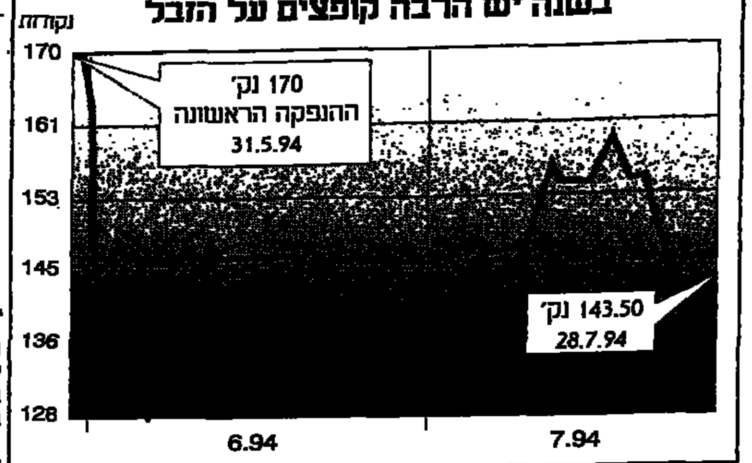

פינוי אשפה – תמ"מ, כור, ח.מר, מגרב ונייר חדרה

למרות העלייה במודעות לאיכות הסביבה, ועלייה במספר החברות במשק העוסקות בנושא – בבורסה נסחרת רק חברה אחת העוסקת במישרין בפינוי ומיחזור אשפה – תמ"מ. תמ"מ, שבשליטת רפאל אלון ופיליפ קרימוב, עוסקת במיחזור פסולת נייר ובפינוי אשפה וסילוקה עבור רשויות מקומיות ולקוחות פרטיים. פרט לחברה זו יש עוד כמה חברות פינוי ומיחזור אשפה, שהן חברות בנות של חברות בורסאיות. חברה בת של מגרב, מגרב פרויקטים, זכתה במכרז לתיכנון, מימון, הקמה והפעלה של מכון טיהור שפכים לכל איזור שיפוט נתניה. היקף ההכנסות של מגרב מהפרויקט צפוי להיות 150 מיליון שקל בתקופה של 15 שנה.

לח. מר, שבשליטת חיים ודורה מר ויצחק בן בסט, חברה בת בשם רמ־צח. גם מפעלי נייר אמריקאים (נייר חדרה) מחזיקה בחברה בת בשם אמניר. אמניר עוסקת אמנם רק בפינוי ומיחזור נייר, אלא שלה יחד עם רמ־צח חברה בת בשם רמ־ניר העוסקת בפינוי ומיחזור אשפה בפתח תקווה.

בנוסף, ידוע כי גם קונצרן כור החברה לישראל עומדים להיכנס לתחום הפינוי המיחזור.

שלמה פרידמן

פחד אינפלציה

מחיר הכסף

מרית גילת

השחקנים התעלמו מייקור הריבית וקנו אג"ח, על רקע עדכון תחזיות מדד יולי ל–0.8% בבנק הפועלים ו–0.6% בבל"ל

אם לשפוט על־פי התנהגות שחקני האג"ח בשבוע האחרון, העלאת הריבית היתה כדור תרעה ששרק לידם. לא זו בלבד שהריבית לא פצעה את הצמרים, היא אפילו לא שרטה את העור. למעשה, אלמלא המחזורים הנמוכים, שהגיעו בקושי ל–30 מיליון שקל ליום, אפשר היה לחשוב שבנק ישראל הזיז את הריבית בכיוון ההפוך, כלפי מטה. צמודי המדד עלו השבוע בקרוב לאחוז והתשואות בטווח הבינוני־ארוך השתופפו – בפעם הראשונה זה תקופה ארוכה – מתחת לרמה של 3.5%.

כאשר ניסינו לתהות על קנקנה של מגמת המסחר באג"ח הגענו למסקנה אחת בלבד – השחקנים מבולבלים. היה מי שהביע אמונו, כי העלאת הריבית היא זמנית: נוכח המדדים הנמוכים יחסית הצפויים להתפרסם בחודשים הבאים, בנק ישראל יזיל אותה חזרה. הסבר אחר שקיבלנו היה הפוך ביסודו: "העלייה באינפלציה הבסיסית במשק תוביל להערכה שהנגיד יעלה את הריבית ב–2%. כאשר הודיע על חצי אחוז בלבד, זה היה כמו הוצאת העז מהבית".

הסבר הנפוץ ביותר שהתנפק היה הפחד מפני האינפלציה, שגימדה את חשיבותה של העלייה הקלה בריבית. "בתקופה של אי ודאות אני מעדיף כיסוי מדדי", אמר בפשטות אחד ממנהלי התיקים המתמחים באג"ח. נדמה שחשבי החברות מסכימים איתו. מול נוכחות מינורית של קופות הגמל והעדר מוחלט של פעילות מצד קרנות הנאמנות, בלטו הגזברות המסחריות בביקושים בזירות האג"ח.

אבל כמה קולגות של אותו מנהל תיקים מצאו פתרון אחר: "אני ממליץ לקליינטים שלי לקנות אג"ח קצר ומק"מ, כדי שהרווח באחד יקזז את ההפסד באחר", אמר אחד השחקנים. תיק סולידי סטנדרטי מורכב תמיד מאפיקים צמודים ולא צמודים, כמו גם מצמודי מט"ח –. לאותם חודשים בשנה שבהם הגלבועים מזנקים מעלה, כפי שעשו בשבועות האחרונים. אולם, כיום, נדמה שההתייחסות היא ממש ברמה של הדג'ינג.

קל מאוד להדגים את הסיבה: אם האינפלציה עד סוף השנה תהיה ברמה שנתית של 8%, כפי שטוען האוצר, הרי שגילון בתשואה של 12.8% מעניין בהרבה מאשר אג"ח קצר בתשואה של 2.5% ברוטו, 0.7% נטו. אם, לעומת זאת, האינפלציה תמשיך בקצב של המחצית הראשונה של 94' (14.5%) – או אפילו תרד לקצב של 12% לשנה – הרי שהאפיק הצמוד הרבה יותר מעניין מהשקלי.

מה ידוע לנו, איפוא, על האינפלציה הצפויה? ובכן, חלק מהביקושים באג"ח בשבוע החולף נבעו כנראה מעדכון כלפי מעלה בתחזית המדד של בנק הפועלים, שהערכות שלו היו הקרובות ביותר למציאות בחודשים האחרונים. זהו עדכון שני שמבצע הפועלים לגבי מדד יולי: כאשר בראשון הוא דחף את הערכה מ–0.4% ל–0.6%, ובימים האחרונים עידכן שוב ל–0.8%. כל זאת בהשוואה לעלייה של 0.1% במדד יולי אשתקד. לגבי אוגוסט צופה הפועלים עלייה של 0.9% ובספטמבר – בשיעור דומה.

פירוש הדבר, שאת חודשי הקיץ (מאי־ספטמבר), שבהם האינפלציה מסורתית נמוכה, נסיים ב–94' בקצב שנתי של 12.9% (לעומת 6.4% ב–93'. במחצית השנייה של השנה, אומרים בבנק, ירד הקצב לכ–10% לשנה. לגבי עליית המחירים שנה קדימה כלל כלכלני הפועלים יותר אופטימיים, ומדברים על 9% פלוס.

גם אצל המתחרים, בבנק לאומי, עידכנו את תחזית מדד יולי כלפי מעלה, אך ל–0.6% בלבד. בראייה שנה קדימה, לעומת זאת, הם מדברים עדיין על אינפלציה דו־ספרתית של כ–11%. נוכח הערכות אלה לא נותר לנו אלא לציין, כי התחזיות לגבי המדדים הקרובים מעלות את האפשרות לייקור נוסף בריבית השקלית. התחזית ארוכת הטווח מסמנת סיכוי להוזלתה.

"אני ממליץ לקליינטים לקנות אג"ח קצר ומק"מ – כדי שהרווח באחד יקזז את ההפסד באחר"

מעבר לחששות מפני האינפלציה, קיבל שוק האג"ח השבוע זריקת עידוד גם ממידע חדש שורש באמצעי התקשורת – שהתייחס לגיוסי הממשלה בשוק הראשוני – אף שבחלקו הגדול הוא עדיין בגדר ספקולציה. ראשית, נודע כי האוצר ביקש להגדיל את היקף ההלוואות המגובות בערבויות האמריקאיות העוברות דרך התקציב מ–600 מיליון דולר ל–900 מיליון דולר לשנה. אם האמריקאים יסכימו, מיליארד שקל שהתכוונה הממשלה לגייס בשוק המקומי למימון הגירעון, יגויסו במקום בחו"ל.

בנוסף, פורסם כי בנק ישראל יעביר לקופת המדינה את הכנסותיו ממכירות מק"מ לצורך מימון הגירעון, כך שצורכי הגיוס של הממשלה באג"ח יקטנו. זהו איננו רעיון חדש כלל ועיקר. אבל ייתכן שהוא עלה לכותרות דווקא בעיתוי הנוכחי בשל מימד של תן וקח במו"מ בין האוצר ובנק ישראל במספר תחומים: התערבות של הבנק המרכזי בשוק המשני; הגדלת תיק המק"מ מ–7 ל–15 מיליארד שקל והגמשת חוק אי הדפסת כסף, המגביל את הממשלה בשימוש בפיקדונותיה בבנק המרכזי למימון הגירעון.

לגבי חזרת בנק ישראל כשחקן בשוק האג"ח המשני – נראה שהושגה הסכמה, תוך אימוץ המודל של הפדרל רזרב: התערבות הבנק המרכזי תוגבל לקניית אג"ח בלבד, במטרה להוריד נזילות: היא תתבצע מספר פעמים מצומצם בשנה, ורק בתקופות של היצעים, כדי למנוע לחץ על השוק. ומאחר שבארה"ב הפד מחויב להעביר כל סכום שהוא מגייס לקופת המדינה, עלה נושא העברת כספי המק"מ לאוצר כצד שני של אותו מטבע.

אלא שהדבר רחוק מלהיות בר מימוש מאליו. בעבר התנגד הבנק המרכזי לרעיון באופן נחרץ. מעבר לכך, מאחר שבנק ישראל כבר הגיע למקסימום של 7 מיליארד שקל מק"מ הקבוע בחוק, כיום הוא רק ממחזר את התיק, וההכנסות מהנפקת המק"מ הן נטו אפס. כדי שהממשלה תיהנה מספיגה באמצעות המק"מ, יש לתקן את החוק כפי שדורש הבנק המרכזי. גם אז, אפשר להניח שהגידול בתיק יהיה הדרגתי, ולא יעלה בבת אחת ל–15 מיליארד שקל. מכאן, שהשפעה של צעד זה על הגיוסים באג"ח לא ידועה עדיין.

גם באשר לגיוס באוגוסט, עדיין אין תשובות חד־משמעיות. לגבי השבוע, מתכנן האוצר גיוס של 350 מיליון שקל – 100 בשגיא, 80 בגליל, 70 בגילון ובכפיר ו–50 בגלבוע. סך הגיוס באוגוסט אמור לעמוד על 1.7 מיליארד שקל, בדומה ליולי. אבל ההחלטה הסופית תתקבל, מן הסתם, רק לאחר שיתברר מה היה הגירעון התקציבי שיצרה הממשלה ביולי – אם בכלל.

ריבית בנק ישראל	
מרכז מוניטרי שבועי לבנקים (הממוצע)	12.51%
ריבית דביטורית	
מרכז מוניטרי לציבור (הממוצע, לא כולל עמלות בנקים)	12.38%
מרכז מוניטרי לציבור (הממוצע, כולל עמלות)	13.34%
אשראי בריבית קבועה, אפקטיבי	14.90%
חח"ד – חשבון חוזר דביטורי, אפקטיבי	18.90%
ריבית קרדיטורית	
פח"ק ליום – 50 עד 100 אלף ש"ח	9.86%
פח"ק ליום – חצי מליון ש"ח	10.13%
פק"מ לחודש – 50 עד 100 אלף ש"ח	11.00%
מק"מ לחודשיים	12.70%
מק"מ לשנה	12.55%
תשואה ריאלית	
אג"ח צמוד מדד לשנה (נטו)	0.70%
אג"ח צמוד מדד ל־5 שנים (נטו)	1.70%
אג"ח צמוד מדד ל־10 שנים (נטו)	1.80%
ריבית בינלאומית	
דולר – ליבור – ל־3 חודשים	4.875%
שטרלינג – ליבור – ל־3 חודשים	5.479%
מארק – ליבור – ל־3 חודשים	5.009%

מה עשתה הבורסה מתחילת השנה

	נומינלי	ריאלי
מניות הבריים	-44.52%	-48.63%
מניות המשתנים	-27.79%	-33.14%
אג"ח צמוד מדד	6.10%	-1.75%
אג"ח צמוד מט"ח	2.13%	-5.42%

(מדד המחירים לצרכן עלה מתחילת השנה ועד היום (הערכה) ב־8.00%)

אנדרין חוזרת להיסחר; מה היא מציעה בסיבוב השני

מאת גלית חמי

הבוקר, לאחר הפסקה שנמשכה כשנתיים, יחודש המסחר בשלד הבורסאי אנדרין. בסיבוב הנוכחי מקבל ציבור המשקיעים את החברה לאחר שעברה שינוי מהותי בתחום עיסוקה. אנדרין, שעסקה בעבר בתחום התכשירים, מכרה את עסקיה ולשלד הבורסאי שלה הכניסו בעליה החדשים – חברת תיא השקעות – את עסקי התקשורת שלה. גם שם החברה שונה – לתיא תקשורת.

ביוני 92' הופסק המסחר באנדרין, לאחר כמה שנים שבהן סבלה מהפסדים מתמשכים, ונפתח הליך של כינוס נכסים בחברה. כמו במקרים אחרים של חברות בורסאיות שמגיעות לסוף דרכן הכלכלית, גם הפעם – מיד לאחר הפסקת המסחר באנדרין החלו כמה נשרים לחוג מעל הפגר הבורסאי.

לא בכל יום מגיעה חברה בורסאית למצב של כינוס נכסים, ובמרבית המקרים יהיה מיד מי שימהר לרכוש את השלד הבורסאי, וליהנות מהיתרונות הגלומים ברכישה זו. רכישת שלד בורסאי טומנת בחובה יתרון גדול והוא עובדת רישומה של החברה בבורסה. מקרים שקדמו לפרשת אנדרין הם רכישת חברת אמישר על ידי קבוצת מאיר עזרא ביולי 90'. כזכור, אמישר היתה חברה להשקעות, לבניין ולמשכנתאות ולא היו בבעלותה נכסים משמעותיים. לאחר רכישתה הוכנסו לתוכה עסקי המזון של קבוצת מאיר עזרא, והיום ידועה החברה בשם סיבון ויל. רכישה נוספת היתה רכישת חברת אטאס על ידי קבוצת אלדר גיחון ב–91'. אטאס עסקה עד רכישתה בעסקי מזון, בעיקר בייצור חלבה, ולא הצליחה לרשום רווחים. לאחר רכישתה הוכנסו לתוכה עסקי ביטוח והיום היא ידועה בשמה – מבטח שמיר.

מעסקי חלבה לעיסקי ביטוח, מבולין לעסקי מזון – החייאת שלדים בורסאים היא ללא ספק הדרך הקצרה ביותר להיכנס לבורסה מבלי לעבור את כל התהליכים הנדרשים מחברה חדשה – תשקיף, השלמת הון, אישורים, מרשות ניירות ערך ומהבורסה וכו'.

פחות מחודש לאחר שהחל הליך כינוס הנכסים באנדרין, הודיעה חברת תיא כי הולידה לרכוש את החברה. אנדרין נאלצה, במסגרת הסדר הנושים, למכור את המפעל שברשותה, הציוד, אמצעי השיווק וההפצה, השמות המסחריים והמוניטין לחברת ג'ונסון הישראלית תמורת 1.35 מיליון דולר. כחלק מהסדר מר־כם, כי תיא תעביר 2.6 מיליון דולר כאשר התוכנית היתה שבסיום ההסדר תחזיק תיא ב–90% מהון המניות של אנדרין.

אנדרין נטשה את עסקי התכשיטים ונותרה עם נכס מניב בשטח של 1,000 מ"ר, בצומת הרחובות ארלוזורוב–דרך חיפה בתל אביב. המבנה מושכר לחברת תכשיטים תמורת כ–142 אלף דולר לשנה. בספרי החברה רשום הנכס בעלות מתואמת של 7.3 מיליון שקל, אך גורמים בענף הנדל"ן מעריכים את שווי הבניין, לפי מיקומו, ב–9 מיליון שקל לכל הפחות.

נכס נוסף של החברה הוא הפסדיה הצבורים לצורכי מס, המסתכמים בכ–28 מיליון שקל. צבר הפסדים זה היה גם, קרוב לוודאי, אחד הגורמים העיקריים לרכישתה על ידי תיא השקעות. בפברואר 93' הומחה חוב של 7.5 מיליון שקל לנושי החברה לידי יהודית מילר. כך סגרה אנדרין את הגירעון בהונה העצמי, וב–31 במארס 94' הסתכם הונה העצמי בכ–1.5 מיליון שקל.

בשלב הבא הקצתה תיא תקשורת 7.5 מיליון מניות ליהודית מילר ו–4.5 מיליון מניות לתיא השקעות תמורת 12 מיליון שקל, מה שהגדיל את הונה עצמי לכ–13.5 מיליון שקל.

זריקה, החייאה נוספת לשלד הבורסאי היתה העברת עסקי התקשורת של תיא, הכוללים את החזקתה באולפנים המאוחדים (60%) ואת שידורי פירסומת מאוחדים (50%). העובדה שתיא מחזיקה 90% מאנדרין איפשרה לה למכור את עסקי התקשורת מבלי לשלם מס. כעת, לאחר שהשלד רוקן עוד וגידים נותר רק לקרוא לו בשם – שמה של החברה שונה מאנדרין לתיא תקשורת.

מרבית חובותיה של תיא תקשורת לבנקים, לספקים ונותני השירותים, לעובדים והתחייבויות אחרות נמחקו בעקבות השלמת הסדר הנושים. ב–31 במארס הסתכמו התחייבויותיה השוטפות של החברה בכ–285 אלף שקל. ברבעון הראשון של 94' הסתכמו הכנסותיה של החברה משכר דירה בכ–142 אלף שקל והיא סיימה את הרבעון ברווח נקי של 30 מיליון שקל.

אז מה מציעה לנו תיא תקשורת בסיבוב השני? מלבד הכנסות שנתיות של כ–572 אלף שקל משכ"ד מחזיקה החברה כעת גם ב–60% מקבוצת אולפני הרצליה וב–50% מחברת שידורי פרסומת מאוחדים. קבוצת אולפני הרצליה, מספקת שירותי הפקה ואולפן שידור לחברת רשת (הרוחות מבין זכייני הערוץ השני), לרשות השידור ולחברות הכבלים.

הקרקע של אולפני הרצליה בבעלותה לתקופה של 49 שנים, המסתיימת בשנת 2010 עם זכות הארכה ל–49 שנים נוספות. על פי הערכת שמאי, מוערכת הקרקע בכ–6.4 מיליון דולר. קרקע זו משועבדת כנגד הלוואות שנלקחו על ידי האולפנים המאוחדים, ועולים על גירעון ההון של החברה. מתמכבים על הקרקע של אולפני הרצליה רשומים בספרי האולפנים המאוחדים ואולפני הרצליה.

במהלך 93' היו הכנסותיה של תיא מעבודות מעבדה, שירותי אולפן, הפקות ושכפול כ–21 מיליון שקל, כאשר עלות השירותים באותה שנה, לא כולל פחת של הקרקע, הסתכמו בכ–11.7 מיליון שקל. כלומר, הרווח הגולמי השנתי של האולפנים מסתכם בכ–9.3 מיליון שקל.

בתיא מעריכים, כי מחזורה של קבוצת אולפני הרצליה יגיע ב–94' לשיעור שנתי של 30 מ' ש'. יצוין, כי גידול בפעילות האולפנים תלוי בשיפור ברווחיותם של זכייני הערוץ השני.

החטיבה האחרת בתיא תקשורת תהיה חברת שידורי הפרסומת המאוחדים (שפ"מ). ברבעון השלישי של 93' זכתה שפ"מ במכרז רשות השידור למכירת הפרסומות ברדיו. הרבעון הראשון של 94' היה הרבעון הראשון שבו פעלה החברה במתכונתה המלאה. בתיא מעריכים, כי מחזורה השנתי של שפ"מ יגיע ב–94' ל–75 עד 80 מיליון שקל, ש–78% מהם מועברים כתמלוגים לרשות השידור וכ–15% נוספים למשרדי הפרסום המפרסמים. היתרה שתיוותר בידי חברת שידורי הפירסומת המאוחדים מוערכת בכ–5.25 עד 5.6 מיליון שקל. יש לזכור, כי היקף הפעילות בתחום הפרסום ברדיו סובל מעונתיות – בחודשי הקיץ ובתקופת החגים הפעילות גדולה יותר לעומת יתר חלקי השנה.

החברה יוצאת לפי שווי של 8 מיליון שקל, כאשר שווי נכסיה מסתכם בכ–20 מיליון שקל והונה העצמי בכ–13.5 מיליון שקל

לאחר העברת עסקי התקשורת לתיא תקשורת מוערכות הכנסותיה השנתיות של החברה בכ–36 מיליון שקל

ערך הנכסים של עסקי התקשורת הרשומים בספרים הוא 13 מיליון שקל (נכון לדצמבר 93'), יחד עם הנכס שבבעלות החברה מסתכמים נכסיה בכ–20 מיליון שקל. לאחר העברת עסקי התקשורת לתיא תקשורת מוערכות הכנסותיה השנתיות של החברה בכ–36 מיליון שקל.

ב–3 ביוני 92', יום המסחר האחרון של אנדרין, היא נסחרה במחיר של 1.35 שקל למניה ולפי שווי שוק של 3 מיליון דולר (בערכים נומינלים). הונה העצמי היה חצי מיליון שקל, נכון לנתוני הרבעון השלישי של 92'. היום יתחדש המסחר במניה ושער הבסיס בה נקבע ל–100 נקודות. מספר המניות של תיא תקשורת הוא כ–8 מיליון, כלומר, החברה יוצאת על פי שווי של 8 מיליון שקל, כאשר שווי נכסיה מסתכם בכ–20 מיליון שקל והונה העצמי בכ–13.5 מיליון שקל.

תיא השקעות נותרה עם עסקי מקרקעין, ביניהם היא מחזיקה ב"מרכז תיא" ברעננה, הכולל שטח בנוי של כ–11 אלף מ"ר בשטח של כ–13 דונם. ההכנסות מהשכרת המבנים בשטח הסתכמו בכ–2.1 מיליון שקל ב–93'. בנוסף עוסקת תיא השקעות, באמצעות TAYA USA, חברה כלולה, בשיווק מוצרים ישראליים בארה"ב ובניהול מפעל משקאות קלים בפלורידה. היקף הפעילות של TAYA USA ב–93' הסתכם בכ–5.2 מ' ד'. עוד מחזיקה החברה בכ–9% ממניות חברת קרליין. התקרבות מועד חזרתה למסחר של תיא תקשורת נתן אותותיו במניה של החברה האם – זו רשמה ביום חמישי האחרון עלייה של 10% והגיעה לשווי שוק של 22.5 מ' ד'.

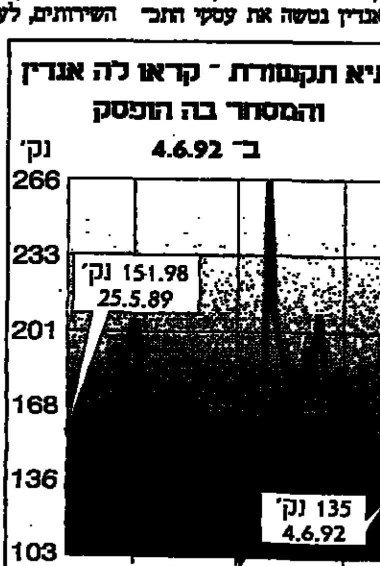

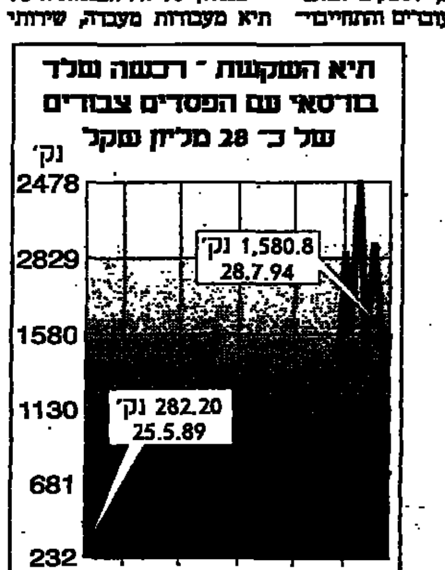

מרתון מכירות

ג'וגינג לכישורי המכירה שלך ■ אימון של טכניקות המכירה הטובות בעולם!

■ טכניקות לטיפול בהתנגדויות ■ כיצד להשתמש בשוברי קרח ליצירת כימיה?
■ כיצד להראות דרמטי במכירות? ■ שימוש באונה הימנית והשמאלית של המח במכירות ■ כיצד לסגור יותר עסקאות? ■ כיצד לשלוט בשיחת המכירה

הסדנא תכלול תירגול רב. מומלץ למקצוענים!

יום ד', 10 באוגוסט 1994, במלון שרתון ת"א

לפרטים והרשמה טלפנו: 777-778-6 (03)

שכל אינטרנשיונל בע"מ. בר־יוחאי 13 בני ברק 51553

هكذا من الأصل

שווקים בעולם

האג"ח האמריקאיות זינקו

מאת טל הראל

ריביות

משרד המסחר האמריקאי פירסם אמש כי חל גידול של 5.7% (במונחים שנתיים) בתמ"ג האמריקאי ברבעון השני של 94'. ברבעון הראשון צמח התמ"ג ב-3.3%. בנוסף לכך עודכן קצב הגידול ברבעון האחרון של 93' מ-7% ל-6.3%.

הצמיחה של 3.7% ברבעון השני היתה נמוכה מעט מהצפוי (הערכות הקודמות נעו בין 3.8% ל-4%), ולדעת כלכלנים מעידה על כך שהצמצום המוניטרי בו נקט הפדרל רזרב מאז ראשית השנה אכן בלם מעט את קצב הצמיחה.

הפדרל רזרב העלה את הריבית לטווח קצר בארה"ב ארבע פעמים מתחילת השנה, בסכום כולל של 1.25%. כמו כן העלה את ריבית הניכיון בחצי אחוז. עתה עומדת הריבית לטווח קצר על 3.75%, הריבית הבין בנקאית היא 4.25% ואילו ריבית הפריים עומדת על 7.25%, לעומת 6% בראשית השנה). מכיוון ששיעור האינפלציה בארה"ב עומד מאז ראשית השנה על ממוצע של 2.9% צפוי כי הפדרל רזרב יעלה את הריבית לטווח קצר בעוד חצי אחוז בלבד עד סוף 94'.

העלאת הריבית הבאה צפויה להיות ב-16 באוגוסט, מועד ההתכנסות הבא של ועדת השוק הפתוח של הפדרל רזרב.

לפי פרסומי משרד המסחר, עלה התמ"ג ברבעון השני לעומת הראשון, למרות שבתקופה זו חלה ירידה בביקוש הצרכני, המהווה את המקור העיקרי לצמיחות התוצר בארה"ב. לעומת עלייה של 4.7% ברבעון הראשון, עלתה הצריכה הפרטית ברבעון השני ב-1.2% בלבד – הרמה הנמוכה ביותר מאז הרבעון האחרון של 91', בו ירדה ב-0.5%.

ירידה חדה במיוחד נרשמה בביקוש למוצרים הרגישים לשיעור הריבית (מה שמוכיח כי העלאת הריבית אכן השפיעה על הפעילות הכלכלית): הצריכה של מוצרים אלו עלתה ב-1.1 מיליארד דולר, לעומת עלייה של 10.9 מיליארד דולר ברבעון הראשון. מצד שני חלה עלייה במלאי של בתי עסק, מה שעזר לאזן את הירידה החדה בצריכה.

לדברי כלכלנים, העובדה שחלק גדול יותר מהצמיחה הושג באמצעות הצטברות מלאים, פירושה שתחול האטה נוספת בצמיחה במחצית השנייה של 94', כאשר בתי העסק יורידו את נפחי המלאי.

בעקבות פרסום נתוני התמ"ג חלה קפיצה במחירי האג"ח הממשלתיות האמריקאיות: התשואה על אג"ח לשלושים שנה ירדה מ-7.56% ביום חמישי ל-7.39% – התשואה הנמוכה ביותר מאז ה-16 ביוני. התשואה על שטרי אוצר לשלושה חודשים ירדה מ-4.53% ל-4.37%.

למרות העליות היפות, קיים חוסר וודאות אם יצליחו האיגרות לשמור על מחירן לאחר פרסום נתוני התעסוקה בארה"ב השבוע, ולאחר המכרז בשבוע השני של אוגוסט לאיגרות אוצר בהיקף 40 מיליארד דולר.

וול סטריט

הנתונים על העלייה הקטנה מהצפוי בתמ"ג האמריקאי הביאו לעליות חדות גם בוול סטריט ביום ששי והקפיצו את מחירי איגרות החוב הממשלתיות. נתוני התמ"ג התפרשו על ידי שוקי ההון כאות לכך שהצמיחה בארה"ב האטה ולכן לא צפויות עוד עליות ניכרות בריבית.

ההנהגות העיקריות היו מניות רגישות לריבית, כמו בנקאות, שירותים והייטק. בנוסף לכך עלה מחירן של מניות ברזל, לאחר שחברת ל'סוד פירסמה דו"ח רבעוני טוב וחברת ג'י.פי. מורגן המליצה על רכישת מספר מניות ברזל.

יחס המניות העולות ליורדות היה 13 ל-5.

אירופה

באירופה היתה ביום ששי מגמה חיובית כללית, בעקבות התגובות החיוביות בשוקי ההון האמריקאיים לנתוני התמ"ג האמריקאי. יוצאת דופן היתה הבורסה של לונדון. שם ירדו המחירים על רקע החששות המתמשכות מהעלאת הריבית בבריטניה.

מדד פייננשל טיימס נחלש ב-0.43% לאחר שהבנק המרכזי של בריטניה פירסם כי התשואה על אג"ח ממשלתיות עלתה באופן משמעותי במכרז שנערך ביום ששי, לעומת השבוע הקודם. כתוצאה מכך הוזלו מחירי החוזים העתידיים של האג"ח וכן חוזי מדד עתידיים לרדת, והירידות התפשטו גם לשוק הספוט.

האנליסטים העריכו כי הבנק המרכזי התכוון לאותת באמצעות פרסום התשואה כי הוא מתכוון להעלות בקרוב את הריבית.

בנוסף לכך העיקו על לונדון מספר דוח"ות רבעוניים שהיו טובים פחות מהצפוי, כולל אלו של בנק לוידס. לעומת זאת, תרמה העלייה החדה שחלה ביום חמישי וששי במחירי הנפט לעליית מחיר מניית ב.פ. גם מחיר מניית יורוטנל עלה על רקע הערכות כי בקרוב תוכל החברה להפעיל רכבת במינהרה.

באמסטרדם התחזק מדד איי.אי.אקס ב-0.74%, אך נסגר למטה מהשיא של היום: מצד אחד קיבל השוק חיזוק מהעליות בארה"ב ובמיוחד עלו המניות המחזוריות. מצד שני העיבה חולשתן של המניות הפיננסיות והירידות בלונדון.

מזרח רחוק

במזרח היתה ביום ששי מגמה כללית חיובית.

בטוקיו עלה מדד ניקיי באחוז בעקבות התחזקות הדולר. אך למרות זאת מדווחים הסוחרים כי המגמה הכללית עדיין הססנית והמסחר דליל. כ-270 מיליון מניות החליפו ידיים ורוב המסחר נעשה בשעות הבוקר על רקע התחזקות הדולר.

לדברי הסוחרים, חסר השוק כעת את הכוח לחצות את קו ה-21 אלף נקודות, אלא אם כן תגבר נוכחותם של משקיעים זרים. בנוסף לכך מעיב על טוקיו החשש מקיפאון בשיחות הסחר בין ארה"ב ויפאן.

מטבעות

הדולר ירד ביום ששי מעט מול המארק אך שמר על חוזקו מול היין. המטבע האמריקאי קיבל חיזוק מנתוני התמ"ג של הרבעון האחרון, שהיו נמוכים מהצפוי.

בטוקיו נסגר הדולר בשער 99.93 ין, עלייה של 1.49 ין לעומת יום חמישי אך עדיין למטה מהסגירה של ניו יורק, שעמדה על 100.1 ין.

במשך המסחר באירופה וניו יורק טיפס הדולר מול שני המטבעות, אך מאוחר יותר נחלש, בעקבות מימושי רווחים וחששות בנוגע לתוצאות של שיחות הסחר בין ארה"ב ויפאן.

הליש"ט התחזקה ביום ששי על רקע הציפיות כי הבנק המרכזי של בריטניה יעלה השבוע את הריבית.

שער הליש"ט עלה ביום ששי ל-2.447 מארק, לעומת 2.43 מארק ביום חמישי ו-2.412 מארק ביום רביעי.

סחורות

מחירי הנפט שוב עלו בחדות ביום ששי בשל הבעיות הפוליטיות בניגריה. מחיר חבית נפט ברנט עלה ל-18.55 דולר מ-18.05 דולר ביום חמישי.

בשבועות האחרונים עלה מחיר הנפט בעקבות שביתת הפועלים בבתי הזיקוק בניגריה. ניגריה היא היצואנית העשירית בגודלה מבין יצרני הנפט והשלישית בגודלה מבין חברות אופ"ק.

חברת של, שהיא היצרנית הגדולה ביותר של נפט בניגריה ומפיקה כמחצית מהנפט במדינה, הודיעה ביום חמישי שלפחות שליש מהתפוקה היומית שלה קוצץ בשל השביתות.

בעקבות הנפט עלו גם מחירי הגז הטבעי ב-3.2 סנט ל-1.893 דולר ל-1,000 רגל רבועה.

אג"ח ממשלתיות אמריקאיות ל-30 שנה

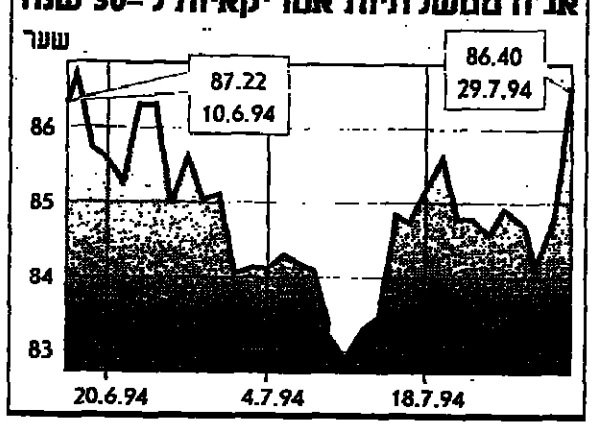

מדד דאו ג'ונס (ניו יורק)

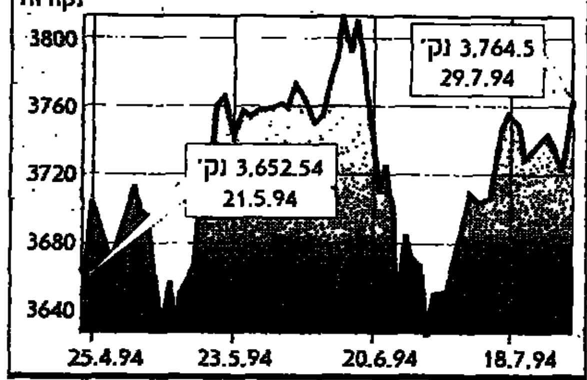

השערים בזמן הסגירה

מטבעות

מערכת מוניטרית אירופית

מטבע	שער מול המארק	יחס הסטיות בין המטבעות
לירה אירית	2.41	4.59
גילדן הולנדי	1.12215	4.18
פרנק בלגי	20.575	3.93
מארק גרמני	1	3.47
פזטה ספרדית	82.22	2.07
פרנק צרפתי	3.416	0.96
אסקודו פורטוגלי	101.63	0.94
כתר דני	3.9266	0

שערי חליפין ניו יורק

מטבע	קנייה	מדורוד 3 חודשים קנייה	מדורוד 3 חודשים מכירה
מארק	1.584	1.583	1.6845
פרנק שווייצרי	1.34	1.339	1.3382
ליש"ט	1.5445	1.5435	1.5410
ין	100.15	100.05	100.09
דולר קנדי	1.3861	1.3856	1.3895
פרנק צרפתי	5.411	5.408	5.4192
אקי	1.2091	1.2081	1.2029
ד' אוסטרלי	0.7395	0.739	0.7382
ד' סינגפור	1.5115	1.5105	1.5078
לירטה	1587	1585	1586.15

ריביות

ליבור – לונדון

	3 חוד'	6 חוד'	שנה
דולר	4.875%	5.313%	5.813%
שטרלינג	5.635%	5.979%	6.615%
ין	2.250%	2.250%	2.500%
פר"ש	4.375%	4.484%	4.625%
מארק	5.000%	5.027%	5.143%
אקי	6.000%	6.188%	6.438%
פר"צ	5.563%	5.734%	5.988%
גילדן	4.930%	5.010%	5.210%
ד' קנדי	5.797%	6.556%	7.634%

ריבית הבסיס (פריים) בארה"ב: 7.25%

יורודולר – פרנקפורט

פיקדונות	דולר	מארק
3 חודשים	4.750%	4.970%
6 חודשים	5.180%	5.060%
1 שנה	5.680%	5.120%

תשואה על שטרי אוצר אמריקאים

תקופה	תשואה
3 חודשים	4.37%
שנה	5.36%
10 שנים	7.11%
30 שנה	7.39%

בורסות

בורסה	מדד	סגירה	שינוי בנקודות	שינוי ב-%	שער גבוה	שער נמוך	שינוי ב-% מ-1.1.94
ניו יורק	דאו ג'ונס 30	3764.5	33.67	0.90%	82.63	726.3	0.28%
	S&P 500	458.26	4.03	0.89%	59.33	54.25	-1.77%
טוקיו	ניקיי 225	20449.39	201.54	1.00%	517.1	18.16	17.41%
הונג קונג	האנג סנג	9482.81	80.15	0.85%	25.18	38.41	-20.23%
סינגפור	סטרייטס טיימס	2206.42	5.18	0.24%	16.08	01.99	-9.04%
לונדון	FTSE 100	3082.6	-13.3	-0.43%	107.2	069.7	-9.82%
פרנקפורט	דקס	2146.64	23.83	1.12%	48.23	41.04	-5.30%
פאריס	CAC 40	2074.99	21.56	1.05%	80.14	59.44	-8.51%
מילנו	MIBTEL	11297	165	1.48%	376	253	12.97%
ציריך	SMI	2579.5	20.2	0.79%	581.4	560.1	-12.80%
אמסטרדם	EOE	408.21	2.99	0.74%	409.3	07.15	-1.46%

סחורות

מתכות יקרות

ניו יורק	מחיר	שינוי
זהב יולי (דולר לאונקייה)	387.6	0.6
כסף יולי (סנט לאונקייה)	535.5	4.8
פלטינה יולי (דולר לאונקייה)	428.5	0

לונדון	מחיר
זהב (דולר לאונקייה)	383.6
כסף (סנט לאונקייה)	532
פלטינה (דולר לאונקייה)	422.5
פלדיום (דולר לאונקייה)	152.5

ניו יורק (סנט לליברה)	מחיר	שינוי
רכז תפוזים ספט'	98.15	2.8
כותנה אוקט'	71.6	-1.5
קפה ספט'	202.75	0.35
קקאו ספט' (דולר לטונה)	1498	45
סוכר אוקט'	11.48	-0.14

גרעינים ובקר שיקגו	מחיר	שינוי
פולי סויה ספט' (סנט לבושל)	575.25	2.75
חיטה ספט' (סנט לבושל)	330.5	-1
תירס ספט' (סנט לבושל)	218.75	2.75
בקר חי אוקט' (סנט לליברה)	71.725	0.425

מתכות תעשייתיות לונדון (דולר לטונה)

	מחיר
נחושת ספוט (דולר לטונה)	2489.5
בדיל ספוט (דולר לטונה)	5185
עופרת ספוט (דולר לטונה)	585.8
אבץ ספוט (דולר לטונה)	940
אלומיניום ספוט (דולר לטונה)	1456
ניקל ספוט (דולר לטונה)	6195

נפט (מחיר חבית בדולרים)

	מחיר
ברנט ספוט	18.55
ברנט אוקט'	18.4
דובאי ספוט	16.9
מאיין ספוט	16.55
טקסס קרוד ספוט	20.51
נפט לחימום ספוט	50.9

מוצרים מוגמרים (דולרים לטונה)

איכות ים תיכון (מקביל לאיכות להזרה):

	מחיר
בנזין (עופ' 0.15)	285
נפטא פר"ב	162

סחורות רכות

לונדון	מחיר	שינוי
קפה ספט' (דולר לטונה)	3415	-43
קקאו ספט' (ליש"ט לטונה)	1124	47
גומי אוג' (ד' סינג' לקילו)	196	-18.5

מדד CRB (של 21 סחורות, ארה"ב)

סגירה	שינוי	שינוי ב-%
233.65	1.45	0.62%

תתקשר עכשיו!
המטען שלך ינחת מחר על הבוקר בניו יורק

שערי מטבע חוץ / 29.7.94

המטבע	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג	שינוי יומי	מתחילת החודש	מתחילת שנה נומינלי	מתחילת שנה ריאלי
1 דולר ארה"ב	2.98	3.12	2.89	3.12	2.99	3.12	3.0348	3.0775	3.8317	3.8746	3.0359	3.0781	3.0570	0.33%	0.79%	2.38%	-5.23%
1 מארק גרמני	1.87	1.96	1.88	1.97	1.89	1.98	1.9035	1.9303	1.9043	1.9313	1.9026	1.9291	1.9222	-0.87%	1.02%	11.69%	3.39%
1 לירה שטרלינג	4.54	4.75	4.57	4.78	4.61	4.83	4.6332	4.6984	4.6340	4.6994	4.6419	4.7064	4.6711	-0.15%	0.17%	5.84%	-7.02%
1 פרנק צרפתי	0.54	0.57	0.54	0.58	0.54	0.57	0.5578	0.5656	0.5580	0.5660	0.5575	0.5653	0.5630	-0.69%	1.40%	11.13%	2.87%
100 ין יפני	2.97	3.11	2.98	3.11	2.98	3.12	3.0242	3.0668	3.0342	3.0669	3.0319	3.0741	3.0599	-1.14%	-0.08%	14.60%	6.08%
1 גילדן הולנדי	1.67	1.74	1.67	1.75	1.69	1.77	1.6964	1.7202	1.6972	1.7212	1.7005	1.7242	1.7126	-0.86%	0.91%	11.32%	1.05%
1 פרנק שווייצרי	2.20	2.31	2.21	2.31	2.23	2.33	2.2435	2.2751	2.2411	2.2727	2.2438	2.2750	2.2664	-1.00%	0.28%	12.41%	4.06%
1 כתר שוודי	0.38	0.40	0.38	0.40	0.38	0.41	0.3904	0.3959	0.3897	0.3953	0.3910	0.3965	0.3935	0.15%	-0.51%	9.76%	1.61%
1 כתר נורבגי	0.43	0.45	0.43	0.45	0.43	0.46	0.4371	0.4432	0.4366	0.4428	0.4380	0.4441	0.4411	-0.76%	1.05%	11.05%	2.80%
1 כתר דני	0.48	0.50	0.48	0.50	0.48	0.51	0.4849	0.4917	0.4844	0.4913	0.4859	0.4927	0.4894	-0.75%	0.99%	10.92%	2.68%
1 מארק פיני	0.57	0.60	0.57	0.60	0.57	0.60	0.5791	0.5872	0.5783	0.5865	0.5799	0.5880	0.5842	-0.75%	2.17%	13.11%	4.70%
1 דולר קנדי	2.16	2.26	2.16	2.26	2.15	2.26	2.1959	2.2268	2.1905	2.2215	2.1927	2.2233	2.2107	0.24%	0.78%	-1.64%	-8.95%
1 דולר אוסטרלי	2.18	2.30	2.17	2.32	2.18	2.31	2.2418	2.2733	2.2394	2.2710	2.2398	2.2710	2.2596	0.68%	1.92%	11.68%	3.38%
1 ראנד דרא"פ	0.53	0.76	0.59	0.84	0.66	0.84	0.8262	0.8378	0.8255	0.8372	0.8254	0.8369	0.8328	0.23%	0.29%	-5.22%	-12.27%
10 פרנק בלגי	0.91	0.95	0.90	0.94	0.92	0.96	0.9255	0.9385	0.9248	0.9379	0.9274	0.9403	0.9340	-0.85%	1.16%	12.98%	4.58%
10 שילינג אוסטרי	2.66	2.78	2.66	2.75	2.68	2.81	2.7059	2.7440	2.7040	2.7422	2.7055	2.7431	2.7314	-0.89%	0.93%	11.58%	3.29%
1000 לירטה איטל	1.86	1.97	1.87	1.99	1.89	1.98	1.9015	1.9283	1.9055	1.9325	1.9042	1.9307	1.9166	-0.26%	-0.09%	9.87%	1.06%
100 פזטה ספרדית	2.25	2.40	2.29	2.44	2.30	2.41	2.3154	2.3480	2.3160	2.3488	2.3203	2.3526	2.3349	-0.69%	0.67%	11.55%	3.26%
1 (ECU)	---	---	---	---	---	---	3.6415	3.6927	3.6589	3.6903	3.6415	3.6932	3.6759	-0.69%	1.12%	10.26%	2.06%
1 דינר ירדני	4.29	4.56	4.24	4.53	---	---	---	---	---	---	---	---	4.2951	0.33%	0.41%	2.74%	---
10 לירה לבנונית	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	0.0180	0.56%	-4.76%	2.27%	---
1 לירה מצרית	0.87	0.92	0.87	0.93	---	---	---	---	---	---	---	---	0.9935	0.32%	0.79%	5.62%	---
1 סל מטבעות	---	---	---	---	---	---	3.3490	3.3960	3.3472	3.3948	3.3500	3.3965	3.3768	-0.31%	0.40%	6.07%	-1.82%

שערי חליפין מצטלבים / אירופה צהרים / 29.7.94

	דולר ארה"ב	לירה שטרלינג	מארק גרמני	100 ין יפני	פרנק שווייצרי	פרנק צרפתי	גילדן הולנדי	1000 לירטה איטלקי	10 פרנק בלגי
1 דולר ארה"ב	---	0.6544	1.5904	0.9991	1.3488	5.4290	1.7850	1.5950	3.2730
1 לירה שטרלינג	1.5280	---	2.4301	1.5266	2.0610	8.2968	2.7275	2.4372	5.0012
1 מארק גרמני	0.6288	0.4115	---	0.6282	0.8481	3.4142	1.1224	1.0029	2.0580
100 ין יפני	1.0009	0.6551	1.5919	---	1.3501	5.4350	1.7867	1.5965	3.2761
1 פרנק שווייצרי	0.7414	0.4852	1.1791	0.7407	---	4.0256	1.3234	1.1825	2.4266
1 פרנק צרפתי	0.1842	0.1205	0.2929	0.1840	0.2484	---	0.3287	0.2937	0.6028
1 גילדן הולנדי	0.5602	0.3666	0.8910	0.5597	0.7556	3.0419	---	0.8936	1.8336
1000 לירטה איטל	0.6270	0.4103	0.9971	0.6264	0.8457	3.4043	1.1191	---	2.0520
10 פרנק בלגי	0.3055	0.2000	0.4859	0.3052	0.4121	1.6590	0.5454	0.4873	---

עכשיו כל לילה לניו יורק
עם בואינג 747-400
תל-אביב · 03-6917211
השמים פתוחים
EL AL אל על
CARGO מטענים

תעשיות רוזין בע"מ

הודעה על כינוס אסיפה כללית שנתית רגילה של בעלי המניות של החברה

ניתנת בזאת הודעה כי ביום 21.8.94 בשעה 17:00 תתקיים במשרד פירון, קרני סרוב ופירון, משרד עורכי דין ברחוב ארלוזורוב 111, תל-אביב אסיפה כללית שנתית רגילה של החברה.

על סדר היום:
1. אישור הדו"חות הכספיים של החברה ליום 31.12.93.
2. מינוי דירקטורים.
3. מינוי רואה חשבון לחברה.
4. אישור הקצאת אופציות הניתנים למימוש במניות רגילות של החברה בהקצאה פרטית לשלושה דירקטורים בחברה (כמפורט בדו"ח מיידי מיום 26.4.94 וכפי שתוקן ביום 22.5.94).
5. אישור תשלום שכר דירקטורים.

בעלי מניות רשאים להשתתף ולהצביע באסיפה הכללית בעצמם או על ידי בא כח, ובמקרה של תאגיד על ידי נציג שהורשה לכך כדין.

בהתאם לתקנה 71 לתקנות ההתאגדות של החברה יופקד יפוי הכח במשרד הרשום של החברה לא פחות מ-48 שעות לפני מועד האסיפה.

בכבוד רב,
תעשיות רוזין בע"מ

פרובוקציות בפרסום
האם יש בזה תועלת עסקית?
ערב עיון - יום ב', 29.8.94, בשעות אחה"צ, בת"א

- "התועלת העיסקית של הזעזוע" – דר' דן הרמן, מנהל השיווק חברת מגדל
- "בסוף זוכרים את אלו..., כוחו של הפרסום הפרובוקטיבי" – מר חיים פרס, מנכ"ל פרסום סימבול פרס
- "מדוע מפרסם מחליט ללכת על פרסום פרובוקטיבי" – מר חיים רזונב, מנכ"ל ניבור סבריגה
- "גבולות הטעם בפרסום פרובוקטיבי" – מר אילן סימון, מנכ"ל פרסום מאיו-סימון
- "סיבות לפרסום פרוע וסיבות לפרסום שמרני" – מר ניסים מזרחי, יו"ר טופ מפעלי אופנה (1977) בע"מ
- "נזק עסקי בפרסום פרובוקטיבי" – פרופ' מיכאל פרי, מנכ"ל חברת מיצוב
- "האם צריך קו אדום בפרסום פרובוקטיבי?" – מר מיקי קאופמן, פרסום או.קיי, ועדת האתיקה של איגוד הפרסומאים

מנחה: פרופ' מיכאל פרי

המרכז הישראלי לניהול

פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול, טל. 03-6957202, פקס. 03-6953104

מערכת הבריאות
לאחר
חוק ביטוח בריאות ממלכתי
מפגש ערב - יום ג', 2.8.94, בתל-אביב

בתכנית:
- חוק ביטוח בריאות ממלכתי לאור מבנים מקובלים של כלכלת בריאות – פרופ' גור עופר, המחלקה לכלכלה, האוניברסיטה העברית.
- שוויוניות ויעילות במערכת הבריאות – פרופ' צבי אדר, מרכז קובנס למינהל מערכות בריאות, אוניברסיטת תל-אביב.
- הצגת מודל להערכות קופות החולים לאחר החוק – פרופ' יאיר שפירא, אוניברסיטת תל-אביב
- השפעת החוק על הרפואה הפרטית – פרופ' אלכסנדר אבירם, מנכ"ל ביה"ח אסותא, יו"ר פורום מינהל בריאות.
- התארגנות בעלי מקצוע בבתי חולים לצורך אספקת שירותי בריאות – ד"ר שלמה נוי, מרכז קובנס למינהל מערכות בריאות, אוניברסיטת תל-אביב.

מנחה: פרופ' יאיר שפירא

מוזמנים להשתתף:
מנהלי מוסדות בריאות, בתי חולים וקופות חולים, מנהלי מחלקות במערכת הבריאות, מנהלי כספים, מנהלי שיווק, כלכלנים, רואי-חשבון, מנהלים בחברות ביטוח, יזמים ובעלי עניין אחרים.

פרטים והרשמה: טל' 03-6957202, פקס. 03-6953104

המרכז הישראלי לניהול - פורום מינהל בריאות

מסעדה ישראלית עם סגנון

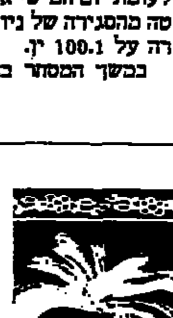

כפות תמרים

רח' אחד העם 60
תל אביב
טלפון להזמנות:
03 202166
שעות הפתיחה:
ימים ב'-שבת
מ-20:00 עד 23:00

מודעה

הפתעה כשרה
מסעדות
דניאל רוגוב

פורסם ב הארץ ב- 31.3.94

התערוכה הבינלאומית לבטיחות וגיהות
S A F I M E D 9 4

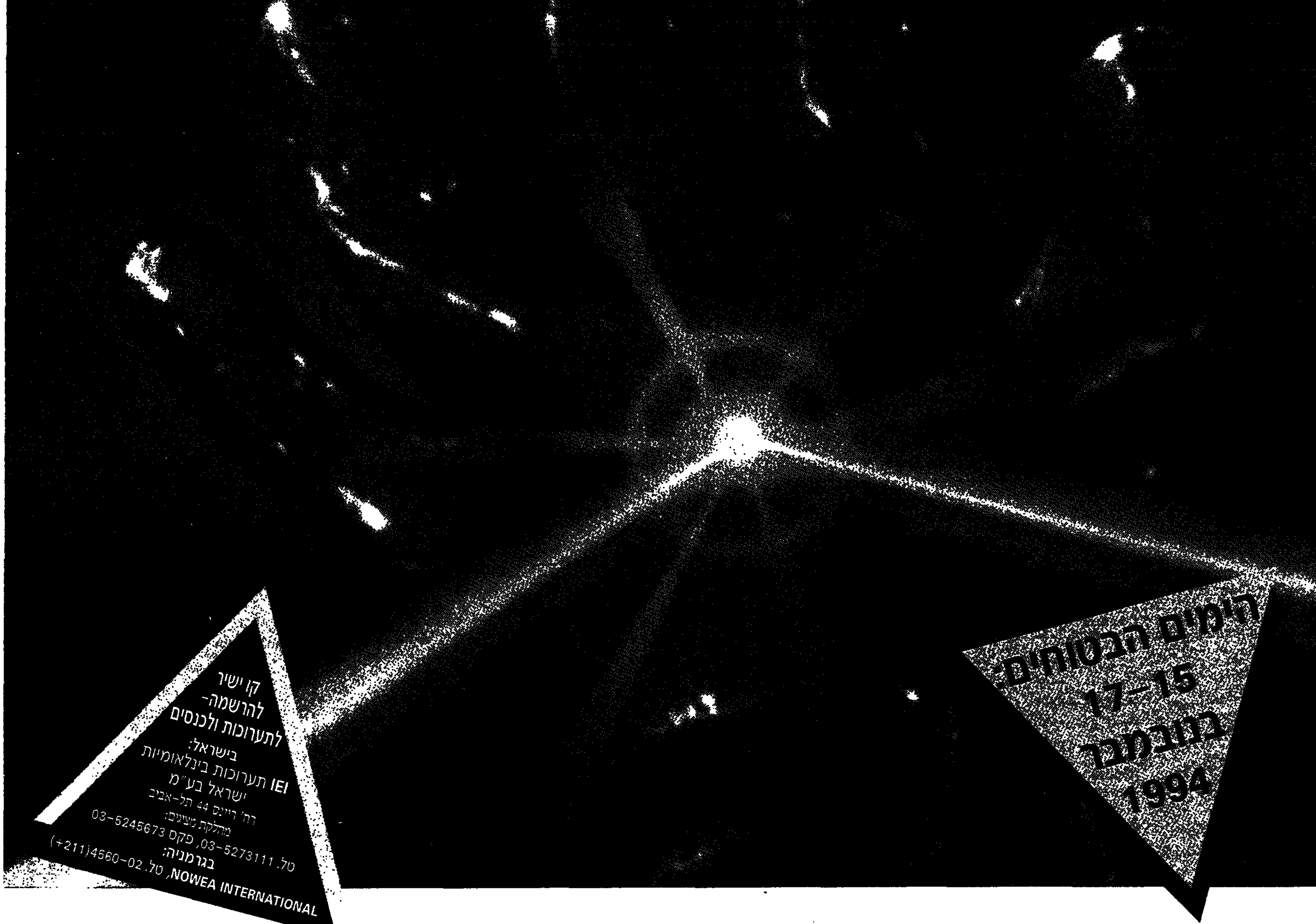

מציג נכבד,

חברת IEI –
תערוכות בינלאומיות ישראל,
בשיתוף המחלקה
לבטיחות, גיהות ואיכות
בעבודה בהסתדרות הכללית
מעמידות לרשותך במה פתוחה
לקהל מבקרים גדול –
בתערוכות הבינלאומיות
FIREX 94–I SAFIMED 94.
שתי תערוכות בגני התערוכה,
תל-אביב, מ–15 עד 17
בנובמבר 1994.

לראשונה בישראל מוצגת התערוכה הבינלאומית לבטיחות גיהות והגנה על הסביבה – בהשתתפות ישירה של יצרנים מחו"ל.

נרשמים עכשיו – משתתפים בטוח בנובמבר.

הנושאים

בטיחות בעבודה וציוד בטיחות אישי
גיהות ורפואה תעשייתית
טכנולוגיות של סביבה ידידותית

המציגים

- **הצגת בכורה** - פעם ראשונה בישראל מוקם בתערוכה ביתן לאומי - גרמני בהשתתפות 28 יצרנים, אשר אינם מיוצגים עדיין בארץ.
- **ביתן משותף** - 6 איגודים מקצועיים מגרמניה בתחום הבטיחות מקימים יחד ביתן משותף.
- **מאות מציגים** - מאות יצרנים מחו"ל ומאות יצרנים מהארץ.

המבקרים

בתערוכות FIREX 94-I SAFIMED 94 יבקרו 20,000 אנשי מקצוע, קציני בטיחות, מהנדסי בטיחות, טכנאים ומפקחים, רופאים תעשייתיים, מנהלים וקניינים מענפי התעשייה, הבנייה, צה"ל ומערכת הבטחון, בתי חולים, רשויות מקומיות, משרדי ממשלה, וכן אלפי העובדים בכל המקומות הנ"ל. עשרות אלפי המבקרים בתערוכות ייחשפו על-ידי הזמנות, השלחות על-ידי המארגנים והמציגים, וכן על-ידי מערך פרסום ויחסי ציבור.

המארגנים

ארגון ושיווק התערוכות נעשים במקביל מישראל ומגרמניה:

בישראל - ע"י **IEI** תערוכות בינלאומיות ישראל בע"מ, רח' ריינס 44 תל-אביב, טל. 03-5273111, פקס. 03-5245673

ובגרמניה - ע"י **NOWEA INTERNATIONAL**- הזרוע הבינלאומית של יריד דיסלדורף (מארגן תערוכת הבטיחות A+A החשובה בעולם).

NOWEA INTERNATIONAL היא חלק מחברת **I.E.I** תערוכות בינלאומיות ישראל בע"מ ופועלת באמצעות משרדיה בגרמניה, רוסיה, צרפת, איטליה, הודו, ארה"ב וע"י סוכנים ב-72 מדינות בעולם.

הכנסים המקצועיים

באירגון המחלקה לבטיחות, גיהות ואיכות בעבודה בהסתדרות - ייערכו במהלך ימי התערוכה כנסים מקצועיים, מיפגשי עובדים, בדיקות בטיחות וסמינרים, בהשתתפות מומחים מחו"ל ומהארץ.

שלושת הכנסים הם:
- כנס בטיחות במפעלים
- כנס בריאות העובד
- כנס איכות הסביבה

עם החברות שלהלן נוצר כבר קשר בחו"ל

3M (EAST) - SWITZERLAND * AERCOLOP - U.S.A * AMERICAN OPTICAL CORP- U.S.A* APPOR LTD - ENGLAND * ASCHBACH - GERMANY * BAYER DIAGNOSTIC - GERMANY * BILSOM INTERNATIONAL AB - SWEDEN * BOUTON - U.S.A * CHLORID - BARDIC - U. K * CLA - VAL - U.S.A * COLOMBUS MCKINNON - U.S.A * DALMEK - ITALY * DONALDSON - TORIT - U.K. * DRAGERWERK AG/ - GERMANY * DURACELL - BELGIUM * ELBAX - JAPAN * EVA BARBELINI - ITALY * FIBER METAL - U.S.A. * FIRELITE - U.S.A * FLEX-O-LUTE * G-F-G -GERMANY * HAILO - GERMANY * HALBOUL - FRANCE * HAWS - U.S.A * HYMER - GERMANY *

אם אתה מייצג אחדות מהן – הצג אותן בתערוכה.
אם אתה מעוניין לייצג חברות אחרות – פנה אלינו וניצור עבורך את הקשר.

תערוכת FIREX 94

הצגת מיגוון רחב של שיטות ואמצעים למניעת אש והגנה מאש

הנושאים

ציוד ומערכות לגילוי אש ועשן.
ציוד ומערכות לכיבוי אש ידני ואוטומטי.
מערכות כריזה.
חשיפה לחומרים מסוכנים.
חומרים עמידים בפני אש.
דלתות עמידות אש.
ציוד ליציאות חרום ופינוי המוני.
שלטים, תאורה וסימוני אזהרה והכוונה לשעת חירום.
אחסון בתנאים עמידים בפני אש.
חומרים לבניה מוגנת אש.
יעוץ, הדרכה ופרסומים.

בחסות הארץ – עיתון אחד טוב מול כל הצהוב

I.E.I NOWEA מארגנים לך את כל הבינלאומי ומי

هكذا من الأصل

ברכות לרגל יום ההולדת של בני ברית בארץ ובעולם ולרגל חילופי המשמרות

לאחות **פנינה בור**
עם בחירתך לתפקיד הנעלה
נשיאת "בני ברית ישראל"
ברכות ואיחולים
להצלחה בתפקיד

הנהלת בית אבות בני ברית.

לעו"ד **אביגדור ורשה**
על היבחרך לסגן נשיא בני ברית העולמית,
לגב' **פנינה בור**
על היבחרך לנשיאת בני ברית ישראל.
מיטב הברכות והאיחולים.
אריה ושרה ברוכלר - מפעלי אריה.

לפנינה בור
בהימנותך לנשיאת בני ברית ישראל
לאביגדור ורשה
בהימנותך לסגן נשיא עולמי - בני ברית.
למיסדר בני ברית ליום הולדתו ה-150

עלו והצליחו.

בברכה,
ברכה ושלמה קרונפלד

לעו"ד **אביגדור ורשה** -
על בחירתו לסגן נשיא בני ברית העולמית.
לגב' **פנינה בור** -
על בחירתה לנשיאת בני ברית בישראל.
ולמיסדר בני ברית בישראל,
קבלו ברכותינו להצלחה.

לוציה ומוריס קמן - יקירי בני ברית.
סתם ומוריס ריינה.
סנדרה וסימון קמן.

גב' ראפ גיטה
וסוכנות נסיעות ר.א.פ טורס
מברכים את גב' **פנינה בור** על בחירתה
לנשיאת בני ברית ישראל
ואת עו"ד **אביגדור ורשה** על בחירתו
לסגן נשיא בני ברית העולמית
ואת שנת ה-106 להקמת בני ברית ישראל
המשך הצלחה ושגשוג !

ברכת מלון פארק נתניה
לגב' פנינה בור ולעו"ד אביגדור ורשה
מייסד תכנית הגימלאים המתנדבים של בני ברית.
עם כניסתם לתפקידי המנהיגות
כה לחי !

רשת יונה מלונות
מברכת את בני ברית העולמית
לרגל שנתה ה-150
לעו"ד אביגדור ורשה
צרור ברכות לרגל בחירתך
לסגן נשיא בני ברית העולמית
מאחלת
הנהלת יונה מלונות

ברכות לאחות **פנינה בור**
לבחירתך כנשיאת המסדר בישראל.
לנשיא היוצא **אביגדור ורשה**
למנויו כסגן נשיא עולמי

בהצלחה

ש. רזניק בטוחי המגן

ברכה נאמנה
לעו"ד אביגדור ורשה
על בחירתו לסגן נשיא בני ברית העולמית
לגב' פנינה בור
על בחירתה לנשיאת בני ברית ישראל.
לשנת ה-150 לבני ברית העולמית.
ושנת ה-106 לבני ברית ישראל.
עלו והצליחו.

אלחנן פרידמן
פ.א. יעוץ בע"מ

עירית קרית אונו מברכת את
מיסדר בני ברית העולמית
לשנת ה-150.
את הנשיאה החדשה - גב' **פנינה בור**
ואת עו"ד **אביגדור ורשה** -
על בחירתו לסגן נשיא בני ברית העולמית.

דרור בירנבאום
ראש העיר
נבחריה ועובדיה

לגב' בור פנינה
נשיאת מסדר בני ברית
איחולינו הלבביים בהיבחרך
שתגשימי את אשר חרוט על דיגלך
בצירוף זר ברכות ליום חגך !
מאחלים
הנהלת אולמי בני ברית
מיקי ודב

לגב' **פנינה בור** ולעו"ד **אביגדור ורשה**
ברכות חמות והצלחה בתפקידכם
למסדר בני ברית ליום הולדתו ה-150

עלו והצליחו.

יוחאי פלג
ומשפחת טקסידו
מרכז ארועים
טוקסידו

למסדר בני ברית ישראל
לגב' **פנינה בור** - נשיאת בני ברית ישראל.
לעו"ד **אביגדור ורשה** - סגן נשיא בני ברית העולמית
ולמנהלנו היקר מר **יוסף הלפרין** - לרגל קבלת תואר
"יקיר בני ברית".
ברכות לבביות להמשך הצלחה ושגשוג!

חב' בלמון בע"מ
ההנהלה והעובדים

המרכז העולמי של בני ברית - ירושלים
מברך את סגני היו"ר שלו:
פנינה בור -
על הבחרה לנשיאת בני ברית ישראל
אביגדור ורשה -
על הבחרו לסגן נשיא בני ברית עולמי

לעו"ד **אביגדור ורשה**
על היבחרך לסגן נשיא בני ברית העולמית,
לגב' **פנינה בור**
על היבחרך לנשיאת בני ברית ישראל.
מיטב הברכות והאיחולים.
אריה ושרה ברוכלר - מפעלי אריה.

משרד "אטלס" -נסיעות, תיירות וביטוח בע"מ
מברך את גב' **פנינה בור**
על בחירתה לנשיאת בני ברית ישראל
ואת עו"ד **אביגדור ורשה**
על בחירתו לסגן נשיא בני ברית העולמית

שלוה בית החלמה והבראה
רח' מצולות-ים 1, ת.ד. 629 גבעתיים 53105 טל. 5715644-6
בחסות בני ברית בישראל

לגב' פנינה בור חברת הנהלת "שלוה"
ברכותינו הנאמנות למנוייך
כנשיאת בני ברית ישראל
עלי והצליחי!

מנהל בית "שלוה"

למסדר בני ברית בישראל ובעולם
לגב' **פנינה בור** -
נשיאת בני ברית בישראל.
לעו"ד **אביגדור ורשה** -
סגן נשיא בני ברית העולמית.
קבלו את ברכותינו הלבביות
להמשך הצלחה ושגשוג.

ידידה ויוסף פרלמן
מ. פרלמן בע"מ

חילופי משמרות ותנופה חדשה בארגון היהודי הגדול בעולם

מאת: רם אבידן

*** בימים הקרובים ייעשו חילופי משמרות בארגון בני ברית, שהוא המיסדר היהודי הגדול בעולם, המונה למעלה מחצי מיליון חברים בכל המדינות שבהן מתקיימות קהילות יהודיות * סגנית הנשיא העולמי פנינה בור מסיימת תפקידה לאחר שתי קדנציות רצופות ונבחרה פעם נוספת לנשיאת בני ברית ישראל * עו"ד אביגדור ורשה נשיא בני ברית ישראל בשתי הקדנציות האחרונות ועוזר הנשיא העולמי, נבחר סגן הנשיא העולמי של בני ברית ***

הוועידה השנתית ה-67 של בני ברית בישראל, תעמוד בסימן של חילופי משמרות בהנהגה הישראלית של הארגון היהודי הגדול ביותר בעולם: אביגדור ורשה, נשיא בני ברית בישראל, מסיים את כהונתו בתום שתי קדנציות ומעביר את ההגה לידי פנינה בור, שהיתה בארבע השנים האחרונות סגנית הנשיא העולמי של בני ברית.

בעוד זמן קצר ייסגר המעגל במסגרת זו של חילופי משמרות: בוועידה העולמית של בני ברית בוושינגטון, ייבחר אביגדור ורשה, עד כה ראש הגליל הישראלי של בני ברית, כסגן נשיא העולמי של בני ברית, במקומה של פנינה בור, אשר תיבחר לכהן בהנהגת המוסדות העולמיים של בני ברית מועצת הנגידים והמועצה הבי"ל.

שני המנהיגים החדשים, פנינה בור ואביגדור ורשה, אינם פנים חדשות בבני ברית. פנינה בור, אשה פעלתנית ותוססת, שידידיה מכנים אותה כספינת רועטת, עשתה היסטוריה כשהיתה האשה הראשונה שכיהנה כנשיאת גליל במשך 8 שנים - 4 קדנציות ברציפות, והאשה הראשונה בעולם שמונתה לכהונת סגן הנשיא העולמי, ושימשה בתפקיד 2 קדנציות, היינו 4 שנים. בעבר כבר שימשה נשיאת בני ברית בישראל, אך נענתה להפצרות חוזרות ונשנות לשאת שוב בתפקיד הקשה. לדבריה הסכימה לשאת שוב בעול, מתוך אמונה עמוקה שעם בוא השלום נכונו לבני ברית משימות ותפקידים רבים, ובראש וראשונה הגברת העליה לישראל - תחום שבו בני ברית עשויה לתרום תרומה נכבדה, לרבות במישור הקליטה בארץ, לצד הגדלת מספר התיירים היהודים שיגיעו לישראל בעידודה של בני ברית כדי להזדהות עמה ולהעמיק בה את תודעתם היהודית. פנינה בור, אם לארבעה וסבתא לנכדים, רעייתו של הצ'לן אברהם בור חבר התזמורת הפילהרמונית, נולדה בתל אביב להורה ויצחק פוטובסקי ז"ל, מבוני העיר. פעילותה האינטנסיבית באירגונים שונים, כמו הנהלת ליב"י, התזמורת הקאמרית של רמת גן, יו"ר הקרן לעידוד המיפתנ"נים בישראל, חברת הנהלת "שלווה", מועצת האגודה למען החייל בר"ג ועוד, רק מוכיחה את הכלל שדווקא לאנשים עסוקים יש הרבה פנאי לעיסקי ציבור.

פעילותה הציבורית העניקה לה את התואר "אם השנה" מטעם בני ברית, ועשרות תעודות הערכה והוקרה מצידם של אירגונים שונים: עם יפה עם אחד, משטרת ישראל, ועוד. פעילותה הציבורית זיכתה אותה בעשרות מזכרות מאירגונים בארץ ובעולם ומחברי הקונגרס והסנאט האמריקני, המוצגות אחר כבוד על שלושה מדפים עמוסים בדירתה ברמת גן, ובתעודות ראשי עיר ואזרחות כבוד

של ערים בארה"ב כדוגמת בברלי הילס, אוסטין טקסס, בלטימור, רובע ברוקס בניו יורק, אטלנטיק סיטי, סן אנטוניו ועוד ועוד. פנינה בור מרבה להופיע בהרצאות בפני הקהילות היהודיות בארה"ב ובבתי כנסת. בשנים האחרונות החלה להופיע בכנסיות נוצריות ומעודדת תיירות נוצרית לישראל. אילו סגן הנשיא העולמי עו"ד אביגדור ורשה, אישיות בעלת רקע ארוך של עיסוק בצרכי ציבור באמונה, עשה גם הוא היסטוריה אישית, בשובו לכהן באירגון של בני ברית, שבו שימש בעבר כעוזרו של הנשיא העולמי סימון ריץ' וכיום עוזרו של הנשיא העולמי קנט שיינר. כנשיא בני ברית בארץ טרח להצעיר ולרענן את שורות המיסדר, גייס צעירים רבים לשורותיו ופעל לפתיחות לשכות חדשות בארץ - באריאל, מעלה אדומים, תלמי יוסף שעל גבול מצרים, כרמיאל, חדרה, כפר סבא, בית דגן, ושתי לשכות לערלי חבר העמים בחיפה ובהרצליה. עו"ד ורשה הגיע לארץ מפולין, כבנה של משפחה ברוכת ילדים. את כל דרכו אל הצמרת עשה בכוחות עצמו, והיה ל"סלף מייד מן" טיפוסי. כבר בהיותו בן 12 יצא לעבוד כנער שליחויות במשרד עורכי דין בת"א. כשכבר היה יושב ערב ערב לספסל הלימודים בביה"ס הגבוה לימודי משפט וכלכלה בתל אביב, והוכתר כעורך דין. ורשה שימש שלוש קדנציות כראש מועצת קרית אונו, תפקיד שאליו נבחר בראש רשימה עצמאית. בכך היה לחלוץ הרשימות העצמאיות בישראל, כשהדבר לא היה עדיין פופולרי כבימינו, ופרץ את הדרך בפני הרשימות העצמאיות שצצו במערכות הבחירות האחרונות כפטריות לאחר הגשם והפגינו הצלחה אדירה. הוא ניהל גם את מאבקיו של השלטון המקומי בישראל, בהיותו סגן יו"ר המרכז לשלטון מקומי, ובנוסף מילא שורה של תפקידים ציבוריים חשובים בארץ ובחו"ל. כיום הוא מייצג את בני ברית בנשיאות הוועד הפועל הציוני, חבר הוועדה

לפיתוח והתיישבות, וחבר יחיד מטעם בני ברית בדירקטוריון של הקק"ל. ורשה, נשוי ואב לשניים וסב לנכדה, היה גם חבר הנהלת

"נאות קדומים", הגן התנכ"י ביער בן שמן.

*

שני המנהיגים הללו נכנסים לתפקידיהם החדשים בשעה קשה מאוד לעם היהודי. נישואי התערובת אוכלים בכל פה בעם היהודי בתפוצות, ומגיעים לכדי 55%. נתון זה מטריד כבר עכשיו את שלוותו של אביגדור ורשה, שמבטיח לפעול בתפקידו החדש כסגן הנשיא העולמי לא רק במסגרת תכניות וסמינרים כבדי ראש, אלא גם להפש ולהפעיל גימיקים שונים, להעמקת התודעה היהודית בקרב הנוער וצימצום נגע נישואי התערובת. ואילו פנינה בור, נשיאת המיסדר בישראל, תתרום את חלקה למשימה זו, באמצעות הגליל הישראלי של המיסדר. כסגנית הנשיא לשעבר היא מודעת היטב לבעיה המדאיגה של נישואי תערובת, ומבטיחה לפעול בארץ לעידוד התודעה היהודית בקרב בני הדור הצעירים בעולם, ע"י עריכת קייטנות ואירועים אחרים בארץ, לנוער יהודי מן העולם, בחסות בני ברית.

*

עו"ד ורשה כבר קבע לעצמו יעדים במסגרת פעילותו כסגן הנשיא העולמי, של המיסדר שנוסד לפני 151 שנה בניו יורק כאירגון יהודי עולמי, והמונה כיום למעלה מחצי מיליון אחים ואחיות הפזורים באלפיים לשכות ב-51 מדינות. הוא יפעל להבאת נוער יהודי מהעולם לביקורים בישראל, בכל ימות השנה ומכל קצות תבל, כדי "לטפטף להם אידישקייט". ורשה, בניגוד לישראלים מסויימים שתומכים בצימצום הקשרים בין ישראל לתפוצות, גורס בדיוק ההיפך, ואפילו סבור שעל העם בישראל ובעולם לסבסד מתנות אלה כדי לעודד נוער יהודי להגיע ארצה. ורשה מאמין גדול בצורך לעשות את ישראל למרכז העולמי של בני ברית, על הגליל הישראלי לתפוס את מקומו בחוד החנית של המיסדר העולמי, הוא אומר, ומבטיח לפעול בכיוון זה מעמדתו החדשה כסגן הנשיא העולמי. במסגרת זו הוא יוסיף פעילויות בשני תחומים נוספים - השקעות ותיירות יהודיים בישראל. לאחר שנים רבות שבהן התדפק כמעט על כל דלת אפשרית נוסדה קרן מיוחדת להשקעות בישראל, באמצעות בני ברית ובחו"ל, שמעניקה פן נוסף לפעילויות בני ברית.

ואילו בתחום התיירות רוקם ורשה תכניות לעידוד סקטורים יהודיים לטייל בישראל - טיול לגימלאים וטיול של שילוב הדורות בהשתתפות סבים ונכדיהם, סמינרים לבני נוער וכדומה. הוא משוכנע שביקור בישראל עשוי לתרום באורח מכריע להעמקת התודעה היהודית. "אסור לנו להשלים עם הסימן שבעוד 50 שנה ייעלם העם היהודי בתפוצות", הוא אומר והופך אמירה זו למוטו שינחה את פעילותו כסגן הנשיא העולמי.

*

גם בישראל נוטל האירגון על עצמו משימות רבות ומגוונות, מבהירה פנינה בור, ובכלל זה קליטת עליה, צימצום פערים, חיזוק מעמדה של ישראל בעולם ופעילות ענפה בתחומי חינוך ובטחון. נשיאתו החדשה של בני ברית בישראל פנינה בור אומרת: "נעשה כל מאמץ למשש את יעדנו, להבטיח את המשך הקיום היהודי".

הסולידריות היהודית של הארגון, התבטאה בהקמת המרכז העולמי של בני ברית בירושלים, דווקא בשעה שכל השגרירים הזרים נטשו את הבירה. יו"ר המרכז העולמי הוא מר שלום דורון. כיום מכהנים פנינה בור ואביגדור ורשה (שהיה מנכ"לו הראשון של הבית) כיו"ר עמית של המרכז. בימים אלה פתחה בני ברית קרן מיוחדת לאיסוף כספים לטובת נפגעי ההתפרצות הקטלנית בבית הקהילה היהודית בבואנוס איירס (בבנק לאומי לישראל, חשבון 912-37444/66). בני ברית היה מהאירגונים הראשונים שהביע סולידריות עם המיסדר העמית בארגנטינה (שהוא גליל מס' 20, בעוד ישראל מוגדרת גליל מס' 14).

בארץ מפעילה בני ברית מחסני בגד וריהוט למען עולים חדשים, מקיימת קרן מילגות, מעודדת קליטת אמנים עולים במקצועותיהם, מארגנת מיפגשים בין נוער יהודי מהתפוצות לנוער ישראלי, מחלקת מילגות לסטודנטים נזקקים בהיקף של 200,000 דולר לשנה, מארגנת חגיגות בר מצווה לילדי שכבות מצוקה ולעולים מאתיופיה ומדינות חבר העמים, בהשתתפות אישים כמו הרב לאו והרב מצגר, מרסה גור, רוני מילוא, אביגדור קהלני ועוד.

בני ברית גם מסייעת בהפעלת גג לחייל המשוחרר בחיפה, שבו מתגוררים מאה משוחררי צה"ל משכבות מצוקה, המתכוננים ללימודים גבוהים, ונהנים לא רק מדיור אלא גם מארוחות וכסף כיס. בחיפה גם מפעילה בני ברית מועדוני נוער כ"בית איתן" ו"בית הרדוף". הגליל הישראלי של בני ברית, שבזמנו דחף בניצוחם של אביגדור ורשה ופנינה בור, להצטרפות בני ברית להסתדרות הציונית, אף שרתף לקרן יהודית - הלשכה הישראלית הבינלאומית של בני ברית - שהתחברות בו, תמורת תרומה של 36$ לשנה, מכבדת מאוד את בעליה. סכומים אלה מתקבצים מכל העולם להשקעות בישראל, לרבות אימוץ משמר הגבול, דאגה ליתומיו ואלמנותיו, פתיחת מועדונים לשוטרים בכל רחבי הארץ, טיפוח מועדוני קשישים, עיוורים ועולים, סיוע למיצפים שבגליל, אימוץ חיילות יוה"ס וסיעוד, ילדי סוהרים, מורות חיילות, ועוד היד נטויה.

*

לנשיאה החדשה של בני ברית בישראל פנינה בור, ולסגן הנשיא העולמי עו"ד אביגדור ורשה, עוד נכונו עלילות רבות במסגרת פעלותם ההתנדבותית בשורות בני ברית, בארץ ובעולם. "יש לבני ברית פוטנציאל בלתי רגיל של אנשים חדורי התלהבות ומשאבים חשובים, ויש לנו קבלות על פעילותנו בעבר במסגרת הארגון", אומרים השניים.

על רקע סיכום והצלחתם בעבר, חזקה עליהם שגם במיבחנים החדשים שעוד נכונו להם, הם יעמדו בהצלחה, לטובת המשך הקיום היהודי בהיסטוריה העולמית.

בעולם

ההתאוששות מגיעה לחופים

כשנתיים אחרי תחילת ההתאוששות בארצות הברית ברור שבשנה הבאה לא תהיה בה מדינה שכלכלתה אינה מתרחבת

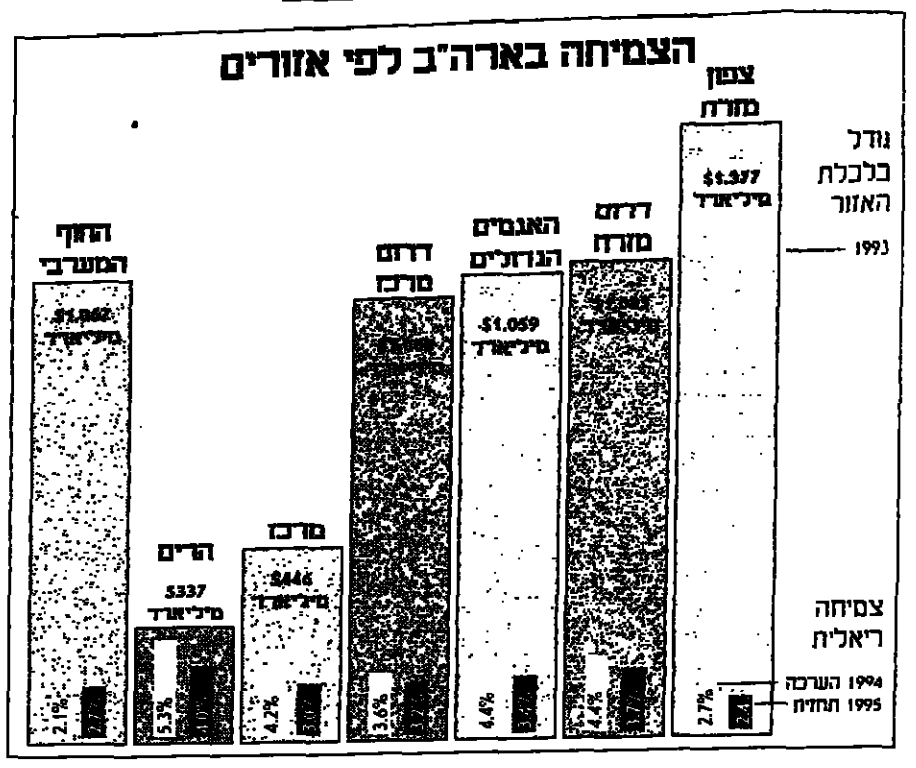

FORTUNE

יש סיבה למסיבה. בשנה הבאה, זו הפעם הראשונה מאז 1986, יתרחבו הכלכלות של כל 50 המדינות של ארצות הברית בעת ובעונה אחת. הוואי היא עכשיו המדינה היחידה המצויה במיתון, וגם היא עשויה לצאת ממנו כאשר יגיעו יותר תיירים מן החוף המערבי.

אבל לא צריך למהר כל כך עם המשקאות. שיעורי הריבית הגבוהים יותר יאטו את הצמיחה הכלכלית בכל רחבי המדינה מקצב מהיר של 3.7% השנה ל-3% ב-1995. זה עדיין שיעור צמיחה משביע רצון, אבל משמעותו שהמדינות החזקות יתקררו מעט כאשר התאוששות פושרת תחול במדינות החלשות יותר. זו תהיה הצמיחה באזורים השונים של ארצות הברית:

צפון מזרח

אזור זה, הסובל כבר זמן רב, מתאושש בשל כוחם של השירותים הפיננסים והמקצועיים, בניית בתים ומוצרים תעשייתיים כמו פלדה וחלקי מכוניות. אבל העלייה בשיעורי הריבית מהווה סיכון מיוחד לעיר ניו יורק, שם וול סטריט בולטת במיוחד בהכנסות האישיות. העלאות בשיעורי הריבית על ידי הפדרל ריזרב הורידו את מחיריהן של המניות והאג"ח ובכך צמצמו את המסחר ואת ההכנסות מעמלות של הבנקים להשקעות. סלומון, לדוגמה, הודיעה שהיא צופה הפסד של 200 מיליון דולר לרבעון השני.

הבנקים של ניו יורק בריאים, אבל עליית שיעורי הריבית עלולה לפגוע גם ברווחיהם. ביולי הודיעו שני בנקים גדולים להלוואה וחיסכון – אנרק ודיים – על מיזוג ביניהם שיעלה ב-500 משרות. בינתיים ממשיכות הקהילות בשאר חלקי מדינת ניו יורק להיפגע מפיטורים בפפסיקו, בקודאק, ביבם ובזירוקס, וגם מגזר התרופות הגדול בצפון ניו ג'רזי מקצץ במשרות.

גם בקונטיקט משתולל הרה-ארגון של חברות. בששת החודשים שהסתיימו באפריל פוטרו במדינה 15,000 עובדים, לעומת 10,000 בששת החודשים הקודמים. התעשייה הביטחונית מצטמקת וענף הביטוח מפטר עובדים בציפייה לרפורמה בביטוח הבריאות. גם מסצ'וסטס חשופה לצמצומים בהוצאות הביטחון, אבל היא במצב טוב יותר משום שהיא נתמכת על ידי עסקי הייעוץ, התוכנה וניהול הכספים שלה.

החוף האטלנטי הדרומי

האזור הדרום מזרחי צומח במידה גדולה יותר מאשר כלל האומה, בעיקר בשל הבנייה, השירותים הפיננסים, הגידול באוכלוסייה, מעבר חברות אליו וייצור המכוניות. בערים כמו ראלי ושרלוט יש שיעורי אבטלה של פחות מ-4%. אבל המחסור בעובדים לא התפתח והשכר אינו עולה, משום שמחפשי עבודה רבים נוהרים לאזור. אטלנטה, אחת מן הערים הלוהטות ביותר בארה"ב, לא תצטנן לפני שהמשחקים האולימפיים של 1996 ייצאו מן העיר. אטלנטה, אבן שואבת לחברות אמריקניות הרוצות לעבור למקומות טובים יותר, משכה גם השקעות יפאניות גדולות באלקטרוניקה וציוד תקשורת.

אבל שיעורי הריבית הגבוהים יעכבו את הצמיחה המהירה באזור זה, משום שהירידה במכירות של בתים חדשים תצמצם את הביקוש לחומרי בנייה. לעומת זאת הבנייה באזור תמשיך להיות חזקה, ובפלורידה תהיה השנה הגדולה ביותר בכל ארצות הברית.

האגמים הגדולים

הודות למכירה חזקה של מכוניות, משאיות וציוד תעשייתי כבר יש למערב התיכון צמיחה בריאה. הרבה פחות ברורה התחזית עד לסוף '95. ייתכן שהעלייה הגדולה במכירות ציוד כבר הסתיימה, אבל היצרנים ימשיכו לקנות מכונות משום שרווחיהם מגיעים לרמות שיא. יצרני המכוניות, בעיקר, מתכננים השקעות נוספות בציוד כאשר הם רוצים להגדיל את הפריון ולהוסיף כושר ייצור. אף שהצמיחה במכירות מכוניות תאט בשנה הבאה, יש להניח ששלוש הגדולות והחברות היפאניות יגדילו את הייצור משום שהין החזק עושה את היצוא מיפאן יקר יותר ויותר. הין החזק ידחוף גם את המפעלים היפאניים לקנות יותר ויותר חלקים אצל יצרנים במערב התיכון, ובכך יהיה היצוא של האזור תחרותי יותר בשוקי העולם.

דרום מרכז

הייצור הגובר של מכוניות בקנטאקי ובטנסי, העלייה בתיירות בניו אורלינס, ענף הימורים משגשג בספינות נהר במיסיסיפי, גידול ביצוא מטקסס למקסיקו – הסימנים הם רובם חיוביים. טקסס, המהווה כמעט מחצית מן התפוקה של האזור, יכולה גם לצפות לצמיחה גדולה יותר בשירותי הבריאות ובמשרות של טכנולוגיה גבוהה. יצרנית המחשבים AST ריסרץ', לדוגמה, מעבירה כ-650 משרות מדרום קליפורניה אל טקסס. החששות של טקסס: קיצוצים בהוצאות הביטחון והבעיות בענף הנפט. מחירי הנפט עלו בחלקם בשל אי שקט בניגריה, מדינה החברה באופ"ק. המחירים עשויים לרדת במהירות אם הסדר ישוב אל כנו. יתר על כן, בהתאמה לאינפלציה המחירים אינם מצויים גבוה הרבה מעל לשפל שלהם ב-20 השנים האחרונות. אבל הגיוון הכלכלי הגובר של טקסס והתרחבות אוכלוסיית המדינה צריכים להשאיר את קצב הצמיחה שלה מעל לממוצע האמריקני.

מרכז

מינסוטה תהיה בעלת הביצועים החזקים ביותר באזור עד סוף 1995 בשל הצמיחה בטיפול הרפואי, טכנולוגיה רפואית ושירותים פיננסים. מיזורי, הכלכלה הגדולה השנייה באזור, תרוויח מתפוקת מכוניות גדולה יותר אבל תמשיך להיפגע מן הקיצוצים בהוצאות הביטחון ומן הביקוש החלש למטוסים אזרחיים. באיווה הביטוח הוא נקודת האור. 4 חברות מוסיפות שטחי משרדים בדס מוינס, שם העלויות הנמוכות מספקות יתרונות לעומת מרכזי ביטוח אחרים כמו הרטפורד.

אזור ההרים

אחרי שהוביל את כל האומה בצמיחה בשלוש השנים האחרונות, אין שום דבר שימנע מן האזור להמשיך ולהוביל גם בעתיד הנראה לעין. יצרנים המחפשים עלויות תפעול נמוכות יותר ממשיכים לעבור ולהתרחב באזור זה. פקארד בל, יצרנית גדולה של מחשבים אישיים, מעבירה את מרבית עסקי התמיכה שלה מדרום קליפורניה אל סולט לייק סיטי. אינטל בוחרת בריו ראנצ'ו, ניו מקסיקו, להקים בה מפעל חדש בעלות של 1.8 מיליארד דולר.

החוף המערבי

אחרי שלוש שנים וחצי ואחרי חיסול 660,000 משרות נראה שקליפורניה מתאוששת מן המיתון הגדול ביותר שלה מאז המשבר הגדול בשנות השלושים הראשונות.

התעסוקה גדלה ובניית הבתים חזקה במיוחד. מתחילות לצוץ חברות חדשות, שרבות מהן שייכות למהגרים. ענף הסרטים והבידור מוסיף עובדים. משום שהפיטורים בתעשיות הביטחוניות כבר עברו את שיאם, יש משקיפים המתחילים אפילו לדבר על עתידה הוורוד של המדינה. אבל לפחות עד סוף 1995 ימשיכו הקיצוצים בתעשיית התעופה והחלל לגרום לקשיים גדולים. מחלקת הכספים של מדינת קליפורניה צופה שהתעסוקה בתעשיות הביטחוניות תרד השנה ב-14% ובשנה הבאה ב-10%, אחרי שירדה בשנה שעברה ב-17%. כמה משרות יוצאות מן המדינה. יוז איירקראפט מרכזת את עסקי ייצור הטילים שלה בטוסון ומרטין מארייטה מעבירה את כל עסקי השיגור לחלל שלה לדנבר. גם על קליפורניה מאיימת העלייה בשיעורי הריבית. לא זו בלבד שענף הבנייה החיוני כל כך יסבול מקפיצה בריבית אלא גם הוצאות הצרכנים, משום שלקליפורנים רבים יש משכנתאות בעלות ריבית משתנה והתשלומים החודשיים יעלו.

גם מדינת וושינגטון תפגר השנה אחרי ארה"ב משום שהפיטורים של בואינג באזור סיאטל יקצצו את כנפי ההתאוששות. חוץ מזה המדינה במצב טוב, כאשר האוכלוסייה גדלה וענפי הטכנולוגיה הגבוהה וסחורות ההון משגשגים. מזרח וושינגטון הפך אתר עסקים מועדף. חברת ביטוח החיים גרדיאן, לדוגמה, מוסיפה מאות עובדים למרכזה בספוקיין ומתכננת לשכור עוד עובדים. משום שהקיצוצים בבואינג מגיעים לסיומם, צריכה וושינגטון להיות ב-'95 אחת מן המדינות בעלות הצמיחה המהירה ביותר.

מלחמת הטלקומוניקציה

7 תינוקות־בל האמריקניות מבקשות זכויות לשיחות חוץ למרות התנגדות איי־טי־אנד־טי

WALL STREET JOURNAL

מאת לולי קולי וגוון קלר

במשך 12 שנה באבקו תינוקות בל כדי מתוך הסכמה שפירק את המונופול הישן של חברת אמריקן טלפון אנד טלגרף, יצר אותם ומנע מהם להיכנס אל שוקי הציוד ושיחות החוץ העשירים של איי־טי־אנד־טי.

התסכול גרם לשבעת הצאצאים האזוריים של אמא בל לקיים ב-1991 שורה של שיחות מדיניות עם איי־טי־אנד־טי, שנועדו ליצור תנאים לפנות אל בית המשפט הפדרלי שיבטל את צו הפירוק. אבל לדברי אנשים הבקיאים בנושא, השיחות התמוטטו בשאלה בעוד כמה זמן יורשו תינוקות בל להיכנס לעסקי שיחות החוץ.

אחר פתחו חברות בל במאמץ שנמשך שנתיים וחצי להנעת אסטרטגיה משלהן לביטול הצו מתוך הסכמה. ב-6 ביולי נראתה תוצאה אחת: 4 תינוקות בל הגישו בקשה משפטית ללא תקדים ובה דרשו את ביטול הצו, לבה של מדיניות הטלקומוניקציה האמריקנית מאז פירוקה של איי־טי־אנד־טי ב-1984. החברות אומרות שהצו, שניתן בהתבסס על ראיית תחרותי שוק שהיום הם בני 20 שנה, מיושן ולא יעיל.

זה מעמיד את תינוקות בל במלחמה נגד איי־טי־אנד־טי, ושאר החברות בענף. זה מתווה קווי מלחמה נוקשים בדיוק כאשר הרשויות הפדרליות חייבות להתחיל לקבל החלטות שיקבעו את המבנה והכללים של עסק הטלקומוניקציה האמריקני, בשווי של 300 מיליארד דולר, לשנים הבאות.

בדיוק כאשר חברות בל התחילו במלחמתן בבית המשפט, שוקל הקונגרס שינויים מרחיקי לכת בחוק הטלקומוניקציה; וחברות בל מקיימות שדולה בבקשת עזרה. כדי להצליח, הן חייבות לנצח בשתי החזיתות. בלב מלחמתן עומדת השאלה האם צריכה ארה"ב להסיר את המשוכות המפרידות בין איי־טי־אנד־טי לבין תינוקות בל ולשחרר את 7 המונופולים בעלי שווי של מיליארדי דולרים מכבליהם – והאם צריכות חברות בל להקריב את המונופול שלהן תמורת חירות גדולה יותר. וכאשר ישוחררו, האם יוכלו לגבור על הפיתוי של מינוף שליטתן בקווי טלפון המגיעים ל-100 מיליון בתי אב ועסקים אמריקניים, והאם הן צריכות לעשות זאת.

בחזית של הקונגרס כבר נראו ויכוחים. סנאטור ארנסט הולינגס, שהיה פעם התומך הגדול ביותר של תינוקות בל בסנאט, מקדם עכשיו חוק טלקומוניקציה הגורם להם לחשוב שאיבדו ידיד. הצעת החוק של הולינגס, שתפתח את השירותים המקומיים לתחרות, הכריחה את חברות בל לתמוך בהצעת חוק אחרת, שתפתח את השוק לתחרות בתוך שנה אחת. החוק היה קיצוני במכוון, כדי לסלול את הדרך להצעת פשרה. ביום ו' לפני שבועיים דחו חברות בל את הצעת הפשרה.

לתוצאה של מלחמה תעשייתית זו יהיו השלכות חשובות בכל העולם. יותר היו כבר תינוקות בל בין עושי העסקות הגדולים והפורים ביותר באירופה, אמריקה הלטינית ודרום מזרח אסיה – למרות איסור ממושך על קישור שיחות מחוץ לארה"ב אל מרכזיותיהן המקומיות. פקידי טלקומוניקציה אירופים רבים סבורים שאם יוכלו חברות בל לבטל את ההגבלה על השירות לשיחות בינלאומיות, הן ישקיעו כספים רבים עוד יותר בכל העולם, ייצרו שותפויות חדשות ויתחרו עם איי־טי־אנד־טי על שירות השיחות הבינלאומיות הרווחי ביותר.

עד עתה היו השקעותיהן של חברות בל באירופה מכוונות לגומחות שוק מבטיחות – אבל מרביתן נעשו מתוך המחשבה שיום אחד אפשר יהיה להבין לעסקים בבית. כך משקיעה עכשיו ניינקס 2.5 מיליארד ד' בטלוויזיה בכבלים ובשירותי שיחות מקומיות בבריטניה. מנהלי ניינקס חושבים שאלה עסקים טובים בפני עצמם, אבל מאמינים גם שיום אחד הם עשויים להעניק לחברה ציבור לקוחות בריטי שאותו תוכל לקשר עם מנויה באזורי ניו יורק וניו אינגלנד.

גם יו־אס וסט משקיעה בטלוויזיה בכבלים בריטית וספרדית והשקיעה יותר מ-100 מיליון דולר בבניית רשתות טלפונים ניידים במזרח אירופה. ואמריטק משקיעה 435 מיליון דולר תמורת 15% מחברת הטלפון ההונגרית.

סיכוייהם של תינוקות בל עשויים להיות תלויים בהחלטתו של אדם אחד. עד עכשיו התנהלה הממשלה האמריקנית את מרבית הדברים הללו בידיו של השופט הפדרלי בוושינגטון הרולד גרין, 71, שהיה השופט בתביעה נגד מונופול ושיחק תפקיד מרכזי בעיצוב הסכם הפירוק שנכנס לתוקפו ב-1 בינואר 1984. מאז הוא שלט כ"צאר הטלקום" וקבע החלטות לגבי תינוקות בל זמן רב יותר מכפי שמישהו צפה. עכשיו על השופט גרין להחליט אם לקבל את תביעותיהן שיפרוש מכהונתו זו ויעניק להן את חירותן.

לפני כשבוע הופיעו הפרקליטים של חברות בל בפני השופט בעניין שאינו קשור לצו הפירוק ודנו איתו בקצרה על הצו. בעוד השופט הבהיר שייתכן שהגיע הזמן לשינויים ואמר שהצו "מעמיס" עליו במשך 12 שנה, הוא גם רמז שייתכן שאין זה "מן הראוי" לפעול לגבי בקשתן החדשה של חברות בל כאשר הקונגרס שוקל את אותם הנושאים.

לצרכנים יש הרבה להפסיד או להרוויח ממלחמת ענקים זאת. גורל חשבונות הטלפון החודשיים שלהם, מחירי שיחות החוץ, איזה תוספת חדשות יוכלו לקבל, בעוד כמה זמן יוכלו להיכנס לכביש המהיר למידע שמדברים עליו כל כך הרבה – כל אלה עשויים להיות מושפעים מן המתקפה של חברות בל בבתי המשפט ובקונגרס.

הענף ובעלי המניות בו צופים גם שינויים גדולים אם יבוטל צו הפירוק. אז יהיו החברות האזוריות חופשיות לחלוטין להציע שירותי שיחות חוץ, לרכוש זו את זו, לפלוש לשווקים אחרים של חברות בל, להתמזג עם חברת כבלים, שידור או שיחות חוץ – או אולי לחזור לחיקה החם של איי־טי־אנד־טי. הן יוכלו למכור את שירותיה של איי־טי־אנד־טי, להקים שותפויות או אפילו להתמזג עם יצרנית מחשבים גדולה.

4 חברות בל פתחו במערכה: בל אטלנטיק מפילדלפיה, בלסאות' מאטלנטה, ניינקס וסאות'ווסטרן בל מסן אנטוניו. 3 האחרות – יו־אס וסט מדנבר, אמריטק משיקגו ופסיפיק טלסיס מסן פרנסיסקו – עוסקות במאמצי ליברליזציה מקומית משלהן וייתכן שיצטרפו מאוחר יותר ל-4 האחרות.

במשך שנים נקטו חברות בל גישה בעלת פרופיל נמוך לביטול צו הפירוק. סבלנותן פקעה כאשר נכשלו השיחות עם איי־טי־אנד־טי בדבר תוכנית פעולה שתבטל את הצו עוד לפני שנת 2000. וחוסר הסבלנות הפך לדחיפות אחרי שאיי־טי־אנד־טי הודיעה בשנה שעברה על רכישת חברת הטלפונים הסלולאריים מקאו, ובכך איימה על השירותים המקומיים של חברות בל.

החברות דורשות שהצו יבוטל משום שיש הזדמנויות ותחרות חדשות: חברות הכבלים רוצות לפלוש לשטח המחיה של חברות הטלפון המקומיות ולהפך, יש מספר גדול של מיזוגים בין מתחרים בענף התקשורת האלחוטית והכביש המהיר למידע מתחיל להיפתח. "תנו להם להיכנס ולהתחרות בשוק השיחות המקומיות", אומר ויליאם פרגוסון, היו"ר של ניינקס. "בואו נתחיל כבר".

המציאות אינה כה גדולה. עד עתה לא השתנו כל כך העסקים המקומיים, למרות שהם ניצבים על סף מהפכה גדולה. חברות בל עדיין שולטות ב-99% מן ההכנסות השנתיות בסך 80 מיליארד ד' באזורים שלהן. 46 מתוך 50 המדינות בארה"ב אינן מרשות תחרות כלשהי בשירותי הטלפון הבסיסיים, ומאפשרות לחברות בל לחייב את החברות לשיחות חוץ ב-21 מיליארד ד' לשנה תמורת הגישה אל לקוחותיהן. בעוד מחירי שיחות החוץ ירדו בעשור האחרון ב-40%, העלו חברות בל את המחיר הממוצע של שיחה מקומית ביותר מ-30%, למרות שהורידו בצורה משמעותית את העלויות שלהן.

התאחדות הצרכנים של אמריקה, שדולת צרכנים קטנה בוושינגטון, הכינה רשימה של שימוש לרעה של חברות בל במונופולים שלהן. ב-1991 האשימו המחוקקים בג'ורג'יה את בלסאות' שמנעה שירות מתחרה של שיחות טלפון. במחוזי חייבה סאות'ווסטרן בל את חברות הכבלים ב-2.25 דולר בלבד לעמוד טלפון כאשר מתחה את כבלי הטלוויזיה שלהן, אבל דרשה 120 דולר לשנה לאותו העמוד כאשר חברת כבלים רצתה להציע שירותי הסכמה המתחרים באלה שלה.

ב-'90 האשימו הרשויות בג'ורג'יה את בלסאות' בחיוב יתר של הלקוחות בסך 180 מיליון ד'. ב-'92 הגיעה החברה לפשרה בפלורידה על האשמות שלקוחותיה שילמו 15 מיליון ד' תמורת שירות שלא היו ולא נבראו. פסיפיק טלסיס הורשעה ב-'91 על גביית 34 מיליון ד' תמורת איחורים בתשלום מזויפים במשך שנים מספר. ניינקס עשתה שימוש בחברה בת למכור ציוד לחברות הטלפון שלה במחירים מנופחים, והעלתה את התעריפים ב-120 מיליון ד'.

אנשים שעבדו באיי־טי־אנד־טי בתקופת הפירוק אומרים שהתמקדותה העיקרית של החברה היתה לוודא שהחברות העצמאיות החדשות יהיו חזקות מספיק לפעול בכוחות עצמן בלי סובסידיות ופיקוח של החברה האם. "זה לא נעשה על ידי איי־טי־אנד־טי לשם שמים או מתוך כפשות", אומר ארוארד בלוק, שהיה אז מנהל התקשורת באיי־טי־אנד־טי. "הנושא של טובת הציבור באותו הזמן היה הגנה על המונופולים החדשים".

זמן קצר לאחר מכן התחילו חברות בל להאמין שהחברה האם פגעה בהן. לא היתה להן מלה בקביעת תנאי הפירוק.

"יהיה ברור מיד שחברות בל נמצאות בעמדה נחותה", אומר פיליפ קוויגלי, היו"ר של פסיפיק טלסיס ומנהל באיי־טי־אנד־טי באותה התקופה. כאשר כונה לנהל את עסקי הטלפון הסלולארי החדשים בחברה הורתה, הוא ביטל את שנתו האחרונה באיי־טי־אנד־טי בהכנת האסטרטגיה, ובה בעת "הסתכלתי לתוך עיניו של מתחרה שידעתי שלא יהיה מוגבל כמוני".

בניסיונן לבטל את צו הפירוק רוצות חברות בל בצורה נואשת להיכנס לעסקי שיחות החוץ – ואיי־טי־אנד־טי ומתחרותיה רוצות בצורה נואשת לא פחות לא לתת להן להיכנס. בידי איי־טי־אנד־טי יש 60% מן השוק הזה ששוויו 65 מיליארד דולר לשנה, והיא יחד עם MCI וספרינט שולטות ב-85% ממנו. כמה מאות חברות קטנות מתחלקות בשאר. אף לא אחת מהן רוצה בכניסתם של שבעת הענקים החדשים.

תנאי הפירוק איפשרו לחברות בל לעסוק בכל מיני עסקים שאינם קשורים בטלקומוניקציה – כולם ללא הצלחות מרשימות. אבל שיחות חוץ מתאימות לדברים שבהם הן חזקות. עם שליטתן המלאה בשיחות המקומיות ונתונים בלעדיים לגבי דפוסי השיחות של מיליוני לקוחות, יוכלו חברות בל לתפור חבילות של הנחות ללקוחותיהן ולקבוע מחירים שיהיו נמוכים מאלה של ספקי שיחות החוץ. לדברי חברות בל הן מסוגלות להוריד את מחירי שיחות החוץ ב-50%.

איי־טי־אנד־טי מגיבה שהחברות יכוונו את הלקוחות המקומיים אל יחידות שיחות החוץ שלהן – התנהגות מנוגדת לתחרות שאותה נועד הפירוק למנוע. אם המטרה היא הורדת מחירים, אומרת החברה, יכולות חברות בל פשוט לצמצם את דמי הגישה בסך מיליארדי דולרים שהן גובות מחברות שיחות החוץ תמורת הקישור ללקוחות שלהן. דמי הקישור הללו מהווים 45% ממחירה של שיחת חוץ.

תשובתן של חברות בל: הן קיצצו בשנה שעברה את דמי הגישה ב-250 מיליון דולר, כנדרש לפי הכללים הפדרליים, ואילו איי־טי־אנד־טי העלתה חלק מהמחירים לעסקים ב-1.4 מיליארד דולר. הדו"ח השנתי האחרון של איי־טי־אנד־טי מתפאר שמחירים גבוהים יותר יגרמו השנה לצמיחה מהירה יותר. אחריה הלכו, כמעט צעד בצעד, גם MCI וספרינט. זה מרמז על כך שהשלוש "הן או מתחרות משלמות או משתפות פעולה משלמות. קשה להבדיל בין השניים", לדברי אלי נועם, מנהל המכון למידע טלפוני של אוניברסיטת קולומביה.

בנוסף לאיסור על שיחות חוץ מעמיס הצו על חברות בל עבודת ניירת הנראית מעוותת בשוק הטלקומוניקציה המתקדם במהירות. כאשר תינוקות בל או איי־טי־אנד־טי רוצות להורג ממגבלות הצו, הן חייבות לבקש ויתור מן השופט גרין. צדדים אחרים יכולים להגיש התנגדויות. בתוך 10 שנים הגישו חברות בל יותר מ-300 בקשות לוויתורים, וגרמו ל-7,200 מסמכים משפטיים. איי־טי־אנד־טי הגישה רק פעם אחת בקשה לוויתור, אבל הגישה לפחות 20 התנגדויות לחברות בל.

חברות בל כועסות גם על כך שגבולות אזורי השיחות, שנועדו לחסום אותן מלבצע שיחות חוץ, מתייחסים היום לתנועה שאינה טלפונית כמו שידורי נתונים ואותות טלוויזיה. בל אטלנטיק זכתה בשנה שעברה בזכות החוקית להחזיק בבעלותה תוכניות טלוויזיה, אבל חייבת לבקש ויתור כדי לשלוח או לקבל שידורי לוויין.

פסיפיק טלסיס גילתה שידיה כבולות כאשר איי־טי־אנד־טי ויוז קומוניקיישנס פנו אל חברת שברון. הן הציעו שירותים המבוססים על לוויינים כדי להעביר נתונים של כרטיסי אשראי מתחנות דלק בכל רחבי ארצות הברית אל מרכזה של החברה, תוך כדי עקיפת הקשר המקומי של פסיפיק טלסיס. בסופו של דבר הפסידה החברה 80% מעסקיה של חברת הנפט.

גם האיסור על מכירת ציוד מכביד על חברות בל. ב-1986 ביקשה אמריטק רשות לממן חברה קליפורנית קטנה המייצרת רשתות למשרדים ולקבל תמלוגים על מכירות לחברות אחרות. 6 שנים מאוחר יותר דחה השופט גרין את הבקשה באמרו שהיא מפירה את איסור הייצור של ציוד. בערעור חזר אליו התיק כדי לבחון אותו מחדש – ושם הוא נמצא עד היום. מאוחר מדי: בינתיים פורקה השותפות של אמריטק.

יריביהן של חברות בל טוענים שהשופט גרין היה הוגן והוא הכוח היחיד החוסם את חברות בל מפגיעה בתחרות במגבלות הצו. "במהלך כל 10 השנים בהן ניסינו לעבוד איתן, לא רצו חברות בל לקיים כל קשרים איתנו", אומר רוברט אנוטיאסה, נשיא קבוצת טלפורט קומוניקיישנס, המוכרת לעסקים ב-15 שווקים גדולים שירותים של שיחות חוץ.

ביוני, כאשר טלפורט הכריזה תוכניות לשירות טלפון בקליפורניה, תוך חודש, סירבה סאות'ווסטרן בל לשתף איתה פעולה, בטענה שלטלפורט אין הרישוי המתאים מן המדינה. בסן פרנסיסקו פנתה חברת הוקר אל טלפורט כאשר פסיפיק בל לא הצליחה בשום אופן למצוא לה קווים בעלי קיבולת גבוהה. "פסיפיק בל חסמה אותנו בכל שלב", אומר דייויד הלוג, נשיא החברה המציעה גישה לרשתות מחשבים אינטרנט. דובר של פסיפיק בל אומר שהיו "אי הבנות" בטיפול בהוקר.

LCI אינטרנשיונל, חברה לשיחות חוץ מרסטון, וירג'יניה, אומרת שהתנהגותה יותר משנה לחברות בל כדי שתקים מערכת רשתות חדשה. חברת בל מאשימה בכך טעות אדמיניסטרטיבית. אבל היו"ר של LCI, בריאן תומפסון, רואה מניע חבוי מאחורי הדברים: האיחור הקשה על חברתו להציע ללקוחות תעריפים זולים יותר ולצמצם את התשלומים שלהם לחברות בל.

"זה מניע חבוי בכל צורה שתסתכל בכך", הוא אומר.

חברות כאלה עשויות להקשות על חברות בל להשתחרר, אם לא יוותרו על המונופול שלהן בשיחות מקומיות. אם יעשו זאת מאמינים מרבית המנהלים בענף שכניסתן לשיחות החוץ בלתי נמנעת.

"הם נכנסים ללא כל ספק", אומר אלכס מנדל, הסמנכ"ל של שיחות החוץ של איי־טי־אנד־טי. "השאלה היא באיזו מהירות, ובאלה תנאים".

מודפס באישור וול סטריט ג'ורנל (c) 1994 דאו ג'ונס

מפעולות המרכז הישראלי לניהול

בחודש אוגוסט 1994

רשימה חלקית

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי
המרכז הישראלי לניהול	1 כ"ד יום עיון **סוגיות בניהול חברות בצמיחה** מלון הילטון, ת"א / השתלמות יישומית **מודיעין עסקי וניתוח מתחרות** מלון רמת אביב, ת"א	2 כ"ה ערב עיון **מערכת הבריאות לאחר חוק ביטוח בריאות ממלכתי** מלון הילטון, ת"א	3 כ"ו קורס **המעבר לסביבת ההפעלה Windows** מלון רמת אביב, ת"א	4 כ"ז יום עיון **רישום בתים לחברים והרחבות לבנים במושב ובקיבוץ** בית ציוני אמריקה, ת"א / סדנה **אמנות המכירה המודרנית** מלון דן, ת"א
7 ל' קורס **עיבוד תמלילים באמצעות Word** מלון רמת אביב, ת"א	8 א' סדנה **שיפור שרות** למזכירות בכירות ומנהלות לשכה מלון דן, ת"א / סדנה **שיפור הזיכרון** מלון שרתון, ת"א	9 ב' קורס **בקרת מערכות ממוחשבות באמצעות IDEA** מלון רמת אביב, ת"א / סדנה **ניהול צוות** כיצד לבנות ולנהל צוות מלון דן, ת"א	10 ג' סדנה **קידום עסקי של מקצועות חפשיים** מלון דן, ת"א	11 ד'
14	15 ח' סדנה **טלמרקטינג– אמנות המכירה המודרנית** מלון דן, ת"א / סדנה **אסטרטגיה פרסומית** הלכה למעשה מלון הולידיי אין קראון פלזה, ת"א	16 ט' סדנה **שיווק ופרסום מלכ"רים** בית ציוני אמריקה, ת"א	17 י' סדנה **ניהול סיכונים** כיצד לבנות כיסוי ביטוחי הולם מלון הילטון, ת"א / סדנה **קשרים בין–אישיים ומעמד בארגון** מלון הולידיי אין קראון פלזה, ת"א	18 י"א יום עיון בשילוב יום כיף **חידושים בשרותי רפואה** קיבוץ בית אורן / סדנה **הצבת מטרות ניהוליות ועיצוב תרבות ארגונית** מלון דן, ת"א
21	22 ט"ו סדנה **תקציב** מלון דן, ת"א / סדנה **מדעי הזמן** טכניקות וכלים לניהול זמן מלון דן, ת"א	23 ט"ז סדנה **הקרב על שרות לקוחות** בגישת CCS מלון שרתון, ת"א / סדנה **ניהול משא ומתן לאנשי רכש וקניינים** מלון דן, ת"א	24 י"ז סמינר **יעדים - טכניקות להגדרת ומדידת יעדים** מלון הולידיי אין קראון פלזה, ת"א / סדנה **שיפור תהליכי ניתוח בעיות וקבלת החלטות** בית אסיה, ת"א	25 י"ח סדנה **תקשורת בין–אישית כמנוף להשגת יעדים ניהוליים** מלון דן, ת"א
28	29 כ"ב ערב עיון **פרובוקציות בפרסום –** האם יש בזה תועלת עסקית? מלון קרלטון, ת"א / סדנה **איך לנהל משא ומתן ולהגיע לתוצאות** מלון דן, ת"א	30 כ"ג סדנה **מל"ן – איך לשווק?** מלון הילטון, ת"א	31 כ"ד סדנה **שוק ההון** בית אסיה, ת"א	**פרטים והרשמה:** טלפון 02-234863 ,03-6957202 07-237914 ,04-640678

הרמאים קיימים תמיד

הסוחרים במניות בפרוטה פשוט לא מוכנים להסתלק מן השטח

New York Times

תמיד יהיו רמאים, סרסורים, כרישים, שלא להזכיר את אותם בעלי כוונות טובות שפשוט אינם מצליחים להישאר בצד הנכון של חוקי ניירות הערך.

אם יש דבר אחד שהרשויות יודעות, ושאירועי השבוע שעבר הוכיחו לנו, הוא שהסוחרים במניות בפרוטה ובני מינם לא מתים, הם אפילו לא נעלמים.

לדוגמה, המקרה של היבארד בראון ושות', חברת ברוקרים גדולה למדי מניו יורק עם 15 סניפים ומאות ברוקרים ורקורד של בעיות עם רשויות הפיקוח על ני"ע המתחיל ב-'87, לדברי ההתאחדות הלאומית של סוחרים בניירות ערך. זה לא מפתיע, בהתחשב באילן היוחסין של החברה, המתחיל בפירוקה של ג'רדי סקיוריטיס, שהיתה פעם חברה גדולה של מניות בפרוטה.

ב-1991 מכרה היבארד בראון למשקיעים מיליוני מניות של חברה קטנה בשם סייט הולדינגס, שטענה שהיא עתידה לעשות הרבה כסף באמצעות הפצת קופונים בפרסומות כאשר הם משוטטים בין מדפי המרכולים. או משהו כזה. התוכנית נכשלה ומחיר מניה של החברה, שהגיע פעם ל-6 דולרים, עומד עכשיו על 20 סנט.

טוב, אינכם יכולים לגנות ברוקרים כאשר השקעותיכם יורדות לטמיון. אבל אפשר להאשים אותם, לדברי התאחדות הסוחרים בני"ע, כשהם מוכרים תמורת 2.25–3 ד' מניות שקנו ב-1.1 ד'.

כסף קטן? לא כאשר אתה מצליח למכור כמעט 8 מיליון מניות. זה לא כשר לברוקרים להעלות את מחיר המניות שבבעלותם ביותר מאשר 5%. המחיר של המניות הללו הועלה ב-101%–169%.

ההתאחדות הגישה לפני יותר משנה תלונה נגד היבארד בראון. עוד תלונות שלה ממתינות להחלטה. בשבוע שעבר הודיעו רשויות הפיקוח שהפרות של חברת סייט הולדינגס היו כל כך בוטות עד שהרחיקו את נשיא החברה והסוחר הראשי שלה מעסקי ניירות הערך, ודרשו שאותו נשיא, ריצ'רד בראון, ישלם 8.7 מיליון דולר ללקוחות המרומים וסילקו את היבארד בראון מעסקי ניירות הערך.

למעשה, הרשויות רק ביקשו לעשות זאת. משום שהיבארד בראון הגישה ערעור לרשות לני"ע, דבר המונע את הסילוק לפני שכל הפרקליטים יאמרו את דברם. השבוע, אחר כך יהיה על הרשות להחליט אם היבארד בראון תמשיך בעסקיה עד לסיום שמיעת הערעור אצל הרשות.

לרשויות הפיקוח יש דברים אחרים המדאיגים אותן, כמו קרנות נאמנות המושכות משקיעים בלתי מנוסים בהבטחות של ביטחון ואחר כך מפסידות את הכספים בנגזרים מתוחכמים. בעיה זו מצויה עכשיו בקדימות ראשונה, בעיקר אחרי שקבוצת פיין וובר הודיעה כי תוציא 180 מיליון ד', בנוסף ל-90 מ' ד' שכבר הוציאה, כדי להציל את קרן האג"ח הממשלתיות לטווח קצר שלה.

הרשות לניירות ערך מאשרת רק לעתים רחוקות מכות מנע נגד חברות כמו היבארד בראון שלא מיצו כל ערעור אפשרי. אבל יש תקווה בחוגי הפיקוח שהמצב יכול להיות שונה הפעם.

هكذا من الأصل

בעולם

עבר שבוע / רפי פרסיץ

יפאן: בוכים ומייצאים

בניגוד לדעה המקובלת, נודעת לפערים במאזן הסחר בין יפאן לארה"ב פחות השפעה על יחסי הגומלין בין הין לדולר משנודעת לאי־האיזון בתנועות־הון, שאינן קשורות לסחר

שלושה מיתוסים מקובלים על פרשנים בבואם להסביר את יחסי הגומלין בין הין לדולר בשוקי החליפין:

● מיתוס (1): "העוצמה שמפגין הין (מאז תחילת 1993, עלה שער מרמה של 125 לדולר ל־100 לדולר) נובעת מן העודף הכרוני במאזן הסחר היפאני (שרק באחרונה החל להצטמק); עוצמתו של הין מייקרת את היצוא היפאני ומקשה על היצואנים למכור ולשווק את מרכולתם."

מעבר לעובדה שבאחרונה מסתמן גידול ביבוא ליפאן (בטרם יישבה את מחלוקות־הסחר שלה עם ארה"ב), נשמעים סיפורים אלה מכבידים למדי. גם חוגים יפאניים, הבוכים ומייצאים, מייצאים ובוכים, מצדדים בהם. זה כבר קבע מכון־מחקר ביפאן כי כל עוד לא יעפיל שער הדולר ל־117.50 ין (או יותר), ייבצר מן היצוא היפאני להיות רווחי.

היצוא ושער הין

אכן, מיתוסים אלה, ככל שהם רווחים, לא עמדו עד כה במבחן המציאות ההיסטורית: לא רק שלא הצטמצם העודף במאזן־הסחר של יפאן במהלך התעצמותו של הין מיותר מ־300 לדולר בשנות ה־70' לפחות מ־100 לדולר עד יום שישי שחלף, אלא אף תפח ועלה מאז עשרות מונים.

פשרה של תופעה תמוהה זו נעוץ בכושר־הייעול/ההישרדות המופלא של התעשייה היפאנית, באיכותם המוכחת של מוצרי־יצוא יפאניים, ובעובדה שיצואניה של יפאן השכילו בעוד מועד לבנות תשתיות־ייצור ותחרותיות מחוץ ליפאן – בין בטייוואן, בין בדרום־קוריאה (שבהן נמוך לאין ערוך שכר העבודה מזה שביפאן) בין בארה"ב ובאירופה, שבהן הקימו, או רכשו, מפעלי־תעשייה.

מכאן שאף שעודף שנתי של כ־120 מיליארד דולר במאזן סחרה של יפאן עם העולם מקרין בהכרח על מעמדו של מטבעה, כפי שמקרין גירעון בשיעור דומה במאזן־סחרה של ארה"ב על מעמדו של מטבעה, אין במאזני־סחר – לעצמם – כדי לחרץ לא את עוצמתו של הין, לא את ריפיונו של הדולר.

טפל ועיקר

● מיתוס (2): "העודף במאזן הסחר היפאני ו/או הגירעון במאזן הסחר האמריקאי מערערים את איתנותה של המערכת הפיננסית בעולם המתועש".

טיעון זה, שהודר בנסיבות דומות בשנות ה־70' לגבי היתרות הפטרו־דולריות שצברו יצואני־הנפט של ארגון אופ"ק, לא היה תקף אז (בגלל מיחזורן המאסיבי של יתרות אלה למדינות המערב), ותקף היום רק בחלקו.

דומה שלוז האי־איזון טמון פחות במאזני־סחר מאשר בתנועות־הון – המשתקפות במאזני־תשלומים: בעוד שבשנתיים־שלוש האחרונות פחתו השקעותיהם של יפאנים (בגלל המיתון שפקד את ארצם) בנכסים דולריים (איגרות־חוב, מניות, נכסי דלא־ניידי ועוד), גאו בתקופה זו השקעותיהן של ישויות אמריקאיות מחוץ לארה"ב.

במלים אחרות, שורש הכרסום בערכו של הדולר לעומת הין (ובמידה פחותה, לעומת מטבעות מובילים אחרים) טמון יותר בתנועות־הון מאשר בעיוותי־סחר.

משאלות־לב ומציאות

● מיתוס 3: "מסתמנת אחדות־דעים בקרב קברניטיהן של המדינות המתועשות כי שחיקה יתרה בשערו של הדולר אינה רצויה".

אם היה גרעין של אמת בשני המיתוסים הקודמים, הרי הערכה רווחת זו, המבוססת על כמה אמירות מגמתיות שיצאו בעת האחרונה מפיותיהם המתואמים של האדונים בנטסן, גרינספאן, סיטאמייר ושות', כה מגוחכת, עד שמפליא שמודים לצטטם. שכן אפילו משקפות אמירות אלה את מאוויהם הכמוסים של האדונים הנכבדים הנזכרים לעיל (דבר המוטל בספק), אין, לא היתה, ולא תהיה לאמירות בעלמא של שועים ונגידים השפעה כלשהי על תנודותיהם של שערי־חליפין.

שערי הנעילה של המטבע האמריקאי מול המטבעות המובילים בשוק המטבע בניו יורק ביום שישי היו: 1.5840 מארק, 1.34 פרנק שוויצרי, 100 ין ו־1.5430 מול הליש"ט.

העלייה בערכו של הדולר מול הין מ־99 ב־22 ביולי ל־100 ביום שישי שעבר (שהתחוללה חרף ירידות שבועיות קלות שרשם באותו פרק־זמן מול המטבעות האירופיים) מעידה כי בניגוד להספדותיהם המתחרות של פרשנים, אין יחסי הגומלין בין הין לדולר כרוכים בלעדית בהסרת ההגבלות האדמיניסטרטיביות על יבוא ליפאן.

שחיקה בריבית הדולרית

המשבר הפוליטי, הפוקד את ממשלתו של סילויו ברלוסקוני באיטליה, מעיק על מטבעה (ועל שערי האג"ח הממשלתיות), שנפל במשך השבוע לרמה של יותר מ־1,010 לירטות למארק, אך התאושש בסופו לרמה של 1,000 לירטות למארק.

חרף נתונים כלכליים משופרים שראו אור בארה"ב (בהם עלייה ב־1.3%, השלישית ברציפות, בהזמנות למוצרים בני־קיימא, ועלייה ב־3.7% בחישוב שנתי, בתוצר הלאומי המקומי ברבעון השני של 1994), הצטמקה התשואה השנתית על איגרות החוב הדולריות הארוכה, בחישוב שבועי, מ־7.56% ל־7.35%. גם התשואה על שטרי־אוצר דולריים לשלושה חודשים פחתה מ־4.49% ל־4.37% בשנה.

מסתבר שהשווקים צפו נתוני צמיחה יותר גבוה (+4.2%) ו"אוכזבו לטובה" מן הנתון הפחות אינפלציוני.

התשואה על איגרות החוב הליש"טית הארוכה עמדה על 8.48% בשנה (+0.31%), וזו על איגרות החוב המארקית על 6.83%.

למעט מדד האנג־סנג בהונג קונג, שטיפס ב־3.6% בחישוב שבועי, ומדד מיבט"ל במילאנו, שהשיל 2.9% משוויו, עבר שבוע רגוע על רוב בורסות המניות בעולם: בגאלוזיה נרשמה עלייה שבועית ב־2.3%, ביוהנסבורג ב־1.9%, באמסטרדם ב־1.3%, בעוד שבלונדון התברסם מדד פייננשל טיימס ב־1% ובציריך ב־0.6%. בורסות המניות בטוקיו, בסינגפור ובפאריס רשמו במקומן.

מדד דאו ג'ונס בניו יורק חתם את השבוע ב־3,765 נקודות, עלייה שבועית ב־0.8%, שרובה ככולה התחוללה ביום שישי.

רגיעה בקפה

שוקי המתכות היקרות התנהלו בתחומי־סחר צרים יחסית, כשהפלטינה, הכסף והניקל נוטים מעלה, והנחושת, האלומיניום, הבדיל, העופרת והאבץ נוטים מטה. שערי הנעילה מובאים בעמוד 61.

השביתה בניגריה, המתמשכת זה כחודש, הוסיפה לסעוד את שערי הנפט, כשמדד נפט מסוג ברנט למסירה בספטמבר מעפיל מ־17.85 ל־18.58 דולר לחבית.

בשוקי הסחורות הרכות הוסיף הקפה (ערביקה, וזהה ספטמבר) להיסחר בטווחים רחבים – בין 2.19 ל־1.99 דולר לליברה – וחתם את השבוע ב־2.03 דולר לליברה, 71 סנט מתחת לפסגה שקבע לפני כשבועיים. קפה מסוג רובוסטה נסחר בלונדון ב־3,415 דולר לטונה, כ־670 דולר (‎-16%) פחות משיא. נזקי הכפור בברזיל נאמדים (עד הודעה חדשה) ב־40% מיבולה, אך קרוב אל הדעת שלעולם לא ייוודע שיעורם האמיתי.

שער הקקאו למסירה בספטמבר עלה מ־1,472 ל־1,487 דולר לטונה ושער רכז־התפוזים, אף הוא למסירה בספטמבר, האמיר מ־92.80 ל־98.15 סנט לליברה. לעומתם, נסוג שער הסוכר למסירה בספטמבר מ־11.84 ל־11.64 סנט לליברה.

התבואות מתאוששות

אחרי שורה של מכות שספגו בחודש האחרון, התרוממו שערי התבואות משפלם: בושל־תירס למסירה בדצמבר התייקר מ־2.18 ל־2.22 דולר, בושל־חיטה למסירה בספטמבר מ־3.23 ל־3.31 דולר ובושל פולי סויה (וזהה נובמבר) מ־5.59 ל־5.65 דולר.

בקרב הידיעות שראו אור בשבוע שחלף, נציין שתיים, המצביעות על חבלי הלידה הקשים של שוקי־הון במדינות סוציאליסטיות:

● את המפולת של קרן ההשקעות אם־אם־אם ברוסיה, שרוששה מיליוני משקיעים תמימים, ועלולה לפגוע ביציבות המשטר.

● את השעייתן של הנפקות חדשות בסין, עד 1995, על רקע השפל העמוק הפוקד את בורסות בייג'ין ושנחאי. שפל זה נובע מהגבלות־אשראי, ממשטר־צנע (אנטי־אינפלציוני) מוצהר, ומעודף־הנפקות בשנה האחרונה.

האיחוד האירופי אישר השקעת בריטיש טלקום באם־סי־איי

בריסל (רויטר). הנציבות האירופית מסרה שלשום כי היא מאשרת הסכם בין בריטיש טלקום לבין MCI קומיוניקיישנס מארה"ב לאספקת שירותי טלקומוניקציה לחברות רב לאומיות.

החלטה זו, שתהיה בתוקף עד שנת 2000, מסירה את המכשול הגדול האחרון של רשויות הפיקוח באירופה בפני העסקה, שמוקדם יותר החודש זכתה לאישור סופי של הרשויות האמריקאיות.

בהחלטתה הרשמית הראשונה על אחת ה"בריתות האסטרטגיות" הגלובליות החדשות אמר הוועד המנהל של הנציבות האירופית כי ברית זו תגביל את התחרות, אך הדגיש את היתרונות שלהם יזכו הצרכנים כתוצאה מהברית.

"ברור שבמקרים רבים, מגזר הטלקומוניקציה דורש הסכמי שיתוף פעולה להבטחת קשר גומלין ברשת ובשירותים, קנייה במקום אחר וחיוב במקום אחר", נאמר בהודעה שפירסם הממונה על הגבלים עסקיים באיחוד.

הפסיקה כרוכה בתוכנית של בריטיש טלקום לרכוש 20% ממניות MCI, בשווי של 4.3 מיליארד דולר, כששתי החברות ייצרו השקעה משותפת בשם קונצרט, שתספק שירותים כמו העברת מידע, ועידה באמצעות וידאו וכרטיסי טלפון כלל עולמיים.

תוצאה זו משקפת את מאמציה של הנציבות לאזן בין הרצון לתחרותיות לבין מטרתה לייצור שוק טלקומוניקציה יעיל ומתוחכם.

בהודעה של הנציבות נאמר כי חלקה של בריטיש טלקום ב־MCI אינו מציב כל איום על התחרות, משום שהסכם ההשקעה נוסח כך שלבריטיש טלקום אין כל אפשרות לשלוט או להשפיע על MCI.

בהודעה נאמר כי לעומת זאת, ההשקעה המשותפת תגביל את התחרות הפוטנציאלית בין החברה הבריטית לבין החברה האמריקאית. אך הוסכם לפטור את החברות מכללי התחרות של האיחוד האירופי, משום שהעסקה מציעה גם הטבות משמעותיות.

נאמר כי קונצרט תציע שירותים מתקדמים יותר מאשר כל אחת מהחברות בפני עצמה, ותקטין באופן משמעותי את העלויות ואת הסיכונים הכרוכים בהצעת שירותים בקנה המידה שדורשים משתמשים בינלאומיים גדולים. יתר על כן, קונצרט תציע שירותים "מקצה לקצה וללא תיווך בדרך", יותר על השירותים הקיימים שמציעות רשתות לאומיות לא תואמות המקושרות זו לזו.

הנציבות אמרה כי היא משיגה ביטחונות מהחברות שכל אחד מהמשתמשים באזור הכלכלי האירופי יוכל להשיג את שירותיה של קונצרט באמצעות MCI.

הזוכים במכרז לתדרים בארה"ב

וואשינגטון (איי־פי). לאחר מכרז שנמשך חמישה ימים זכו שלושים ושש חברות, שהגישו הצעות בשווי 617 מיליון דולר, ב־10 רשיונות לאומיים להציע שירותי ביפרים (זימוניות) דו כיווניים ושירותי תקשורת מתקדמים אחרים.

חברת פייג'ינג נטוורק מווירג'יניה זכתה בתחרות מול 26 חברות אחרות, בשניים מהרשיונות הגדולים ביותר. החברה שילמה 80 מיליון דולר לכל רשיון. כמו כן שילמה החברה 37 מיליון דולר תמורת רשיון לנתח הקטן ביותר של התדרים.

המכרז, שהחל ביום שני, היה הראשון שבו היו מעורבים תדרים ציבוריים ב־60 שנות קיומה של סוכנות התקשורת הפדראלית.

הזכייה בשלושה רשיונות לתדרים ברחבי ארה"ב כולה תזכה את פייג'ינג ביתרון רב על מתחריה בעסקי התדרים החדשים. לחברה תהיה גמישות רבה ויכולת להציע לצרכנים רשת שירות שונות במחירים שונים. כמו כן יאפשר הדבר לחברה להציע שירותים קוליים מוגבלים, כמו אפשרות לדבר בשני כיוונים בזימוניות.

חברות קידר־אם מסג'ינג ונישיד נוויי ויירלס בניו יורק שילמו אף הן 80 מיליון דולר כל אחת לזכייה ברשיונות הגדולים ביותר.

וייטנאם רוצה להקים בית זיקוק שני

הו צ'י מין סיטי (איי־פי). מומחה לזיקוק בווייטנאם אמר שלשום כי מדינה זו רוצה לבנות בית זיקוק שני ומוכנה לאשר בעלות זרה מלאה על המתקן כדי למשוך את ההשקעה הנחוצה.

פטרוויייטנאם, החברה הממלכתית שיש לה מונופול על הגז והנפט בווייטנאם, זקוקה לשני בתי זיקוק כדי להיענות לביקוש הצפוי בווייטנאם למוצרי נפט מזוקק, אמר הואן טו, סגן מנהל החברה.

תאגיד זר מנהל כעת מחקרי כדאיות לגבי בית זיקוק אחד, שתפוקתו השנתית שלה היא כ־6 מיליון טונות. לדברי טו, ניתן יהיה להתחיל בבנייתו של בית הזיקוק הזה עד סוף השנה הבאה.

פטרוויייטנאם צופה כי הביקוש בווייטנאם לבנזין, דלק סילוני, נפט ומוצרים מזוקקים אחרים יגדל פי שלושה עד שנת 2010 ויגיע ל־12.3 מיליון טונות.

יחד עם תוכניותיה של וייטנאם לייצא חלק מהתזקיקים שלה, העלייה בצריכה הדרשת בניית מתקן נוסף, אמר טו. אך הוא הוסיף כי החברה סובלת ממחסור במזומנים, ותשקול את כל סוגי הצעות ההשקעות, כולל השקעות משותפות ובעלות זרה מלאה, כדי למשוך את הכספים הדרושים.

טו דיבר בוועידה בינלאומית, "הנפט והגז בווייטנאם ב־1994".

חברת טוטאל הצרפתית והחברות הסינגפוריות צ'ייניז פטרוליום וליינה אינווסטמנטס אבר דולר פעמם מנהלות את המחקר בדבר בית הזיקוק הראשון של וייטנאם. מתקן זה ייבנה ככל הנראה במפרץ מים עמוקים בדואן פונג שבמרכז הארץ, כ־390 ק"מ צפונית להו־צ'י־מין סיטי, אמר טו.

הביקוש למוצרים מזוקקים ברחבי וייטנאם, כולל הו צ'י מין סיטי, מגיע ל־56% מכלל הביקוש במדינה. לדברי טו, ייתכן שפטרוויייטנאם תתכנן לבנות את בית הזיקוק השני שלה בצפון המדינה.

נשיא פטרוויייטנאם, הו סי תאנג, אמר בתחילת השבוע שעבר כי וייטנאם תוכל להפיק מוצרים מזוקקים עד 1998. כמו כן הולה החברה להבנן תעשיית פטרוכימיקלים לייצור מוצרי פלסטיק, דטרגנטים וסיבים סינתטיים המשתמשים במרכיבי הגז הטבעי כחומר גלם, אמר טו.

צריכת הפלסטיק בווייטנאם נמצאת בעלייה, ופטרוויייטנאם צופה כי הביקוש לדטרגנטים ולסיבים סינתטיים כמו פוליאסטר יוכפל עד סוף המאה.

טו הודה כי ייתכן שמוקדם מדי בשביל וייטנאם לבנות ולייצר פטרוכימיקלים, עקב גודלו המצומצם של השוק המקומי. דיוויד נאסוס, מנכ"ל מולקה, פיתוח המשאבים מגיד וילנר, הסכים עם דברים אלה.

מדינות עניות רבות מפסידות כסף כשהן מפרידות מרכיבי גז טבעי כמו אתן, פרופן או בוטאן כדי להשתמש בהן כחומרים לתעשיית פטרוכימיקלים יקרה.

ירידה בסחר של סין עם רוסיה

בייג'ין (רויטר). סין דיווחה בסוף השבוע שעבר על ירידה חדה בסחר שלה עם רוסיה, בשכבוריות ענק של מוצרים מזויפים ומוצרים מאיכות נמוכה נערמים משני צדי הגבול בשל מחים מוצרים החוכים.

נתוני המכס מראים כי הסחר הדו צדדי במחצית הראשונה של השנה הסתכם ב־2.24 מיליארד דולר, ירידה של 39% לעומת התקופה המקבילה ב־1993. היצוא מסין הסתכם ב־700 מיליון דולר, ירידה של 47.8%, והיבוא הסתכם ב־1.54 מיליארד, ירידה של 34%.

סוחרים טוענים כי ירידה זו נובעת מזרם הסחורות באיכות נמוכה שנמכרו על ידי שני הצדדים מאז אמצע השנה שעברה – רבות מהן על ידי חברות חסרות ניסיון, העושות עסקים בפעם הראשונה לאחר התמוטטות הכלכלה המתוכננת בשתי המדינות.

"מה שקרה מאוד מצער", אמר לכתבים פקיד סחר סיני בכיר. "יש לנו מוצרי הצריכה ומוצרי המזון הזולים שהם זקוקים להם ולהם יש טרקטורים, מכוניות, דשן וחומרי גלם אחרים".

בדיווחים סיניים רשמיים נמסר על ערימות עסקיות של מכוניות, פלדה, מיכון וציוד בצידי הגבול הסיניות, ועל ציוד בשווי 800 מיליון יואן (92 מיליון דולר) בהייהה שבמחוז הצפוני הילונג'יאנג.

הפקיד הסיני הבכיר אמר כי ערימות אלו הביאו למחסור חמור במזומנים ולהפסדים הגדולים של חברות הסחר, שחלקן אף פשט את הרגל.

MEMBER OF THE SWISS LIFE NETWORK

Swiss Life

להּ נסיונל
חברה ישראלית
לבטוח בע"מ

הודעה לציבור המעסיקים והעובדים בישראל*

חברת הביטוח "להּ נסיונל" מכריזה בזה על תכנית פנסיה מקיפה, המיועדת לכלל השכירים בישראל ואשר עקרונותיה הינם כדלקמן:

1. הפרשות עובד ומעביד - 17.5% מהשכר, המבוססות על הפרשות עובד 5.5% על חשבון תגמולים, 6% הפרשת מעביד על חשבון תגמולים, ו־6% הפרשת מעביד על חשבון פיצויים.
2. עובד עד גיל 40, יקבל פנסית זיקנה בגובה 2% לכל שנת חברות. שיטת החישוב תהיה על פי שיטת ממוצעי השכר. לעובדים מעל גיל 40 אחוז הפנסיה יחושב אקטוארית ואישית.
3. עובד יהיה זכאי לפנסית נכות מלאה ו/או חלקית בגובה פנסית הזיקנה הצפויה, ללא צורך בתקופת אכשרה. הגדרת הנכות ליברלית, ולעובד ייצוג נאות בוועדה הרפואית לקביעת נכות.
4. אלמנת עובד או אלמן עובדת, יהיו זכאים לפנסיה בגובה 40% "מהשכר המבוטח" לכל ימי חייהם, ללא צורך בתקופת אכשרה. יתום של עובד כנ"ל יהיה זכאי לפנסיה בגובה 20% מהשכר המבוטח. מקסימום פנסית שאירים - 80% מהשכר המבוטח.
5. במקרה מות עובד/ת יהיו זכאים היורשים למענק ביטוח חיים בגובה 25 משכורות חודשיות.
6. רווקים יהנו מהפרשות מוגדלות לפנסית זיקנה עד מועד נישואיהם.
7. ניתן לרכוש ביטוח ימי מחלה וכיסויים נוספים בתעריף נמוך במיוחד.
8. התוכנית אינה ניתנת להרעה או לשינוי אלא במידה שאגרות החוב המונפקות לקרנות הפנסיה (אג"ח מיועדות) ישאו תשואה נמוכה מ־5.5% או במידה שרווחי ההשקעות של החברה ישאו תשואה רב שנתית נמוכה מ־2.5% לשנה.

*** הודעה זו מיועדת גם לקבוצות עובדים שחל עליהם הסכם קיבוצי או צו הרחבה.**

מעסיקים או וועדי עובדים או עובדים בודדים, מתבקשים להתקשר לטלפון 03-5176229 ולבקש את כרמלה.

לורד ארצ'ר זוכה מחשד של עסקות על בסיס מידע פנים

הפסיד ככל הנראה סיכוי להיכנס לממשלה

מאת דפנה זרחי

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). משרד המסחר והתעשייה בבריטניה זיכה בסוף השבוע את לורד ארצ'ר מהחשדות שהועלו נגדו על עסקות במניות המבוססות על מידע פנים.

אך עדיין לא ברור אם ההודעה לא פורסמה מאוחר מכדי שהוא יוכל לקבל את התפקיד בממשלה לו קיווה. חברי פרלמנט מכל הסיעות קראו לחקירה באשר לפרסום שמו של ארצ'ר, בעיקר בעיתוי הרגיש של לפני חילופי הגברי בממשלה.

ב־8 ביולי דיווחו כלי התקשורת שמתנהלת חקירה נגד ג'פרי ארצ'ר, פוליטיקאי, סופר ואיש עסקים, אשר כביכול היה מעורב בעסקה לרכישת מניות של חברת הטלוויזיה "אנגליה", זמן קצר לפני השתלטות הקונצרן אם־איי־אי על החברה, דבר שהעלה את ערך מניותיה עלייה תלולה.

לורד ארצ'ר הכחיש את הידיעות, וטען שאשתו אמנם חברה במועצת המנהלים של "אנגליה", אך הוא מעולם לא החזיק במניות של החברה.

הכחשותיו לא הועילו לטיהור שמו, במיוחד לאחר העובדה שמשרד המסחר והתעשייה חרג מנוהל המקובל ואישר את דבר קיומה של חקירה בנדון.

שר המסחר והתעשייה, מייקל הזלטיין, הודיע בסוף השבוע רשמית כי החקירה הסתיימה ולא יינקטו כל צעדים נגד ארצ'ר. אך על הזלטיין נמתחה בסוף השבוע ביקורת על כך שאישר את פרסום הידיעה בדבר קיום החקירה, דבר שלא נהוג בבריטניה, והם העלו את השאלה אם יש קשר בין החריגה מהמקובל בפרסום שמו של ארצ'ר בהקשר לחקירה לבין חילופי הגברי בממשלה. אחרים טענו שראש הממשלה, ג'ון מייג'ור, העדיף שדבר החקירה יתפרסם כדי שיהיה ברור מראש מדוע – בניגוד להערכות מוקדמות – ארצ'ר לא קיבל מינוי בחילופי השרים האחרונים.

עם זאת, יש המודעים שבקרוב יודיע מייג'ור על מינויו של ארצ'ר לתפקיד שר זוטר לענייני מורשה לאומית עם אחריות לתחומי הספורט וההגרלה הלאומית החדשה שתתחיל בחודש נובמבר. תפקיד זה לא אויש בחילופי השרים האחרונים, ויש המעריכים שמייג'ור במתכוון לא איש את התפקיד עד שיתפרסמו תוצאותיה של החקירה. ראש הממשלה עצמו היה מוכן רק להביע את שמחתו על זיכוי ידידו האישי.

נשיא חדש לחב' האחזקות הממלכתית האיטלקית

מאת חולדה ליברנומה

ממשלת איטליה מינתה את מועצת המנהלים החדשה של IRI, חברת האחזקות הממלכתית הגדולה בין החברות באיטליה ואחת החברות הגדולות בעולם.

הנשיא החדש הוא מיכלה טראסקי, נשיאה הקודם של חברת התקשורת הממלכתית סטא"ט ששימש בעבר מנהל אגף כוח אדם של IRI.

מינויו של טראסקי פורש אתמול כאות לרצונה של הממשלה להאיץ את קצב הפרטת החברות הקשורות ב־IRI. לטראסקי הענק סמכויות רחבות.

יחד עם טראסקי נבחרו למועצת המנהלים בין היתר דייגו דלה ולה, יצרן נעלי טוד המפורסמות עם היקף עסקים של 200 מיליארד לירטות. דלה ולה מקורב למפלגת ראש הממשלה ברלוסקוני, פורצה איטליה. גם יתר חמשת חברי המועצה הם אנשי עסקים מקורבים למפלגות המשתתפות בקואליציה.

הארץ

יום ראשון כ"ג באב התשנ"ד
31 ביולי 1994

מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212
ת"ד 233 תל אביב 61001; פקס' 6810012 מערכת, 6815857 הנהלה, 6815859 מודעות
ירושלים: רחוב הבצלאל 2, טל' 02-254245/6, ת"ד 273 מיקוד 91002; פקס' 02-254249
חיפה: רחוב נורדאו 20, טל' 04-623166/7, ת"ד 5259 חיפה 31052; פקס' 04-670715
שירות תלונות למנויים 03-5121353, 03-5121344 מודעות לוח הדרושים 03-6382020

המו"ל: הוצאת עיתון הארץ בע"מ, רחוב זלמן שוקן 21, תל אביב
העורך: חנוך מרמרי   עורך המשנה: יואל אסתרון
גרשום שוקן, העורך 1939–1990

HA'ARETZ Daily Newspaper, P.O.B 233 Tel Aviv 61001 Israel
21 Salman Schocken St., Tel (03)5121212, Fax 6810012

מקומנו במלחמה בטרור

הממשלה, שדנה בישיבתה ביום חמישי שעבר בפיגועי הטרור בבואנוס איירס, פנמה ולונדון, החליטה כי "תפעל ותסייע ללכידת הפושעים ולהענשתם". מעבר לכך היא הבטיחה לעשות את מה שבסמכותה ובכוחה "כדי להגן על מוסדות ישראליים ויהודיים בפני הטרור". שתי ההבטחות האלה נמסרו לפרסום רשמי וגם עובדה זאת ראויה לציון כבעלת משמעות.

את עיקר הזעזוע שהביא לקבלת שתי ההחלטות הללו גרמה בלא ספק ההתנקשות המחרידה בבניין ששיכן את מוסדותיהם של יהודי ארגנטינה. לא רק מספר הקורבנות שהפילה מכונית התופת, אלא גם כתובת המקום הובילו את ממשלת ישראל למסקנה שהיא חייבת להגיב על הפשע המזוויע על פי הדוגמה שקבעה לפני יותר משני עשורים בעקבות רצח הספורטאים הישראלים בימי האולימפיאדה במינכן; וחזקה על הגופים שהוסמכו לפעול כדי לאתר את מבצעי הפיגועים הרצחניים, ללכוד אותם ולהביא להענשתם, שיצליחו למלא את השליחות שהטילה עליהם הממשלה.

אין לפקפק בסמכותה המוסרית של ממשלת ישראל להחליט כפי שהחליטה. האויב אשר תיכנן וביצע את הפיגועים מתייחס אל יהודי הגולה כאל יעד שהוא חלק ממלחמתו במדינת ישראל. ממשלת ישראל אינה יכולה להביט בסבלם של יהודים הגרים מחוץ לגבולותיה, כאילו הדבר אינו נוגע לה: אין היא רשאית להתכחש לצו הסולידריות בין שני חלקי האומה.

קומה של מדינה יהודית בחלק מן המולדת ההיסטורית של עם ישראל חיזקה את קומתם של יהודי התפוצות, אך הנה קורה שהוא דווקא מסכן את ביטחונם. ממשלת ישראל אכן מחויבת להוכיח כי היא מסוגלת לשלם לרוצחים כגמולם.

שאלה שונה היא אם כוחה של מדינת ישראל חזק כמו סמכותה: כלום היא באמת יכולה לאבטח את כל המוסדות של יהודי התפוצות בכל אתר ואתר מפיגועי הטרור האנטי־ישראלי? רפי איתן, שכיהן כיועץ ראש הממשלה למלחמה בטרור, ענה על שאלה זו בחיוב ("הארץ", 28.7), והוא סבור כי כוח האדם והידע הדרושים לשם כך נמצאים בידינו. אם תמצא הממשלה דרך לספק את התקציב הדרוש במקרה זה, המשימה, כבדה ככל שתהיה, אינה מעבר ליכולתנו.

עם זאת, יעילותם של מאמצי ישראל להגן על מוסדות יהודיים בגולה מותנית במידה רבה בנכונות הממשלות הזרות לשתף פעולה עם שליחי ישראל. ישנן ממשלות אשר מגלות הבנה לצרכינו, וארגוני המשטרה ושירותי הביון שלהן מתאמים את פעילותם עם ישראלים אשר מוצבים בחו"ל בהקשר הנידון; אבל קיימות גם ממשלות אשר עד כה מיאנו להשלים עם נוכחותם של אנשי ביטחון ישראלים על אדמתן. אפשר לשאול אם ישראל צריכה לעמוד על הזכות לפעול באמצעות שליחיה נגד הטרור בחו"ל; שמא תקל בכך על ממשלות זרות להתחמק מאחריותן לשלומם ולביטחונם של היהודים שהם אזרחיהן?

ברי כי מדינת ישראל אינה מתכוונת לתת יד להתחמקות זו. כל ממשלה ברחבי תבל אחראית לביטחונם של כל תושבי ארצה. אולם הטרור הבינלאומי, שאינו מכבד את ריבונותן של ארגנטינה, פנמה ובריטניה, צריך ללמד ממשלות אלה וממשלות ידידות אחרות כי ריבונותן לא תיפגע אם תפעל ישראל בתחומן כדי לסייע בהבטחת חיי היהודים, ששימשו ועלולים לשמש מטרה לטרור.

אנו מצפים כי הגורמים המופקדים בכל מדינה על שמירת ביטחונם של יהודים מפני הטרור האנטי־ישראלי יתאחדו לצורכי המלחמה נגדו, ושומה עליהם לשלב את ישראל במאמץ המשותף.

טרור לעת שלום

מאת צבי בראל

נשיא ארגנטינה אינו מכיר את סובחי סופיילי. למרות מוצאו הסורי והעובדה שבתקשורת הערבית מבטאים את שמו "שלום מנעם", ספק אם שמע אפילו את שמו של סופיילי לפני הפיגוע בארגנטינה, וליתר דיוק, לפני שמישהו לחש את שמו על אוזנו והציע לו לבקש את הסגרתו.

קרלוס מנם, ששירותי הביטחון הרופפים שלו לא הצליחו למנוע שני פיגועים המוניים בתוך שנתיים, ודאי מבולבל לגמרי משפע השמות האיראניים, הלבנוניים והאזרים המתגלגלים לזרום אל משרד המשפטים הארגנטיני.

האם הדיפלומט האיראני, שנתפס בידי בני ארצו והצליח להימלט, דובר אמת, והמחבלים איראנים הם שטמנו את הפצצה? ואולי הוא מבקש לנקום במדינה המבקשת להעמידו לדין באשמת "ריגול"? ואם הוא דובר אמת, מניין צץ שמו של סובחי סופיילי. ואם סופיילי הוא הפושע, האם מדובר בנקמה על הפגזות צה"ל בדרום לבנון? או על חטיפת מוסטפא דיראני?

ואולי זהו חלק ממשחק הכוח המתמשך כבר שנתיים בין סופיילי, המזכ"ל לשעבר של החיזבאללה, לבין חסן נצראללה, המזכ"ל הנוכחי הנחשב מתון יחסית. ואם איראן היא התומכת, איזו איראן בדיוק? זו של המנהיג הרוחני עלי חמנאי, או של ראש הממשלה, אכבר רפסנג'אני? ולפני שהופכים את איראן למטרה, מדוע לא לדרוש מלבנון להוציא את החיזבאללה מחוץ לחוק, לגרש את נציגיו מהפרלמנט ולעצור את סופיילי? האם השתתפותה בתהליך השלום משחררת אותה מאחריות?

שפע האפשרויות והכתובות שהמזרח התיכון מזמן לשירותי מודיעין, לא רק שאינו מקל למצוא את המחבלים שביצעו בפועל את הפיגועים, הוא משמיט את הבסיס לקביעה שיש מוטיווציה אחת לכל הפעולות. ישראל, למשל, מבקשת להציג את פעולות הטרור כפעולות נגד תהליך השלום. זו הנחה סבירה ומתאימה לנסיבות. אבל הרי די בעקשנות מדינית "רגילה", כמו זו הסורית, כדי לעכב את התהליך. יתר על כן, פעולות הטרור נגד ישראל לא התחילו עם תהליך השלום. ואם אמנם הן נגד התהליך, מדוע אין המבצעים מכוונים את מכוניות התופת שלהם נגד מטרות ירדניות ופלשתיניות? הרי מדובר בשותפים שווי ערך לתהליך.

אם שירותי המודיעין הישראליים הם אלה שזיהו את סובחי סופיילי כמי שאחראי לפיגוע בארגנטינה, יהיה קשה עוד יותר לטעון שמדובר בפיגוע בתהליך השלום. סופיילי, איש בקעת הלבנון, זקוק להגנתה של סוריה לא פחות משהוא נשען על תמיכתה הכספית של איראן. פיגוע שעלול להיות מיוחס, ולו בעקיפין, לחסות של סוריה, המתאמצת לצאת מרשימת המדינות התומכות בטרור, עלול לרסק את בסיס ישיבתו של סופיילי בלבנון. החיזבאללה, ככלל, *נמנע באחרונה מלנקוט* עמדה ברורה בעניין התהליך. מנהיגיו מנסים להתחקות אחר עמדותיהן של ממשלות סוריה ולבנון ולהגמיש את עמדותיהם בהתאם.

הודעתו של ראש ממשלת לבנון, שלבנון מוכנה לפרוס 25 אלף חיילים בדרומה, אינה מתקבלת ברצון על ידי הארגון, המבקש לשמור על נשקו בטענה שהוא הלוחם היחיד נגד הכיבוש הישראלי בדרום לבנון. ממשלת לבנון, בחריקת שיניים, מקבלת בינתיים את הטענה, וכל עוד מתנהלת "מלחמה קונוונציונלית" בין ארטילריה ישראלית למקלעים של חיזבאללה, היא לא תתערב. אבל פיגוע טרור, שעלול לגרום לפעולת תגמול ישראלית רחבה וללחץ של תושבי לבנון על ממשלתם, עשוי להביא את ממשלתו של רפיק אלחרירי לדרוש מסוריה להפעיל את כוחה נגד הארגון.

אבל שיקולים הגיוניים אינם דווקא מתכונותיהם הבולטות של טרוריסטים. ההתרעות ששירותי המודיעין מעבירים למוסדות ישראליים ויהודיים בחו"ל על כוונות פיגוע נסמכות בעיקר על שאיפותם של ארגוני הטרור לנקום. אחרי חטיפת דיראני, למשל, אמרו גורמי מודיעין כי הובאה בחשבון האפשרות שהחיזבאללה או ארגונים פורשים ינסו לבצע פיגוע ראווה. ההקשר של תהליך השלום לא נזכר כלל.

לטרור, אם כן, יש חיים משלו. ארגוני טרור משרתים לעתים את מטרותיהן של המדינות שבהן הם מתארחים, אבל אין הם נוטשים את יעדיהם למענן. לארגוני טרור יש לעתים קרובות יעדים פנימיים שאינם קשורים במהלכים מדיניים חיצוניים. משחקי כוח בתוך הארגון, נקמה וגמול, צבירת פופולריות, אך בעיקר המשך קיומו של הארגון, הם המדריכים את ביצוען של פעולות טרור.

עם תהליך שלום או בלי תהליך שלום, ישראל ומוסדותיה בעולם ימשיכו להיות מטרה חביבה על ארגוני טרור איסלאמיים קיצוניים. השילוב של ציונות ויהדות, כשהן מקושטות באגדה של שליטה פיננסית בינלאומית, די בהן לצייר מטרה ראויה. האשליה שלפיה כאשר יסתיים תהליך השלום יסתיים הטרור, משום שארגוני הטרור יעמדו בפני עובדה מוגמרת, היא אשליה מסוכנת, אכזבה שבסופה עלולה להפוך לאכזבה מן השלום עצמו.

אלכס ליבק / אריאל שרון, הרב ולדמן (במרכז) וצבי קצובר באזכרה ליהודי חברון שנטבחו בתרפ"ט. תל רומיידה, יולי '94

פיתוי לאופוזיציה

מאת דן מרגלית

בצאתו שלשום ממפגש עם יצחק רבין הודיע יו"ר הליכוד, בנימין נתניהו, כי הוא רואה בכינון האוטונומיה הפלשתינית בעזה וביריחו עובדה גמורה. אחרי חודשים של מאבק מילולי סוער ולגיטימי נגד מימוש ההסכמים שנחתמו בקהיר, העדיף ראש האופוזיציה להמעיט במשמעות הנסיגה, בסך הכל ארבעה אחוזים משטחי יהודה, שומרון וחבל עזה.

איני משוכנע שכל עמיתיו בליכוד מרוצים מעמדה זו. דוד לוי, אריאל שרון ובני בגין לא באו אתו לשיחה עם ראש הממשלה. הם מיומנים לקלוט את המשמעות הדרושה הנרמזת בדברי היו"ר, שהליכוד יהיה פרגמטי ולא ישחה נגד הזרם במאבק על דעת הקהל. כאשר משלימים עם ויתור על ארבעה אחוזים מן השטח, אין יסוד איתן לשלול הסתלקות גם מארבעים אחוזים ויותר. ידידי נתניהו במצודת זאב יטיחו בפניו כי ההדגשה שמדובר בסך הכל בארבעה אחוזים מנחלת האבות מזמינה לחץ כבר להמשך הנסיגה מרצועות קרקע גדולות.

אמנם הצהרה כזאת ניתנה מהלך רוחות נתון לשינויים, אבל היא חושבת וחשובה. משמעה כי נכונה כעת תקוות האופוזיציה להקהיל קהילות נגד הסכם אוסלו. מפני שלעת עתה כינון האוטונומיה בעזה וביריחו נחשב לסיפור הצלחה. בשלב זה התבדו הנבואות על גל טרור נורא ועל מטחי הקטיושות שיזרעו הרג באשקלון ובקיבוצי הסביבה.

אש"ף שולט עד כה בשקט, ושגרת החיים בקו התפר של האוטונומיה בעזה וביריחו לא הפכה לגיהנום. העובדה שהמוסלמים הקיצוניים נאלצים לפגוע בישראל, הן ברצועת הביטחון בלבנון והן בריכוזי היהודים בלונדון ובבואנוס איירס, מרבית בזכותו של ההסכם עם יאסר ערפאת. צריך רק לקוות כי בחתמו על הצהרת ואשינגטון המוצלחת והראויה עם המלך חוסיין לא ישכח ראש הממשלה את הצורך הדחוף לסייע גם לייצוב כלכלת הפלשתינאים בשטחים שפונו.

בהנחה שחותם המלך לא נטע בלבו של רבין תקווה מופרכת כי יוכל לדחות לזמן בלתי מוגבל את ביצוע השלב הבא בהסכם עם אש"ף, יש משמעות לעמדה המתונה שנקט נתניהו. שכן הוא יודע כי גם הסכם זה ייהפך במוקדם או במאוחר ל"עובדה גמורה" שתפסוק הרחק מקו־ארבעה־האחוזים.

יש משהו בדעת הקהל הישראלית המעיד על אשראי ציבורי ניכר למדיניות הפשרה של הממשלה: העובדה כי העם במשהו והזרן של לחיצת היד עם המנהיג הערבי ועשיית השלום עמו – כפי שעולה משיעורי הצפייה הנמוכים במשדרים הישירים – מעידה לחיוב על תחושת שגרה שהחלה לחלחל למעמדים כאלה.

נתניהו מודע לכך. לא נעלם ממנו כי גם אם הסכמי אוסלו יתגלו בעתיד כמשגה היסטורי, יש סיכוי ניכר כי יהיו פופולריים למדי בבחירות 1996. הלוך הרוחות בצמרת הליכוד מעיד, כי אם יכבד ערפאת את התחייבותו לכנס את המועצה הלאומית הפלשתינית ולבטל את האמנה הקוראת להשמדת ישראל – תתפצל הנהגת האופוזיציה. יהיו בה מנהיגים מן השורה הראשונה, שיתקשו להמשיך בסירוב להכיר באש"ף.

הקושי יתעורר גם לקראת הוויתורים הצפויים בגולן. נציגי הליכוד, נתניהו ומשה קצב ועוזי לנדאו ויהושע מצא, שוחחו עם ראש הממשלה לקראת צאתו היום למפגש פסגה עם חוסני מובארק, שנועד לסלול את הדרך למשא ומתן ותרני עם חאפז אל־אסד. יש בו תנאים וצרכים ישראליים חיוניים, אבל שורה עליו רוח הנסיגה הגמורה מרמת הגולן.

מנהיגי האופוזיציה שיצאו באווירה ממותנת, כמעט של קונסנסוס לאומי, משיחה עם רבין 48 שעות לפני דיוניו עם מובארק, יודעים שמחנם אינו מלוכד גם בסוגיה הקשה של השלום עם סוריה. בצמרת הליכוד, כבציבור תומכיו, יש הסבורים שאם יגיח רבין לפני הבוחרים טיוטה לשלום כולל עם סוריה – תתקשה האופוזיציה להביסו בקלפי. הפיתוי האסטרטגי להוציא את סוריה ממעגל המלחמה קוסם גם לאופוזיציה.

נראה כי נתניהו מבין, שיצחק רבין ושמעון פרס ינסו לממש לפחות עוד סיבוב אחד לפני הבחירות, והבחירה היא בין הסכם עם סוריה לבין הרחבת האוטונומיה הפלשתינית. גם נראה כי האופוזיציה מעוניינת שצעד זה כבר יהיה מאחוריה והעומד בראשה יוכל להכריז עליה כעל עובדה גמורה כדי שיוכל למקד את המאמץ להפיל את הממשלה בנושאים הרחוקים מן הזירה המדינית.

דרך המלך האמיתית

מאת גדעון לוי

בירכתי מסעדת החומוס של אבו שוקרי, לא הרחק משער שכם בעיר העתיקה בירושלים, התנוסס בשבוע שעבר דיוקנו של המלך חוסיין בהבלטה מרשימה. יש אמנם במסעדה הזאת גם כרזה שנושאת את את דיוקנו של יאסר ערפאת, אבל זו מוצנעת הרבה יותר. אין ספק, מעמדו של חוסיין הרקיע בשבוע שעבר לשחקים שאליהם לא הגיע שנים. הישראלים התמוגגו ממנו כמעט באותה מידה שהתמוגגו בשעתם מאנואר סאדאת, ואפילו בשטחים היו, מעטים אמנם, שהתבוננו בסיפוק בשובו של המלך לזירה.

החגיגה היתה איפוא מלאה כמעט. מרגש להיווכח, שוב ושוב, כמה הוא מרשים, כמה נוגעות ללב מחוותיו המלכותיות. כמה נאות שפת הגוף והלשון שלו. עם אויב שכזה אכן תענוג לעשות שלום: נאומים היסטוריים מחממי לב, בלי ויתורים טריטוריאליים ובלי זיפי לחיים רוחים, והסכם של אי לוחמה בחדרי סוף העונה.

סערת הרגשות הזאת השכיחה באחת את הכל – את הברית שלו עם סדאם חוסיין של אתמול ואת הכינוי המלגלג "חוסי" של ארשום. קאצ'ה, ובנו של אל"מ אריק רגב, וכל יתר מלווי המיתולוגיים של ראש הממשלה, כבר הוזמנו לעמאן, משם נהיה כולנו בפטרה, ושלום על ישראל. לרגע נדמה היה שישראל הצליחה סוף סוף לממש את את האופציה הירדנית לאחר שכבר הספידוה.

> בחגיגת השלום עם ירדן נשכחה לרגע העובדה שבדרכם של רבבות הישראלים לפטרה יהיה עליהם להמשיך ולעבור בקאסבה של שכם ובשוק של חברון

אבל בחגיגה הזאת יש לא מעט אשליות. כמו בפאטה מורגנה בערבה הירדנית והישראלית, התערבבו משאלות הלב עם המציאות לכלל תמונה מתעתעת. לרגע נשכחה מלב העובדה שבדרכם של רבבות הישראלים לפטרה יהיה עליהם להמשיך ולעבור בקסבה של שכם ובשוק של חברון. קשה לדעת אל נכון אם ראש הממשלה תיכנן זאת, אבל עובדה היא ששוב נראה שמצבו של יאסר ערפאת בכי רע: רוב הישראלים רואים בכך הישג גדול.

לכאורה מדובר אכן בהישג מדיני נכבד: לישראלים, חוסיין הוא פרטנר נעים יותר, שתובע הרבה פחות. יתרה מזאת, יש אפילו סיכוי שהמהלך יצליח לפרק זמן וערפאת אכן ימצא עצמו עסוק בבעיות ביוב וחשמל. אלא שזו דווקא חזות קשה. ישראל, שתפסה סוף סוף שבלי ערפאת והפלשתינאים לא ייכון שלום אמיתי באזור, עלולה למצוא עצמה לפתע נסוגה לתפיסה מדינית של ימים עברו. ההדר של חוסיין לא יצליח לעולם לכבות את אש ההתקוממות הפלשתינית. גם אם יתנוססו בשוק של העיר העתיקה בירושלים עוד מאה דיוקנאות של המלך, דבר לא יהפוך אותו למלך הפלשתינאים: גם אם יוזמן המלך פעמים אין ספור לבקר באל־אקצא לא תיחתם הנוכחות הפלשתינית במזרח ירושלים.

מאכזבת ככל שהיא, המציאות האמיתית היא שלב העימות הזה ונשאר הבעיה הפלשתינית, וחוסיין יכול לשמש לה לכל היותר משכך כאבים רגעי. עם שוך מסיבות השלום עם ירדן תבוא ההתפכחות הבלתי נמנעת, והיא עוד תביא בהכרח לכאבי ראש עזים.

לו הייתי יצחק רבין, לא הייתי מסתפק איפוא לכותרת חגיגת ההסכם בוואשינגטון בשיגור מסרים מרגיעים לדמשק. הייתי מקדים להם שיגור מסר מרגיע ומבטיח במיוחד למלון פלסתין בעזה. השר משה שחל השכיל להציג זאת בישיבת הממשלה האחרונה: שחל מבין כנראה את מה שישראלים רבים אינם מבינים. טוב ששמעון פרס מיהר לדווח למובארק, אבל קשה להבין למה הוא לא התעכב בדרכו מצריה אצל ערפאת ברצועת עזה. ערפאת מוכה לא טוב לישראל ולשלום. כבר למדנו שהתחליף לו לא יהיה המלך חוסיין, אלא החמאס ודומיו.

לכן צריך עכשיו, דווקא על רקע אווירת ההתפייסות הסוחפת, להרחיב ולהחיל את תחומי האוטונומיה לכלל השטחים. שכם, רמאללה וג'נין שוב רותחות לא פחות מאשר לפני הצהרת ואשינגטון, ואת האש הזאת יכול לצנן רק אש"ף חזק. גם הצלחת האוטונומיה בעזה עדיין תלויה על בלימה: הסיוע הכלכלי שלא בא, ואירועי מחסום ארז לא יהיו בהכרח אירוע חד פעמי אם לא יתגייסו כולם – הפלשתינאים, ישראל והעולם – להגיש את הסיוע הנדרש. טוב, אגב, שארה"ב ממלאה את כיסו של המלך בכספי סיוע, אבל עליה לדעת שכספי הסיוע לעזה חיוניים לתהליך השלום לפחות כמו הכספים לירדן.

צריך לפיכך למהר לחלץ את ערפאת מבידודו במלון פלסתין. אין זה לעשות, דרך המלך לשלום האמיתי הכולל עוברת באכסדרת המלון העזתי המשופשף הזה הרבה יותר מאשר בארמון המלוכה הנהדר בעמאן. בשוך החגיגה, כדאי שישראל תזכור זאת.

המרד האחרון

בינתיים / אמנון דנקנר

לפני הרבה שנים, כשהבר העמים היה עדיין ברית המועצות, היינו משתעשעים, כפי שאנשים משתעשעים בראותם גילויי תרבות זרים להם, בראותנו כיצד נהגו מנהיגיה של המעצמה האיימת, בהופעותיהם הפומביות, למחוא כפיים מעל הבמה, ספק מצטרפים לתשואות הקהל לדבריהם, ספק מריעים לקהל עצמו. זה נראה לנו זר, מוזר, ומובן שלא אימצנו את הנוהג הזה. עכשיו אפשר לראות אנשים מוחאים כפיים לעצמם בטלוויזיה. המשתתפים בשעשועונים מוחאים כפיים בהתלהבות אחרי כל הצלחה שלהם בדרך אל הפרס הגדול וגם כעידוד לעצמם ולגורל.

זאת רק מחיאת כפיים, וזה הרי רק שעשוע, אבל זה מפחיד. זה מטריד משום שתופעה, שולית ובלתי חשובה כשתיראה, מסמנת עוד שלב בתהליך שינוי עמוק ומתמיד שבו קודים של התנהגות עממית ובסיסית מאבדים את המאפיינים האותנטיים שלהם ומקבלים צורה עולמית אחידה המוכתבת על ידי התרבות העממית האמריקאית.

כבר לא מדובר רק באופנות של לבוש, מוסיקה ואוכל, אלא בלימוד ובשינון של התנהגות "ספונטנית". תוכניות טלוויזיה כאלה הן בעצם סניפים של התוכנית האם האמריקאית, כפי שחנויות מקדונלדס בישראל ובכל מקום הן סניפים של החברה האם בארה"ב. ובדיוק כפי שמקדונלדס מקפידה שההמבורגר והלחמנייה בסניף רמת גן יהיו זהים בטעם ובמרקם לאלה הנמכרים בסניף אלבמה, כך מקפידות חברות ההפקה האמריקאיות כי הכל, לפרטי פרטיו, יתנהל בסניף הטלוויזיוני הישראלי כפי שהוא מתנהל בתוכנית האם האמריקאית. עוד נראה, בלהיט הטלוויזיוני הבא, שמועתק על פי תווה מ"דונהיו" האמריקאי, אנשים באולפן שימחאו לעצמם כפיים אחרי שיגידו איזה דבר מעורר, כפי שהדבר נעשה במקור האמריקאי.

גם עצם האפשרות לעשות בארץ מין "דונהיו" ישראלי מבשרת שינוי בקוד ההתנהגות. הרי התערטלות פומבית צוהבה וגילוי סודות אינטימיים בפרהסיה הם מאפיין מובהק של התרבות האמריקאית, שבה זר גמור המתיישב לידך בבר שופך באוזניך מניה וביה סיפורים אינטימיים להחריד, בעוד שהמנטליות הישראלית הרבה יותר סגורה וחשדנית. עכשיו גם מספרים לנו שיש בתי ספר תיכוניים שעורכים מסיבות סיום של חיקוי ל"פרומס", וכבר מוזמן

אנחנו יודעים שעם אופנות המוסיקה האמריקאית יבואו גם תגובות הקהל בהופעות רוק: Head Banging ו־Cat Calls.

שמעון פרס אמר כי אחרי השלום תהיה הדאגה העיקרית האמיתית שלנו עמידה על נפש התרבות שלנו מול מה שרבין מתעקש לכנות ה"מילקשייק". יש מדינות במערב, בעיקר צרפת, שבהן השלטון והעילית התרבותית חושבים ועושים מאמצים להיאבק במה שנראה כמחיקה אטית של אטריבוטים תרבותיים והחלפתם באפיונים אמריקאיים.

תנועות דתיות עממיות במדינות מוסלמיות, כמו איראן ואלג'יריה, מגדירות את אמריקה כ"שטן הגדול" לא רק מטעמים מדיניים אלא בשל דאגה לטשטוש ולמחיקה של מסורות ומנהגים על ידי האימפריאליזם התרבותי האמריקאי, שכלי נשקו העיקריים הם לוויני התקשורת וצלחות הקליטה. למאבק כזה אין סיכויים גדולים בחברה דמוקרטית, פתוחה, שמתנהלת על פי כללי השוק החופשי, וודאי שכך הדברים בחברה קטנה שאין בה שוק גדול הדרוש למימון יצירה פופולרית ענפה.

ישראל היא מועמדת קלאסית למחיקה תרבותית כזאת בדיוק מסיבות אלה, ועוד כיוון שמתנהל בה שידוד מערכות תרבותי שבו זנח הרוב החילוני שבה ערכים, מסורות ואורחות חיים, ובעיקר – השליך המפתח שאיפשר במשך דורות גישה של שכבות רחבות בעם לחלק העיקרי של המורשת התרבותית שלו, שהיתה, מתוקף נסיבות היסטוריות, דתית במובהק ונעשתה עכשיו חומר בלתי ניתן לפענוח על ידי הרוב.

למרבה האירוניה, הגורם היחיד הנלחם בימים אלה בהשפעה האדירה של התרבות הטלוויזיונית האמריקאית על הנפש הישראלית הוא דווקא יצירות הטלוויזיה העממיות המכונות טלה־נובלות מתוצרת דרום אמריקה. נדמה כי סוד המשיכה שלהן הוא דווקא באותנטיות הלא־אמריקאית שלהן: המנטליות של גיבוריהן דומה יותר למנטליות הישראלית העממית, מראה הגיבורים והתפאורה של החדרים והבתים אינם מיופייפים ונוצצים כבסדרות האמריקאיות. אבל להיות שדה המערכה בין "פלקון קרסט" ל"אנטונלה" זו לא בדיוק התגשמות החלום הציוני, ובכל מקום די צפוי כיצד יוכרע המאבק הזה, ועוד נמחא כפיים לעצמנו על שנדע להתנהג, ללכת, לדבר ואולי אפילו להקשיב ולדבר ממש כמו האמריקאים ובעצם כמו העולם כולו.

הגון כמו דון במאפיה

מאת מיכל יניב

סירובם של הסרבים־הבוסנים לאמץ את תוכנית השלום מטעמה של "קבוצת הקשר", שעמה נמנים ארה"ב, רוסיה, בריטניה, האיחוד האירופי ונציגי האו"ם, עורר מחדש את החשש לגורלה של בוסניה. דחיית התוכנית, שהציעה את חלוקתה באופן כמעט שווה בין הסרבים לבין המוסלמים והקרואטים־הבוסנים הביאה את המתווכים לתגובות שחשפו את קשייהם לגבש עמדה משותפת.

ארה"ב מדברת בשני קולות: האחד של הבית הלבן, השב ומזהיר, הפעם באמצעות שר ההגנה ויליאם פרי, כי ישקול הפעלה מחודשת של הכוח האווירי של נאט"ו נגד הסרבים בבוסניה ויהדק את העיצומים הכלכליים נגד סרביה. מולו עומדת הקבוצה הבדלנית בקונגרס, בהנהגתו של הסנאטור הרפובליקאי בוב דול, הקוראת להסרת אמברגו הנשק מעל המוסלמים.

רוסיה אישרה מחדש את תמיכתה בבעלת בריתה הסרבית, הזהירה בפומבי את הקהילה הבינלאומית לבל תנסה להענישה ונכנסה להילוך דיפלומטי גבוה בניסיון לרכך את עמדת בלגרד. לטענת מוסקווה, אין לראות בתגובה הסרבית אלא עמדה למיקוח. מזכ"ל האו"ם, בוטרוס גאלי, הודיע כי ישקול הוצאת כוחותיו מבוסניה אם לא תהיה התקדמות במשא ומתן.

אין חידוש בעמדה, שהציגו חברות "קבוצת הקשר", לעומת זו של המתווך מטעם האו"ם, תורוולד סטולטנברג. המלצת סטולטנברג, היתה ליתן לבלגרד ולהנהגה הסרבית של בוסניה זמן לעכל את התוכנית ולהעניק להם מידה של כבוד. ייתכן שסטולטנברג, בייאושו, ראה במרשם הפלא לסיום המשבר עם צפון קוריאה, בתיווך הנשיא האמריקאי לשעבר ג'ימי קרטר, את הנוסחה שתביא סוף סוף את קצו של הסכסוך בבלקן. אחרי הניסיונות החוזרים שלו ושל הלורד אוואן להביא את הצדדים לנוסח מוסכם של פשרה – שנכשלו כולם באכזבה – אי אפשר להאשים את סטולטנברג בקלות ראש.

סטולטנברג ואוואן עבדו במשך חודשים בדיונים הבינעיים עד יאוש באווירה מעוררת התפעלות. הצעות הפשרה שהגישו, אשר מיצו עד כמה שניתן את כמיד הפשרה לצדדים הנצים, הלכו ונערמו. וכשההיגיון נכרך במערבולת של יצרים ואפשתנות, ייתכן שמה שנותר להציע כדי להפיג את סרבנותם של המנהיגים הסרבים הם אכן מסרים מרגיעים ומחוזי אמון. ברעיון כשלעצמו אין כל פגם, אלא שהצפייה במהלכיו של נשיא סרביה, סלובודאן מילושביץ', מעוררת ספק באשר למידת האפקטיוויות שלו.

מילושביץ' משתדל להיראות בחודשים האחרונים כמי ששומר על פרופיל נמוך בכל הנוגע לבוסניה. הוא גם חזר ואמר שסרביה רוצה בסיומה של מלחמת האזרחים הזאת. לכאורה, הסיכוי שהפעם ייסוג הצד נראה מבטיח. אלא שבהזדמנויות שונות יש להטיל ספק, שכן הגינותו דומה לזו של דון במאפיה. אין אמנם לתלות את האשמה בפריצת מלחמת האזרחים ברחבי יוגוסלוויה לשעבר – בקרואטיה ואחר כך בבוסניה – באופן בלעדי במילושביץ', אבל היה לו תפקיד מכריע בכך.

עוד לפני שהתפרקה הפדרציה היוגוסלווית, מיהר מילושביץ' לארגן ולהמריץ מיליציות של סרבים בקרואטיה ובבוסניה ולהלהיט את רוחות האיבה האתנית. בשבילו זו היתה להבה קלה ורווחית. ההרס והמוות התרחשו מחוץ לגבולות סרביה, ומילושביץ' יכול להציג לבוחריו הצלחות בשדה הקרב בלי להידרש לשלם בחיי חיילים סרבים והמעורבות של הצבא הסרבי בקרואטיה, ועוד יותר בבוסניה, היתה זניחה.

לעומת זאת, את הקשיים הכלכליים של סרביה הוא מקפיד לתלות בעיצומי הקהילה הבינלאומית ולא באוזלת ידה של הממשלה שהוא עומד בראשה, ובכך מוסט כל ויכוח עקרוני בשעתו של צוק העתים.

מילושביץ' אינו ממהר. ייתכן שאינו חפץ בהתחדשות הלחימה, ודאי שאינו שש לאפשרות שאמברגו הנשק יוסר מעל המוסלמים, אך הוא גם לא נראה מוכן לוותר. מבחינתו, אין כל סיבה לוותר על כרבע מהשטח שנמצא עכשיו בשליטה סרבית, שאותו ייספח בהמשך לסרביה. הוא גם אינו מרוצה מן ההסדר המוצע, שעל פיו תיוותר סראייבו ללא ריבונות מוגדרת, במסגרת של האיחוד האירופי.

כיוון ששום הסדר בבוסניה לא יתקיים בלי ברכתה של בלגרד, הנזק של הסנקציות והעדר תיאום עמדות בין המדינות המתווכות הוא לרועץ. בריונות פוליטית כמו זו של סרביה דורשת תשובה אמינה והרתעה יותר מזו שניתנה אתמול בכינוס "קבוצת הקשר" בז'נבה, והאפשרות שעל בוסניה יעבור חורף נוסף של מלחמה נראית היום סבירה מתמיד.

صكنا من الاحل

هكذا من الأصل

מלחמה ידידותית לסביבה

רק חתמה ישראל הסכמי שלום עם הירדנים והפלשתינאים, והיא כבר יוצאת אתם למלחמה משותפת – ביתושים ובזבובים. מחר ייפתח בטאבה כנס אזורי לאיכות הסביבה

מאת יוסף אלגזי

אם בשנה שעברה התברכנו בטקסים שמשתתפיהם הבריזו בפומבי ובארוח חגיגי על מחויבותם להביא שלום לאזור, הרי השבוע יכריזו נציגים מישראל, מעזה, מירדן ומאוניברסיטת הרווארד שבבוסטון מלחמת חורמה משותפת נגד שני חרקים שורדניים ומסוכנים לבני האדם באזור: הזבובים והיתושים.

זה יקרה בסדנה האזורית לאיכות הסביבה, שתיפתח מחר בטאבה ותעסוק בבעיות ובנזקים שהתרבותם המסיווית של זבובים ויתושים גורמת לאנשים, לסביבה ולכלכלה משני צדי הירדן וברצועת עזה. בכנס תוצג תוכנית נגד שני מפגעים אלה, שהכינו צוותים בראשותם של פרופ' יואל מרגלית מאוניברסיטת בן גוריון בנגב, ד"ר מנור הדאדין מירדן, ד"ר ג'מאל סאפי, מנהל המכון למחקר ולהגנת הסביבה בעזה, ופרופ' אנדרו שפילמן מאוניברסיטת הרווארד.

את המצב שיצרה התרבותם של הזבובים והיתושים באזור מגדיר פרופ' מרגלית קטסטרופלי. במקומות שיש בהם חומר אורגני מתפרק, שדות שהתוצרת החקלאית בהם נרקבת, סוגי זבל שונים המשמשים לדישון גידולים חקלאיים ומזבלות פתוחות, הזבובים מתרבים במהירות. בחודשים אוגוסט-אוקטובר של השנה מגיעה תפוצתם לכמויות אדירות. לאורך הגבול – מנאות הכיכר בצפון ועד לים סוף בדרום – אפשר לראות כמויות אדירות של זבובים הנפרשות ויוצרות קירות צפופים. פרופ' מרגלית מספר כי מאות מלכודות זבובים, בנפח של 10 ליטר כל אחת, מתמלאות בקלות בחודשי הקיץ.

הזבובים הם מפגע בריאותי וסביבתי חמור. הם אחד הגורמים העיקריים להפצת מחלות עיניים ומחלות מעיים הגורמות לשלשולים קשים. בשל מזג האוויר החם שבאזור, סובלים רבים מהלוקים במחלות מעיים גם מאיבוד נוזלים ומהתייבשות. הזבובים גם מציקים מאוד לחולים במחלת העור (פסוריאזיס), הבאים בין השאר מאירופה ומארה"ב לטיפול באזור ים המלח.

אשר ליתושים, אלה מתרבים בעיקר במעיינות מים פתוחים, במקווי מים, בביצות ובמי שופכין גלויים. הם מצויים בשפע לאורך בקעת הירדן, באגם החולה, בים המלח, באזור אילת ובעזה. הנפוץ שבהם הוא היתוש מסוג אנופלס. יתושים, יש לזכור, מעבירים את פלסמודיום הקדחת, מחולל מחלת המלריה. נוסף על כך, עקיצותיהם גורמות אצל אנשים רבים לפצעים ולעליית חום הגוף.

המניעים למלחמה נגד הזבובים ונגד היתושים הם לא רק בריאותיים וסביבתיים, כי אם גם כלכליים. באזור ים המלח, למשל, עלולים שני המפגעים האלה להרוס את ענף התיירות. שלושת הצדדים הנוגעים בדבר, כלומר הסובלים מן המפגעים – הישראלים, הירדנים והפלשתינאים – כבר הבינו כי מלחמה נפרדת, כל אחד בשטחו שלו, ככל שתהיה מוצלחת, לא תהיה יעילה כשלעצמה אם השכנים לא יילחמו במקביל. כך צץ הרעיון לקבוע תוכנית למלחמה משותפת. המתכננים מקווים להתגבר באמצעותה על המפגע התברואי-סביבתי, לשפר את רמת החיים של התושבים והתיירים וליצור תנאים טובים יותר לפיתוח כלכלת האזור.

ביסוד ההצעה המשותפת שהכינו מרגלית, הדאדין, סאפי ושפילמן מונחים שני עקרונות מרכזיים: האחד, התנגדות לשימוש בחומרי ריסוס כימיים, והשני, מלחמה במפגעי הזבובים והיתושים ב"שיטות ידידותיות לאדם ולסביבה", כהגדרתו של פרופ' מרגלית.

מזמן הגיעו מומחים למסקנה, שחומרי ריסוס כימיים הם יקרים מאוד ועם הזמן מתגלים חסרונותיהם העיקריים: הם מותירים במזון ובסביבה עקבות מצטברים, העלולים להתגלות כרעילים ומסוכנים; הם מפתחים אצל הזבובים ואצל היתושים תנגודת, ההופכת את המלחמה בהם בחומרי ריסוס כימיים לבלתי יעילה, יקרה ומסוכנת לבני האדם ולסביבה. "כתוצאה מתנגודת שהזבוב מפתח, עלולה פגיעתו להיות קשה יותר ומסוכנת יותר", מסביר פרופ' מרגלית.

ואלה הצעדים שיינקטו במלחמה במפגעי הזבובים, על פי התוכנית שתידון בכנס בטאבה: שיפור ההיגיינה הכללית; ריסוס הזבובים בהורמונים המעקרים אותם, מונעים את התרבותם וגורמים למותם; שימוש במלכודות; כיסוי מצבורים של זבלי פרות ועופות, המשמשים חומרי דישון, ביריעות פלסטיק שחור, הרחקת תוצרת חקלאית נרקבת על ידי קבורה או שימוש בשיטות קומפוסטיזציה. אמצעי נוסף הוא הדברה ביולוגית על ידי פיתוח ויצירה של אויבים טבעיים של הזבובים, וביניהם, למשל, צרעות טפיליות, שאפשר לגדלן בתנאי מעבדה ולשלוח אותן לחסל את הזבובים בעודם בשלב הגולם. בתחום זה מציין פרופ' מרגלית את חלקו של ד"ר אברהם הברון מקיבוץ בארי, חבר המחלקה למדעי החיים באוניברסיטת בן גוריון.

אשר למלחמה נגד היתושים – הפרויקט מציע צמצום של שטחי מים גלויים, צמצום החומרים האורגניים במי שופכין, הרחקת הצמחייה מתעלות לניקוז מים וכן הדברה ביולוגית של זחלי היתושים באמצעות חיידק "ישראלי". חיידק זה מוחדר למים, כנוזל או כאבקה, ובהגיעו לקיבת הזחלים הוא הופך לרעלן והורג אותם. החיידק, שבודד לפני 15 שנים בידי פרופ' מרגלית, נמצא זה שנים בשימוש נרחב של ארגון הבריאות העולמי והתגלה כיעיל מאוד בהדברת יתושים. בשנה האחרונה השתמשו בו מפעלי ים המלח והצליחו להדביר בעזרתו כמויות גדולות של זחלי יתושים.

בחזית למען השכנת שלום באזור יאסרו איפוא מלחמה, יחד, מדענים ישראלים, פלשתינאים וירדנים על אויבים שהם זעירים בגודלם, אך מאיימים על בריאותם ועל רווחתם של בני האדם באזור.

יואל מרגלית. התרבותם של הזבובים והיתושים יצרה מצב קטסטרופלי

"קדימה אל אדמת המולדת בשורה אחת"

מאז חתימת הסכם העקרונות בספטמבר נוצרה באש"ף שפה פוליטית חדשה, המכשירה את הקרקע למעבר מחברה לוחמת לחברה בונה. את המתח המהפכני, יודעים ראשי אש"ף, יש להמשיך ולשמר, אבל את הלהט ומחויבות העבר יש לתעל ליעדים החדשים

מאת מנחם קליין

לא רק יאסר ערפאת משמיע נימות חדשות מאז נחתם הסכם העקרונות בין ישראל לפלשתינאים: חברי כל המוסדות המרכזיים של אש"ף ופתח משתמשים מאז ספטמבר 1993 בשפה פוליטית חדשה. הדברים אינם נאמרים לאוזניים ולעיניים זרות, אלא לקהל מבית, ובערבית. בעיקר בולטת התופעה הזאת בימי זיכרון פלשתיניים, ביום השנה לייסוד הפתח ובהזדמנויות דומות שבהן נוטים מוסדות אש"ף להתעלות מעל שטף האירועים והפרטים הרבים המאפיינים את המשא ומתן עם ישראל.

עד ספטמבר 1993 היתה הארגומנטציה הפוליטית של אש"ף פשוטה יחסית, משום שהארגון לא נדרש לתפנית קיצונית. המשא ומתן בוואשינגטון הגיע למבוי סתום ב־1993, ובתקופה זו הדגישו ההצהרות של אש"ף ופתח את עמידתם על משמר הזכויות הלאומיות נגד המזימות המדיניות הנרקמות מכל עבר. ואולם הסכמי אוסלו והטקס על מדשאת הבית הלבן טרפו את הקלפים. אש"ף ופתח נדרשו לנתח את האירועים ולהתמודד עם השאלה, האם מדובר במהפך? כן, משיבים אש"ף ופתח. "שלב היסטורי חדש", "פתחה של תקופה חדשה בתולדותינו", "הישג היסטורי", "רגע היסטורי נדיר במלוא מובן המלה", "השנה החדשה (1994) היא שנת הקציר" – אלה רק מקצת הכינויים שאנשי המוסדות של פתח ואש"ף מכתירים בהם את הימים שבאו אחרי ספטמבר 1993.

מטבע הדברים מעוררת שעת המפנה לא מעט חששות באשר לעתיד. "החשש מקנן בלב כל אחד מאתנו, עד כי מתמזגים התקווה והרצון להתקדם עם הפחד והתסכול", אמר ערפאת כחודש וחצי לפני סיומו של המשא ומתן המורכב על סידורי הביטחון במעברי הגבול לעזה ויריחו. דומה כי המורא שאחז בראשי אש"ף ניזון מן הספק אם יצליחו להפוך את הישות האוטונומית למדינה. לדידם, הסיכויים לכינונה של המדינה הפלשתינית אינם נעוצים עתה בזכויות המופשטות ובמאבק המזוין אלא בתפקוד התקין של מוסדות הרשות הפלשתינית ובמאבק על מקורות ההכנסה.

תצלום: אלכס ליבק
יאסר ערפאת. את שינוי הרגשים הוא מכנה "הג'יהאד הגדול מכל"

אבל אש"ף שואב עידוד מסקירה היסטורית של דרכו משולי החברה הפלשתינית ועד מעמדו כיום, ונוכח תקופת האנתפאציה הפלשתינית הוא חוזר ומדגיש כי ההסכמים עם ישראל אינם כניעה אלא ניצחון, שכן משהוכרו על ידי אויביהם כעם, הוכרה באופן עקרוני אף זכותם למדינה. שוב ושוב קובעים התומכים בתהליך השלום כי הניצחון הוא בראש ובראשונה ניצחונו של העם כולו ולא רק של ארגוני הלוחמה הפלשתיניים. "ההתפשטות הציונית הוכתה מכה ניצחת" בזכות הקורבנות הרבים שהקריב העם הפלשתיני במשך עשרות שנים של ג'יהאד וצומוד (עמידה איתנה) הירואיים. לאחר האינתיפאדה והאווירה של ערב בחירות שוב אין ארגוני הלוחמה יכולים לקחת לעצמם את התהילה.

אגב, בין הנימוקים בזכות ההסכמים עם ישראל, הסדר העולמי החדש אינו תופס מקום מרכזי. שהרי הבלטת השפעתו תחייב להודות כי הנסיבות הבינלאומיות הוזיכרו כפו על אש"ף הסכם, העשוי להיות לקוי. לעומת זאת, הסדר העולמי החדש משמש את אש"ף כערובה לעתיד, תנאי דמסייע לבניין המדינה הפלשתינית.

בתוכנית הפעולה שמתווים המסמכים העיקריים של מוסדות אש"ף ופתח בתחום מדיניות החוץ המשא ומתן עם ישראל אין כל חדש. כבעבר, מדובר על יישום החלטת האו"ם 242 במלואה, גם בירושלים, על פירוק ההתנחלויות, על הקמת מדינה פלשתינית עצמאית, וישראל נתבעת גם ליישם את החלטת האו"ם 194 בדבר שיבתם של פליטי 1948 או מתן פיצויים.

השינויים המשמעותיים שאש"ף מתכוון להנהיג הם בתחומי מדיניות הפנים, שבעבר תפסו אך מקום מזערי בסדר יומו של הארגון. את שינוי הרגשים וסדרי העדיפויות מכנה ערפאת "הג'יהאד הגדול מכל" – בהשוואה ל"ג'יהאד הזוטר" שהיה לחימה נגד האויב החיצוני, ישראל. התבטאות זו שאובת מאמרה ידועה מן המסורת האיסלאמית, המיוחסת לנביא מוחמד.

המשימה העיקרית הניצבת לפני אש"ף, אומרים דובריו, היא בנייה מחדש של החברה הפלשתינית. בתוכניות שרוקמים אנשי הארגון מתוארת החברה הפלשתינית, כמקרה כל במסמכים מסוג זה, כחברה אידילית. משורטטת בהן דמות של חברה מודרנית, מתקדמת, דמוקרטית, פלורליסטית, שוויונית לחלוטין ופתוחה, חברה ששולט בה החוק ופועלת בה מערכת משפט בלתי תלויה. המוסדות הפוליטיים יורכבו מבעלי הכישורים ולא מנאמנים פוליטיים, והכלכלה הלאומית תהיה חופשית אך תאמץ את עקרונות הצדק החברתי (לצד סיוע ממלכתי ליוזמה החופשית מדובר איפוא גם בהקמת מערכת ביטוח סוציאלי).

מתוך חשש שמא צביון החברה שהם חותרים אליה הוא מערבי יותר מאשר ערבי, מדגישים מנסחי המסמכים כי הבונות שוויון בין המינים אין פירושה שהמשפחה לא תיחשב לאבן הפינה של החברה. גם ביצור הזהות התרבותית הפלשתינית, הם מציינים, אין פירושו התכחשות למסורת הערבית.

לדוברים ברור כי עליהם לא רק לחדש את המוסדות הפוליטיים ולהתאימם למציאות, אלא גם לעצב תודעה לאומית חדשה. החברה הפלשתינית, על פיהם, חייבת לעבור הכשרה מחודשת שתכין אותה להתמודד עם האתגרים המצפים לה. מדובר בפירוש במעבר מחברה לוחמת לחברה בונה שיעדיה הם אזרחיים במובהק: פיתוח תרבות לאומית מודרנית, עידוד משאבי היצירה והשגת קידמה מדעית.

בפרט מכוונים הדברים ללוחמים המאורגנים ולאסירים המשוחררים בחברה הפלשתינית: "זו שנת בניית המולדת" – קבעה בנובמבר המועצה המהפכנית של פתח – "... אתם, החיילים התופשים בני מחנות הפליטים והארץ הטובה, שנשאתם נשק יותר משלושים שנה הפכתם את מחנות הפליטים לבסיסי המהפיכה והמאבק המזוין... הזו יומכם. יום שחרורכם, יום עצמאותכם. קדימה אל אדמת המולדת בשורה אחת. אתם עומדים לפני שעת האמת הפלשתינית, שלמענה מסרנו את נפשנו זה זמן... מולדתנו פלשתין קוראת לכולנו לבנות ולעמול".

ראשי פתח ואש"ף מודעים איפוא לכך שיש להמשיך ולשמור על המתח המהפכני בשורות הארגון, אף על פי שהסתיים על תום המלחמה. הם מנסים לתעל את הלהט ואת מחויבות העבר אל היעדים החדשים: דווקא מי שנשאו נשק אתמול אמורים להירתם למשימות האזרחיות. על פיהם, המדינה הפלשתינית לא תיבנה הודות למאבק המזוין ואף לא באמצעות [illegible] האינתיפאדה, כפי שגורסת האופוזיציה הפלשתינית: "המאבק התרבותי והתחרות הכלכלית, הלגיטימיים כשלעצמם, הם אבן הבוחן האמיתית ליחסים בינינו לבין ישראל".

דוברי אש"ף ופתח אינם נלאים מלציין כי העמידה במשימות החדשות מחייבת אחדות לאומית והירתמות כל הסיעות הפוליטיות. לערפאת ברור כי אש"ף הצליח בעבר בין השאר משום שאיגד את רוב רובן של הקבוצות הפלשתיניות. הוא קורא איפוא לאופוזיציה להכיר במציאות החדשה, שעיצב יחד עם ישראל, ולקחת חלק בתכנון תשתית למדינה עצמאית, וגם רומז על נכונותו לשלם מחיר קואליציוני תמורת יצירת קונסנזוס לאומי חדש.

למקרא דבריהם של חברי מוסדות אש"ף והפתח, מתבקשת מאליה ההשוואה עם אנואר סאדאת. למרות השוני בין מצרים, המדינה, לאש"ף, הארגון, בין סאדאת לערפאת, בין מלחמת יום הכיפורים לאינתיפאדה ובין הדטאנט לסדר העולמי החדש, העמדה שאימץ אש"ף דומה במידה מסוימת לעמדה שהציג סאדאת ב"נייר אוקטובר", מסמך היסוד של המשטר המצרי לאחר מלחמת יום הכיפורים. "נייר אוקטובר" זקף את הישגי המלחמה ב־1973 לזכות העם המצרי וקרא לו ליישם את "הצליחה הכלכלית". סאדאת קרא להפנמת האמצעים, לבניין המשק מתוך פתיחות כלכלית, לדמוקרטיזציה של המערכת הפוליטית ולהעדפת המצריות על הערביות, והדגיש את חשיבותה של האחדות הלאומית.

גם תפיסת מקומה של המדיניות דומה בשני המקרים, המצרי והפלשתיני. בשתי החברות, שהיו נתונות בסכסוך דמים ממושך, נחשבה המדיניות לשפחת המלחמה: גם אש"ף וגם סאדאת לא זקפו את ההישגים המדיניים לזכות תבונת הדיפלומטים: אלה הושגו, לדבריהם, בשורות הקרב, בבתי הכלא וברחובות האינתיפאדה.

הדרך להתנהגות המדיני של חברה לוחמת ארוכה איפוא, ומתברר כי שעת מפנה היסטורית, הכרוכה במעבר ממלחמה לשלום, מולידות דפוס טיעון זהה, הזוקף את ההישג המדיני לזכות הלוחמים וקורא להעתיק את שיח הלוחמה לתחומים אזרחיים.

השפה הפוליטית החדשה של אש"ף הניחה את היסוד האידיאולוגי לשתי התפתחויות חשובות בעתיד. ראשית, אף על פי שפתח דוחה את הרעיון להפוך כבר עתה מארגון לוחם למפלגה פוליטית לכל דבר, הונח היסוד לשינוי זה, ולא רק במישור האידיאולוגי. המועצה המהפכנית החליטה על ארגון מחדש בשורות התנועה ועל איחוד כל מנגנוני הארגון (תנזים) והפנים (השטחים), וכיום נראה שאיחוד כזה יתבצע גם באש"ף. שנית, שורטטו קווים העיקריים של האמנה הפלשתינית בגרסתה העתידית. לכשתתכנס המועצה הלאומית הפלשתינית כדי לכתוב מחדש את האמנה, כפי שהבטיח יאסר ערפאת ליצחק רבין, כבר תהיה לה שפה פוליטית חדשה מן המוכן.

הכותב הוא חוקר [illegible] ומרצה במחלקה למדעי המדינה באוניברסיטת בר אילן

מסדר הסוכנים החשאיים של האיאתוללות

לאחר הפיגועים במוסדות ישראליים ויהודיים הופנתה אצבע מאשימה לאיראן. בדו"ח חדש מנתח משרד החוץ האמריקאי את דפוסי הטרור העולמי בשנת 93', ומסקנתו חד משמעית: "איראן היא הפעילה והמסוכנת ביותר מבין המדינות התומכות בטרור"

מאת שרון שדה

שני הפיגועים בלונדון בשבוע שעבר, הפיגוע בבניין הקהילה היהודית בבואנוס איירס והחבלה במטוס הפנמי הם שיאיו של גל טרור פונדמנטליסטי, המכוון נגד אזרחים וגופים הקשורים בישראל. את האחריות לפיגוע בבואנוס איירס – שנהרגו בו כ־100 בני אדם – קיבל עליו ארגון לבנוני לא מוכר בשם "תומכי אללה". להערכת גופי ביון מערביים זהו שם כיסוי של ארגון החיזבאללה, וממשלת ארגנטינה טוענת כי בידיה ראיות הקושרות את השייח סובחי טופיילי, המזכ"ל לשעבר של חיזבאללה, לפיגוע. נראה שהנתונים מובילים אל טהרן.

מעורבותה של איראן, גם אם עדיין לא הוכחה באופן חד משמעי, אינה מפתיעה לנוכח דו"ח חדש של משרד החוץ האמריקאי, שפורסם בחודש שעבר וניתח את דפוסי הטרור העולמי ב־93'. מחבריו הגיעו למסקנה ברורה: "איראן היא הפעילה והמסוכנת ביותר מבין המדינות התומכות בטרור כאמצעי לקידום מטרותיהן... היא מפעילה וממנת חוליות טרור ברחבי העולם ומהווה איום ישיר על יציבותן של מדינות במזרח התיכון, באסיה, באפריקה ובאמריקה הלטינית".

בתחילת הדו"ח מוזכרים כמה אירועי טרור מרכזיים שמשכו תשומת לב רבה ב־93': הפיצוץ בבנייני מרכז הסחר העולמי בניו יורק בפברואר, חשיפת הקשר העיראקי להתנקש בחיי הנשיא לשעבר ג'ורג' בוש בעת ביקורו בכווית באפריל, וכמה התקפות מתואמות של מפלגת הפועלים הכורדית (PKK) על יעדים טורקיים במערב אירופה ביוני ובנובמבר. אירועי השבועיים האחרונים מלמדים כי העלייה במספר הפיגועים ובחומרתם, שהדו"ח האמריקאי הצביע עליה, תימשך גם השנה.

עדיין אין הגדרה משפטית חד משמעית ומוסכמת למושגים ברורים לכאורה כמו טרוריזם וקבוצות טרור. הדו"ח האמריקאי מסווג תחת הערך טרור "פעולה כוונית ואלימה, מתוכננת מראש, שמטרתה לקדם יעדים ואינטרסים פוליטיים על ידי ביצוע פשע נגד יעדים לא־לוחמניים באמצעות סוכנים חשאיים או קבוצות תת־לאומיות. הפעולה מיועדת לרוב להשפיע על קהל".

על פי הגדרה זו אירעו ב־93' 427 מעשי טרור ברחבי העולם, 17% יותר משנה הקודמת. במזרח התיכון התרחשו 101 אירועים כאלה – גידול של 26% לעומת 92', ומבחינה זו הוא ניצב במקום השני בין אזורי העולם.

חלק לא מבוטל מן הפיגועים, כותבים מחברי הדו"ח, הם התקפות של המשטר בעיראק נגד האו"ם וארגוני סעד הפועלים בצפון עיראק, והסלמת פעילות הטרור במצרים ובמזרח התיכון. על אלה מיתוספות התקפות הטרור הנמשכות בלבנון ומעשי האלימות של המתנגדים להצהרת העקרונות שחתמו ישראל ואש"ף.

איראן היא הסמן הימני בכל הקשור להתרפה במרחץ הדמים. ממשלתה רואה בטרור כלי לגיטימי למימוש מטרותיה ומקצה מאות מיליוני דולרים ליצירת תשתית ולהכשרת כוח אדם, גם אם היא מנסה להסוות את הקשר שלה למעשי הטרור.

הטרור האיראני – שבא לידי ביטוי מובהק בפעילותו של ארגון החיזבאללה – הוא רבגוני ושלוחותיו פרוסות באירופה, בארה"ב ובדרום אמריקה. שליטי הדת האיראנים סימנו להם קשת רחבה של מטרות לחיסול, החל בסלמן רושדי והמו"לים של ספריו, אזרחים וגופים הקשורים בישראל או בארה"ב (אם כי מאז 91' החלט להתמקד בישראל), וכלה בגולים ובמתנגדי משטר האיאתוללות, במיוחד בטורקיה, באיטליה ובפקיסטן. ארה"ב חושדת שבין השאר היתה איראן מעורבת ברצח עיתונאי טורקי ובניסיון התנקשות בחיי איש עסקים יהודי מאיסטנבול.

בגלל החשיבה המופשטת, הפנאטית והאמוציונלית המיוחסת לאיראנים ולבאי כוחם, מתקשות מדינות המערב להתחקות אחר דרכי החשיבה ודרכי הפעולה שלהם. החשיבה הלא־קונוונציונלית של גופי הטרור האיראניים מקנה להם עמדת יתרון במאבקם בארגוני הביון ובגופים השונים הלוחמים למיגור הטרור במדינות העולם. כיום משתפים פעולה יותר ויותר גופי ביון ממדינות שונות כדי להצליב מידע ולאתר את בסיסי פעילותם של גורמים עוינים משותפים, הפועלים בעידודה של איראן, או כדי לפענח מעשי פשע הקשורים בהם.

ארגון החיזבאללה, שאיראן מממנת ומציידת אותו, אחראי, על פי הדו"ח האמריקאי, לירי הקטיושות על צפון ישראל ולפגיעה באזרחים. בעקבות מבצע "דין וחשבון" אמנם הושגו הבנות, שעל פיהן לא יהיה ירי רקטות לעבר ישראל, אבל ממשלת איראן מצדה ממשיכה לעודד פעולות אלימות באזור. היא מסייעת במימון פעילות החמאס והג'יהאד האיסלאמי, הפועלים נגד מטרות ישראליות בשטחים ובתחומי הקו הירוק, ובשנה שעברה פעלה ליצירת חזית מתואמת בין החיזבאללה לעשרה ארגוני סירוב הפועלים מסוריה במטרה לטרפד את תהליך השלום במזרח התיכון.

אך לא רק ישראל מאשימה את איראן בהפעלת אמצעי טרור. גם מצרים, אלג'יריה ותוניסיה האשימו את איראן ואת סודאן בתמיכה בגורמים איסלאמיים מיליטנטיים החותרים תחת ממשלותיהן. האמריקאים מציינים שאיראן שואפת להרחיב את תחומי השפעתה לאמריקה הלטינית ולאפריקה.

נוכח מדיניות זו נבחנת איראן בקפידה בכל הקשור ביחסיה המסחריים עם ארה"ב. בשנה שעברה דחתה ארה"ב את רוב בקשותיהם של האיראנים לרכוש ציוד טכנולוגי־מסחרי, לרבות ציוד העלול לשמש גם לפיתוח נשק גרעיני. ארה"ב הודיעה כי תעקוב אחר פעילויותיה של איראן בתחום זה, בעיקר מאחר שהאיראנים מעולם לא הסתירו את רצונם בפצצת אטום.

באשר לסוריה, על פי הדו"ח אין אמנם ראיות ישירות הקושרות את ממשלתה לפעולות טרור מאז 86', אך דמשק ממשיכה לספק תמיכה ולהיות בסיס מבטחים לארגוני טרור ערביים ולא־ערביים הפועלים מסוריה ומלבנון. סוריה אף מתירה להעביר בתחומה, ובתחום הלבנוני הנמצא בשליטת צבאה, ציוד לחימה המיועד לארגונים אלה, ובראשם חיזבאללה.

הסורים גם נותנים חסות לאנשי PKK. מנהיג הארגון, עבדוללה אוג'לן, מתגורר כנראה בסוריה. אנשיו מתאמנים בעמק הבקעה ואחראים למאות פיגועים בטורקיה ובאירופה, בהם הטמנת פצצות והטיפת זויים. ממשלת טורקיה הוקיעה את הסיוע הסורי וקראה להפסיקו, ובה בעת היא מנהלת עם הסורים מגעים בעניין זה.

עם זאת, נקטה סוריה כמה צעדים כדי למתן את פעילותם הגבולית של מקצת הארגונים, בהם הלחץ שהפעילה על חיזבאללה להפסיק לשגר קטיושות לצפון ישראל. הדו"ח האמריקאי גם מציין כי לאחר חתימתו של הסכם עזה-יריחו יעצה סוריה לארגוני סירוב פלשתיניים להימנע מפעולות טרור בינלאומיות, אם כי לא פעלה לריסון האלימות בדרום לבנון או להפסקת חימוש החיזבאללה באמצעות איראן דרכה.

הדו"ח האמריקאי אמנם אינו מטפל במשמעויות המדיניות של הכללת סוריה ברשימת המדינות התומכות בטרור, אך הגדרתה ככזאת מקשה עליה ביחסיה הדיפלומטיים והמסחריים עם ארה"ב ומדינות אירופה. סוריה עושה מאמצים להשתחרר מתווית זו, אך הלחץ שמפעילים ישראל והלובי היהודי בארה"ב עומד בדרכה. נראה שעם האצת שיחות השלום במזרח התיכון עשויה ארה"ב כמחווה לממשלה הסורית, להיעתר לבקשתה ולהוציאה מהרשימה, בתנאי שתגנה פעולות טרור ותתחייב למנוע פעולות כאלה משטחה או משטח לבנון כלפי מטרות ישראליות.

מאמצי עיראק לתמוך בפעילות טרור בינלאומית, קובעים מחברי הדו"ח, פחתו באופן משמעותי בעקבות הסנקציות המוטלות שהטיל עליה האו"ם ובעקבות הבידוד האווירי שהיא נתונה בו מאז מלחמת המפרץ. מדינות אחרות המוגדרות כמעודדות טרור – וארה"ב מפעילה נגדן סנקציות כלכליות, דיפלומטיות ולפעמים גם צבאיות – הן קובה (שגינתה, במפתיע, את פיצוץ בניין הקהילה היהודית בבואנוס איירס), סודאן, צפון קוריאה ולוב. זו האחרונה, קובע הדו"ח, נקטה כמה צעדים "קוסמטיים" לצמצום פעילותם של גורמי הטרור הפועלים משטחה ובמימונה, אך בפועל נמנע שליטה, מועמר קדאפי, מלפרק את רשת הטרור שלו משם. ב־92', בעקבות מסע לחצים בינלאומי שהנהיגה ארה"ב, הטיל האו"ם אמברגו על סחר נשק ועל פעילות תעופה אזרחית עם לוב, ושנה לאחר מכן הוטל אמברגו גם על מעבר טכנולוגיות נפט, ונכסי לוב בעולם הוקפאו חלקית.

גם אם יישמע הדבר מפתיע, מקומה של ישראל אינו נפקד אף הוא מן הדו"ח על הטרור. רוב הפרק העוסק בישראל מיוחד אמנם לתיאור מעשי הטרור של החמאס, הג'יהאד האיסלאמי וארגוני הסירוב, לצעדי ישראל למיגור הטרור בשטחים ובלבנון ולהשלכות ההסכם עם אש"ף על מיתון פעילות הטרור של הגופים הקשורים בו. אך האמריקאים מצאו לנכון להדגיש כי "יש ארגונים יהודיים שאינם בוחלים במעשי טרור כדי [illegible]".

בין השאר מתוארת פעילותן של קבוצות קיצוניות כמו "כהנא חי", שביטאו את מחאתן על ביקור ערפאת במצרים בהטמנת שתי פצצות ליד שגרירות מצרים בתל אביב באוקטובר 93' ואיימו בפגיעה בתיירים צרפתיים נוספים באזור. צוינו גם מעשיהם של מתנחלים קיצוניים, החשודים בניסיונות להרוג, תוך כדי נסיעה בכבישי הגדה ועזה, תושבים פלשתינאים שנבחרו באקראי. על פי הדו"ח, הקצינים המתנחלים את ראשי התנגדותם להסכם בין ישראל לאש"ף והם מגבירים באלימות גם כלפי אוכלוסייה אזרחית פלשתינית בעקבות מעשי פיגוע נגד יהודים, ואף יוזמים התגוששויות מכוונות עמם.

גם אם חלק מן הקביעות שבדו"ח האמריקאי עשויות ללקות במגמתיות, אי אפשר לזלזל בתפקיד החשוב שארה"ב ממלאת בניסיונות למגר את הטרור העולמי. גם מועצת הביטחון של האו"ם הקשיחה את גישתה – בעידודה המפורש של ארה"ב – כלפי תופעת הטרור, דבר שהתבטא, למשל, בהחלטות ההחלטות לנקיטת צעדים חריפים נגד לוב. נגד איראן, לעומת זאת, עדיין לא ננקטו צעדים מספקים, גורס משרד החוץ האמריקאי.

תצלום: רויטרס
שוטר איטלקי מאבטח בית כנסת ברומא. מדינות המערב מתקשות להתחקות אחר דרכי החשיבה והפעולה של הפונדמנטליסטים

רמב"ם והרב יאיר צבן

במרפאה של ד"ר זאב שולמן נעזרים הרופאים המאבחנים גם במבט ב"אאורה" של המטופל ובמישוש חוט השדרה שלו. זו רק אחת מכמה מרפאות לרפואה אלטרנטיבית שהקימו רופאים עולים, בתמיכתו של משרד הקליטה. משרד הבריאות אינו מכיר בהן

מאת מרב נשר

המרפאה לרפואה אלטרנטיבית של ד"ר זאב (ולדימיר) שולמן בירושלים נושאת שם יומרני במיוחד: "רמב"ם – מכון רפואי בינלאומי". לא ברור אם הכוונה לשאוב מן המוניטין של המרכז הרפואי הגדול בחיפה, או אולי למשוך קהל דתי. "בחרתי ברבי שהיה רופא", מסביר שולמן. זו אחת מכמה מרפאות שמנהל ד"ר שולמן, אורולוג שעלה לפני ארבע שנים מחרקוב שבאוקראינה. לדבריו, בארץ מוצאו ניהל בית חולים ועמד בראש תאגיד פרטי של מרפאות. בישראל, שבה התקשה להיקלט במקצועו, בחר לעסוק בתחום הרפואה האלטרנטיבית, שרופאים רבים מחבר העמים התמחו בו.

את המרפאה שבירושלים הקים לפני כשלוש שנים, וכיום עובדים בה כשלושים רופאים שעלו מחבר העמים. פרט לטיפול בחולים הם עוסקים במחקר מדעי בתחומים הקשורים אף הם ברפואה אלטרנטיבית. נוסף על כך מנהל שולמן עוד מרפאות קטנות ברחבי הארץ, ובקרוב, הוא אומר, בכוונתו לפתוח שתי מרפאות בחו"ל – בז'נבה ובמוסקווה. עם זאת, הוא מודה, "קרוב למחצית המרפאות שפתחתי פשטו את הרגל".

שיטת האבחון במרפאה הירושלמית איננה שגרתית: לפעמים נעזר צוות הרופאים הבודק את המטופל במבט ב"אאורה" – מעטפת ההילה – או במישוש חוט השדרה שלו, למשל. לאחר האבחון מופנה הלקוח לטיפול המתאים לו – עם שיטות הריפוי נמנות ההומיאופתיה, אלקטרופונקטורה, כירופרקטיקה, רפלקסולוגיה, פיסיותרפיה וריפוי בצמחים, בבין אנרגיה ואף באמצעות בוץ ים־המלח.

רוב המטפלים במרפאות הם רופאים ומיעוטם מרפאים בעלי ניסיון בתחומם. עם הרופאים נמנים, למשל, ד"ר מקס קריפמן, רופא ילדים מקזחסטן שקיבל רישיון לעסוק במקצועו בישראל והוסמך בבית החולים הדסה, וד"ר ארקדי צ'רנבסקי, אונקולוג וכירורג מטג'יקיסטן. רוקא אחר המעסים שאינו רופא, יעקב רודישווילי, רכש לו קהל לקוחות יוקרתי, שנמנים עמו הברונית בת שבע דה רוטשילד וחבר כנסת. אך אם לשפוט על פי קהל המטופלים המחכים בחדר ההמתנה, ועל פי המחירים שאינם גבוהים במיוחד – המרפאות משרתות אוכלוסייה עממית למדי. אחת הממתינות בתור, אשה בת 68 מבני ברק הסובלת מכאבים בגב ובברכיים, מעידה כי הכירופרקט בורים שילמן סייע לה. גם שילמן אינו רופא, אבל כישוריו הקנו לו מוניטין. בכתבה במקומון חיפאי, למשל, הוא תואר כמי שהעמיד משותקים על רגליהם ואף זכה בטעות בתואר דוקטור.

מקרב המטפלים הזכאים לתואר דוקטור, חלק לא הוסמכו לעסוק ברפואה בישראל. ד"ר שולמן עצמו אומר, כי כלל אינו מתכוון לגשת לבחינות ההסמכה, שאחריהן יצטרך לעבור מסלול התמחות. "רישיון ישראלי יאפשר לי אולי למצוא מקום עבודה בשכר נמוך. אני בן 43, ועד שאסיים מסלול התמחות בישראל אגיע לגיל 50 או 60".

כיוון שלרובם אין רישיון לעסוק ברפואה קונוונציונלית בישראל, מטפלים הרופאים בשיטות של רפואה אלטרנטיבית בלבד. עם זאת, אומר שולמן, הם מכירים במגבלות הטיפול המשלים ומסרבים לטפל במקרים קשים במיוחד. לדבריו, במקרה הצורך הם מפנים חולים לרופאים קונוונציונלים לבדיקות או ניתוחים.

כ־12 אלף רופאים עלו מחבר העמים בגל העלייה של תחילת שנות ה־90, על פי משרד הקליטה, והם נוספו על 12 אלף רופאים ישראלים ותיקים. רק כ־8,000 מהם קיבלו רישיונות לעסוק במקצועם. משרד הבריאות אינו מכיר ברופאים שלא הוסמכו בישראל ומסיר מעליו אחריות לפיקוח עליהם. כאשר לרפואה אלטרנטיבית מסרה דוברת המשרד, יפעת בן־חי, כי "המשרד אינו מכיר ברפואה אלטרנטיבית שלא תחת פיקוח של רופא מוסמך. רק רופאים מוסמכים רשאים ומורשים לעסוק ברפואה זו". משרד הבריאות אינו מפקח איפוא על עבודתם של מרפאים אלטרנטיביים העובדים במסגרות פרטיות.

שולמן מודע לכך שהממסד הרפואי בישראל אינו מעריך את רמתם ומקצועיותם של רופאים שעלו מחבר העמים ושהמערכת הרפואית שם נחשבת מפגרת בעשרות שנים. ויש לו נקודת מבט מקורית: "נכון שהרפואה שם לא מפותחת, ואין מחשבים ותרופות משוכללות, אבל כפיצוי הרופאים ברוסיה פיתחו יותר את הראש והידיים".

לדבריו, המבחן האמיתי ליעילות הריפוי הוא שביעות רצונם של הלקוחות העולים, מאחר שהם מכירים היטב את שיטות הטיפול. העולים ברוסיה גם היו הראשונים שהגיעו למרפאות שלו. כיום, הוא אומר, שיעור המטופלים ילידי הארץ גבוה משיעור העולים. "במערכת הרפואה הישראלית הרופאים מתבססים על מכשור וציוד, אבל לא מתייחסים אל החולה כאדם", מסביר שולמן. "חולים ישראלים שמחים שהרופא שואל לשלומם והקדיש להם חצי שעה במקום חמש דקות".

נוסף על מכון רמב"ם נפתחו בישראל בשנים האחרונות עוד כעשרים מרפאות קטנות בניהולם של רופאים יוצאי חבר העמים. יזמות עסקית כזאת זוכה לעידוד של משרד הקליטה, המעניק לרופאים – קונוונציונלים או אלטרנטיביים – הלוואות לפתיחת מרפאות פרטיות וייעוץ עסקי.

גם ד"ר שולמן מקבל תמיכה נדיבה ממשרד הקליטה – כשני מיליון שקלים לשנה. אבל תמיכה זו אינה קשורה במרפאות, אלא בעבודה המדעית המתנהלת במרפאותיו. הרופאים שהוא מעסיק עוסקים במקביל לריפוי במחקר מדעי. בין השאר הם מפיקים תוצרים שונים ממינרלים של ים המלח ועוקרים צמחי מרפא, ובאחרונה פיתחו מכשיר חדיש האמור לרפא בעזרת גלי קול ומכונה Sound Life.

מלבד אלה מנהל שולמן קורסים המכשירים רופאים לפתיחת עסקים, אבל בתוכנית הלימודים שלהם חסר תחום חיוני: שיעורים בשפה העברית, שכן אוצר המלים העברי של הרופאים העולים כצומצם בדרך כלל.

על דרך פעילותו של שולמן מעיד פקיד בכיר במשרד הקליטה, הנמצא בקשר עמו. "שולמן הוא יזם קלאסי, מכיר תחבונים והלכות שלטון ויודע להסתדר במובן החיובי", אומר הפקיד. אחת הטעויות המעטות שלו במפגש עם הממסד הישראלי קרתה סמוך להעברת התפקיד שר הקליטה מהרב יצחק פרץ לשר יאיר צבן. באחד המכתבים שכתב שולמן לשר החדש הוא פנה אליו בתואר "הרב יאיר צבן".

באמריקה / עקיבא אלדר

תצלום: א־פי

ג'יימס מקדוגל, לצדו סטודנטית, בשימוע. הוסכם שהשימוע לא יעסוק בשלב זה ב"סיפורים הפראיים" של עסקת המקרקעין המשותפת לזוג קלינטון ולו

טוחנים מים לבנים

השימוע בפרשת ווייטוואטר (מים לבנים) אינו מזכה אותה בינתיים אפילו בתואר ווטרגייט לעניים. זה היה הסיפור המפוהק ביותר בעיר בשבוע של פסטיבל רבין־חוסיין ופתיחת משפטו של או. ג'יי סימפסון. העיסוק של הקונגרס האמריקאי בספיחים מאוחרים של עסקת מפוקפקת מפותלות בליטל רוק צייר את הרפובליקאים באור עלוב למדי: הנשיא ביל קלינטון מגייס את העולם להציל עם שלם מהכחדה, והם עוסקים באיזו "פגישה לילית" של אנשי הבית הלבן ומשרד האוצר. הפשרה שחילצו מהדמוקרטים מגבילה את הקונגרס לשאלות הנוגעות לתוכנה של אותה פגישה.

אפילו ציר בית הנבחרים ג'ים ליץ' מאיווה, הנושא את דגל ווייטוואטר בכפייתיות מגוחכת כמעט, מצא לנכון לפתוח את דבריו בדברי ברכה של המיעוט לנשיא על הצעד החשוב לקראת שלום במזרח התיכון.

בהמשך הדיון על ווייטוואטר נדרש העד, היועץ המשפטי של הבית הלבן, לויד קטלר, למזרח התיכון. בתשובה לשאלה מתוזמנת בעליל – על השפעת הפרשה על תפקודו של הנשיא – אמר קטלר כי הסיפורים הפראיים אינם מוסיפים לנשיא נחת ושלווה, אבל "הנשיא ממשיך להיות נשיא, שהרי לשם כך נבחר. הוא עוסק בבעיות כמו המזרח התיכון, רפורמה בבריאות, חוקים נגד פשיעה, גאט"ט ונפט"א".

עוד לא נדמו הדי הפטיש שהכריז על כינוסם של האורחים מהמזרח התיכון לאותו אולם שהוועדה יושבת בו, וכבר מציג אותה הבית הלבן בראש רשימת הישגיו. דומה כי לא היה אדם מתאים יותר מקטלר הישיש להרוג את ווייטוואטר משעמום.

כיוון שהחוקר המיוחד, רוברט פיסק, טרם השלים את מלאכתו, הוסכם שהשימוע לא יעסוק בשלב זה ב"סיפורים הפראיים" של עסקת המקרקעין המשותפת לזוג קלינטון ולג'יימס מקדוגל. חברי ועדת הבנקאות של בית הנבחרים, שהשימוע מתקיים לפניהם, אינם יכולים איפוא להתקרב לתחומים המסקרנים באמת. למשל, ניגוד האינטרסים בין הגברת הראשונה של מדינת ארקנסו לבין עורכת הדין הילרי קלינטון, באת כוחו של בנק הלוואה והחיסכון "מדיסון", שהיה שייך לאותו מקדוגל, עד שפשט את הרגל ואת עורם של לקוחותיו.

חברי הקונגרס אינם רשאים לזמן עתה את הלוחמת הגדולה למען חוק הבריאות, שנוא נפשם, ולברר כמה תרם מקדוגל למסע הבחירות של בעלה, שעה שהיא סגרה בשבילו עניינים בבית המושל.

בלהיטותם לראות, ומיד, את הזוג קלינטון מתפתל על ספסל הנחקרים, שיחקו הרפובליקאים לידי הבית הלבן. אחרי קטלר קיבל הציבור האמריקאי הצגה מיותרת של עשרה בני טובים מנומסים על אותו ספסל, מסוככים באומץ לב מעורר התפעלות על הבוס והבוסית שלהם. אבל, כמו שאומרים במשטרה, החקירה עדיין בעיצומה. פעיל דמוקרטי אמר לי על מרפסת הבית הלבן, שהסיפור עדיין בחיתוליו. סערת ווייטוואטר טרם שככה.

מחתרת נוסח בון

לא הרחק ממוזיאון השואה בוואשינגטון, בגלריה של ספריית הקונגרס, מוסד פדרלי השוכן במרומי גבעת הקפיטול, נחנכה לפני שבועיים ברוב הדר תערוכה הנושאת את הכותרת "נגד היטלר – המחתרת האנטי נאצית בגרמניה 1933–1945". הקנצלר הלמוט קוהל שיגר לאירוע את יועצו לענייני יהודים. הוא ושגריר גרמניה הילכו מרוצים בקבלת הפנים, משיקים כוסיות עם אורחים רמי מעלה. הגרמנים השקיעו מאמץ וממון רב ביצוא התערוכה לארה"ב לקראת 20 ביולי – חמישים שנה לניסיון הנפל של קבוצת קצינים קטנה להתנקש בחייו של היטלר. את שמחתם השביתה היסטוריונית בכירה ממוזיאון השואה, שהוזמנה ליום עיון במסגרת אירועי התערוכה. סיפורה של המחתרת הגרמנית נוצל בלי שום יחס לשוליותה של תנועה כושלת זו – הרעימה סיביל מילטון בקולה, לתשואות הקהל. פניו של השגריר הגרמני האדימו מזעם, והוא רישרש ברעד בניירותיו. אחר כך אמרה לעיתונאים כי המחתרת הגרמנית לא עצרה ולו קרון אחד בדרכו למחנות. בתערוכה אין ביטוי לקורבנות היהודים, הצוענים ואף לא לגרמנים שלחמו לצד הצבא האמריקאי; שום רמז לפרטיזנים היוגוסלבים וללוחמים הבלגים, ואף לא מלה או תמונה אחת לציון תפקידה של ארצות הברית בכינון גרמניה החדשה, אותה גרמניה שלפי אוצרי התערוכה נולדה מורשה של המחתרת. אין גם זכר למזרח גרמניה. למשל, לאריך הוניקר, שישב בכלא מ־1934 עד 1945.

השגריר הגרמני, אימו סטבריס, נחשב ללוחם עיקש נגד עיסוקם של האמריקאים בתקופת הנאצים. מספרים שממשלת גרמניה הציעה לתרום למוזיאון השואה מיליוני דולרים תמורת הסכמת פרנסיו להצמיד אליו אגף שיציג את גרמניה החדשה, הדמוקרטית.

הנהלת המוזיאון דחתה את ההצעה על הסף, אך הגרמנים לא הרפו, עד שבעזרת לוחצים פוליטיים וניצול בורותם של כמה אמריקאים עלה בידם לחדור אל אחת האכסניות המכובדות ביותר בבירת ארצות הברית.

מוואשינגטון תנדוד התערוכה לשמונה מדינות ברחבי ארצות הברית. המסע יכלול את ניו יורק, לוס אנג'לס ושורה של אקדמיות צבאיות. המסע הזה אמור להיות תשורה מאוחרת לפסטיבל הדי־דיי.

אגדה אמריקאית

בדרך מהצפון הרחוק, על הכביש המהיר החוצה את כפרי פנסילווניה המוריקים, נדם מנוע האולדסמוביל הישנה, ועמו גוועה האגדה הישראלית על אמינותן של המכוניות האמריקאיות.

עשן לבן היתמר מקדמת העגלה כשהדשיכה החולה לדעת. באמריקה, לימדו אותנו ותיקים, אם יתמזל מזלכם תסיימו את ההרפתקה בלי ארנק ומזוודות. אל תחשבו אפילו שאורח טוב יחלוף לעזרתכם. התפללו בשקט לניידת משטרה ולמוסך בקרבת מקום.

דקות ארוכות שרקו ליד אוזנינו מכוניותיהם של מטיילים עמוסי ציוד, ששבו מסוף שבוע ארוך במפלי הניאגרה. כעבור עשר דקות, שנראו כנצח, עצרה בסמוך לנו שברולט כחולה. הנהג, לבוש בגדי דוחר, הציץ במנוע ומשך בכתפיו. יש לו מוסך קטן, פחות מחצי מייל מכאן, אמר, והבטיח לשלוח אלינו עזרה מקצועית. נפרדנו ממנו בתודה ובספקנות מלומדת.

המנוע היה עדיין להט כאשר ראינו את השברולט המוכרת במעלה הכביש. הדוחר אמר שהמוסכניק עסוק מאוד ומבקש שנתגלגל אליו בכוחות עצמנו. הוא בדק את הפצוע של האולדסמוביל והציע לדחוף אותנו במכוניתו אל המוסך. מכונית משטרה צצה פתאום וליוותה את הדבוקה בשולי הכביש הסואן.

פניו של המוסכניק לא השאירו לנו מקום לתקווה. הדיאגנוזה אינה מעודדת, אמר, השעה כבר מאוחרת, ידיו מלאות עבודה, והמנוע צריך להצטנן תחילה. מחר, אולי, יתפנה לנבור בקרביו.

הדוחר דימן התייעצות. בתו ממתינה לו בעיירה הסמוכה והוא מתנצל שעליו לעזוב אותנו. מלון הדרכים הקרוב מצוי במרחק שישה מייל. האיש שלף פיסת נייר ורשם את מספר הטלפון שלנו. אם ייגזר עלינו להיפרד הלילה מן המכונית, אמר, אל נהסס להתקשר אליו. הוא ישוב בשלישית ויביא אותנו אל האכסניה. כעבור שעתיים, בדרך הביתה, במכונית חבושה, ראינו בצדי הדרך משפחה מתבוננת במנוע עשן. אמרו לנו שבאמריקה אסור לגשת לזרים.

יש חדש בצנטרום...

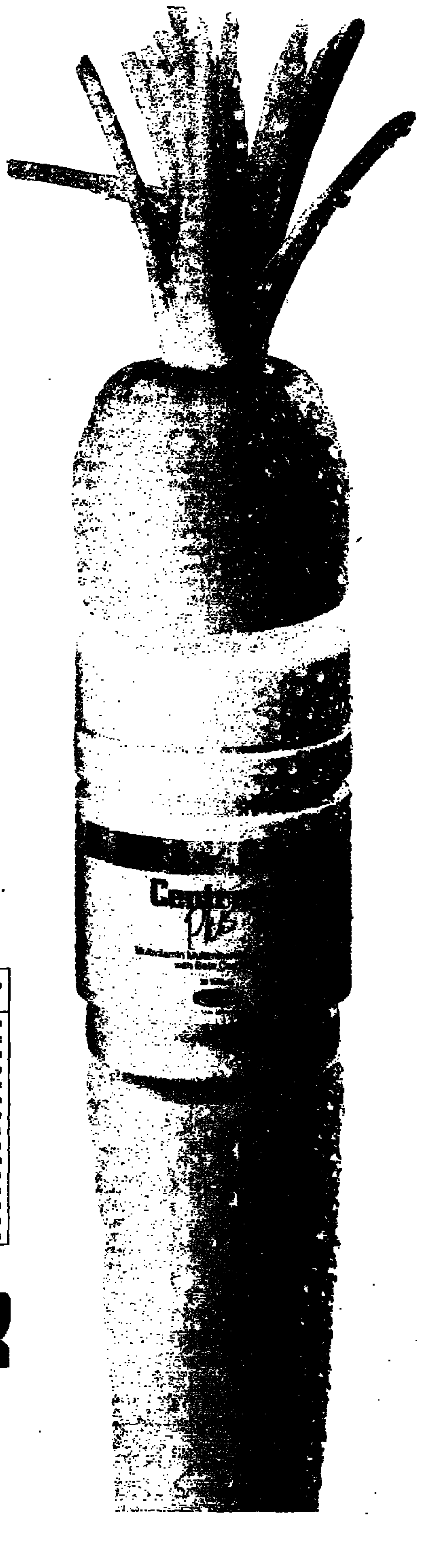

"צנטרום פלוס" היא תוספת חדשה, מקיפה ומאוזנת של 29 ויטמינים ומינרלים עם בטא קרוטן.

הנוסחה החדשה של "צנטרום פלוס" מכילה גם ויטמינים ומינרלים המוגדרים כ"אנטיאוקסידנטים" – נוגדי חימצון: ויטמין C, ויטמין E, אבץ, סלניום ובטא קרוטן. **כשהתזונה אינה מספקת והגוף זקוק לתוספת, שימוש יומיומי ב"צנטרום פלוס" ישלים את החסר.** "צנטרום פלוס" הורכב בהתאם לתקן הרשמי של מינהל המזון והתרופות האמריקאי (FDA), ומיוצר ע"י חברת התרופות "לדרלה", הידועה בהתמחותה בתחום הויטמינים. אז מעכשיו, כאשר הגוף זקוק לתוספת – השלם את החסר עם "צנטרום פלוס".

יש לעיין בעלון המצורף לאריזה לפני השימוש.

מומלץ על־ידי רופאים.

להשיג רק בבתי מרקחת ללא מירשם רופא.

Lederle

ניאופרם

כל טבליה מכילה:	כמות לטבליה	אחוזים מהכמות היומית המומלצת לפי R.D.A	כל טבליה מכילה:	כמות	אחוזים מהכמות היומית המומלצת לפי R.D.A
ויטמין A	4000 IU	100%	ברזל	18 MG	100%
בטא קרוטן	1000 IU		יוד	150 MCG	100%
ויטמין D	400 IU	100%	נחושת	2 MG	100%
ויטמין E	30 IU	100%	זרחן	150 MG	15.6%
ויטמין C	60 MG	100%	קלציום	162 MG	19%
ויטמין K1	25 MCG	25%	אבץ	15 MG	100%
חומצה פולית	400 MCG	100%	מנגן	2.5 MG	
ביוטין	30 MCG	10%	כרומיום	25 MCG	
ויטמין B1	1.5 MG	100%	מוליבדנום	60 MCG	
ויטמין B5	10 MG	100%	סלניום	25 MCG	
ויטמין B2	1.7 MG	100%	סיליקון	10 MCG	
ויטמין B3	20 MG	100%	סטניום	10 MCG	
ויטמין B6	2 MG	100%	ונדיום	10 MCG	
ויטמין B12	6 MCG	100%	ניקל	5 MCG	
מגנזיום	100 MG	25%			

צנטרום

29 ויטמינים ומינרלים

עם בטא קרוטן

פלוס

هكذا من الأصل

עם אחד אינה סיסמה

מאת דב פרדר

קר בבואנוס איירס. ערימת עפר וברזל, קירות העומדים בין שמים וארץ, כמו בסרט אימה. אבל לא מדובר בסרט אלא במציאות קרה ואכזרית.

ושוב אימת כל השאלות על הקיום היהודי, אנשים מתרוצצים עם רשימת רשמות בידי: עוד שש־ים נעדרים, שמות שיש להתאים למי שנשאר מתחת לערימת העפר: איש, אישה, נער ונערה אמה ובתה. כולם שם כמה שהיה פעם מרכז החיים היהודיים בבירת ארגנטינה.

הנה סגרר צבאי ישראלי הער־מי ברחוב, 17 אלף קי"מ מבסיסו. חיילים צעירים, ופתות צעירים, המגלמים את הבלתי מצופה מחי־ל: סיכון חיים כדי להציל נפש אחת, אולי. ועוד שלוש חיילות העובדות יומם ולילה להציל חיים של יהודי, ואולי רק להציל את הכבוד של מת יהודי.

בימים רגילים אנו עוסקים, בדיונים אין סופיים, על מהות הז־הות היהודית: דתית חילונית, תרבותית או לאומית: מדינה או גולה, גולה או תפוצה. אבל מה זה חשוב. כאן האמת הנוראה מפי של מי שיצא מהתופת של הפי־גוע. מזכיר הקהילה היוצא לצד החיילים הישראלים לעוד משימה בלתי אפשרית.

מה היא ציונות? קשר הדמים בין העם היושב בישראל לבין הי־הודים החיים כאן. סולידריות יהו־דית. הגיעו גם מומחים ישראלים שיעזרו בזיהוי הגופות. כאן הו־גשתי ש"עם אחד" איננה רק סיס־מה יפה.

שאלה החוזרת, גם היום לאחר שמישהו קיבל אחריות, היא מי אחראי? אנשים מהמזרח התיכון? מי עזר להם? השלטונות? בבואנוס איירס רצחו יהודים, רצחו קהילה, רצחו יהודים ולא יהודים. אבל גם רצחו את את זיכרון הק־הילה: רשימות של מי שנולד כאן, התחתן, הוליד ילדים ובסו־פה של הדרך גם מת. הכל מרוסק, עכשיו צריך לשחזר הכל.

בימה

בימים רגילים אנו עסוקים, בדיונים אין סופיים, על מהות הזהות היהודית – דתית חילונית, תרבותית או לאומית – בבואנוס איירס. לאחר הפיגוע, השאלה איבדה את משמעותה

באירוע כמו בבואנוס איירס כל שקית שחורה מפחידה. מה הכניסו בשקית? מתברר שהצליחו לאסוף קצת ספרים, מה שהיה אוצר תרבות: ספרייה יהודית.

קר בבואנוס אירס. אנשים מנסים להבין. כמה זמן. מתי יחולץ אחרון הנעדרים, יוד־הה, כנראה יובא לקבורות.

אנשי משטרת ישראל, שגם הם הגיעו לעזור לזהות מה שכבר כמעט ולא ניתן לזיהוי, עוסקים במות הטוטלי, וגם הם כל כך אנושיים, מגלים המון רגישות, מספרים על הקשרים העבודה המשותפת עם המקומיים. הכל נאמר בהרבה צניעות, בלי שמץ של שחצנות.

ופתאום יש מישהו שאתה מכיר, והם פגועים ישירות: קרו־בת משפחה איננה. בוכים בשקט. גם באתר האסון אתה שומע רק את המוות ורעש הכלים הכבדים העובדים כאילו הם פינצטה.

בערב שבת השתתפתי בתפי־לה בבית הכנסת "בית אל". אינני דתי אבל הרגשתי רטט שעבר בין יותר מאלפי המתפללים. שמעתי את הבכי הרמישי ופתאום את זע־קת האימה: "Mama", האם התפי־לה האישית ביותר בתולדות האמונה נשמעה?

מבית הכנסת עברתי למועדון "צוותא" וסיפרתי על תחושתי בבית הכנסת, ושוב הרגשתי את אותו רטט שעבר בין האנשים בק־צה השני של העיר. כ־500 איש ניסו גם כאן להבין ולא הבינו. בעצם כולם הבינו שאנו עם אחד. יש עם יהודי אחד.

תשאלו ומה אתה עושה להי־ות עם האנשים. גם עם האנשים שלנו: משפחת השליחים הציונים. שלחנו אותם לכאן כדי להיות עם העם היהודי באשר הוא, גם כאן בבואנוס איירס, כה רחוק מהבית. אנשים נהדרים. גם הם מנסים להבין מה נפל בחלקם. דיברנו על מה עושים היום, מחר. על מחרתי־ים נדבר מאוחר יותר, כשאחרון הנעדרים ייצא מתחת לערימת העפר הקודרת.

הכותב הוא נציג ההנהלה הציונית לבואנוס איירס

מדע / צפריר רינת

אחרי ההתנגשות הגדולה

המדענים הצליחו לצפות באופן מדויק למדי את שהתרחש במהלך ההתנגשות של רסיסי השביט עם צדק. הם הצליחו פחות בהבהרת המתרחש לציבור הרחב

תצלום: איי־פי

בתמונות העליונות נראה צדק שמשמאלו אחד מירחיו. מתחת לצדק נראים סימני פגיעה של רסיסי שביט. בתמונה התחתונה משמאל שצולמה שבע דקות מאוחר יותר נראית מתחת לצדק גם הפגיעה של רסיס נוסף. בתמונה תחתונה מימין נראה כדור האש שיצרה התנגשות הרסיס

סדרת ההתנגשויות בין שברי השביט שומייקר־לוי 9 וצדק תאמה את תחזיותיהם של המדענים, שצפו בדיוק רב את עוצמתן. אף על פי שהתרחשו בצד המוסתר של צדק, הן גם איפשרו למדענים לבצע סדרת תצלומים, שבהם נראו היטב השפעות ההתנגשויות על האטמוספירה של צדק.

אך אף שהמדענים אספו הרבה מידע במהלך התצפיות על סדרת ההתנגשויות, ציין מדור המדע של "האקונומיסט" כי בינתיים לא אספו מידע רב על צדק או על השביט. הם עדיין ממתינים למידע שיגיע מלוויות ומטלסקופים ועדיין עוסקים בני־תוח המידע שכבר נמצא ברשותם.

האתר שסייע בקבלת התמונות המרשימות של תוצאות ההתנגשויות גם נושא אינפורמציה על הרכב והטמפרטורה של הגזים באזורי ההתנגשות. באזורים אלה קיים כרגע חומר משכבות שונות של האטמוספירה של צדק ומשאריות השביט, ורק בשל־בים מאוחרים יותר יוכלו המדענים לדעת מה הם המרכיבים השונים של החומר הזה. המדענים מאו־כזבים מכך ששברי השביט לא חדרו לעומקים גדו־לים יותר באטמוספירה של צדק, שכן אילו קרה כך היו יכולים לקבל מידע רב יותר על השכבות השו־נות של אטמוספירה זו. רוב שברי השביט התנגשו בשכבות העליונות של האטמוספירה.

פרופ' יורי מקלר מהחוג לגיאופיסיקה ומדעים פלנטאריים באוניברסיטת תל אביב מציין, שבעק־בות ההתנגשויות לא נודע למדענים שום דבר חדש על האטמוספירה של צדק. "עוד יעבור זמן עד שינתחו את האינפורמציה. אנחנו מקווים ללמוד על הדינמיקה באטמוספירה של צדק ועל המטאורולו־גיה של אטמוספירה זו. מעניין אותנו גם הרכב העננים באטמוספירה. אנחנו יודעים שהם קיימים אבל לא ממה הם עשויים".

ההתנגשות החזקה ביותר בצדק היתה אמורה להיות של השבר Q1, אולם להפתעת המדענים היא כמעט שלא הותירה את רישומה על האטמוספירה של צדק. שעות ספורות לאחר שהתנגש השבר באט־מוספירה נעלמה הצלקת הכהה שהותירה ההתנגש־ות. אסטרונומים בריטים סבורים ששבר זה היה קטן מכפי שסברו בתחילה. אפשרות אחרת היא שהשבר היה יציב פחות מהשברים האחרים והוא החל להתפ־רק עוד לפני כניסתו לאטמוספירה.

בשנת 1995 תחדור לאטמוספירה של צדק החל־לית גליליאו ותרד בה לאטה בעזרת מצנח. בזמן הירידה תבדוק החללית את הרכב האטמוספירה ותשדר את ממצאיה לכדור הארץ. אולי אז גם יוכלו המדענים לדעת יותר על ההשפעה שהיתה לפגיעה של שומייקר־לוי על האטמוספירה.

ואם המדענים רשמו לעצמם הישגים רבים בחיזוי מדויק של האופן שבו יפגע שומייקר־לוי בצדק ובמעקב אחר הפגיעות, הם הצליחו פחות בהסברת המתרחש בצדק לציבור בעולם, שעקב בעניין רב אחרי מהלכיו של שומייקר־לוי. כמעט על כל הנתו־נים הבסיסיים הקשורים בהתנגשות לא היה לציבור זה מידע ברור. אנשים רבים סברו, למשל, כי להתנ־גשות עשויה להיות השפעה ישירה על כדור הארץ, העשויה לגרום נזקים, אף על פי שצדק נמצא במר־חק עצום מכדור הארץ. רבים גם סברו שיהיה אפשר לראות את ההתנגשויות בעין בלתי מזוינת או בעז־רת מכשירים אופטיים פשוטים, כפי שראו בשנה שעברה את מטר המטאורים שיצר השביט סוויפט־טאטל שחלף סמוך לכדור הארץ. אולם, את ההתנ־גשויות בצדק, או ליתר דיוק, את תוצאותיהן, היה אפשר לראות רק בעזרת טלסקופים משוכללים של חובבים או טלסקופים במצפים ובמכוני מחקר.

אי בהירות נוצרה גם באשר להתנגשות עצמה. רבים סברו שהשביט יתנגש בכוכב מוצק, אף ההתנ־גשות היתה באטמוספירה של כוכב המורכב ברובו מגזים ונוזלים. צדק עצמו מוגדר כפלנטה. במאמר שפירסם לאחרונה בכתב העת "גליליאו" כתב פרופ' עקיבא בן נון מהמעבדה לחקר שביטים באוניברסי־טת תל אביב: "כוכב, בניגוד לפלנטה, זוהר, כי הוא מקרין אנרגיה גרעינית. מסביב לשמש שלנו חגות תשע פלנטות, קטנות הרבה יותר ממנה, ולכן הטמ־פרטורה במרכזן איננה מספיקה להצית בעירה גרעי־נית. הן נראות לנו מאירות רק בגלל אור השמש הפוגע בהן ומוחזר אלינו. הן נקראות פלנטות ולא כוכבי לכת, שכן פלנטות אינן כוכבים".

הכישלון העיקרי של המדענים היה בהסברת חשיבותו של המעקב אחר ההתנגשות בין השביט לצדק. ההתרכזות המיידית בהתנגשות הביאה רבים למסקנה, שהמדענים מעוניינים בעיקר בהשלכות המיידיות שלה. אולם המדענים מתעניינים בעיקר בהשלכות ארוכות הטווח של ההתנגשות והבנה טובה יותר של שביטים ושל צדק.

סיבה אחרת לעניין הטמון בהתנגשות היא החשי־בות העצומה שיש לשביטים בהיווצרות החיים על פני כדור הארץ. יש מדענים הסבורים כי השביטים הם שהביאו את מרכיבי החיים לכדור הארץ. "פגיע־תם של שביטים המורכבים בעיקר ממים, ברזל, סיליקטים ומחומרים אורגניים (הבנויים מתרכובות פחמן, חנקן, חמצן ומימן)", כתב בן נון ב"גליליאו", "הביאה חומרים אלו לפלנטות הארציות ובכללן לכדור הארץ. תרכובות אלו התפרקו באטמוספירת כדור הארץ לפני כארבעה מיליארדי שנים על ידי קרינת השמש, ברקים ורעמים. החומרים החדשים אשר נוצרו מהן נמסו באוקיינוסים על פני הארץ הקדומה ויצרו את מרכיבי החיים: חומצות אמיניות מרכיבות החלבונים, מרכיבי הסוכרים ומרכיבי חומ־צות הגרעין". על רקע זה ברור, לדברי בן נון, מדוע מתעניינים המדענים בפגיעות של שומייקר־לוי: "הם בעצם משחזרים את מה שקרה על פני כדור הארץ הקדום".

לשביטים היתה חשיבות רבה גם בהמשך התפת־חות החיים על פני כדור הארץ. המדענים משערים כי פגיעה של שביט ענק לפני 65 מיליוני שנים הביאה לאטמוספירת הארץ כמויות עצומות של אבק, אשר צימצמו מאוד את אור השמש המגיע לקרקע. הדבר הביא לירידה חדה בכמויות הצמחים הזקוקים לאור השמש כדי לבצע פוטוסינתזה, ובעק־בות כך להיעלמות הדינוזאורים אוכלי הצמחים. השערת המדענים מתבססת על מציאת כמות גדולה של היסוד אירידיום, שמקורו באבק מטאוריטי הנ־צר על ידי שביטים, בתוך שכבה גיאולוגית שגילה 65 מיליון שנים. היעלמותם של הדינוזאורים איפש־רה את התרבות היונקים ואת הופעת האדם. לאחרו־נה העלו מדענים בריטים את ההשערה, שפגיעה של שבר שביט גדול בכדור הארץ במאה השישית לספי־רה הביאה לשינויים באטמוספירה וכתוצאה מכך לפגיעה באספקת המזון ולמגיפות קשות שזיעזעו ציוויליזציות עתיקות כמו סין וביזנטיון.

קבר השליט והזיכרון היהודי

ארכיאולוגיה

מאיר בן דב

שתי תערוכות מרתקות מוצגות עתה במוזיאון ישראל – באחת ממצאים מבית קברות כאלקוליטי שנחשף בווארנה בולגריה; ובשנייה – אוסף פריטים מקהילות יהודיות באוקראינה

לפני כ־20 שנה צדה עינו של טרקטוריסט בולגרי, שהכשיר שטח לבנייה ליד העיר וארנה, על חופו של הים השחור, חפצים צהו־בים קטנים מתחת לשרשרות רוד־פורו. האיש הזעיק את הארכיאולוגים המקומיים, וכך וכך, באקראי, התגלה אתר ארכי־אולוגי נדיר ביותר – שדה קבורה גדול שבו כ־300 קברים מן התו־קופה הכאלקוליתית, האלף ה־4 לפנה"ס.

ייחודו של בית הקברות הגדול הוא במכלול הכלים המעוטרים שנמצאו בו, בעיקר כלי נחושת וזהב. בתקופה זו, שבה זה עתה גילה האדם את המתכות ואת דרך עיבודם, נמצא שעמדו לרשותו טכנולוגיות של עיבוד מתכת מד־הימות בשכלולן.

בין מאות הקברים בלט קבר אחד, שחופריו כינוהו קבר השו־ליט. בקבר זה נמצא שלד של אדם שגובהו 1.70 מטרים, מעל הממוצע של יתר השלדים במ־קום. גם גילו היה גבוה יותר – 45 שנה – כשתוחלת החיים אז היתה 33 שנים לגברים ו־27 לנשים. בידו של המת היתה נתון שרביט שלטון, דבר המלמד על מעמדו, אך יותר מכך – על חברה שבה סדרי שלטון הירככיים מתקדמים.

שלטונות בולגריה נעתרו לה־פצרות מוזיאון ישראל, וכעת מוצגת בו תערוכה מרהימה של הממצאים שהתגלו בחפירות בוד־ארנה, ובכלל זה שחזור "קבר של השליט" על כל תכולתו. כתוביות מאירות עיניים וקטלוג מפורט, בצד שקפיות, עוזרים למבקר להתמצא בתערוכה.

בביתן הראשי של המוזיאון לתערוכות מתחלפות מוצגת תע־רוכה רבת חשיבות אחרת, שאף היא מדגישה את השינוי המהפכ־ני שחל בשנים האחרונות במערך הקשרים בין ישראל לבין מדינות הגוש המזרחי. הפעם מדובר בתע־רוכת אתנוגרפיה יהודית.

בשנת 1912 עלה במוחו של שמעון אנסקי, מי שלימים נודע בשל מחזה "הדיבוק", הרעיון לצאת לכפרים ולעיירות במזרח אירופה ולהתחיל ולאסוף מוצגים המייצגים את חיי היהודים שם. קינה באנסקי התחושה שמדובר בעולם ההולך ונעלם, והוא חשב שראוי להנציח ולתעד את חיי הי־ומיום של עולם זה בעוד עת.

אנסקי פנה בקריאה בעיתו־נות היהודית לקהילות באוקראי־נה – שבה ריכז את מאמציו – לסייע ולשתף עמו פעולה בעי־בודתו. לאחר מותו ב־1920 הוא השאיר אחריו של אוסף פריטים גדול ותיעוד עשיר של החיים היהודיים, שאמנם חלפו, פי שד־זה, מן העולם. במרוצת השנים נשכח האוסף, מה גם שבברית המועצות גם בטלה ההתעניינות בעבר היהודי. למרבה המזל נגנז חלק מן האוספים במוסכים.

עם פתיחת השערים וחידוש הקשרים עם מזרח אירופה, בעק־בות התמוטטות הגוש המזרחי, לקח על עצמו מוזיאון ישראל להציג תערוכה שבה מבחר משא־רית האוסף הגדול. מנהלת אגף האתנוגרפיה, ריקה גונן, שאצרה את התערוכה, טרחה באיסוף כל פירור של מידע, ובשותפות עם המעצבת הלינה חנו העמידה תע־רוכה חשובה ומרתקת. על פי צי־לומים שהיו באוסף, בנתה המעצ־בת תפאורה של בתי הכנסת היהודיות בעיירות, ובאור עמום המתאים לאווירת העיירה מוצגים מאות פריטים מחיי היהודים של יהודי אוקראינה. לא רק תשמישי קדושה, אלא במיוחד פריטים מחי־י החיים, פריטי לבוש, קלפים שציירו ביד, ומשחקים אחרים. וכך, בעזרת כל אלו ניתן לחוש ולהבין מעט מאורח החיים היהודי בעיירה – לתפוס את דלות החיים מצד אחד, ואת העושר התרבותי ואת הכמיהה לעולם יהודי חדש מהצד האחר.

אנסקי גם פתח פתח לפני תוד־קירנים בתחומי המוסיקה היהו־דית, הפולקלור והסיפור העממי. גם לפרק זה מודגש בתערוכה מדור מיוחד. בולטת בתוכו המע־רכה סביב המחזה "הדיבוק", שכ־תב אנסקי על פי סיפורים שאסף בעיירות אוקראינה. את המחזה שנכתב ביידיש ביקש אנסקי לתרגם לעברית, והוא פנה לידי־דו חיים נחמן ביאליק. הלה סירב, כיוון שסבר, כמו רבים מבני דורו, שהעולם היהודי הזה גווע וראוי שיסתלק מהזיכרון ומהמחשבה היהודיים. אבל הסופר והמבקר דוד פרישמן הפציר בביאליק ושיכנעו לתרגם את המחזה לעב־רית.

שתי התערוכות עומדות להס־תיים לקראת החגים ולפנות מק־מן לתצוגות חדשות. ראוי להמליץ בכל פה לשוחרי תרבות לנצל את חודש אוגוסט ולחזות בשתי התערוכות המרתקות.

בביקורי במוזיאון פגשתי, ברוח הזמנים האלה, בקבוצת סטודנטים פלשתינאים שבאו בלווית מוריהם ללמוד מהארכ־יה. ובביתנים נפגשתי בקבוצת דרוזים, והם מבוגרים בלבושם המסורתי, כשלצדם מוסלמים מכפרי הגליל. בשיחות אקראי אפשר היה לחוש את התרשמותם הגדולה מן הביקור, אולי הראשון בחייהם, במוזיאון. "הזיות שלא הדמנו לי מעולם ושאשא עמי כל הזמן", אמר לי דרוזי זקן מהכפר עוספייה שעל הכרמל.

הסינדרום שלא היה

מכוני הבריאות בארצות הברית יבדקו סימפטומים של מחלות שהתגלו אצל חיילים שהשתתפו במלחמת המפרץ

סינדרום מלחמת המפרץ נחשב לאחת מתוצאות הלוואי הפסיכולוגיות והבריאותיות החמורות של המלחמה שניהל הצבא האמריקאי נגד צבאו של סדאם חוסיין לפני שלוש שנים. לפני חודשיים קבע צוות של המכונים הלאומיים לבריאות בארצות הב־רית (NIH), אשר בדק תלונות של חיילים שהשתת־פו במלחמה, כי הסימפטומים שחיילים רבים דיווחו עליהם אכן קיימים. עם זאת, הצוות שלל את המסק־נה של כמה מדענים, לפיה המחלות הקשורות בסי־מפטומים אלה הן חלק מסינדרום רפואי כולל. הצוות המליץ לערוך סקר בריאותי מקיף בקרב 700,000 אנשי הצבא האמריקאי ששהו במפרץ הפרסי.

הסימפטומים שחיילים אמריקאים אשר השתתפו במלחמת המפרץ דיווחו עליהם היו, בין השאר: תשישות, כאבי ראש ושרירים, הפרעות במערכת העיכול, אובדן זיכרון וקוצר נשימה. מטרת הצוות שבדק את הסימפטומים היתה לבדוק אם נגרמו בשל התנאים ששררו במפרץ, ואם אפשר לסווגם כסינד־רום יחיד שמקורו במלחמת המפרץ.

הצוות החל לפעול לאחר שחיילים משוחררים רבים לא זכו לקצבאות נכים, מכיוון שהסימפטומים שעליהם התלוננו אינם מסווגים כמחלה על ידי המחלקה הממשלתית המטפלת במתן קצבאות לחיי־לים משוחררים.

הדבר עורר זעם רב בקרב החיילים המשוחררים והם הפעילו לחץ לקיים את הבדיקה. קצין בכיר בחיל הרפואה האמריקאי אף קרא לצוות הבודק לקבוע כי יש סינדרום של מלחמת המפרץ גם אם אין לכך ביסוס מדעי, כדי לאפשר לחיילים המשו־חררים לקבל עזרה כספית.

אף על פי שהצוות לא הסכים לקבוע כי קיים סינדרום, השתכנעו חבריו – על פי כתב העת "סיי־נס" – באמינותן של תלונות החיילים. אחד מחברי הצוות, הרברט שאומבורג, העומד בראש המחלקה לנוירולוגיה במכללה הרפואית על שם אלברט אי־נשטיין בניו יורק, אמר ל"סיינס": "באתי לפגישה של הצוות, משוכנע שחיילים אלה הם מתחזים, אבל כעת ברור לי שמדובר בסבל ובכאב אמיתיים". חברי צוות אחרים התלוננו שלמשרד ההגנה האמריקאי אין די נתונים על מלחמת המפרץ.

כך, למשל, אין בידי משרד ההגנה מידע מלא על היקף השימוש בחומר פירידוסטיגמין ברומיד ועל תוצאותיו. בפירידוסטיגמין ברומיד השתמשו החיי־לים כדי להקטין את הנזק שעשוי לגרום גז עצבים. יחידות הצבא היו אמורות להשתמש בחומר זה בזמן כוננות גבוהה לקראת התקפת גזים, בתדירות של שלושה ימים רצופים ויום אחד של הפסקה אחריהם. בפועל השתמשו חילים בחומר זה ללא הפסקה.

לפירידוסטיגמין השפעות לוואי שליליות, מכיוון שהוא פועל באופן דומה לגז עצבים. שניהם נקשרים ומנטרלים את פעילותו של האנזים אצטיל כולינס־טראז, האחראי לפירוק אצטיל כולין – התרכובת המעודדת את פעילות העצבים. גז העצבים נקשר לאנזים באופן בלתי הפיך, וכתוצאה מאי פעילותו של האנזים נגרם גירוי יתר של השרירים. הגוף איננו מסוגל אז לסנתז אנזים חדש ולמנוע מוות.

הפירידוסטיגמין ניתן ליחידות הצבא מכיוון שהוא נקשר באופן הפיך לאצטיל כולינסטראז. הוא קושר 20%–40% מהאנזים, ולאחר התקפה של גז עצבים אפשר להפך את הקישור ולשחרר אנזימים, אשר יכולים לפרק כמות של אצטיל כולין שתספ־יק להחזרת השרירים לפעולה תקינה.

משרד ההגנה האמריקאי מגן על מדיניות חלוקת הפירידוסטיגמין שלו. הוא טוען כי בעבר השתמשו בו כבתרופה במינון גדול הרבה יותר, ותוצאות הלוואי היו מועטות. צוות הבדיקה של המכונים הלאומיים השתכנע מטיעון זה, אולם לא שלל לחלוטין את האפשרות כי לשימוש בפירידוסטיגמין היתה בזמן מלחמת המפרץ השפעה שלילית בגלל גורמים נוספים, כמו הלחץ הנפשי שהחיילים היו נתונים בו. הצוות שלל טענות שפורסמו בדו"ח של ממשלת צרפת לפיהן נחשפו חילים אמריקאים לנשק ביולוגי וכימי.

ביקוע בררני

שני חוקרים ממכון ויצמן דיוו־חו לאחרונה בכתב העת היוקרתי "סיינס" על פיתוחה של שיטה קטליטית, המאפשרת ביקוע ברר־ני של קשרי פלואור־פחמן בטמ־פרטורה נמוכה והחלפתם של אטומי פלואור, המצויים בקשרים אלה, באטומי פחמן. כימאים תעשייתיים מחפשים זה זמן רב שיטה יעילה לשבירה בררנית בטמפרטורות נמוכות של הקש־רים היציבים מאוד בין אטומי פח־מן לאטומי פלואור. שיטה כזאת יכולה להביא לייצור יעיל של נגזרות פלואורופחמניים – חומרים המשמשים פרופלנטים, נוזלי קירור, מסיסים וחומרי צי־פוי ובידוד קשיחים מאוד.

עד עתה הכירו הכימאים זרזים המסוגלים לשבירת קשרי פחמן פלואור בתרכובת C_6F_6, אבל זרזים אלה פועלים בטמפרטורה של 300 מעלות צלסיוס ופעולתם איננה בררנית. כתוצאה מכך הם גורמים ליצירת תערובת מורכבת של פלואורובנזנים שונים, שיש להפריד ביניהם ולנקותם.

פרופ' דוד מילשטיין וד"ר מיכאל אייזנברג מהמחלקה לכי־מיה אורגנית במכון ויצמן סינתזו תצמיד מסיס של רודיום, הכולל קבוצות צורן וזרחן, ומצאו שאפשר להשתמש בו בתנאים מיוחדים כזרז לקידום הביקוע הבררני של קשר פחמן־פלואור בשתי תר־כובות הנגזרות מהחומר בנזן – הקסאפלואורובנזן (C_6F_6) ופנטא־פלואורובנזן (C_6F_5H).

זרזים משמשים בתהליכי היי־צור של כל הכימיקלים התעשי־תיים המצויים בשוק. בעבר פותחו רוב הזרזים בתהליך של ניסוי ושגיאה, אולם כיום יכולים הכימאים לתכנן תהליך קטליטי בצורה רציונלית, וקבוצת המחקר של פרופ' מילשטיין היא מן הבולטות בתחום זה. פיתוח זרז הרודיום הוא דוגמה טובה לגישה זו. החוקרים הראו תחילה איך מפעילים קשר פחמן־פלואור באמ־צעות תצמיד הרודיום. אחר כך התברר להם כי הצורן לוכד את הפלואור המופעל, ובהמשך הם מצאו דרך לקבלת תצמיד ביניים בנוי כיאות המשחזר בקלות את התוצר הסופי. כל הממצאים הא־לה צורפו יחדיו במעגל אחד, המאפשר שבירה של קשר פחמן פלואור בשתי תרכובות בתנאים מתונים, וכן החדרה של אטום מי־מן במקום אטום הפלואור ושחזור של תצמיד הרודיום.

זרקור

בחירת הדבורה

בשבוע שעבר התפרסמה במד־דור זה הידיעה על מציאת המנ־גנון המאפשר ככל הנראה לדבורים לנווט. כאן הגיעו עוד חדשות הקשורות בתעופת הד־בורים: חוקרי מעבדת התנהגות הדבורים של האוניברסיטה העברית בירושלים הגיעו למס־קנה, כי לדבורים היוצאות בפ־עם הראשונה מן הכוורת אין העדפות מולדות ביחס לפרח מסוים. החוקרים מצאו עוד שכ־אשר השדה היה פורח ועשיר, למדו הדבורים מהר יותר לזהות את הפרחים "הטובים". ממצא נוסף הוא שהדבורים למדו להב־דיל בין הנפחים של הפרחים (פרח המכיל הרבה צוף לעומת פרח המכיל מעט צוף) מהר יותר מכפי שלמדו להבדיל בין הסת־ברויות (פרח המתמלא צוף בת־דירות גבוהה לעומת פרח המתמלא לעתים נדירות). עוד נמצא קשר בין כמות הצוף שהדבורה קיבלה לבין המרחק שהיא עפה. כלומר, לאחר שהד־בורה קיבלה הרבה צוף היא עפה מרחק קצר, ולאחר שמצאה תפרחת עשירה היא לא מיהרה לעזוב.

תצלום: שרות העיתונות הישראלי

דבורים יודעות לזהות פרחים עשירים בצוף

לדברי פרופ' אבי שמידע ממעבדת התנהגות דבורים, חקר התנהגות דבורים הוא בין תחומי מכיוון שהוא מקשר בין תורת המשחקים, פסיכולוגיה ואקולוגיה. כשם שהקשר שבין תורת המשחקים להתנהגות כלכלית הוא בבדיקת השוק לפ־ני קנייה, כך גם דבורה בודקת את השוק לפני שהיא בוחרת פרח מסוים. מצב השוק אינו ידוע לדבורה מראש והיא מקב־לת החלטות בתנאים שבהם המידע איננו מושלם.

תוכנת הפשעים

טכנאים וסוכנים של יחידת הצילום המיוחדת של האף־בי־איי משתמשים בתוכנה שפית־חה חברת אוטודסק, בשילוב שיטות פוטוגרמטריה מתוחכ־מות, לניתוח זירות פשע כדי להכין ראיות למשפטים. יחידת הצילום מנתחת תמונות דיגיט־ליות של אתרי פשע ומציגה את ממצאיה במהלך משפטים. שלו־שה סוכנים מיוחדים ביחידה משתמשים במצלמות רולייפלי־קס פוטוגרמטריות ובשתי תוכ־נות – אחת מהן של אוטודסק. אנשי היחידה מצלמים בזירת הפשע מספר נקודות. לאחר מכן מועבר המידע שצילמו הסוכנים לתוכנה ליצירת מודל תלת ממדי של זירת הפשע.

75 שנות הארץ / 30–31 ביולי

1923
סטודנטים משלמים בבתי תמחוי יהודים

וינה. למספר סטודנטים משלמים מבולגריה ומג'ורג'יה הרשות לקבל סעודות צהרים בבתי תמחוי יהודים חנם בגלל אי יכלתם לשלם. כל הסטודנ־טים האלה חתמו על הדעה האומרת, שהם אינם חברים במ־תחדויות אנטי־יהודיות ולא יהיו חברים כל זמן שהותם בוי־נה ושהם בכלל לא ישתתפו בפ־עולות המכוונות נגד היהודים.

1927
רוצים להתגייר

לונדון, 30 (מיוחדת ל"הארץ"). באירלנד כפר רוסי בפלך הומל באו אל הרב בהומל ומסרו לו מודעה שכל בני הכפר רוצים להתגייר ולעלות לארץ ישראל ולהתיישב בה.

1947
מעפילי "יציאת אירופה"

מאת אריה גלבלום

מארסייל, 29 (מיוח' ל"הארץ"). במילוי תפקידי בשרות "הארץ", הייתי היום שליחו של הישוב אל 4500 היהודים על סיפוני האניות הבריטיות, וכיוון שהייתי הכתב היהודי היחיד, ששוחח עם המעפילים, הרגשתי להביא לישוב העברי בארץ את בשורת הגבורה האומץ הלב, ללא דוגמה. ממש לא יאומן, כי מעפילים רוויים מסוגלים היו לגלות גבורה כזו. על אף ההתרא־אה החמורה של הצי הבריטי, שלא להתקרב לאניות הגירוש, הצלחתי להגיע לאניות הכלא בסירה קטנה לאחר התחמקות בין המשמרות... בתוך כלובים צרים, גבוהים מאד, ומגודרים תיל דוקרני, כלובים גרועים מאלה שרואים בגני חיות, הצ־טופפו אחי ואחיותי מכל הגי־לים. כשהשמש היוקדת מכה על ראשיהם זה היום ה־18 בלב ים, בלי שיהיה להם מקום לשכב אף בלילות. בין כלוב לכלוב עומד על המשמר "כיפות אדומות"... הבריטים על סיפון האניה כיוונו אלי את נשקם, והצלחתי להת־חיל בנסיגה. ...למראה יהודי ארצישראלי פתחו המעפילים בשירת "התקוה", שעה שאני נו־פפתי להם נשיקות פרודות, ודמעות חונקות את גרוני.

1954
15 איש נהרגו בנפול מטוס לתוך קהל

מאת י. אביאל
מוסר "הארץ" בגליל

עצרת הזכרון לצנחן פרץ גולדשטיין, שנתקיימה אתמול במשק מעגן שבעמק הירדן, נסתיימה באסון מחריד כאשר אחד משני המטוסים – מסוג מטוסי אימונים "פייפר" – שחגו בעת הטכס מעל למקום, איבד את שיווי משקלו שעה שטס בגובה נמוך מדי, נפל ישר אל־תוך הקהל, התלקח בלהבות וג־רם לאבידות מרובות בנפש ולמכוות המסתכמות – לפי הספירה האחרונה בשעה 10 – ב־15 הרוגים ולמעלה מ־25 פצועים, בתוכם 10 במצב אנוש, 13 פצו־עים קשה והיתר פצועים קל. ראש הממשלה מר מ. שרת שי־שב עם רעייתו ובני משפחתו במרחק של 3 מטרים בלבד ממ־קום נפילת המטוס, ניצל בנס.

כל הציטוטים נלקחו מגיליונות "הארץ" בתאריך הנקוב והמובאים כלשונם בעת הפרסום

ליקטה: יעל ארגמן

הבימה
התיאטרון הלאומי
הקאמרי של תל אביב
חיפה
תיאטרון באר שבע
בית ליסין
האופרה הישראלית - ת"א
תיאטרון הגשר
פרונטו
TRATTORIA ITALIANA
מזל כזה...
מטבח איטלקי אותנטי
פרונטו - רח' נחמני 26 ת"א ☎ 03-5660632 ,5660915

גלריה

התעמלות בוקר

1. מי "אומר לא עם הראש, אבל אומר כן עם הלב"?
2. במה אמיליה ארהרט היתה ראשונה?

(התשובות בעמ' 6ב)

דיין . מכל הדמויות ב"אגפא" בחר בשולי השוליים

רבקה נוימן (מימין) ואורי קלאוזנר (באמצע) ב"שמיכה חשמלית ושמה משה"

בבואה גסה וחייכנית של "אגפא"

מי שמעריך את "החיים על פי אגפא" של אסי דיין אבל מתנגד להגזמות שבו אינו מבין את היצירה. באותו אופן, להעריך את "אגפא" ולהתנגד ל"שמיכה חשמלית ושמה משה" החדש, שהוא כמעט המשך שלו, פירושם ביטול של שני הסרטים

מאת אורי קליין

ב"החיים על פי אגפא" כינס אסי דיין את כל מרכיבי התרבות הישראלית העממית בפאב תל אביבי ושמו "בארבי" (כינויו של בית החולים לחולי נפש "אברבנאל") ומוסס אותם זה על זה. התוצאה היתה סבך מהולס, שממנו ביקש הקולנוע הישראלי לצאת להתחלה חדשה. בסוף הסרט, שכולו צולם בשחור-לבן, היה שוט צבעוני אחד, שיצא דרך החלון אל נופי תל אביב. זה היה רגע קולנועי טעון מאוד, שהעיד על הכוונות הטובות שהיו לקולנוע הישראלי לתאר, בפשטות, בישירות ובאותנטיות, את מראות הנוף המקומי.

ב"שמיכה חשמלית ושמה משה", סרטו החדש של דיין, הוא מציע התחלה נוספת, שהיא גם קודמת לתיאטרון הדמים שתואר ב"אגפא" וגם נובעת ממנה. הוא חוזר שוב אל התופת שתוארה בסרט ההוא ויוצא ממנה אל אלטרנטיבה אחרת. "שמיכה חשמלית" הוא מעשה של גאולה קולנועית, שמטרתו להציל שלוש מדמויותיו של הסרט ההוא. הקולנוע יכול לעשות זאת, הסרט, בדרכו התמימה, הוא מוחה לכוחה המגביל של האמנות. הוא חוזר אל החיים שלפני "החיים על פי אגפא", מפגיש את הסרט החדש עם קודמו, וממפגש זה נוצרת אפשרות קולנועית ואנושית חדשה.

אין זו הפעם הראשונה שנוצר כאן סרט המשך לסרט ישראלי מצליח. בסיסו של הקולנוע המקומי הוא עממי ולכן נוצרו בו מספר רב יחסית של סדרות קולנועיות וסרטי המשך: "שני קוני למל", שנדדו מהעיירה לתל אביב ומשם לקהיר, ו"אסקימו לימון", שכל אחד מהמשכיו הרבים היה עלוב מקודמו; והצלחה הקופתית של קומדיה עדתית בשם "סלומוניקו" הביאה להוצרותו של סרט בשם "יהיה טוב סלומוניקו"; ג'ורג' עובדיה ניסה ללא הצלחה להציל את הקריירה הדועכת שלו עם "נורית 2", והיה גם, אף על פי שעדיף לשכוח, סרט המשך ל"מאחורי הסורגים"; ובמובן כל סרטי המתיחות יכולים להיחשב לסדרה של סרטי המשך.

"שמיכה חשמלית ושמה משה" הוא סרט המשך מסוג אחר לחלוטין. עלילתו מסתמכת אמנם על סיפורן של שלוש מהדמויות שהופיעו בסרט הקודם, אבל אין הוא המשך לו, אלא הרהור על אודותיו – ניסיון לבדוק את האופציות שהיו טמונות בו. זהו, מבחינות רבות, מעשה יצירתי יהיר, נועז ורב סיכונים, שבראש ובראשונה מעיד על תפיסתו של דיין את עצמו כיוצר "אישי". הסיכון נובע בעיקר מהעובדה שדיין יוצא נגד אחד הסרטים הישראליים המצליחים והמוערכים ביותר שנעשו בשנים האחרונות ובוחר דווקא להבליט את צדדיו הבעייתיים.

למרות ההצלחה וההערכה שלה זכה "אגפא" נשמעה בזמנו ביקורת רבה נגד הגסות הרעיונית של הסרט, הגסות שלו ובעיקר נגד סצינת הסכה המסיימת אותו – שרבים ראו בה פתרון מפוקפק וקל מדי. ביקורת זו נבעה מהרצון להשליך על הסרט פנטסיה אמנותית-איכותית שלא היתה קיימת בו, ולהתעלם ממה שיש בו – לטוב ולרע.

"החיים על פי אגפא" היה לאירוע בעל משמעות בגלל כל מה שהיה בו, וזה כולל את הרישול, הפזיזות הרעיונית והסתירותיות הדרמטית. דיין הוא יוצר מקומי מעניין בשל הלהט שלו וגם בשל הנטייה להרס עצמי, גם העוצמה הרגשית וגם חוסר המשמעת, גם הביעור וגם התפרציות הרגש שמעניקות ליצירתו את נפחה. מי שמעריך את "החיים על פי אגפא" ומתנגד להגזמות שבו אינו מבין את היצירה כולה. באותו אופן, להעריך את "אגפא" ולהתנגד ל"שמיכה חשמלית" פירושם ביטול של שני הסרטים. האחד אינו קיים בלי השני. "שמיכה חשמלית" הוא בבואתו הגסה והחייכנית יותר של "אגפא", מעשה של התרסה נגדו.

מכל הדמויות שהופיעו ב"אגפא" – יהודים וערבים, חיילים וקורבנותיהם, גיבורי מלודרמה ונציגי קומדיה, בוחר דיין בשלוש: מלכה הזונה (רבקה נוימן) ושני מלוויה, לוי (שמיל בן ארי) ומשה (אורי קלאוזנר), שב"אגפא" חודרים לפאב, גורמים לתגרה ומעורבים בסבה הסופי. מדוע דווקא הם? משום שבהופעתם האלימה היתה אחד משיאיו של הסרט ההוא, משום שהחתום המקצועית האתנית הציבה אותם בשולי השוליים שתוארו באותו סרט. סיבה נוספת היא שדמויות אלה היו מעורבות באחד הרגעים המבוצעים הבוטים בסרט, כשדני ליטני, ברמות זמר הפאב, פונה לעבר השלושה ושואל: "סליחה, אתם פרענקים?"

דיין בוחר להציל דווקא אותם, והדרכם להבליט מחדש את מקורותיה העממיים של העלילה. לא סרט המשך הוא יוצר כאן אלא תחושה של המשכיות, שמובילה מניסיונותיו הראשונים ליצור קולנוע "אישי" ("הומה. לרצוח" ו"הגיגה לעיניים"), דרך הקומדיות הזולות כל כך שלו, אל "אגפא" ו"שמיכה חשמלית".

הוא נהנה אמנם מהמעמד של הוגה דעות ונביא זעם שהעניק לו אודרי "אגפא", אבל גם חותר נגדו. המיתוס הפרטי הטעון כל כך שלו גורם לו להימשך לשוליים ולרצות להשתייך אליהם. הוא רואה את עצמו כמשורר האלים של החיים, החולשים והנרבאים, וב"שמיכה חשמלית" מביע את קרבתו ואהבתו אליהם. הוא נהנה מהבריותות הבאילדתרבותיות שיש בסרט (ושבסרטו פרלך מגלם סופר שרוצה לכתוב את סיפורו של מסייה בובאוי ומבונה לכן גוסטאב פלובר), ובריבון מתענג על כסילותן של הבדיחות האלה. הוא מבנה להיות יוצר סוציאלי, שעובר בהקשר מקומי, ובורא עולם בצלמו – עולם של רם וסבל, אלימות, השפלה ומוות, שבסופו יוצאים לחוף הים בשקיעה.

הגסות ב"שמיכה חשמלית" קיצונית יותר מזו שב"אגפא", ואין לה את האליבי הפופליפסי שהיה לסרט הקודם, אבל, באופן פרדוקסלי, יש בסרט מידה של מתיקות שלא היתה בסרט ההוא. דיין מלווה את גיבוריו במסע מודמן שמוביל אותם מגן מאיר (שבו משה ישן, וחולם שפעם תהיה לו שמיכה חשמלית שאותה הוא יוכל להבר לפגס רוחב), לדירתה של מלכה (שבה מתאבד אותו פלובר מדומה, והשלושה לא יודעים מה בדיוק לעשות עם גופתו), לרחובות תל אביב ובתי הקפה שלה, לחוף תל ברוך, לחדר מיון בבית חולים (שבו מתגלה צביונו הפרוע וההייתי ביותר של הסרט), לבימת הצילומים של "אגפא", אל תוך הסרט ההוא עצמו – והחוצה ממנו. המיבוד שעשה כאן דיין בין הקולנוע והמציאות אינו התחכמות בלבד אלא ניסיון לומר משהו על התרבות הישראלית, וגם אם האמירה אינה צלולה, ואצל דיין היא לעולם אינה צלולה, יש תחושה שהיא נובעת מתוך צורך ותשוקה אמיתיים, וזה לעתים חשוב יותר.

"שמיכה חשמלית ושמה משה" הוא קומדיה שפורצת מגבולותיה ותוך כדי כך מגדירה את עצמה מחדש. תמוריה הם חומרי ה"בורקס", שבתוכו עבד דיין, והוא מעניק להם מבט-על שממקם אותם בהקשרים חדשים. מבחינה זו, ולמרות המסגרת המבדמצמת והאישית שבה עובד הסרט, הוא מתעבר לתופעות אחרות המתרחשות באחרונה בקולנוע הישראלי ומאמצות את מסורת הקומדיה העממית, למשל "מקס ומוריס".

סרט טוב? סרט רע? נדמה שזה לא משנה, ושסרטו של דיין חותר במכוון נגד היכולת ליצור את ההבחנה הזאת. "שמיכה חשמלית" הוא חלק מרוחה מצטברת ומתעופעה מתרחבת, ובתוך שכזה הוא מעניין וסוריאליסטי ומגייר ריאלי כאחת. יש בו רגעים רוחים ובריזיות גוראות. יש בו הבדיקות מילוליות ורגעים של חן. יש בו רגעים שמרתיעים אותנו בחרכבותם התוקפנית וסצינות שמתמלאות לפתע ברגש. יש בו רגעים של גודש מיותר והתרסה מסורבלת ומגמתית ומולם סצינות מלאות שלווה וקצב נבונים. ובתוך כל אלה מתפרצת לה לפתע תחושה של אמת, וכשזה קורה הסרט ויוצר נוגעים ללב.

"שמיכה חשמלית" הוא קולנוע של מעגלים סגורים שנעים בין אבות ובנים, סרטים וסרטי המשך, הוטריה של מציאות וייצוגיה הקולנועיים. הסרט הקודם ביקש לחזור אל נקודת האפס של הקולנוע הישראלי והתרבות העממית הישראלית בכלל. "שמיכה חשמלית" פועל בתוך נקודת אפס זו, שבה כל מה שניתן לקחת לו הוא מעט אוזוה ומעט זהם – חשמלי או מכל סוג אחר. ברגעים מסוימים בסרט הופכת נקודת אפס זו לעולם קולנועי שלם שיש לו היסטוריה וגם המשך. ברגעים אלה עצם קיומו של הסרט הוא אמירה.

"שמיכה חשמלית ושמה משה". בימוי ותסריט: אסי דיין; צילום: עופר ינוב; מוסיקה: אריק רודיך; שחקנים: רבקה נוימן, שמיל בן ארי, אורי קלאוזנר, דוד ברמר פולק, יהודה פוקס, יצחק חזקיה, מרים גבריאלי, גילת אנקורי, חנה אזולי-הספרי, שמואל וישינסקי, שמואל ודלך, אלדד זיו, יאיר (קיטו) רובין

איזון בין רשמיות לרישול

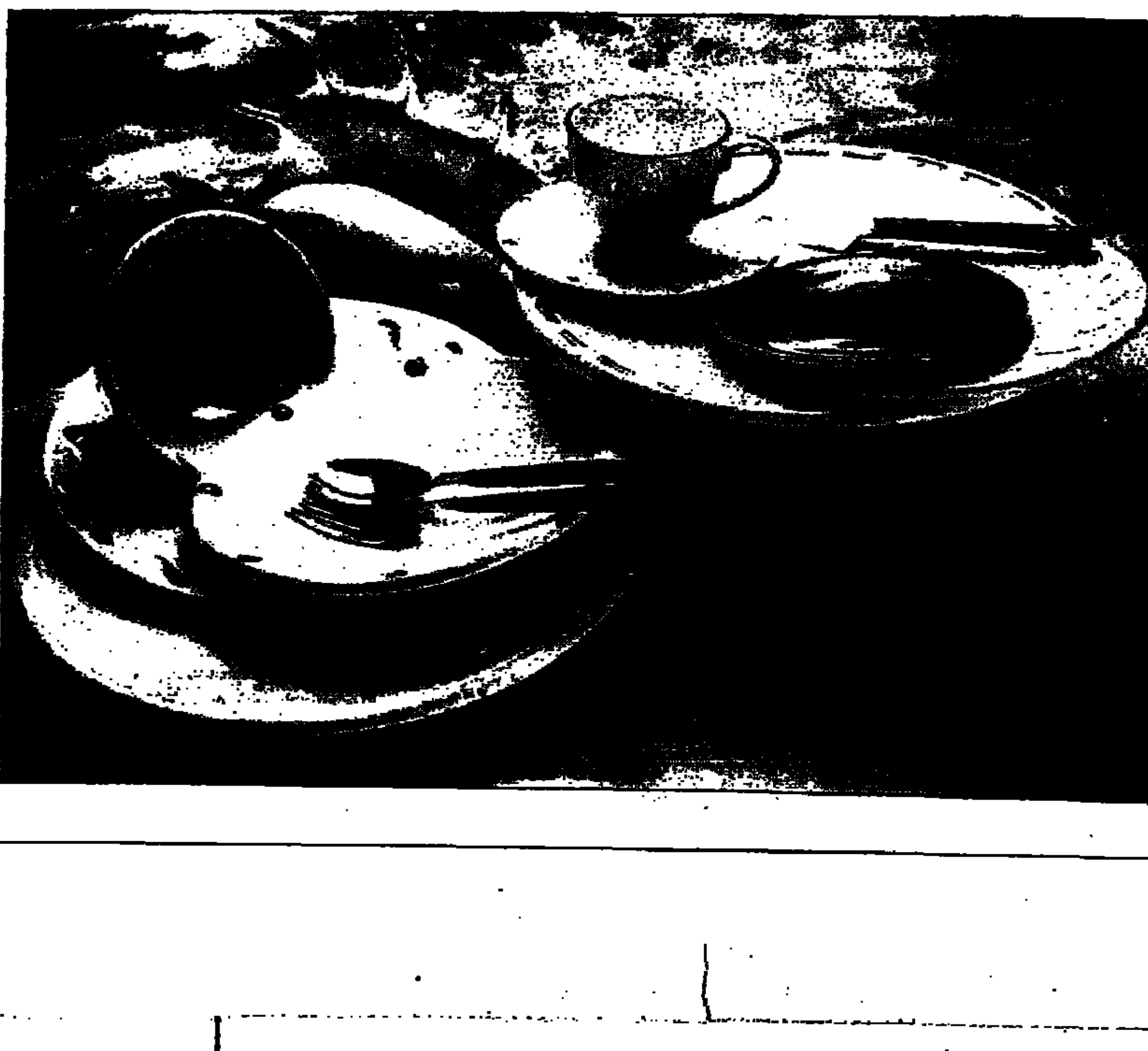

האדריכל אילן פיבקו עיצב מערכת כלי אוכל מקרמיקה בייצור מקומי

מאת יעל אפרתי

השבוע הוצבה על המדפים בחנויות רשת "הודיה" סדרה הראשונה של מערכות אוכל וקפה בעיצובו של האדריכל והמעצב אילן פיבקו. הכלים עשויים מקרמיקה דקה בצבע שמנת ומעוטרים בשוליהם בעיטורים ידניים מינימליסטיים – פסים דקים, נקודות וגלים. אפשר להשיג את המערכות האלה בכחול, טורקיז עמוק או זהב, ופיבקו ממליץ על שילוב של הצבעים השונים כדי לשבר את מראה השולחן.

"אני עושה, כי אני צריך", אומר פיבקו בתשובה לשאלה מדוע החליט לעצב מערכת כלי אוכל שתשווק ברשת חנויות כלי בית. "הרבה יותר קל לי לקום ולעשות משהו מאשר לחזור עליו או לנסוע כדי להביא אותו מחו"ל".

פיבקו מעיד על עצמו שהוא אוהב דברים מעוצבים ומאמין ב"עיצוב טוטלי" שיוצר סביבה נעימה יותר, ובניגוד לדעה הרווחת, הוא בהחלט חושב טובות על טעמו של הצרכן הישראלי. לדבריו, הקהל הזה יודע להוות דבר טוב, קונה את מה שמתאים לו ומגלה לה פתיחות מפתיעה תבונות לשינויים. על סמך התבונות האלה, וגם כנראה משום שהוא יודע שכישלון מסחרי קטן לא יוביל במעמד המבוסס, נוצרה ההתקשרות בין פיבקו ל"הודיה".

"אחרי ההתנגדות של דור הפלמ"ח לתרבות האירוח, לכלים מפוארים ולרשמיות מאולצת, מצאנו היום איזון נכון ביניהם לבין רישול מכוון", אומר פיבקו. הדגמים שלו, גם הנוחים, מזכירים אמנם דגמים אירופיים קלאסיים, אבל הגימור שלהם מתוסתם, הצלחות גדולות יותר והאפשרות לשלב בין הצבעים השונים מציעה דרך לביטוי אישי. המחירים לא זולים בהשוואה לתוצרת מקומית, אבל הם תחרותיים בהשוואה למערכות המיובאות. מערכת אוכל של 18 חלקים: 750 שקל; מערכת קפה: 470 שקל; הדגמים המעוטרים בזהב עדלים 15% יותר.

ציור של סיניאק, שמוערך בכמיליון דולר, נתרם למוזיאון ישראל

ציור של פול סיניאק מ-1901 נתרם לאוסף מוזיאון ישראל. הציור "סירת גרר, תעלת בסמואה", מ-1901 נתרם בידי שרה מאיר לזכר בעלה משה מאיר. במוזיאון ישראל מעריכים כי זהו הציור הניאו-אימפרסיוניסטי הטוב ביותר שנמצא ברשותו.

כצייר היה סיניאק שותף לדרכו של ז'ורז' סרה, שחיפש אימפרסיוניזם מסודר, זוהר ועיקרוי, ויצר את הפואנטליזם (שכונה בפיו גם דיוויזיוניזם). בספר שפרסם סיניאק, "מדלקרואה ועד הניאו-אימפרסיוניזם", ביקר את האימפרסיוניסטים (וכמוהם את מונה, מאנה ורנואר) על כך שלא היו מתודיים ועידכנו צבעים. לפי שיטתו ציור אימפרסיוניסטי נבון הוא זה שלא צויר בחיק, ושהצבעים שלו נבחרו כך שיצרו תערובת אופטית מפיגמנטים טהורים.

לפי מחירי ציוריו של סיניאק, שנקבעו במכירות פומביות בשנים האחרונות, אפשר להעריך את הציור שנמסר למוזיאון בכמיליון דולר.

סמדר שפי

המנצחת ג'יזל בן-דור תנהל מוסיקלית את תזמורת סנטה ברברה

המנצחת ג'יזל בן-דור מונתה למנהלת המוסיקלית של התזמורת הסימפונית סנטה ברברה לעונת הקונצרטים הקרובה. היא הלכה להביאה בתור מנהלת מוסיקלית התקבלה לאחר שניצחה בהצלחה על הסימפונית של סנטה ברברה. היא מחליפה את וארגן קג'ינה, ששימש בתפקיד זה ב-1993, ונאלץ לפרוש בשל מחלה.

בן דור, ילידת אורוגוואי, גדלה בישראל. היא בוגרת האקדמיה על שם רובין בתל אביב ובית הספר למוסיקה של ייל. אל תודעת הציבור הישראלי הגיעה לאחר שניצחה על התזמורת הפילהרמונית הישראלית בביצוע "פולחן האביב" של סטרווינסקי, קונצרט ששודר על ידי הבי-בי-סי לכל אירופה. בן-דור גם ניצחה על התזמורת הסימפונית של יוסטון בטקס ההשבעה של ביל קלינטון. היא עבדה, בין השאר, עם ליאונרד ברנשטיין שאף הזמינה לנצח את תזמורת הרדיו הבאווארית בפסטיבל הראשון בשלזוויג-הולשטיין. בתפקידיה האחרונים היתה המנהלת המוסיקלית של תזמורת אנאפוליס ושל תזמורת בוסטון.

את התנופה בקריירה הבינלאומית שלה קיבלה כאשר החליפה, ללא הכנה מוקדמת, את קורט מאזור בקונצרט עם הפילהרמונית של ניו יורק.

ציפי שוחט

מוסוליני מתנגדת להקרנת סרט של עמוס גיתאי על הדוצ'ה

אלסנדרה מוסוליני יוצאת נגד הקרנת סרטו של עמוס גיתאי "בשם הדוצ'ה" באיטליה. הסרט, שנעשה למען התוכנית "מסמך" ושודר בטלוויזיה הישראלית, אמור להיות מוקרן בשני פסטיבלים באיטליה – פסטיבל טאורמינה שנערך בימים אלה ופסטיבל לוקרנו הקרוב.

בסרט עוקב גיתאי אחר הימים האחרונים במסע הבחירות של מוסוליני ומפלגתה, הברית הלאומית, בנאפולי, והוא כולל סצינה שקוממה את אנשי המפלגה, ובה התעקשו גיתאי ואנשי צוותו לראות את תמונתו של הדוצ'ה המוסתרת באחד החדרים במרכז המפלגה. במשך דקות ארוכות מתועדת התעקשותו של גיתאי, מזה, וסירובם של אנשי המפלגה מזה. בסופה של הסצינה גורש הצוות הישראלי ממרכז המפלגה.

בידיעה שהתקבלה מסוכנות הידיעות האיטלקית "ANSA" נאמר, כי לטענתה של מוסוליני, הסרט כולל ביקורת וצילומים שיש בהם כדי לשוות את המציאות ואת פעילותם הפוליטית שלה ושל מפלגתה. עוד טענה מוסוליני כי הסרט נבנה כך שיענה על ציפיותיהם של גיתאי ואלה אשר מימנו את הסרט. מוסוליני מנסה עתה להפעיל ברחיפות את סעיף 700 של המשפט האזרחי האיטלקי כדי למנוע את הקרנת הסרט.

רוני פרציק

למכירה: הקלטה ייחודית של לנון

הקלטה ייחודית של ג'ון לנון עם להקתו הראשונה, The Quarry Men, משנת 1957, תוצע למכירה בבית המכירות הפומביות של סותבי'ס בספטמבר. מעריכים שההקלטה תימכר בכ-225 אלף דולר. בהקלטה נשמע לנון בן ה-16 מבצע את שירו של אלוויס פרסלי "Baby, Let's Play House".

יוסי בנאי מתאושש מניתוח המעקפים שעבר, אבל רופאיו אסרו עליו להופיע בעתיד הקרוב. בשל כך, נדחה מועד תחילת החזרות להצגה "אשת האופה" מאת מ' פניול, בתרגומו של נסים אלוני ובבימויו של איציק ויינגרטן, המתוכננת לעלות בתיאטרון באר שבע. המועד שנקבע לסוף חודש זה, יידחה וייקבע מחדש בהתאם לקצב התאוששותו של השחקן.

פגרת הקיץ בקאמרי. בפגרת הקיץ יציג תיאטרון הקאמרי ערב ערב באולם הגדול את "מבקר המדינה", של אילן רונן, שעבר עד כה את 150 ההצגות. בבית ציוני אמריקה יוצגו "פנטסיה לפסנתר", המחזה החדש של עליזה אולמרט בבימויה של גדליה בסר, ו"הנמר", הצגת יחיד על פי דריו פו בבימויו של עמי דיין.

היום יוענק פרס איגוד במאי הקולנוע והטלוויזיה לדוד פרלוב

היום יקבל דוד פרלוב את פרס איגוד במאי הקולנוע והטלוויזיה בישראל על מפעל חיים. הפרס יוענק בערב שיוקדש לזכרו של הבמאי עוזי פרס, שנהרג לפני שנתיים בתאונת מטוס בנפאל. צוות השופטים מנה את רותי פרס, דן הולמן ודודי אנקרי. הפרס נתרם בידי דלתא פילם, יובאני קודאק ומשפחת פרס.

פרלוב (64), יליד ריו דה ז'נרו, התיישב ב-1958 בישראל והחל לעבוד במסגרת ירחון הקולנוע של הסוכנות היהודית. הוא ביים סרטים תיעודיים, בהם "יהודה צ'יינה הזקנה", "ברמיחך חיי" (1962), "בית הקברות" (1962), "בירושלים" (1963), "תל קציר" (1965), 1–1993, "ביבר" (1977), "זיכרונות משפט אייכמן" (1979) ו"רחוב יבנה" (1994).

הוא ביים את סרטי העלילה "42:6" המבוסס על פרקים מחייו של דוד בן גוריון וכן את "הגלולה" (1972) על פי תסריט מאת נסים אלוני. כאן 1973 החל לעבוד על יצירתו "יומן", תעודה אישית בשישה פרקים שהוצגה במלואה בשנת 1988.

רוני פרציק

בריז'יט בארדו נגד השתתפותה של סופיה לורן במבצע פרסום לפרוות

בריז'יט בארדו תקפה השבוע במכתב פומבי את סופיה לורן על "הסכמתה למכור את שמה למבצע הפרסום המתפיד ביותר – פרסום פרוות". בארדו, השומרת על זכויות בעלי החיים, האשימה את לורן "בסיוע לרצח". תעשיית הפרוות, לדבריה, עושה את רווחיה מ"סחר גבי המבוסס על סבלם ומותם של בעלי חיים". במכתבה, אמרה בארדו כי זה "משפיל, מבהיל, מצער ומרגיז לקבל כספים מדמם של בעלי חיים". את מכתבה סיימה במשפט – "אל תשכחי לעולם שכאשר את לובשת פרווה את נושאת על גבך בית קברות".

עתי"ם-איי־אף־פי (מעריב)

הצעת היום / נירה רוסו

אבוקדו, טונה וואסאבי

סלט שהוא בכלל מנה עיקרית. המתכון הזה מצריך לא רק אבקת ואסאבי יפנית חריפה אלא גם רוטב סויה ממין משובח, "תמרי" או "קיקומן", שאת שניהם אפשר להשיג בארץ, גם ברשתות השיווק. את אבקת הוואסאבי אפשר לקנות בחנויות טבע, וכדאי להשקיע ברכישתה כדי לחזור על על המנה הזאת.

המצרכים:

- 2 כפיות אבקת ואסאבי
- 3 כפיות מים
- 4 כפות רוטב סויה טוב
- 1 כף סוכר
- 1 קופסת שימורי טונה בשמן
- 2 אבוקדו בשלים
- 2 בצלים ירוקים

הכנה:

1. מערבבים את אבקת הוואסאבי עם המים ומניחים ל-10 דקות.
2. מוסיפים רוטב סויה וסוכר.
3. שוטפים את נתחי הטונה מהשמן ומסדרים על צלחת.
4. מוציאים במכשיר מיוחד עיגולי אבוקדו או חותכים את האבוקדו לקוביות.
5. חותכים את הבצל לפיסות ארוכות ודקיקות המשלבות חלקים ירוקים ולבנים.
6. מסדרים אבוקדו ופיסות בצל ליד הטונה ויוצקים על הכל את הרוטב. מגישים מיד.

صكنا من الاهل

هكذا من الأصل

גלריה

למתגעגעים

"סדרת הזהב" של חברת פונוקול, מקדימה את סחרור הנוסטלגיה של החגים, עם האלבומים הראשונים של עופרה חזה (עם "שיר הפרחה"), גלי עטרי (ולנטינו) ושלושה של אריק איינשטיין. לזה מצטרף אלבום אוסף חדש משיריה של שמרית אור

מאת מיכל פלטי

לקראת החגים שוב מתחרות ביניהן חברות התקליטים מי תפשפש עמוק יותר בקטלוג ותוציא יותר אלבומים מחדש, בפורמט של דיסק. השבוע מקיימה לצאת "סדרת הזהב" של פונוקול, ובאותה עת יוצא בפונוקול גם אלבום אוסף חדש משיריה של שמרית אור, "פזמון חוזר".

האוסף של אור יוצא בתזמון מצוין, שבועיים אחרי פסטיבל ערד, שבו נערך ערב מחווה לשמרית אור ולאביה יעקב אורלנד. הערב הזה ייזכר כאחת ההפקות המוצלחות בפסטיבל. שמרית אור היתה בין הראשונים שניסו ליצור כאן פזמוני פופ, החל מסוף שנות השישים. "חשוב לי להבהיר", אומרת אור, "שרציתי להכניס לאוסף שירים נוספים ולא יכולתי רק בגלל סיבות טכניות של זכויות מחברות התקליטים".

למרות המגבלות של זכויות יוצרים, "פזמון חוזר" הוא אוסף חשוב. הוא כולל שירים מסוף שנות השישים, שאור כתבה יחד עם שלום חנוך, כמו "איירוח" ו"שתי עלמות", ועד תחילת שנות השמונים — "אני חוזר הביתה" ושירי להקת "חלב ודבש" עם גלי עטרי.

הפזמונים של אור מחברים בין הדור העכשווי של כותבי הטקסטים — חמי רודנר, ידמי קפלן, אסף אמדורסקי ושאר הכותבים־מבצעים — לבין הדור שאליו שייך אביה, יעקב אורלנד ("שני שושנים", למשל). אבל היא לא הסתגלה לסגנון החדש. "בשירים החדשים עוברת יותר תחושת השיר, האווירה, מאשר המלה. אני גדלתי בבית שבו היה כבוד למלה הכתובה", היא אומרת, "ועד היום קשה לי לוותר על הריזה שלמה של שורות ועל שפה קצת גבוהה. אבל אני מתפשרת ומעגלת פינות. אין ברירה".

ב"סדרת הזהב" של פונוקול יוצאים השבוע 13 אלבומים, בהם כמה מאלבומי הבכורה של זמרים שהתפתחו בינתיים בכיוונים מפתיעים, כמו עופרה חזה למשל. האלבום הראשון שלה, "על אהבת שלנו", שיצא ב־1980, מכיל את כל השירים שהפכו אותה לזמרת מצליחה כל כך בתחילת שנות השמונים, וכמו כל אלבום של להיטים מלפני עשור, כדי לשמוע אותו צריך התקף נוסטלגיה יוצא דופן (אבל אם נתקפים בו זו יכולה להיות חוויה משתלמת). יש בו, קודם כל, את "שיר הפרחה" שכתב אסי דיין, ואת "לצאת לצאת", גם הוא של דיין, "הגשם" (הביא אותי אליך), "שיר אהבה לחייל" ו"כמו ציפור", שהפכו לשירים המזוהים עם חזה. את צילום התקריב של עטיפת התקליט שבו נראית חזה מאופרת אילה־שנות השבעים, צילם חיים לוסקי.

אלבום הבכורה של דורי בן זאב, "הכיוון מערב", נחשב עד היום לאלבומו הטוב ביותר, גם אם יצא לפני 19 שנה. בן זאב כתב את המלים והלחנים לכל שירי האלבום — כמו למשל "ילד תל אביבי", "תרנגול" ו"אנה פנה" בעל הטקסט המקראי המזוהר — חוץ מלשיר הנושא, "הכיוון מערב", שאותו כתב לו חנוך מרמרי. שלום חנוך, דני ליטני, גידי גוב ואריאל זילבר תרמו קולות רקע.

השירים ב"נסיך החלומות" של גלי עטרי, שאז היתה בתחילתה של קריירה מוסיקלית, נשמעים היטב גם היום. למשל "אל תשכח" שכתב עלי מוהר, "לילה אחר אחר" (בעצם קוראים לשיר "האן נייט אחר") וכמובן "יש לך שמש" ו"נסיך החלומות" (ולנטינו). למרות ההופעה הקצרה של עטרי בתחום הרוק, באלבום "קח אותי הביתה", היא נשארה נאמנה לסגנון שאפיין אותה כבר אז.

"אבנים", אלבום הבכורה של מיקי גבריאלוב, שזכה באחרונה להכרה מחודשת בפסטיבל ערד, יצא לפני חמש שנים בלבד, אחרי שהלהיט הופיע עם אריק איינשטיין בסדרת "ארץ ישראל הישנה והטובה" וב"חמוש במשקפיים". יש בו טקסטים של רוני סומק, מיכל גבריאלוב וגם ביצוע ל"הפי ארצי מולדתי" של טשרניחובסקי. האלבום הזה לא הביא להיטים בכלל, חוץ מ"הגשרים פשוט עם שור" שמושמע מדי פעם ברדיו, אבל גבריאלוב נוקט בו עמדה ייחודית ולא מתפשרת, והוא בסך הכל מעניין.

אם יש לחלק מהאלבומים בסדרה סיכויים טובים להימכר, המועמדים הבטוחים ביותר הם שלושת האלבומים של אריק איינשטיין שיוצאים בה, שהם בין האחרונים של איינשטיין שעוד לא הופיעו על גבי דיסקים. שלושתם מייצגים את הפן הנוסטלגי בשיריו. "שירים", "אריק איינשטיין בהופעה חיה" ו"ארץ ישראל הישנה והטובה חלק ב'". שלושת האלבומים כוללים קלאסיקות ישראליות, כמו "בית הערבה", "לא פעם בקיץ", "ערב מול הגלעד" ו"עץ הרימון", וגם "כל השבוע לך" של "התלהבות הגבוהים", "דמעות של מלאכים" ההמנון "אני ראה אותה בדרך לגימנסיה", המרוכזים יחד באלבום ההופעה.

עוד יצאו בסדרה בהדפסה מחודשת האלבום הראשון של שלמה גרוניך, "למה לא סיפרת לי", עם "זוהה מרציפף", "אבינו מלכנו" ו"אל בא תלך", "אני חולם על נעמי" של הצמד "חדוה ודוד" עם שיר הנושא שזכה באחרונה לתחייה בהשמעות ברדיו וחלק ב' של האוסף "שבעים ושמונה", שיצא לפני חודשים אחדים ומודפס מחדש, עם השירים "שכונה" של אילנה רוביבא וצביקה פיק, "סימבלים" של פיק, "חשמל זורם בכפות ידיך" של רותי נבון, "אליק השבוע שלי" של אושיק לוי ועוד.

חבל שעורכי הסדרה לא ציינו בחוברות המצורפות לדיסקים את שנת ההוצאה המקורית של האלבום, ושבאוסף של שמרית אור השירים לא מתוארכים. "סדרת הזהב" מקדימה את מדרות הנוסטלגיה האהובות של חברות התקליטים השונות, אבל בעוד כחודש, בראש השנה, יוצאי שוק התקליטים הישראלים בכמות גדולה של הוצאות מחודשות.

רק באמריקה

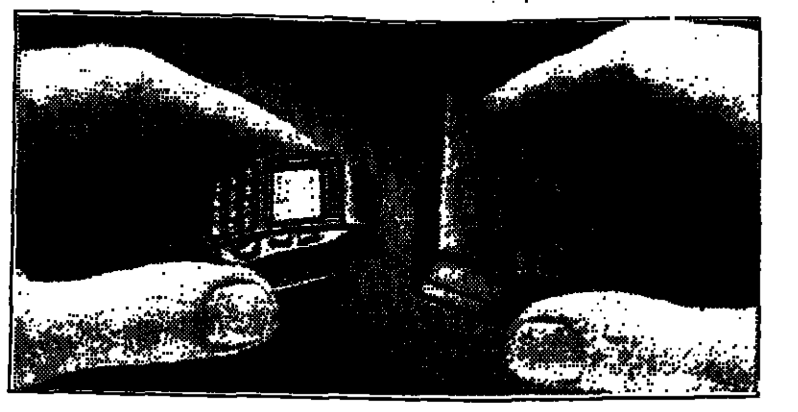

שעון שלט־רחוק

איפה השלט־רחוק, לעזאזל? מה זאת אומרת איפה? על היד שלך: חברת קאסיו משווקת עכשיו שעוני שלט־רחוק. כן, אתה קונה את השעון, עודך לו היכרות קצרה עם השלט־רחוק של הטלוויזיה, הווידיאו, המערכת המוגן, ומכאן והלאה השלט־רחוק נמצא אצלך על יד שמאל. בנוסף, השעון מתפקד כמחשב כיס. והוא עולה מאה דולר.

ניל תובב

תענוגות פשוטים

יין
דניאל רוגוב

לא ברור איך קרה שיין בורדלו (Bordalow) האדום של יקבי לטרון נעלם מבני עד כה, אבל מאז שגיליתי אותו, לפני כמה שבועות, התאהבתי בו. בורדלו הוא שמו הצרפתי העתיק של סנסו, זן ענבים כולם באזור עמק הרון הדרומי בצרפת. העינב נחשב חיוני לערבוב שאטונף די פאפ, ומשום כך אין מרבים לייצר ממנו בפני עצמו. במקרים שהוא נמצא בצורתו הטהורה, לעתים כיין אדום ולעתים ברוזה, הוא מתוצרתם של מגדלים קטנים בכפרים קודנוה, בראריד וסיולה רוש. מייצרים אותו בכמויות כה קטנות עד שרק לעתים נדירות אפשר למצוא אותו מחוץ לכפרים האלה.

בניגוד לשאטונף די פאפ, שהוא יין אדום כבד, חזק ומלא גוף, המיועד ליישון ממושך, סנסו מהוד משווק כשהוא צעיר, והוא מיועד לשתייה בעודו צעיר. אפשר להשוות אותו לבוז'ולה צעיר או לכמה מהיינות הקלים והמרעננים של צפון איטליה. כבר־תם, סנסו במיטבו הוא יין רענן, חיוני ופריי, שיש לשתותו צונן מעט.

הבורדלו של לטרון מהנה לשתייה לא פחות מכל בורדלו שהצלחתי למצוא בביקורים מזדמנים לעמק הרון. יש לו יובש נאה, עם צבע אדום חי וניחוח פרי נפלא. יש בו חומצת טרטר במידה המעניקה לו חמיצות מהנה ואין בו רמז לטאנין. אמנם היין הזה לא מתאים לארוחות החשובות בחיינו, אבל הוא קל לשתייה ומרווה — ומיועד לא ללגימות קטנות אלא לשתייה בגמיעות, לשם הבאה משושה תוסרת סיבוכים. אני מעדיף לשתות אותו קר במעט כמו יין לבן, עם מנות כמו צלעות בקר בברביקיו, קבב, שישליק, המבורגר ועוף קר.

היין מ־1991 הוא בהחלט בר־שתייה, אבל הוא כבר מתחיל להתעייף. היין של 1992 הוא כרגע במיטבו ויין 1993 ייצא בקרוב לשוק, במחיר 13 שקל הבקבוק, וזו אחת העסקאות הטובות ביותר בתחום היין שאפשר להשיג היום, והבהלט ראוי לבריקה.

יין בעייתי

אני אמנם רוחש הערכה לרבים מהיינות המיוצרים ביקבי אשקלון, אבל לאחר כמה טעימות, אין מנוס מהמסקנה שהכן עמי האדום 1991 הוא יין בעייתי מאוד. היין אמנם מבוסס, כמו בעבר, על ענבי קברנה סוביניון וקאריניאן, ויושן בחביות אלון צרפתי, אבל ככל הנראה משהו השתבש. היין עכשיו רק בן שנתיים, צבעו עמום מדי ולא צלול כיאות, בניחוח יש רמז המזכיר סבון וסיגריות, והיין אלכוהולי, סמיך ועפיצי.

ביססתי את הערכתי על שלוש טעימות נפרדות — הראשונה מבקבוק שקיבלתי מהיקב ושתי האחרות מבקבוקים שנרכשו בשתי חנויות יין שונות. אני לא מתכוון לקנות עוד בקבוקים מהיין של 1991, אבל אני מוסיף עדיין כמה בקבוקים מבציר 1990 האלה ממשיכים לשמח את לבי.

מכירות פומביות

כמה קוראים שאלו אותי איך להשיג קטלוגים ומידע כללי על מכירות פומביות בינלאומיות של יינות. מספר הפקס של כריסטיס הוא 0044-71-839-9060 ושל סותביס 0044-71-408-5051 (שניהם בלונדון). את באטרפילד (באטרפילד) בסן פרנסיסקו אפשר להשיג בפקס 001-415-861-8951. כל ההוצאות ישמחו לספק לכם את המידע הדרוש על מכירות פומביות.

תשובות
1. השוטה של ז'אק פרוור.
2. היא האשה הראשונה שטסה טיסת סולו טראנס־אטלנטית, ב־1932.

אוגוסט בבית התפוצות

חנוכיה - פולין יצוק, 1773
מתוך התערוכה "אוצרות גנוזים"

תערוכות חדשות
אוצרות גנוזים.
אוספי אמנות יהודית מגליציה, מהמוזיאון לאתנוגרפיה ולאומנויות בלבוב.
"הצבעוניות, העממיות והחום המוקרנים מהחפצים מעוררים געגועים לעולם שאבד". (מן העיתונות)

בסיועה האדיב של חברת התעופה Lufthansa

אחווה בסארייבו - קהילה מצילה ומסייעת
תצלומים מאת אדוארד סרוטה.
הצלם האמריקאי אדוארד סרוטה חזר וביקר בסארייבו בפברואר 1994 וצילם עשרות תצלומים דרמטיים, שבהם באה לידי ביטוי העזרה שהושיטו אנשי הקהילה היהודית לכלל תושבי העיר.

מוסיקה
צלילי יום ו' – מופעים מוסיקליים בקפטריה "אפרופו"
ימי שישי בשעות 13.00-11.30

"קלאסי וקל" עם רביעיית מגיסון
(שתי מנדולינות, מנדולה וגיטרה). 12.8.94

"שירים ביידיש וניגונים חסידיים" עם בסי קליין (זמרה),
איגור אוסטרובסקי (קלידים) 19.8.94,

"מצלילי הכליזמרים" עם איגור אוסטרובסקי (קלידים),
וסילי קוריליוב (קלרינט). 26.8.94

קולנוע
הקרנת סרטים קצרים ממדף הסרטים של בית התפוצות

הנושא: בירוביג'אן
"יהודים בצל הכוכב האדום" - סיפור הקמת האוטונומיה היהודית בבירוביג'אן. קטעים דוקומנטריים ותיאור החיים היום. דובר אנגלית.
יום שני 1.8.94, 22.8.94 בשעה 15.00 כרטיסים במחיר 6 ש"ח

הנושא: מהמטבח היהודי
1. **"גפילטע פיש"** - מסורת הכנת המאכל האופייני למטבח היהודי. דובר אנגלית. תרגום עברי.
2. **בייגל חם** - סיפורו של הבייגל. נער העובד במאפיה מדריך אותנו בסיור בו מתגלים סודות אפיית הבייגל. דובר אנגלית.
3. **קוסקוס של אמא** - בעיית הזהות של יהודי טוניס בארץ על רקע הכנת המאכל האהוב וטקס אכילתו. דובר עברית.

יום שני 8.8.94, 29.8.94 בשעה 15.00 כרטיסים במחיר 6 ש"ח

הנושא: עליות לארץ - שיבת ציון
1. **אניית המעפילים "אל תפחדונו"** - סיפורה של אניית המעפילים שעל סיפונה ניצולי שואה המנסים לפרוץ את ההסגר הבריטי. חומר דוקומנטרי. דובר עברית.
2. **על כנפי נשרים** – עליית יהודי תימן ועדן ב־1949. חומר דוקומנטרי. דובר עברית
3. **וויזוב** - סרט הממחיש את קשיי העקירה מארץ לארץ - במקרה זה מרוסיה לישראל. מוסיקה בלבד.
4. **יציאת אתיופיה** – תולדות הקהילה היהודית באתיופיה וסיפור עלייתה וקליטתה בארץ. דובר עברית.
יום שני, 15.8.94 בשעה 15.00

אירועים מיוחדים
כנס לציון 60 שנה לפוגרום ביהודי קונסטנטין, אלג'יריה
(מאורגן ע"י ארגון יוצאי אלג'יריה)
יום רביעי 3.8.94 בשעה 11.30 - מפגש חברתי
בשעה 12.00 - תחילת הכנס

לתשומת לבכם:
סדרות הרצאות חדשות
בחודש אוקטובר 1994 תחלנה שתי סדרות הרצאות חדשות:
1. **דמות האחר** - דמות הערבי בספרות העברית והיהודי בספרות הערבית. מנחה ומרצה: אהוד בן עזר, בהשתתפות סופרים וחוקרים יהודים וערבים. הסדרה תתקיים בימי ראשון.
2. **חסידות חב"ד** - מקבלה למשיחיות. מרצה: ד"ר יורם יעקובסון. הסדרה תתקיים בימי שני.

עוד במוזיאון
"מבט אל התפוצות" – סיור לימודי לתורכיה
בית התפוצות מארגן סיור לימודי לתורכיה, בדגש על אתרים יהודיים במערב תורכיה ובהדרכה אקדמית.
הסיור יתקיים בתאריכים 20-10 באוקטובר 1994 בהדרכת פרופ' יום טוב עסיס, האוניברסיטה העברית, ירושלים. פרטים והרשמה בסוכנות נסיעות תור-דרום, ירושלים (אצל בני) טל' 02-248701

השתלמויות שנתיות למורים ואנשי חינוך [illegible]
סרטים, מוסיקה וצילום – [illegible]
[illegible]
140 ש"ח
[illegible]
03-6462122/3/4/5-70 [illegible]

אריוון בר-סלע

בית התפוצות
חווית הקיום של כולנו

בנק דיסקונט · אל על

בית התפוצות, רחוב קלאוזנר, קמפוס אוניברסיטת תל-אביב, שער מס 2, רמת-אביב. טלפון 03-6462020. שעות פתיחה: ימים א, ב, ג, ה 17:00-10:00, יום ד 19:00-10:00, יום ו 14:00-09:00. קווי אוטובוס לבית התפוצות: דן: 7א, 25, 45, 49, אגד: 464, 572, 604, 74, 86, 274, 454. לרכב פרטי חנייה מול הכניסה למוזיאון.

גלריה

צלע שלישית עקומה

בניין הביוטכנולוגיה החדש באוניברסיטת תל אביב משרה עליזות וחיות לא אופייניות לקמפוס הרציני, וזה הישג, אבל גודש האלמנטים הארכיטקטוניים פוגע בו

מאת גילה קולקה

מגדל פיזה, חלונות מוסלמיים וקירות היי-טק, הם רק חלק מכליל האלמנטים בבניין בלק גריין, הבניין החדש של הפקולטה לביוטכנולוגיה השלם ההולך באוניברסיטת תל אביב. המבנה משרה עליזות וחיות שאינן אופייניות למבנים אחרים בקמפוס הרציני. לא ברור אם לכך התכוונו האדריכלים, אבל התוצאה ההעווה של המבנים, בעיקר בהקשר של המבנים האחרים המקיפים אותו, הן ללא ספק הישג. החולשה של המבנה נובעת דווקא מעודף כוונות טובות של האדריכלים, משה צור ובעצה פליט-ליפשיץ. גודש לא תמיד מבטיח עושר ארכיטקטוני.

מבנה הבניין אינו מתאים לאקלים החם בישראל. המתכננים העדיפו לסמוך על הטכנולוגיה, שמבטלת לדבריהם את הצורך של מתכננים להתייחס לאקלים בבנייה. היום צלונים ופלקסיגלסים ומזגנים עושים את כל העבודה.

אירוני אם כן, שהאלמנט הבולט בחזית הבניין הוא דווקא המשרעבייה, אלמנט אקלימי הלקוח היישר מהבנייה המוסלמית המסורתית המותאמת למקומות חמים. המשרעבייה מסננת קרני שמש ואוויר, הרעיון הפשוט הזה הוא למעשה מזגן עתיק, שאינו צורך חשמל. במבנה החדש משמשת המשרעבייה כקישוט. הדוגמת השתי וערב שיצרו האדריכלים באמצעים טכנולוגיים מתקדמים מעניינת, אם כי נראה שהעמיסה יותר מדי פרטים על החזית.

אזכור למגדל פיזה הוא עוד קישוט שבחרו המתכננים להוסיף למבנה. הוא ממוקם בקצה האחד של המבנה הפונה לכיכר, כשבצד השני נמצאים שני מבנים גבוהים המשמשים אף הם את הפקולטה לביוטכנולוגיה. זהו מגדל זכוכית אפורה ובתוכו מעלית. צורתו הנוטה קרימה מוסברת על ידי האדריכלים כמחווה של הוקרה למבנים הוותיקים. קשה להתייחס לטענה הזאת ברצינות. התוצאה מוזרה, או, נכון יותר, זרה, ולא חיננית כפי שהיתה צריכה להיות.

האדריכלים לא הסתפקו בשילוב שני הפכים סגנוניים כמשרעבייה ומגדל מוטה. הם הוסיפו רמיזות ואלמנטים סגנוניים ככל שאיפשר להם המקום. בחלק הימני של המבנה הצבו, למשל, עמודים עגולים, מעליהם קורות כמון ועמודים מרובעים החודרים מהמבנה. ההתחברות המלכותית הזו בצד אחד של החזית הפכה לקיר מסך הממשיך את חצי העיגול – צורתו הבסיסית של המבנה. על כל אלה נוספים קווים ירוקים, כתמים כתומים, רשתות ומשבצות.

קילוף המבנה מהגודש משאיר אותו עם רעיון בסיסי מוצלח ביותר. בניית המבנה השלישי של הפקולטה בצורת חצי עיגול היא נכונה, גם אם היא לא פתרה את כל הבעיות. צורה זו, בתוספת כיכר מרוצפת, יצרה שטח סגור המחבר את שלושת המבנים. עבודה יפה נעשתה גם בכניסה לקומפלקס ודרך חזית המבנה החדש. מעבר אלכסוני שובר את הסימטריות ומוסיף עניין, הפעם, לשם שינוי, לא באמצעות אלמנט קישוטי. האלכסון מתקשר למדרגות ולמעלית המבנה החדש, ולבסוף למפלסים המובילים לשני המבנים הוותיקים.

גודש: קווים ירוקים, כתמים כתומים, רשתות ומשבצות

המבנה אמור להיות צלע שלישית לשני מבנים המשמשים את הפקולטה לביוטכנולוגיה בעשרים השנים האחרונות. האדריכלים בחרו במתכוון להתעלם מהסגנון הכבד המיושן של השכנים. המבנה שתיכננו הוא אנטיתזה להם.

נראה בבירור שהם לא אוהבים את הנוקשות והשימוש הבוטה בבטון חשוף. הבעיה שלהם היא שבכל זאת ביקשו להתייחס למבנים הקיימים בדרך כלשהי, ובכך ליצור קשר בין המבנה החדש לשניים הקיימים.

גם במבנה החדש יש בטון חשוף, אבל הוא התעדן באמצעות השימוש בלבני בטון. ביניהן שיבצו לבני טרקוטה באדום אדמה ובירוק בטקסטורות שונות. בכך רצו להשיג צבעוניות, שהיא ההיפוך המוחלט לאפור השולט בשני המבנים.

בתוך הבניין, בקומת הכניסה, תהיה קפטריה גדולה. בסמוך אליה יהיה ביתן לבעלי חיים. הבאים, שאמורים להשתכן שם, כבר נמצאים זמן מה במכלאה ארעית בין שני המבנים הקיימים.

נקודה שמאוד חבל שלא נתנו עליה את הדעת היא חדר המדרגות, שנקבע דווקא בחזית המבנה, בצד הימני של הכניסה הראשית לקומפלקס. פירושה של החלטה ארכיטקטונית זו, שלדברי האדריכלים היתה היחידה שיכלו להגיע אליה, היא דלתות גדולות המפתחות לתוך מחסן גדול ובתוכו פחי אשפה שעולים על גדותיהם בסמוך לכניסה ייצוגית. משום מה זה פתרון מקובל במבנים כאלה. דלתות חשמליות היו פותרות את הבעיה, אבל האוניברסיטה חוסכת בפרט זה. נראה שעוד קצת מחשבה היתה מונעת את התוספת הלא כל כך אסתטית והמסריחה הזאת.

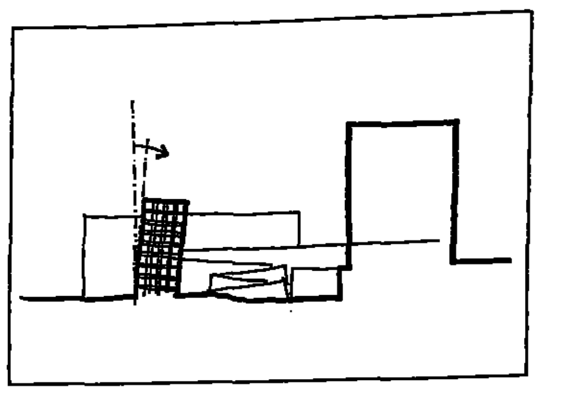

מגדל המעלית בסגנון פיזה

היום בטלוויזיה / יעל דר

מומלץ ליזום הפסקות חשמל

"האופנובנים ממאדים". מ-4 באוגוסט בתוכניות הילדים והנוער; מהיום מוקרנים פרקים קצרים בבוקר, ב-06:45.

לכאורה המרשם פשוט – קח קורט אחוות בנים שוחרי טוב, צרף בת אחת שמבינה עניין, ביקוי-מיומנות לחימה מרשימה, ואל העיסה הזאת קפלו חבורה של רעים, מבוערים, מסריחים, שמטכנים את כדור הארץ, וגרוע מכך, את היקום כולו. את כל זה תבלו בקצב, בריחות רדודות וציורים טובים, והתוצאה הצלחה מסחרית אדירה בשוק הבנים, ושיעמום גדול ומתסכל בקרב הבנות. זה עבד עם צבי הנינג'ה, וזה עובד שוב, כך מבטיחים לנו, עם סדרת האנימציה החדשה לילדים בערוץ הראשון – "האופנובנים ממאדים".

קהל היעד הוא, שוב, בנים בני חמש ומעלה. להורים שמנסים לגדל את ילדיהם באווירה פמיניסטית כלשהי, מומלץ מאוד ליזום הפסקות חשמל או כל רעיון אחר בשעות הייעודות – רבע לשבע בבוקר מהיום (פרקים קצרים), ושלוש וחצי אחר הצהריים (פרקים ארוכים) מ-4 באוגוסט למשך (קחו אוויר) שנה וחצי.

שלושת הגיבורים הראשיים גבריים לפחות כמו צבי הנינג'ה, וכמותם אינם בני אדם. הפעם הם עכברים, ובמקום קרב מגע ופיצה (התמחותם של הצבים) עיסוקם העיקרי הוא אופנועים, מכות מכל מיני סוגים ומוסיקת רוק. גם להם יש שמות האופיינים ברורים: טרוטל, עכבר גבוה וגדול, יודע להילחם מצוין ומבין השלושה הוא הכי מאופק ובוגר. זגבו יודע לעשות דברים מרהיבים בעת הצורך. ויני הוא העכבר עם המסיכה המכסה את מחצית פניו (הוא איבד את המחצית הזאת בקרב נגד ד"ר קארבנקל – המדען המטורף המשרת את הפלוטארקים המגעילים).

ויני הוא השובב בחבורה, והוא מחבב בחורות ומוסיקת רוק ואופנועים, כמובן. העכבר השלישי הוא מודו. אותו אפשר לזהות מיד באמצעות ידו העל טבעית שיודעת לשחרר קרני לייזר בעת הצורך (את ידו הטבעית הוא איבד – נכון – אצל המדען הרשע). הוא גדול וחזק, אבל אין בו טיפה של רוע. כולם חוטבים ולובשים בגדי עור בוהקים.

את אפריל, העיתונאית הסקסית של צבי הנינג'ה, מחליפה בסדרה הנוכחית צ'ארלי, מכונאית אמיצה, אשה משוחררת במידה הנכונה, בנוסח שוביניסטי ידוע.

האופנובנים (מיזוג של אופנועים ועכברים) הגיעו לכדור הארץ במקרה. מקורם במאדים, אלא שהפלוטארקים, בעלי פני הזיג, יצורים מסריחים ורעים, השתלטו על הכוכב שלהם וסחטו ממנו את משאביו הטבעיים (זה עונה כמובן כהד לכל השיעורים על איכות הסביבה ומבטיח לרעים שנאה ממבט ראשון).

שלושת האופנובנים הצליחו לברוח ממאדים בעוד מועד בחללית שמוסיקת רוקנרול בוקעת ממנה. כאשר היא חגה מעל כדור הארץ, מצליחים הפלוטארקים לפוצצה, והעכברים מוצאים את עצמם בשיקגו, במגרש השעשועים. גם שם, מתברר, מרצים הפלוטארקים את לשד האדמה, ולאופנובנים ניתנת הזדמנות נוספת להילחם בשונאי נפשם.

זהו סיפור המסגרת להרבה הרפתקאות עמוסות קרבות ומוסיקת רוק ואופנועים ובגדי עור. הסדרה מוקרנת בארצות הברית ובאנגליה כבר מאז הסתיו (כמעט שנה), והצלחתה גוררת מוצרים נלווים, כמו בובות עכברים, בובות פלוטארקים ואופנועים עם ביצועים מפעירים, חולצות טי ותקליטים הקרויות על שם שלושת העכברים האמיצים. כמו כן נמכרו כבר זיכיונות למשחקי וידאו אופנובנים וסרט באורך מלא. זול סטריס, בכבודו ובעצמו, קידם את הסדרה החדשה והתעשייה הנלווית שלה בעליות חדות במניות של יצרנית הצעצועים הולנדטיים.

ואם זה קרה באמריקה, לא נותר לנו אלא לחכות שזה יכבוש גם אותנו. כמו וירוס אלים, זה עובר בסוף של דבר. הבנות מזה מדי פעם הן יוכלו להצטרף למשחקי הפיו-פיו בבן כצ'ולי תודעית, מאסיות ככל האפשר. בשאר הזמן אפשר, בין השאר, להתחיל ללמוד לקרוא.

טרוטל, מודו וויני, האופנובנים ממאדים. וירוס אלים

עיצוב / אריה ברקוביץ

גם תחליף לקרטון

הפח, מתכת קלה לעיבוד חדלה יחסית, נכנס לבתינו לאחרונה. משתמשים בו לייצור כלים מסורתיים כמו דליים, משפכים, וכלים אחרים המוכרים אווירה כפרית פשוטה. הכלים העשויים מפח משתלבים היטב עם עיצוב המוצר המודרני העשוי עץ חשוף במגנון עתיק וברזל טבעי. רים. ולעתים הוא מהווה תחליף לקרטון בתרגילי העיצוב. הפח משמש גם כחומר גלם למשחקים, הן בשולחנות והן כצעצועי לפני השנה. למרות מחירו הגבוה מן מחירם של חלק ממוצרי הפח גבוהים, כיאה למוצרים שנמכרים בחנויות יוקרתיות לעיצוב.

רוב המוצרים, למרות המראה השימושי שלהם, מיועדים בעיקר לקישוט ויצירת אווירה, ויש ביניהם שמגיעים למעמד של יצירה פיסולית.

הפח כחומר גלם משמש לא מעט סטודנטים לעיצוב בגלל קלות הטיפול במגזרות והחיבור

המוצרים מינישהו, שינקין 15, תל אביב

רדיו

קול המוסיקה

06.06 שחרית מוסיקלית
07.07 שחרית מוסיקלית. שעה שנייה. מוצרט: קונצ'רטו בהרמז'ור לקרן ולתז. ק. 412. פגניני: מאסטרה סונטה
08.05 שחרית מוסיקלית. שעה שלישית. להקת כלי הנשיפה העברית מנגנת. מיצירותיהם של היידן, ביזה, הנדל, באך, פרסל
09.00 תוכנית הבוקר של קול המוסיקה. רספיגי, מוצרט, מנדלסון
11.00 ברהמס: קונצ'רטו מס' 2 בסי-במול מז'ור לפסנתר ולתז. אופ. 83. פורה: רביעיה מס' 1 ברה-מינור לפסנתר ולכלי קשת, אופ. 15. גספר קאסאדו: סונטה לצ'לו ולפסנתר
20.00 ביתו של שיר
12.45 פולקה, לתז. סימפוניה מס' 3 בלה-מינור, אופ. 44
14.06 מוסיקה לשעת צהריים. מוצרט: שלישיה במי-במול מז'ור, ק. 498, "קגלשטאט". ברהמס: קונצ'רטו מס' 1 בדו-מינור לפסנתר ולתז. ל. ברנשטיין: סימפוניית "ירמיה"
16.00 מוסיקה ליום ראשון
18.00 מאולם הקלטות
19.05 צלילים בין ערביים
20.05 מאולמי הקונצרטים

רשת א'

07.30 שירים עבריים
08.05 שורשים
09.05 פתוח, רם ונרמוז
10.05 סלודריה. משה סימון
11.05 חיים
12.05 שירים עבריים
13.00 חדשות ותוכניות באנגלית ובצרפתית
14.05 בראש צעיר
15.05 פנים אל פנים
16.05 מה קרה לי
17.05 קול האמנויות
19.05 בין הזמנים
20.00 מבט לחדשות
21.00 כלים שלובים
22.05 אחד בשבוע
23.00 שירים עבריים
23.00 צלילים לסיומו של יום

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה
08.05 עכשיו אצלי
10.05 הכל דיבורים
12.05 בחצי היום
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן חוץ
16.05 צבע הכסף
17.05 שירים עבריים
18.05 היום הזה
19.05 שירים עבריים
21.05 כותרות מבט
23.05 אהבה עברית
01.05 לתוך הלילה

רשת ג'

06.06 ברוזבות שלנו
07.05 אקשן ג'
09.05 עקוץ את העקליטיה
10.05 קול סאאה וקול כלה
11.05 עשיש גלים

13.05 לוהט. שש עשרי
14.05 אהבה עבריה. גיל שטר
15.05 קופסת הלהיטים
17.05 בדרך מן הים
18.05 מקום כצפורת
21.05 בחול הצורה
22.05 שיר לאחותי
23.05 חולם בהקיץ

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל
06.05 אוניברסיטה משודרת
07.15 בוקר הדע
08.00 בוקר טוב ישראל
09.05 עברית על הבוקר
10.05 נבון לקרב
12.50 בילוי היום
13.15 החום בטסל
15.05 יש עם מי לדבר
16.00 שעה לפני
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.30 סוף היום
20.00 מבט לחדשות
20.30 קרין על הזוף
21.30 פסק זמן מוסיקלי
22.05 ויסמגים
23.05 24 – היום שהיה
24.10 ציפורי לילה משוחזות
02.00 לא רוצים לישון

גלגל"צ

07.05 מרימה בדרך
09.05 בגלגל הפלה
11.05 שכנה. אלי ישראלי
13.05 ביצוע אוריה
14.05 דיעי ערים
15.05 שבוע רוב
16.05 חבם בבבים
18.05 בגלגלאה
20.05 ודייב אין
22.05 לילה טוב

קולנוע

תל אביב

גורדון הפתודוס – האמת שלא תיאמן. 16.30, 18.30, 22.00. אמון הזרי. 20.00. פליקס. 17.00
גת – מלך האריות. (ענ') 19.30, 21.50. (עב') 17.00
דיזנגוף 1 – הבריחה. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.40, 21.50
דיזנגוף 2 – היו הבנים בטק. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.40, 21.50
דיזנגוף 3 – בריכה. 13.05, 15.10, 17.15, 19.40
דקל – מילדלטיה. 19.30, 21.50
הוד 1 – אגבקבורות. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 21.45
הוד 2 – לשחרר את ווילי. 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
הוד 3 – מחויק. 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
הוד 4 – מפרק היורה. 11.00, 15.30. בשם האב. 19.30, 22.00
חן 1 – ספיר. 19.25, 21.55. מלך האריות. (עב') 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 2 – מלך האריות. (ענ') 19.30, 21.50. צבר בלתי מנוצח. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 3 – צ'יק מתנה. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
חן 4 – עיה באפלה. 19.30, 21.55
חן 5 – איים ונצורה. 19.30, 21.50
מילדו 1 – האוקרה בת מבטחה. 17.00, 19.30, 22.00
מילדו 2 – ללא מוצר. 17.00, 19.30, 22.00
מילדו 3 – הפיתוי. 17.00, 19.30, 22.00
לב 1 – הורים בהמסבה. 11.15, 13.15, 15.15, 17.20, 19.45, 22.00
לב 2 – הקפיטנה הגדולה. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 21.50
לב 3 – קליפורניה. 11.05, 13.20, 15.20, 17.30, 19.40, 22.00
לב 4 – בו סיום. 11.10, 13.10, 15.00, 17.30, 19.50, 22.00
מוזיאון – הוזנון של בני פורוסי. 17.00, 19.45, 22.00
רב אור 1 – תמונות קצרות. 14.00, 17.30, 21.00
רב אור 2 – אמא סרחנית. 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 3 – תעצרו את העיר פעם שנייה. 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 4 – ארץ הצללים. 16.45, 19.20, 21.50
רב אור 5 – עידן התמימות. 16.40, 19.15, 21.50
שחף 1 – השוטר מבברלי הילס 3. 17.00, 19.30, 22.00
שחף 2 – רשימת שינדלר. 17.00, 20.45
תל אביב 1 – השוטר מבברלי הילס 3. 11.00, 13.00, 17.00, 19.45, 22.00
תל אביב 2 – האוקרה בת מבטחה 33 ושליש. 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
תל אביב 3 – לבן. 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00

ירושלים

אור – האשה שיצרה שבע שבעונות. 19.30, 21.30
ג'יל 1 – אגבקבורות. 11.00, 13.30, 16.00, 18.00. השוטר מבברלי הילס 3. 20.00, 22.10
ג'יל 2 – הורים בהמסבה. 11.00, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
ג'יל 3 – מיסטר ששתהיל בלוזית של בושה. 11.00, 13.30, 17.00. בשם האב. 19.10, 21.45
ג'יל 4 – האוקרה בת מבטחה 33 ושליש. 11.00, 13.30, 17.00. הבריחה. 19.30, 22.00
ג'יל 5 – לשחרר את ווילי. 11.00, 13.30, 16.30, 19.30. ארוס. 21.45
ג'יל 6 – קוראים לי בטוחבן 2. 11.30, 13.30, 17.00, 19.00. רשימת שינדלר. 21.10
ג'יל 7 – השוטר מבברלי הילס 3. 11.00, 13.30, 17.00. אגבקבורות. 20.00, 22.00
ג'יל 8 – מחויק. 11.30, 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
חן 1 – צ'יק מתנה. 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן 2 – ספיר. 19.25, 21.55. מלך האריות. (עב') 11.00, 13.00, 17.00
חן 3 – אמא סרחנית. 19.30, 21.50. הבריחה שלי 2. 11.00, 17.00
חן 4 – מלך האריות. (ענ') 19.30, 21.50. צבר בלתי מנוצח. 11.00, 13.00, 17.00
חן 5 – מלך האריות. (ענ') 19.30, 21.50. ספיר. 11.00, 17.00
חן 6 – הקפיטנה הגדולה. 19.30, 21.50. צבר בלתי מנוצח. 11.00, 13.00, 17.00
חן 7 – איים ונצורה. 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.50
רון 1 – ספיר. 10.45, 17.00, 19.15, 21.30
רון 2 – שמיכה השמלית השמנה משה. 19.15, 21.30. רימה קיה. 10.45, 17.00
תיאטרון ים – יהושע של בני מורסי. 19.00, 21.30. אדום. 19.00, 21.30. ברוכה. 17.00

חיפה

אודיי – הקפיטנה הגדולה. 19.00, 21.15
סינמה קפה מוריה – הורים בהמסבה. 17.30, 19.30, 21.30
סינמה קפה עממי 1 – רשימת שינדלר. 18.15, 21.15. הורים בהמסבה. 11.00
סינמה קפה עממי 2 – קיקה. 19.00, 21.30
עצמון 1 – השוטר מבברלי הילס 3. 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 2 – שמיכה השמלית השמנה משה. 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 3 – היו הבנים בטק. 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 4 – מחויק. 16.20, 18.50, 21.20
עצמון 5 – הבריחה. 16.30, 19.00, 21.20

אשדוד

ג'יל 1 – אגבקבורות. 11.30, 13.30, 17.00
ג'יל 2 – השוטר מבברלי הילס 3. 11.30, 13.45, 17.00, 19.30, 22.00
ג'יל 3 – צ'יק מתנה. 11.30, 13.45, 17.00, 19.30, 22.00
ג'יל 4 – לשחרר את ווילי. 11.30, 13.45, 17.00, 19.30. מחויק. 22.00
ג'יל 5 – איים ונצורה – בלש בבטוק. 22.00. מלך האריות. 11.30, 13.00, 17.00, 19.30

אשקלון

חן 1 – מלך האריות. (עברית) 11.00, 17.00. סבנליו. 19.30, 21.50
חן 2 – איים ונצורה – בלש בבטוק. 11.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן 3 – ספיר. 19.25, 21.55. שכנה מבית שנית. 11.00, 17.00
חן 4 – הבריחה. 19.30, 21.50. הבריחה שלי 2. 11.00, 17.00
חן 5 – צ'יק מתנה. 11.00, 17.00, 19.30, 21.50

באר-שבע

רב נגב 1 – ספיר. 19.25, 21.50. מלך האריות. (עב') 11.00, 13.00, 17.00
רב נגב 2 – איים ונצורה. 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 3 – צ'יק מתנה. 19.30, 21.50. לשחרר את ווילי. 11.00, 13.10, 17.00
רב נגב 4 – מלך האריות. 19.30, 21.50. צ'יק מתנה. 11.00, 13.00, 17.00

חדרה

לב 1 – הורים בהמסבה. 10.30, 12.30, 14.30, 16.30, 18.15, 20.00, 22.00
לב 2 – ספיר. 14.15, 20.00, 22.00. שכנה מבית שנית. 10.30. איים ונצורה. 12.30, 16.20
לב 3 – מלך האריות. (ענ') 20.00, 22.00. (עב') 10.30, 12.30, 14.30, 16.30, 18.15
לב 4 – השוטר מבברלי הילס 3. 18.15, 20.00, 22.00. שכנה מבית שנית. 14.30. לשחרר את ווילי. 10.30, 12.30, 16.20, 18.05

חולון

ג'ל 1 – מלך האריות. (עברית) 11.30, 14.00, 16.00, 18.00. השוטר מבברלי הילס 3. 19.45, 22.00
ג'ל 2 – צ'יק מתנה. 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
ג'ל 3 – השוטר מבברלי הילס 3. 11.30, 13.45, 17.00. מלך האריות. (ענ') 20.00, 22.00
ג'ל 4 – הורים בהמסבה. 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
ג'ל 5 – איים ונצורה – בלש בבטוק. 20.00, 22.00. קוראים לי בטוחבן 2. 11.30, 14.00, 16.00, 18.00

כרמיאל

סינמה – צ'יק מתנה. 11.00, 17.00, 19.00, 21.30. ספיר. 21.30. מלך האריות. (ענ') 19.00, 11.00, 17.00. מלך האריות. (עב') 21.30. צבר בלתי מנוצח. 11.00, 17.00. ספיר. 19.00

כפר-סבא

ג'יל 1 – השוטר מבברלי הילס 3. 11.30, 13.45, 17.00, 20.00, 22.10. ג'יל 2 – מלך האריות. (עב') 11.30, 14.00, 16.00, 18.00. (ענ') 20.00, 22.00. ג'יל 3 – קוראים לי בטוחבן 2. 11.30, 14.00, 16.00, 18.00. מחויק. 20.00, 22.00. ג'יל 4 – אגבקבורות. 11.30, 14.00, 16.00, 18.00. ג'יל 5 – איים ונצורה – בלש בבטוק. 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00. ג'יל 6 – הורים בהמסבה. 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00. ג'יל 7 – לשחרר את ווילי. 11.00, 13.30, 17.00, 19.30. ארוס. 22.00

נס-ציונה

ג'יל 1 – השוטר מבברלי הילס 3. 11.30, 13.45, 17.00, 19.45, 22.00
ג'יל 2 – לשחרר את ווילי. 11.30, 14.00, 17.00, 19.30, 22.00
ג'יל 3 – אגבקבורות. 11.30, 13.30, 15.30, 17.30. מחויק. 19.30, 22.00

גבעתיים

(קולנוע מודיעין וסטודיו – רשימה חלקית)

נצרת-עילית

ג'יל 1 – לשחרר את ווילי. 11.30, 16.45, 19.00. ארוס. 21.30
ג'יל 2 – קוראים לי בטוחבן 2. 11.30, 16.45. מחויק. 19.00, 21.30
ג'יל 3 – השוטר מבברלי הילס 3. 11.30, 16.45, 19.00, 21.30
ג'יל 4 – שמיכות באוויר. 11.30, 16.45. הבריחה. 19.00, 21.30
ג'יל 5 – מלך האריות. 11.30, 16.45, 19.00, 21.30
ג'יל 6 – הורים בהמסבה. 11.30, 16.45, 19.00, 21.30
ג'יל 7 – ללא מוצר. 11.30, 16.45, 19.00, 21.30

נתניה

ג'יל 1 – השוטר מבברלי הילס 3. 11.30, 13.45, 17.00, 19.45, 22.00
ג'יל 2 – לשחרר את ווילי. 11.30, 14.00, 17.00, 19.30. הבריחה. 22.00
ג'יל 3 – קוראים לי בטוחבן 2. 11.30, 13.30, 17.00. מחויק. 19.30, 22.00
ג'יל 4 – הורים בהמסבה. 11.30, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
ג'יל 5 – אגבקבורות. 11.30, 13.30, 15.30. שמיכה השמלית השמנה משה. 17.30, 19.30, 22.00
חן 1 – ספיר. 19.25, 21.50. מלך האריות. (עב') 11.00, 13.00, 17.00
חן 2 – צ'יק מתנה. 19.30, 21.50. איים ונצורה – בלש בבטוק. 11.00, 13.00, 17.00
חן 3 – מלך האריות. (ענ') 19.30, 21.50. צ'יק מתנה. 11.00, 13.00, 17.00
חן 4 – איים ונצורה – בלש בבטוק. 19.30, 21.50. שכנה מבית שנית. 11.00, 13.00, 17.00

פתח-תקוה

היכל 1 – השוטר מבברלי הילס 3. 19.30, 22.00
היכל 2 – אגבקבורות. 11.30, 14.00, 16.00, 18.00. ספיר. 22.00
היכל 3 – מלך האריות. (ענ') 20.00. (עב') 11.30, 14.00, 16.00, 18.00
רם 1 – קוראים לי בטוחבן 2. 17.00. שמיכה השמלית השמנה משה. 19.30, 22.00
רם 2 – מחויק. 17.00, 19.30, 22.00
רם 3 – לשחרר את ווילי. 17.00, 19.30, 22.00

קריות

קריון 1 – קוראים לי בטוחבן 2. 11.00, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 2 – האוקרה בת מבטחה. 11.00, 16.45. בשם האב. 19.00, 21.30
קריון 3 – השוטר מבברלי הילס 3. 11.00, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 4 – שמיכה השמלית השמנה משה. 19.00, 21.30. תהלים בצוהרים. 16.45
קריון 5 – הבריחה. 19.00, 21.30. שמיכות באוויר. 11.00, 16.45
קריון 6 – הבריחה שלי 2. 11.00, 16.45. מחויק. 19.00, 21.30
קריון 7 – לשחרר את ווילי. 11.00, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 8 – הורים בהמסבה. 11.00, 16.45, 19.00, 21.50
קריון 9 – ארוס. 19.00, 21.30. אגבקבורות. 11.00, 16.45

ראשון-לציון

הזהב 1 – מחויק. 11.30, 14.00, 17.00, 19.45, 22.15
הזהב 2 – אגבקבורות. 11.30, 13.30, 15.30, 17.30. שמיכה השמלית השמנה משה. 19.45, 22.00
הזהב 3 – לשחרר את ווילי. 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
חן 1 – ספיר. 19.25, 21.55. מלך האריות. (עב') 11.00, 13.00, 17.00
חן 2 – איים ונצורה. 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן 3 – מלך האריות. (ענ') 19.30, 21.50. צ'יק מתנה. 11.00, 13.00, 17.00
חן 4 – צ'יק מתנה. 19.30, 21.50. שכנה מבית שנית. 11.00, 13.00, 17.00

ר"ג-גבעתיים

אואזיס 1 – ספיר. 17.00, 19.30, 21.55
אואזיס 2 – מחויק. 19.15, 21.55. שכנה מבית שנית. 11.00, 17.00
אואזיס 3 – השוטר מבברלי הילס 3. 19.30, 21.50. הבריחה שלי 2. 11.00, 17.00
רבגן 1 – מלך האריות. (ענ') 19.30, 21.50. (עב') 11.00, 13.05, 15.10, 17.15
רבגן 2 – איים ונצורה. 15.00, 19.30, 21.50. קוראים לי בטוחבן 2. 11.00, 13.00, 17.00
רבגן 3 – מילדלטיה. 21.50. לשחרר את ווילי. 11.00, 15.05, 17.15, 19.30. איים ונצורה. 13.10
רבגן 4 – צ'יק מתנה. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 21.50

רעננה

פארק 1 – השוטר מבברלי הילס 3. 11.00, 17.00, 19.30, 22.00. ללקט תדמות. 13.00
פארק 2 – ספיר. 19.30, 22.00. מלך האריות. (עב') 11.00, 17.00
פארק 3 – איים ונצורה – בלש בבטוק. 19.30. לשחרר את ווילי. 11.00, 17.00. הקפיטנה הגדולה. 22.00
פארק 4 – מלך האריות. (ענ') 19.30, 22.00. שכנה מבית שנית. 11.00, 17.00
פארק 5 – איים ונצורה – בלש בבטוק. 11.00, 17.00. מחויק. 19.30, 22.00

מגדל העמק / שונות

מגדלה 1 – בשם האב. 21.30. לשחרר את ווילי. 11.00, 16.30, 19.00
מגדלה 2 – קוראים לי בטוחבן 2. 11.00, 16.30, 19.00. האוקרה בת מבטחה. 21.30
מגדלה 3 – אגבקבורות. 11.00, 16.30. ארוס. 19.00, 21.30
רב אור 1 – צ'יק מתנה. 11.00, 16.45, 19.00, 21.20
רב אור 2 – אמא סרחנית. 19.00, 21.20. איים ונצורה. 11.00, 16.45
רב אור 3 – איים ונצורה. 19.00, 21.20. צבר בלתי מנוצח. 11.00, 16.45
רב נח 1 – ספיר. 19.00, 21.20. מלך האריות. 11.00, 17.00
רב נח 2 – מלך האריות. 19.00, 21.20. שכנה מבית שנית. 11.00, 17.00
רב מור 1 – צ'יק מתנה. 11.00, 13.00, 16.45, 19.00, 21.30
רב מור 2 – איים ונצורה. 11.00, 13.00, 16.45, 19.00, 21.30
רב מור 3 – מאחוב אחד יותר מדי. 11.00, 19.00, 21.30. ספיר. 16.40
רב מור 4 – ספיר. 19.00, 21.30. מלך האריות. 11.00, 13.00, 17.00
רב מור 5 – מלך האריות. 19.10, 21.30. צבר בלתי מנוצח. 11.00, 13.00, 17.00
רב מור 6 – צבר בלתי מנוצח. 19.00, 21.30. מלך האריות. 16.00
רב מור 7 – עיה באפלה. 21.30. שכנה מבית שנית. 11.00, 13.00, 16.45, 19.00

אור-יהודה

ג'יל 1 – עצרו את העיר פעם שנייה. 17.00, 19.30, 22.00
ג'יל 2 – הבריחה. 17.00, 19.30, 22.00
ג'יל 3 – קליפורניה. 17.00, 19.30, 22.00
ג'יל 4 – הבריחה שלי 2. 17.00, 19.30, 22.00

חוות מחוממות

ועוד 17 סרטי סקס וארוטיקה לוהטים עם תרגום מלא לעברית, בקטלוג החדש של מליבו קלאב.

לקבלת הקטלוג חינם
חייג 03-6724305
או שלח את פרטיך למליבו קלאב ת.ד. 10593 רמת גן מיקוד 52005

MALIBU CLUB
לבני 18 ומעלה בלבד

עברנו

החל מיום ב' 1.8.94
יפעלו משרדי התזמורת בכתובת החדשה:

בית אמות משפט
שד' שאול המלך 8 ת"א, 64733

מספרי הטלפון והפקס' ללא שינוי:
טל. 03-6961167
פקס: 6910104

נמשכת מכירת המנויים!
נשמח לשמוע מכם!

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

למה לבוז למשלחות הסיוע

בתגובה על "הדרך הפשוטה למירוק המצפון" מאת ניצן הורוביץ ("הארץ", 24.7)

העולם השבע נואש מלצמצם את הפער (בין התל"ג לנפש באירופה וזה באפריקה) – "לאחר שכ־לל לא ניסה", כותב ניצן הורוביץ. נכון הוא, שכשמ־דובר במדינות מסוימות באפריקה, נחלו כל הניסיונות כישלון חרוץ, אך לא מפני שלא ניסו.

בשנות ה־50 האמינו האמריקאים, שכל מה שצ־ריך לעשות הוא לחזור על תוכנית מרשל, שפעלה בהצלחה רבה כל כך באירופה לאחר מלחמת העולם השנייה. אך במהרה נוכחו לדעת, ששיקום הריסו־תיה של יבשת, שנהרסה במלחמה אך נשארה מיוש־בת בעמים שהגיעו לרמת התפתחות כלכלית, טכנולוגית ומדעית גבוהה לפני שעשו בה שימוש להרוס זה את זה, שונה מפיתוח יבשות המיושבות בעמים שרמת התפתחותם נמוכה ונמשלו במשך שנים על ידי אותם עמים ששוקמו באמצעות תוכ־נית מרשל.

תיאוריות שונות ומשונות פותחו במאמץ להבין את בעיית הנחשלות הכלכלית של מדינות העולם השלישי, ומיליארדי דולר הושקעו בניסיון לפתור את הבעיה על פי הפרוגנוזות שהציעו תיאוריות אלה. היו שדרשו השקעות ענק בתשתיות, היו שדר־שו להשקיע בחינוך. אחרים טענו שהבעיה מצויה בפער הסחר.

נכון הוא, ששום מדינה שהעניקה סיוע לא עשתה זאת אך ורק ממניעים אלטרואיסטיים. ארה"ב שאפה למנוע את התפשטות הקומוניזם. צרפת ובריטניה שאפו לשמור על אזורי השפעה במה שהיו האימ־פריות שלהן, וישראל חיפשה תמיכה בעמדותיה בסכ־סוך הישראלי־הערבי – וכולן רצו גם למכור מוצרי צריכה, מכונות ונשק, והעניקו הלוואות "קשורות".

כמו שתינוקות מצליחים לשרוד על אף תיאור־יות למיניהן של אמהותיהם איך לגדל אותם, במה להאכילם וכיצד לגדלם, כך גם חלק גדול ממדינות העולם השלישי יצאו בשלום מתיאוריות של "מי־טיביהן". עם זאת יש עמים, שגם אם היו מקבלים טיפול אופטימלי, משהו פגום אצלם. העולם מודע כשעמים אלה אינם מצליחים להתגבר על בעיות בסיסיות, שיש להן פתרונות הגיוניים, ואז הם נזק־קים להגיש סיוע חירום, שבדרך כלל אינו מספיק ובא מאוחר מדי. אך אין בכך כדי לומר שהיה אפשר לעשות משהו למנוע את האסון – אלא אם מישהו מציע לחזור לעידן הקולוניאלי או הניאו־קולוניא־לי. קשה לי להאמין שהורוביץ מצדד בכך.

מה הוא כן מציע? הוא בז למשלחות הסיוע, אך אינו מציע שום דבר מעשי במקומן. וזוהי ברכת דרך מוזרה למשלחת הישראלית שיצאה לזאיר באותו יום.

המשלחת הזאת ודאי לא תשנה את מהלך ההיס־טוריה באפריקה, אך כמה אנשים באפריקה יהיו ודאי חייבים לה את חייהם.

שילה הפטר רולף
ירושלים

מפני כבוד המתים, לפחות

לפני כשבוע וחצי התייצבנו עם כ־2,000 אזרחים אחרים ליד מוזיאון תל אביב, להביע את הזדהותנו עם כאבם של אחינו בקהילה היהודית בארגנטינה. מה שהתחיל כטקס צנוע ומכובד של אבל הפך במהרה לפרודיה בוטה של חיינו.

אנשי התאחדות עולי אמריקה הלטינית, כנראה מתוך התחשבות יתר ברגישויות שונות ומשונות, מצאו לנכון לתת את רשות הדיבור לשבעה נואמים, אשר רובם ככולם לא הצליחו להתאפק מלנצל את ההזדמנות לעשיית יחסי ציבור. זה דיבר על העלייה הנהדרת מארגנטינה, אחר דיבר על תהליך השלום, ואחר על השקעת הסוכנות היהודית בארגנטינה.

הגדיל לעשות ח"כ בנימין נתניהו, שדיבר כאילו הוא מדבר לפני קהל בוחריו בעצרת מפלגתית. טוב עשה הקהל שפרץ בשריקות בוז ועם, אך הכאב נשאר.

הגיע הזמן שאנשי ציבור יבינו, שיש רגעים שהשתיקה יפה להם, וכי לא מכל דבר אפשר לע־שות רווח פוליטי. אם לא מפני כבוד החיים – לפחות מפני כבוד המתים.

שורנה פורדריק, אתל בייק
ירושלים

העברייניות יהיו היועצות

בתגובה על הידיעה "שופטת המליצה שלא להרשיע שתי סטודנטיות למשפטים שהודו בגניבה הדיחוי" מאת משה סובאל ("הארץ", 11.7)

שתי הסטודנטיות למשפטים שנה ג', אשר גנבו, רימו, זייפו והודו במעשיהן, קיבלו מהשופטת עונש סמלי – וזאת על מנת לאפשר להן לגמור את לימודי המשפטים. השופטת נימקה את פסק הדין בכך, שטובת הנאשמות עולה על טובת הציבור.

מדברי השופטת: "במקרה דנן יש להעדיף את האינ־טרס האישי של הנאשמות על פני האינטרס הציבורי ההרתעתי".

האם זהו נוהג מקובל בחברה מתוקנת, שעבריי־ניות כגון אלה ייעצו בעתיד למפירי חוק איך להשת־מט מעונש?

דבורה ביליק
חיפה

בדרכו אל המערפת

בתגובה על "הגבר החדש" מאת יורם בק (במה, "הארץ", 19.7)

נדמה שיורם בק, הכותב על "הגיליוטינה הב־שית", שרוי בהלך רוח של המתנה לעגלה שתיקח אותו אל המערפת. הוא גם דוחה את האפשרות להימלט מהגורל האכזר בכך שיישא חן בעיני צמ־אות הדם ויהפוך, כדבריו, ל"גבר בכיין, הנימוח בעוצמת רגשותיו, המנסה להיראות (ולהיות) כמו מה שהוא מדמה לעצמו שהפמיניסטיות הקיצוניות היו רוצות שיהיה".

אך לא בק הגבר שיכפוף את גוו למימיה הדרונית של התבורה המחליטה מי נחשב לגבר. אותן "גבי־רות", כהגדרתו, בכלל אינן בנות שיח לחיבות כי הן "לא יודעות מה הן רוצות". לפי בק, חלקנו רוצות גבר שיהיה "אדם רגיש, חלש וכואב" וחלקנו "מאצ'ו, שניתן להישען על כתפו, אך שלא יהיה משעבד ומצמית". כלומר, אנו מעוניינות בסטריאו־טיפ "הגבר הסמרטוט", המופיע בקריקטורות שבהן בעלים בסינר שוטפים כלים ונאנקים תחת נשיהם העריצות, או בסטריאוטיפ ה"מאצ'ו הג'נטלמן" לפי מיטב המסורת של הרומן הרומנטי.

הכיוון מתחיל להתבהר כאשר בק פונה אל הע־תיד. את "דור המדבר" של הפמיניסטיות יחליף דור של "נשים חזקות יותר, דעתניות יותר. ובוודאי אף מושכות יותר". תכלית החוזק והדעתנות העתידיים אצל הנשים היא איפוא לשרת את הצורך הגברי בנשים.

לגברים יש תפקיד נאצל יותר: הם יעברו הערכה מחדש של ערכים, כשיכירו ב"מעשי הפשע והעוול המתועדים ביותר" שעשו, אך גם ב"מעללי האבירות המלהיבים". כלומר, לצד ההכרה בזוועות שחוללו (ללא אזכור אלימות נגד נשים) יוזמנו גברים בנוס־טלגיה עולם אגדות, שבו נסיכים גיבורים מצילים נסיכות חסרות ישע.

לפי בק, הפמיניסטיות חטאו בקיצוניות, באגרסי־ביות, בשנאת גברים, בפנאטיות ובחוסר רציונליות, ולכן הן נביאות שקר. האור יבוא מ"הגבר החדש", המבין את הפמיניזם האמיתי, אשר ילמד נשים לג־לות את עצמן כיצורי אנוש.

ומה הגילוי? שיש להן משיכה ארוטית לגברים. חזרנו אל "היצר", שבשמו הוענקה באלפי שנות פטריארכיה לגיטימציה לאפליה ולדיכוי של נשים. חזרנו לתפיסה, שלפיה יחסים אנושיים בין גברים לנשים הם יחסים מיניים, תפיסה המזהה פמיניזם עם ארוטיקה, מתוך נתינת הכשר לסקסיזם ולהטרוסק־סיזם.

וכך מאמר, שכותרתו "הגבר החדש", המבשר "חזרה אל האנושיות", פותח ומסיים בדה הומניזציה של נשים.

אסתר עילם
תל אביב

נישול הספרות

בתגובה על "אומרים שיש לנו סקס אחר (ברומן הרומנטי)" מאת שגיא גרין ("הארץ", 17.7)

שגיא גרין סבור, כי "יש משהו מלבב בפריחתה של ספרות אלטרנטיבית קלילה, ובעיקר קריאה מאוד, לשמחת הקוראים ולמורת רוחו של דן מירון". קל להבין איך מירון מצטייר מדברים אלה: כמבקר קפדן, המתעקש לדרוש מן הספרות לבטא עמדות וערכים חברתיים, תרבותיים וכו', כמין דון קישוט נלעג, עוטה שריון מחליד ושקוע בספרי אבירים שסר חנם. הרי הקוראים מעוניינים במשהו קליל, משמח, בעיקר קריא מאוד, שגיבורותיו (במקרה זה) "אין להן כל ייחוד עדתי ופוליטי, הן מהמעמד הבינוני, הצרות, המחשבות והרגשות שלהן היו יכו־לים להיות של כל נערה בעולם".

מירון אינו זקוק למגינים; בכל זאת חשתי מין תרעומת לנוכח אותה אמירה, אפילו איננה אלא התנהגות קייצית של סתם. האם אין הקוראים מר־גישים בנישול הספרות המסתתר מאחוריה? מופק־עת מן הספרות תכונתה הביקורתית, היכולת והכורח לבחון מציאות כהווייתה – מציאות חבר־תית, או לאומית, או אישית, של זמן ושל מקום. מופקע ממנה היותה ביטוי ומרכיב של זהות, של מה ששייך במובהק לאדם מסוים או לקבוצה מסוימת, ושמתהדרים בו הדי מקומות מסוימים. אותה הפק־עה, הנרמית לתהליך של אוניוורסליזציה, הרי אין היא אלא התכנסות פנימה של מגזר מסוים, שאינו היחיד בתבל ומלואה, וויתור מוצהר מצדו על ניסיון לחתוך את זולת, שאולי יחתנו – העדתית, הפולי־טית, התרבותית, הרגשית – שונה.

יהושע גרנט
ירושלים

טלוויזיה

ערוץ 1 (11)

06.30 חדשות בעברית
06.31 כותרות חדשות בערבית
06.45 האשכנזים מהמאדים
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 הנמסיגים. מנומקין יוצא לדרך
08.25 גברת פלפלת. משחק השמטנו
08.35 בצנצנת. שעשועים ושפוקים
09.00 מעשיות חיות. נדי הברבורה והלבנה
09.10 אבא אווזה. הדוהם
09.30 דימוי בעקבות התגליות הגדולות. הכל על האור ד'
09.55 טלטקסט
10.00 קשר משפחתי. אבא רוצה לחזור הביתה
10.30 עשרת בני לאבוק. סנוזיה על רוקנרול
11.00 ימבה קייץ. יום המספר
12.30 הרוכבים הצעירים. פרק 16. עין לא נמצר
13.30 בית הסטנורין. פרק 2
14.00 רחוב סומסום. מדה לכימור
14.30 בממלכת הים עם רולף. פרק 22. מספר פני צפרדע
15.00 אבא, בלש פרטי. פתעות לפסיפיק
15.30 אסטריקס. אסטריקס וקלאופטרה
16.00 חדשות
16.05 אסטריקס. המשך
16.45 צב"ס בג אתה
17.00 שיב חיש. אמגן לוי
17.30 תוסס. מבין לצעירים. השלום
17.55 לקט קליפים מתוך "קליפס"
18.15 חדשות באנגלית
18.30 כמו שנאמר. סדרת משלים מומחשים
18.45 חידושים וחמצאות
19.00 חדשות
19.30 אהבה ממבט ראשון. סיפורי אהבה בעלי מכנה משותף אחד: כולם נפלו תחת כישוף האהבה ממבט ראשון. פרק 2. להתראות ג'ומא
20.00 מבט. שבשבת
21.00 מושרים בשמחה. לקט מהיוזות
21.30 נסיך הרוק. הערה. מאיר כהן סולן להקת "זקני צפת" הוא גיבור הסרט "נסיך הרוק". במאי: אורי ברלושטיין
22.10 קבריאן בראון. מופע מפסטיבל ישראל 94'
22.30 שיחות קייץ. סדרת מפגשים של הבמאי חיים ג'יל עם דמויות שונות בחברה הישראלית. הפעם: סיפוריו של דני וקלמן העובדים בחפירה המופעלת על קו התפר שבין תחרים להילגים בירושלים
23.00 שעה לזמנה. חדשות הלילה.
23.10 נפרדים אך שווים. פרק 2. עם סידני פואטייה. במאי: ג'ורג' סטיבנס
24.00 פסוק של מקום. מבט אל תל־דן

ערוץ 2 (22)

11.00 בבוק בארץ החלומות. מהמה כשוה
11.30 מסביב לעולם ב־80 חלומות. פושעים במלסים
12.00 "מלחמת הכפתורים". צרפת 62'. מלחמה לחיים ולמוות בין שתי חבורות של נאסטוצים צרפתים בכפר שליו. עם ז'אן ריקאר, ז'אק דופילו, מרסיף לאב ואחרים. במאי: איב רובר
13.35 קליפים לצהריים
14.00 פלסטפו. עידן אלוהים ואבי גייינק
14.05 מסע בין כוכבים – הדור הבא. איכות הזיים
15.00 אמת או חובה. הלהקה של בייי
15.30 שקיר וג'דג'. סדרה בבויירות
16.00 היפים האמיצים
17.00 קו לחדשות
17.30 מוקש – אולפנים על האש
18.00 חלום עליבים. עוזי חיטמן
18.30 חוף פודייים
19.00 ספורט. שעשעון עם אקי אבני
19.30 מיטפר ביין
20.00 החדשות
20.30 חנן ונתן. חנן גולדבלום ונתן נתנזון
21.00 בשידור חי. דן שילון מארח
22.30 קייץ על החוף. מכל הארץ הידידי
23.30 החדשות
23.35 מקום קטן. ריזגנה
24.00 הנותנה

כבלים

ערוץ 3 (03)

08.00 שידור מקומי
09.00 לחזות את הזיים. פרק 35 (ש.ח)
09.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1111 (ש.ח)
10.30 ארוחים במלון
11.00 לוטי אהובתי
11.30 אגמגלה. פרק 112 (ש.ח)
12.15 מרטי כראון
12.40 פלקון קרסט. פרק 66 (ש.ח)
13.30 המאזן
14.10 נשים ממהבות
15.00 טופו. פרק 37
15.50 נוסט לבריגה
16.40 שלושה בריזה אחת
17.05 ספינת האהבה
18.00 לחזות את הזיים. פרק 36
18.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1112
19.30 שידור מקומי
20.05 אגמגלה. פרק 113
21.00 פלקון קרסט. פרק 67
21.50 שעון קייץ. חדשות בידור
22.00 ספיר
22.10 אזרות
22.50 שעון קייץ
23.00 סיכונים
23.45 רדיו סינמטבסק הצוות
24.10 דיסק לאמטמל
01.00 קודאק

סרטים (04)

10.30 "הגינון קרוסר". ארה"ב 89'
12.30 "הבה נתאהב". ארה"ב 60'. מיליונר צרפתי מתאהב בנערת מקהלה שאפתנית. הוא מנתה לשחק בתורל המבוקש לה כדי להיות בקרבתה. עם מרילין מונרו, איב מונטאן, ג'ין קלי ואחרים. במאי: ג'ורג' קיוקור. 113 ד'
14.25 "סיפור חיים". ארה"ב 89'
16.05 "גולף באולאייי". ארה"ב 87'
17.30 מרס שרבי. "נתיב האמריקה". 86 ד'
19.00 "בני ולקייר". ארה"ב 67'. סיפורם של זוג השודדים משנות השלושים
20.45 "סניישל". עם רוב ריינר לדגל צאת
מרס "הזיים בהמנה"
21.00 "שחק אותה בסמר". ארה"ב 92'. מאמן קבוצת כדורגל של בנות, משכנע את התנו לעתיד להתאחד לבחירה כדי לתיחום להשלחת הקבוצה. עם רוזיני דנג'לפילה, ג'ונתן ברנדיס והנסר שאו. במאי: סידני פיורי. 85 ד'
22.30 "מלך הקומדיה". ארה"ב 83'. קומיקאי שלי מנסה לשווא לקבל כמה דקות של חשיפה בתוכנית טלוויזיה משולבית. הוא חוטף כוכב טלוויזיה מפורסם, ובעזרת סחיטה האוהדים, זוכה להגשים את חלומו. עם רוברט דה נירו, ג'רי לואיס וסנדרה ברנהרד. במאי: מרטין סקורסזה. 103 ד'
24.15 "שרשי קייץ". ארה"ב 90'
01.50 "חלומות מתוקים". ארה"ב 85'. 109 ד'

הצגה שניה (06)

22.00 "השוטר השורחצה". צרפת 84'. שוטר מנסה להוסף לבטיית מוזרי סמים מקצועיים במאורים. במהלך החקירה הוא מתאהב בנערה שבכנה מעורבת כבר מהכנופיה ומשתמשת בה כסוכנת מפני דודיה. עם ג'ראר דפרדייה, סופי מרסו, סנדרין בונר ואחרים. במאי: מוריס פיאלה. 98 ד'
23.45 "אגודי קוקטו". ארה"ב 29'. מנהל מלון בפלורידה, לא כוחל בשום אמצעי כדי לשפר את מצבו הכלכלי, אף השודדים במלון מתחלים אורחיה. עם האחים מרקס. במאי: ג'וזף סנטלי. 89 ד'

ספורט (05)

16.00 משחקים אמריקאים (ש.ח)
17.30 אליפות אירופה לנוער. סיכום
19.00 הודז
20.00 רגבי עולמי
20.30 הזמן הבינלאומי
21.30 תחרות גלישה שבמרכה בתרלינה
22.00 משחקים אמריקאים. טמרון ידיר
23.00 אוטועים. מידעי הפוסקידום

ילדים (06)

06.30 ארוחת בוקר. מבודים על הבוקר
08.30 המחסן של קושלו
09.05 ביל ומר. פרק 1
09.30 טבע פראי
10.05 מאומניה. פרק 17
10.30 שושה. פרק 22
11.00 שעת חדור – לגני מזנה
11.30 פרקר לואיים. פרק 31
12.00 להתכבר ולהתגבר. פרק 47
12.30 שנות הקסם. פרק 91
13.00 תיכון דגרסי. פרק 15
13.30 אחי הגדול ג'ק. פרק 32
14.00 שידור חוזר של התוכניות הבוקר
19.30 שכנים, שכנים
19.55 נשואים פלוס
20.20 משפחת סימפסון
20.45 הכל נשאר במשפחה
21.10 [illegible]
מארה"ב. המירוץ השמיני
24.00 מקס אטפ

תרבות מדע וטבע (08)

06.00 תרבות המגנות
11.00 דיסקברי. קטארג (ש.ח)
12.00 בעקבות ההרפתקה. במעמקי האדמה
13.00 רפואה אלטרנטיבית. הליגג
13.30 לא לגברים בלבד. להקות השודים
14.00 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)
16.00 דיסקברי. קטארג (ש.ח)
17.00 בעקבות ההרפתקה. (ש.ח)
18.00 אחרי המודרנים
19.00 מבט אישי – אמנות זמנה
19.30 ציירים ממכחולו של קיטינג
20.00 להגשים חלום. מבעע שיטו
20.30 על גג העולם. סיקאן
21.00 גוף בריא. מכון לצעירי בריאות
21.30 הפקה מקורית – ראלי לוקאלי
22.00 דיסקברי. מעבר ל־2000. פרק 321
23.00 רפואה אלטרנטיבית. הליגג (ש.ח)
23.30 לא לגברים בלבד: להקות השודים
24.00 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)

הום סינמה (42)

אישה לשניים. 07.15, 10.30, 03.45
זר במוסיקה. 09.15
השבון של לורנצו. 11.15, 16.15, 23.15, 01.30
ג'יהון אישה. 13.30, 20.30

הום סינמה (43)

תרגרת אמריקה. 08.45, 19.00
הבעה מגונה. 10.45, 23.00, 01.00
משימה. 12.45, 14.45, 21.00
אני אמריקה. 16.45, 03.00

הום סינמה (44)

סמטרבני. 05.15, 11.15, 13.15, 17.30, 19.30, 21.30, 01.45
הקורבן השמיני. 15.15, 23.30, 03.45

הארץ ממליץ

תיאטרון

◆ רוקדים בלונאסה. מחזה של בריאן פריאל האירי על געגועים לעבר שהיה טוב, ועצב לקראת העתיד שיהיה עגום יותר. בימוי נבון וצנוע של עידו ריקלין ומשחק מעולה של כל הלהקה, בעיקר גיל פרנק בתפקיד המספר, אבל גם של רבקה גור, עירית ספרסון, אורה מאירסון, אודליה סגל, טלי עצמון ואורי אבירהמי. הבימה, תל אביב, 20.30

עיריית תל־אביב־יפו מגישה:
בברכת ראש העיר רוני מילוא

שיר לשלום

פסטיבל יהודי ערבי
3-2 באוגוסט, עג'מי־יפו

יום שלישי 2 באוגוסט

במה מרכזית
19:00 התזמורת והמקהלה למוסיקה ערבית עם רביעיית הג'אז של אלברט פיאמנטה
20:30 "סלאם-באי" עם אמאל מורקוס
22:00 "צמד רעים" עם סמיר שוקרי ורינת גבאי
23:10 באלדי אולייר עם תייסיר אליאס וזהה סמיר

במה קטנה
20:00 סלים אל נור ולהקתו
21:30 שלישיית חיפה והזמרת תגרייד עבמאווי
הנחיה ודברי קישור: חאולה אל חאג'

יום רביעי 3 באוגוסט

במה מרכזית
19:30 להקת "הברירה הטבעית"
21:00 יאזיד חאדיד ולהקת הרוק "משאוור" MISHWAR
22:00 אנסמבל "מזרח-מערב"
23:10 להקת "בוסתן אברהם"

במה קטנה
19:00 מקהלת נהריים ונגני התזמורת המזרחית של רמת-גן
20:30 ילדי הדרבוקות של עג'מי
21:30 רוק־רשיד
SPACE FUSION BAND
הנחיה ודברי קישור: חאולה אל חאג'

הכניסה חופשית

האירוע מתקיים בגן "סאלו", ליד המרכז הקהילתי "יפו־ערב"
17:00-19:00 ביתנות, אמן ומוסיקה ויוקרים במרכז הקהילתי

◆אוהל בדואי ענק◆פותחים בקלפי מארה◆דוכני אוכל מזרחי◆ערב ביחד - אמנים מזרח-מערב

בתי חולים

תל אביב – רמת־איכילוב, טל' 6974504 וילדים: איכילוב, טל' 6974444 (פנימית, כירורגית)
ירושלים – שערי צדק, טל' 555111 (פנימית, א.א.ג, נשים); ביקור חולים, טל' 701111 (כירורגית); הדסה עין כרם, טל' 427427 (אורתופדית, ילדים, עיניים)
באר שבע – המרכז הרפואי סורוקה, טל' 400111

בתי מרקחת

תל אביב – בן יהודה, בן יהודה 142, 5223535 ועד 03:00: סופרפארם, איינשטיין 40, רמת־אביב, 6413730; דיזנגוף, דיזנגוף 132, 5223390; קופ"ח הכללית, אמסטרדם 9־7, 5232383
ירושלים – שטראוס א', אבינדורי 3, 706660
חיפה – קרית אליעזר, כיכר מאירהוף 6, 511707
באר שבע – הנגב, קק"ל 94, 277016
רמת גן – קופ"ח כללית, הרואה 8, 6752918
חולון – אחוות, הפיין 52, 889153
בת ים – גני בת ים, הנביאים 3, 5515671
נתניה – פוזה, רח' כ"ח 26, 340967
פתח תקוה – כפר גנים, לוחמי הגיטו 6, 9227416
רחובות – הנשיא, הנשיא הראשון, 461342
כפר סבא – מרכז רעננה, אחוזה 120, רעננה, 903798

חירום

שירות רפואי בבית לקשישים וחולים כרוניים ע"י המחלקה לטיפולי בית בית"ח איכילוב ת"א, טל' 6974627/8
מוקד לב במד"א עזרה לחולי לב 177-0226699

עזרה ראשונה

ער"ן – עזרה ראשונה נפשית (24 שעות ביממה): ירושלים 610303 תל אביב 5461111, ילדים ונוער 6961113 חיפה 672222/3 נתניה 625110 באר שבע 281128 כרמיאל 988410 כפר סבא 974555 חדרה 333453
אוזן קשבת לילדים ולבני נוער מטעם ארגון ההורים הארצי. טל' 03-621515
אנוש – העמותה הישראלית לבריאות הנפש. מרכז ייעוץ למשפחות נפגעי הנפש, לאנשי מקצוע ולקהל הרחב. טל' 03-5400672, 03-5494899, 04-326727 בימים א'-ה' מ־09.00 עד 13.00 וביום ב' מ־15.00 עד 18.00
יד שרה השאלת ציוד רפואי תל אביב 813501 ירושלים 244242 חיפה 381704 בימים א'-ה' מ־09.00 עד 14.00 וביום ו' מ־09.00 עד 11.00
אומבודסמן ארצי לילדים ולנוער תלונות על פגיעות בזכויות ילדים ובני נוער. המועצה לשלום הילד. טל' 02-256099
הקו הלבן ייעוץ, עזרה ותמיכה ללסביות והומוסקסואלים. א'-ה' 19.30־23.30, טל. 03-292797
מרכז סיוע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה): תל אביב טל' 5234819. קו טלפון מיוחד לסיוע לגברים ולנערים נפגעי תקיפה מינית טל' 5449191 בימים א', ג' ו־ה' בשעות 18.00־22.00; ירושלים טל' 514455; חיפה טל' 382611, נצרת 1991
קו פתוח לנפגעות אלימות מינית, בחברה ובמשפחה, במרכז לסיוע לנשים בנגב. טל' 07-74907. בימים א'-ד' מ־08.30 עד 12.00 בימים א'-ה' מ־16.00 עד 19.00
ויצו 24 שעות קו ארצי לנשים מוכות, טל' 03-5461133, 08-550506, 02-514111, 07-376310
קו חירום לנשים במצוקה 09-505720 ויצו סיוע משפטי וייעוץ בענייני משפחה, ימים א'-ה', 09.00־14.00.
03-5421791
קו אל"י – האגודה להגנת הילד עזרה במצבי אלימות, טל' 03-6961070, 03-6956763 א'-ה' 08.00־22.00. פניות בודדות ביום ו' 18.00־22.00
מרכז סיוע למצבי לחץ מטעם "מעגלי" א'-ה' 11.00־13.00, ב'-ו' ד' 16.00־18.00 טל' 03-5220031
מר"ם – משפחות נפגעי סמים. מתן סיוע ומידע. בימים א'-ה' מ־9.00 עד 14.00 טל' 03-5170789/0 ירושלים 11, יפו
האגודה למניעת אלכוהוליזם 24 שעות 724128
הוועד למלחמה באיידס הסברה וסיוע לחולים ובני משפחותיהם. בימים ב' ו־ה' מ־19.30 עד 22.30 טל' 5660380, 5604576 ת.ד. 33602, ת"א
האגודה לזכויות האזרח בישראל תל אביב ביאליק 12, טל' 5254162/3; ירושלים טל' 243984/5; חיפה טל' 348217; באר שבע טל' 239094. בימים א'-ה' מ־09.00 עד 14.00

שיניים

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל אביב: איכילוב, מרפאת שיניים לטיפולי חירום, רח' ויצמן 6. בימים א'-ה' מ־19.00 עד 24.00. בימי שישי מ־15.00 עד 24.00. בשבת מ־08.00 עד 24.00; ירושלים: הדסה עין כרם מ־22.00 עד 16.00

24 שעות

חברת חשמל ירושלים: 513188; תל אביב: 5633777; חיפה: 647647
מודיעין אגד 03-5375555, 02-5045555, 04-5495555
מודיעין דן 03-6394444
מטוסים נחיתות ועזיבות: 03-9731111, 03-9731122
רכבות: מועדים ודמי נסיעה. טלפון: 03-5652208, 04-503133
תחזית מזג האוויר 03-9668855